

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

HW 2RG7 K

KE 38361

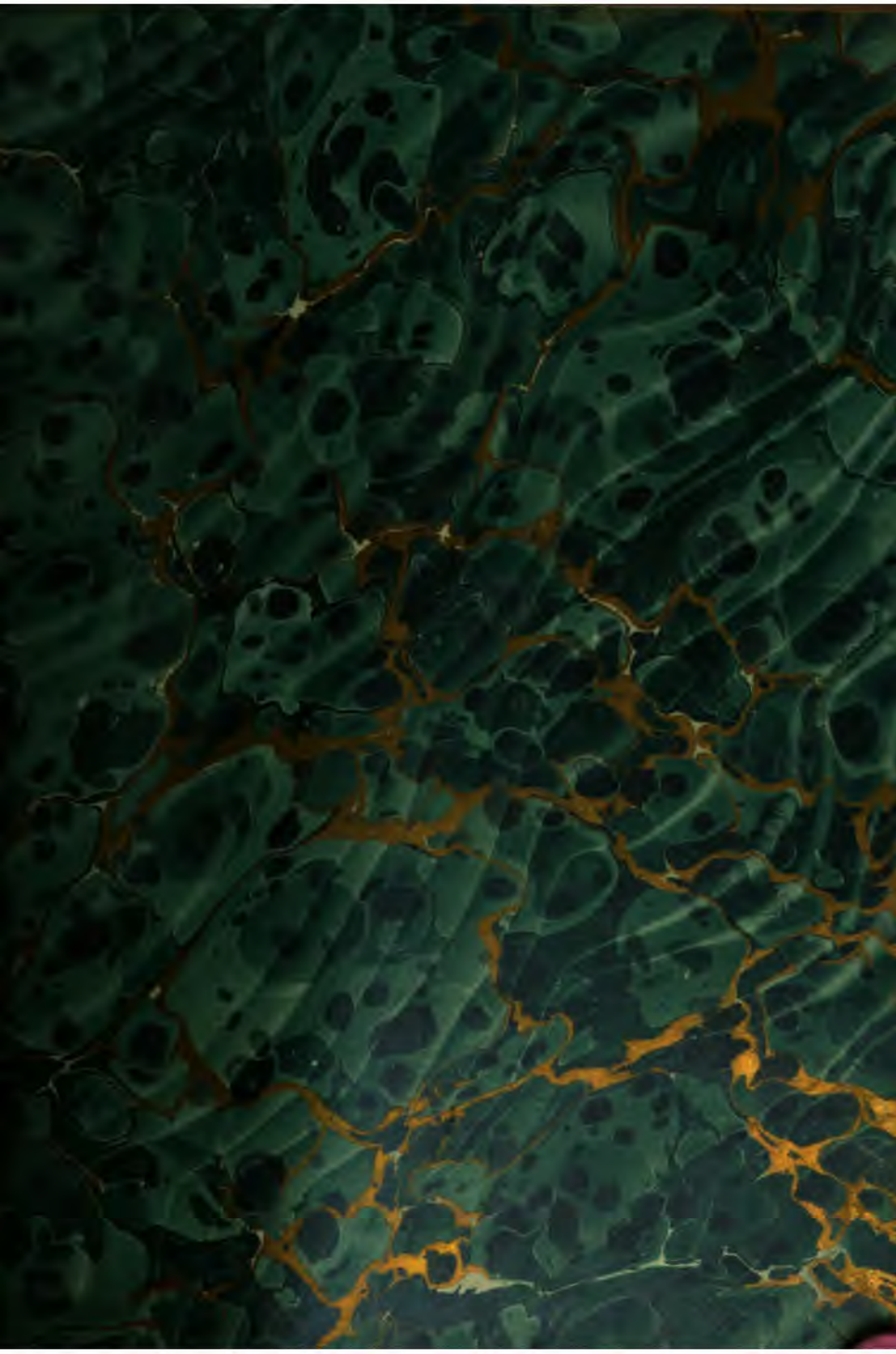

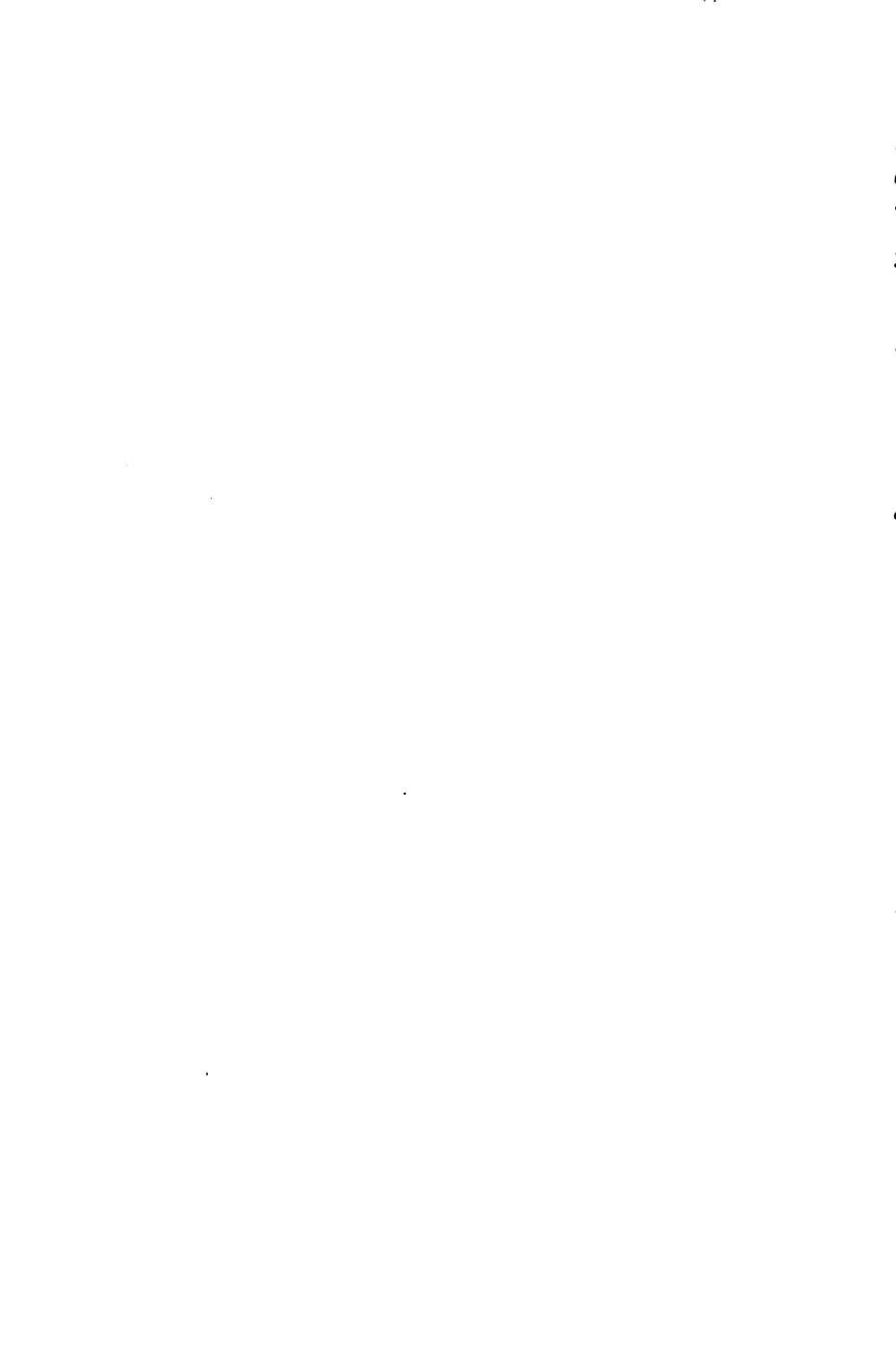
Harvard College
Library

THE BEQUEST OF

Charles R. Lanman

PROFESSOR OF SANSKRIT
1880-1926

A

COMPREHENSIVE GRAMMAR
OF THE
SINHALESE LANGUAGE,

**Adapted for the use of English Readers
and Prescribed for the Civil Service Examinations.**

BY

ABRAHAM MENDIS GUNASÉKARA,

*Member R. A. S., Ceylon Branch;
Interpreter Mudaliyár to the Registrar-General of Ceylon.*

"The Sinhalese language is one well worth acquisition not only by those whose calling or profession renders it necessary, but by persons of linguistic tastes, for the sake of a knowledge of its wonderful and beautiful structure, allied closely as it is to the great Indian Classic tongue, and of which structure acquaintance with European languages, with Greek and Latin and the Semitic tongues, affords no idea."

COLOMBO :

G. J. A. SKEEN, GOVERNMENT PRINTER, CEYLON.

1891.

Ms. 38361
~~2256.41.6.5~~

HARVARD COLLEGE LIBRARY
FROM THE ESTATE OF
CHARLES FRANCIS LILIANMAN
MARCH 15, 1941

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY
MAR 6 1962

Presented to H. C. Warren Esq.
u. s. a.
by his friend W. Subhite, P. S. M.
High Priest, Ceylon.

Dedicated, by Special Permission,

TO

HIS EXCELLENCY

SIR ARTHUR ELIBANK HAVELOCK, K.C.M.G.,

Governor and Commander-in-Chief in and over the Island of

Ceylon, with the Dependencies thereof,

&c., &c., &c.,

IN TOKEN OF PROFOUND RESPECT FOR HIS EXCELLENCY AND OF

DEEP GRATITUDE TO THE CEYLON GOVERNMENT

FOR PATRONISING THIS WORK,

BY

THE AUTHOR.

PREFACE.*

THE absence of a comprehensive Grammar of the Sinhalese Language suited to the requirements of English readers suggested to me some years ago the desirability of preparing such a work.

The manuscript was completed in June, 1885. In 1888 sanction was obtained for its being printed at the Government Press. Since then various causes have delayed its issue.

Whatever leisure I have been able, as a Government Official, to devote to literary work, has not been spared in a conscientious endeavour to render the book worthy of its object. I humbly trust that my efforts have not been altogether unsuccessful.

In the preparation of the present Grammar I have availed myself of several works on Sinhalese Grammar, by both ancient and modern authors. It has been written in a form best adapted to suit those who are familiar with European Grammars. Owing to the multiplicity of examples and explanations, and the introduction of some matter not perhaps strictly appertaining to the province of a Grammar, but likely to be of use, its scope has exceeded the bounds originally contemplated.

I have to acknowledge my deepest obligations to several gentlemen who have encouraged and aided me in my labours.

Dr. R. ROST, C.I.E., the accomplished Librarian of the India Office, ever an unselfish and devoted friend of all

---

* Preface = *Sanjñāpanaya* සංඥාපනත or *Vijñāpanaya* විඥාපනත.

engaged in Oriental studies (at whose suggestion I ventured to seek the support of the Ceylon Government), has helped me much by sound advice, and has watched the progress of the Grammar with much interest. The Hon. Sir A. H. GORDON, G.C.M.G., late Governor of Ceylon, with that generous readiness to encourage native literature which has always distinguished him, sanctioned the issue of the book from the Government Press. Mr. J. H. DE SARAM, District Judge of Galle and Member of the Board of Civil Service Examiners, has viewed the publication of the work with favour. At the hands of my tutor, WASKAPUWE SUBHÚTI TERUNNANSE, P.N.M., the well-known learned priest, I have received material aid. Mudaliyár B. GUNASEKARA, Chief Translator to Government, among the foremost of Sinhalese scholars, has kindly assisted me throughout the progress of the work.

To Mr. H. C. P. BELL, Archæological Commissioner and Honorary Secretary of the Ceylon Branch of the Royal Asiatic Society, I owe a special meed of thanks for the ungrudging assistance he has rendered me, by snatching time in the midst of his own laborious duties for a very scrutinizing revision of the proof sheets from the commencement.

Lastly, I desire to tender my warm thanks to Mr. G. J. A. SKKEN, the Government Printer, for the pains he has taken personally in connection with the printing.

Colombo, September, 1891.

A. M. G.

CONTENTS.*

	PAGE
Dedication ...	iii
Preface ...	v
Index of Contents ...	ix
Hints to Students ...	xvi
Introduction ...	1
Orthography ...	3-66
Alphabet, &c. ...	3-41
Transliteration ...	29
Phonetic Rules ...	41
Mistakes in Orthography ...	66
Etymology ...	66-411
Noun—classification, &c. ...	67
Gender ...	70
Number ...	82
Person ...	88
Case ...	88
Table of Case-endings ...	96
Declension ...	97
Adjective ...	137
Numerals—declension, &c. ...	144
Article ...	150
Pronoun—declension, &c. ...	154
Honorifics ...	175
Verb ...	177
Voice ...	178
Mood ...	181
Gerund or Verbal Noun ...	188
Participle ...	189
Participial Adjective ...	192
Tense ...	193
Number ...	198
Person ...	198
Tables of Inflectional Endings of Verbs ...	198
Principal Parts of Verbs ...	208
Conjugation ...	219-292
Irregular and Defective Verbs ...	237
Auxiliary Verbs ...	292
Compound Verbs ...	294
Verbal Honorifics ...	298
Adverb ...	300
Preposition ...	309
Conjunction ...	311
Interjection ...	312
Prefixes ...	314

* Contents = *Sāchipatrāya* සුචිපත්‍රය or *Paṭṭana* පට්ටන.

	PAGE
Particles ...	316
Composition or Compound Words	323
Derivation	335
Onomatopoeitic Words	387
Suffixes and Derivatives	389
Reduplication of Words	396
Synonyms	399
Homonyms	406
Elevation and Degeneration of Words	407
Some useful Words	409
Syntax ...	411-475
Classification of Sentences	412
Cases, &c.	417
Adjective	433
Pronoun	434
Verb	435
Reported Speech	439
Conjunction	439
Correlative Expressions	440
Order of Words in a Sentence	440
Colloquial Sinhalese	442
Analysis	443
Parsing	446
Idiom	446
Punctuation, &c.	470
Comparison of Classical and Colloquial Sinhalese	471
Index of Words	476

INDEX OF CONTENTS.

[Numbers with p. prefixed indicate the pages ; others, the sections.

f = foot-note.]

Adjective : definition of 119 ;
division of 120 ; sub-divisions
of 121

qualitative—122

verbal—122, 179, 202, 250, 252

quantitative—123

cardinal numeral—123 *a*

indefinite numeral—123 *a*

demonstrative—124

definite article 124 *a*, 135

indefinite article 124 *a*, 135

pronominal—124 *b*

interrogative—124 *c*

ordinal numeral—124 *d*

inflection of 125

comparison of 126—127

nouns used as—120, 327

endings of p. 144, 179, p. 232 *f*,
p. 277 *f*.

syntax of 326—327

Adverb : definition of 204

formation of 205

nouns used as—p. 301

classification of 206

of time p. 301

„ place p. 303

„ arrangement p. 305

„ repetition p. 305

„ manner p. 306

„ time, &c., expressive of doubt,
&c., p. 306

„ quantity or degree p. 306

„ affirmation and negation
p. 307

„ cause and effect p. 308

comparison of 207

endings of 205, p. 303, p. 302 *f*,
p. 304 *f*.

Alphabet : definition of 2

E|u and mixed—7—9

vowels and consonants of E|u—8

remarks on E|u—pp. 4, 6

vowels and consonants of the
mixed—9

Sanskrit—p. 5

remarks on the Sanskrit and
mixed—p. 5

combination of letters 10

complete inflected—pp. 8, 9

symbols of vowels and their
names 11

compound letters pp. 12—15

remarks on—pp. 13, 16

formation of compound letters
pp. 17—19

mode of writing letters(plate)38

classification of letters—20—28

formation of sounds 29—30

mode of reading letters 31

sounds of letters 32

names of letters 34

a new letter to represent “ f ” 35

Pali—p. 347 *f*.

Tamil—p. 356 *f*.

(*Vide* under Letters.)

Analysis 349—351

Apposition — words put in
288, 322

Article 135 ; some peculiar
modes of denoting it 137

declension of nouns with the
indefinite—138

definite—140

indefinite—135—140

peculiar uses of—139, 141, 142

Bases or Crude Forms

of nouns and their application
91

of verbs 190

(*Vide* under Derivation.)

Case : definition of 97
 enumeration of 98
 definitions of the cases 99, 102,
 104, 106, 108, 110, 112, 113, 114
 nominative—99-101, 273-289, 325
 accusative — 102-103, 290-301,
 325
 instrumental—104-105, 302-304
 auxiliary—106-107, 305-308
 dative—108-109, 309-312
 ablative—110-111, 313-316
 genitive—112, 317-322
 locative—113, 323-324
 vocative—114, 347 h
 — relation or Kāraka 115
 — endings 116, (246-252)
 — absolute 325

Classical and Colloquial
 Sinhalese, comparison of 362

**Composition or Com-
 pound Words** :

definition of 213
 classification of 214
 case compounds 215, (irregular)
 p. 328; an unclassified list
 of p. 329; unelided—216
 adjectival compounds 217
 collective compounds 218;
 remarks on—p. 332
 indeclinable (or adverbial) com-
 pounds 219
 relative (attributive, or posses-
 sive) compounds 220

Conjugation 194, 195.
 (*Vide Verb.*)

Conjunction 209, 304, 344-
 345

Consonant—*Vide Alphabet*

Correlative Expressions 346

Declension : division of
 words for the purpose of—117
 remarks on pp. 98, 99, 127, 134
 of masculine nouns pp. 98-118
 „ nouns with honorific endings
 pp. 118, 126,—with the
 indefinite article 138
 „ feminine nouns pp. 119-126
 „ inanimate nouns pp. 126-135
 „ abstract nouns p. 135
 „ verbal nouns pp. 136-137
 „ numerals 132-133
 „ pronouns pp. 161-173
 (*Vide Noun and Pronoun.*)

Definitions (*Vide under the
 different headings.*)

Derivation : radicals (roots)
 221

number of roots in Eḷu, Pali,
 and Sanskrit 222

classification of radicals 223

method of deducing radicals 224

characteristic features of Eḷu
 words as compared with
 Sanskrit and Pali 225

list of (verbal) roots 226

„ nominal bases 227

origin and development of
 Sinhalese 228

mode of deriving Eḷu words p. 348

comparison of Eḷu with Indian

Aryan languages p. 349

of some important words, &c., 229

derivatives differing only in
 form 230

— by means of suffixes 246-252

(Consult Index of Words to find
 out the derivation of any particu-
 lar word.)

Dutch, naturalised and derived
 words from 236

English, naturalised and de-
 rived words from 237

Etymology, pp. 66-411; defi-
 nition of 72

Figures, Sinhalese (plate) 130

Fractions, how to express 131

Grammar, definition of 1
 division of 5

Gender 81-88; modes of
 denoting—82

of inanimate objects 83-86, 88

common—87

remarks on—p. 71

Gerunds or verbal nouns 172
 (*Vide under Verb.*)

Handwriting (plate) 39

Homonyms 257

Honorifics of substantives
 150, of verbs 203; 285

some words used as honorifica-
 p. 105f

Idiom : importance of 353

idiomatic sentences 354

idiotisms 355-360

Inscription (very old) p. 4

Interjection, list of (comprising words used in calling animals, &c.) 210
reduplication of p. 314

Letters: definition of 2
proper use of pp. 31-41
a letter to represent "f" 35
mode of writing—38-39
origin of 41

(*vide* under Alphabet.)

Malay—words naturalised and derived from 239

Maldivian language, affinity of Sinhalese to 232

Mistakes in Orthography 71

Mood—*vide* Verb.

Nasalisation 70

Nipata 204-210, 212

Noun: definition of 74-78
classification of 75-79, 117
inflections of 80
bases of 91
verbal—*vide* Verb
endings of p. 68, 79, p. 71, p. 72, p. 75, p. 78, p. 82, p. 83, p. 86, 99, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 113, 114, 116, 134, p. 136, p. 350 *f.*
used adjectively 120

(*vide* under Gender and Declension.)

Number 89-95, 185
modes of forming—92-93
of abstract nouns and nouns denoting natural productions 94-95

plural of proper nouns 79

plural of numerals 134

Syntax of 276, 278-284

Numerals 128

Sinhalese figures (plate) 130

Orthography pp. 1-66; definition of 6
mistakes in—71

Pali: alphabet p. 347 *f.*; naturalised words from—238

Parsing 349, 352

Participial Adjectives
122, 179, 202

Participles: present—174
past—176
anomalous forms of—178
(*vide* under Verb.)

Particles (indeclinable) 73,
211-212, p. 140, p. 143,
p. 156, p. 157, p. 158, p. 160,
p. 172, p. 182, 173, p. 241 *f.*

Parts of Speech 4, 73

Person 96, 186
Syntax of 274, 276, 280, 287,
338-339

Phonetic rules 47-69

elision 48
substitution 49
augmentation 50
assimilation 51-53
reduplication 54, 353
metathesis 55, 299, 341
elongation 56
abbreviation 57
combination 58-69, 135

Portuguese—words naturalised from 235

Prakrits p. 348.

Prefixes 211; forms of certain—p. 316

Preposition: list of 103, 105, 107, 111, 113, 208, 300, 304, 307, 310, 316
use and the origin of—p. 310
words having the force of—p. 311

Pronoun: definition of 143
classification of 144
personal—144
demonstrative—144
interrogative—144
indefinite—p. 156
possessive—p. 157
definitive—p. 157
reflective—p. 158
adjective—p. 159
relative—145
distributive—146
application of 149
endings of p. 164, p. 167, p. 172
Syntax of 328-329

Pronunciation 33
Punctuation, &c. 361
Reported speech 242-243
Rodiyas, words used by 240 *b*
Root—*Vide* Derivation.
Sandhi, rules of 60-69
Sanskrit: alphabet p. 5
 — words, how introduced into
 the language 238
Sentence: definition of 3
 classification of 264-272
 order of words in a—347
Spelling: mistakes in 71
 alters the meanings of words 42
Subject and predicate 261-
 263; when they are omitted 262,
 263, 286
Subject and agreement—
 nominative case 273-289
Suffixes (endings)—*Vide* under
 the different parts of speech;
 pp. 389-396
 definition of suffix 243
 derivation of some—229
 „ by means of—pp. 389-396
 Taddhita—and derivatives 246
 Kṛidanta— „ 249
Syllables 40
Synonyms for Buddha, nir-
 vāpa, heaven, god, sun, moon,
 star, devil, sky, Mahamera,
 cloud, rain, lightning, day,
 morning, evening, night, year,
 fire, wind or air, earth, man,
 woman, king, learned or wise-
 man, friend, enemy, forest, bō-
 tree, cocoanut tree, tree, lion,
 elephant, horse, bird, snake, sea,
 fish, gold, white, couple, great
 or large, small or little, near,
 always, quickly, to arrive, to
 say, to see 254-256
Syntax pp. 410-443; definition
 of 260
 of nominative case 273-289
 „ accusative „ 290-301
 „ instrumental „ 302-304
 „ auxiliary „ 305-308
 „ dative „ 309-312
 „ ablative „ 313-316

of genitive case 317-322
 „ locative „ 323-324
 peculiarities and uses of some
 cases p. 432
 nominative and accusative ab-
 solute 325
 of adjective 326-327
 „ pronoun 328-329
 „ verb 330-334
 „ mood 335-337
 „ person 338-339
 „ tense 340-341
 uses of the present tense 340
 reported speech 342-343
 of conjunction 344-345
 „ colloquial Sinhalese 348
Tamil: alphabet 234 *f.*
 words naturalised and derived
 from—234
Tense: definition of 180
 mode of expressing the minor
 tenses 181-183
 colloquial forms of 184
 formation of 190
 formation of past tense 192
 uses of the present tense 340
Transliteration 36-37
Transpositional speech
 p. 49
Upasarga 211
Vedda dialect, list of words
 of 240 *a*
Verb: definition of 151
 transitive and intransitive—153,
 291-293, 301, 331-334
 transitive—used intransitively
 154
 inflections of 155
 voice 156
 passive voice 157-159
 reflective and reciprocal—160
 mood 161, 335-337
 benedictive and optative mood
 161 *f.*
 indicative mood 162
 optative mood 163, p. 288 *f.*
 imperative mood 164, pp. 201-
 202
 remarks on the imperative
 mood pp. 201-202
 optative force of the impera-
 tive 165

permissive form 166
 hortative—167
 conditional mood 168, 335-337
 causal—169, p. 229, 289 *f*, p. 460 *f*.
 formation of causal—170, p. 262 *f*.
 infinitive mood 171
 verbal nouns or gerunds 172, 251, 252, 294; endings of 77, p. 179 *f*, 171, 172, 178 *f*, p. 219, p. 236, p. 244 *f*, p. 274 *f*, p. 290 *f*, p. 351 *f*.
 present participle 174-175
 past participle 176
 formation of past participle 177
 tense 180
 endings of 187, pp. 183-184, 184, pp. 198-203, p. 207 *f*, p. 215 *f*, p. 239 *f*, p. 248 *f*, p. 287 *f*, p. 318 *f*, p. 320 *f*, p. 351 *f*.
 volitive and involitive—188
 formation of involitives 189, p. 264 *f*.
 bases of 190
 formation of tenses 190-192, pp. 210-218
 principal parts of 193
 conjugation of 195, 197, 198
 remarks on conjugation, &c., p. 236
 irregular and defective—196
 auxiliary—199
 impersonal—200
 compound—201
 syntax of 330-337
Vowel—*Vide* Alphabet.

Words: definition of 2
 classification of 73, 117
 comparative lists of 42, p. 37, p. 39, p. 78, pp. 339-349
 a comparison of some E|u derivatives with those in Tamil 230
 original forms of E|u—231
 affinity of the Maldive tongue to the E|u 232
 introduction of foreign words into the Sinhalese 233
 — naturalised from Tamil 234
   " " Portuguese 235
   " " Dutch 236
   " " English 237
   " " Pali 238
   " " Malay 239
 employment of foreign—238
 introduction of Sanskrit words into Sinhalese 238
 — of the Veddá dialect 240 *a*
 — used by Rodiyás 240 *b*
 Euphemistic—240 *c*: agricultural terms p. 385
 forest terms p. 385
 onomatopœtic—241
 — expressing the cries of animals 242
 peculiar use of the specific names of trees, &c., 248
 — formed by means of suffixes 244-252
 reduplication of—253
 — used with reference to degree of respectability 256
 Elevation and degeneration of 258
 some useful—259
 order of words in a sentence 347

ERRATA ET ADDENDA.

-
- Page §
- 3 . 6 . insert “*San* සන් or *Sanjñā* සංඥා,” before “Orthography treats” &c.
- 8 . 10 . in heading of col. 4, for “ආ ආ” read “ආ ආ.”
- 20 . 22f. for “life” read “breath.”
- 22 . 28 . 4. Dentals, col. 3, sub. “ඵ” for “ඵ.”
- 30 . 39 . for “(b)” read “(c).”
- 37 . 46a. omit “ඉත්තාණි ..... pickaxe.”
- 39 . 46c. item 13, sub. සන් for සන් in “සන්තු.”
- 42 . 48b. sub. ධ for ධ in “මධ්‍යාසාර.”
- 43 . 48d. item 5, after “සාරසියස” add “(Vide p. 352).”
- 44 . 49f. for “සියසන්ධු...vocabulary” read “සරණට ,, සරණධ,
“to do.”
- 56 . 64 . line 9, sub. ධ for ධ in “ආධ්‍යාය.”
- 62 . 71 . item 12, col. 2, after “ආහුභාව” add “or ආහුභාව.”
- 63 . „ . line 5 from end, after “(by a snake)” add “&c.”
- 64 . „ . item 4 from end, col. 2, for ච in “ප්‍රකාශිතස් කිරීම”
sub. ම.
- 67 . 75 . (ii.) after “සන්” add “සම්” and after “සංඥා” add
“සාව.”
- 68 . 77 . (4) after “congregation” add “people.”
- „ . „ . last line, for “දිව්ඵ” and “දිව්ඵ” read “දිව්ඵ” and
“දිව්ඵ” respectively.
- 72 . 82 . item 4, col. 2, after “ච්ච” add “or සන්සන්ඵ.”
- „ . „ . in feminine suffixes (line 3), omit “ඉසි or ඉසි.”
- 74 . „ . item 20, for ස & සා in “මනමාලසා,” “මසාලසා,” &c.,
sub. ච & ච respectively. And correct similar errors
on page 103.
- 77 . 82b. item 6, for “මසුර” read “මසුරසා,” and sub. සු for සු in
“මසුර චෙච්චව.”
- 82 . 87 . in note, line 2, sub. ඊ for ඊ in “පිරිඵ.”
- 89 . 89 . line 4, add ස after “ප්‍රසා.”
- 94 . 112 . line 6, for “ලාසන්.” read “ලාසන්, ලාව.”
- 96 . 116 . in aux. case (col. 2), sub. ඵ for ඵ in “ඵන්” and omit col. 4.
- 97 . „ . in dative and ablative cases omit col. 4.
- 113 . 118 . in aux. & abl plural (3rd form), for “මුත්තාවරුත්තෙන්.”
read “මුත්තාවරුත්තෙන්.”

- Page §
- 117 . 118 . last line, sub. වු for වූ in “වවුල්.”
- 141 . 124 . Ex. (b), line 5, add “(or අනෙක්)” after “අනික්.”
- 144 . 128 . footnote §, sub. සි for සී in “සීවිසාව.”
- 148 . 131 . line 5, for “ඔව්” read “ඔවු,” and modify its transliterations accordingly.
- 154 . 143 . add “සව්නම් or” before “සව්නම්.”
- 175 . — . lines 7, 17, 21, & 22, sub. ද for ඳ in “කමන්දු,” “කමන් වනන්දු,” “න්දු,” “අන්දු,” “උන්දු,” “වනන්දු.”
- 176 . 150 . footnote °, sub. “ශ්‍රී” for “ශ්‍ර.”
- 176 . „ . footnote †, sub. ඤ for ඤී in “මැඤ්ඤ.”
- 188 . 172 . para. 2, line 2, for “persons” read “agent or object.”
- 217 . 193 . line 18, omit “and Past Part. ending in ත්.”
- „ . „ . line 19, omit “අවිදි + (ඉ)ත්=අවිදිත්.”
- „ . „ . omit note.
- 235 . 195 . line 25, sub. ළ for ල in “වෙල” & ල for ල in “වෙල.”
- 340 . 226 . item 19, sub. ශ for ස in “ශ්‍රය.”
- 359 . 234 . item 12, for “congratulation” read “flattery, coaxing.”
- 369 . 235 . item 9, after “අල්පෙතෙති” add “or අල්පෙතෙති.”
- 383 . 240 . item 15, after “Call” add “(to).”
- 386 . „ . item 14, sub. කැ for ක in “දැකන්න”; item 11 “Forest Terms,” sub. ඤ for ඤී in “මිඤ්ඤි.”
- 392 . 246 . item 10, sub. ආ for අ in “අගන්සි.”
- 402 . 254 . omit final “s” in “gods,” “stars,” “clouds.”
- 405 . 254 . line 9, sub. වු for වූ in “පවුරු.”
- 419 . 280 . line 8, for “346” read “347.”

The following are cases of uncertain orthography : අනි or අඤ්ඤී ; උගුල or උගුල ; එලමෙ or එලමෙ ; කොල or කොල (‘leaf’) ; පල or පල (‘split’) ; පැණ or පැන (‘question’) ; ලිඤ්ඤි or ලිඤ්ඤි.

The Tamil ඌ should be represented by ළ instead of ල : e. g. අශ්‍රම = අශල, ඉඤ්ඤාශ්‍රම = ආනවච [එ = ළ + ල].

(1) අය, (2) උදව්, (3) ලමා (‘boy’) are declined as follows :—

	Nom.	Acc. & Ina.	Aux. & Abl.	Dat.	Gen.
1 {	Sing. අය	...අය	...අයගෙන්	...අයට	...අයගේ.
	Pl. අයවල්	...අයවුන්	...අයවුන්ගෙන්	...අයවුන්ට	...අයවුන්ගේ.
2	උදව්	...උදව්	...උදව්ගෙන්	...උදව්ට	...උදව්ගේ.
3 {	Sing. ලමා	...ලමා	...ලමාගෙන්	...ලමාට	...ලමාගේ.
	Pl. ලමන් or ලමන්	...ලමන්	...ලමන්ගෙන්	...ලමන්ට	...ලමන්ගේ.

Voc. අය, උදව්, ලමා (sing.); අයවුන්, ලමන් (pl.).

The words “Sanskrit” and “Pāli” have been used without diacritical marks.

HINTS TO STUDENTS.

---

(1) The beginner is recommended to first acquaint himself with the rudiments of Sinhalese Grammar by studying the following sections carefully, viz., 10-17, 31-33, 38, 40, 42-46, 60-69, 71, 73, 80-82, 87, 89-95, 99-115, 118 (Declensions 2, 4, 5, 8, 9, 10, 12-14, 18, 19, 35-38, 48, 50, 53, 64, 65, 68-71, 74, 75, 80, 82), 122-124, 126, 128*a*, 131, 133, 135, 138, 144-147 (Declensions 1, 2, 4, 6, 14), 149, 153, 155-160, 162-184, 186, 188, 195-201, 205, 208-210, 212, 228, 229, 233, 238, 239, 247, 248, 253, 259, and the Chapter on Syntax. Where many examples are given, those most serviceable for practical requirements should be first mastered. (*Vide* p. 476.)

(2) Sections 353-360 should prove specially useful to European Students, who will be able after mastering the sentences given to form others by their aid.

(3) Section 362 presents briefly side by side some characteristic features of classical and colloquial Sinhalese.

(4) The reader should note in the text the *Errata* and *Addenda* on pp. xiv and xv.

SINHALESE GRAMMAR.

I.—INTRODUCTION.*

THE science that treats of the proper use of speech or language (*basa බස, bhāshāva කතාව*)† is called *Viyarāna විසරණ (Vyākaraṇa ව්‍යාකරණ)*, Grammar. That portion of the general science of language which teaches us to speak and write the Sinhalese (*Sihāla සිංහල, Eḷu එළු, Siṅhala සිංහල*) language correctly is called *Eḷu viyarāna එළු විසරණ (Siṅhala vyākaraṇa සිංහල ව්‍යාකරණ)*, Sinhalese Grammar.

NOTE.—The word සිංහල is derived from සිංහ, ‘lion,’ and ල, ‘taker’ or ‘slayer.’ Both ancient and modern scholars of the language have attributed the origin of this derivation to the circumstance of this Island having been, in historical times, first conquered and ruled by a son of Siṅha Bāhu, who is said to have killed his father, a lion, and reigned in a city called Siṅha or, more commonly, Siṅhapura (*pura පුර, ‘city’*), built by him near the site of the lion’s den and which is considered to have been on the frontiers of Magadha, the modern Behar. The derivation is thus explained in the *Mahāvāṇsa*: “By whatever means the monarch Siṅha Bāhu slew the ‘Siṅha’ (lion), from that feat his sons and descendants are called ‘Siṅhala’ (the lion-slayers). This Laṅkā having been conquered by a Siṅhala, from the circumstance also of its having been colonised by a Siṅhala, it obtained the name of ‘Siṅhala.’” Another explanation, which is, perhaps, equally good, may be suggested. The descendants of Siṅha Bāhu may have been very properly called ‘Siṅha,’ either by reason of their descent from a lion, or their lion-like bravery and valour, or after the name of the city which they built and dwelt in, just as in the same way the people of London are called Londoners, those of Latium Latins, &c. Thus, the Siṅhas ‘who took’ this Island were called ‘Siṅhala,’ and their descendants, the modern Sinhalese, go by the same appellation. That which was

* Introduction = *Prārambhaya පුරවිකාස*.

† The equivalent Sinhalese expressions (first the Eḷu and then the more commonly used Sanskrit) of important words in the Grammar are given after each English word for the benefit of the student.

conquered and colonised by Sighas was called 'Sighalaya' or 'Sighalé' (which latter name is now restricted to 'the up-country' of Ceylon), or 'Sighala dvīpa' (*dvīpa* ද්වීප, 'island'), and the language that sprang from them was called 'Sighala,' or 'Sighala-bhāshā.' The principal objection to the former derivation is that, if Sigha Bāhu and his descendants were called Sighala, people of that name would still be found in India—since Sigha Bāhu is said to have had thirty-two twin children, of whom Vijaya, the first king of Ceylon, was the eldest—but they are not found there.

2. Significant combinations of elementary sounds are called *pada* පද or *vadan* වදන් (*vachana* වචන), Words; marks or symbols which represent these sounds are called *akuru* අකුරු (*akshara* අක්ෂර), Letters. The systematical collection of letters in a language is called *sōḍiya* සොඬියා or *hōḍiya* හොඬියා,* the Alphabet.

3. A collection of two or more words arranged in such a manner as to express a complete thought, is called *vāsugama* වාසගම or *vākyaya* වාක්‍යය, Sentence.

A single word may also be used as a sentence in Sinhalese, as *giyemi* ගියෙමි, ('I went'; *hañḍati* හඬති, ('they) cry.' Still, though the subject (*katu* කතු, *kartri* කර්තෘ†) of the verb (*kiriya* කිරිය, *kriyāva* ක්‍රියාව) is always implied in Sinhalese by its predicate (*kiriya* කිරිය, *kriyāva* ක්‍රියාව), and sometimes need not be expressed, it is rather vague to omit it in such isolated and unconnected sentences as the above; therefore *mama giyemi* මම ගියෙමි, 'I went,' and *ovhu hañḍati* ඔවුහු හඬති, 'they cry,' are preferable.

---

* *Sū* සු = *sō* සො = *hō* හො, 'wall'; *ḍi* ඬි, 'to fly in the air,' referring to the sound which is conveyed in the air upon the utterance of the letters which the alphabet embodies; *ya* ය an expletive suffix. Though this is the commonly accepted derivation of the word, yet it is sometimes disputed, and the word derived from the Tamil *suvaḍi* சுவடி (*chuvadī*) to which it has a close resemblance.

† *Vāsugama* is sometimes used for a collection of sentences, and *vākyaya* is, therefore, a more appropriate term. The former is also applied to prose, as distinguished from *kavi* කවි (*kāvya* කාව්‍ය), 'poetry.'

‡ This word is written also as *kartri* කර්තෘ.

4. The different sorts or classes into which words are divided are called *pada* පද, Parts of Speech.

5. Grammar is divided into three parts, namely— (1) *San* සන් (*Sanjñá* සංඥා), Orthography; (2) *Pada vidyáva* පද විද්‍යාව or *Pada siddhiya* පදසිධිපා, Etymology; and (3) *Vákya yójanáva* වාක්‍ය යෝජනාව, Syntax.

II.—ORTHOGRAPHY.

6. Orthography treats of the forms and sounds of letters, and the correct mode of spelling words.

THE ALPHABET.

7. There are two alphabets in Sinhalese, namely, the Eḷu alphabet and the “mixed” (*miṣra* මිශ්‍ර) alphabet.

8. The Eḷu alphabet comprises letters used in writing pure Sinhalese words. It contains 33 letters, of which 12 are vowels (*pañakuru* පණකුරු, *pránákshara* ප්‍රාණකාර) and 21 consonants* (*gatakuru* ගතකුරු, *gátrákshara* ගාත්‍රකාර).

The Vowels.

අ a, ආ á; ඇ e, ඇ é; ඉ i, ඊ or ඉ í; උ u, ඌ ú; එ e, ඒ é; ඔ o, ඔ ó.

The Consonants.

ක k; ග g; ච ch; ජ j; ට t; ධ d; න් n; ත් t; ඳ d; ව් v; ප් p; බ් b; ම් m; ය් y; ර් r; ල් l; ව් v; ස් s; හ් h; ල් l; ට් t.

The Sanskrit (*Saku* සකු, *Saṅskṛita* සංස්කෘත) letter ක් k may also be regarded as forming a letter of this alphabet, as it is found in Eḷu compositions of eminent authors.†

* They are also called *mañakuru* මණකුරු, *mṛitákshara* මරිතකාර, *vyañjanákshara* ව්‍යාඤ්ජනකාර. මලකුරු or මාසකාර, ‘dead letters.’

† The term “Eḷu” is given to the pure dialect of Sinhalese unmixed with foreign words, and “*Sinhala*” to the mixed dialect, though in point of signification the two terms have not the least difference. Pali *Sihala* සීහල (*Sanskrit* *Sinhala* සිංහල) = *Sihala* සීහල = *heḷa* හෙල = *heḷu* හෙච = Eḷu එච.

In the alphabet given in *Sidat-sañgará*, the oldest and the only reliable grammar of the Sinhalese language extant, ඇ e, ඇ é, and ඞ ch are omitted; perhaps because ඇ e, ඇ é were considered as modifications of අ a, ආ á, and as such were thought unnecessary to be mentioned. If ආ á (which is undoubtedly a modification of අ a) is worthy of being mentioned, there is no reason why ඇ e, ඇ é, should not be included. Perhaps ඞ ch was omitted because in Elu words it is generally represented by ස් s and ද් d. It is however found in Elu works (*vide* the extract of a rock inscription given below), and should be recognised as a letter belonging to the Elu alphabet.

It is important to note in this connection that the very ancient Elu alphabet was deficient in long vowels and pure consonants, and that for this reason the *Sidat-sañgará* gives examples of their use and desirability in the language. This fact will be borne out by the following extract of a Rock Inscription supposed to have been made about 137-76 B.C. :—

Parumaka Abayaputa parumaka Tisaha vapi Achagirika Tisa pavatahi agata anagata chatudisa sagasa dine. Devanapi maha raja Gamiṇi Abaye niyate Achanagarakacha Tavirikiyanagarakacha parumaka Abayaputa parumaka Tisa niyata pite rajaha agata anagata chatudisa sagasa.

පරුමක අබයපුත්‍ර පරුමක තිසහ වපි අවතිරික තිස පවතති අගත අනගත වතුදිස සගස දිනෙ-ආදවනපි මහරජ ගමිණි අබයෙ නියතෙ අවනගරකව තවිරිකියනගරකව පරුමක අබයපුත්‍ර පරුමක තිස නියත පිතෙ රජහ අගත අනගත වතුදිස සගස.

“The tank of the Parumaka Tisa, son of the Parumaka Abhaya, at the mountain of Achagirika Tisa, is given to the priesthood of the four quarters, present and absent. The great king, beloved of the gods, Gamini Abhaya, ordered; Achanagara and Tavirikiyanagara, which have been established by my father, King Tisa, son of King Abhaya, (are given) to the priesthood of the four quarters, present and absent.”

9. The “mixed” alphabet comprises letters of the Elu and the Sanskrit alphabets, and is more perfect than either of them. It contains 54 letters, of which 18 are vowels and

36 consonants, and they are used in writing both Eln and foreign words naturalised in the language.

The Vowels.

අ a, ආ á; ඇ e, ඈ é; ඉ i, ඊ or ඉ í; උ u, ඌ ú; ඍ ri, ඎ rí; ශ li, ශ lí; එ e, ඒ é, ඔ ai; ඔ o, ඔ ó, ඔ au.

The Consonants.

ක k, ඛ kh; ග g, ඝ gh; ඛ ඛ; ච ch, ඡ chh; ජ j, ඣ jh; ඤ ñ; ට t, ඨ th; ඩ d, ඪ dh; ඞ ñ; ජ t, ඣ th; ඳ d, ඵ dh; ඞ ñ; ජ p, ඣ ph; බ b, භ bh; ම m; ය y, ර r, ල l, ව v; ශ s, ඡ sh, ස s, හ h; ළ !; ට; ට; ට.

The alphabet first taught to pupils beginning to learn Sinhalese is the following Sanskrit alphabet :—

අ a, ආ á; ඉ i, ඊ or ඉ í; උ u, ඌ ú; ඍ ri, ඎ rí; ශ li, ශ lí; එ e, ඔ ai; ඔ o, ඔ au; අ an, අ ah.

ක ka, ඛ kha; ග ga, ඝ gha; ඛ ña; ච cha, ඡ chha; ජ ja, ඣ jha; ඤ ña; ට ta, ඨ tha; ඩ da, ඪ dha; ඞ ña; ජ ta, ඣ tha; ඳ da, ඵ dha; න na; ප pa, ඵ pha; බ ba, භ ba; ම ma; ය ya, ර ra, ල la, ව va; ශ sa, ඡ sha, ස sa, හ ha; ළ la.

Although it is usual, as in the above alphabet, to classify the symbols ට, ට, under vowels with the vowel අ prefixed to them, yet, as they are pure consonants and as any of the vowels may be prefixed to them, I have classified them under consonants without any vowel prefixed to them. ළ ! is not a letter of the Sanskrit alphabet as used in Northern India, but is only a corruption of the Vedic letter ළ d. The above alphabet begins with the benedictory expression, “*Swasti Siddham* ඩෙඩෙඩෙඩෙඩෙඩෙ,” ‘Let prosperity attend,’ and ends with “*Iti siddhi-r-astu* ඉඨි ඩිඨිරඤ්ඤ,” ‘Thus let the undertaking come to a successful termination.’ In Ceylon, the four letters ඍ, ඎ, ශ, ශ, are respectively pronounced as *iru, irú, ilu, ilú*, and are pronounced similarly by educated persons when they are in combination with consonants, e.g., *kri* ශ as *kru*; *mri* ශ as *mru*, &c. But, strangely enough, the uneducated pronounce words having such letters correctly, e.g., ශමි, ‘worm,’ as *krimi*, not *krumi*;

දෘෂ්ටි, 'sight,' as *dṛishṭi*, not *dṛushṭi*; ආදාහ, 'example,' as *ādṛisa*, not *ādruṣa*. This wrong pronunciation may account for the mis-spelling of words like *mṛidu* මාදු, 'soft,' *mṛiga* මාග, 'beast,' 'deer,' *hṛidaya* හාදය, 'heart,' as මුදු, මුග, හුදු, each of which is pronounced in three different incorrect ways, namely, *mārdu*, *mṛudu*, *mūrdu*; *mārga*, *mṛuga*, *mūrga*; *hārdaya*, *hṛudaya*, *hūrdaya*. This mistake in pronunciation has taken such a deep root that its eradication is almost impossible. In ancient inscriptions කා, මා, &c., are written as ක, ම, as is done in Grantham, and this may perhaps be taken as the origin of the wrong spelling alluded to. කා *ri*, කා *ri*, were formerly written also as ක, කා, which are now fortunately obsolete (*vide* inflection of *p* ජ).

In Eḷu words the symbol ◦ is used to represent the sounds of *ṛi* ඊ and *ṛi* ඊ, which are wanting in Eḷu, and is used before *k* ක, *g* ග, *ch* ජ, *j* ජ, *y* ය, *r* ර, *l* ල, *v* ව, *s* ස, *h* හ, *l* ල, while in Sanskrit and Pali (*Pāli* පාලි or *Magada* මගදු, *Māgadhi* මාගධි) words it is always used before *y* ය, *r* ර, *l* ල, *v* ව, *s* ස, *ś* ඡ, *s* ස, *h* හ, *l* ල, and sometimes, for the sake of more expeditious writing, before any consonant, when it is sounded like the nasal of that class to which the following consonant belongs. This consonant is now always written horizontally with other letters in Sinhalese, but in Sanskrit and other languages of Northern India it is written over the preceding letter, a little towards the right. In Sinhalese, too, the ancient practice was the same, as is testified by rock inscriptions and other ancient writings. Even at the present day *siṅha*, 'lion,' *hinsá*, 'vexation,' 'injury,' &c., are sometimes written as ජිහ, ජිසා, respectively. In course of time ◦ dropped down, and is now written in a line with other letters, as in Telugu and Grantham.

It is important to notice that the chief feature in the Eḷu alphabet is the absence of aspirated letters, *ṛi* කා, *ri* කා, *li* ක, *li* ක, *ai* ඔඵ, *au* ඔඹ, *ṛi* ඊ, *ṛi* ඊ, *s* ස, *ś* ඡ, and *h* හ, and the existence of *e* ජ, *é* ජ, and "semi-nasals" (*vide* their treatment elsewhere), which do not, to my knowledge, now exist as separate letters in any other language.

Combination of Vowels and Consonants.

10. The consonants given in the above alphabets are deprived of vowel sounds, as a sign of which the symbols

ඃ, ඃ* are appended to them (the former only to letters having a tail turned over, as ඩ, ඞ). They are called “*al (hal) kirimé lakuna*, අල් (ආල්) කිරීමේ ලකුණ,” ‘the sign of making (a vowel-consonant) a consonant,’ and the act of doing so is called “*al (hal) kirima අල් (ආල්) කිරීම*,” ‘making (it) a consonant’ (*hal*, ‘consonant’).† To distinguish these pure consonants, the consonants in union with vowels are termed in this book *vowel-consonants*, as is done in Tamil (*Demala* දෙමල, *Draviḍa* ද්‍රවිඩ). Consonants are inflected through the vowels, by bringing the consonants to combine with the vowels in the order they are given in the alphabet, thus :—

ක් + අ = ක *ka* ; ක් + ආ = කා *ká* ; ක් + ඈ = කෑ *ke* ;
 ක් + ඈෑ = කෑ *ké* ; ක් + ඉ = කි *ki* ; ක් + ඊ = කී *kí* ;
 ක් + උ = කු *ku* ; ක් + උඃ = කූ *kú* ; ක් + ඍ = කෘ *kri* ;
 ක් + ඍෂ = කෘෂ *kṛi* ; ක් + ඞ = කා *kḷi* ; ක් + ඞඃ = කෘ *kḷi* ;
 ක් + ඵ = කෙ *ke* ; ක් + ඵඃ = කේ *ké* ; ක් + ඵඵ = කෙ *kai* ;
 ක් + ඵඵඃ = කො *ko* ; ක් + ඵඵඵ = කෝ *kó* ; ක් + ඵඵඵඃ = කො *kau* ;

The inflections of *k* are therefore:—

ක, කා ; කෑ, කෑ ; කී, කී ; කු, කු ; කෘ, කෘ ; කා, කෘ ; කෙ, කෙ,
 කේ, කෙ ; කො, කෝ, කො.

The rest of the consonants are inflected likewise.

In the Sanskrit alphabet used in the Island and referred to above, as *ඃ* and *ඃ* are written with the vowel අ *a* and classified with the vowels, consonants are inflected through අං *aṅ* and අඃ *aḥ*, too, thus :—

ක් + අං = කං, *kaṅ* ; ක් + අඃ = කඃ, *kaḥ*.

In fact, *ඃ* and *ඃ* may be used after any of the inflected forms of consonants.

(*Vide* the following table of the inflections of consonants.)

* These symbols are also appended to vowels and vowel-consonants, in which case they denote a long sound, as in ඵ *é*, ඵඵ *é*, ඵඵඵ *é*.

† In Hindi (and Hindustáni) consonants are called *hal* ආල්.

Vowels.....	ka	ka d	ka e	ka é	ki	ki or ki'	ku	ku ú	ku ri
ක k	ක ka	කා ká	කෑ kē	කැ kĕ	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kú	කෑ kī
භ kh	භ kha	භා khá	භෑ khē*	භැ khĕ*	භි khi	භී khī	භු khu	භූ khú	භෑ khī
ග g	ග ga	ගා gá	ගෑ gē	ගැ gĕ	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gú	ගෑ grī
ඝ gh	ඝ gha	ඝා ghá	ඝෑ ghē*	ඝැ ghĕ*	ඝි ghi	ඝී ghī	ඝු ghu	ඝූ ghú	ඝෑ ghī
භි n	භි na	භා ná	භෑ nē*	භැ nĕ*	භි ni	භී nī	භු nu	භූ nú	භෑ nī
ච ch	ච cha	චා chá	චෑ chē	චැ chĕ	චි chi	චී chī	චු chu	චූ chú	චෑ chí
ඡ chh	ඡ chha	ඡා chhá	ඡෑ chhē*	ඡැ chhĕ*	ඡි chhi	ඡී chhī	ඡු chhu	ඡූ chhú	ඡෑ chhī
ජ j	ජ ja	ජා já	ජෑ jē	ජැ jĕ	ජි ji	ජී jī	ජු ju	ජූ jú	ජෑ jī
ඣ jh	ඣ jha	ඣා jhá	ඣෑ jhē*	ඣැ jhĕ*	ඣි jhi	ඣී jhī	ඣු jhu	ඣූ jhú	ඣෑ jhī
ඤ ñ	ඤ ña	ඤා ñá	ඤෑ ñē*	ඤැ ñĕ*	ඤි ñi	ඤී ñī	ඤු ñu	ඤූ ñú	ඤෑ ñī
ට t	ට ta	ටා tá	ටෑ tē	ටැ tĕ	ටි ti	ටී tī	ටු tu	ටූ tú	ටෑ tī
ඨ th	ඨ tha	ඨා thá	ඨෑ thē*	ඨැ thĕ*	ඨි thi	ඨී thī	ඨු thu	ඨූ thú	ඨෑ thī
ඩ d	ඩ da	ඩා dá	ඩෑ dē	ඩැ dĕ	ඩි di	ඩී dī	ඩු du	ඩූ dú	ඩෑ dī
ඪ dh	ඪ dha	ඪා dhá	ඪෑ dhē*	ඪැ dhĕ*	ඪි dhi	ඪී dhī	ඪු dhu	ඪූ dhú	ඪෑ dhī
ණ n	ණ na	ණා ná	ණෑ nē*	ණැ nĕ*	ණි ni	ණී nī	ණු nu	ණූ nú	ණෑ nī
ඬ p	ඬ pa	ඬා pá	ඬෑ pē	ඬැ pĕ	ඬි pi	ඬී pī	ඬු pu	ඬූ pú	ඬෑ pī
ත ph	ත pha	තා phá	තෑ phē*	තැ phĕ*	ති phi	තී phī	තු phu	තූ phú	තෑ phī
භ b	භ ba	භා bá	භෑ bē	භැ bĕ	භි bi	භී bī	භු bu	භූ bú	භෑ bī
ඞ bh	ඞ bha	ඞා bhá	ඞෑ bhē*	ඞැ bhĕ*	ඞි bhi	ඞී bhī	ඞු bhu	ඞූ bhú	ඞෑ bhī
ම m	ම ma	මා má	මෑ mē	මැ mĕ	මි mi	මී mī	මු mu	මූ mú	මෑ mī
ය y	ය ya	යා yá	යෑ yē	යැ yĕ	යි yi	යී yī	යු yu	යූ yú	යෑ yī
ර r	ර ra	රා rá	රෑ rē	රැ rĕ	රි ri	රී rī	රු ru	රූ rú	රෑ rī
ල l	ල la	ලා lá	ලෑ lē	ලැ lĕ	ලි li	ලී lī	ලු lu	ලූ lú	ලෑ lī
ව v	ව va	වා vá	වෑ vē	වැ vĕ	වි vi	වී vī	වු vu	වූ vú	වෑ vī
ශ s	ශ sa	ශා śá	ශෑ śē*	ශැ śĕ*	ශි śi	ශී śī	ශු śu	ශූ śú	ශෑ śī
ශ් sh	ශ් sha	ශ්භා śhá	ශ්ඞෑ śhē*	ශ්ඞැ śhĕ*	ශ්ඞි śhī	ශ්ඞී śhī	ශ්ඞු śhu	ශ්ඞූ śhú	ශ්ඞෑ śhī
ස s	ස sa	සා sá	සෑ sē	සැ sĕ	සි si	සී sī	සු su	සූ sú	සෑ sī
හ h	හ ha	හා há	හෑ hē	හැ hĕ	හි hi	හී hī	හු hu	හූ hú	හෑ hī
ලී l	ලී la	ලී lá	ලී lē	ලී lĕ	ලී li	ලී lī	ලී lu	ලී lú	ලී lī
ඊ e	ඊ ea	ඊා eá	ඊෑ eē	ඊැ eĕ	ඊි ei	ඊී eī	ඊු eu	ඊූ eú	ඊෑ eī
ඊ ෝ	ඊ ෝa	ඊ ෝá	ඊ ෝෑ eē*	ඊ ෝැ eĕ*	ඊ ෝි ei	ඊ ෝී eī	ඊ ෝු eu	ඊ ෝූ eú	ඊ ෝෑ eī
ඊ ෝ	ඊ ෝa	ඊ ෝá	ඊ ෝෑ eē*	ඊ ෝැ eĕ*	ඊ ෝි ei	ඊ ෝී eī	ඊ ෝු eu	ඊ ෝූ eú	ඊ ෝෑ eī

Vowel-Inflections.

Vowel-Inflections.

* The inflections marked with an asterisk (*) are formed by analogy, and though unknown

කෘත	ක	කා	ඵ	ඵ	ඵ ai	ඵ o	ඵ	ඵ au
CONSONANTS.								
ක k	ක k	කා ka	ක ke	කේ ke	කා k ai	කා ko	කා kó	කා kau
ඛ kh	ඛ kh	ඛා kha	ඛ khe	ඛේ khé	ඛා kh ai	ඛා kho	ඛා khó	ඛා khau
ග g	ග g	ගා ga	ග ge	ගේ gé	ගා g ai	ගා go	ගා gó	ගා gau
ඝ gh	ඝ gh	ඝා gha	ඝ ghe	ඝේ ghé	ඝා gh ai	ඝා gho	ඝා ghó	ඝා ghau
ඞ ṅ	ඞ ṅ	ඞා ṅa	ඞ ṅe	ඞේ ṅé	ඞා ṅ ai	ඞා ṅo	ඞා ṅó	ඞා ṅau
ච ch	ච ch	චා cha	ච che	චේ ché	චා ch ai	චා cho	චා chó	චා chau
ඡ chh	ඡ chh	ඡා chha	ඡ chhe	ඡේ chhé	ඡා chh ai	ඡා chho	ඡා chhó	ඡා chhau
ජ j	ජ j	ජා ja	ජ je	ජේ jé	ජා j ai	ජා jo	ජා jó	ජා jau
ඣ jh	ඣ jh	ඣා jha	ඣ jhe	ඣේ jhé	ඣා jh ai	ඣා jho	ඣා jhó	ඣා jhau
ඤ ṅ	ඤ ṅ	ඤා ṅa	ඤ ṅe	ඤේ ṅé	ඤා ṅ ai	ඤා ṅo	ඤා ṅó	ඤා ṅau
ට t	ට t	ටා ta	ට te	ටේ té	ටා t ai	ටා to	ටා tó	ටා tau
ඨ th	ඨ th	ඨා tha	ඨ the	ඨේ thé	ඨා th ai	ඨා tho	ඨා thó	ඨා thau
ඩ d	ඩ d	ඩා da	ඩ de	ඩේ dé	ඩා d ai	ඩා do	ඩා dó	ඩා dau
ඪ dh	ඪ dh	ඪා dha	ඪ dhe	ඪේ dhé	ඪා dh ai	ඪා dho	ඪා dhó	ඪා dhau
ණ n	ණ n	ණා na	ණ ne	ණේ né	ණා n ai	ණා no	ණා nó	ණා nau
ප p	ප p	පා pa	ප pe	පේ pé	පා p ai	පා po	පා pó	පා pau
ඵ ph	ඵ ph	ඵා pha	ඵ phe	ඵේ phé	ඵා ph ai	ඵා pho	ඵා phó	ඵා phau
බ b	බ b	බා ba	බ be	බේ bé	බා b ai	බා bo	බා bó	බා bau
භ bh	භ bh	භා bha	භ bhe	භේ bhé	භා bh ai	භා bho	භා bhó	භා bhau
ම m	ම m	මා ma	ම me	මේ mé	මා m ai	මා mo	මා mó	මා mau
ය y	ය y	යා ya	ය ye	යේ yé	යා y ai	යා yo	යා yó	යා yau
ර r	ර r	රා ra	ර re	රේ ré	රා r ai	රා ro	රා ró	රා rau
ල l	ල l	ලා la	ල le	ලේ lé	ලා l ai	ලා lo	ලා ló	ලා lau
ව v	ව v	වා va	ව ve	වේ vé	වා v ai	වා vo	වා vó	වා vau
ශ s	ශ s	ශා sa	ශ se	ශේ sé	ශා s ai	ශා so	ශා só	ශා sau
හ h	හ h	හා ha	හ he	හේ hé	හා h ai	හා ho	හා hó	හා hau
ල ශ	ල ශ	ලා ශa	ල ශe	ල ශේ ශé	ල ශා ශ ai	ල ශා ශo	ල ශා ශó	ල ශා ශau
කෘත	කෘත	කෘත	ඵ	ඵ	ඵ ai	ඵ o	ඵ	ඵ au
කෘත	කෘත	කෘත	ඵ	ඵ	ඵ ai	ඵ o	ඵ	ඵ au

to the Eln. Pali and Sanskrit alphabets. will be useful for conveying foreign sounds.

Symbols representing Vowels and their Names.

11. It will be apparent from the above examples of the inflections of consonants, that in the process the sign of the elision of a vowel disappears, and certain symbols, representing the vowels combined, are joined to the consonants. Some of them have two forms, of which one is applicable only to certain consonants, and the other to the rest, as will be shown by the annexed table of the inflections of consonants:—

Symbols.

Symbol.	Name.	Signification of Name.	Vowel represented.
ට*	<i>Elapilla</i> ඇළපිල	The side limb	ඃ ආ
ඨ†	<i>Hrasva mātrāṅṣaya</i> හුඬු මාත්‍රාංශය	The short limb of quantity (in metre)	ඈ ඇ
ඩ†	<i>Dirgha mātrāṅṣaya</i> දිගු මාත්‍රාංශය	The long limb of quantity (in metre)	ඉ ඈ
ඊ	<i>Ispilla</i> ඉස්පිල	The top or head limb	ඊ ඉ
උ	<i>Dirgha is pilla</i> දිගු ඉස්පිල or <i>Geṭṭe sahita is pilla</i> ගැට්ටි සහිත ඉස්පිල	The long top or head limb or The top or head limb with the knot	ඊ ඊ or ඉ
ඌ or ඍ ‡	<i>Pāpilla</i> පා පිල	The nether or foot limb	උ ඌ

* There is no symbol to represent ආ, except that when ආ is combined the consonant loses its sign of the elision of the vowel. In rock inscriptions ට is written as ට or ට, as in Sanskrit and Bengali. Note that this symbol is also used to represent a part of ම and ම, as in කො, කෝ.

† These two are also called *hrasva uttarāṅṣaya* හුඬු උත්තරාංශය and *dirgha uttarāṅṣaya* දිගු උත්තරාංශය, respectively. They are commonly called *ēdaya* ඇදය ('bend') and *pekaniya sahita ēdaya* පෙකනියා සහිත ඇදය, respectively.

‡ ඊ and ඊ are used with ක, ග, භ, භ, ර, ශ, ජ, and sometimes with ඤ, while ඌ and ඍ are used with the rest of the consonants.

Symbol.	Name.	Signification of Name.	Vowel represented.
𑀮 or 𑀭*	<i>dirgha pá pilla</i> දීඝි පා පිල්ල, or <i>pekaṇṇiya sahita pá pilla</i> පෙකණ්ණි පහිත පා පිල්ල	The long nether or foot limb, or The nether or foot limb with navel (i. e., the curve or zigzag)	ඊ ෭
𑀮	<i>geṣṭe sahita ḥla pilla</i> ගෛෂ්ඨි පහිත ආල පිල්ල	The side limb with the knot	ඊ ි සා
𑀮𑀮	<i>geṣṭa sahita ḥla pili deka</i> ගෛෂ්ඨි පහිත ආල පිලි දෙක	The two side limbs with the knots	ඊ ි සා
𑀮	<i>gayanukitta</i> ගයනුකිත්ත	The letter "ga" with a tail	ඊ ි ෙ
𑀮	<i>dirgha gayanukitta</i> දීඝි ගයනුකිත්ත, or <i>geṣṭe sahita gayanukitta</i> ගෛෂ්ඨි පහිත ගයනු කිත්ත	The long "gayanukitta" or The "gayanukitta" with the knot	ඊ ි ෙ
𑀮 †	<i>kombuva</i> කොම්බුව	The horn (from its similarity)	ඊ ි ෙ
𑀮 ^p or 𑀮	<i>dirgha kombuva</i> දීඝි කොම්බුව	The long "kombuva"	ඊ ි ෙ
𑀮𑀮	<i>kombu deka</i> කොම්බු දෙක	The two "kombus"	ඊ ි ෙ
𑀮-𑀮	<i>kombuva saha ḥlapilla</i> කොම්බුව සහ ආලපිල්ල	The horn and the side limb	ඊ ි ෙ
𑀮-𑀮	<i>dirgha kombuva saha ḥlapilla</i> දීඝි කොම්බුව සහ ආලපිල්ල	The long horn and the side limb	ඊ ි ෙ
𑀮-𑀮	<i>kombuva saha gayanukitta</i> කොම්බුව සහ ගයනු කිත්ත	The "kombuva" and the "gayanukitta"	ඊ ි ෙ

Initial vowels are written in full, but vowels following and in combination with, consonants are expressed by the above symbols.

* See note † on preceding page.

† In ancient rock inscriptions *kombuva* is written 𑀮, as in Bengali, and is more like a horn.

Compound or Joined Letters.

(*Bēḍi akuru බැඳි අකුරු.*)

12. When Sanskrit and Pali words are adopted into Sinhalese composition, they are transcribed in the compound manner in which they are written in Sanskrit and Pali. Hence the origin of such letters as ක්‍ව *kva*, න්‍දා *nda*, ධ්‍වා *dva*, ඞ්‍ර්‍මා *rma*, ඌ්‍රා *dra*, etc. This composition is effected by the union of one or more consonants, or their parts or symbols, with a vowel-consonant or its part or symbol, and *vice versa*.

13. These compounds may be divided into—

- a. Compounds formed by entire characters, or by parts thereof.
- b. Compounds formed¹ by entire characters and symbols of characters.

14. Compounds of the first class, formed by entire characters, are mere joined letters, of which the last is always a vowel-consonant and the preceding letter (or letters, if compounded of more than two letters) a consonant deprived of its vowel sound by virtue of that coalescence. Such consonants have the same force as those with the sign of elision († or ◌), which is seldom used except when the Sanskrit or Pali word that is transcribed ends with a consonant.

Examples.

Compound Letters.		Words having such Letters.	
ඛ්‍යා <i>khá</i>	ඛ්‍යා <i>ngu</i>	අඛ්‍යා <i>ṣaṅkhá</i> , 'doubt';	අඛ්‍යා <i>āṅguli</i> , 'finger.'
ච්ඡ <i>chchha</i>	ච්ඡා <i>ḥhā</i>	ච්ඡ <i>gachcha</i> , 'tree';	කොච්ඡා <i>koḥhāsa</i> , 'division.'
උත්ත <i>tta</i>	උද්ධ <i>ddha</i>	උත්තර <i>uttara</i> , 'reply';	බුද්ධ <i>buddha</i> , 'Buddha.'
මභ <i>mbha</i>	ස්ත <i>sta</i>	ආරම්භ <i>ārambha</i> , 'beginning';	ස්තම්භ <i>stambha</i> , 'post,' 'pillar.'
අභ <i>ṣva</i>	අභ්‍ර <i>ślo</i>	අභ <i>aṣva</i> , 'horse';	අභ්‍ර <i>śloka</i> , 'stanza.'
ස්ති <i>sti</i>	ස්තු <i>stu</i>	ස්ති <i>hasti</i> , 'elephant';	ස්තු <i>stuti</i> , 'thanks.'
ච්ච <i>sva</i>	ච්චා <i>ṇhā</i>	ච්ච <i>svara</i> , 'vowel';	ච්චා <i>taṇhā</i> , 'desire.'
ච්චා <i>hvā</i>	ච්චා <i>tsnā</i>	ච්චා <i>jihvā</i> , 'tongue';	ච්චා <i>jyōtsnā</i> , 'moonlight.'

There are certain compounds, which are written according to both the classes, noticed above. Thus, *Buddha*, *koṭṭhāsa*, may be written either as බුද්ධ, කොට්ඨාස, or as බුබ්, කොට්ඨාස. Likewise, *dvīpa*, 'island,' could be written either as ද්වීප or as වීප. The latter forms, and other contractions and symbols of letters, have been contrived for the sake of more expeditious writing.

15. Compounds of this class formed by parts of characters are different from the above only in that they are amalgamated one with the other so as to appear as one single letter :

Examples.

Compound Letters. Unabridged Forms.		Words having such Letters.	
ක <i>kra</i>	කෂ <i>ksha</i> . කච	කෂ . පක <i>pakva</i> , 'mature'; දක <i>daksha</i> , 'clever.'	
ඔ <i>gdha</i>	ඤ <i>jña</i> . ඔච	චඤ . දඔ, <i>dagdha</i> , 'burnt'; සඤ <i>yajña</i> sacrifice; රඤ <i>rājñi</i> , 'queen.'	
ඵ <i>ttha</i>	ඵච <i>tva</i> . ඵච	ඵච . අඵ <i>artha</i> (අඵ <i>artha</i>) 'meaning'; සඵ <i>satva</i> (සඵ <i>sattva</i>), 'animal,' 'being.'	
ඵ <i>ntha</i>	ඵඤ <i>nda</i> . ඵච	ඵච . ශ්‍රඵ <i>grantha</i> , 'book'; ඵඵඵ <i>chandana</i> , 'sandalwood.'	
භ <i>ndha</i>	භච <i>nva</i> . භච	භච . අභ <i>andha</i> , 'blind'; අභඵ <i>anvaya</i> , 'lineage.'	
ඹ <i>mba</i>	ඹච	ඹච <i>lamba</i> , 'hanging.'	

The part උ in ඤ should be taken as that of ඤ ඤ, of which it is the beginning.

The letter ඹ *mba* is also used in Eḷu words, when the part of *m* has only a very faint sound, as in අඹ *aṃba*, 'mango.' To avoid confusion it is, therefore, better to express *mba* in Sanskrit and Pali words by the unabridged form ඹච, confining ඹ entirely to Eḷu words (*vide* page 16).

In Pali writings the compounds ඩ and ඩච often occur. ඩ = ඩච *chcha* and ඩච = ඩච *bba*, and are respectively called *Pāli chayanna* චාලි චයන්න and *Sabba bayanna* සචච චයන්න, in contradistinction to ඩ *ḍa* and ඩච *ṇa*, which are alike in form.

16. Compounds of the second class are different from the first in that they have symbols, or remnants of certain characters, which represent them.

Examples.

Symbol.	Letter represented by it.	Name of Symbol.	Signification of name.	Words having Compound Letters.
උ	භි හි	<i>ñayanné arddhaya</i> බයන්තේ අභීය or <i>sahñhaka සහඤ්ඤක.</i> ^o	The part of හි or the appendage	යහ <i>springa</i> , 'horn' ලීහ <i>linga</i> , 'gender,' 'sex'
"	ඡං හි	<i>binduvé arddhaya</i> බින්දුවේ අභීය†	The half of හි	අහ <i>añga</i> , 'horn' ලීහ <i>linga</i> , 'gender,' 'sex'
"	ඤ්ඤි හි	<i>ñayanné arddhaya</i> ඤ්ඤන්තේ අභීය	The part of ඤ්ඤි	පච්ච <i>pañcha</i> , 'five' අජන <i>añjana</i> , 'ool- lyrium'
"	ඡං හි	<i>binduvé arddhaya</i> බින්දුවේ අභීය	The half of හි	රත් <i>rañjan</i> , 'at- tachment'
"	ච්ඡි	<i>ñayanné arddhaya</i> ච්චන්තේ අභීය	The part of ච්ඡි	අභි <i>añña</i> , † 'eight' අභි <i>aññi</i> , † 'bone'
"	ඤ්ඤි හි	<i>ñayanné arddhaya</i> ඤ්ඤන්තේ අභීය	The part of හි	දඬු <i>danda</i> , 'stick' මඩුක <i>mañduka</i> , 'frog'
"	ඡං හි	<i>binduvé arddhaya</i> බින්දුවේ අභීය	The half of හි	හඬු <i>hañña</i> , 'voice' පඬු <i>paññi</i> , 'pandit'
"	න් න	<i>ñayanné arddhaya</i> න්තේ අභීය	The part of න	චන්ද <i>chandra</i> , 'moon' සුඤ්ඤ <i>sundara</i> , 'good'

^o This is the general and more common name for the symbol, and is omitted in this table when it takes also another name (*vide* page 16).

† *arddha binduva* අභිබින්දුව, *arddha anusvāraya* අභි අනුසාරය, *anusvārārdhaya* අනුසාරාර්ථය, are also used.

‡ Pali. This compound generally occurs in words of that language.

Symbol.	Letter represented by it.	Name of Symbol.	Signification of name.	Words having Compound Letters.
◡	‡ ◡	<i>binduvé arddhaya</i> බින්දුවේ අර්ධය	The half of ‡	කඳ <i>kaḍḍa</i> , 'moon' කඳු <i>kaḍḍa</i> , 'trunk'
”	ද d	<i>dayanné arddhaya</i> දයන්නේ අර්ධය	The part of d	ධ <i>ḍvi</i> , 'two' ද්වීප <i>dvīpa</i> , 'island' යුධ <i>yuddha</i> , 'war' දුඛ <i>suddha</i> , 'clean'
•	ම m or ‡ ම ‡	<i>mayanné arddhaya</i> මයන්නේ අර්ධය	The part of m	අඹර <i>ambara</i> , 'sky' අඹ <i>aṁba</i> , 'mango' කඹ <i>kaṁba</i> , 'rope'
”	ය ya	<i>yaṁṁaya</i> යංඟය	The part of ya	මධ්‍ය <i>madhya</i> , 'middle' යෝග්‍ය <i>yōgya</i> , 'fit'
•	ර r	<i>rēphaya</i> † රේඵය	The burring r (ර+ඉඵ=රේඵ)	ධම් <i>dharma</i> , 'doctrine' දීර්ඝ <i>dirgha</i> , 'long'
”	ර ra	<i>uttara rakārāṁṁaya</i> උත්තර රකාරංඟය	The posterior part of ra	යන්ත්‍ර <i>yantra</i> , 'machine' ව්‍යාඝ්‍ර <i>vyāghra</i> , 'tiger'
◡	◡ ‡	<i>binduvé arddhaya</i> බින්දුවේ අර්ධය	The half of ‡	අඟ <i>aṁṁa</i> , 'side' වඟ <i>vaṁṁa</i> , 'lineage'
”	(The cerebral sign)	<i>saṁhaka</i> සංඝක	The appendage	දළ <i>daḷa</i> , 'tusk,' 'coarse' වළ <i>vaḷa</i> , 'hole,' 'pit' උඵ <i>uḷu</i> , 'tile' දෙඵම් <i>deḷum</i> , 'pomegranate'

• Vide § 15.

† This is generally called *rēbaya* රේබය, which is apparently a corruption of *rēphaya* රේඵය.

It is apparent from the above that the symbol ζ represents different letters according to the letters to which it is joined. For the sake of clearness it is always better to avoid using this symbol to represent $\dot{n}$ ඩ, $\dot{n}$ ඤ, n ඤ, and n ඤ, because it is generally used to represent the faint sounds of those nasals (*vide* § 15). Thus in mixed language, if this symbol is indiscriminately used, such words as *turaṅga* තුරඟ 'horse,' *aṅga* අඟ 'limb,' *aṅgula* අඟුල 'inch,' *karanda* කරඬ 'box,' may be taken either for the Eḷu words or for the Sanskrit words *turaṅga* තුරඟ, *aṅga* අඟ, *aṅgula* අඟුල, *karanda* කරඬ; and the meanings of such words as අඟ (= *aṅga* අඟ 'limb,' or *aṅga* අඟ 'horn'), අඬ (= *anda* අඬ 'egg,' 'scrotum,' or *aṅda* අඬ 'voice,' 'cry'), අඟන (= *aṅgana* අඟන 'court' or 'compound, or *aṅgana* අඟන 'woman') would be ambiguous.*

The word *saññaka* සඤ්ඤක is a corruption of the Pali word *saññōga* සංඤ්ඤග, of which the Sanskrit equivalent is *sanyōga* සංයෝග. It now means the symbol appended to a letter in the form ζ , though, as a noun, it properly means a conjunct consonant. But the expression *saññaka akura* සඤ්ඤක අකුර, may be construed as conjunct or compound letter.

Although l with the sign ζ is generally called *saññaka layanna* සඤ්ඤක ලයන්න on account of that sign therein, yet, in fact, there is no composition effected. It is only a sign to distinguish the cerebral l ළ from the dental l ල.

It should be observed that the sign ζ generally represents nasal sounds, and that ඩ, ඬ, ට, and ට are the only exceptions.

The Formation of Compound or Joined Letters.

17. The formations of a few compound letters with some of the above symbols of letters are shewn below :—

$$\begin{aligned} \zeta + \text{ඟ} + \text{අ} &= \text{ඟඤ} \text{ ṅga} \\ \text{,} + \text{,} + \text{ඉ} &= \text{ඟඤ} \text{ ṅgi} \\ \text{,} + \text{,} + \text{ඔ} &= \text{ඟඤ} \text{ ṅgo} \end{aligned}$$

* In like manner අඬ may mean either 'water' (අඬු *ambu*) or 'wife' (*aṅbu*).

උ	+	ඒ	+	අ	=	උඒ	<i>nja</i>		
„	+	ඔ	+	උ	=	ඔඋ	<i>ñdu</i>		
„	+	ඳ	+	ඒ	=	ඳඒ	<i>ñdé</i>		
„	+	ච	+	ඊ	=	චඊ	<i>dot</i>		
„	+	ඔ	+	ඔ	=	ඔඔ	<i>ddhó</i>		
ඔ	+	ඔ	+	උ	=	ඔඔ	<i>mbu</i>		
ක	+	ඃ			=	කඃ	<i>kya</i>		
ත	+	ඃ	+	උ	=	තඃඋ	<i>tyu</i>		
ක	+	ඃ			=	කඃ	<i>kra</i>		
„	+	„	+	ඉ	=	කි	<i>kri</i>		
„	+	„	+	ඊ	=	කී	<i>kri</i>		
„	+	„	+	උ ^෧	=	කු ^෧	<i>krú*</i>		
„	+	„	+	ඔ	=	කුඔ	<i>kró</i>		
„	+	„	+	ඔ ^෧	=	කුඔ ^෧	<i>krau</i>		
ඔ	+	„	+	„	=	කී	<i>rkra</i>		
„	+	„	+	„	+	ඉ	=	කී	<i>rcri</i>

In the two symbols $\mathfrak{z}$ and $\mathfrak{c}$ *a* is naturally inherent, which is elided when another vowel is added to the compound. The *r* following a consonant is represented by the symbol $\mathfrak{c}$, and that preceding a consonant by $\mathfrak{c}$, which is placed above it.

18. When writing words with the above compounds, the main letter of the compound is sometimes doubled. If that main letter is an aspirate, in the reduplication an unaspirated letter is added to the aspirate.

Examples.

Single Form.	Doubled Form.
කතී <i>kartri</i> , 'author,' 'editor.'	... කඃකී <i>kartri</i> .
අථී <i>artha</i> , 'meaning.'	... අඃථී <i>artha</i> .
වර්ණී <i>varṇa</i> , 'colour.'	... වඃර්ණී <i>varṇa</i> .
වර්ගී <i>varga</i> , 'kind.'	... වඃර්ගී <i>vargga</i> .
ආචාර්යී <i>āchārya</i> , 'teacher.'	... ආඃචාර්යී <i>āchāryya</i> .

Of these two forms the first is preferable, though in many cases long usage has sanctioned the other.

* The symbols $\mathfrak{r}$ and $\mathfrak{r}$, attached to consonants combined with $\mathfrak{c}$, may be advantageously employed to represent *rē* and *rē*, respectively, by placing them higher up, as in කු^෧ and කු^෨.

19. It is important to observe that letters in Eḷu words are generally written separately, while the rule is reversed in Pali and Sanskrit. It is therefore incorrect to write the Eḷu words අත්ත *atta*, 'branch,' විස්ස *vissa*, 'twenty,' as අත, විස; nor is it thought proper to write the Sanskrit words සඵ *sarva*, 'all,' විය්ඪී *viryya*, 'strength,' අන්තරය *antarāya*, 'danger,' as සර්ව, විර්ඪ, අන්තරය.

In order to secure uniformity in writing Sinhalese it would, however, appear desirable to do away with the system of writing Sanskrit words as they are written in that language, and to write them as Eḷu words, as shown above, although such a course would not be so expeditious as the present system.

Classification of Letters.

20. All the letters of the alphabet are primarily divided into vowels and consonants. The term *pañakuru* පණකුරු or *prānākshara* ප්‍රාණකාර, denoting vowels, means 'life-letters,' and *gatakuru* ගතකුරු or *gūtrākshara* ගාත්‍රකාර, denoting consonants, means 'body-letters.' The term *malakuru* මලකුරු or *mritākshara* මර්තකාර, also denoting consonants, means 'dead-letters,' as opposed to the 'life-letters.' *Sara* සර or *svara* ස්වර is another term for vowels. There are 18 vowels and 36 consonants (*vide* § 9).

The Vowels.

21. Vowels are divided into (1) short vowels (*luhu* *pañakuru* ලුහු පණකුරු, *laghu* ලඝු or *hrasva* හ්‍රස්ව *prānākshara* ප්‍රාණකාර); (2) long vowels (*digu* *pañakuru* දිගු පණකුරු, *dirgha* *prānākshara* දීර්ඝ ප්‍රාණකාර, *guru* *pañakuru* ගුරු පණකුරු, *guru* *prānākshara* ගුරු ප්‍රාණකාර); and (3) protracted vowels (*puluta* *pañakuru* පුලුත පණකුරු, *pluta* *prānākshara* ප්‍ලුත ප්‍රාණකාර). Short vowels have one syllabic instant (*mata* මත, *mātrāva* මාත්‍රාව), the long vowels two, and protracted vowels three. A consonant has only half a syllabic instant.'

(1) Short vowels : අ a, ඇ é, ඉ í, උ u, ඔ ri, ෙ li, එ e, ඔ o.

(2) Long vowels : ආ á, ඈ é, ඊ or ඉ í, උ ෙ u, ඔ² ri, ෙ² li, එ² é, එඹ ai, ඔ² ó, ඔ² au.

(3) Protracted vowels : vowels occupying three moments, or three times the length of short vowels, in their utterance. Their use is exceptional. *Ex. Mehé varó* මෙහේ වරෝ, "Come here!" used when under excitement, or when calling to a person at a distance. *Hé* හේ and *ró* රෝ are composed of the protracted vowels, which in such cases occupy sometimes more than three moments. Street hawkers commonly use these protracted vowels.

The Consonants.

22. The consonants are divided into seven classes, namely :—

No.	Names of Classes.	Letters appertaining to Class.
1.	<i>k</i> <i>varga</i> or class ක වර්ගී ...	ක k, ඛ kh; ග g, ඝ gh; ඛි n.
2.	<i>ch</i> do. ච වර්ගී ...	ච ch, ඡ chh; ජ j, ඣ jh; ඣඤ ඤ.
3.	<i>t</i> do. ට වර්ගී ...	ට t, ඨ th; ඩ d, ඪ dh; ඩඞ ඞ.
4.	<i>l</i> do. ල වර්ගී ...	ල l, ඳ lh; ඳ් d, ඳ් dh; න න.
5.	<i>p</i> do. ප වර්ගී ...	ප p, ඵ ph; බ b, භ bh; ම m.
6.	<i>antahstha</i> අන්තස්ථා ...	ය y, ර r, ළ l, ළ් l, ව r.
7.	<i>ushmákshara</i> උශ්මාක්ෂර ...	ශ s, ෂ sh, ජ s, හ h.

Antahstha (*antar*, 'between,' and *stha*, 'what stands') letters are so called because they are placed in the alphabet intermediate between the first five classes of letters (called *sparśa* ස්පර්ශී) above shown and *ushmákshara*. The first four letters of this class are "liquids."

Ushmákshara are so called because they are sounded chiefly by means of the flatus (*ushman* උශ්මන්). The first three letters of this class are "sibilants."

23. Consonants are again divided according to quality, into (1) unaspirated (*alpa prána* අලප ප්‍රාණ^o) and (2) aspirated (*mahá prána* මහා ප්‍රාණ[†]), letters.

(1) Unaspirated letters : ක *k*, ග *g*, ච *ñ*, ච *ch*, ජ *j*, ඤ *ñ*, ට *t*, ධ *d*, ඡ *n*, ත *t*, ඳ *d*, ව *n*, ප *p*, බ *b*, ම *m*, ය *y*, ර *r*, ල *l*, ව *v*, ළ *l*.

(2) Aspirated letters : ඛ *kh*, ඝ *gh*, ඡ *chh*, ඣ *jh*, ඵ *th*, බ *dh*, භ *ph*, ඞ *bh*.

24. The aspirated letters are composed of the sound of an unaspirated letter and that of the letter *h* ඞ. Thus ක + ඞ = ඛ *kh*; ග + ඞ = ඝ *gh*.

25. It is a very important feature of the Eḷu that it is devoid of these aspirated letters, and that *h* takes the place of aspirated letters in Sanskrit and Pali words, sometimes singly and sometimes with the equivalent unaspirated letter prefixed to it. (*Vide* § 45.)

26. Letters of the alphabet are again divided into

(1) Surd or non-sonant (*aghóshá* අඟුණ), and

(2) Sonant (*ghóshá* ඟුණ) letters.

(1) Surd or non-sonant letters : ක *k*, ඛ *kh*; ච *ch*, ඡ *chh*; ට *t*, ඵ *th*; ත *t*, භ *ph*; ජ *p*, භ *ph*; ග *g*, ඡ *sh*, ජ *s*; : *h*. In sounding these the glottis is open.

(2) Sonant letters : all the rest. In sounding them the glottis is closed.

^o *Alpa* අලප, 'little,' and *prána* ප්‍රාණ, 'life.' Letters of this class are often called *alpa akuru* අලප අකුරු 'alpa letters,' dropping the last part *prána* ප්‍රාණ. *Alpa prána* is also called *ñihila* හීලිල.

[†] *Mahá* මහා, 'great,' and *prána* ප්‍රාණ, 'life.' This word *mahá prána* මහාප්‍රාණ is generally pronounced by the uneducated as *máprána* මාප්‍රාණ. *Maháprána* is also called *dhanita* ධනිත.

27. Letters are lastly divided into eight classes, according to the places at which they originate :—

- (1) Gutturals (*kanthaja* කණ්ඨජ*): ක් *k*, ඛ් *kh*; ග් *g*, ඝ් *gh*; ඛ් *ñ*; අ *a*, ආ *á*; ඇ *e*, ඈ *é*; හ් *h*, ස් *ḥ*: *i. e.*, the letters of the “*k* class” with the last-mentioned six letters.
- (2) Palatals (*táluja* තාලුජ†): ච් *ch*, ඡ් *chh*; ජ් *j*, ඣ් *jh*; ඤ් *ñ*; ඉ *i*, ඊ or ඉ *i*; ජ් *y*; ජ් *ṣ*: *i. e.*, the letters of the “*ch* class” with the last-mentioned four letters.
- (3) Linguals or Cerebrals (*múrdhaja* මුඛ්‍ජ‡): ච් *t*, ධ් *th*; ධ් *d*, ධ් *dh*; ඞ් *n*; ජා *ri*, ජා *rl*, ඊ *r*; ඡ් *sh*; ඡ් *l*: *i. e.*, the letters of the “*t* class” with the last-mentioned five letters.
- (4) Dentals (*dantaja* දන්තජ§): ත් *t*, ථ් *th*; ද් *d*, ධ් *dh*; න් *n*; ල් *l*, ල් *ll*; ල් *l*, ස් *s*: *i. e.*, the letters of the “*t* class” with the last-mentioned four letters.
- (5) Labials (*óshthaja* මුඛ්‍ජ||): ප් *p*, ප් *ph*; බ් *b*, බ් *bh*; ම් *m*; උ *u*, උ *ú*: *i. e.*, the letters of the “*p* class” with the last-mentioned two letters.
- (6) Gutturo-palatals (*kanṭha táluja* කණ්ඨ තාලුජ): එ *e*, ඒ *é*, ඔ *ai*.
- (7) Gutturo-labials (*kanṭhaushthaja* කණ්ඨ මුඛ්‍ජ¶): ඔ *o*, ඔ *ó*, ඔ *au*.
- (8) Dento-labial (*dantaushthaja* දන්ත මුඛ්‍ජ**): ච්, ච්.

* කණ්ඨ ‘throat’: ජ, ‘born.’

† තාලු ‘palate.’

‡ මුඛ්‍ ‘middle of the palate.’

§ දන්ත ‘teeth.’

|| මුඛ්‍ ‘lips.’

¶ කණ්ඨ මුඛ්‍ජ = කණ්ඨ + මුඛ්‍ජ.

** දන්ත මුඛ්‍ජ = දන්ත + මුඛ්‍ජ.

28. The following table will enable the student to see the different divisions of letters at a glance :—

Divisions.	Consonants.									Vowels.		
	Surd or Non-sonant.				Sonant.					Sonant.		
	Thin or Tenuis.	Aspirated.	Sibilants.	Aspirate.	Soft or medise.	Aspirated.	Nasals.	Liquids.	Aspirate.	Short.	Long.	Diphthong* Long.
1. Gutturals	ඌ k	ඌඞ kh	—	ඞ t	ඞ g	ඞඞ gh	ඞඞ ñ	—	ඞ h	ඞඞ ka	ඞඞඞ ka	—
2. Palatals	ඞ ch	ඞඞ chh	ඞ s	—	ඞ j	ඞඞ jh	ඞඞ ñ	ඞ y	—	ඞඞ e	ඞඞඞ e	—
3. Linguals or Cerebrals	ඞ t	ඞඞ th	ඞඞ sh	—	ඞ d	ඞඞ dh	ඞඞ n	ඞඞ l	—	ඞඞ ri	ඞඞඞ ri	—
4. Dentals	ඞ t	ඞඞ th	ඞඞ s	—	ඞ d	ඞඞ dh	ඞඞ n	ඞඞ l	—	ඞඞ li	ඞඞඞ li	—
5. Labials	ඞ p	ඞඞ ph	—	—	ඞ b	ඞඞ bh	ඞඞ m	—	—	ඞඞ u	ඞඞඞ u	—
6. Gutturo-palatals	—	—	—	—	—	—	—	—	—	ඞඞ e	ඞඞඞ e	ඞඞඞ ai
7. Gutturo-labials	—	—	—	—	—	—	—	—	—	ඞඞ o	ඞඞඞ o	ඞඞඞ au
8. Dento-labial	—	—	—	—	—	ඞ v	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	ඞඞ n	—	—	—	—	—

* Demat akuru දෙමත් අකුරු, dri mātrākshara ට් මාත්‍රාකාර.

Formation of Sounds.

29. Three things are necessary for the formation of sounds : namely, (1) place (*sthána* ස්ථාන), where the sound originates, (2) instrument, or that which assists it (*karana* කරණ), and (3) the exertion (*prayatna* ප්‍රයතන) made by the jaws, throat, etc., to produce the sound.

30. The different *sthánas* and *karanas* will be noticed here, shewing the letters formed by their contact :—

Letters.	Sthána.	Karāṇa.
1 { <i>k, kh; g, gh; a, á; }</i> <i>ḥ, ḥ.</i> <i>h, h.</i> <i>ñ.</i>	Throat Throat and chest Throat and nose	} Throat
2 { <i>ch, chh; j, jh; i, í; }</i> <i>y, y.</i> <i>ñ.</i>	Posterior palate Posterior palate and nose	} Middle of the tongue
3 { <i>t, th; d, dh; ri, ri; }</i> <i>r, sh, ḥ.</i> <i>ṇ.</i>	Dome of the palate Dome of the palate and nose	} Near the tip of the tongue
4 { <i>t, th; d, dh; li, lí; }</i> <i>l, s.</i> <i>n.</i>	Teeth Teeth and nose	} The tip of the tongue
5 { <i>p, ph; b, bh; u, ú.</i> <i>m.</i>	Lips Lips and nose	} Lips
6 <i>e, é, ai.</i> {	Throat and posterior palate	Throat and posterior palate
7 <i>o, ó, au.</i>	Throat and lips	Throat and lips
8 <i>v.</i>	Teeth and lips	Teeth and lips

Mode of Reading Letters.

31. There are different modes of reading the alphabet, of which the following may be noticed :—

1. Reading with the particle *yanu* යනු ('that which is called.') *Ex.* ආ, ආ, ඩ, ඩා, are read as *ayanu* ආයනු, *áyanu* ආයනු; *kayanu* කයනු, *káyanu* කායනු.

2. Reading with the particle *yanna* යන්ත (= *yanu* යනු.) *Ex.* The said letters are read as *ayanna* අයන්ත, *áyanna* ආයන්ත; *kayanna* කයන්ත, *káyanna* කායන්ත.
3. Reading by giving the simple sounds of letters as in English, without the addition of *yanu* or *yanna*. *Ex.* අ, ආ, ක, කා, as *a, á; ka, ká.*

Of these three modes, the last-mentioned may be recommended for its simplicity and adaptability to European students of the language. The first mode is the ancient and is still prevalent, though now being superseded by the second.

In reading isolated letters as well as in writing them, the particle *kara* කර or *kára* කාර, which signifies 'that which makes — sound,' is used like "yanu" and "yanna" after them. *Ex.* අ as *akara* අකර or *akáraya* අකාරය, ආ as *ákara* ආකර or *ákáraya* ආකාරය; ක as *kakara* කකර or *kakáraya* කකාරය, කා as *kákara* කාකර or *kákáraya* කාකාරය. The Sanskrit particle *kára* කාර is more formal. "Yanu" and "yanna" are also used for "kara" or "kára."

32. Sounds of Letters.

අ	<i>a</i> ^o	= the sound of	<i>a</i>	in <i>amuse, America.</i>
ආ	<i>á</i>	=	<i>a</i>	„ <i>father.</i>
ඇ	<i>e</i>	=	<i>e</i>	„ <i>fell. †</i>
			<i>ä</i>	„ (Ger.) <i>fälle, hände.</i>
ඈ	<i>é</i>	=	<i>ä</i>	„ (Ger.) <i>mädchen, grämen.</i>
ඉ	<i>i</i>	=	<i>i</i>	„ <i>it, ill.</i>
ඊ or ඉඳි	<i>i</i>	=	<i>i</i>	„ <i>machine.</i>
			<i>ee</i>	„ <i>seed, feel.</i>
උ	<i>u</i>	=	<i>u</i>	„ <i>full, put.</i>
ඌ	<i>ú</i>	=	<i>u</i>	„ <i>rule.</i>
			<i>oo</i>	„ <i>food.</i>

^o Vide § 33.

† අ and ඈ have no exact equivalents in English: *a* in 'dam' is the nearest sound to අ, and ඈ is the same sound lengthened.

ri	=	the sound of	ri	in	rill, merrily.
ri	=	"	re	"	ream.
			ree	"	reed.
li	=	"	li	"	lily.
li	=	"	lee	"	leek.
e	=	"	e	"	pen, ever.
e	=	"	e	"	grey.
			a	"	name.
ai	=	"	i	"	isle, fight.
o	=	"	o	"	top, (Fr.) bon.
o	=	"	o	"	rope.
au	=	"	ou	"	doubt, out.
k	=	"	k	"	kick.
kh	=	"	k-h	"	pack-horse (nearly).
g	=	"	g	"	bag.
gh	=	"	g-h	"	gig horse (nearly).
n	=	"	n	"	angle.
ch	=	"	ch	"	church.
chh	=	"	ch-h	"	coach-horse. (nearly).
j	=	"	j	"	jug.
jh	=	"	dgeh	"	hedgehog. (nearly)
n	=	"	n	"	punch.
t	=	"	t	"	cut.
th	=	"	t-h	"	hot-house (nearly).
d	=	"	d	"	did.
dh	=	"	d-h	"	mad-house (nearly).
n	=	"	n	"	print.
t	=	"	th	"	thirst, (Gk) theta.
th	=	the aspirate of the preceding.			
d	=	the sound of th in that.			
dh	=	the aspirate of the preceding.			
n	=	the sound of n	n	in	thin, in.
p	=	"	p	"	pup.
ph	=	"	p-h	"	up-hold (nearly).
b	=	"	b	"	rib.
bh	=	"	bh	"	abhor, (nearly).
m	=	"	m	"	hum.
y	=	"	y	"	yes.
r	=	"	r	"	sir.
l	=	"	l	"	lip.
v	=	"	{ v }	the sound inclines sometimes to v,	
			{ w }	sometimes to w.	
s	=	"	s	in	sin.
sh	=	"	{ sh }	"	shun.
			{ s }	"	sure.
s	=	"	s	"	sun.

ඒ	h	=	the sound of h	in	lut.
ඒ	l	=	"	l	" rail.
•	ʃ	=	"	n	" (Fr.) bon.
ෂ	h	=	"	ch	" German or Scotch, and <i>cheth</i> in Hebrew.
උ	h	=	"	n	" singing, ringing.

The aspirated letters should be pronounced by distinctly adding the sound of *h* to the unaspirated consonantal sounds.

Pronunciation.

(*Sabda kirtma* බඳු කිරීම.)

33. To pronounce words correctly, the sounds of the different letters as shown above should be carefully studied. It is a common mistake, mentioned previously, to pronounce සා, සෘ, ශ, ශා, as *ru, rú, lu, lú* (or *iru, irú, ilu, ilú*) respectively, and, consequently, words composed of them, such as සාවු, මෘදු, as *irutu, mrudu*, etc. No material distinction is sometimes made in pronouncing *ඛ ඩි, ඛ ඤ, ඛ ඤ, and ඛ ජ; l ි ි and l ි ි; ි ි ි, sh ි ි, and s ි ි*; this is a great mistake. *ෂා* ශ is often pronounced *ෂ ි ි*. *A ි* in any syllable of a single word or in components of a compound word, except the first, or when it is not preceded by *h*, is always pronounced as *a* in 'syllable.' *Ex. Davasa* දවස, 'day'; *gala* ගල, 'stone.' But *a* in the first syllable of *karami* කරමි, 'I do,' and of other inflections of the verb *kara* කර, 'to do,' also takes this sound of *a*.

It is usual for the purpose of facilitating pronunciation to double consonants written singly. Thus, *vikrama* වික්‍රම, 'heroism,' *chitrakára* චිත්‍රකාර, 'painter,' *cháritra* චාරිත්‍ර, 'custom,' are pronounced as *vikkrama, chittrakára, chárित्रra*. Owing to this pronunciation such words are often miswritten. Consonants that are doubled should be pronounced distinctly: *Ex. බලලා* 'dog' as *bal-lá* and not *balá*. Europeans are apt to make this mistake. (*Vide* § 71.)

Names of Letters.

34. Some letters have names other than those given after their respective sounds. Such letters, with their names and significations, are noticed here :—

Letter.	Name of Letter.	Signification of Name.
ඝ <i>ḡa</i> or <i>ṅa</i>	{ <i>saññaka gayanna</i> සඤ්ඤක ගයන්ත	} Combined <i>ga</i> letter.
ච <i>cha</i> ...	{ <i>saññaka chayanna</i> සඤ්ඤක චයන්ත	} Combined <i>cha</i> letter.
ජ <i>ḡja</i> or <i>ṅja</i>	{ <i>saññaka jayanna</i> සඤ්ඤක ජයන්ත	} Combined <i>ja</i> letter.
ඨ <i>ḡḍa</i> or <i>ṅḍa</i>	{ <i>saññaka ḍayanna</i> සඤ්ඤක ඨයන්ත	} Combined <i>ḍa</i> letter.
ඳ <i>ḡda</i> or <i>ṅda</i>	{ <i>saññaka dayanna</i> සඤ්ඤක ඳයන්ත	} Combined <i>da</i> letter.
ඹ <i>ḡba</i> or <i>mba</i>	{ <i>saññaka bayanna</i> සඤ්ඤක බයන්ත, or <i>añba bayanna</i> අඹ* බයන්ත	} Combined <i>ba</i> letter; or <i>ba</i> having the sound of <i>mba</i> .
ඪ <i>ḡha</i> ...	{ <i>saññaka maháprāṇa ṭha-</i> <i>yanna</i> සඤ්ඤක මහාප්‍රාණ ඨස න්ත	} Combined aspirated <i>ṭha</i> letter.
ඬ <i>ḡdha</i> ...	{ <i>saññaka maháprāṇa dha-</i> <i>yanna</i> සඤ්ඤක මහාප්‍රාණ ඬස න්ත	} Combined aspirated <i>dha</i> letter.
ඳ් <i>dva</i> ...	{ <i>dva yanna</i> ද්ව යන්ත, † or <i>saññaka vayanna</i> සඤ්ඤක වයන්ත	} That which is called <i>dva</i> , or combined <i>va</i> letter.
ඹ <i>ña</i> ...	{ <i>anunásikáksharaya</i> අනුනාසිකාකෂරය	} Co-nasal letter. ‡
ඳ <i>ña</i> ...	Do.	... do.

* Perhaps අඹ is a corruption of ඹබ *mba*. The term *añba bayanna* is more common.

† This is generally corrupted into *dvá yanna* ද්වා යන්ත and *dvá vayanna* ද්වා වයන්ත.

‡ In forming the nasals of the five classes the veil which separates the nose from the pharynx is withdrawn. Hence these letters are called *anunásika*, i.e. co-nasal or nasalized.—*Max Müller*.

Letter.	Name of Letter.	Signification of Name.
න <i>ṅa</i> ^o	... { <i>anunāsikāḷṣharaya</i> අනුභාසිකා ඝරය	} Co-nasal letter.
න <i>na</i> ^o	... Do.	... do.
ම <i>ma</i>	... Do.	... do.
ල <i>la</i>	... { <i>maha layanna</i> මහ ලයන්න	} Large <i>la</i> letter.
ය <i>ṣa</i>	... { <i>kaḍa sayanna</i> කඩ සයන්න	} Broken <i>sa</i> letter.
ෂ <i>sha</i>	... { <i>golu sayanna</i> ගොළ සයන්න	} Dumb <i>sa</i> letter.
ස <i>sa</i>	... { <i>maha sayanna</i> මහ සයන්න	} Large <i>sa</i> letter.
ළ <i>ḷa</i>	... { <i>saññaka layanna</i> සන්ඤක ලයන්න	} Combined <i>la</i> letter.
ච <i>ṛ</i>	... { <i>anusvāraya</i> අනුභාරය, or <i>binduva</i> බින්දුව	} After sound, <i>i. e.</i> after vowel, or † dot.
භ <i>h</i>	... { <i>visargaya</i> විසර්ගය, or <i>visarjuniya</i> විසර්ජනිය	} Emission (of breath).

A new Letter to represent 'f.'

35. Of late years the symbol ෆ, which is like the lower part of the Sanskrit labial-sibilant ळ (ṣ) called *upadhāntīya* උපධන්තීය, has been adopted by some to represent the sound of the English letter "f," which is wanting in the Sinhalese language. In the absence of another more appropriate symbol it may be adopted with advantage, giving it all the privileges of inflections proper to Sinhalese letters. It may be inflected thus :

ෆ *f*; ෆ *fa*, ෆ *fá*; ෆ *fe*, ෆ *fé*; ෆ *fi*, ෆ *fi*; ෆ *fu*, ෆ *fú* ;
ෆ *fri*, ෆ *fri*; ෆ *fli*, ෆ *fli*; ෆ *fe*, ෆ *fé*, ෆ *fai* ;
ෆ *fo*, ෆ *fó*, ෆ *fau* ; ෆ *fan* ; ෆ *fah*, ෆ *fc*.

* These are commonly called *mūrdhaja nayanna* මුළු මහයන්න and *dantaja nayanna* දන්තජ නයන්න, respectively (*vide* § 27).

† The *anusvāraya* is always used after vowels. It is in some old *śā* books sometimes represented as (ච, when it is called "*chandra binduva* චන්ද්‍ර බින්දුව" (*chandra* 'moon,' *binduva* 'dot').

Transliteration.

36. The system of transliteration used is that adopted by the Ceylon Government,* which, in spite of some deficiencies, is generally sound and has been followed here for the convenience of readers in Ceylon, who are accustomed to it.

37. In devising a new system of transliteration, care should be taken (where possible) not to adopt diacritical signs which are already employed for other purposes.

It is usual to represent ඇ, ඇ, by *e, é, or œ, ê*. This is incorrect inasmuch as the letter which is used to represent *අ* should have some diacritical mark attached to it, to represent ඇ, ඇ, for the simple reason that the latter are only modifications of *අ*. Hence they may perhaps be best represented respectively by *a, á*.

No system of transliteration of a phonetic language by an unphonetic one, like the English, can ever be perfect. The system given below has greater claim to be considered accurate than many that have come under the notice of the author.

Vowels.

අ *a*, ආ *á*; ඇ *a*, ඈ *á*; ඉ *i*, ඊ or ඉ *í*; උ *u*, ඌ *ú*; සා *ri*, සා *ri*; ශා *li*, ශා *li*; එ *e*, ඒ *é*, ඔ *ai*; ඔ *o*, ඔ *ó*, ඔ *au*.

Consonants.

ක *k*, ක *kh*; ග *g*, ජ *gh*; ඛ *n*; ච *c*, ජ *ch*; ජ *j*, ක *jh*; ක් *n*; ට *t*, ජ *th*; ඩ *d*, ජ *dh*; න් *n*; ත් *t*, ජ *th*; ද් *d*, ඩ *dh*; ත් *n*; ජ *p*, ජ *ph*; බ *b*, භ *bh*; ම *m*; ය් *y*, ර් *r*, ල් *l*, ව් *v*; ෂ් *s*; ඡ් *s*, ජ් *s*, භ් *h*; ල් *l*; ශ් *n*: ශ් *h*.

Semi-nasals.

භ් *ng*; ජ් *nj*; ඩ් *nd*; ද් *nd*; ඩ් *mb*.

---

* Minute dated August 28, 1866.

Mode of writing Sinhalese characters.

38. To enable those who are living abroad and cannot engage the services of native pandits to write Sinhalese characters, the principal parts of the letters are shown lithographed opposite in the order of writing them. (Plate I.) Sinhalese characters, it will be noted, are written from left to right.

39. Handwriting may be divided into three kinds. That in well-written *ōla* books is the best, and is similar in character to the printed character. That marked (b) may be recommended for general use. The three kinds are shewn opposite in the order of their superiority. (Plate II.)

It should be observed that in manuscripts words are not written separate from one another but all in one unbroken continuation, which however does not make it difficult for a native to read them fluently; but in printed books, words are separated as in English. Sinhalese has only one kind of letter: it has no capital letters as have European languages.

Syllables.

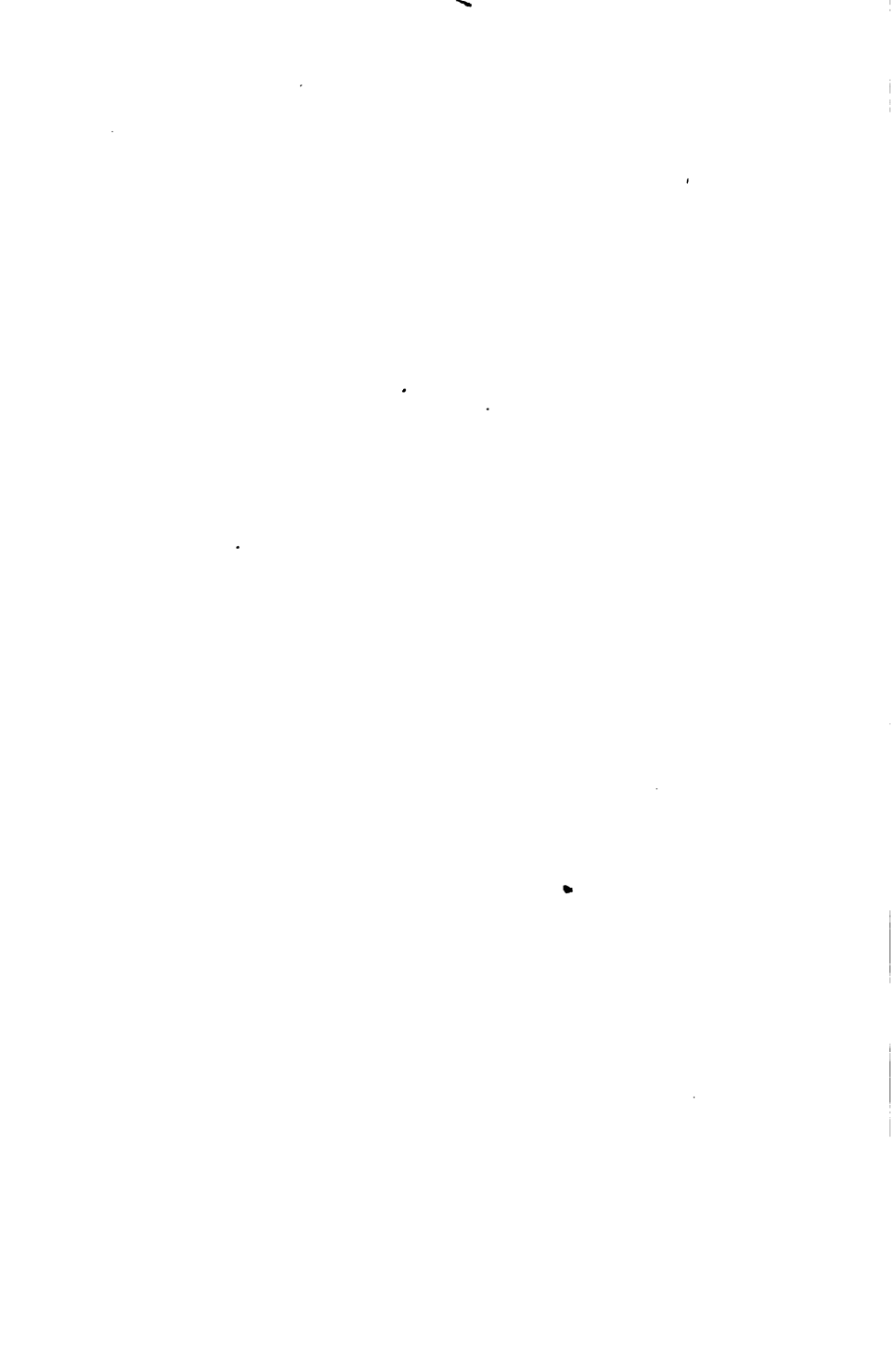
40. In Sinhalese every vowel or vowel-consonant is a syllable. Thus in the words *ara geḍiya* අර ගෙඩිය, 'that fruit,' the syllables are *a* අ, *ra* ර, *ge* ගෙ, *ḍi* ඳි, *ya* ය. A consonant with a vowel or a vowel-consonant forms one syllable. Thus in *polgas* පොල්ගස්, 'cocoanut trees,' the syllables are *pol* පොල් and *gas* ගස්. When Sinhalese words are transcribed in English characters, the syllables are easily discerned.

The Origin of Sinhalese Letters.

41. The ancient letters used by the Sinhalese were the *Aṣōka* or old Pali characters. The modern Sinhalese

characters were derived from the Grantha* of Southern India, which had its origin in the Chéra, a variety of the Aśóka character, and of which there were several varieties, as Chóla Grantha, Tuḷu, etc. They must have been introduced during the 10th or 11th century A.D. (as testified by inscriptions of that period), when the Chólians began to visit the Island and established (in 1038) a vice-royalty at Polonnaruwa, the capital of Ceylon at that time, which lasted twelve years. The modern Tuḷu has a striking resemblance to the Sinhalese characters.

By a comparison of the alphabets of the different Indian languages it will appear that nearly all of them have some affinity in the shape of letters to the Sinhalese. It is surprising to find ක *ka*, ට *ta*, ග *ga*, ද *da*, ම *ma*, ල *la*, ඉ *la*, in the Máldive language, and ඩ *va* in the Philippine language.

The Proper Use of Letters.

42. As Sinhalese is a phonetic language, very much unlike in that respect English and other European languages, it may be thought by some that the acquisition of its orthography is easy. But it is quite the contrary. Owing to the absence of any stated rules in orthography and the consequent difficulty of acquiring a knowledge of the proper use of the nasals, the sibilants, and the dental and the cerebral *l*, Sinhalese orthography is still in an unsettled state.

To show the importance of a correct system of orthography for preserving the proper meanings of words, a few examples will be given here, with their equivalents in Sanskrit and Pali, from which their orthography is determined :—

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
ushpa ඌආ	- uḥa ඌආ	- uḥu ඌආ	- hot, warm.
úna ඌආ	- úna ඌආ	- unu ඌආ	- less, deficient.

* Grantha (Grantham), which literally means 'book,' was an alphabet used for 'books' or literary purposes, chiefly writing Sanskrit.

Sanskrit.	Pali.	Eḷu.	Signification.
<i>kāṇa</i> කාණ	- <i>kāṇa</i> කාණ	- <i>kaṇa</i> කණ	- one-eyed, blind in one eye.*
<i>kaṇṇa</i> කණ්ණ	- <i>kaṇṇa</i> කණ්ණ	- <i>kaṇa</i> කණ <i>kaṇa</i> කණ†	- ear. - eye.
<i>khādun</i> බාදන්	- <i>khādanto</i> බාද භොන්	- <i>kana</i> කන	- eating.
<i>gaya</i> ගණ	- <i>gaya</i> ගණ	- <i>gaya</i> ගණ	- assembly.
<i>ghana</i> ඝන	- <i>ghana</i> ඝන	- <i>gana</i> ගන	- thick, cloud.
<i>trīṇa</i> ත්‍රීණ	- <i>tiṇa</i> තීණ	- <i>taṇa</i> තණ	- grass.
<i>trishṇā</i> ත්‍රිෂණා	- <i>taṇhā</i> තණ්හා	- <i>taṇa</i> තණ	- desire.
<i>stana</i> ස්තන	- <i>thana</i> ඵන	- <i>tana</i> තන	- (female) breast.
<i>varṇa</i> වණ්	- <i>vaṇṇa</i> වණ්ණ	- <i>vaṇa</i> වණ	- colour.
<i>vraṇa</i> ව්‍රණ	- <i>vaṇa</i> වණ	- <i>vaṇa</i> වණ	- sore.
<i>vana</i> වන	- <i>vana</i> වන	- <i>vana</i> වන	- wood, jungle.
<i>prāṇa</i> ප්‍රාණ	- <i>pāṇa</i> පාණ	- <i>paṇa</i> පණ	- life.
<i>punaḥ</i> පුනා	- <i>puna</i> පුන	- <i>pana</i> පන	- again.
<i>kṛi</i> ක්‍රී	- <i>kara</i> කර	- <i>kara</i> කර = <i>kaḷa</i> කළ	- done.
<i>kalāṣa</i> කලාස	- <i>kalasa</i> කලස	- <i>kala</i> කල	} water jar or pot.
<i>ghaṭa</i> ගඬ	- <i>ghaṭa</i> ගඬ	- <i>kaḷa</i> කළ	
<i>kāla</i> කාල	- <i>kāla</i> කාල	} <i>kala</i> කල <i>kalu</i> කළු	- time.
			- black.
<i>dṛiḍha</i> ද්‍රිඪ	- <i>dalha</i> දළඹ	- <i>daḷa</i> දළ	- rough, great.
<i>daṇṣhtrā</i> දංශ්ත්‍රා	- <i>dāṭhā</i> දාඨා	- <i>daḷa</i> දළ	- tusk, a large tooth.
<i>jaṭā</i> ජටා	- <i>jaṭā</i> ජටා	- <i>daḷa</i> දළ	- matted hair of a devotee.
<i>dala</i> දල	- <i>dala</i> දල	- <i>dala</i> දල	- leaf.
<i>jala</i> ජල	- <i>jala</i> ජල	- <i>dala</i> දල	- water.
<i>jvala</i> ජල	- <i>jala</i> ජල	- <i>dala</i> දල	- to shine.
<i>taḍa</i> තඬ	- <i>taḷa</i> තළ	- <i>taḷa</i> තළ	- to beat.
<i>tila</i> තීල	- <i>tila</i> තීල	- <i>tala</i> තල	- gingily.
<i>tāla</i> තාල	- <i>tāla</i> තාල	- <i>tala</i> තල	- palmyra.
<i>dāṭhikā</i> දාඨිකා	- <i>dāṭhikā</i> දාඨිකා	- <i>deḷi</i> දෙලී	- beard, moustache
<i>jālaka</i> ජලක	- <i>jālaka</i> ජලක	- <i>deḷi</i> දෙලී	- germ, bud.
<i>mṛi</i> ම්‍රී	- <i>mara</i> මර	- <i>mara</i> මර = <i>maḷa</i> මළ	- dead.
<i>mala</i> මල	- <i>mala</i> මල	- <i>mala</i> මල	- filth, dirt, rust.
<i>mālya</i> මාලා	- <i>mālya</i> මාලා	- <i>mala</i> මල	- flower.

* The word is often incorrectly used in the sense of 'blind,' as *kaṇā* කණ 'the blind man,' *kaṇa girava* කණ ගිරවා 'the blind parrot.'

† From the Tamil word *kaṇ* කණ. It is now obsolete.

Sanskrit.	Pali.	Eḷu.	Signification.
<i>lavana</i> ලවණ	} <i>lavana</i> ලවණ { or <i>lōṇa</i> ලෝණ	} <i>luṇu</i> ලුණු	salt.
<i>laṣṇa</i> ලඝුණ			

A few examples of Sanskrit words of this kind :—

- aṣva* අශ්ව, 'horse.'
- aśva* අශ්ව, 'not one's own.'
- māśa* මාශ, a sort of kidney-bean.
- māsa* මාස, 'month.'
- apūka* අපූක, 'skilful,' 'minute.'
- anuka* අනුක, 'lustful.'
- pāna* පාණ, 'trade,' 'hand.'
- pāna* පාන, 'drinking.'

As the reader will be fully acquainted with the sounds of the different characters in the tongue after the perusal of the preceding pages, the Sinhalese words will be hereafter written in Sinhalese characters only.

The Proper Use of Nasals.

43. The principal rule for the proper use of nasals is, that when a nasal deprived of its inherent vowel is followed by a consonant, the nasal of the class to which that consonant belongs is used. This is very simple.

Examples.

<i>Nasal ඩ.</i>	<i>Nasal ඤ.</i>
අඛාර, 'charcoal.'	අඤ්ජන, 'collyrium.'
ගඛින, 'river.' ^o	පඤ්ච, 'five.'
පඛිකාරි, 'range,' 'row.'	සාඤ්චන, 'gold.'
සඛිග්‍රාම, 'war,' 'battle.'	ලාඤ්ජන, 'mark,' 'sign.'
සඛික, 'multitude,' 'Buddhist priest.'	විඤ්ඤාණ, 'knowledge,' 'consciousness.'
<i>Nasal ඞ.</i>	<i>Nasal ඡ.</i>
කඞ්ඨ, 'throat.'	අඡ, 'blind.'
චිකඞ්ඨ } 'vocabulary.'	අඡතිම } 'last.'
දඞ්ඨ } 'pole,' 'stick.'	ග්‍රඡ, 'book.'
ආඞ්ඨ } 'government.'	ප්‍රඡනන, 'pleased,' 'delighted.'
	සුඡර, 'good.'

^o In Sanskrit and Pali ගඛින means 'Ganges' (the Indian river) but in Sinhalese it, as well as its derivative ගඟ *gaṅga*, is generally used in the sense of 'river.'

Nasal ම.

අම්බලම්, 'rest-house.'
 අම්මා, 'mother.'
 ආරම්භ, 'beginning.'
 සම්ප්‍රසාදය, 'prosperity,' 'happiness.'
 සම්පූර්ණ, 'well-blown (as a flower).'

Nasal ට.

මංකඩ, 'junction of a road. (§ 44.)
 මංගල්ල, 'mortar.' (§ 44.)
 මංග, 'family,' 'race.'
 සංගොච, 'adherence.'
 සංසාර, 'metempsychosis.'

Some Exceptions.

උමංග, <i>Ummagga Jātaka</i> , a history of a previous birth of Buddha.	පන්සල, 'Buddhist monastery.'
කම්කරු, 'worker,' 'mechanic.'	පන්සිය, 'five hundred.'
කම්සල, 'workshop.'	පිත්තම, 'meritorious (religious) act.'
ගංගොර, 'bank of a river.'	පෙරහන්කඩ, 'water-strainer.'
ගිම්කල්, 'hot season.'	බිම්සේ, 'tunnel,' 'subterranean house.'
දන්වම, 'I inform.'	රන්වන්, 'golden coloured.'
දුම්කොල, 'tobacco.'	ගංමැටි, a kind of plant.
නමගම, 'name and village.'	

Observe such combinations as *ණ, න්, ම්, න්*, etc., which occur at the end of Sanskrit words. *අණ්ට* in *කරණ්ට*, 'for doing,' 'to do,' *දුට්ණ්ට*, 'for running,' 'to run,' &c., and *දණ්ඩ* in *ඒදණ්ඩ*, 'a narrow bridge constructed with single logs,' &c., should be written with the cerebral nasal, and not with the dental as is thought by some to be correct. It should be borne in mind that the present system of orthography in the Sinhalese language, as in any other, is chiefly based on the consideration of the places the tongue touches when the words are pronounced.

44. It is always better (and precludes the possibility of the occurrence of any mistake) to use the appropriate nasals before letters of their respective classes. As has been already noticed, the *ṇ* may be used in lieu of any nasal in Sanskrit and Pali words; but in Ceylon it is seldom used in Eḷu words before cerebral, dental, and labial letters of the *f*, *t*, and *p* classes; while it is quite appropriate (in the case of Eḷu words) to use it before letters of the *k* and *ch* classes, and *ජ, ජ්, ජ්, ච, ජ, ජ්, and ජ්* (*vide* page 6).

45. To use the nasals *ṇ, ñ, ṇ* correctly, as stated above, and to write Sinhalese words more correctly in other respects, it is important to be able to distinguish Eḷu words from those of the Sanskrit, Pali, and Tamil languages, from which

we have chiefly borrowed words. This can only be done with any certainty by studying the words of those languages. However, to those that have not the opportunity of such study, the following hints will be useful, namely:—

(a) Eḷu words alone have the letters ே, ை, ொ, ோ, ௌ, ், ௎, ௏, ௐ, and, therefore, all words written with those letters are Eḷu. Words in which ூ and ௃ occur are also Eḷu, except when they bear traces of having been borrowed from Tamil and such other languages as have those two vowels.

(b) Words in which the letters ூ, ௃, ௄, ௅, ெ, ே, ை, ௉, ொ, ோ, ௌ, ், ௎, ௏, ௐ, ௑, ௒, ௓, the *rēpha* (ொ), *rakārāṅṣa* (ோ), *yaṅṣa* (௔), and aspirated letters, as ூ, ௃, ௄, ௅, ெ, ே, ை, ௉, ொ, ோ, ௌ, ், ௎, ௏, ௐ, ௑, ௒, ௓, occur, are either Sanskrit, Pali, Tamil, or some other language than the Eḷu, in which those letters are not found.

(c) Words written with compound or joined letters, such as ூ, ௃, ௄, ௅, ெ, ே, ை, ௉, ொ, ோ, ௌ, ், ௎, ௏, ௐ, ௑, ௒, ௓, mentioned before, are Sanskrit or Pali, and those written separately with the sign of elision (ʻ or ʼ) attached to the letters may generally be accepted as Eḷu words.

Without something to guide him it would be difficult for a beginner to learn to identify such words as ூ and ௃, 'cause,' ௄ and ௅, 'town,' ெ and ே, 'world,' ை and ௉, 'palace,' ொ and ோ, 'all,' the first of which in each case is Sanskrit, and the second its Eḷu equivalent.

46. The use of *n*, *ṅ*, *ṣ*, *śh*, *ṣ*, *l*, and *ḷ* deserves special attention.

ொ.

(a) The cerebral *n* is also used after the letters ூ, ௃, ௄, ௅ (when they are in one and the same word), and is not in any way hindered by the intervention* of any vowel, guttural, labial, or of ெ, ே, or *anusvāra* .

* This is not generally observed in the case of Eḷu words.

Examples.

කෘෂ්ණ, 'desire,' 'craving.'	දළුණ, 'mirror.'
කැසිණි, 'woman.'	ප්‍රමාණ, 'extent,' 'size.'
කෘෂ්ණ, 'grass.'	ප්‍රාණ, 'life.'
ක්ෂණ, 'moment.'	බ්‍රාහ්මණ, 'Brahmin.'
ලක්ෂණ, 'beauty,' 'mark.'	මරණ, 'death.'
දකුණ, 'south.'	රමායණ, the 'Rámáyana.'*
කණ, 'ear.'	ශ්‍රවණ, 'ear.'

Exceptions.

The final *n* of a word and *n* doubled are, however, generally replaced by the dental *n*, as කෙදරිණ, 'from the house,' ශරීරකෙණ, 'from the body,' වෙණ, 'come,' කරණකෙණ, 'I shall do,' ඉරණකෙණ, 'I shall tear.' In adherence to the usage of the learned, the dental *n* has been used in this book in such instances. The rule given above for the use of *n* has reference only to single words or the components of compound words. Notice that in the following compound words *n* after *r* is not written with the cerebral *n*, as the letters which form the compound are of two different words :

පරකෙණ (පර + ආකෙණ), 'exceeding joy.'
වහරනුකර (වහර + අනුකර), 'conformity to usage.'
පිරිනිවිණ (පිරි + නිවිණ), 'Nirvána.'
පරිනිවිණ (පරි + නිවිණ), 'Nirvána.'
බරකෙණ (බර + කෙණ), the 'twelve-eyed' deity, i.e., Kañda-kumaru (the military deity of the Hindus).

But when a palatal or a dental intervenes between them (*n* and *ri*, *ri*, *r*, or *sh*), the dental *n* takes the place of the cerebral *n*, as අච්චිණ, 'venerable'; අච්ච, 'gain'; ආරකක, 'service,' 'solicitation'; දකිණ, 'sight'; රකක, 'literary composition'; රජක, 'queen'; මච්ච, 'rubbing,' &c.

In derived Eñu words *n* is determined by reference to the words from which they are derived or to which they bear a close affinity.

* Válmiki's great epic poem recording the adventures of Ráma.

Examples.

Sanskrit.	Pali.	Eju.	Signification.
ලසකුණ	- ලසකුණ	- ලසුණු	- louse.
සලාණ	- සලාණ	{ 1. සලණ	- 1. happy, lucky.
කෝණ	- කෝණ	{ 2. කැලණි	- 2. name of a town.
කුණ	- කුණ	- කොණ	- corner, angle.
පුණි	- පුණි	{ 1. සැණ	} moment.
(සදා)	- සදා	{ 2. සණ	
නිසුණ	- නිසුණ	- සුණු, සුණු	- powder, lime.
දැනුණ	- දැනුණ	- සැණ	- wisdom.
නිවැණ	- නිවැණ	- නිසුණු	- sharp.
නිර්වාණ	- නිර්වාණ	- දකුණ, දකුණු	- south.
(පසුපාය)	- පණණ	- නිවණ	- Nirváṇa, the state of eternal happiness.
ප්‍රගුණ	- ප්‍රගුණ	- පණස්	- fifty.
ප්‍රමාණ	- ප්‍රමාණ	- පසුණු	- improvement.
ප්‍රාණ	- ප්‍රාණ	- පමණ	- extent, quantity.
මාණිකා	- මාණිකා	- පණ	- life.
		- මැණික්	- gem, ruby.

Tamil.	Sinhalese.	Signification.
அங்காடி <i>aṅkāḍi</i>	- අංකාණි*	- stall in a market.
குந்தாளி <i>kuntāli</i>	- කුන්තාණි*	- pickaxe.
கோமணம் <i>kōmaṇam</i>	- කෝණම්	- piece of cloth used for covering the private parts of men.
பணம் <i>paṇam</i>	- පණම්	- fanam (= 1½d.), money.
பணிவிடை <i>paṇiviḍai</i>	- පණිවිඩ	- message.

In some words *n* is natural and cannot be explained by any rule. Such words should be studied with the help of a dictionary. A few examples are given here :—

ගණ, 'flock,' 'multitude.'	පණ, 'hand.'
ගණිකා, 'harlot.'	මණ, 'gem,' 'jewel.'
ගුණ, 'quality,' 'attribute.'	මාණිකා, 'gem.'
කුණප, 'stench,' 'corpse.'	පාණ, 'arrow.'
කෝණ, 'corner.'	පාණස්, 'trader.'
සලාණ, 'happy,' 'lucky.'	ලවණ, 'salt.'

In all other cases not referred to the dental *n* is used.

* Observe that the cerebral *n* is used in place of another cerebral.

ශ්.

(b) No rule can be given for the use of *ś*. All words written with that letter are Sanskrit, and should be studied in order to acquire a thorough knowledge of their spelling. It is however always used before *ch* and *s*. *Ex.* ආශ්චයනී, 'wonder'; නිශ්චය, 'certainty'; නිශ්චල, 'calm'; පශ්චාත්තාප, 'repentance'; පශ්චිම, 'west,' 'western'; දුශ්චරිත, 'misbehaviour,' 'wickedness'; දුශ්චිල, 'ill-behaved'; නිශ්චයාධිකා, 'without doubt'; නිශ්චයානන්ත, 'without remainder.'

Examples of the use of 'ś' in other places.

අශුච, 'unlucky.'	ශීත, 'cold.'
අශීච, 'piles.'	ශීර්ෂ, 'head.'
ආකාශ, 'sky.'	ශීල, 'good conduct.'
දශදිශා, 'the ten directions.'	ශිලා, 'art.'
පාශී, 'side.'	ශීතල, 'cold.'
ශුචිකා, 'cold.'	ශීලීල, 'flaccid,' 'feeble.'
ශුචාශ, 'open,' 'manifest.'	ශුච, 'lucky.'
ශ්‍රය, 'question,' 'query.'	ශුචර, 'hog.'
ශ්‍රයංශා or ශ්‍රයංසා, 'praise.'	ශුච්ඡ, 'empty,' 'void.'
මිශ්‍ර, 'mixed.'	ශුර, 'hero,' 'energetic and cunning man.'
ශත, 'hundred,' 'cent.'	ශුල, 'pike.'
ශා, 'hare.'	ශාශාල, 'jackal.'
ශාන්ති, 'rest,' 'felicity.'	ශේෂ, 'remainder.'
ශාලා, 'hall.'	ශෛවල, an aquatic plant.
ශාස්ත්‍ර, 'science.'	ශ්‍රෝත, 'stanza.'
ශාස්ත‍්‍ර, 'scripture,' 'religion,' 'command.'	ශ්‍රද්ධා, 'faith.'
ශක්‍ර, 'Indra,' (the ruler of heaven).	ශ්‍රීමත්, 'fortunate,' 'illustrious.'
ශුක්‍ර, 'Venus,' 'semen virile.'	ශ්‍රේෂ්ඨ, 'oldest,' 'senior,' 'excellent.'

ශ්.

(c) Words written with *śh* are also Sanskrit. No rule that will explain all its uses can be given; but it is generally used after the consonants *k*, *r*, *l*, or any vowel except *a* and *á*, either immediately or separated from it by *ṅ* or *h*. It is also often used before *t*, *th*, *d*, *dh*, and *p*.

Examples.

අක්කර, 'letter.'	පුරුෂ, 'man,' 'husband.'
අක්කි, 'eye.'	පුෂප, 'flower.'
අභිෂේක, 'sprinkling.'	භෛෂජ්‍ය, 'medicament,' 'drug.'
ආරක්‍ෂා, 'protection.'	මනුෂ්‍ය, 'man.'
ඉත්ත, 'sugar cane.'	මහිෂ, 'buffalo.'
ඉෂට, 'cherished,' 'beloved.'	යක්‍ෂ, 'devil,' 'fiend.'
උණ, 'hot.'	රක්‍ෂා, 'protection,' 'profession.'
සාධි, 'saint' or 'sanctified person.'	වම්බ, 'rain.'
මාදක, 'medicament,' 'drug.'	විෂ, 'poison.'
කුඹ, 'belly.'	වෘක්‍ෂ, 'tree.'
කෝෂ, 'bag,' 'treasury,' 'dictionary.'	ශීර්ෂ, 'head.'
කුණු, 'minute,' 'small.'	කෙල්ල, 'phlegm.'
කෂේත්‍ර, 'field.'	සහකුෂට, 'pleased,' 'delighted.'
දක්‍ෂ, 'clever.'	සහෝය, 'joy,' 'pleasure.'
දෝෂ, 'fault.'	සම්ප, 'mustard.'

A competent knowledge of the use of *s*, *sh*, and *s* can only be acquired by studying the words in which they occur.

ළ.

(d) This cerebral *l* is used in place of another cerebral, which has been dropped for the sake of euphony, or in Eḷu words derived from other words. It is sometimes borrowed from the word from which the Eḷu word is derived.

Examples of 'l' acquired by Derivation.

Sanskrit.	Pali.	Eḷu.	Signification.
ආවාට	- ආවාට	- වල	- pit, hole.
කචු	- කචු	- කුළු	- fierce.
කක්කිට	- කකකට	- කකුළු	- crab.
කරුණ	- කරුණ	- කුළුණු	- compassion, kindness.
කිරිට	- කිරිට	- කිරුළු	- diadem, crest.
කුකුළු	- කුකුළු	- කුකුළු	- cock.
කෝටි	- කෝටි	- කෙල	- ten millions.
කුලල	- කුලල	- කුළු	- little, small.
දරිද්‍ර	- දලිද්ද	- දිලිදු	- poor.
දංඨ	- දංඨ	- දල	- tusk, a large tooth.
දම්බ	- දම්බ	- දෙළුම්	- pomegranate.

Sanakrit.	Pali.	Elu.	Signification.
ද්‍රව්‍ය	- ද්‍රව්‍ය	- දෙවල	- Tamil.
පරිපාටි	- පරිපාටි	- පිළිවෙල	- method, arrangement.
පෘථිවි	- පඨවි	- පොළොව	- earth.
ප්‍රථම	- පඨම	- පළමු	- first.
ප්‍රතිමා	- පටිමා	- පිළිම	- image, idol.
කිමිල	- කිලාල	- බලල්	- cat.
වඩබා	- වලවා	- වෙලබ ^o	- mare.

The particle පිළි at the beginning of Elu words is written with the cerebral *l*, as it has been derived from the Pali පටි. *Ex.* පිළිකුල්, 'disgusting'; පිළිබඳ, 'connected with'; පිළිවෙස්, 'behaviour,' 'action.'

Examples of 'l' in words derived from Tamil.

Tamil.	Sinhalese.	Signification.
ආලුකාම <i>karuvádu</i>	- කරවල	- dried fish.
පள்ளි <i>palli</i>	- පල්ලි	- church, chapel.
පள்ளාම <i>pallam</i>	- පල්ලම්	- pit, precipice.
යාකුරි <i>mádiru†</i>	- මාදිලි	- sample.
වෙහෙණි <i>velli</i>	- වෙල්ලි	- steel-yard.

In forming the past tenses and past participial adjectives of verbs whose roots end in *r*, that *r* is generally changed into *l*:—

Examples.

Root.	Past Tense (Third Person)	Past Participial Adjective.
අතුර, 'to spread'	... අතුලේ	... අතුල
කර, 'to do'	... කලේ	... කල
ගුගුර, 'to sound,' 'to roar'	ගුගුලේ	... ගුගුල
මැර, 'to die'	... මලේ	... මල
වදාර, 'to say'	... වදලේ	... වදල
වපුර, 'to sow'	... වපුලේ	... වපුල
විචාර, 'to ask'	... විචාලේ	... විචාල
සමර, 'to remember'	... සමලේ	... සමල
සිසාර, 'to brandish'	... සිසාලේ	... සිසාල
සදාර, 'to learn'	... සදලේ	... සදල
සර, 'to leave'	... සලේ	... සල

^o This word is in colloquial language corrupted into එලෙමිබ, එලෙමිබි, ලෙමිබ, ලෙමිබි.

† This form is also sometimes used.

The cerebral *l* is sometimes used in Eḷu words after *r* and *h*. *Ex.* කරල, 'pod'; රැල, 'wave'; ඊලවා, 'ape'; ඉහල, 'up'; පහල, 'down'; සහඵ, 'friend.'

In Eḷu words, for the sake of euphony, *l* is substituted for other cerebrals.* *Ex.* වෙණෙඳ, 'trader' = වෙලෙඳ; අතුරු, 'within,' 'amongst' = අතුඵ, ඇතුඵ. (*Vide* pp. 37 & 40).

In the modern Sanskrit alphabet one letter stands both for the dental and cerebral *l*. But in transcribing Sanskrit words in Sinhalese characters it would seem desirable to make the distinction, and it is to be determined by ascertaining whether the *l* in the Sanskrit word stands for a cerebral letter (as *d*, *r*, &c.) in the root or in some old form of it; if it does, it may be recognised as the cerebral *l*.

Examples.

Sanskrit word.	Its root.	<i>l</i> in Sanskrit word changed into <i>l</i> .
ඵලක ...	ඵඵ = ඵඵ	... ඵලක, 'goat,' 'ram.'
ගුලම ...	ගුඵ = ගුඵ	... ගුලම, a disease (chronic enlargement of the spleen).
ගෝල ...	ගුඵ	... ගෝල, 'ball'
සාඵ = සාල ...	සාඵ	... සාල, 'the pulse.'

සාඵකෝර, 'cocoanut' = සාලිකෝර or සාඵකෝල.

In Pali these words are very properly written with *l*.

It is usual, as in the case of cerebral *n*, to change *l* into *l* when it terminates a word or when it is doubled, as වලාකුල, 'cloud,' into වලාකුල් (pl.) and කුරුඵ, 'bird,' into කුරුල්ලා.

Cerebral *n* and *l* do not begin words in Sinhalese.

PHONETIC RULES.

47. A knowledge of

- (1) ලොඵ or ලෝපය, 'Elision.'
- (2) අදෙස් or ආදේශය, 'Substitution.'
- (3) අගමි or ආගම, 'Augmentation.'

---

* The naturalised Portuguese word සාදිරි, 'minister,' is sometimes changed into සාදිලි, and English යුරි, 'jury,' into යුලි.

- (4) { *a* පරරු or පරරුපය } ‘Assimilation.’
 { *b* පෙරරු or පුච්චරුපය }
- (5) දෙරු or දිඞ්ඞරුපය, ‘Reduplication.’
- (6) පෙරැළි or විපයභාසය, ‘Metathesis.’
- (7) වැඞි or වෘඞි, ‘Elongation.’
- (8) අඩු or භාඞි, ‘Abbreviation.’
- (9) සඳ or සන්ධි, ‘Combination.’

is essential for a correct acquirement of Sinhalese orthography. They will now be explained.

(1) ELISION.

Lop or *Lópaya*.

48. Dropping a letter or letters in a word, is called *Lop*, ‘Elision.’ Elision is of four kinds, namely,—

(*a*) පෙර(or මුල)කුරු ලොප, or පුච්ච(or මුල)කර ලොපය, ‘aphæresis,’ or the dropping of the initial letter or letters :—

Examples.

Unelided form of word.	Elided letter.	Elided form of word.
අනන්, ‘Anat,’ the chief of the Nágas or Serpent race that inhabits the infernal regions ...	අ ...	නන්
අරන්, ‘wood,’ ‘forest’ ...	අ ...	රන්
අවසන්, ‘end,’ ‘conclusion’ ...	අ ...	වසන්
කුමණු, ‘kindness’ ...	කු ...	මණු
පුමරු, ‘sub-king’ ...	පු ...	මරු
කැරගෙන, ‘having taken’ ...	කැ ...	රගෙන

These elided forms, excepting the last, generally occur in poetry.

(*b*) මැදකුරු ලොප, or මධ්‍යකර ලොපය, ‘syncope,’ or the dropping of a medial letter or letters :—

Examples.

Unelided form of word.	Elided letter.	Elided form of word.
අඹමල්, ‘mango flower’ ...	ඹ ...	අම්මල්*
දහවල් or දවහල්, ‘noon,’ ‘daytime’	හ ...	දවල්

* The semi-nasal in ම is augmented here. The form අඹමල් is now in use.

Unelided form of word.	Elided letter.	Elided form of word.
පියවර, 'footstep'	... ව ...	පියර
මහනසුඵ, 'Mahakasup,' a disciple of Buddha	... ක ...	මහනසුඵ
රජු, 'king's daughter,' i. e. a princess	... ජ ...	රජු

(c) අගකුරු ලොඵ, or අනිතාකර ලොඵපය, 'apocope,' or the dropping of the final letter or letters:—

Examples.

Unelided form of word.	Elided letter.	Elided form of word.
පාද, 'foot'	... ද ...	පා
බාහු, 'arm'	... හු ...	බා
රූප, 'picture,' 'image'	... ප ...	රූ
රෝග, 'sickness'	... ග ...	රෝ

(d) නෙකුරු ලොඵ, or නානුකර ලොඵපය, 'elimination,' or the dropping of a consonant, leaving in its place the vowel with which it had been combined (the consonant that is generally elided being *h*):—

Examples.

Unelided form of word.	Elided consonant.	Elided form of word.
ගැහැණි, 'woman'	... හ් ...	ගැහැණි [ආ + ආ = ආ]
ගහළු, 'friend'	... හ් ...	ගහළු [ආ + ආ = ආ]
ලුහුහු, 'onion'	... හ් ...	ලුහු [උ + උ = උ]
මොවුහු, 'crown'	... හ් ...	මවුහු*
ගහර සියය, 'four hundred'	... හ් ...	ගාරසියය†
හද, 'heart'	... හ් ...	ආද
හිර, 'sun'	... හ් ...	ඉර
හිඳුරු, 'ginger'	... හ් ...	ඉඳුරු
හුරු, 'pig'	... හ් ...	උරු

(2) SUBSTITUTION.

Ades or *Adésaya*.

49. The change of one letter for another is called *Ades*, 'Substitution.'

* This form is now invariably used.

† Observe the change of එක සියය, 'one hundred' into ඒ සියය, which sometimes occurs in classics.

The principal letters that undergo substitution and of which examples are given below, are—

(a) ක් changed into ග් :

උසස්	”	උගස්, ‘mortgage.’
කෙස්දගම්	”	කෙස්දගම්, ‘sulphur.’
වැසිකිලි	”	වැසිගිලි, ‘latrine.’

(b) ක් changed into ජ් :

කනිකම	”	කනියම, ‘alone,’ ‘loneliness.’
පිලිකම	”	පිලියම, ‘remedy,’ ‘redress.’
සිතූකම	”	සිතූයම (or සිතියම), ‘painting.’

(c) ක් changed into ව් :

අස්කරු	”	අස්වරු, ‘manufacturer.’
දඬුකම	”	දඬුවම, ‘punishment.’
සිස්කරු	”	සිස්වරු, ‘painter.’

(d) ග් changed into ව් :

මග	”	මුව, ‘beast,’ ‘deer.’
පුගල	”	පුවල, ‘couple,’ ‘pair.’
පුගඳ	”	පුවඳ, ‘good smell.’

(e) ජ් changed into ද් :

ජන	”	දන, ‘people.’
ජල	”	දල, ‘water.’
රජ	”	රද, ‘king.’

(f) ව් changed into ඩ් :

කැවපන	”	කැඩපන, ‘mirror.’
කටාක	”	කඩක, ‘pond.’
නිකණ්ඩු	”	නිකණ්ඩු, ‘vocabulary.’

(g) ත් changed into ජ් :

තූති	”	තිපු, ‘thanks.’
නීති	”	තිය, ‘law.’
භීත	”	භිය, ‘friendly,’ ‘suitable.’

° Written also as කඩක, which then becomes an example of (a).

(h) ජ changed into ච :

උචදෙස්	„	උචදෙස්, 'advice,' 'instruction.'
කචස්	„	කචස්, 'asceticism.'

(i) ඩි changed into චී :

දුචීල	„	දුචීල, 'feeble,' 'weak.'
පිලිචස්	„	පිලිචස් (or පුච්චස්), 'able,' 'possible.'

(j) මි changed into මී :

කෑමිම	„	කෑමිම, 'bending.'
කිමිකි	„	කිමිකි, 'cause,' 'omen.'

(k) චි changed into චී :

කිච්චිම	„	කිච්චිම (or කිච්චිම), 'sneezing.'
චාකසානිත්ඳ	„	චාකසානිත්ඳ, 'Thursday.'
චෑචසර	„	චෑචසර, 'usage,' 'custom.'

(l) චි changed into ජ් :

කඳුජුරු	„	කඳුජුරු, 'camp.'
භොච්චා	„	භොච්චා, 'cultivator.'
භච්චා	„	භච්චා, 'strength.'

(m) ජ් changed into ජ් :

භභ	„	භභ, 'tree.'
භභර	„	භභර, 'four.'
භභා	„	භභා, 'hare.'

Notice the substitutions in the following words :—

අචුර	changed into	අචුර, 'having blocked up.'
ඇච්චිම	„	ඇච්චිම, 'putting on a string.'
කච්චුල්	„	කච්චුල්, 'cheek.'
කචුචර	„	කචුචර, 'ebony.'
කුචු	„	කුචු (or කුචා), 'small.'
චචර	„	චචර, 'quarrel.'
කිචා (කචා)	„	කිචා, 'having kept.'
කුචස්	„	කුචස්, 'ant-hill.'
දිචුච්ච	„	දිචුච්ච, 'improvement.'
පිච	„	පිච, 'drinking.'
පෙරකු	„	පෙරචු, 'before,' 'in front.'
චෙචෙඳ	„	චෙචෙඳ, 'medicine,' 'drug.'
චිසර	„	චිසර, 'dam,' 'ridge' (of a field).

විහර changed into විවර, 'extent,' 'about.'

සෙසු " සෙසු, 'remaining.'

කිතුල් " කිතුල්, 'kitul,' a kind of palm (*Caryota urens*).

(*Vide supra* the substitution of *ṅ* and *ṅ* for other cerebrals.)

It should be observed that though *h* is substituted for *s*, the rule does not apply *vice versâ*. From this it may be inferred that the form of the word spelt with *s* is the original.

There are other letters which undergo substitution besides those already noticed; they may be learnt by perusing the works of standard writers. It should be borne in mind that none of the substitutions *invariably* occurs, and that only those sanctioned by usage should be adopted. Of all the substitutions, that of *h* for *s* is the most common.

(3) AUGMENTATION OR AUGMENT.

Agam or *Āgama*.

50. The insertion of a letter (consonant) in a word without effecting any elision is called *Agam*, 'Augmentation' or 'Augment.' This may also be called 'Euphonic insertion.'

Examples.

උණු = හුණු, 'hot.'

සන්ධ්‍යා = සෙසෙසන්ධ්‍යා, a planet, 'the descending node.'

දවල් = දකවල්, 'noon,' 'daytime.'

දුලි = දුළුලි, 'dust.'

For other examples, &c., see under "Combination" in which this element is embodied.

(4) ASSIMILATION.

Para rū or *Para rūpa*; *Pera rū* or *Pūrva rūpa*.

51. When two letters meet and one is changed into the other, the process is called 'Assimilation.'

52. Assimilation is of two kinds, namely :—

(a) පර රූ, or the assimilation of a preceding to a succeeding letter, as අත්ල into අල්ල, 'palm of the hand.'

(b) පෙරරු, or the assimilation of a succeeding to a preceding letter, as පන්වා into පන්වා, 'having driven away.'

This is also treated of under "Combination," where more illustrative examples will be found.

53. It may be observed in this connection that besides the assimilation of consonants above noticed, there is also the assimilation of vowels inherent in two or more adjacent vowel-consonants in a word.

Examples.

- තරු into තුරු, 'star.'
- තෙලස ,, තෙලස, 'thirteen.'
- දෙලස ,, දෙලස, 'twelve.'
- මහොර ,, මොහොර, 'great rampart.'
- මළුය ,, මළුය, 'he died.'
- රුසි ,, රසි, 'desire,' 'wish.'
- සරිස ,, සරිස, 'custom,' 'manners.'

This assimilation of vowels forms a part of පිළිපෙරුමි, "Metathesis of Vowels," which is treated of in section 55.

(5) REDUPLICATION.

Derú or Dmítvarúpaya.

54. The doubling of a letter in a word or doubling a word itself is called *Derú*, 'Reduplication.'

It is treated of here and under "Combination" only as regards the doubling of letters in a word, while the doubling of words is treated of at the end of the Chapter on "Etymology."

Examples.

- උසස = උසස, 'learned man.'
- එලිපස = එලිපස, 'threshold.'
- සකිණි = සකිසකි, 'she-demon.'
- රකුස = රකුසස, 'a demon,' 'vampire.'

(*Vide* § 69.)

(6) METATHESIS.

Perēli or *Viparyāsaya*.

55. The transposition of letters within a word or parts of a compound word, or the exceptional use of the cases of nouns and moods and tenses of verbs, is called *Perēli*, 'Metathesis.' In *Sidatsaṅgará* metathesis is divided into five classes, viz. :—

- (a) පිළි පෙරැළි, metathesis of vowels.
 (b) වණ පෙරැළි, do. of consonants.
 (c) පද පෙරැළි, do. of words.
 (d) විඛන් පෙරැළි, do. of the cases (of nouns).
 (e) කිරිස පෙරැළි, do. of the moods and tenses (of verbs).

Of these five divisions the last two will be treated of under "Syntax."

(a) Examples of the metathesis of Vowels :—

අස්	is changed into	අස්,	'eye.'
උගෙණ	"	ඉගෙණ,	'having learnt.'
උපද	"	ඉපද,	'having been born.'
කරති	"	කෙරෙති,	'they do.'
තුබුත	"	තිබුත (adj.),	'that was.'
පිළිවන්	"	පුළුවන්,	'able,' 'possible.'
පුත්	"	පුත්,	'son.'
යති	"	යෙති,	'they go.'

(Vide § 53).

(b) Examples of the metathesis of Consonants :—

අරලිය	is changed into	අරලිය,	'araliya,' a species of oleander.
එරඹු	"	එබිරි,	'castor-oil plant.'
කෙලවර	"	කෙරවල,	'end.'
කැව්ව	"	කැව්ව,	'daubing.'
රුහිර	"	හුරිර,	'blood.'
වෙනස	"	වෙනස,	'difference.'
මහණ	"	මහණ,	'Buddhist priest.'
සයන්	"	සයන්,	'bed.'

It should be observed that in this metathesis only the consonants are transposed, while any vowels combined with them do not change their positions. This will be clear from the explanation of the formation of the word හුරිර :-

$$රුහිර = ර + උ + හ + ඉ + ර$$

(by the transposition of ර and හ) = හ + උ + ර + ඉ + ර

(by combination) = හුරිර.

(c) Examples of the metathesis of words :-

අටකල	is changed into	කලඅට,	'eight pots.'
අටකට	„	කටඅට,	'sixty-eight.'
එක්විසි	„	විසිඑක්,	'twenty-one.'
දත්ත	„	ත්තදත්,	'upper fore-tooth'
			(applied to the two middle ones).
පස්විසිවෙනි	„	විසිපස්වෙනි,	'twenty-fifth.'

Metathesis of letters is sometimes carried too far in the colloquial language, without any system or euphonic necessity, simply to render the meanings of words unintelligible to hearers and in sport. *Ex.* “අපි යලම කොනවා” (= අපි කොලම යනවා), ‘We are going to Colombo’; “මරියා කිරමු” (= කිරියා මරමු), ‘Let us kill Kiriya’ (name of a man), lit. ‘Let us weigh Mariya.’ This mode of speech is termed පෙරළි බාසේ (or භාෂාව) or අපසු බාසේ (or භාෂාව), ‘transpositional speech.’

ELONGATION OF THE VOWEL-SOUNDS.

Vēdi or *Vṛiddhiya*.

56. Changing the short vowel-sounds in a word into long ones is called *Vēdi*, ‘Elongation.’

Examples.

උවරණ	into	උචාරණ,	'implements,' 'things of utility.'
දහක්	„	දාහක්,	'a thousand.'
නවම	„	නවාම,	'new work.'
වෙලදම්	„	වෙලදාම්,	'trade.'

ABBREVIATION OF THE VOWEL-SOUNDS.

Adu or *Hániya*.

57. Changing long vowel-sounds in a word into short ones is called *Adu*, 'Abbreviation.' This is the reverse of *Vēdi*.

Examples.

ඇමය	into	ඇමය, ඇමය,	'her,' 'hers.'
උමය	"	උමය, උමය,	'his.'
දංග	"	දග,	'calf (of the leg),' 'mischievous.'
සැන්දෑ	"	සැදෑ,	'evening.'

Observe that in the last two examples the abbreviation takes place in the consonants and not in any vowel, as should be the case according to the definition given above, and that such words are considered by the author of *Sidat-sañgará* as examples of this process.

Examples of *Vēdi* and *Adu* often occur in poetry.

COMBINATION.

Sañda or *Sandhi*.

58. The blending of the last letter of one word with the first letter of the next word or syllable, to avoid dissonance or hiatus, is called *Sañda*, 'Combination.' The rules of combination are altogether based on phonetic principles, and are chiefly observed in poetry. It is important to observe that combination generally takes place when the second word or syllable begins with a vowel, and that some of the examples of combination are also found in their uncombined forms, as අට අනුවක්, 'a ninety-eight'; එකින් එක, 'each other'; කනා ඊල්, 'gold litter'; නුවණ ඇති, 'having wisdom,' 'wise'; යන එන, 'going and coming'; ලක ලකුමා, 'Governor of Ceylon'; අත් ලස්, 'bribe'; දුක් පත්, 'poor'; &c.

59. Combination is divided into ten classes, viz. :—

- (a) පෙරසරලොප සඳ or පුළුසරලොප සනිස
Combination by the elision of the final vowel.

- (b) පරසරලොප සඳ or පරසරලෝප සකිස
Combination by the elision of the initial vowel.
- (c) සර සඳ or සර සකිස
Combination of vowels.
- (d) සරදෙස් සඳ or සරදේශ සකිස
Combination by the substitution of vowels.
- (e) ගතදෙස් සඳ or ගාත්‍රාදේශ සකිස
Combination by the substitution of consonants.
- (f) පරරූ සඳ or පරරූප සකිස
Combination by assimilation of the final letter to the initial one.
- (g) පෙරරූ සඳ or පුඵරූප සකිස
Combination by assimilation of the initial letter to the final one.
- (h) ගතකුරූලොප සඳ or ගාත්‍රාකරලෝප සකිස
Combination by the elision of consonants.
- (i) අගම් සඳ or අගම් සකිස
Combination by augmentation.
- (j) දෙරූ සඳ or විකරූප සකිස
Combination by the reduplication of the consonant.

(a) *Pera sara lop Saṅda or Pūrvasvara lōpa Sandhiya.*

60. This combination is effected by the elision of the inherent vowel in the last letter of the first word and the coalition of the initial letter (a vowel) of the second word with the consonant whose inherent vowel has been elided.

Examples.

[NOTE.—The parts combined are, for the benefit of the student, shown within parentheses after each example. As a knowledge of the combination of Sanskrit words is essential in mixed language to write them accurately, examples of such combinations are given after those of Eḷu words.]

(Eḷu.)

සතීල (සත, 'gold' + ඵල, 'litter'), 'gold litter.'

දිගාස (දිග, 'long' + ඇස, 'eye'), 'woman' (lit. 'the long-eyed one').

ඉච්ඡාසී (ඉච්ඡ, 'wisdom' + ඇසී, 'having'), 'having wisdom,' 'wise.'

ගොස (ග, 'going' + ඵස, 'coming'), 'going and coming.'

(Sanskrit.)

ධර්මසභා (ධර්ම, 'law,' 'doctrine' + ආසන, 'seat'), 'pulpit.'

පෘථිවිභවර (පෘථිවි, 'earth' + ඊභවර, 'lord'), 'king.'

මහාකධ (මහා, 'great' + මාකධ, 'drug,' 'medicine'), 'great drug,' 'ginger,' a great sage by that name.

රජෙජ්ජවයී (රජ, 'king' + ජෙජ්ජවයී, 'supremacy,' 'power'), 'kingly supremacy or power.'

Process of Combination explained.

කච්ච්ච = කච + ච්ච = කච් + ආ + ච්ච

(by eliding the first of the two vowels ආ and ච) = කච් + ච්ච

(by coalition of ච with ච්) = කච්ච්ච.

NOTE.—The process of separating the parts of a combined word is called විසන්ධි කිරීම or පද සිඳීම, its contrary being called සන්ධි කිරීම or පද ගැලපීම.

(b)—*Parasara lop Sañda* or *Parasvara lopa Sandhiya*.

61. This combination is effected by the elision of the initial letter of the second word, the reverse of the above.

Examples.

(Elu.)

කතූතූමා (කතූ, 'author,' 'editor' + උතූමා, 'great, excellent, or eminent one'), 'great [or excellent] editor or author.'

තිසූණු (ති, 'three' + අසූණු, 'ills' or 'bad qualities'), 'three ills or bad qualities.'

පණකුරු (පණ, 'life' + අකුරු, 'letters'), 'vowels.'

ලකතූමා (ලක, 'Lanká' + උතූමා, 'chief') 'Chief of Lanká' (i. e., 'Governor of Ceylon').

(Sanskrit.)

දිශාච්චකි (දිශා, 'quarter' + අච්චකි, 'lord'), 'lord of the quarter [or region].'

ව්‍යාප්ති (ව්‍යාප්ති, 'various' + අප්ති, 'meanings,' 'significations'), 'various significations.'

මහානම (මහා, 'great' + ආනම, 'soul'), 'magnanimous person,' 'gentleman' or 'gentlewoman.'

සථාවකාශ (සථා, 'according to,' 'as' + අවකාශ, 'opportunity'), 'according to opportunity.'

* These may also be combined according to the preceding process.

Process of Combination explained.

ලක්කුම = ලක් + උතුම = ලක් + ආ + උතුම

(by elision of the last of the two vowels ආ and උ) = ලක් + ආ + තුම

(by coalition of ආ with ක්) = ලක්කුම.

NOTE.—In the above two processes when two homogeneous vowels, one short and the other long, or both long, are at the place of combination, the short vowel or one of the long vowels is elided.

(c)—*Sara Sañda or Svāra Sandhiya.*

62. This combination is effected by the coalition of the initial vowel of the second word or syllable with the final consonant of the first word.

Examples.

(Eḷu.)

එකිනෙක (එකින්, 'by-one' + එක, 'one'), 'one by one,' 'one another.'
 ඔවුනොවුන් (ඔවුන්, 'them' + ඔවුන්, 'them'), 'them respectively (mutually).'

ඔහුණක් (ඔහුන්, 'ox' + එක්, 'one'), 'an ox.'

නමැති (නම, 'name' + ඇති, 'having'), 'named.'

පහළ (පස්, 'five' + ඇළ, 'eyes'), 'Buddha' (an epithet).

මිනිසා (මිනිස්, 'man' + ආ, ending of the nom. sing., etc.), 'man.'

(Sanskrit.)

අනුසාර (අත්, 'not' + උසාර, 'subsequent'), 'chief,' 'best.'

තද්‍රසාර (තද්, 'that' + අසාර, 'after'), 'after that,' 'afterwards.'

Process of Combination explained.

පහළ = පස් + ඇළ

(by coalition of ඇ with ප්) = පහළ.

(d)—*Sarades Sañda or Svārādēṣa Sandhiya.*

63. This combination is effected by the substitution of a vowel for the two vowels at the place of combination.

When two short like vowels meet each other at the place of combination, they coalesce into their corresponding long vowel.

The vowels that are generally substituted are :—

ආ	for	අ	+	අ					
ඊ	„	ඉ	+	ඉ					
උ	„	උ	+	උ					
ඌ	„	ඌ	+	ඌ					
ඍ	„	ඍ	+	ඍ					
ඎ	„	ඎ	+	ඎ					
ඏ	„	ඏ	+	ඏ					
ඐ	„	අ	or	ආ	+	ඉ	or	ඊ	
උඵ	„	අ	or	ආ	+	ඊ	or	උඵ	(Vide § 60.)
උ or ඔ	„	අ	or	ආ	+	උ	or	උ	
ඔ	„	අ	or	ආ	+	ඔ	or	ඔ	(Vide § 60.)

Examples.

(*Elu.*)

අටාහුවක් (අට, 'eight' + අහුවක්, 'a-ninety'), 'a-ninety-eight.'

අවේරසිය (අට, 'eight' + උර,^o 'exceeded' + සිය, 'hundred'), 'one hundred and eight.'

මෙහෙසුරු (මහ, 'great' + ඉසුරු, 'lord,' 'god'), 'Siva' (a Hindu deity).

මොහොර (මහ, 'great' + උර, 'rampart'), 'great rampart.'

ලමෝර (ලම, 'hanging' or 'large' + උර,^o 'belly'), 'Gaṇéśa' (a Hindu deity, who is represented as having a hanging or large belly).

(*Sanskrit.*)

චිත්තානුකූල (චිත්ත, 'mind' + අනුකූල, 'conformable to'), 'conformable to the mind.'

ධාතුවසති (ධාතූ, 'roots' + උපසති, 'upasargas'), 'roots' and "upasargas."

කර්ජ (කර, 'men' + ඉජ, 'chief'), 'king.'

පියාභි (පියා, 'father' + භි, 'prosperity'), 'father's prosperity.'

මුනීඤ (මුනි, 'Muni,' i. e., a sanctified sage + ඤ, 'supreme,' 'chief'), 'supreme or chief Muni,' i. e., 'Buddha.'

ලමෝර (ලමා, 'Lañká' + රෝර, 'lord'), 'Lord of Ceylon,' (i. e., 'Governor of Ceylon').

සහෝදර (සහ, 'with' + උදර, 'belly'), 'uterine brother.'

සූරෝදය (සූර, 'sun' + උදය, 'rising'), 'sunrise.'

^o These are contracted forms of උරුර and උදර respectively. The vowels inherent in රු and දු seem to have respectively influenced the preceding vowel in each example in lengthening it. The final vowel in ලමෝර is the personal case ending ආ.

Process of Combination explained.

- (1) අධානුවක් = අධ + අනුවක් = අඵ + අ + අනුවක්
 (by coalition of the two vowels) = අඵ + අ + නුවක්
 (by coalition of අ with ඵ) = අධානුවක්.
- (2) මොහොර = මහ + උර = මස් + අ + උර
 (by substituting ම for අ and උ) = මස් + ම + ර
 (by coalition) = මොහොර
 (by assimilation) = මොහොර.

(e)—*Gatades Sañda* or *Gátrádēsa Sandhiya*.

64. This combination is effected by the substitution of consonants, of which the principal are:—

- (1) ය් for ක් after ඉ (final).
 ඵ ,, a consonant or උ (final).

Examples.

(*Elu.*)

අත්වරු (අත්, 'hand' + කරු, 'who makes,' 'doer'), 'manufacturer.'
 සිත්වරු (සිත්, 'colouring' + කරු, 'who makes,' 'doer'), 'painter.'
 දඬුවම (දඬු, 'punishment' + කම්, 'act'), 'punishment.'
 පිළියම් (පිළි, 'belonging to (body, &c.)' + කම්, 'act'), 'remedy,'
 'redress.'

(2) In Sanskrit words the following consonants are substituted:—

- (a) ය් for ඉ or ඊ before අ, ආ, උ, ඌ, ඍ, ඵ, ඵඵ, ම or මෑ.

Examples.

හඤ්ඤාව (හඤ්ඤ, 'elephants' + අශව, 'horses'), 'elephants and horses.'
 ප්‍රකත්තර (ප්‍රති, 'again' + උතර, 'answer'), 'rejoinder,' 'response.'

- (b) ඵ for උ or ඌ before අ, ආ, ඉ, ඊ ඍ, ඵ, ඵඵ, ම or මෑ.

Examples.

අනුසාරි (අනු, 'according to' + අර්ථ, 'sense,' 'meaning'), 'according to sense or signification.'
 දුර්වකෂර (දුර්, 'heavy,' 'long' + අක්ෂර, 'letters'), 'long letters' (vowels).

This substitution of ජ and ච is owing to their respective affinity of sound to ඉ or ඊ and උ or ඌ. (*Vide* combination (*i*).)

(c) ඊ for ස or සා before අ, ආ, ඉ, ඊ, උ, ඌ, ඒ, ච, ච, ච, ච, ච, ච, and after අ or ආ.

Examples.

පුත්‍ර පව්‍යාන (පියා, 'father' + උපව්‍යාන, 'attendance,' 'treatment'),
'attendance on father.'

මාතූ ධ්‍යාන (මාතූ, 'mother' + අධ්‍යාන, 'intention'), 'mother's intention.
රජභී (රජ, 'king' + සභි, 'prosperity,' 'dignity'), 'king's prosperity
or dignity.'

රජභී *rājārshi* (රජ, 'king' + සභි, a saint), a kind of saint.

(3) When in coalescing to form a compound the first word ends in a sonant and the second begins with a surd, or *vice versa*, the final letter of the first assumes the quality of the initial letter of the second. Sonant initials require sonant finals: surd initials surd finals. If the final letter is a vowel-consonant, the inherent vowel is dropped when the combination takes place. (*Vide* § 65.)

Examples.

(*Et.*)

කැපුල්පොතු° (කැපුටු, 'turtle' + පොතු, 'shell'), 'turtle-shell.'

නැද්ද (නැත්, 'not having or being' + ද්, 'is not?')

බුත්තරණ (බුදු, 'Buddha' + තරණ, 'refuge'), 'refuge in Buddha.'

සද්දන (සත්, 'good,' 'virtuous' + දන, 'persons'), 'good or virtuous persons.'

සද්දවසක් (සත්, 'seven' + දවසක්, 'a day'), 'a seven-days.'

Some Exceptions.

දික්වු† (දිග, 'long' + වු, 'become'), 'long.'

උප්පාරභණ්ඩ (උචු, 'gourd' + පාරභ, 'citron'), a kind of citron.

සුත්තබණ්ඩ (සුදු, 'white' + බණ්ඩ, 'boiled rice'), 'white boiled rice.'

* The modern expression is කැප්පා (or බැ) පොතු or කැප්පා (or බැ) පොලි.

† Interrogative particle.

‡ Compare දැහැප (for දැහැච්ච), 'relic tope,' කන් (for කන්ද), 'pingo,' අන් (for අන්ද), 'ends.' The reason for this change is that a word cannot euphoniously terminate in a sonant.

§ In modern Sinhalese, උප්පාර, සුදුබණ්ඩ.

(Sanskrit.)

- අද්දාන (අත්, a particle expressive of surprise + දාන, 'become'),
 'wonderful.'
 නිශ්චල (නිර්,° 'not' + චල, 'what moves'), 'calm,' 'still.'
 වාඤ්ඤා (වාක්, 'speech' + ඤ්ඤා, 'restraint'), 'reproof,' 'control
 of speech.'
 ෂඩ්භාෂා (ෂඩ්, † 'six' + භාෂා, 'languages'), 'six languages.'
 සත්‍ය (සත්, 'true' + යම්, 'doctrines'), 'true doctrines.'

Exceptional Forms.

Visarga is dropped when preceded by ජ and followed by a sonant, ජ being changed into ඞ :—

- කපෝවනය‡ (කපා, 'religious austerity' + වන, 'wood'), 'sacred
 grove frequented by ascetics.'
 පෝෂ්වර‡ (පා, 'milk,' 'water' + වර, 'that which contains'),
 'woman's breast,' 'cloud.'
 ශිරෝමණි‡ (ශිර, 'head' + මණි, 'jewel'), 'gem worn above the
 head.'

Process of Combination explained.

- (1) අත්වර‡ = අත් + වර
 (by substitution of ච for ත්) = අත්වර.
 (2) හසන්ත‡ = හස් + ත‡ = හස් + ඉ + අච
 (by substitution of ශ for ඉ) = හස් + ශ + අච
 (by coalition) = හසන්ත‡.
 (3) කැපුළපොතු = කැපුළු + පොතු = කැපුළු + උ + පොතු
 (by elision of උ) = කැපුළු + පොතු
 (surd initials require surd finals) ∴ = කැපුළු + පොතු = කැපුළපොතු.

(f)—*Pararú Saṅha or Pararúpa Sandhiya.*

65. This combination is effected by simple assimilation of the final to the initial consonant. (Vide § 64 (3).)

° ඊ in නිර් before the sibilants (ශ්, ඡ, ජ) is changed into the respective sibilant that follows it, and before ච is changed into ශ.

† From ෂ්, 'six.'

‡ Parts of these may also be separated thus : පෝෂ්වර = පෝෂ් + වර ; ශිරෝමණි = ශිරශ් + මණි ; කපෝවන = කපශ් + වන.

*Examples.**(Elu.)*

අල්ලස් (අත්, 'hand' + ලස්, 'bribe'), 'present,' 'bribe.'
 අත්සක (අත්, 'hand' + සක, 'sign,' 'mark'), 'signature.'
 ඇම්ම (ඇත්, 'pricking' + ම්), 'pricking,' 'throbbing.'
 ලත්තස් (ලත්, 'sugar cane' + තස්, 'tree'), 'sugar-cane.'
 දුම්ම (දැත්, 'now' + ම්), 'at once,' 'forthwith.'
 දුප්පත් (දුක්, 'sorrow' + පත්, 'approached'), 'poor.'

(Sanskrit.)

ජගත්චක්ෂු (ජගත්, 'universe' + චක්ෂු, 'eye'), 'eye of the universe,'
 i. e. 'the sun.'
 භීෂෙක (භීර්, 'without' + ශේෂ, 'remainder'), 'without remainder.'
 පුලිඛ (පු, 'male' + ලිඛ, 'mark,' 'gender'), 'masculine gender.'
 විදද්දලාස (විදද්දත්, 'lightning' + ලාස, 'creeper'), '(zigzag) lightning.'
 සජ්ජ (සත්, 'good,' 'virtuous' + ජන, 'persons'), 'good or virtuous
 persons.'

Process of Combination explained.

දුප්පත් = දුක් + පත් = දුක් + ජ + අත්

(by assimilation) = දුප් + ජ + අත්

(by coalition) = දුප්පත්.

(g)—Pera rú Sañda or Púrova rúpa Sandhiya.

66. This combination is effected by the simple assimilation of the initial to the final consonant, which is the reverse of the last combination.

*Examples.**(Elu.)*

අත්කම් (අත්, 'hand' + කම්, 'act,' 'work'), 'handicraft.'
 කම්මල් (කම්, 'work' + මල්, 'hall,' 'shop'), 'blacksmith's shop,'
 'workshop.'
 ගන්කම් (ගන්, 'stitching,' 'stringing' + කම්, 'act,' 'work'),
 'weaving.'
 බත්තල (බත්, 'boiled-rice' + හල, 'grain'), 'grain of boiled-rice.'
 මිනිස්සු (මිනිස්, 'man' + සු, nom. pl. suffix), 'men.'

° Ending of verbal nouns.

† Emphasising particle.

Process of Combination explained.

කෙස්කම් = කෙස් + කම් = කෙස් + ක් + අම්
 (by assimilation) = කෙස් + ය් + අම්
 (by coalition) = කෙස්කම්.

(h)—*Gatakuru lop Sañda* or *Gátrákshara lópa Sandhiya.*

67. This combination is effected by the elision of the final vowel-consonant of the first word and by augmenting any semi-nasal which may occur before it, or by the elision of the initial consonant of the second word.

Examples.

(*Elu.*)

අම්මල් (අඹ, 'mango' + මල්, 'flowers'), 'mango flowers.'
 කොලොම්පුර (කොලො, 'Colombo' + පුර, 'city'), 'city of Colombo.'
 ගඟුටුර (ගඟ, 'river' + ඉටුර, 'bank'), 'bank of the river.'
 කෙළුම්මල් (කෙළුම්, 'lotus' + මල්, 'flowers'), 'lotus flowers.'
 නවම් (නව, 'new' + කම්, 'work'), 'new work.'

Process of Combination explained.

අම්මල් = අඹ + මල් = අභ + ම + මල්
 (by eliding the vowel-consonant ම) = අභ + මල්
 (by augmenting ම and by coalition) = අම්මල්.

(i)—*Agam Sañda* or *Ágama Sandhiya.*

68. This combination is effected by the insertion of a consonant before the initial vowel of the second word or syllable. The principal letters that are inserted are ජ, ච, ය්, and ඊ, of which, owing to the similarity of sounds, ජ is inserted generally when the final vowel of the first word is ඉ, and ච when it is ට.

Examples.

(*Elu.*)

අකර (අ, 'not' + අර, 'respect'), 'disrespect.'
 එච්ච (එච්, 'goat' + ආ, a suffix), 'goat.'
 කටුමල (කටු, 'thorny' + අල, 'yam'), a kind of yam (*Dioscorea pentaphylla*).

° The form අම්මල් is now universally used.

කොළුවක් (කොළ, 'lad' + එක්, 'one,' 'a'), 'a lad.'
 කෝවිල^{*} (කෝ, 'god' + ඉල, 'abode'), 'temple dedicated to a god.'
 තෙවියක් (තෙවි, 'fruit' + අක්, 'one,' 'a'), 'a fruit.'
 කොයෙක් (කො, 'not' + එක්, 'one'), 'various,' 'several.'
 පිරිසක් (පිරි, 'all round' + අක්, 'end'), 'end.'
 පුහරුන් (පුහ, 'again' + උන්, 'said'), 'tautology.'
 බිජුව (බිජු, 'egg' + අව, 'seed'), 'seed for sowing,' 'egg.'
 යෝදක (යෝද, 'giant' + ආ, a suffix), 'giant.'
 එසව† (එ, 'paddy' + අව, 'seed'), 'seed of paddy.'
 පුච්ඡ (පු, 'four' + අසු, 'eighty'), 'eighty-four.'

(Sanskrit.)

අකාමර (අ, 'not' + ආමර, 'moral rule'), 'immorality.'
 අනිෂච (අ, 'not' + ඉෂච, 'wished'), 'unwished for,' 'unlucky.'

Process of Combination explained.

පිරිසක් = පිරි + අක්

(by insertion of ජ before අ) = පිරි + ජඅක්

(by coalition) = පිරිසක්.

(j)—*Derú Sañda or Dvitarúpa Sandhiya.*

69. This combination is effected by eliding the vowel in the final vowel-consonant of the first word, and doubling the consonant.

Examples.

(*Elu.*)

කොල්ලා (කොළ, 'lad' + ආ, a suffix), 'lad.'
 වත්ත (වතු, 'garden' + අ, a suffix), 'garden.'
 පුද්ද (පුසු, 'white' + ආ, a suffix), 'white man.'
 කෙලිල්ලඹු (කෙලිලි, 'white,' 'fair' + අඹු, 'wife,' 'woman'), 'white (or fair) woman (or wife.)'

Process of Combination explained.

කෙලිල්ලඹු = කෙලිලි + අඹු = කෙලිල් + ඉ + අඹු

(by eliding ඉ) = කෙලිල් + අඹු

(by doubling ල) = කෙලිල් + ල + අඹු

(by coalition) = කෙලිල්ලඹු.

(*Vide § 54.*)

* A naturalised Tamil word.

† The uncombined form පිආව is more common.

A knowledge of the above phonetic rules is very essential to the student in unravelling the meanings of words formed in conformity with those rules, in combining words properly, and in forming different inflections.

NASALIZATION.

70. Many Eļu words, unnasalized in their original and strictly correct form, have acquired in pronunciation a semi-nasal sound.*

Examples.

Unnasalized form.	Nasalized form.	Signification.
අගසා	- අගසා	- worth (<i>adj.</i>)
ඵලයිතෙල්	- ඵලයිතෙල්	- ghee, clarified butter made from cow's milk.
කගවේණ	- කගවේණ	- rhinoceros, unicorn.
ගරුඛ	- ගරුඛ	- a bird, the vehicle of <i>Vishnu</i> .
දිගුකිරීම	- දිගුකිරීම	- stretching forth.
දිප්ප	- දිප්ප	- poor, indigent.
පසිප	- පසිප	- famous, renowned.
පිරිසිප	- පිරිසිප	- pure, clean.
වසඛ	- වසඛ	- north-west.
විසදීම	- විසදීම	- exposition, solution.
වෙසගමස	- වෙසගමස	- a month, April-May.
සිනිප	- සිනිප	- smooth.
සිපුකිරීම	- සිපුකිරීම	- accomplishing.
හදවස	- හදවස	- heart.

MISTAKES IN ORTHOGRAPHY.

71. A list of words often incorrectly spelt, written, and pronounced is subjoined for the benefit of the student. The same word is sometimes spelt, written, and pronounced in different incorrect ways, of which only one or two are noticed there.

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
අනී	- අනී	- very much, exceeding.
අනීශාර	- අනීසාර	- dysentery.

* This peculiarity is common also in Maldivic words.

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
අවුෂද ඔෟෂද	} ඔෟෂධ	- medicine.
අනාඤා	- අනාඤා	- order, command.
අනර්ථ	- අනර්ථ	- invaluable, very good.
අත්ත්‍ය	- අත්තර්ථය	- danger.
අඛිවුදිය	- අභිවෘද්ධිය	- progress, advancement.
අඛිප්‍රාච	- අභිප්‍රාය	- intention, purpose.
අමාපන	- අමාත්‍ය	- minister, councillor.
අභෙක්‍ෂාස	- අභෙක්‍ෂා	- abuse.
අසප ^o අස්ව	} අශ්ව	- horse.
අඤ්චලිපි	- අඤ්චලිපි	- foot-note.
අරණා†	- අරණා	- wood, forest.
ආභුතා	- අභුතාව	- authority, dignity.
ආභ්‍යාස	- අභ්‍යාස	- practice.
ආද්භූත අත්භූත	} අද්භූත	- wonderful.
ආරූච	- ආරූචි	- mounted, risen.
ආසන	- ආසන	- seat.
ඉස්ත්‍රී ඉස්ත්‍රී	} සත්‍රී	- wife, woman.
ඉස්තාන ඉස්තාන	} ස්ථාන	- place.
ඉර්තු	- සතු	- season.
ඉර්භි	- සාභි	- saint, Rishi.
ඉසතුති ඉස්ත්‍රී	} සතුති	- thanks.
ඊර්සා	- ඊර්සා	- envy, jealousy.
ඉස්තිර සතිර, සීර	} සචිර	- firm, fixed.
ඉස්පර්ස	- සප්භි	- touch, feeling.
ඉර්ඡ	- සෘඡ	- straight.
උදෙශා	- උදෙසා	- for, on account of.
උත්‍ර උත්තර	} උත්තර	- reply.
උපද්දා	- උපද්‍රව	- danger.
උත්‍රපුට්‍ර	- උතුරුපුට්‍ර	- the 26th lunar mansion.
උත්‍රසල	- උතුරුසල	- the 21st lunar mansion.
උතුන්	- උතුම්	- noble, chief.

^o Hindustáni, අස්.

† As an *adj.* derived from අරණ, this form is correct.

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
උණ	} උණ	- hot, warm.
උණ		
මාරුදු	- මුදුරුදු, මුරුදු	- year.
කළුතු	} කළුතර	- Kalutara (a town).
කල්තර		
කතා	- කතී	- agent, doer, editor.
කුණට, කුට්ටි	- කුණ්ඩ	- leprosy, cutaneous disease.
කුණකුම	- කුඩකුම	- saffron (<i>Crocus sativus</i> .)
කෘතී	- කුරුණි	- a grain measure.
කෘර	- කුර	- cruel, wicked.
කු	- කර	- having done (p. part.)
කොට්ටස	- කොඩාස	- division.
කොරපිය	- කරපිය	- do. (imp. mood.)
ගඬිනී	} ගඬිණි	} <i>garbhini</i> - pregnant woman.
ගඬිණි		
ගත්, ගං	- ගම්	- villages.
ගම්බර, ගම්බර	- ගම්බර	- deep.
ගොව	- ගවුව, ගව්ව	- a distance of four miles.
ගුහස්ත	- ගාහස්ත	- householder, layman.
වාරිස්ස	} වාරිසු	- custom, manners.
වාරිසු		
වාරිසු		
චේත	- චේත	- clever.
චේස්ට	- චේස්ඪ	- oldest, best.
සැණ	- සැන	- wisdom.
සැන	- සැණ	- wisdom.
විනායකර,	} විනායකර	- office.
විනායකර		
තත්තා	- තණ්හා	- desire, craving.
තඬි	- තඬි	- logic, reasoning.
තික්කන, තික්කන	- තික්කණ	- keen, sharp.
තෘභ	- තෘණ	} grass.
ත්‍රිභ	- ත්‍රිණ	
ත්‍රිස්සා	- තෘණ්හා	- thirst, desire, craving.
දඹුවත්	- දඹුවම්	- punishment.
දණට	- දණට	- bitten (by a snake).
දිවුණු	- දිවුණු	- improvement.
දිඬි	- දිඬි	- long.
දුර්ගන්ධ	- දුර්ග්ඪ	- bad smell, stench.
දුණට	- දුණට	- wicked.

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
දැස්වි	} දැවි	- sight, religion.
දුස්වි		
දෙපුත්	- දෙව්ව	- pomegranate.
දෙමල	- දෙමල	- Tamil.
දුම්බ	- දුම්බ	- Tamil.
නවය	- නවය	- nine.
නව	- නව	- name.
නක්කැහු	- නක්කු ^o	- star.
නෙර්වාන	- නිර්වාණ	- Nirvāna.
නෙතී	- නානා	- dancing.
පරදන, ප්‍රදන	- ප්‍රධාන	- chief, principal.
පමන	- පමණ	- quantity, about.
පරතම	} ප්‍රථම	- first. *
ප්‍රතම		
පලමු	- පලමු	- first.
පවිෂ්‍ය	- පවිත්‍ර	- clean, pure.
පරීක්ෂ	- පරීක්ෂා	- investigation, examination.
පරිච්චේද	- පරිච්චේද	- chapter.
පාපිෂට	- පාපිෂ්ඨ	- very wicked.
පිනිශ	- පිණිශ	- for.
පි.	- පින්	- religious merit.
පුරුමබ (or හ)	} පුරුමන	- beginning.
පුරුමබ		
පුමි	- පුරුෂ	- man, husband.
පුෂන	- පුෂ්‍ය	- query, question.
පුම්ප්‍රා	- පරම්පර	- lineage, generation.
පුවර්තනි	- පුවතනි	- news, tidings.
පුසබ	- පුසිබ	- public, celebrated.
පුයන්ත	- පුසනත	- clear, pleased.
පුකාක්ෂ	- පුකාක්ෂ	- perceptible, cognizable.
පුනිත	- පුණිත	- palatable, cooked.
පුච්චි, පුච්චි, පාච්චි	- පාච්චි	- earth.
පුකුතිමත්කිරීම	- පුකාතිමත්කිරීම	- reparation, restitution.
පුරෝගමි	- පුරෝග	- stratagem, application.
පුකුම	- පුරුකුම	- power, prowess.
බ්‍රහස්පතින්ද්‍ර†	- බැ(වා)හස්පතින්ද්‍ර	Thursday.

* Generally used for astronomy or astrology.

† Cf. Hindustāni බ්‍රහස්පති, 'Jupiter.'

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
බ්‍රාහ්මණ	- බ්‍රාහ්මණ	- Brahmin.
භික්‍ෂු, බිච්චි	{ භික්‍ෂු (Skt.) බිච්චි (Eliu)	- } wall of a house.
සෝඳි	- බෝඳි	- the sacred Bó tree.
මද්‍යම	- මධ්‍යම	- middle.
මංචක	} මංගා	- fish.
මංගක		
මනුෂ්‍ය	} මනුෂ්‍ය	- man, mankind.
මනුෂ්‍ය		
මසුර	- මසුර	- peacock.
මාගද	- මාගධ	- belonging to Mágadha (South Behar.)
මිශ්‍ර	- මිශ්‍ර	- mixed.
මුළුණ	} මුළුණ	- fainting, swoon.
මුරුළුව		
මුරුළු		
මුත්‍ර	- මුත්‍ර	- urine.
මුදු, මර්දු	- මෘදු	- soft, mild.
මුග, මර්ග	- මාග	- beast, deer.
යක්‍ෂනි	- යක්‍ෂණි	- demon, fiend.
යන්තර	- යන්ත්‍ර	- machine.
යවන	- යෞවන	- young.
යාඤ	- යාවඤා	- prayer.
රක්‍ෂා	- රක්‍ෂණ	- fiend, demon.
රත්‍රි	- රත්‍රි	- night.
රජ්ජය	- රජ්ජය	- kingdom.
රඹ	- රඹ	- heap, a sign of the zodiac.
ලක්‍ෂ	- ලක්‍ෂ	- Ceylon.
ලිපි, ලිපි	- ලිපි	- epistle, writing.
වග්‍ය	- වග්‍ය	- a term of respect, equivalent to "honour" in "His Honour," &c.
වරු, වර්ෂ	- වර්ෂ	- year.
වර්තමාණ	} වර්තමාණ	- being present.
ව්‍යාප්තමාණ		
ව්‍යාකරණ	- ව්‍යාකරණ	- grammar.
විසු	- විසා	- explanation, detail.
විනිසවකාර	- විනිසවකාර	- judge.
වෙලදා	- වෙලදා	- trade, commerce.
වෙව්‍යා	- වෙව්‍යා	- harlot.

* වෙව්‍යා, 'a woman of the Vaisya (the third, or mercantile and agricultural) caste,' is often used for වෙව්‍යා.

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
ගෙර	- ඝෙර	- four.
ගෑන	- ඝෑන	- doubt.
ගෑප	- ඝෑප	- health, happiness.
ගෑලකරමි	- ඝෑලකරමි	- I inform or submit (re- spectful).
ගෑගෙණ	- ඝෑගෙන	- fit, proper, enough.
ගිකුරද	- ඝිකුරද	- Friday.
ගෙනසුරද	- ඝෙනසුරද	- Saturday.
සජ්ජන	- ඝජ්ජන	- good and virtuous persons.
සර්ජන	- ඝජ්ජන	- decorated.
සභිඝ්නන	- සංඝ්නාන	- Sanskrit.
සභික්ඝ	- සංඝා	- sign, name, sense.
සභී	- ඉඛා	- faith.
සබ්ද	- ගබ්ද	- sound, noise.
සුන්ද	- සුඤ්ජර	- handsome.
සුඤ්ජ	- සුභ්භ	- thread, rule, machine.
සෙල්ලන්	- සෙල්ලමි	- play, sport.
සමීප, ගමීප	- සමීප	- near.
සමාධමි	- සමාවධමි	- law of nature.
ශ්‍රේෂ්ඨ	- ශ්‍රේෂ්ඨ	- best, supreme.
සිංහල	- සිංහල	- Sinhalese.

III.—ETYMOLOGY.

72. පදවිද්‍යාව or පදපිඞ්ස, Etymology, treats of the structure and history of words.

Classification of Words.

73. The different classes into which words are divided are called පද, 'Parts of Speech.' According to Sinhalese grammarians there are only four parts of speech, namely:—

- (i.) නම or නාම (පද), 'Noun.'
  - (ii.) කිරිස or ක්‍රියා (පද), 'Verb.'
  - (iii.) නිපා or නිපාත (පද),
  - (iv.) උපසඟ or උපසඟී (පද),
- } 'Indeclinable particles,'
අවිස or අවිසස.

These embrace the eight parts of speech specified in European grammars, thus :—

1. Noun.	}	(i.) <i>Nam</i> or <i>Náma</i> .	}	<i>Aviya</i> or <i>Avyaya</i> .
2. Pronoun.				
3. Adjective.				
4. Verb.	... (ii.) <i>Kiriya</i> or <i>Kriyá</i> .			
5. Adverb.	}	(iii.) <i>Nipá</i> or <i>Nipáta</i> .		
6. Preposition.				
7. Conjunction.				
8. Interjection.				
Prefixes and Suffixes.				

NOUN.

Nam or *Náma*.

74. නම or නාම is the name of a person, place, or thing.

NOTE.—This term, however, comprises also pronoun and adjective, which will be separately treated of, as in European grammars.

Classification of Nouns.

75. Nouns are divided into two principal classes :—

- (i.) සාදාරණ නම or සාධාරණ නාම, *Common nouns*.
- (ii.) සත් or සංඥ, *Proper nouns*.

(i.) *Common Nouns.*

76. සාධාරණ නාම, common noun, is used to denote each thing out of a class of things of the same kind.

77. Common nouns are subdivided into—

- (1) ජනි නාම, names denoting genus or class :—

Examples.

ඉර, 'god'; නර, 'man'; අශ්ව, 'horse'; බලු, 'dog'; මදුරු, 'monkey'; කුහුඹි, 'ant'; මොහර, 'peacock'; මෝර, 'shark.'

[For examples of inanimate objects under this head *vide* (3) *infra*.]

(2) ස්ථානානතර (or ධානනතර) නාම, names denoting employments or professions :—

Examples.

රජ, 'king'; ආමනි, 'minister'; ලියන්සා, 'clerk'; එකේර, 'herdsman'; ගොඩ, 'farmer'; මහන්සා, 'tailor'; පඬි, 'pandit'; කොර, 'thief'; මඩු, 'carpenter'; මෙහෙකරු, මැඩකරු, 'servant.'

(3) ද්‍රව්‍ය නාම, names denoting inanimate objects or materials :—

Examples.

ගස්, 'tree'; ගල්, 'stone'; පොළොව, 'earth'; වතුර, 'water'; මැණික්, 'gem'; ගෙඩි, 'fruit'; ගෙ, 'house'; කුඹුරු, 'field'; අගල්, 'ditch'; දොඩම්, 'orange'; රත්රන්, 'gold'; කොරළු, 'jack.'

(4) රාශි වචන නාම, collective nouns :—

Examples.

පිරිස්, 'assembly'; සමූහ, 'multitude'; සේනා, 'army'; රැළ, 'flock'; රැකුළු, 'gang,' 'band,' 'herd'; සමුදා, 'a body of persons'; සෙනග, 'people,' 'multitude'; පිරිවර, 'retinue'; උදව්, 'congregation.'

(5) භාව වචන නාම, abstract nouns, which are names of quality, action, and state :—

Examples.

a. ගුණ වචන නාම, names of quality :—සුදු, 'white'; රතු, 'redness'; කළුව, 'black'; මහත, 'size'; ගහකම, 'thickness'; හොඳ, 'good'; නරක, 'bad'; උස, 'height'; දිග, 'length'; සැබෑව, 'truth'; තදබව, 'hardness'; දඳබැඳි, 'ignorance'; මුළිභාවය, 'foolishness'; ගුරුකම, 'heaviness'; දුෂ්චර්යාව, 'wickedness.'

NOTE.—These nouns are formed by adding the suffixes අ, බව, or බැව්, භාවය, කම, භාව, කම, to the adjectives. Sometimes the adjectival form itself stands for the noun, as හොඳ, නරක.

b. අවස්ථා වචන නාම, names of state :—නිද්ද, 'sleep'; සහිත, 'health'; පිස්සුව, 'madness'; කෝප, 'anger'; නරක, 'anger.'

c. භාවක්‍රියා, names of action, or verbal nouns :—නැව්ම, නැටුම, නැව්ලි, නටනු, 'dancing'; දිවිම, දිවුම, දිව්ලි, දුවනු, 'running'; සිටිම.

සිටුම්, සිටිය, 'standing'; කීම්, කියනු, 'saying,' 'telling'; වැටීම, වැටෙනු, 'falling.'

NOTE.—These are formed by adding the suffixes ඊම්, උම්, ආම්, ඉඳි, ඉනු, ඉනු, එනු, etc., to the verbal bases. Such forms as ලියවන, කියවන, දීමනාව, are sometimes used for ලියම, 'epistle'; කීම, 'saying,' 'word,' 'statement'; දීම, 'giving,' 'donation' respectively. (Vide §§ 172 and 251.)

(6) ගුණධාර නාම, concrete nouns denoting possessor of qualities :—

Examples.

කොර, 'lame man'; කළලා, 'black man'; පිස්සා, 'mad man'; මිව්වා (masc.), 'dwarf'; මෝඩයා, 'foolish man'; රත්නී, 'red woman'; ලෙඩා, 'sick person'; අඤ්භයා, 'foolish man'; දහවනා, 'rich man.'

(7) අභි ක්‍රියා, verbal nouns denoting agent or object :—

Examples.

තට්තනා, තට්තනේ, තට්තනේ (masc.), 'dancer' (තට්තනී fem.); දුවන්නා, දුවන්නේ, දුවනුයේ (masc.), 'runner' (දුවන්නී fem.); වැටුණේ, 'who or what fell'; කීවා, 'what was said.'

NOTE.—These are formed by suffixing the endings අන්නා, අන්නී, ඉන්නා, ඉන්නී, &c., to the verbal bases, or by adding the suffixes ආ, ඵ, ඵ, &c., to the verbal nouns ending in ඉ. The forms ending in නා are more common. (Vide § 172.)

(8) ශිලා ශාස්ත්‍ර නාම, names of arts and sciences :—

Examples.

විසරණ, 'grammar'; ගණිත, 'arithmetic,' 'mathematics'; නකී, 'logic'; ලකර, 'rhetoric'; සදස් or සදස්, 'prosody'; ඉඤ්ජල, 'jugglery.'

(9) ප්‍රමාණ නාම, names of measurement :—

Examples.

සැතැප්ම or සැතැක්ම, 'mile'; අඟල්, 'inch'; රත්තල්, 'pound'; ඊසත්, 'cubit'; විසත්, 'span'; පැල්, සේරු, මණ, corn measures.

(For compound nouns, vide §§ 215 & 360.)

(ii.) *Proper Nouns.*

78. සත් නම් or සංඤ නාම, proper noun, is the name of some particular person, animal, place, or thing.

Examples.

භූ, 'Śakra' (king of gods); සිරිසතභෝ, 'Sirisañgabó' (a king of Ceylon); පොඩියා, 'Podiyá'; ලපයා, 'Lapayá'; ගාල්ල, 'Galle'; බරණැස, 'Benares'; ඉන්දියාව, 'India.'

79. Proper nouns are sometimes used as common nouns, as in *භූ* like a *Śakra*; *බරණැසක්* like a second Benares. Any proper name may, in like manner, be used as a common noun.

In colloquial language plural forms of proper names, formed by suffixing *ලා*, as *පොඩියාලා*, *ජුවන්ලා*, are used in the sense of "— (name of person) and others." Thus *පොඩියාලා* = 'Podiyá and others'; *ජුවන්ලා* = 'Juvan and others.' The plurals of common nouns, also formed by suffixing *ලා*, are sometimes used in like manner, as *අස්සාලා* = 'brother and others'; *මාමාලා* = 'uncle and others.'

Inflections of Nouns.

80. Nouns have four inflections:—

- (1) ලිඟ or ලිඟය, 'Gender.'
- (2) බස or වචන,* 'Number.'
- (3) කරු or කාරක, පුරිස් or පුරුෂ, 'Person.'
- (4) විභව් or විභක්ති, 'Case.'

Giving the various inflections of nouns is called *නාම වරනැඟිල්ල*, 'declension of nouns.'

GENDER.

Liṅgu or Liṅga.

81. There are three genders, namely, පුම ලිඟ or පුරුෂ (or පුං) ලිඟය, masculine gender; ඉතිරි ලිඟ or ස්ත්‍රී ලිඟය, feminine gender; and නපුංසක ලිඟය, neuter gender. A noun which may be either masculine or feminine is of the common or undetermined gender, සාමාන්‍ය or අනිශ්චිත ලිඟය.

* This term, which properly means 'word,' is used as a grammatical term to denote "number."

Ancient Sinhalese recognized only two genders, the masculine and the feminine, the neuter gender having been included in the masculine, as in Hindi, Pañjābi, and Sindhi. Gradually the neuter crept in and with it the nominative case endings, අ, * ච්ඡ, peculiar to it, of which the *Sidat-saṅgará* makes no mention, because at the time it was composed all nouns of the neuter gender in Sanskrit and Pali were regarded as masculine when adopted into Sinhalese either by naturalization or derivation: the above case endings therefore did not then exist. Many even now contend that there is no neuter gender in Sinhalese, and support the ancient theory. The differences in the inflections of nouns and the occurrence of such neuter pronouns as එක, 'it' or 'that' (= *Lat.* 'id'); මෙක, 'it' or 'this' (= *Lat.* 'hoc'); ඒවා, 'they' or 'those' (= *Lat.* 'ea'); මේවා, 'they' or 'these' (= *Lat.* 'haec'); besides the masculine and feminine pronouns ඒ, 'he' or 'that man' (*Lat.* 'is'); ඇ, 'she' or 'that woman' (= *Lat.* 'ea'); මේ, 'he' or 'this man' (= *Lat.* 'hic'); මැ, 'she' or 'this woman' (= *Lat.* 'haec'), prove the existence of a neuter gender in Sinhalese.

It is the present tendency of the language to regard all inanimate objects as of the neuter gender.

Modes of denoting Gender.

82. The distinction of sex in living creatures is denoted in three ways:—

First mode.—Quite different words are used.

Examples.

Masculine.	Feminine.
අස්ස, 'elder brother.'	අක්කා, 'elder sister.'
අජ්ජකාමි (applied to son of a } native gentleman.)	කාමිණී.
අසු, } අසුවා, } 'horse.'	චෛත්‍රික, ඵලෙඵ්ඛ, (or ලෙමඛ), } 'mare.'
ඉලක්කුරා, 'young man.'	ලමිසසී, 'young woman.'
ඔහො, 'ox.'	දෙක, } ඵලදෙක, } 'cow.'
පාපියා, } අපියා, } 'father.'	අම්මා, 'mother.'
කසිලේ (applied to smiths in } general.)	කාච්චිලේ.

◦ Sometimes a feminine suffix, as in දෙක, කෙර.

Masculine.	Feminine.
පියා, 'father.'	මව්, 'mother.'
පුතා, 'son.'	දු, 'daughter.'
පුරුෂයා, 'husband,' 'man.'	ස්ත්‍රී, 'wife,' 'woman.'
බෑයා, 'son-in-law,' 'nephew.'	ලේලි, 'daughter-in-law,' 'niece.'
මලයා, } 'younger brother.'	කයා, } 'younger sister.'
මෑලා, } 'younger brother.'	කංභි, } 'younger sister.'
මහත්මයා, } 'gentleman.'	කෝයා, 'lady,' 'madam.'
සිංහයා, } 'gentleman.'	කැදි, 'aunt.'
මසිල, 'maternal uncle,' 'father-in-law.'	කැසා, 'sister-in-law,' 'cousin.'
මස්සියා, 'brother-in-law,' } 'cousin.'	කැන්දා, 'aunt,' 'mother-in-law.'
මාමා, 'maternal uncle,' } 'father-in-law.'	ගැහැණි, } 'wife,' 'woman.'
මිනිසා, } 'husband,' 'man.'	ගැණි, } 'wife,' 'woman.'
මිනියා, } 'husband,' 'man.'	ආත්තා,* 'grandmother.'
මුත්තා, 'grandfather.'	ආත්තී, 'grandmother.'
මොහර, 'peacock.'	සෙබබා, 'pea-hen' (rare, මොහරී being generally used).
රජ, 'king.'	කිසව, } 'queen.'
සාමි, 'husband.'	මෙහෙසි, } 'queen.'
	අමු, 'wife.'

Second mode.—(a) By inflection : gender is indicated by the termination of the word. Inflections are affixed to the bases of the nouns, which are common to both genders.

Masculine suffixes : ආ, අක(යා).

Feminine suffixes : ඇත්තී or ඇත්ති, ඊ or ඉ, ඉතී or ඉති, ඉත්තී or ඉත්ති, ඉස්සි or ඉස්සි, ඉකා(ව), ඉත්තී or ඉත්ති, ඉච්චි or ඉච්චි, ඉස්සි or ඉස්සි, තී, කිත්තී or කිත්ති.

Masculine.	Feminine.
ආලාරී,† 'master,' 'tutor'	... ආලාරීණි.
ඇසා, 'elephant,' 'tusk'	... { ඇත්තී,
	... { ඇත්ති.

* This word is in some parts of the Island, as the Western Province, applied to 'grandfather,' while the word අප අම්මා (meaning 'father's mother'?) is applied to 'grandmother.' This use of the word *attā* seems to be erroneous, as the Tamil word *attā* (ஆத்தான்), from which it is most probably derived, is applied to the female. Sometimes the form *ආසා* is used for the male and *ආච්චි* as its feminine.

Masculine.		Feminine.
උපාධ්‍යය, 'teacher,' 'preceptor'		උපාධ්‍යායි.
උරුමක්කාරයා, 'heir'	...	උරුමක්කාරී.
උකුණ, 'louse'	...	ඉකිණි.
උරා, 'boar'	...	ඵරී.
(එකා, 'one'	...	එකී.)
කනවැන්දමා, 'widower'	...	කනවැන්දමී.
කපුටා, 'crow'	...	කපුටී.
කවුළුසා, 'blood-sucker,' 'lizard'	...	කවුළුසී.
කාක්කා, 'crow'	...	කාක්කී.
කාපිරියා, 'negro,' 'caffre'	...	කාපිරිවිච්චි.
කිඹුලා, 'crocodile'	...	කිඹුලී.
කුමර, { 'prince,' 'boy under කුමාරයා, { five years of age'		{ කුමරී, කුමාරී, or කුමාරිකා(ව).
කුක්කා, 'puppy'	...	කීක්කී.
කුකුලා, 'cock'	...	කීකීලී.
කුරුල්ලා, 'bird'	...	කීරිල්ලී.
කුණ, 'niggard,' 'man covered with sores'	...	කුණි.
කුඳු, 'humpback'	...	කුඳී.
කොටුලා, 'fisherman'	...	කොටුලී.
කොමලා, 'gentle boy or man'	...	කොමලී.
කොල්ලා, 'lad'	...	කෙල්ලී or කෙලී.
කොසා, 'crane'	...	කෙකී, කෙකීනී, කෙකීනීනී.
ගැටයා, 'young man'	...	ගැටිස්සී.
ගිරවා, 'parrot'	...	ගිරවී.
ගොඵවා, 'dumb man'	...	{ ගොඵවී, ගෙලී.
ගෝණා, 'elk'	...	ගෝණානීනී.
ජනයා, 'man' (in general)	...	ජනී.
තරුණයා, 'young man'	...	තරුණී.
දස or දස, 'servant'	...	දසී.
දරුවා, 'child'	...	දරී.
දායා, 'servant'	...	දායී.
දේව, 'god,' 'king'	...	දේවී.
දේවතාවා, 'god' (of an inferior order), 'deity'	...	දේවතාවී.

° Observe the euphonic changes in the formation of the feminine of these words.

Masculine.		Feminine.
කර, °ඳ 'man'	...	කාරී.
කල, °ඳ 'dancer'	...	කලී.
කසා, ° 'cobra de capello,' 'being of the "serpent world"'	...	කැසිනී.
කම්බා, ° 'young male animal' (chiefly of cattle)	...	කැම්බි, කැම්බි.
පති, § 'husband'	...	පතීනී.
පරකා, 'pariah,' 'out-caste'	...	පරිච්චි.
පදුවා, } 'man of the Paduwa caste'	...	{ පදුවි, පදුවි.
පැටවා, 'young one'	...	පැටවි.
පිස්සා, 'mad man'	...	පිස්සි.
පොඩියා, 'small boy,' 'lad'	...	පොඩිස්සි.
ප්‍රේතයා, 'sprite,' 'goblin'	...	ප්‍රේතී.
බලලා, ° 'cat'	...	බැලලී.
බල්ලා, ° 'dog'	...	බැල්ලී. †
බ්‍රහ්මණ, ° 'Brahmin'	...	{ බ්‍රහ්මණී. බැරිණි.
කිහිරි, 'deaf man'	...	කිහිරී.
බ්‍රාහ්මණයා, 'Brahmin'	...	බ්‍රාහ්මණී.
හිඤ්ඤ, § 'Buddhist priest'	...	හිඤ්ඤණී.
මහණ, °ඳ 'Buddhist priest'	...	මෙහෙණි, මෙහෙණ.
මහල්ලා, ° 'old man'	...	{ මැහැල්ලී, මැහැලී.
මහමාලයා, } 'bridegroom'	...	{ මහමාලී, මහාලී.
මකුණ, 'bug'	...	මකුණි.
මාණවක(යා), 'boy,' 'youth'	...	මාණවිකා(ව).
මැස්සා, 'fly'	...	මැස්සි.
මැඩියා, 'frog'	...	මැඩිත්තී.
මිතුරු, 'friend'	...	මිතුරී.
මුහුටුරු, } ° 'grandson'	...	{ මිහිතිරි, මිහිපිරි.
මුත්තා, 'grandfather'	...	මුත්තනී.
මුවා, 'deer'	...	මුවැත්තී.
මොහරු, 'peacock'	...	මොහරී.
මෝඩියා, 'fool'	...	මෝඩි.

° Observe the euphonic changes in the formation of the feminine of these words.

† Sometimes in classics බැලී.

Masculine.	Feminine.
යකා, 'demon,' 'fiend'	... { යකින්නී. යකිණි.
යහළුවා or යළුවා, ^o 'friend'	... යෙහෙලි.
යෝධයා, 'giant'	... යෝධි.
යෞවනයා, 'youth'	... යෞවනී.
රකුසා, 'fiend,' 'vampire'	... රකුසි.
රදවා, 'washerman,' 'dhoby'	... රදවි or රදි.
රත්තා, 'red man'	... රත්තී.
රක්කසා, 'fiend,' 'vampire'	... රක්කසි.
රජ, } රජන්, } ^o § 'king'	... { රජිනී. රජී.
විලවා, 'ape'	... විලවි.
රොඩියා, 'man of the Rodiyá caste'	රොඩිසසි.
ලදරුවා, ^o 'child,' 'infant'	... ලදරී or ලදරි.
ලොක්කා, 'great man'	... ලොක්කී.
වැස්සා, ^o 'heifer'	... වැස්සි.
වලසා, ^o 'bear'	... වැලසින්නී or වැලසිනී.
වවුලා, 'bat'	... වවුලි.
වැඩසාරයා, 'servant'	... වැඩසාරි.
වෙලඳා, 'merchant'	... වෙලඳි.
වේසාවා, 'adulterer,' 'whoremonger'	{ වේසාවි. වේසි.
සතුරු, 'enemy,' 'foe'	... { සතුරි. සැතිරි.
සයා, ^o 'serpent'	... { සැපින්නී. සැපින්නි. †
පුද්ද, 'white man'	... පුද්දි.
පුරකලා, 'fondling'	... පුරකලි.
සකුරු, 'man of the jaggery caste'	... සකුරි.
සසනියා, 'elephant'	... සසනිනී.
සරසා, 'ox'	... සරසී.
භින්නාවා, 'washerman' (for the Sáli, a class of Sinhalese)	... භින්නාවි.
භුන්සා, 'lime-burner'	... භුන්සි.

NOTE.—(1) The ending *රී* of the feminine forms also occurs short ; (2) The endings *නිනී* and *ලිලි* of the feminine forms of words denoting animals also occur as *නින* and *ලල* respectively ; (3) Words marked § are in their basal forms.

^o Observe the euphonic changes in the formation of the feminine of these words.

† Some ignorantly take this as the feminine of *සයා*.

(b) The feminine is also formed from the masculine by the substitution of vowel-sounds, especially in the initial and final letters, without the feminine suffix ජ or ඉ.

Examples.

Masculine.	...	Feminine.
කොල්ලා, 'lad'	...	කොල්ල.
සොර, 'thief'	...	සොර.
සොර, 'lame man'	...	සොර.
(ඌ, 'he' [= Lat. 'is']	...	ඇ.)
(ඉර, 'he' [= Lat. 'ille']	...	ඇඟ.)
(ඔ, 'he' [= Lat. 'hic']	...	මා.)

(c) The endings ඵ and ආ in verbal appellatives of the masculine gender are changed into ජ in the feminine.

Examples.

Masculine.	...	Feminine.
දුවන්නා, දුවන්නේ, දුවනුයේ, } 'runner'	...	දුවන්නී.
කන්නා, කන්නේ, කනුයේ, } 'eater'	...	කන්නී.
ආණ්ඩුකරන්නා, ආණ්ඩුකරන්නේ, ආණ්ඩුකරනුයේ, } 'ruler,' 'governor'	...	ආණ්ඩුකරන්නී.

Third mode.—(a) By suffixing masculine and feminine nouns to the distinguishing adjectives or nouns used as adjectives.

Examples.

Masculine.	...	Feminine.
ඉංග්‍රීසියානු, 'Englishman'	...	ඉංග්‍රීසිකාරී.
ඵලකරකා, ඵලගොණ, } 'country ox or bullock'	...	{ ඵලකරකී. { ඵලදෙව.
දෙවිපුත්, 'god's son,' 'deity'	...	දෙවිඳු.
මිහරකා, මිහොණ, } 'buffalo'	...	{ මිහරකී. { මිදෙව.
බාප්පා, ^o බාලප්පා, ^o } 'paternal younger uncle'	...	{ බාමිමා. { බාලමිමා.
කුඩප්පා, ^o	,,	කුඩමිමා.

^o Lit. 'younger father.' බාප්පොඵඵ is another term for බාප්පා. කුඩප්පා, lit. 'little father.'

ලොකුඅප්පා,^o } 'paternal elder uncle' { ලොකු අම්මා,
 මහප්පා,^o } මහම්මා,
 ලොකුමාමා,[†] 'maternal elder uncle' ලොකු නැන්දා,
 ලොකුඅප්පා,[‡] 'elder brother' ... ලොකු අක්කා.
 යොදඅප්පා,[§] 'paternal younger
 uncle' ... යොදඅම්මා.

(b) By suffixing feminine nouns to crude forms of the masculine.

Examples.

Masculine.	Feminine.
අශ්වය, 'horse'	... අශ්ව ඵලෙම්බ (or ලෙම්බ.)
ඵඵවා, 'goat'	... ඵඵදෙන.
බටුවා, 'camel'	... බටුදෙන.
ගර්භිය, 'rat snake'	... ගර්භිදෙන.
ගුරුලා, [¶] a bird (the vehicle of Vishnu)	... ගුරුඵවෙණෙඵි.
මසුර, 'peacock'	... මසුරභෙඵිභුඵ.
මීය, 'rat'	... මීදෙන.
ඉඵවා, 'deer'	... ඉඵවදෙන.
ව්‍යාභුය, 'tiger'	... ව්‍යාභුභෙඵිභුඵ.
සිංහය, 'lion'	... සිංහභෙඵිභුඵ.
හංසය, 'swan'	... හංසභෙඵිභුඵ.

NOTE.—දෙන and භෙඵිභුඵ may be used indiscriminately.

Gender of Inanimate Objects.

83. This is the most difficult part of gender to acquire, and no stated rule can be given to assist the student. As Sinhalese gender is considered to have been derived from Sanskrit and Pali, a knowledge of the gender of words in

^o Lit. 'great (or elder) father.' ලොකුඅප්පාඵඵිඵ is also used for ලොකුඅප්පා.

[†] Lit. 'great (or elder) uncle.'

[‡] Lit. 'great (or elder) brother.'

[§] Lit. 'good father.'

¶ Also ඵලී, in some classical writings.

¶ He is generally represented as being something between a man and a bird, and considered the sovereign of the feathered race.

those languages, especially in the former, is essential to determine the gender of Sinhalese words. If the Sanskrit or Pali equivalent of the Sinhalese word is in the masculine gender, then the Sinhalese word is in the same gender; and so with the other two genders. In Sanskrit, nearly all bases ending in **ආ, ඊ,** and those formed with the affix **නී** are feminine, and those ending in **අන, ඩ, ය, නු, අස්, ඉස්, උස්** and **මස්** are neuter. A few examples are given below with their equivalents in Sanskrit and Pali, as some aid in this direction.

(1) Examples of masculine nouns :—

Sanskrit.	Pali.	Ejn.	Signification.
අග්නි	- අග්නිනී, අග්නි	- ගිනී, අග	- fire.
අනන්තය	- අනන්තය	- අනන්තරු	- danger.
ආදර	- ආදර	- අදර	- affection, love.
ආමු	- අමු	- අමු	- mango.
ආයුධ	- ආයුධ	- ආයුද, අවි	- weapon.
ආහාර	- ආහාර	- අහර	- food.
උපාය	- උපාය	- උපා	- stratagem, artifice.
කණ්	- කණ්ණ	- කන්	- ear.
බඩක	- බක	- කඩු, කග	- sword.
ගව්ජ	- ගව්ජ	- ගස්	- tree.
ග්‍රාම	- ගාම	- ගම්	- village.
චන්ද්‍ර	- චන්ද්‍ර	- සඳ, හඳ	- moon.
දන්ත	- දන්ත	- දන්	- tooth.
දෝෂ	- දෝෂ	- දෝස්	- fault.
ධූම	- ධූම	- දුම්	- smoke.
ප්‍රාණ	- පාණ	- පණ	- life.
මාග්	- මග	- මග	- way, path.
මාස	- මාස	- මස්	- month.
රථ	- රථ	- රිය	- car, carriage.
රෝග	- රෝග	- රෝ, රෝග	- sickness.
ලෝක	- ලෝක	- ලෝ, ලොව	- world.
වෘක්ෂ	- රුක්ඛ	- රුක්	- tree.
සමුද්‍ර	- සමුද්‍ර	- සමුද්‍ර, මුහුදු	- sea, ocean.
සූර්‍ය	- සූර්ය	- හිර, ඉර	- sun.

(2) Examples of feminine nouns :—

Sanakrit.	Pali.	Eju.	Signification.
ආදා	- ආණ	- අණ	- order, command.
අඛලි	- අඛලි	- ඇලිලි	- finger.
උපමා	- උපමා	- උවමි	- parable, simile.
කථා	- කථා	- කතා	- story.
ක්‍රියා	- කිරියා	- කිරිය	- act, verb.
ගඛයා	- ගඛයා	- ගඟ	- Ganges, river.
තෘණයා	- තණයා	- තණ	- thirst, desire.
දාහප්‍රා	- දාහ	- දළ	- tusk, large tooth.
දකුණ	- දකුණ	- දකුණ	- south.
ප්‍රභකරණි	- පොකවරණි	- පොකුණු, පොකුරුණි	- pond.
පාථිවි	- පථිවි	- පොළොව	- earth.
ප්‍රඥා	- පඤ්ඤා	- පැණ	- wisdom.
මසුරිකා	- මසුරිකා	- මසුරි	- smallpox.
මුකතා	- මුකතා	- මුතු	- pearl.
රත්‍රි	- රහති	- රැ	- night.
ලංකා	- ලංකා	- ලක්	- Lanka, Ceylon.
ලජ්ජා	- ලජ්ජා	- ලැජ්ජා, ලද	- shame.
වෘද්ධි	- වෘද්ධි	- වැව්	- lake, pool.
විදුලයා	- විදුලයා	- විදුලිය	- lightning.
විභක්ති	- විභක්ති	- විඛක්	- case (of nouns, &c.)
විහාර	- විහාර	- විහි, වේ	- street.
සාලා	- සාලා	- සල්, සල්	- hall.
සන්ධ්‍යා	- සන්ධ්‍යා	- සන්ධ්‍යා, සන්ධ්‍යා	- evening.
සභා	- සභා	- සඛ, සඛ	- assembly, meeting.
සන්ධ්‍යා	- සන්ධ්‍යා	- සන්ධ්‍යා	- vein, muscle.

(3) Examples of neuter nouns :—

අකුණ	- අකුණ	- අකුණ	- letter.
අක්ෂි	- අක්ෂි	- අක්, ඇක්	- eye.
අධ්‍යාපන	- අධ්‍යාපන	- අධ්‍යාප	- purpose, intention.
ආභරණ	- ආභරණ	- අභරණ	- jewelry, ornament.
ආයු(ස්)	- ආයු	- ආ, ආයු	- age.
උත්තර	- උත්තර	- උතුරු ^o	- reply.

^o When it means 'north,' it is feminine.

Sanskrit.	Pali.	Eḷu.	Signification.
උදක	- උදක	- දිය	- water.
උද්‍යාන	- උද්‍යාන	- උයන්	- park, orchard.
කුසල	- කුසල	- කුසල්	- religious merit.
කෞන්තු	- කෞන්තු	- කෞන්තු	- field (of paddy, &c.)
ගෞහ, ගෞහ	- ගෞහ, ගෞහ	- ගෞ	- house.
චාරිත්‍ර	- චාරිත්‍ර	- සිරිත්	- manners, customs.
චිත්ත	- චිත්ත	- සිත්, හිත්	mind.
ජීවිත	- ජීවිත	- දිවි	- life.
ඥාන	- ඥාණ	- නැණ	- wisdom, knowledge.
කෘණ	- කෘණ	- කණ	- grass.
කේතල	- කේල	- තෙල්	- oil.
දුඛ	- දුඛ	- දුක්	- sorrow.
චාර	- චාර	- දොර	- door.
කාමය	- කාම	- නම	- name.
පිප්පල	- පිප්පල	- පිප්පල	- brass.
මරණ	- මරණ	- මරණ	- death.
මාණික්‍ය	- මාණික්‍ය	- මැණික්	- gem.
මංස	- මංස	- මස්	- flesh.
මුඛ	- මුඛ	- මුව	- mouth, face.
රජත	- රජත	- රිදී	- silver.
වස්ත්‍ර	- වස්ත්‍ර	- වස්ත්‍ර	- garment.
ව්‍යාකරණ	- ව්‍යාකරණ	- විගරණ	- grammar.
ශාස්ත්‍ර	- ශාස්ත්‍ර	- ඝනර, ඝන	- science.
ශිලප	- ශිලප	- සිල්, සිල්ප	- art.
සප්තාහ	- සප්තාහ	- සති	- week.
හෘදය	- හෘදය	- හද, හද	- heart.

84. Although the language has now acquired a neuter gender, yet from the following example it will appear that in classical works the masculine gender is used, as observed above, in lieu of the neuter :—

භක්‍ර උද්චේද්‍යයන් විසින් කුස රජපුරුවන්ට දුන් මැණික් කෙම අට තෙතකින් වක්‍රවූයේය.—‘The gem that was given to king Kusa by Śakra, the lord of gods, was curved in eight places’ (i.e., was octagonal).

Here the word මැණික්, which is according to Sanskrit and Pali in the neuter gender, is used in the masculine.

It should be noted that the nominative suffixes **නෙම** and **නෙමේ** are attached to singular nouns in the masculine gender, **නොම** and **නොමෝ** to those of the feminine gender, and **තුමු** to plural nouns of both the genders. When they are found attached to any nouns, their gender may be at once determined. They are used only with the nominative case, and their employment is optional with the writer. (*Vide* § 101.)

85. (a) An example of the names of inanimate objects used in the masculine gender :—

“ඒ හෙසිත් ඒදේඝ නැමති වඟනිස නෙම නොපගේ විතත සනාතනයෙහි හටනොගනේවා.”—‘Let not that fire of anger, therefore, be produced in thy train of thought.’ Here the word **වඟනිස** is in the masculine gender.

(b) An example of the names of inanimate objects used in the feminine gender :—

“ඒ ශාලාව නොමෝ සුධර්මාව හා සමානවිය.”—‘That hall resembled Sudharmá.’* Here the word **ශාලාව** is in the feminine gender.

86. The gender of adjectives is determined by reference to the nouns which they qualify. They have no endings of their own to indicate gender.

Common or Undetermined Gender.

87. There are some nouns (and pronouns) which may stand for both masculine and feminine genders, in spite of the existence of separate forms (in the case of nouns) to mark the two genders :—

Examples.

Nouns—in sense only—**මැස්සා**, ‘fly’; **මැඩියා**, ‘frog’; **කුරුල්ලා**, ‘bird’; **දරුවා**, ‘child’; **ලමයා**, ‘child’; **පණුවා**, ‘worm’; **කුඹියා**, ‘ant’;

පරවිය, 'dove'; ගවය, ගරකය, 'animal of the ox kind'; සතු, 'animal,' 'being'; ලැබ, 'sick person'; පැවිය, 'the young of any animal'; අසල්වැසියා, 'neighbour'; and a host of others whose sex cannot be easily known. Plurals of many nouns are also used likewise. All collective nouns are in the common gender.

Pronouns—මම, 'I'; අපි, 'we'; ඔන්,° 'thou,' 'you'; ඔහු, 'you' (pl.); ඔවුන්, 'they'; සඹුණේ, 'you' (respectful); උම, 'you'; අය, 'person'; ඔහුණේ, 'a person'; etc.

NOTE.—The masculine and feminine of nouns of the common gender are generally expressed by prefixing the words පිරිමි, 'male,' and ගැහැනු, 'female' to them, as පිරිමි සතු, ගැහැනු සතු; පිරිමි ලමයා, ගැහැනු ලමයා.

88. The gerunds or verbal nouns are, in Sinhalese, put in the masculine gender. But if the neuter gender is adopted into the language, they should be regarded as neuter.

"Indeclinables" (අවිය, අවජය) have no gender.

NUMBER.

Basa or Vachana.

89. There are two numbers, එක බස or එක වචන, the singular, and බහු බස or බහු වචන, the plural.

90. The singular and the plural of nouns are formed by adding certain suffixes to their crude forms, in conformity with the rules of combination given above.

Singular suffixes † { Masculine—අ, ඵ, අ.
Feminine --අ.

Plural suffixes { Masculine } ම, හ, උ, වරු, †, ලා.
Feminine }

° Sometimes ඔන් is used for males and යි for females.

† It should be observed that the suffixes above given are those proper to the nominative case only. The singular and plural forms of nouns in the other cases may be likewise known by suffixing their respective case endings to their bases. (*Vide* § 116 and Declensions § 118.)

‡ An honorific suffix. It is sometimes used as වරයා in the singular and වරණේ in the plural, as ගුරුවරයා, 'teacher,' ගුරුවරණේ, 'teachers.' වරු and ලා are generally used with the names of relations and persons of rank.

Suffixes added to the names of inanimate objects :—

Singular—අ, ඒ or එ.

Plural—වල්.

The nominative singular suffix අ strictly belongs to neuter nouns, though it is sometimes found added to masculine and feminine nouns, especially the latter.

91. The base of a noun (or pronoun) is its crude form to which the different suffixes are added, as මිනිස්, 'man'; ගොස්, 'ox'; ගල්, 'stone': the bases of the words මිනිස්සු, ගොණු, ගල. It is termed in Sinhalese සද or ගබ්ද, while the inflected word—i. e., the base and case suffix together is called පද.* The base of a noun may generally be ascertained by using it to qualify another noun, and the form it then takes is its base. *E. g.*, කඩදාසි පොත, 'paper book'; නස් පෙණේ, 'cobra's hood'; ඇඟිලි පුරුක, 'knuckle (of the finger)'; where කඩදාසි, නස්, and ඇඟිලි are used as adjectives and are the bases of කඩදාසිය, නසා, ඇඟිල්ල, respectively.

Bases of certain nouns are used for their singular and plural nominatives. (*Vide* § 93 and Declensions § 118.) It is important to observe that the base of a noun may be used both for the singular and plural, in all the cases, without the addition of any suffixes. This is frequent in ancient writings.

The majority of the nouns in this book are given in their crude forms.

* These two terms are sometimes used indiscriminately. සද or ගබ්ද is also applied to a word in general.

92. Modes of forming the singular and plural of nouns from their bases :—

(a) *Masculine Nouns.*

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
	Suffix ආ, ඒ.*	Suffix ඔ.*	
අඹ	- අඹය	- අඹවයෝ	- horse.
ඇමති	{ ඇමතියා ඇමැත්තා	- ඇමතියෝ - ඇමැත්තෝ	- } minister.
ඉඹි	- ඉඹිඛා	- ඉඹිඛෝ	- tortoise.
උරු	- උරු	- උරුරෝ	- hog.
කරණු	- කරණුයෝ	- කරණුවෝ	- one who does, doer.
කාන්	- කාන්කා	- කාන්කෝ	- crow.
කුකුල්	- කුකුලා	- කුකුලෝ	- cock.
ගෙඹි	- ගෙඹිඛා	- ගෙඹිඛෝ	- frog.
ගෝඡුපු	- ගෝඡුප්පා	- ගෝඡුප්පෝ	- scorpion.
නටභු	- නටභුයෝ	- නටභුවෝ	- one who dances, dancer.
නැටු	- නැටුයෝ or නැටුවෝ	- නැටුවෝ	- one who danced, dancer.
පුත්‍ර	- පුත්‍රයා	- පුත්‍රයෝ	- son.
බිඛදු	- බිඛද්දා	- බිඛද්දෝ	- drunkard.
මහලු	- මහල්ලා	- මහල්ලෝ	- old man.
මිතුරු	- මිතුරා	- මිතුරෝ	- friend.
ලියක	{ ලියන්නා ලියන්නෝ	- ලියන්නෝ	- clerk, writer.
වෙලෙඳ	{ වෙලෙඳා වෙලෙඳ්දා	- වෙලෙඳු† - වෙලෙඳ්දෝ	- } trader, merchant..
සහෝදර	- සහෝදරයා	- සහෝදරයෝ	- brother.
Suffix භු.			
ඇත්	- ඇත්තා	- ඇත්තා	- elephant.
ගොස්	- ගොස්තා	- ගොස්තා	- ox.
බලල්	- බලල්ලා	- බලල්ලා	- cat.
මිනිස්	- මිනිසා, මිනිසා-	- මිනිස්සු	- man.
Suffix වරු.			
ඇමති	- ඇමතියෝ	- ඇමතිවරු	- minister.
සාමි	- සාමියා	- සාමිවරු	- sanctified sage, Rishi.

* The suffixes ඔ and ඒ also occur short, as in ඇමතියෝ, කෙල්ලෝ හිස. (Vide §§ 56 and 57.)

† The suffix is උ.

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
ගුරු	- ගුරු	- ගුරුවරු	- teacher.
පිය	- පියා	- පියවරු	- father.
මහත්	- මහතා	- මහත්වරු	- gentleman.

Suffix ලා.

නාත්	- නාත්තා	- නාත්තාලා	- father.
මුතු	- මුත්තා	- මුත්තාලා	- grandfather.

Suffix අ. Suffix වරු.

මුහන්දිරම්	- මුහන්දිරම	- මුහන්දිරම්වරු	Muhandiram (native headman subordinate to a Mudaliyár).
ලේකම්	- ලේකම	- ලේකම්වරු	- secretary.

(b) *Feminine Nouns.*

Suffix අ. Suffixes මි,* හු, වරු, ලා.

කෙලී	- කෙල්ල	- කෙල්ලේ	- lass.
අමු	- අමුව	- අමුවෝ	- wife.
බිරිඳ	- බිරිත්ද	- බිරිත්දො	- wife.
දු	- දුව	- දුවරු, දුලා	- daughter.
බිසෝ	- බිසව	- බිසෝවරු	- queen.
දෙත්	- දෙන	- දෙන්හු	- cow, &c.
සත්‍රී	- සත්‍රිය	- සත්‍රියෝ	- woman, wife.

Plurals of most animate nouns may be formed by adding to their bases the suffix හු unelided, or වර (the crude form of the plural suffix වරු) with හු affixed thereto. These forms are generally found in classical works.

Examples.

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
සෘෂි	- සෘෂියා	- සෘෂිහු	- sanctified sage, Rishi.
කතී	- කතී	- කතීහු	- agent, author, editor.
ගුරු	- ගුරු, ගුරු	- ගුරුහු	- teacher.
පක්ෂි	- පක්ෂියා	- පක්ෂිහු	- bird.
මිනිස්	- මිනිසා	- මිනිස්හු	- man.
රජ	- රජ, රජ	- රජහු	- king.

* Vide footnote ° on p. 84.

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
වෙද	- වෙද	- වෙදහු	- physician.
වෙළෙඳ	{ වෙළෙඳා වෙළෙඳන්	{ වෙළෙඳහු	- trader, merchant.
යනී	- යනී, යනිය	- යනීහු	- woman, wife.
යාමි	- යාමියා	- යාමිහු	- lord, master.
සෘෂි	- සෘෂියා	- සෘෂිවරහු ^o	- sanctified sage.
දෙවි	- දෙවියා	- දෙවිවරහු ^o	- god.
රජ	- රජ, රජ	- රජවරහු ^o	- king.

The plural suffix මි is added to the honorific terminations ආන, අනු, අනි, ඇනි, which are affixed to the bases of masculine and feminine nouns; nouns so formed, though plural in form, are singular in sense. (*Vide* § 284.) The honorifics ආන and අනු are added to masculine, අනි and ඇනි to feminine bases. They sometimes indicate endearment.

Examples.

Base.	Modified Base.	Plural Form.	Signification.
අඹි	{ ඇමනි ඇමබනි	- ඇමනියෝ - ඇමබනියෝ	- } wife.
දු	- දුවනි	- දුවනියෝ	- daughter.
කැඳි	- කැන්දනි	- කැන්දනියෝ	- aunt.
පිය	- පියාන	- පියානෝ	- father.
පුත්	- පුතනු	- පුතනුවෝ	- son.
බැන	- බැනනු	- බැනනුවෝ	- nephew, son-in-law.
මල්	- මලනු	- මලනුවෝ	- younger brother.
මව්	- මැනි	- මැනියෝ	- mother.
රජ	- රජන	- රජනෝ	- king.

(c) Nouns applied to Inanimate Objects.

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
	Suffixes අ, ඒ. †	Suffix වල්.	
කථා	- කථාව	- කථාවල්	- speech, story.
ගෙ	- ගෙය	- ගෙවල්	- house.
දේ	- දෙය	- දේවල්	- thing.
පිහිය	- පිහියය, පිහියෝ (පිහියා)		- knife.
භාෂා	- භාෂාව	- භාෂාවල්	- language.
හින	- හිනය, හිනෝ	- (හින)	- dream.

^o These forms are not much used.

† *Vide* footnote ^o on p. 84.

93. The bases of a large number of nouns (particularly feminine nouns and those applied to inanimate objects) are used sometimes for the singular, sometimes for the plural, without the addition of any suffixes. In the case of feminine nouns it is generally the singular form that is identical with the base. (*Vide* § 91.)

Examples.

(a) *Masculine Nouns.*

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
අපසා	- අපසා	- අපසාලා	- father.
කුඹි	- කුඹියා	- කුඹි	- ant.
කොටි	- කොටියා	- කොටි	- tiger.
කර්	- කරියා	- කර්	- jackal.
මාමා	- මාමා	- මාමාලා	- uncle.
වහන්සේ	- වහන්සේ	{ වහන්සේ, ^o වහන්සේලා }	{ (His, etc.) Honour.
හරක්	- හරකා	- හරක්	- ox.

(b) *Feminine Nouns.*

අක්කා	- අක්කා	{ අක්කාලා, අක්කාවරු }	- } elder sister.
අම්මා	- අම්මා	{ අම්මාලා, අම්මාවරු }	- } mother.
ආව්වි	- ආව්වි	- ආව්විලා	- grandmother.
ඇතින්ති	{ ඇතින්ති ඇතින්ති }	- ඇතින්තිසේ	- she elephant.
කෙලි	- කෙලි	- කෙල්ලෝ	- lass.
ගැණි	- ගැණි	- ගැණු	- wife, woman.
වැස්සි	- වැස්සි, වැස්සි	- වැස්සිසේ	- heifer.

(c) *Nouns applied to Inanimate Objects.*

ඇඳ	- ඇඳ	- ඇඳවල්	- bed.
ඇණ	- ඇණය, ඇණේ	ඇණ	- nail.
කල	- කලය, කලේ	- කල	- waterpot.
කොඩි	- කොඩිය	- කොඩි	- flag.
ගස්	- ගස or ගස	- ගස්	- tree.
සාර	- සාර	- සාරවල්	- road.

^o Confined to classical works.

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
පිහිය	- පිහියේ, පිහියක	පිහිය	- knife.
බඩ	- බඩ	- බඩවල්	- belly, stomach.
මාලිකා	- මාලිකාව	- මාලිකා	- palace.
රට	- රට	- රටවල්	- country.
රෙදි	- රෙද්ද	- රෙදි	- cloth.
විදි	- විදිය	- විදි	- street.
කැඳි	- කැන්ද	- කැඳි	- spoon.

The plurals අං, ලීන්, of අඟ, 'horn,' ලීද, 'well' respectively, are formed by eliding the final vowel-consonants in the bases අඟ and ලීද, and converting the semi-nasals into full nasals. In the case of මං, plural of මග (written මග in some රාඛ books), 'road,' 'path,' a nasal is imported.

(See declensions of nouns and pronouns for the singular and plural forms of other nouns and pronouns.)

94. Names of natural productions—such as කිරි, 'milk'; වතුර, 'water'; රත්, 'gold'; රිදී, 'silver'; මණ්ණරත්, 'plumbago'; මැටි, 'earth,' 'clay'; වැලි, 'sand' convey a plural idea. When kind or variety is spoken of, they sometimes admit of singular forms, as in රතු මැටිට, 'red earth'; කළු වැල්ල, 'black sand'; &c.

95. Abstract nouns denoting qualities and state do not generally admit of plural, as රක, 'redness,' 'red'; ගහකම, 'thickness'; මහක, 'size,' 'extent'; නිදිමක, 'sleepiness'; නින්ද, 'sleep.'

PERSON.

Kāraka or Purusha.

96. All nouns are in the third person unless they are in the vocative case, when they are put in the second person.

CASE.

Vibat or Vibhakti.

97. The term "*vibat*" or "*vibhakti*" literally means 'division,' i.e., division of a word (noun) by process of inflection into its different shades of meaning.

98. There are nine cases in Sinhalese, namely :—

1. පෙර විඛත් or ප්‍රථමා විඛකතී,* Nominative case.
2. කම් විඛත් or කම් විඛකතී, Accusative case.
3. කතු විඛත් or කතී විඛකතී, Instrumental case.
4. කරණ විඛත් or කරණ විඛකතී, Auxiliary case.
5. සපදත් විඛත් or සප්‍රදාන විඛකතී, Dative case.
6. අවදි විඛත් or අවධි විඛකතී,† Ablative case.
7. සබද විඛත් or සමබක විඛකතී, Genitive case.
8. අදර විඛත් or අධාර විඛකතී, Locative case.
9. අලස් විඛත් or අලපන විඛකතී,‡ Vocative case.

NOTE.—Examples to illustrate the different uses of these cases will be copiously given under Syntax.

NOMINATIVE CASE.

99. *Pera vibat* or *Prathamā vibhakti*, the nominative case, is that form in which a noun (or pronoun) is used when it is the subject of a verb expressed or understood. Its case endings (විඛකතී රූප or ප්‍රත්‍ය) are

Singular—අ, ආ, එ, ඒ.

Plural—ඕ, භූ, උ, චල්, චරු, ලා.

In the sentences ලමය පොතක් කියවයි, ‘the boy reads a book’ (the-boy a-book reads §), බල්ලෝ බුරති, ‘dogs bark,’ ලමය and බල්ලෝ are in the nominative case.

If a verb be in the active voice, the subject of the verb stands for the doer of the action, as in the above sentences: if in the passive voice, its subject stands for the

* The nine cases are also known by the numbers they take when enumerated in order, as පළමුවෙනි විඛත්, ‘first case,’ දෙවෙනි විඛත් ‘second case,’ තෙවෙනි or තුන්වෙනි විඛත්, ‘third case,’ &c., as in Sanskrit and Pali.

† This case is also called අපාදන විඛකතී.

‡ This is also called සමබන්ධන විඛකතී and ආමන්‍යණ විඛකතී.

§ To enable the student to easily understand the construction and idiom of the sentences used in this book, their verbatim translations are given within parentheses immediately after the idiomatic.

when it denotes an auxiliary or assistance to the action of the agent, or when it expresses the manner of an action, or the mark by which an object is characterised. Its endings are—

Singular—ඉන්, ඉති, එන්, එති, ගෙන්, ගෙති, නි, නෙන්, නෙති.

Plural—ඉන්, ඉති, එන්, එති, නෙන්, නෙති, අන්ගෙන්, අන්ගෙන්, උන්ගෙන්, චලින් (චල් + ඉන්).

In the sentences මම පිහියෙන් ගස කැපිමි, 'I cut the tree with the knife' (I with-the-knife the-tree cut), මිනියෙක් ඔහුට පොල්ලකින් පාරක් ගැසුවේය, 'a man struck him a blow with a club' (a-man to-him with-a-club a-blow struck), එතෙම ජතියෙන් බ්‍රාහ්මණයෙක් වේ, 'he is a Brahmin by caste' (he by-caste a-Brahmin is), පිහියෙන්, පොල්ලකින්, and ජතියෙන් are in the auxiliary case.

107. The expression කරණකොටගෙන or කරණකොට, which literally means 'having taken as the means or instrument,' is used paraphrastically in the sense of 'by' or 'through' to convey the sense of the auxiliary case.

DATIVE CASE.

108. *Sapadan vibat* or *Sampradāna vibhakti*, the dative case, is that form in which a noun (or pronoun) is used when it denotes the recipient of anything. Its endings are—

Singular—අට, ආට, උට, හුට, ට, හට.

Plural—අණ්ට, අන්හට, අනට, ආනට, උණ්ට, උන්හට, ණ්ට, න්හට, නට, නණ්ට, චලට (චල් + අට), ලාට.

In the sentences ඔහුට පොතක් දුනිමි, 'I gave him a book' (to-him a-book I-gave); සිහන්තාට දන් දෙනු, 'give alms to the beggar' (to-the-beggar alms give), ඔහුට and සිහන්තාට are in the dative case.

The prepositions පිණිස and වස්,* 'for' are used with nouns (or pronouns) to convey the sense of the dative. (*Vide* § 310.)

* This word is now obsolete and පිණිස is generally used.

109. The ending අට is often used in the sense of පිණිස, 'for,' as in එනම කුලියට වැඩ කරයි, 'he works for wages' (he for-wages work does); සටනට නික්මුණේ, 'he departed for battle' (for-battle he-departed); මම දුවන්නට (or දුවන්නට) වැයම් කෙලෙමි, 'I tried to run' (I for-running attempt made.)

ABLATIVE CASE.

110. *Avadi vibat* or *Avadhi vibhakti*, the ablative case, is that form in which a noun (or pronoun) is used when it denotes limitation, separation of one object from another or the source from which anything proceeds. Its endings are—

Singular—අගෙන්, ආගෙන්, ඉන්, ඉති, උගෙන්, හුගෙන්, එන්, එති, නෙන්, නෙති.

Plural—අන්ගෙන්, ආනගෙන්, උන්ගෙන්, හ්ගෙන්, නගෙන්, නන්ගෙන්, නෙන්, වලින් (වල් + ඉන්), ලාගෙන්.

In the sentences වදුරෙක් ගසකින් වැටුණේ, 'a monkey fell from a tree' (a-monkey from-a-tree fell), ලමයා මහුගෙන් පොතක් මිලේට ගත්තේය, 'the boy bought a book from him' (the-boy from-him a-book for-money took), මේ වතුර උල්පතකින් ගලා එයි, 'this water flows from a spring' (this water from-a-spring flowing comes), ගසකින්, මහුගෙන් and උල්පතකින් are in the ablative case.

111. The particles තෙක්, 'till' 'until' 'up to,' and දක්වා, 'as far as,' 'up to,' convey the sense of limitation expressed by the ablative. The word කෙරෙන් (lit. 'from the hand') 'from' is used with the force of a preposition; it is in fact a noun in the ablative case, formed by suffixing the ending එන් to the base කර 'hand,' the noun or pronoun which precedes it being put in the genitive case. (*Vide* §§ 103 and 113.)

GENITIVE CASE.

112. *Sabaṇḍa vibat* or *Sambandha vibhakti*, the genitive case, is that form in which a noun (or pronoun) is used to denote possession. Its endings are—

Singular—අගේ, ආගේ, උගේ, හුගේ, අ, ආ, අව, ආව,
උව, ඔව, හුව, ව, උ, හ, ඒ.

Plural—අන්ගේ, ආනගේ, උන්ගේ, න්ගේ, නන්ගේ,
නගේ, අන්, ආන, උන්, න්, න, නන්, අන්ව, අන්
ඔව, අනව, ආනව, උන්ව, උන්ඔව, න්ව, න්ඔව
නව, නන්ව, වඳව, ලාගේ.

Of these endings, those terminating in ගේ are the most common at the present day.

In the sentences මම ඔහුගේ මිත්‍රයාගේ වත්තට ගියෙමි, 'I went to his friend's garden' (I his of-the-friend to-the-garden went), "මු අදපවත් ම පුතනුවෝස," 'from to-day he is my son (this-one to-day-from my son), ඔහුගේ, මිත්‍රයාගේ and ම are in the genitive case.

This case is equivalent to the possessive case in English grammar.

LOCATIVE CASE.

113. *Adara vibat* or *Ádhára vibhakti*, the locative case, is that form in which a noun (or pronoun) is used when it indicates place or time of an action. Its endings are—

Singular—අ, ඇ, එකි, ඒ, කි.

Plural—අන්කි, වල, වලෑ, වලෙකි, වල්කි.

In ancient writings the endings ඇ and වලෑ mostly occur.

In the sentences ලදරුවා නොවිල්ලේ (or නොවිල්ලෙකි) නිදයි, 'the child sleeps in the cradle' (the-child in-the-cradle sleeps), මනුෂ්‍යයෝ ගෙවල (or ගෙවල්කි) වාසය කරති, 'people live in houses' (people in-houses live), මා කෙරෙහි (or කෙරේ) ඔහුගේ මහත් විශ්වාසයක් තිබේ, 'he has great confidence in me' (of-me in-the-hand of-him great confidence there-is), නොවිල්ලේ (or නොවිල්ලෙකි), ගෙවල (or ගෙවල්කි) and කෙරෙහි (or කෙරේ) are in the locative case.

It is a mistake to treat the words කෙරෙහි and කෙරේ as prepositions that govern this case. They are nouns in the locative case, with the endings එහි and ඒ suffixed to the base කර, the noun or pronoun which precedes them being put in the genitive case. (*Vide* §§ 103 and 111.)

VOCATIVE CASE.

114. *Alap vibat* or *Alapana vibhakti*, the vocative case, is that form in which a noun (or pronoun) is used when a person or thing is addressed. Its endings are—

Singular—අ, ආ, ඇ, ඒ, ඔ.

Plural—ඉන්, එන්, තෙත්, ඉති, එති, නෙති, නි, වරුණි, අන්, ඉන්, එන්, නෙත්, තේ, වරුණේ.

In the sentences පොඩියේ (or පොඩියා), මෙහෙ වර, ‘Podiya, come here (Podiya, here come)’; දරුවෙහි, මා කියන දේ අසව්, ‘children, hear what I say (children, by-me said the-things hear)’; පොඩියේ (or පොඩියා) and දරුවෙහි are in the vocative case.

Explanation of the term “Kárika.”

115. By the term කාරක in Sinhalese is meant the *relation* of six cases (කිරියකරු පද සබඳ, ක්‍රියාකාරක පද සම්බන්ධ) to the verbs in a sentence: namely, the accusative, instrumental, auxiliary, dative, ablative, and the locative (generally known as අවි කාරකය, ‘six kárikas’). Thus, in the sentence සොරු රුත්‍රියෙහි ගස්වලින් පොල් කඩා කරන් ගෙණ ගොස් වෙළෙඳුන්ට දෙයි, ‘the thief having plucked cocoanuts from the trees in the night, carries (them) on his shoulder and gives (them) to traders,’ සොරු, ‘thief,’ being the subject of the verbs, is called the *instrumental relation* (කඩා කාරකය); රුත්‍රියෙහි, ‘in the night,’ indicating when the plucking of cocoanuts took place, the *locative relation* (ආධාර කාරකය); ගස්වලින්, ‘from the trees,’ indicating from what the nuts were plucked, the

ablative relation (අවටි කාරකය); පොල්, 'cocoanuts,' indicating what was plucked, *accusative relation* (කම් කාරකය); කරිත්, 'on the shoulder,' indicating with what the nuts were removed, the *auxiliary relation* (කරණ කාරකය); වෙළෙඳුන්ට, 'to traders,' indicating to whom the nuts are given, the *dative relation* (සම්ප්‍රදාන කාරකය). Of the remaining three cases, the genitive and the vocative cases are not included because they render no such assistance to verbs, and the nominative case because it is embodied in the *accusative* and *instrumental relations*, either of which is put in that case according as the verb is active or passive.*

116. A Table of Case-endings.

Case.	Singular Endings.	Plural Endings.	Particles denoting each Case.
Nominative case.	අ, ආ, එ, ඒ.	මි, හු, උ, වල්, වරු, ලා	කෙමි or කෙමේ, කොමි or කොමේ† (sing.); තුමු (pl.)†
Accusative case.	අ, ආ, ඉ, උ, එ, ඒ, ට, හු.	අත්, ආත, උත්, ත්, හ, තට, තත්, ලා.	අරහසා, ඇර or හැර, උදෙසා, ගැණ, හිසා, පාසා, මිස, බුත්, ලවා, විසා, සඳහා, සන්දා, තන්දා, හින්දා.
Instrumental case.	අ, ආ, උ, හු.	අත්, ආත, උත්, ත්, හ, තත්, ලා.	එක්ට (or එක්ක), කැටුට, එහිත්, සමග, සහ, සා, හා සමග.
Auxiliary case.	ඉත්, ඉති, එත්, එති, ගෙත්, ගෙති, නි, ගෙත්, ගෙති.	ඉත්, ඉති, එත්, එති, ගෙත්, ගෙති, ඉත්ගෙත්, උත් ගෙත්, වලිත්.	කරණකොටගෙණ, කරණකොට.

* It seems that in Hindi (and Hindustáni) the term *කාරකය* is used with all the cases.

† These particles are sometimes used in classical works as pronouns.

Case.	Singular Endings.	Plural Endings.	Particles denoting each Case.
Dative case.	ඉට, ආට, උට, ට, හට, හුට.	අන්ට, අන්තට, අනට, ආනට, උන්ට, උන්තට, ශ්ට, න්තට, තට, තන්ට, ලාට, වලට.	පිණිස, වස්.
Ablative case.	අගෙන්, ආගෙන්, උගෙන්, හුගෙන්, ඉන්, ඉනි, එන්, එනි, ගෙන්, ගෙනි.	අන්ගෙන්, ආනගෙන්, උන්ගෙන්, න්ගෙන්, තගෙන්, තන්ගෙන්, ගෙන්, ලාගෙන්, වලින්.	ගෙන්, දක්වා.
Genitive case.	අගේ, ආගේ, උගේ, හුගේ, අ, ආ, ඉට, ආට, උට, හට, හුට, ට, උ, හු, එ.	අන්ගේ, ආනගේ, උන්ගේ, න්ගේ, තන්ගේ, තගේ, අන්, ආන, උන්, න්, හ, තන්, අන්ට, අන්තට, අනට, ආනට, උන්ට, උන්තට, ශ්ට, න්තට, තට, තන්ට, ලාට, ලාගේ, වලට.	—
Locative case.	අ, අ, එහි, එ, හි.	අන්හි, වල, වලැ, වලෙහි, වලිහි.	—
Vocative case.	අ, ආ, අ, එ, හ.	ඉන්, ඉනි, එන්, එනි, ගෙන්, ගෙනි, හි, වරුණි, අගේ, ඉගේ, එගේ, ගගේ, ගේ, වරුණේ.	—

DECLENSION.

Nāma varanegilla.

117. Nouns may be divided into—

(i) Those that have bases ending in vowels (සරඅන් සද or සිරනහන ගබ්ද), as පුර, ‘god’; මිතුරු, ‘friend.’

(ii) Those that have bases ending in consonants (ගලන් සද or ගලනහන ගබ්ද), as පුත්, ‘son’; ගොන්, ‘ox.’

118. MASCULINE NOUNS.

(i) *Bases ending in Vowels.*

(1) සුර, 'god.'

	<i>Singular.</i>	...	...	<i>Plural.</i>
Nom.	සුර, 'god'			සුරෝ or සුරුහු.
Acc.	{ සුර, } { සුරුහු, }	'god'	...	සුරන්.
Ins.	{ සුර, } { සුරුහු, }	'by god'	...	සුරන්.
Aux.	{ සුරුගෙත්, } { සුරුහුගෙත්, }	{ 'on account of,' 'by,' 'from,' or 'through god.'		සුරන්ගෙත්.
Dat.	{ සුරුට, } { සුරුහුට, }	'to or for god'		{ සුරුණිට. සුරුන්හට.
Abl.	{ සුරුගෙත්, } { සුරුහුගෙත්, }	'from god'	...	සුරුන්ගෙත්.
Gen.	{ සුරුගේ, } { සුරුහුගේ, }	'god's'	...	සුරුන්ගේ.
[Loc.]	{ සුරු } { සුරුහු }	කෙරෙහි,* 'in god'	...	සුරුන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ සුරෝ, } { සුර, }	'O god'	...	සුරුණි.

Examples.

ගරුඞ, 'Garuda' (the bird vehicle of Vishnu); පිය, 'father' (*vide* decl. 2); පුරුදර, an epithet of Śakra; විදුදර, a class of demi-gods (spirits of the air).

Remarks.

1. In declining nouns (and pronouns) denoting animals, the preposition විසින් 'by,' is sometimes suffixed to nouns (and pronouns) in the instrumental case; thus, සුර is declined in that case as සුරු විසින්, සුරුහු විසින් in the singular, and සුරුන් විසින් in the plural. Now-a-days විසින් is nearly always attached to the instrumental case.

2. The suffix ගෙත් added to the auxiliary case is properly a termination of the ablative case, and is used only with the names of animals, as is the suffix එත් with the names of things. The difference between the auxiliary and ablative cases when ගෙත් is used should be clearly

* Or කෙරේ, which can always be used in place of කෙරෙහි.

understood. Thus, (a) පුරන්ගෙන් ලොවට වැඩ සිදුවේ, 'from or on account of the gods prosperity attends the universe'; ඒ ශාලාව පුරන්ගෙන් පිරිසිසේය, 'that hall was full by reason of the gods'; (පුරන්ගෙන් in the auxiliary case); (b) පුරන්ගෙන් රැස් විනිදේ, 'from gods rays of light are emitted'; පුරන්ගෙන් ලොවට උපකාර තිබේ, 'from gods there is benefit to the world'; (පුරන්ගෙන් in the ablative case). If the expression කරණකොටගෙන, 'by means of,' 'by reason of,' 'on account of,' can be substituted for ගෙන් so as not to alter the sense, then the noun to which that suffix is added may be considered to be in the auxiliary case: if otherwise, it is in the ablative case.

3. There is no locative case to nouns (and pronouns) denoting animals. In its absence, the genitive form without the termination ගේ is used with කෙරෙහි (or contracted form කෙරේ) 'in the hand,' i.e., 'in,' which then acquires the force of the locative; as පුරනු කෙරෙහි (කෙරේ), පුරන් කෙරෙහි (කෙරේ).^{*} In lieu of කෙරෙහි, වෙත or වෙතෙහි is sometimes used.

4. Colloquially අන්ගෙන්, අන්ගේ, අන්ට, suffixes of the auxiliary, dative, ablative, and genitive cases, are usually corrupted into අන්තෙන්, අන්ගේ, අන්ඩ or අන්ත, respectively: as පුරන්තෙන්, පුරන්ගේ, පුරන්ඩ or පුරන්ත.

5. Some nouns have various inflections, of which only the principal ones are noticed in the declensions.

(2) වෙද, 'doctor,' 'physician.'

Singular.

Plural.

Nom.	... වෙද	... වෙද්ද or වෙදහු.
Acc. & Ins.	වෙද	... වෙදන් or වෙද්දන්.
Aux. & Abl.	වෙදගෙන්	{ වෙදන්ගෙන් or වෙද්දන්ගෙන්.
Dat.	... වෙදට	... වෙදන්ට or වෙද්දන්ට.
Gen.	... වෙදගේ	... වෙදන්ගේ or වෙද්දන්ගේ.
[Loc.	... වෙද කෙරෙහි	{ වෙදන් වෙද්දන් } කෙරෙහි.]
Voc.	... වෙදෝ or වෙද.	වෙදනි or වෙද්දනි.

Examples.

කහවේණ, කහවේණ, 'unicorn'; ගෝණ, 'elk'; ලේත, ලෙහෙන, 'squirrel.'

^{*} The forms of the locative case of masculine and feminine nouns have been put within square brackets.

NOTE.—Other plural forms of වෙද in use are made by suffixing වර with the endings proper to the respective cases, thus: Nom. වෙදවරු, Acc. and Ins. වෙදවරුන්, Aux. and Abl. වෙදවරුන්ගෙන්, Dat. වෙදවරුන්ට, [Loc. වෙදවරුන් කෙරෙහි,] Voc. වෙදවරුණි.

The word පිය, 'father' is also declined in the singular like වෙද, but its plural is commonly formed with වර as shown above. (*Vide supra*, declension of ඉර.)

(3) වෙළෙඳ,* 'trader,' 'merchant.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>	
Nom.	{ වෙළෙඳන්ද වෙළඳ	...	{ වෙළෙඳන්දෙඳ. වෙළඳහු or වෙළඳු.	
Acc. & Ins.	{ වෙළෙඳන්ද වෙළඳ වෙළඳු	...	{ වෙළෙඳන්දන්. වෙළඳන් or වෙළඳුන්.	
Aux. & Abl.	{ වෙළෙඳන්දගෙන් වෙළඳගෙන් වෙළඳුගෙන්	...	{ වෙළෙඳන්දන්ගෙන්. වෙළඳන්ගෙන් or වෙළඳුන්ගෙන්.	
Dat.	{ වෙළෙඳන්දට වෙළඳට වෙළඳුට	...	{ වෙළෙඳන්දන්ට. වෙළඳන්ට or වෙළඳුන්ට.	
Gen.	{ වෙළෙඳන්දගේ වෙළඳගේ වෙළඳුගේ	...	{ වෙළෙඳන්දන්ගේ. වෙළඳන්ගේ or වෙළඳුන්ගේ.	
[Loc.]	{ වෙළෙඳන්ද } වෙළඳ } වෙළඳු }	කෙරෙහි	{ වෙළෙඳන්දන් } වෙළඳන් } වෙළඳුන් }	කෙරෙහි.].
Voc.	වෙළෙඳන්දෙඳ, වෙළඳෙඳ, වෙළඳුණි or වෙළඳුනේ. or වෙළඳ			

(Comp. decl. No. 29.)

(4) හොර, 'thief.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom.	... හොර	...	හොරු.
Acc. & Ins.	හොර ...	...	හොරුන්.
Aux. & Abl.	හොරගෙන්	...	හොරුන්ගෙන්.
Dat.	... හොරට	...	හොරුන්ට.
Gen.	... හොරගේ	...	හොරුන්ගේ.
[Loc.]	... හොර කෙරෙහි	...	හොරුන් කෙරෙහි.]
Voc.	... හොරෝ or හොර.	...	හොරුණි or හොරුණේ.

* Written also වෙළෙඳ. වෙළෙඳන්ද and its cognate inflections are at the present day more commonly used.

Examples.

ආඳ, 'eel' (*nom. pl. ආන්ද*); එකේර, 'herdsman'; කොර, 'cripple'; කේර, 'seir-fish' (*Cybius guttatum, scomber, Linn.*); දෙබර, 'hornet'; දෙමල, 'Tamil'; මොහර, 'peacock'; බබර, 'wasp'; මෝර, 'shark'; වෙලඳ, 'trader' (*vide decl. 3*); සෙමර, 'yak' (*Bos grunniens*.)

(5) මුව, 'deer,' 'beast.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	මුවා ...	... මුවෝ.
Acc. & Ins.	මුවා ...	... මුවන්.
Aux. & Abl.	මුවාගෙන්	... මුවන්ගෙන්.
Dat. ...	මුවාට ...	... මුවන්ට.
Gen. ...	මුවාගේ ...	... මුවන්ගේ.
[Loc. ...	මුවා කෙරෙහි	... මුවන් කෙරෙහි.]
Voc. ...	මුවෝ or මුවා	... මුවෙහි or මුවෙන්.

(Comp. No. 27.)

(6) පොලොහ, 'viper.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	පොලොහා	... පොලොහාඳු.
Acc. & Ins.	පොලොහා	... පොලොහන්.
Aux. & Abl.	පොලොහාගෙන්	... පොලොහන්ගෙන්.
Dat. ...	පොලොහාට	... පොලොහන්ට.
Gen. ...	පොලොහාගේ	... පොලොහන්ගේ.
[Loc. ...	පොලොහා කෙරෙහි	... පොලොහන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ පොලොහෝ පොලොහා	{ පොලොහනි or පොලොහෙන්.

Examples.

උරහ, 'snake,' and තුරහ, 'horse,' are declined like the above, but their semi-nasals do not change in the plural, as උරඳු, උරඳුන්, &c.

(7) රජ, 'king.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	රජ [*]	... රජහු or රජවරු†
Acc. & Ins.	රජ or රජු	... රජුන් or රජවරුන්.
Aux. & Abl.	{ රජුගෙන් රජහුගෙන්	{ රජුන්ගෙන් or රජවරුන්ගෙන්.
Dat. ...	රජට or රජහට	... රජුන්ට or රජවරුන්ට.
Gen. ...	රජගේ or රජහුගේ	රජුන්ගේ or රජවරුන්ගේ.
[Loc. ...	{ රජ } කෙරෙහි	{ රජුන් } කෙරෙහි.
Voc. ...	රජ ...	... රජුනි, රජුනේ, රජවරුණි, or රජවරුණේ.

(Comp. No. 31.)

(8) බෑනා, 'nephew.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. ...	බෑනා	... බෑනාලා.†
Aux. & Abl.	බෑනාගෙන්	... බෑනාලාගෙන්.
Dat. ...	බෑනාට	... බෑනාලාට.
Gen. ...	බෑනාගේ	... බෑනාලාගේ.
[Loc. ...	බෑනා කෙරෙහි	... බෑනාලා කෙරෙහි.]
Voc. ...	බෑනෝ or බෑනේ...	බෑනාලා.

Example.—මස්සින, 'cousin,' 'brother-in-law.'

(Comp. Nos. 14 & 48.)

(9) මෝඩ, 'fool.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	මෝඩයා	... මෝඩයෝ.
Acc. & Ins.	මෝඩයා	... මෝඩයන් or මෝඩයින්.
Aux. & Abl.	මෝඩයාගෙන්	{ මෝඩයන්ගෙන් or මෝඩයින්ගෙන්.

* Also රජ, රජගෙන්, &c., in the singular.

† The form රජපුරුවෝ (= රජ + දරුවෝ) is often used for රජ in the singular number, as more respectful.

‡ The forms බෑනාවරු, බෑනාවරුන්, &c., are also employed.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Dat.	... මෝවයාට	{ මෝවයන්ට or මෝවසින්ට.
Gen.	... මෝවයාගේ	{ මෝවයන්ගේ or මෝවසින්ගේ.
[Loc.	... මෝවයා කෙරෙහි	{ මෝවයන් } කෙරෙහි. { මෝවසින් }
Voc.	{ මෝවයෝ මෝවයා මෝවය	{ මෝවසිනි, මෝවයෙහි or මෝවසිනේ.

Examples.

අසුර,^o 'demon,' 'Asur'; අශ්ව, 'horse'; අමාත්‍ය, 'minister'; ආචාර්ය, 'teacher'; ගව, 'ox,' 'head of cattle'; ශිෂ්‍ය, 'pupil'; දුත, 'messenger,' 'envoy'; කාම, 'cobra de capello'; පණ්ඩිත, 'pandit'; පුත්‍ර, 'son'; පුරුෂ, 'husband,' 'man'; බ්‍රහ්ම, 'Brahma'; බ්‍රාහ්මණ, 'Brahmin'; මහමාල, මහාල, 'bridegroom'; මත්ස්‍ය, 'fish'; මනුෂ්‍ය, 'man'; මාය, 'deer,' 'beast'; යක්ෂ, 'devil'; යෝධ, 'giant'; රක්ෂස, 'fiend,' 'vampire'; මාකර, 'monkey'; මාස, 'wolf'; මාතූ, 'tiger'; ශිෂ්‍ය, 'disciple,' 'pupil'; සමහල, 'butterfly'; සරී, 'snake'; සහෝදර 'brother'; සිංහ, 'lion'; හංස, 'swan.'

(Comp. Nos. 11, 15, 17, 24, 25, & 33.)

(10) ලියන, 'writer,' 'clerk.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... ලියන්තා ...	... ලියන්තෝ.
Acc. & Ins.	{ ලියන්තා ලියන්තහු	{ ලියන්තන් or ලියන්තවුන්.†
Aux. & Abl.	{ ලියන්තාගෙන් ලියන්තහුගෙන්	{ ලියන්තන්ගෙන් or ලියන්තවුන්ගෙන්.
Dat.	{ ලියන්තාට ලියන්තහුට	{ ලියන්තන්ට or ලියන්තවුන්ට.
Gen.	{ ලියන්තාගේ ලියන්තහුගේ	{ ලියන්තන්ගේ or ලියන්තවුන්ගේ.
[Loc.	{ ලියන්තා } කෙරෙහි	{ ලියන්තන් කෙරෙහි or { ලියන්තවුන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ ලියන්තෝ ලියන්තා	{ ලියන්තෙහි or ලියන්තවුනි.

^o In the plural sometimes අසුරෝ, අසුරන්, &c.

† These second forms of the plural sometimes occur without the න් of the stem, as ලියනවුන්, ලියනවුන්ගෙන්, යනවුන්, යනවුන්ගෙන්, &c.

Examples.

උසක, 'cook'; එක, 'comer'; කන, 'eater'; කරණ, 'doer'; කියවක, 'reader'; දුවක, 'runner'; දෙන, 'giver'; පිසක, 'cook'; බොක, 'drinker'; මක, 'tailor'; ගක, 'goer'; වදික, 'worshipper'; සිටික, 'stander.' These are identical in form with the Present Participial Adjective.

(11) සේවා, 'servant,' 'soldier,' 'masker.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... සේවයා	... සේවයෝ.
Acc. & Ins.	සේවයා	... සේවයන් or සේවයින්.
Aux. & Abl.	සේවයාගෙන්	{ සේවයන්ගෙන් or සේවයින්ගෙන්.
Dat.	... සේවයාට	{ සේවයන්ට or සේවයින්ට.
Gen.	... සේවයාගේ	{ සේවයන්ගේ or සේවයින්ගේ.
[Loc.	... සේවයා කෙරෙහි	{ සේවයන් } කෙරෙහි.] { සේවයින් }
Voc.	{ සේවයෝ සේවයා	{ සේවයෙහි or සේවයීහි.

Example.—බෙරවා, 'tom-tom beater.'

(Comp. No. 9.)

(12) හාවා, 'hare.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... හාවා ...	... හාවෝ.
Acc. & Ins.	හාවා ...	... හාවුන්.*
Aux. & Abl.	හාවාගෙන්	... හාවුන්ගෙන්.
Dat.	... හාවාට	... හාවුන්ට.
Gen.	... හාවාගේ	... හාවුන්ගේ.
[Loc.	... හාවා කෙරෙහි	... හාවුන් කෙරෙහි.]
Voc.	... හාවෝ or හාවා	... හාවුන් or හාවුනේ.

Examples.

හා, 'moth'; කර, 'man of the Karávé caste'; තාර, 'duck'; දුර, 'man of the Duráva caste'; සිවියා, 'quadruped.'

(Comp. Nos. 16 & 26.)

* Sometimes හාවන්, හාවන්ගෙන්, හාවන්ට, &c.

(13) **கிர்ல**, 'parrot.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	கிர்ல ^o	... கிர்லி or கிர்லு.
Acc. & Ins.	கிர்ல	... கிர்லுன்.
Aux. & Abl.	கிர்ல ^o யென்	... கிர்லுன்யென்.
Dat. ...	கிர்ல ^o யெ	... கிர்லுன்யெ.
Gen. ...	கிர்ல ^o யென்	... கிர்லுன்யென்.
[Loc. ...	கிர்ல ^o கெரெகி	... கிர்லுன் கெரெகி.]
Voc. ...	கிர்ல ^o ய ^o or கிர்ல ^o	... கிர்லு ^o ய ^o or கிர்லு ^o யென்.†

Examples.—**ரெ**, 'washerman'; **ரெ**, 'ape.'

NOTE.—The forms கிர்லி, ரெலி, ரெலி, are sometimes taken as the bases and the different cases are formed by suffixing the usual endings according to the rules for the "combination of vowels."

(14) **அய்யா**, † 'elder brother.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. ...	அய்யா	... அய்யா ^o .
Aux. & Abl.	அய்யா ^o யென்	... அய்யா ^o யென்.
Dat. ...	அய்யா ^o யெ	... அய்யா ^o யெ.
Gen. ...	அய்யா ^o யென்	... அய்யா ^o யென்.
[Loc. ...	அய்யா கெரெகி	... அய்யா ^o கெரெகி.]
Voc. ...	அய்ய ^o or அய்யா	... அய்யா ^o .

Examples.—**அய்யா**, 'father'; **அய்யா**, 'uncle.'

NOTE.—The plural of these words is also formed with the suffix **யெ**, as **அய்யாயெ**, **அய்யாயென்**, &c.

(Comp. Nos. 8 & 48.)

° Notice that the **ய** that was inherent in **யெ** of the base is shortened by the influence of the succeeding long vowel.

† The orthography of these (as well as some other words used in this book) is not strictly in accordance with the rule contained in § 46 (a). In Eḷu words and suffixes attached to Sanskrit and Pali words, when any letter intervenes between the cerebral and the nasal, the dental **ய** is generally used.

‡ **அய்யா** is suffixed to proper names to indicate respect due to seniority, as **அய்யாஅய்யா**, **அய்யாய்யா**, &c. Similarly **அய்யா**, **அய்யா**, &c., are used.

(15) වැ, 'relation.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom.	... වැයා ...	...	වැයෝ.
Acc. & Ins.	වැයා ...	...	වැයන් or වැයින්.
Aux. & A bl.	වැයාගෙන්	{	වැයන්ගෙන් or වැයින්ගෙන්.
Dat.	... වැයාට	...	වැයන්ට or වැයින්ට.
Gen.	... වැයාගේ	...	වැයන්ගේ or වැයින්ගේ.
[Loc.	... වැයා කෙරෙහි	{	වැයන් } කෙරෙහි. වැයින් }
Voc.	... වැයා or වැයේ	...	වැයනි, වැයිනි, or වැයෙනි.

Examples.

කන්වැ, 'earwig'; දන්වැ, a worm supposed to attack the teeth ;
වැදැ, 'relation and kinsman' ; පන්සැ, 'centipede.'

(Comp. No. 9.)

(16) කැස්බැ, 'turtle.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom.	... කැස්බැවෑ*	...	කැස්බැවෝ.
Acc. & Ins.	කැස්බැවෑ	...	කැස්බැවුන්.†
Aux. & Abl.	කැස්බැවෑගෙන්	...	කැස්බැවුන්ගෙන්.
Dat.	... කැස්බැවෑට	...	කැස්බැවුන්ට.
Gen.	... කැස්බැවෑගේ	...	කැස්බැවුන්ගේ.
[Loc.	... කැස්බැවෑ කෙරෙහි.	...	කැස්බැවුන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ කැස්බැවෝ	{	කැස්බැවුනි or කැස්බැවුන්.
	{ කැස්බැවෑ	{	

Examples.

ඉන්සැ, † 'porcupine'; උරැලැ, 'civet-cat'; කබලැලැ, 'ant-eater';
කපුදැ, 'donkey.'

(Comp. No. 12.)

* The forms කැස්බාවෑ, කැස්බාවෝ, &c., and කැස්බා, කැස්බෝ,
&c., are also used.

† Sometimes කැස්බාවන්, කැස්බාවන්ගෙන්, &c.

‡ The forms ඉන්සැයා, ඉන්සැයෝ; ඉන්සැයා, ඉන්සැයෝ; &c., are
also sometimes used.

(17) ඇමති, 'minister.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	ඇමතියා	... ඇමතියෝ.
Acc. & Ins.	ඇමතියා	... ඇමතියන්.
Aux. & Abl.	ඇමතියාගෙන්	... ඇමතියන්ගෙන්.
Dat. ...	ඇමතියාට	... ඇමතියන්ට.
Gen. ...	ඇමතියාගේ	... ඇමතියන්ගේ.
[Loc. ...	ඇමතියා කෙරෙහි...	ඇමතියන් කෙරෙහි.]
Voc. ...	ඇමතියෝ or ඇමතියා	ඇමතියනි.

Examples.

කණමැදි, කළුමැදි,^o 'fire-fly'; හිඟ, 'layman' (as opposed to an ascetic); ගොවි, 'cultivator'; දඟුමැති, 'wise man'; දිවි, 'leopard,' 'tiger'; දිඹ, the large arboreal red ant; දෙවි, 'god'; පරවි, 'dove'; පැවි, † the young of any animal; පොලොවි, 'grasshopper'; මැහි, 'frog'; මුලාදාන, 'headman,' 'officer'; වැසි, 'inhabitant,' 'resident'; හිමි, 'lord,' 'master.'

(Comp. Nos. 9 & 19.)

NOTE.—ඇමති is also declined by doubling the final consonant and suffixing the endings proper to the several cases, as ඇමතන්, ඇමතන්, &c. The plurals of ඇමති, දෙව් and මුලාදාන, are also formed by suffixing වර, as ඇමතිවර, දෙව්වර, මුලාදානවර, &c.

(18) මැදි, 'Vēddā,' 'archer.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	මැදියා...	... මැදියෝ.
Acc. & Ins.	මැදියා	... මැදියන්.
Aux. & Abl.	මැදියාගෙන්	... මැදියන්ගෙන්.
Dat. ...	මැදියාට	... මැදියන්ට.
Gen. ...	මැදියාගේ	... මැදියන්ගේ.
[Loc. ...	මැදියා කෙරෙහි	... මැදියන් කෙරෙහි.]
Voc. ...	මැදියෝ or මැදියා	... මැදියෝ or මැදියනි.

Examples.

ඉසි, 'tortoise'; ඉසි, 'shrimp'; කැදාන, a species of cuckoo (*Tockus gingalensis*); කුමැලි, 'leech'; දඟුමැති, 'adviser,' 'wise man' (*vide* decl. 17); මැහි, 'fly'; මෙලි, 'shell-fish'; වැසි, 'inhabitant,' 'resident' (*vide* decl. 17).

^o කණමැදි is the usual classical form.

† This word is also declined like හිරවි, as පැව්ව, පැව්වි, &c.

(19) පිරිමි, 'male,' 'man.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom. ...	පිරිමියා	...	පිරිමි.
Acc. & Ins.	පිරිමියා	...	පිරිමන් or පිරිමියන්.
Aux. & Abl.	පිරිමියාගෙන්	{	පිරිමන්ගෙන් or පිරිමියන්ගෙන්.
Dat. ...	පිරිමියාට	...	පිරිමන්ට or පිරිමියන්ට.
Gen. ...	පිරිමියාගේ	...	පිරිමන්ගේ or පිරිමියන්ගේ.
[Loc. ...	පිරිමියා කෙරෙහි	{	පිරිමන් } පිරිමියන් } කෙරෙහි.]
Voc.	{ පිරිමියෝ පිරිමියා	{	පිරිමනි, පිරිමියනි or පිරිමියෙනි.

Examples.

ඇළි, 'elephant'; ඇමති, 'minister'; ඉලන්දරි, 'young man'; කහි, large black ant (a species of); කාචාපි, 'oyster'; කුමි, කුහුමි, 'ant'; කොපි, 'leopard'; කොරලි, a fresh-water fish; ගරඬි, ගැරඬි, 'rat-snake' (*Ptyas mucosus*); ගෙරි, black ant (a species of), 'one of the bovine genus'; ගෙමඩි, 'frog'; හරි, 'jackal'; පණන්කි, 'barber'; මුහුපි, 'mungoose' (*Herpestes griseus*); මූලාදානි, 'headman,' 'officer' (*vide* decl. 17); රුජලි, name of the whole tribe of *Raptors*; ලිනිනි, 'swallow,' 'vulture'; සාලි, man of the *Salāgama* caste; ගෙට්ටි, 'chetty' (a class of merchants).

(Comp. No. 17.)

(20) ගෙමි, 'frog.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom. ...	ගෙමිබා	...	ගෙමිබෝ.
Acc. & Ins.	ගෙමිබා	...	ගෙමිබන්.
Aux. & Abl.	ගෙමිබාගෙන්	...	ගෙමිබන්ගෙන්.
Dat. ...	ගෙමිබාට	...	ගෙමිබන්ට.
Gen. ...	ගෙමිබාගේ	...	ගෙමිබන්ගේ.
[Loc. ...	ගෙමිබා කෙරෙහි...	...	ගෙමිබන් කෙරෙහි.]
Voc. ...	ගෙමිබෝ or ගෙමිබා	...	ගෙමිබෙනි or ගෙමිබනි.

Example.—සාමු, 'young animal.'

(21) සෘෂි, 'sanctified sage.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom.	සෘෂියා	...	සෘෂිහු or සෘෂිවරු.
Acc. & Ins. }	සෘෂියා	...	සෘෂින් or සෘෂිවරුන්.
Aux. & Abl. }	සෘෂියාගෙන්	...	සෘෂින්ගෙන් or සෘෂිවරුන්ගෙන්.
Dat.	සෘෂියාට	...	සෘෂිණ්ට or සෘෂිවරුණ්ට.
Gen.	සෘෂියාගේ	...	සෘෂින්ගේ or සෘෂිවරුන්ගේ.
[Loc.	සෘෂියා කෙරෙහි.	සෘෂින් or සෘෂිවරුන්	කෙරෙහි.]
Voc.	සෘෂියා or සෘෂිය	...	සෘෂිණ්* or සෘෂිවරුණ්.

(22) ස්වාමි, 'lord,' 'master.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom.	ස්වාමියා	...	ස්වාමියෝ, ස්වාමීහු, or ස්වාමිවරු.
Acc. & Ins. }	ස්වාමියා	...	ස්වාමින් or ස්වාමිවරුන්.
Aux. & Abl. }	ස්වාමියාගෙන්	{	ස්වාමින්ගෙන් or ස්වාමිවරුන්ගෙන්.
Dat.	ස්වාමියාට	...	ස්වාමිණ්ට or ස්වාමිවරුණ්ට.
Gen.	ස්වාමියාගේ	...	ස්වාමින්ගේ or ස්වාමිවරුන්ගේ.
[Loc.	ස්වාමියා කෙරෙහි.	ස්වාමින් or ස්වාමිවරුන්	කෙරෙහි.]
Voc.	ස්වාමියා	...	ස්වාමිනි* or ස්වාමිවරුණ්.

Example.—මහත්, 'minister.'

(23) පක්‍ෂි, 'bird.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom.	... පක්‍ෂියා	...	පක්‍ෂිහු or පක්‍ෂියෝ.
Acc. & Ins.	පක්‍ෂියා	...	පක්‍ෂින්.
Aux. & Abl.	පක්‍ෂියාගෙන්	...	පක්‍ෂින්ගෙන්.
Dat.	... පක්‍ෂියාට	...	පක්‍ෂිණ්ට.
Gen.	... පක්‍ෂියාගේ	...	පක්‍ෂින්ගේ.
[Loc.	... පක්‍ෂියා කෙරෙහි	...	පක්‍ෂින් කෙරෙහි.]
Voc.	... පක්‍ෂිය or පක්‍ෂියා	...	පක්‍ෂිණ්

Example.—භසව්, 'elephant.'

* Sometimes used for the vocative singular out of respect. Other words are so used.

(24) මී, 'rat.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom. ...	මියා ...	...	මියෝ.
Acc. & Ins.	මියා ...	...	මියන්.
Aux. & Abl.	මියාගෙන්	...	මියන්ගෙන්.
Dat. ...	මියාට ...	...	මියන්ට.
Gen. ...	මියාගේ	...	මියන්ගේ.
[Loc. ...	මියා කෙරෙහි	...	මියන් කෙරෙහි.]
Voc. ...	මියෝ or මියා	...	මියනි or මියෙහි.

(Comp. No. 9.)

(25) මගී, 'wayfarer.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom. ...	මගියා ^o	...	මගියෝ.
Acc. & Ins.	මගියා	...	මගියන් or මගීන්.
Aux. & Abl.	මගියාගෙන්	{	මගියන්ගෙන් or මගීන්ගෙන්.
Dat. ...	මගියාට	...	මගියන්ට or මගීන්ට.
Gen. ...	මගියාගේ	...	මගියන්ගේ or මගීන්ගේ.
[Loc. ...	මගියා කෙරෙහි	...	මගියන් කෙරෙහි or මගීන් කෙරෙහි.]
Voc. ...	මගියා or මගිය	...	මගියෙහි, මගියනි, or මගීනි.

Example.—දුගී, 'poor man.'

(Comp. No. 9.)

(26) යහළු, † 'friend.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom. ...	යහළුවා	...	යහළුවෝ.
Acc. & Ins.	යහළුවා	...	යහළුවන්.
Aux. & Abl.	යහළුවාගෙන්	...	යහළුවන්ගෙන්.
Dat. ...	යහළුවාට	...	යහළුවන්ට.
Gen. ...	යහළුවාගේ	...	යහළුවන්ගේ.
[Loc. ...	යහළුවා කෙරෙහි	...	යහළුවන් කෙරෙහි.]
Voc. {	යහළුවෝ යහළුවා යහළුවේ	}	යහළුවෙහි or යහළුවනි.

^o *Vide* foot-note (°) on page 105.† The dental *l* may also be used.

Examples.

අගහර, 'Mars'; අස්ගොවු, 'groom' (*pl.* අස්ගොව්වෝ); උලුඩු, 'wild or palm cat' (*Paradoxurus Zeylonicus*); උණ්හපුටු, උණ්හපුළු, 'loris,' 'Indian sloth'; එළු, 'goat'; මවු, 'camel'; කකුළු, 'crab'; කපු, 'priest of a Déwála'; කපුටු, කවුටු, 'crow' (*vide* decl. 27); කොව්වෝරු, 'Barbet' (*Megalæminæ*); කුමරු, 'prince,' 'boy'; කොටළු, 'mule'; කොළු, 'lad,' 'boy'; කෝදුරු, 'eye-fly'; ගොළු, 'dumb man'; නැටුටු, 'dancer'; පණු, 'worm'; පණු, 'pandit'; මකුළු, 'spider'; මදුරු, 'mosquito'; මාලු, 'fish'; මෙගොසරු, 'servant'; බැටළු, 'sheep'; බුරු, 'ass'; සැලු, 'friend'; වඩු, 'carpenter'; ගන්දුරු, 'vellala' (a man of the Goyigama caste); හීරළු, 'ex-Buddhist-priest.'

(Comp. No. 12.)

NOTE.—The word කොළු is also declined as follows: කොල්ලා, කොල්ලාගෙන්, &c. (*sing.*); කොල්ලෝ, කොල්ලන්, &c. (*pl.*) මකුළු sometimes takes the plural forms මකුලෝ, මකුලන්, &c.

(27) මිතුරු, 'friend.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... මිතුරු	... මිතුරෝ.
Acc. & Ins.	මිතුරු	... මිතුරන්.
Aux. & Abl.	මිතුරුගෙන්	... මිතුරන්ගෙන්.
Dat.	... මිතුරට	... මිතුරන්ට.
Gen.	... මිතුරගේ	... මිතුරන්ගේ.
[Loc.	... මිතුර කෙරෙහි	... මිතුරන් කෙරෙහි.]
Voc.	... මිතුර, මිතුරු, or මිතුරේ	... මිතුරෝ or මිතුරණි.

Examples.

ආදරු, 'teacher'; උකුණු, 'louse'; උරු, 'pig'; කපුටු, කවුටු, 'crow' (*vide* decl. 26); කුකුළු, 'cock' (*vide* decl. 42); පිඹුරු, 'python,' 'rock snake' (*Python molurus*); බකුඹුලු, බකුඹුලු, 'owl' (*Ketupa Ceylonensis*); බමුණු, 'Brahmin'; මකුණු, 'bug,' 'bed-bug'†; මුතුපුරු, මුතුපුරු, 'grandson'; රකුසු, 'fiend,' 'vampire'; මදුරු, 'monkey'; සතුරු, හතුරු, 'enemy'; හුලු, 'house lizard.'

(Comp. No. 5.)

NOTE.—The form කුකුළු is sometimes taken as the base, and the necessary suffixes are added to it by the rules for the "combination of vowels." The plural nominative form is sometimes කුකුළු.

(Comp. No. 42.)

* Sometimes කපුට්ටා, කපුට්ටාගෙන්, &c. (*sing.*); කපුට්ටෝ, කපුට්ටන්, &c. (*pl.*)

† The term ආද මකුණු, corresponding to this word, is also used.

(28) බේබදු, 'drunkard.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... බේබද්දු...	... බේබද්දෝ.
Acc. & Ins.	බේබද්දු...	... බේබද්දන්.
Aux. & Abl.	බේබද්දුගෙන්	... බේබද්දන්ගෙන්.
Dat.	... බේබද්දුට	... බේබද්දන්ට.
Gen.	... බේබද්දුගේ	... බේබද්දන්ගේ.
[Loc.	... බේබද්දු කෙරෙහි	... බේබද්දන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ බේබද්දෝ බේබද්දු	{ බේබද්දෙහි or බේබද්දනි.

Examples.

කටුසු, 'hedge-lizard'; කළු, 'black man'; කැරපොතු, 'cockroach'; කුරුළු, 'bird'; ගෝනුසු, 'scorpion'; දැනමුතු, 'wise man'; බඳු, 'dog'; බසු, 'the night-jar'; මහසු, 'old man'; මුතු, 'grandfather'; රකුසු, 'fiend,' 'vampire'; රතු, 'red man'; වසු, 'calf'; සුසු, 'white man.'

(29) දිළිඳු, 'poor man.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... දිළිඳු or දිළිඳු	... දිළිඳුන්.
Acc. & Ins.	{ දිළිඳු දිළිඳු	... දිළිඳුන්. ... දිළිඳුන්.
Aux. & Abl.	{ දිළිඳුගෙන් දිළිඳුගෙන්	... දිළිඳුන්ගෙන්. ... දිළිඳුන්ගෙන්.
Dat.	... { දිළිඳුට දිළිඳුට	... දිළිඳුන්ට. ... දිළිඳුන්ට.
Gen.	... { දිළිඳුගේ දිළිඳුගේ	... දිළිඳුන්ගේ. ... දිළිඳුන්ගේ.
[Loc.	... { දිළිඳු } කෙරෙහි	... දිළිඳුන් } කෙරෙහි.]
Voc.	... { දිළිඳුන් දිළිඳු දිළිඳු	... දිළිඳුනි. ... දිළිඳුනි.

(30) මුතු, 'grandfather.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>	
Nom.	... මුත්තා	{ මුත්තාලා. මුත්තලා. මුත්තාවරු.	
Acc. & Ins.	මුත්තා	{ මුත්තාලා. මුත්තලා. මුත්තාවරුන්.	
Aux. & Abl.	මුත්තාගෙන්	{ මුත්තාලාගෙන්. මුත්තලාගෙන්. මුත්තාවරුන්ගෙන්.	
Dat.	... මුත්තාට	{ මුත්තාලාට. මුත්තලාට. මුත්තාවරුණිට.	
Gen.	... මුත්තාගේ	{ මුත්තාලාගේ. මුත්තලාගේ. මුත්තාවරුණිගේ.	
[Loc.	... මුත්තා කෙරෙහි	{ මුත්තාලා මුත්තලා මුත්තාවරුන් }	කෙරෙහි.]
Voc.	... මුත්තේ or මුත්තා	{ මුත්තාලා, මුත්තලා or මුත්තාවරුණි.	

(Comp. No. 39.)

(31) ගුරු, 'teacher.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>	
Nom.	... ගුරු or ගුරු	... ගුරුහු or ගුරුවරු.	
Acc. & Ins.	ගුරු or ගුරු	... ගුරුන් or ගුරුවරුන්.	
Aux. & Abl.	{ ගුරුගෙන් ගුරුගෙන් }	{ ගුරුන්ගෙන් or ගුරුවරුන්ගෙන්.	
Dat.	... ගුරුට or ගුරුට...	... ගුරුණිට or ගුරුවරුණිට..	
Gen.	{ ගුරුගේ ගුරුගේ }	{ ගුරුන්ගේ or ගුරුවරුන්ගේ.	
[Loc.	{ ගුරු } කෙරෙහි	{ ගුරුන් ගුරුවරුන් }	කෙරෙහි.]
Voc.	{ ගුරෝ, ගුරු, or ගුරු }	{ ගුරුණි or ගුරුවරුණි.	

(Comp. No. 7.)

(32) කඩී, 'agent,' 'doer.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	කඩී	කඩීහු or කඩීවරු.
Acc. & Ins.	කඩී	කඩීන් or කඩීවරුන්.
Aux. & Abl.	කඩීගෙන්	{ කඩීන්ගෙන්. කඩීවරුන්ගෙන්.
Dat. ...	කඩීට	... කඩීන්ගේ or කඩීවරුන්ගේ.
Gen. ...	කඩීගේ	{ කඩීන්ගේ. කඩීවරුන්ගේ.
[Loc. ...	කඩී කෙරෙහි	{ කඩීන් කඩීවරුන් } කෙරෙහි.]
Voc. ...	කඩී	... කඩීනි or කඩීවරුනි.

Examples.—වකා, 'speaker,' 'teacher'; ශාසකා, 'teacher,' 'Buddha.

(33) වේ, 'white-ant.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	වේයා	... වේයෝ.
Acc. & Ins.	වේයා	... වේයින් or වේයන්.
Aux. & Abl.	වේයාගෙන්	{ වේයින්ගෙන්. වේයන්ගෙන්.
Dat. ...	වේයාට	... වේයින්ගේ or වේයන්ගේ.
Gen. ...	වේයාගේ	... වේයින්ගේ or වේයන්ගේ.
[Loc. ...	වේයා කෙරෙහි	{ වේයින් වේයන් } කෙරෙහි.]
Voc. ...	... වේයෝ or වේයා.	වේයිනි or වේයනි.

(Comp. No. 9.)

(34) වහන්සේ, honorific suffix, &c.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. }	වහන්සේ	... වහන්සේලා (or වහන්සේ.)
Aux. & Abl.	වහන්සේගෙන්	... වහන්සේලාගෙන්, &c.
Dat. ...	වහන්සේට	... වහන්සේලාට, &c.
Gen. ...	වහන්සේගේ	... වහන්සේලාගේ, &c.
[Loc. ...	වහන්සේ කෙරෙහි	වහන්සේලා කෙරෙහි, &c.]
Voc. {	වහන්ස	{ වහන්සේලා (or වහන්සේ.)

Examples.

හසිඳ්ද, a title of some respect, now suffixed particularly to the names of gold and silver smiths; මුදියන්සේ, 'Mudaliyár'; නිලමේ, a title applied to some Kandyan chiefs, 'officer.'

NOTE.—These examples take only one form of the Vocative, viz., the singular ending in ඒ, and the plural in ළ.

(ii) *Bases ending in Consonants.*

(35) **හරන්,** 'ox.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... හරකා	... හරක්.
Acc. & Ins.	හරකා	... හරක් or හරකුන්.
Aux. & Abl.	හරකාගෙන්	... හරකුන්ගෙන්.
Dat.	... හරකාට	... හරකුණ්ට.
Gen.	... හරකාගේ	... හරකුන්ගේ.
[Loc.	... හරකා කෙරෙහි...	හරකුන් කෙරෙහි.]
Voc.	... හරකෝ or හරකා.	හරකුනි or හරකුණේ.

(36) **කාන්,** 'crow.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... කාක්කා	... කාක්කෝ.
Acc. & Ins.	කාක්කා	... කාක්කන්.
Aux. & Abl.	කාක්කාගෙන්	... කාක්කන්ගෙන්.
Dat.	... කාක්කාට	... කාක්කණ්ට.
Gen.	... කාක්කාගේ	... කාක්කන්ගේ.
[Loc.	... කාක්කා කෙරෙහි	කාක්කන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ කාක්කෝ කාක්කා	{ කාක්කෙනි or කාක්කෙණේ.

(37) **සන්,** 'devil.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... සකා	... සක්කු.
Acc. & Ins.	සකා	... සක්කුන් or සකුන්.
Aux. & Abl.	සකාගෙන්	... සක්කුන්ගෙන් or සකුන්ගෙන්.
Dat.	... සකාට	... සක්කුණ්ට or සකුණ්ට.
Gen.	... සකාගේ	... සක්කුන්ගේ or සකුන්ගේ.
[Loc.	... සකා කෙරෙහි	{ සක්කුන් } කෙරෙහි.]
Voc.	... සකෝ or සකා.	සක්කුනි or සකුනි.

Examples.

ඇළ, 'elephant'; උගස්, 'learned man'; කොස්, 'crane,' 'heron'; කැරළ, 'the Ceylon red woodpecker' (*Brachypternus ceylonus*); කිරළ, 'red-wattled lap-wing' (*Lobivanellus indicus*); කිඹුළ, 'crocodile'; කැනඳිල 'jackal'; කොරවස්, 'white-breasted waterfowl' (*Gallinula phenicura*); ගොස්, 'ox'; කිරිසත්, 'brute,' 'beast'; දුප්පස්, දුප්පස්, 'poor man'; පුස්, 'son'; පොකොසස්, 'rich man'; බලල, 'cat'; මිනිස්, 'man'; සොස්, 'Bactrian,' 'Moorman'; මුල්, a fresh water fish (*Ophicephalus striatus*); වලස්, 'bear'; මාල්, වසල්, 'slave'; සත්, 'creature,' 'being'; සිවල්, හිවල්, 'jackal.'

.NOTE.—The *ස්* in උගස් is sometimes doubled in the singular, as උගස්සා, උගස්සාගෙස්, &c., and the nominative plural formed in මි as උගස්සෝ.

(38) මහන්, 'gentleman,' 'grandee.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	මහතා	... මහන්වරු.
Acc. & Ins.	මහතා	... මහන්වරුන් or මහතුන්.
Aux. & Abl.	මහතාගෙස්	{ මහන්වරුන්ගෙස්. මහතුන්ගෙස්.
Dat. ...	මහතාට	{ මහන්වරුන්ට. මහතුන්ට.
Gen. ...	මහතාගේ	{ මහන්වරුන්ගේ. මහතුන්ගේ.
[Loc. ...	මහතා කෙරෙහි	{ මහන්වරුන් } කෙරෙහි. මහතුන් }
Voc. ...	මහතා	... මහන්වරුණි or මහතුනි.

(39) තාන්, 'father.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. }	තාන්තා	... තාන්තාලා or තන්තලා.*
Aux. & Abl.	තාන්තාගෙස්	{ තාන්තාලාගෙස්. තාන්තලාගෙස්.
Dat. ...	තාන්තාට	... තාන්තාලාට or තාන්තලාට.
Gen. ...	තාන්තාගේ	{ තාන්තාලාගේ. තාන්තලාගේ.
[Loc. {	{ තාන්තා කෙරෙහි	{ තාන්තාලා } කෙරෙහි. තාන්තලා }
Voc. {	{ තාන්තේ තාන්තා	{ තාන්තාලා or තාන්තලා.

(Comp. No. 30.)

* Sometimes තාන්තාවරු, තාන්තාවරුන්, &c.

(40) මුහන්දිරම, 'Muhandiram.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... මුහන්දිරම	... මුහන්දිරමවරු.
Acc. & Ins.	මුහන්දිරම	... මුහන්දිරමවරුන්.
Aux. & Abl.	මුහන්දිරමගෙන්	... මුහන්දිරමවරුන්ගෙන්.
Dat.	... මුහන්දිරමට	... මුහන්දිරමවරුණට.
Gen.	... මුහන්දිරමගේ	... මුහන්දිරමවරුන්ගේ.
[Loc.	... මුහන්දිරම කෙරෙහි	... මුහන්දිරමවරුන් කෙරෙහි.]
Voc.	... මුහන්දිරම	... මුහන්දිරමවරුණි.

Examples.—අදිකාරමි, 'adigar,' 'minister'; කන්කාණමි, "kangāṇi," 'overseer'; ලේකමි, 'secretary.'

(41) නය්, 'cobra de capella.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... නයා	... නය්.
Acc. & Ins.	නයා	... නය් or නයින්.
Aux. & Abl.	නයාගෙන්	... නයින්ගෙන්.
Dat.	... නයාට	... නයින්ට.
Gen.	... නයාගේ	... නයින්ගේ.
[Loc.	... නයා කෙරෙහි	... නයින් කෙරෙහි.]
Voc.	... නයෝ or නයා	... නයින් or නයින්.

Examples.

කලයොය්, 'the iguana' (*Monitor Dracaena*); බටයොය්, 'orange-breasted green pigeon' (*Osmotreron bicinta*).

(42) කුකුල්, 'cock.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... කුකුලා	... කුකුලෝ.
Acc. & Ins.	කුකුලා	... කුකුලන්.
Aux. & Abl.	කුකුලාගෙන්	... කුකුලන්ගෙන්.
Dat.	... කුකුලාට	... කුකුලන්ට.
Gen.	... කුකුලාගේ	... කුකුලන්ගේ.
[Loc.	... කුකුලා කෙරෙහි	... කුකුලන් කෙරෙහි.]
Voc.	... කුකුලෝ or කුකුලා.	කුකුලන් or කුකුලන්.

Examples.—කෙවුල්, 'fisherman'; කොවුල්, 'the coil or Indian cneckoo'; වවුල්, 'bat.'

(43) මල්,* 'younger brother.'

	Singular.	Plural.
Nom., Acc., & Ins. {	මල්යා	... මල්යාලා.
Aux. & Abl.	මල්යාගෙන්	... මල්යාලාගෙන්.
Dat.	... මල්යාට	... මල්යාලාට.
Gen.	... මල්යාගේ	... මල්යාලාගේ.
[Loc.	... මල්යා කෙරෙහි...	මල්යාලා කෙරෙහි.]
Voc.	... මල්යා	... මල්යාලා.

Declension of nouns with the honorifics ආන and අනු added.

(44) පිය, 'father.' (Honorific ආන.)

Modified base—පියාන.

Nom.	... පියානෝ.
Acc. & Ins.	... පියානන්.
Aux. & Abl.	... පියානන්ගෙන්.
Dat.	... පියානන්ට.
Gen.	... පියානන්ගේ.
[Loc.	... පියානන් කෙරෙහි.]
Voc.	... පියානෙහි or පියානනි.

Examples—රජ, 'king'; මහත්, 'grandee,' 'gentleman'; සිටු, 'nobleman (of the mercantile caste)'.

(45) පුත්, 'son.' (Honorific අනු.)

Modified base—පුතනු.

Nom.	... පුතනුවෝ.
Acc. & Ins.	... පුතනුවන්.
Aux. & Abl.	... පුතනුවන්ගෙන්.
Dat.	... පුතනුවන්ට.
Gen.	... පුතනුවන්ගේ.
[Loc.	... පුතනුවන් කෙරෙහි.]
Voc.	... පුතනුවෙහි or පුතනුවනි.

Examples.—මල්, 'younger brother'; බැන, 'nephew'; කෙර, 'elderly Buddhist priest.'

* This may also be declined in the plural by suffixing මරු, as මල්යමරු, මල්යමරුන්, &c. The colloquial forms මල්ලි, මල්ලිලා, &c., and මැලු, මැලුලා or මැලුමරු, &c., (voc. *sing.* මල්ලිගේ, මල්ලි, මැලේ, මැලේ) are also in common use. In classical works the forms මලු, මලුගෙන්, &c. (*sing.*), and මල්ලු, මලුන්, &c. (*pl.*), are generally found.

FEMININE NOUNS.

(i) *Bases ending in vowels.*

(46) අහන, 'woman.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... අහන	... අහනෝ.
Acc. & Ins.	අහන	... අහනන්.
Aux. & Abl.	අහනගෙන්	... අහනන්ගෙන්.
Dat.	... අහනට	... අහනණ්ට.
Gen.	... අහනගේ	... අහනන්ගේ.
[Loc.	... අහන කෙරෙහි...	අහනන් කෙරෙහි.]
Voc.	... අහන or අහගේ...	අහනෙනි or අහනනි.

Examples.—පිය, 'woman,' 'wife'; ලිය, 'woman.'

(47) ලද, 'young woman.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... ලද	... ලන්ද.
Acc. & Ins.	ලද	... ලදන්.
Aux. & Abl.	ලදගෙන්	... ලදන්ගෙන්.
Dat.	... ලදට	... ලදණ්ට.
Gen.	... ලදගේ	... ලදන්ගේ.
[Loc.	... ලද කෙරෙහි	... ලදන් කෙරෙහි.]
Voc.	... ලද or ලදේ	... ලදනි or ලදගේ.

Example.—සෙබඩ, 'pea-hen' (*pl.* සෙබඩු, සෙබඩුන්, &c.)

(48) අම්මා, 'mother.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... අම්මා	{ අම්මාලා. අම්මලා. අම්මාවරු.
Acc. & Ins.	අම්මා	... අම්මාලා, &c.
Aux. & Abl.	අම්මාගෙන්	... අම්මාලාගෙන්, &c.
Dat.	... අම්මාට	... අම්මාලාට, &c.
Gen.	... අම්මාගේ	... අම්මාලාගේ, &c.
[Loc.	... අම්මා කෙරෙහි	... අම්මාලා කෙරෙහි, &c.]
Voc.	{ අම්මේ අම්මා අම්ම	{ අම්මාලා, අම්මලා or අම්මාවරුණි.

Examples.

අත්තා, 'elder sister'; තා,^o 'younger sister' (*vide* decl. 50);
 තැන්දා, 'aunt,' 'mother-in-law'; තැනා, 'sister-in-law,' 'female cousin.'

(Comp. No. 54.)

(49) විසාකා, 'Visáká' (name of a lady.)

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... විසාකාව	... විසාකාවෝ.
Acc. & Ins.	විසාකාව	... විසාකාවුන් or විසාකාවන්.
Aux. & Abl.	විසාකාවගෙන්	{ විසාකාවුන්ගෙන්. විසාකාවන්ගෙන්.
Dat.	... විසාකාවට	{ විසාකාවුණ්ට. විසාකාවන්ට.
Gen.	... විසාකාවගේ	{ විසාකාවුන්ගේ. විසාකාවන්ගේ.
[Loc.	... විසාකාව කෙරෙහි	{ විසාකාවුන් } කෙරෙහි. { විසාකාවන් }
Voc.	{ විසාකාව විසාකාවෝ }	{ විසාකාවුනි or විසාකාවනි.

Examples.

අඹහා, 'woman'; උපාසිකා, 'female devotee'; කතා, 'virgin';
 කානා, 'woman,' 'wife'; ලාභිණී, 'wife'; මාතා, 'mother'; සිරිමා,
 'Sirimá,' (name of a lady.)

NOTE.—Observe that the plural forms of proper nouns are used to denote respect.

(50) කිකිලි, 'hen.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... කිකිලි or කිකිලි	... කිකිලියෝ.
Acc. & Ins.	කිකිලිය†	... කිකිලියන්.
Aux. & Abl.	කිකිලියගෙන්	... කිකිලියන්ගෙන්.
Dat.	... කිකිලියට	... කිකිලියන්ට.
Gen.	... කිකිලියගේ	... කිකිලියන්ගේ.
[Loc.	... කිකිලිය කෙරෙහි.	කිකිලියන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ කිකිලි, කිකිලි, කිකිලිය, or කිකිලියේ }	{ කිකිලියෙනි or කිකිලියනි.

^o The form තා is also used colloquially. It is declined like අළුවි (decl. 54.) In classics the form තා is used attributively, as in "තා උපාසිකාව," 'the sister devotee.'

† Sometimes කිකිලි, කිකිලිගෙන්, &c.

Examples.

ඊඊ, 'sow'; කළුලී, 'black woman'; කාක්කී, 'female crow'; කිරිලී, 'hen bird'; කුමරී, 'princess,' 'young girl'; කොවුලී, 'fisher woman'; ගිරව, 'female parrot'; දිගාසි, 'woman'; නෑගනී, 'younger sister' (*vide* decl. 48); නිලුපුලාසි, 'woman'; පිස්සි, 'mad-woman'; බෑමණි, 'Brahmin-woman'; බැල්ලී,* 'bitch'; බැලලී, 'she-cat'; මකුණි, 'female bug'; මැස්සි, 'female fly'; මෑහැලී, මෑහැල්ලී, 'old woman'; මිනිපිරි, මිනිබිරි, 'grand-daughter'; මිපුලාසි, 'woman'; මෙහෙසි, 'queen'; මොහරී, 'pea hen'; රකුසි, 'female fiend or vampire'; රත්තී, 'red woman'; රදුව, 'dhoby woman'; රිලුව, 'female ape'; වැද්දි, 'female monkey'; වැස්සි, 'heifer'; වේසි, 'whore'; පුද්දි, 'white woman'; පැනරී, පැනරි, 'female enemy'; පරකී 'cow.'

NOTE.—Observe that long ඊ, the base termination of some feminine nouns, may be shortened.

(51) සකිණි, සකිනිනී, 'she-demon.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	{ සකිණි සකිනිනී සකිනින‡	{ ... සකිණියෝ. සකිනිනියෝ.
Acc. & Ins.	{ සකිණිය සකිනිනිය සකිනින	{ ... සකිණියන්. සකිනිනියන්.
Aux. & Abl.	{ සකිණියගෙන් සකිනිනිය } ගෙන් සකිනින	{ ... සකිණියන්ගෙන්. සකිනිනියන්ගෙන්.
Dat.	{ සකිණියට සකිනිනියට සකිනිනට	{ ... සකිණියන්ට. සකිනිනියන්ට.
Gen.	{ සකිණියගේ සකිනිනියගේ සකිනිනගේ	{ ... සකිණියන්ගේ. සකිනිනියන්ගේ.
[Loc.	{ සකිණියකෙරෙහි සකිනිනිය } කෙරෙහි... සකිනින	{ ... සකිණියන් } සකිනිනියන් } රෙහි.]
Voc.	{ සකිණියේ සකිණි සකිනිනියේ සකිනිනී සකිනින	{ සකිණියෙනි or සකිණියනි. සකිනිනියෙනි or සකිනිනියනි.

* In classics generally බැලී (*nom.*), බැල්ල, බැල්ලගෙන්, &c.

† Sometimes සකිණි, සකිණිගෙන්, &c., සකිනිනි, සකිනිනිගෙන්, &c.

Examples.

ඇතිනි, ඇතිනනි, 'she-elephant'; වැලනිනනි, 'she-bear'; ගැපිනනි, ගැපිනනි, 'female snake.'

NOTE.—Verbal nouns such as උයනනි, 'female cook'; නවනනි, 'female-dancer'; දුවනනි, 'female-runner'; පිසනනි, 'female-cook'; මගනනි, 'seamstress, tailoress'; ලියනනි, 'female writer or clerk'; චදිනනි, 'female worshipper,' are also declined like යකිනනි, as උයනනිය, උයනනියගෙන්, &c., but not උයනන, උයනනගෙන්, &c.

(52) කෙලි, 'girl.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... කෙලි or කෙල්ල* ...	කෙල්ලෝ.
Acc. & Ins.	... කෙලි or කෙල්ල ...	කෙල්ලන්.
Aux. & Abl.	{ කෙලිගෙන් කෙල්ලගෙන් }	කෙල්ලන්ගෙන්.
Dat.	{ කෙලිට කෙල්ලට }	කෙල්ලන්ට.
Gen.	{ කෙලිගේ කෙල්ලගේ }	කෙල්ලන්ගේ.
[Loc.	{ කෙලි කෙල්ල }	කෙරෙහි. කෙල්ලන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ කෙලි කෙල්ල }	{ කෙල්ලෙනි or කෙල්ලනි.

(53) ගැණි,† 'woman,' 'wife.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... ගැණි	... ගැණු.
Acc. & Ins.	ගැණි	... ගැණුන්.
Aux. & Abl.	ගැණිගෙන්	... ගැණුන්ගෙන්.
Dat.	... ගැණිට	... ගැණුන්ට.
Gen.	... ගැණිගේ	... ගැණුන්ගේ.
[Loc.	... ගැණි කෙරෙහි	... ගැණුන් කෙරෙහි.]
Voc.	... ගැණියේ or ගැණි	... ගැණුනි or ගැණුන්.

* Sometimes කෙල්ලි, කෙල්ලියගෙන් or කෙල්ලිගෙන්, &c. (*sing.*): කෙල්ලියන්, කෙල්ලියන්, &c. (*pl.*)

† The dental *n* may also be used.

(54) **ආච්චි**, 'grandmother.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. }	ආච්චි or ආච්චි	... ආච්චිලා.*
Aux. & Abl. {	ආච්චිගෙත් ආච්චිගෙත්	} ආච්චිලාගෙත්.
Dat.	... ආච්චිට or ආච්චිට	... ආච්චිලාට.
Gen.	.. ආච්චිගේ or ආච්චිගේ	ආච්චිලාගේ.
[Loc.	{ ආච්චි } කෙරෙහි	... ආච්චිලා කෙරෙහි.]
Voc.	... ආච්චිගේ or ආච්චි	... ආච්චිලා.

(Comp. No. 48.)

(55) **සත්‍රී**, 'wife,' 'woman.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... සත්‍රී or සත්‍රිය	... සත්‍රීහු or සත්‍රීගේ.
Acc. & Ins.	සත්‍රිය‡	... සත්‍රීන්.
Aux. & Abl.	සත්‍රීගෙත්	... සත්‍රීන්ගෙත්.
Dat.	... සත්‍රීට	... සත්‍රීන්ට.
Gen.	... සත්‍රීගේ	... සත්‍රීන්ගේ.
[Loc.	... සත්‍රී කෙරෙහි	... සත්‍රීන් කෙරෙහි.]
Voc.	... සත්‍රී	... සත්‍රීන් or සත්‍රීගෙනි.

Examples.

දැසි, දැසි, 'maid servant,' 'female slave'; දේවී, 'goddess,' 'queen'; රජකී, 'queen.'

(56) **අඹු**, 'wife.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... අඹු or අඹුව	... අඹුවෝ.
Acc. & Ins.	අඹුව‡	... අඹුන් or අඹුවන්.
Aux. & Abl.	අඹුවගෙන්	... අඹුන්ගෙන් or අඹුවන්ගෙන්..
Dat.	... අඹුවට	... අඹුන්ට or අඹුවන්ට.
Gen.	... අඹුවගේ	... අඹුන්ගේ or අඹුවන්ගේ.
[Loc.	... අඹුව කෙරෙහි {	අඹුන් } කෙරෙහි.]
Voc.	... අඹුව or අඹුවේ...	අඹුනි or අඹුවෙනි.

* Sometimes ආච්චිවරු, ආච්චිවරුන්; ආච්චිලා, ආච්චිලාගෙන්; &c.

‡ Sometimes සත්‍රී, සත්‍රීගෙන්, &c.   † Sometimes අඹු, අඹුගෙන්, &c.

(57) බිරිඳ, 'wife.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... බිරිඳ	... බිරිඳෝ.
Acc. & Ins.	... බිරිඳ	... බිරිඳන්.
Aux. & Abl.	... බිරිඳගෙන්	... බිරිඳන්ගෙන්.
Dat.	... බිරිඳට	... බිරිඳන්ට.
Gen.	... බිරිඳගේ	... බිරිඳන්ගේ.
[Loc.	... බිරිඳ කෙරෙහි	... බිරිඳන් කෙරෙහි.]
Voc.	... බිරිඳ	... බිරිඳනී or බිරිඳෙනී.

(58) දු, 'daughter.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... දු ^o	... දුවරු or දූ.
Acc. & Ins.	... දුව	... දුන්, දුවරුන්, or දූ.
Aux. & Abl.	... දුවගෙන්	{ දුන්ගෙන්. දුවරුන්ගෙන්. දූගෙන්.
Dat.	... දුවට	{ දුන්ට. දුවරුන්ට. දූට.
Gen.	... දුවගේ	{ දුන්ගේ. දුවරුන්ගේ. දූගේ.
[Loc.	... දුව කෙරෙහි	{ දුන් දුවරුන් } කෙරෙහි.] දූ
Voc.	... දුවේ or දුව	... දුවරුණි or දූ.

(59) මාතෘ, 'mother.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... මාතෘ or මාතෘව	... මාතෘහු.
Acc. & Ins.	... මාතෘ or මාතෘව	... මාතෘන්.
Aux. & Abl.	... මාතෘවගෙන්	... මාතෘන්ගෙන්.
Dat.	... මාතෘවට	... මාතෘන්ට.
Gen.	... මාතෘවගේ	... මාතෘන්ගේ.
[Loc.	... මාතෘව කෙරෙහි	... මාතෘන් කෙරෙහි.]
Voc.	... මාතෘව	... මාතෘණි.

Example.—දුහිතෘ, 'daughter.'

^o Sometimes දුව, දූගෙන්, &c.

(60) **හාමිනේ**, 'lady.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. }	හාමිනේ	... හාමිනේලා.
Aux. & Abl. ...	හාමිනේගෙන්	... හාමිනේලාගෙන්.
Dat. ...	හාමිනේට	... හාමිනේලාට.
Gen. ...	හාමිනේගේ	... හාමිනේලාගේ.
[Loc. ...	හාමිනේ කෙරෙහි	... හාමිනේලා කෙරෙහි.]
Voc. ...	හාමිනේ	... හාමිනේලා.

(61) **බිසෝ**, 'queen.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	බිසෝ	... බිසව් or බිසෝවරු.
Acc. & Ins. ...	බිසව	... බිසවුන් or බිසෝවරුන්.
Aux. & Abl. ...	බිසවගෙන්	{ බිසවුන්ගෙන්. බිසෝවරුන්ගෙන්.
Dat. ...	බිසවට	{ බිසවුන්ට. බිසෝවරුන්ට.
Gen. ...	බිසවගේ	{ බිසවුන්ගේ. බිසෝවරුන්ගේ.
[Loc. ...	බිසව කෙරෙහි	{ බිසවුන් බිසෝවරුන් } කෙරෙහි.]
Voc. ...	බිසව	... බිසවුනි or බිසෝවරුණි.

(ii)—*Bases ending in Consonants.*

These are very few in number. One is declined as an example.

(62) **දෙන**, 'cow.'*

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	දෙන් or දෙන	... දෙන්හු.
Acc. & Ins. ...	දෙන් or දෙන	... දෙනුන්.†
Aux. & Abl. ...	දෙනගෙන්	... දෙනුන්ගෙන්.
Dat. ...	දෙනට	... දෙනුන්ට.
Gen. ...	දෙනගේ	... දෙනුන්ගේ.
[Loc. ...	දෙන කෙරෙහි	... දෙනුන් කෙරෙහි.]
Voc. ...	දෙන	... දෙනුනි.

* Also commonly used for the female of many animals (*vide* Gender—p. 77.)

† Sometimes දෙන්හුන්, දෙන්හුන්ගෙන්, &c.

Declension of nouns with the honorific අභි.

(63) දු, 'daughter.'

Modified base—දුවනි.

Nom.	... දුවනියෝ.*
Acc. & Ins.	... දුවනියන්.
Aux. & Abl.	... දුවනියන්ගෙන්.
Dat.	... දුවනියන්ට.
Gen.	... දුවනියන්ගේ.
[Loc.]	... දුවනියන් කෙරෙහි.]
Voc.	... දුවනියනි or දුවනියෙනි.

Examples.

අඹ, 'wife'; කැඳි, කැඳි, 'aunt,' 'mother-in law'; මව්, 'mother'; are declined like the above, as ඇඹනියෝ, &c.; කැන්දනියෝ, &c.; මැනියෝ, &c.

NOTE.—The word මව් itself is declined thus: Nom. මව්; Acc. and Ins. මව් or මව; Dat. මව්ට or මවට; Voc. මව් or මව; &c., (*sing.*); මව්වරු, මව්වරුන්, &c. (*pl.*) In colloquial usage මව් is sometimes corrupted into මෝ in the singular, and its plural formed as මෝලා, &c.

NOUNS DENOTING INANIMATE OBJECTS.

These comprise nouns of masculine, feminine, and neuter genders. (*Vide* § 83.)

(i) *Bases ending in vowels.*

(64) නුවර, 'town,' 'city.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc. }	නුවර	... නුවරවල්.
Aux. & Abl. }	නුවරින් නුවරෙන්	නුවරවලින්.
Dat.	... නුවරට	... නුවරවලට.
Loc. & Gen. }	නුවරේ නුවරෙහි	නුවරවල.

Examples.

ඇඟ, 'body,' 'limb'; ඇඳ, 'bed'; ඇල, 'canal'; කට, 'mouth'; කඳ, 'trunk of a tree'; ගඟ, 'river'; ගොඩ, 'heap'; දොර, 'door'; නිකට, 'chin'; නිසර, 'dam or ridge (of a field)'; පාර, 'road'; පෙල, 'line'; බඩ, 'belly,' 'stomach'; රට, 'country'; වල, 'hole,' 'pit'; වැට, 'fence.'

* Sometimes, even in books, දියනියෝ, දියනියන්, &c.; also දොනියෝ, දොනියන්, &c.

Remarks.

1. Names of inanimate objects have no Instrumental and Genitive cases, except when personified. Thus such forms as *අරීරයා විසින්*, 'by the body'; *අරීරයාගේ*, 'of the body'; *කැළඟයා විසින්*, 'by the worldly passions'; *කැළඟයාගේ*, 'of the worldly passions'; *කථාවගේ*, 'of the story,' occur in classical works.

2. The forms of the Locative case are used when it bears the sense of the Genitive, as in the phrases *අඟේ ඇඟිල්ල*, 'finger of the hand'; *ගඟේ මූල*, 'root of the tree.'

3. It is only when personified that names of inanimate objects have the Vocative case, which in form is generally the same as the Nominative case.

4. The forms *ඇදන්* and *කදන්* are sometimes used for the Nominative plural and the usual suffixes added to them in forming their oblique cases.

5. Inanimate nouns when personified (as frequently in classics) are declined like animate nouns, as *කථාවගෙන්*, *කථාවගේ*, &c. (*sing.*); *කථාවෝ*, *කථාවන්*, *කථාවණ්ට*, &c. (*pl.*)

(65) කල, 'water jar or pot.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	කලය or කලේ	... කල.
Aux. & Abl.	... කලෙන්	... කලවලින්.
Dat.	... කලේට	... කලවලට.
Loc. & Gen.	... කලේ or කලෙහි	... කලවල.

Examples.

(a) අල, 'yam'; ඇට, 'seed,' 'stone of a fruit'; ඇණ, 'nail' (for fastening); ඇප, 'bail,' 'security'; ඇඬ, 'cork'; ඊකල, 'dart'; කඹ, 'rope'; කුඹ, 'mast'; කුර, 'hoof'; කොට්ට, 'pillow'; කොල, 'leaf'; ගැට, 'knot,' 'unripe fruit'; තිර, 'veil,' 'curtain'; දඹ, 'fine'; තිල, 'post,' 'office'; පණිවිඩ, පණිවුඩ, 'message'; පැල, 'plant'; පිලිම, 'idol,' 'image'; පෙහෙර, 'sieve'; ඛඹ, 'fathom'; ඛෙස, 'hollow of a tree'; ඛෙර, 'drum'; මිල, 'price,' 'money'; මොල, 'brain'; ලෙඩ, 'sickness'; වණ, 'sore'; වැඩ, 'work'; සිව්පද, 'metrical verse consisting of four lines'; පැව්ට, 'jacket worn by native women'; හීස, 'dream'; ගෙය, 'thunder.'

(b) ඉරට, "eakle," 'centre rib of the leaflets of cocoonut and other palms' (*vide* decl. 68 c); කුඬ, 'basket'; හිර, 'areca-nut cutter'; පව්ට, 'bast or inner bark' (of a tree); පිහිය, 'knife.'

NOTE.—The inflections of these are *ඉරටය*, *ඉරටෙ*, *ඉරටෙන්*, &c. (*sing.*), and *ඉරටා*, *ඉරටාවලින්*, &c. (*pl.*)

(66) අඟ, 'horn.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	අඟ ...	... අං.
Aux. & Abl.	... අඟෙන්	... අංවලින්.
Dat.	... අඟට ...	... අංවලට.
Loc. & Gen.	... අඟේ or අඟෙහි	... අංවල.

Examples.

ලිද, 'well' is declined like the above, the plural forms being ලීන්, ලීන්වලින්, &c. So also හුලඟ, හුලඟ, 'wind'; මඟ, 'way'; පිලුම, 'heel' (*pl.* පිලුම); වැම, 'pillar' (*pl.* වැම). [*Vide* § 93—p. 88.]

(67) කඳ, 'pingo.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	කඳ ...	... කන්.
Aux. & Abl.	... කඳෙන්	... කන්වලින්.
Dat.	... කඳට ...	... කන්වලට.
Gen. & Loc.	... කඳේ or කඳෙහි	... කන්වල.

Examples.

අග, 'end' (*pl.* අක්); දිග, 'direction' (*pl.* දිග් or දික්, *acc.* sometimes දිගුන්). In colloquial language අග්හිස්, the plural of අග්හිස්ස is often used for අක්, the plural of අග.

(68) මාලිගා, 'palace.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	මාලිගාව	... මාලිගා or මාලිගාවල්.
Aux. & Abl.	... මාලිගාවෙන්	... මාලිගාවලින්.
Dat.	... මාලිගාවට	... මාලිගාවලට.
Loc. & Gen.	{ මාලිගාවේ මාලිගාවෙහි }	මාලිගාවල.

Examples.

(a) අටුමා, 'commentary'; ආඥා, 'order'; උපමා, 'parable,' 'simile'; කතා, කථා, 'story'; කමා, 'pardon'; ක්‍රියා, 'action,' 'verb'; ගබඩා, 'store'; ගාථා, 'stanza'; ගීතිකා, 'song'; ගුහා, 'cave'; විකා, 'sub-commentary'; තණකා, 'craving,' 'ardent desire'; දිගා, දිකා, 'direction,' 'quarter'; දෙලා, 'litter,' 'palanquin'; කලා, 'flute'; පකා, 'comb'; ප්‍රතිමා, 'image'; භාෂා, 'language'; සාවකා, 'prayer'; කෝපකා, 'proposal'; රේඛා, 'line'; ලකා, 'creeper'; වකා, 'time,' 'season'; වේලා, 'time,' 'opportunity'; වැසිවලා, 'shower (of rain)'; ගාලා, 'hall'; බඩා, සකා, 'assembly,' 'meeting'; සකර, 'compilation,' 'periodical'; සීමා, 'limit,' 'boundary.'

(b) කැලෑ, 'wood,' 'jungle'; කුරුල්ල, 'pimple'; කොල්ල, 'out-rigger'; කොරකු, 'Sinhalese flagiolet.'

(c) අටු, 'granary'; අඹු, 'pincers'; අරටු, 'heart of tree'; ඉරටු, 'eakle' (vide decl. 65); ඉරු, 'part torn or cut off'; සතු, 'season'; ඔප්පු, 'bond,' 'deed'; මරු, 'boat,' 'canoe'; කටු, 'thorn'; කඩු, 'sword'; කඳු, 'post,' 'pillar'; කඩප්පු, 'stand,' 'tea-poy'; කවුරු, 'window'; කොටු, 'fort'; ගුරුලේන්දු, 'goglet'; පේරු, 'pair'; තරවටු, 'threat'; තරු, 'star'; තීන්දු, 'decision'; තුටු, 'pice,' '1½ cent' (Ceylon); තුටු, 'cape'; දුටු, 'tender leaf'; දොරටු, 'gate'; ධාතු, 'grammatical root,' 'relic'; නඩු, 'case,' 'law suit'; නිසඟු, නිසඟු, 'vocabulary'; පන්දු, 'division,' a sort of liniment; පන්දු, a ball for playing with; පපු, 'chest'; පපු, 'part or half split'; පුටු, 'chair'; පුටු, 'noose'; මඩු, 'merchandise,' 'goods'; මොටු, 'neck'; මොරු, 'lie'; මඩු, an open shed, 'out-house'; ලිඟු, 'sex,' 'gender'; ලඳු, 'coir'; වසතු, 'property,' 'riches'; සබුක්කු, සබුක්කු, 'whip'; සරු, 'shawl'; සෙරෙප්පු, 'sandal'; සේතු, 'cause.'

(d) පොරෙ, 'axe'; කොලේ, 'stanza.'

NOTE.—1. In the plural nominative, accusative, and vocative, the words under (c) take only one form, which is identical with their bases, and do not admit of the form with the suffix වල්.

2. In forming the different cases in the singular of words under (d) the long vowel inherent in the final letter is changed into its corresponding short vowel, as පොරෙව, † පොරෙවන්, &c.; but කොලේ is sometimes inflected කොලේව, කොලේවන්, &c.

(69) කමබා, a coloured cloth worn by Sinhalese women.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	කමබාය	... කමබා.
Aux. & Abl.	... කමබායෙන්	... කමබාවලින්.
Dat.	... කමබායට	... කමබාවලට.
Loc. & Gen.	{ කමබායේ or කමබායෙහි	} කමබාවල.

Examples.

(a) අකාර, 'letter'; ආසන, 'seat'; කම, 'action,' 'deed'; කාවා, 'poem'; චාමර, 'chowrie,' the tail of the Indian yak; තනි, 'logic'; ධම්, 'law,' 'religious doctrine'; නගර, 'town,' 'city'; නේත්, 'eye'; පත්, 'leaf'; පේන, 'mountain'; පාඳු, 'bowl,' 'vase'; පප, 'sin';

° The forms පන්දු, පන්දෙත්, &c., are colloquially used in the singular. For පන්දු, පන්දුගෙහිය (ගෙහිය, 'fruit,' 'ball') is often used.

† Generally spelt and pronounced as පොරව, පොරවන්, &c.

ප්‍රශ්න, 'question'; ප්‍රාණ, 'life'; බීජ, 'seed'; භාජන, 'vessel'; මයුරු,
'charm'; මාව, 'way,' 'road'; මුඛ, 'mouth'; යන්ත්‍ර, 'engine,' 'machine';
සුඛ, 'war'; රක්ත, 'gem'; රථ, 'carriage'; රූප, 'form,' 'image';
රෝග, 'sickness'; වර්ග, 'kind'; වස්ත්‍ර, 'cloth'; වංශ, 'family,' 'race';
වාක්‍ය, 'sentence'; විමාන, 'mansion,' 'palace'; වෘක්‍ෂ, 'tree'; ගඬ,
'sound'; ගර්භ, 'body'; ශාස්ත්‍ර, 'science'; ශිල්ප, 'art'; සුත්‍ර, 'rule';
ස්ථාන, 'place'; සිංහ, 'heaven'; හස්ත, 'hand.'

(b) උප, 'artifice,' 'contrivance.'

(c) දැරැස, 'pile of wood' (generally for cremation); බැ, 'half' (of
a nut); වැ, 'adze.'

(d) අක්‍ෂි, 'eye'; අඩි, 'foot'; ඇතිලි, a wide-mouthed shallow chatty
(earthen vessel); ඇවිලි, 'comb of plantain'; කඩදැසි, 'paper'; කණි
කොටු, 'mirror,' 'glass'; කවි, 'poem'; කුජපි, 'vial'; කුරුණ, a grain
measure; කුලී, 'wages'; කොඩි, 'flag'; ගුලි, 'ball'; කෝණ, 'gunny
bag,' 'sack'; ජනි, 'kind'; තරදි, 'pair of scales'; නීති, 'law'; පටි,
'belt'; පඩි, 'step,' 'stair,' 'salary'; පඩිකැටු, පයානි, 'row,' 'line';
පසුම්, පසුම්බි, 'purse'; පැලෑටි, 'plant'; පිරිවණ, 'meadow,' 'es-
planade'; පෙකණ, 'navel'; පෙට්ටි, 'box'; පේලි, 'line,' 'row';
පොට්ටණ, 'bundle'; පොලී, 'interest'; ප්‍රවෘත්ති, 'news'; බිරණ,
'jar'; හිසනි, 'wall'; මිටි, 'hammer,' 'parcel'; මුඛ, 'lid'; රජකාරි,
'government service,' 'feudal service'; වාටි, 'edge,' 'border'; විදි,
'manner,' 'mode'; විපතනි, 'calamity'; විදි, 'street'; විහසනි, 'case';
සති, 'week'; යනුනි, 'thanks'; හවිලි, a wide-mouthed shallow chatty;
හන්දි, 'joint,' 'junction'; හවඩි, 'native waist-chain'; කැරැහවි, කැරැමිටි,
කැරැමිටි, 'walking-stick'; පැලි, 'water-pot'; කෝඩි, 'alphabet.'

(e) ටී, ඊ,^o 'dart,' 'arrow'; ටී, 'song,' 'blank verse'; ලී, 'wood.'

NOTE.—The nominative, accusative, and vocative plurals of some
of the above words are also formed with the suffix වල්, as අසනවල්,
කම්බල්. The singular inflections of කුලී and පොලී are කුලිය,
කුලියෙන්, &c.; පොලිය, පොලියෙන්, &c. The form පාත්‍ර is now often
used for පාත්‍ර.

(Comp. No. 65.)

(70) ඉඩි, 'line.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	ඉර ...	... ඉරි.
Aux. & Abl.	... ඉරෙන්	... ඉරිවලින්.
Dat.	... ඉරට ...	... ඉරිවලට.
Loc. & Gen.	... ඉරේ or ඉරෙහි	... ඉරිවල.

* The words ඊතල and ඊතන are also used. (*Vide* decl. 65.)

Examples.

(a) මිව්ව, low land usually adjoining fields; කෙව්ව, 'goad'; පිරි, 'file' (the instrument); වැලිමිව්, 'elbow'; රිව්, 'long stick,' 'pole.'

(b) අකුණු, 'thunder'; අකුරු, 'letter'; අකුරු, 'charcoal'; අකතුරු, 'danger'; අමුණු, a grain measure, 'dam'; ඉවුරු, 'bank' (of a river, &c.); උතුරු, 'throat'; කතුරු, 'scissors'; කදවුරු, 'camp'; කරුණු, 'cause,' 'subject'; කුමුරු, 'paddy field'; කුරු, 'hair-pin,' 'probe'; කොදුරු, 'prey'; කනතුරු, 'office'; පමුරු, 'present'; පතුරු, 'chip,' 'bark' (of a tree); පදුරු, 'bush'; පහුරු, පහුරු, 'raft'; පැදුරු, 'mat'; පොකුණු, 'pond'; පොකුරු, 'bunch'; මුතුරු, 'club'; මුහුණ, මුහුණ, 'sea'; මුහුණ, මුහුණ, 'face'; යතුරු, 'lock,' 'machine'; ලකුණු, 'sign'; හිදුරු, 'hole'; සිවුරු, 'Buddhist sacerdotal robe.'

(71) අතු, 'branch.'

Singular.

Plural.

Nom., Acc., & Voc.	අත්ත...	... අතු.
Aux. & Abl.	... අත්තෙන්	... අතුවලින්.
Dat.	... අත්තට	... අතුවලට.
Loc. & Gen.	... අත්තේ or අත්තෙහි.	අතුවල.

Examples.

අකුණ, 'elephant goad'; අවුරුදු, 'year'; උටුකවු, 'hard inner shell of the cocoanut' (*sing.* also like decl. 68); උලුවහු, 'door frame'; මවුණ, 'crown'; කටුණතු, 'what is fit to be done,' 'business'; කටුණ, කටුණ, 'stale'; කුණ, 'winnow'; කොකු, 'hook'; කොණ, 'broom'; කොකු, 'rap'; දුණ, 'bow'; පිහාවු, 'feather'; පොකු, 'bark' (of a tree); පොණ, 'club'; බණ, 'lease,' 'rent'; මණ, 'bag'; මුණ, 'ring'; මුණ, 'corner'; යතු, 'carpenter's plane'; වතු, 'garden'; වණ, 'bunch'; වලණ, 'bracelet'; හකු, 'jaw.'

උදණ, 'hoe,' and සදණ, 'upper-story,' are also declined like අතු, but in the singular අ in ද is changed into ඇ, as උදැල්ල, සදැල්ල, &c.

NOTE.—The forms කවුරුණ, කැවිඊදි, and ඇවිඊදි are also used in books for අවුරුණ.

(72) කණ, 'mountain.'

Singular.

Plural.

Nom., Acc., & Voc.	කන්ද...	... කණ.
Aux. & Abl.	... කන්දෙන්	... කණුවලින්.
Dat.	... කන්දට	... කණුවලට.
Loc. & Gen.	... කන්දේ or කන්දෙහි...	කණුවල.

Examples.—කොණ, 'fibre'; දණ, 'staff,' 'stick.'

(73) දේ, 'thing.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	දේ or දෙය	... දේවල්.
Aux. & Abl.	... දෙයින්	... දේවලින්.
Dat.	... දේට or දෙයට	... දේවලට.
Loc. & Gen.	... දෙසේ or දෙසෙහි...	දේවල.

(74) ගෙය, 'house.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	ගෙය or ගෙය	... ගෙවල්.
Aux. & Abl.	{ ගෙයින් ගෙන් }	{ ගෙවලින්.* }
Dat.	... ගෙට	... ගෙවලට.*
Loc. & Gen.	... ගෙය or ගෙහි	... ගෙවල.*

(ii.) *Bases ending in Consonants.*

(75) අත්, 'hand.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	අත ...	... අත්.
Aux. & Abl.	... අතෙන් or අතින්	... අත්වලින්.
Dat.	... අතට ...	... අත්වලට.
Loc. & Gen.	... අතේ or අතෙහි	... අත්වල.

Examples.

අඟල්, 'ditch.'	ඉලක්කම්, 'number,' 'figure.'
අඟුල්, 'bolt.'	ඉස්, හිස්, 'head.'
අඟුල්, 'inch.'	උතුල්, 'trap.'
අත්සන්, 'signature.'	උයන්, 'grove,' 'orchard.'
අදහස්, 'intention,' 'opinion.'	උල්, 'spike.'
අම්බලම්, 'native rest-house.'	උල්පය, 'spring' (of water.)
ඇස්, 'eye.'	කකුල්, 'leg.'
ආගම්, 'religion.'	කවුක්කම්, 'ear-ring.'
ඉඩම්, 'land,' 'place.'	කන්, 'ear.'

* The forms ගෙවල්වලින්, ගෙවල්වලට, ගෙවල්වල, which seem to be pleonastic, occur in modern Sinhalese.

කරල, 'pod,' 'ear' (of corn.)
 කෘමිපත්, 'mirror.'
 කැලල, 'blemish,' 'scar.'
 කියත්, 'saw.'
 කුච්චම්, 'pair,' 'set.'
 කුලල, 'neck.'
 කුඩුරම්, 'tent.'
 කොත්, 'field.'
 කොටස්, 'share.'
 කෝවිල, 'Hindu temple.'
 ගඩොල, 'brick.'
 ගම්, 'village.'
 ගමන්, 'journey.'
 ගල, 'stone.'
 ගස, 'tree.'
 ගාල, 'fold for cattle,' 'enclosure.'
 නානාගම්, 'resthouse.'
 කොල, 'lip.'
 දඬුවම්, 'punishment.'
 දත්, 'teeth.'
 දවස්, 'day.'
 දල, 'net.'
 දිවයින, 'island.'
 දූපත්, 'island.'
 දෝස්, 'fault,' 'mistake.'
 කතුල, 'plough.'
 නම, 'name.'
 නලල, 'forehead.'
 නැටුම්, 'dance,' 'dancing.'
 නැව්, 'ship.'
 නියන්, 'chisel.'
 තුල්, 'thread.'
 පච්චම්, 'tire.'
 පණක්, 'rule,' 'order.'
 පන්දම්, 'torch.'
 පන්සල, 'Buddhist temple.'
 පව්, 'sin.'

පවුල, 'family.'
 පහන්, පාන්, 'lamp.'
 පාඩම්, 'lesson.'
 පාලම්, 'bridge.'
 පියන්, 'lid.'
 පුරුක්, 'knob.'
 පොත්, 'book.'
 බුබුල, 'bubble.'
 මගුල, 'marriage.'
 මල, 'flower.'
 මායිම්, 'boundary.'
 මාවත්, 'main road.'
 මිදුල, 'compound' (i. e. house yard.)
 මුල, 'root.'
 මෝල, 'pestle.'
 යහන්, 'bed.'
 යොදුන්,^o a measure of distance (about 16 miles).
 රහස්, 'secret.'
 රිසන්, 'cubit.'
 රුවල, 'sail.'
 ලාඩම්, 'shoe' (of a horse, &c.)
 ලිය, 'almanac.'
 ලිප්, 'hearth.'
 ලිපුම්, 'writing,' 'letter.'
 වලාකුල, 'cloud.'
 වාසගම්, 'sentence.'
 වැව්, 'lake,' 'pond.'
 විපත්, 'calamity.'
 විසන්, 'span.' [66.]
 විලුම් (= විලුම), 'heel.' (Vide decl.)
 සටන්, 'quarrel,' 'fight.'
 සිත්, 'mind.'
 ගබල, 'oar.'
 ගුමස්, }
 තුමස්, } 'ant-hill.'

^o In books the singular inflections are sometimes කොත්ත, කොත්තෙත්, &c.; and යොදුන්, යොදුකොත්, &c.

(76) අසුන්, 'epistle,' 'message,' 'news,' 'seat.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc....	අස්න or අසුන	... අසුන්.
Aux. & Abl.	... අස්නෙන් or අසුනෙන්	... අසුන්වලින්.
Dat.	... අස්නට or අසුනට	... අසුන්වලට.
Loc. & Gen.	{ අස්නේ or අස්නෙහි අසුනේ or අසුනෙහි	} අසුන්වල.

Examples.—වසුන්, 'food'; සසුන්, 'scripture,' 'government,' 'edict'; කසුන්, 'epistle,' 'message,' 'news.'

GENERAL NOTE.—(1) In books the auxiliary and ablative cases of some nouns ending in ඉ or ඊ are sometimes formed in a simpler way without the augment ය, as ප්‍රියිනි, කසනිනි, ශ්‍රීනි. Observe that the oblique cases plural of some animate nouns, as ගිහි, ගොවි, මුලාදාහි, are also formed in this manner. (*Vide* Nos. 17 & 19.) It may be noticed here that some inanimate nouns, chiefly those naturalized from Sanskrit, are sometimes improperly inflected without the augment, as ලෝකේ for ලෝකය or ලෝකයේ, වර්ෂේ for වර්ෂය or වර්ෂයේ, විමානේක for විමානයක.

(2) The nominative form is sometimes used to do duty for the genitive and locative, as in අන ලමය, lit. 'child in the hand,' i.e. 'babe'; "අන ඇඟිල්ල," 'finger (of the hand)'; ගෙවල් පෙළිය, 'row of houses.'

(3) In the auxiliary, ablative, genitive, and locative singular of some nouns, especially of those naturalized from Sanskrit, the augment ය is sometimes used in books in preference to ව, as in කවුචයෙන්, ආඥයෙන්, ප්‍රඥයෙන්; කවුචයෙහි, ආඥයෙහි, ප්‍රඥයෙහි; &c.

(4) Observe that there is a large class of inanimates, generally proper nouns and names of things that cannot be touched or seen, which do not admit of plural inflections. However, such forms as පස්වලින්, පස්වලට, පස්වල; බත්වලින් බත්වලට, බත්වල; are often colloquially used, instead of පසෙන්, පසට, පසෙහි; බතෙන්, බතට, බතෙහි, respectively. (*Vide* §§ 94 & 95.)

Examples.

(a) තිත්ත, තික්ක, 'bitterness'; නැණ, 'wisdom'; නැගෙනහිර 'east'; කියන, කියන, 'drought'; නිරිත, 'south-west'; පිත්තල, 'brass'; බස්නහිර, බටහිර, 'west'; වයඹ, 'north-west'; සීත, හීත, ශීත, ශීතල, 'cold'; සිංහල, 'Sinhalese'; හුචු, 'good smell.' [Like declension, No. 64.]

(b) ඉන්දියා, 'India'; එළු, කෙළු, 'Elu'; පාණ්ඩු, 'jaundice'; ප්‍රඥා, 'wisdom'; මඩකලපු, 'Batticaloa'; මාසයා, 'luck.' [Like No. 68.]

(c) අග්නි, 'fire'; අජීණ්, 'indigestion'; අභිසාර, 'darkness'; අරබි, 'Arabia'; ඥාන, ඥාණ, 'wisdom,' 'knowledge'; ප්‍රීති, 'joy,' 'pleasure'; ප්‍රේම, 'affection,' 'love'; භක්ති, 'faith,' 'belief'; මාංශ, 'flesh'; වසුරි, 'small-pox'; බාන, 'wind'; වියඹ, 'endeavour'; ශක්ති, 'strength'; ශ්‍රී, 'prosperity,' 'fortune'; සිහි, 'recollection.' [Like No. 69.]

(d) අඳුරු, 'darkness'; උතුරු, 'north'; දකුණු, 'south,' 'right' (as opposed to 'left'); සතුටු, 'pleasure.' [Like No. 70.]

(e) කැසි, කැසී, (nom. කැසිය), 'cough'; ගලු, 'Galle'; ගිනි, 'fire'; මැටි, 'earth,' 'clay'; දුම්බු, 'dust'; මැලි, 'sand.' [Like No. 71.]

(f) ලේ, 'blood.' [Like No. 73.]

(g) අරිසය, අරිය, 'hæmorrhoids,' 'piles'; නිවන, 'Nirvāna'; පඳ, 'soil'; පවන, 'wind'; පැන, 'water': පිසය, 'catarrh'; බන්, 'boiled rice'; බරහැස්, 'Benaresse'; වම්, 'left'; සොම්පය, 'pleasure,' 'enjoyment.' [Like No. 75.]

Declension of Neuter Nouns formed from Adjectives.

They are declined only in the singular number. (*Vide* § 95.)

(77) සුදු, 'white,' 'white cloth.'

Nom., Acc., & Voc....	සුදු.
Aux. & Abl.	සුදෙත්.
Dat.	සුදට.
Loc. & Gen.	සුදේ or සුදෙහි.

Examples.—උණු, 'warmth'; දිගු, 'length'; රතු, 'red,' 'red cloth.'

(Comp. No. 70.)

(78) කළු, 'black,' 'black cloth.'

Nom., Acc., & Voc....	කළුව.
Aux. & Abl.	කළුවෙත්.
Dat.	කළුවට.
Loc. & Gen.	කළුවේ or කළුවෙහි.

Examples.—අඩු, 'deficiency'; ලුහුඬු, 'deficiency.'

(Comp. No. 68.)

(79) නිල, 'blue,' 'blue cloth.'

Nom., Acc., & Voc....	නිල.
Aux. & Abl.	නිලෙත්.
Dat.	නිලට.
Loc. & Gen.	නිලේ or නිලෙහි.

Examples.—උස්, 'height'; පලල්, පළුල්, 'breadth'; මහත්, 'size'; කෙසත්, 'goodness.'

(Comp. No. 75.)

NOTE.—The declension of nouns formed from adjectives and denoting persons, as සුදු, 'white man' (nom. සුද්දා); සුද්දී (*fem.*); රතු, 'red man' (nom. රත්තා); රත්තී (*fem.*); have been embodied in the declension of masculine and feminine nouns.

Declension of Verbal Nouns denoting Actions.

(80) නැවිලි, 'dancing.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc.	නැවිල්ල ...	... නැවිලි.
Aux. & Abl.	නැවිල්ලෙන්	... නැවිලිවලින්.
Dat.	... නැවිල්ලට ...	... නැවිලිවලට.
Loc. & Gen.	නැවිල්ලේ or නැවිල්ලෙහි.	නැවිලිවල.

Examples.

කෑවිලි, 'feeding,' 'sweetmeat'; ගැහිලි, 'beating'; දිවිලි, 'running'; දෙවිලි, 'talking,' 'prating'; ලියවිලි, 'writing,' 'something written'; වැවිලි, 'planting,' 'plantation.'

(Comp. No. 71.)

(81) නටනු, 'dancing.'

	<i>Singular.</i>
Nom. & Acc.	... නටනු.
Aux.	... නටන්නෙන්.
Dat.	... නටනුව or නටන්නට.
Abl., Gen., & Loc.	—

Examples.

කටනු, 'feeding'; ගහනු, 'beating'; දුවනු, 'running'; දෙවනු, 'talking,' 'prating'; බොනු, 'drinking'; ගනු, 'going'; ලියනු, 'writing'; වටනු, 'planting.'

NOTE.—These nouns have only the singular number. The forms නටනුව, නටනුවට, &c., formed with the suffixes ව and වට (= පිණිස) are sometimes found in books in the sense of the dative case denoting purpose.

(82) නැටුම or නැටීම, 'dancing.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc.	{ නැටුම නැටීම	... නැටුම්. ... නැටීම්.
Aux. & Abl.	{ නැටුමෙන් නැටීමෙන්	... නැටුම්වලින්. ... නැටීම්වලින්.
Dat.	... { නැටුමට නැටීමට	... නැටුම්වලට. ... නැටීම්වලට.
Loc. & Gen.	{ නැටුමේ or නැටුමෙහි නැටීමේ or නැටීමෙහි	... නැටුම්වල. ... නැටීම්වල.

Examples.

කීම or කියුම, 'saying,' 'telling'; ගැහුම or ගැහීම, 'beating'; දිවුම or දවුම, 'running'; වැටුම or වැටීම, 'planting'; සිටුම or සිටීම, 'standing.'

(Comp. No. 75.)

NOTE.—The declension of verbal nouns denoting agency, as නටන, 'dancer' (nom. නටන්නා); නටන්නී, 'female dancer'; have been embodied in the declension of masculine and feminine nouns.

[The declensions of numerals and pronouns will be dealt with in the chapters on Adjectives and Pronouns.—*Vide* §§ 133 & 147.]

ADJECTIVE.

Vesesun or Viséshana.

119. වෙසෙසුන් or විශේෂණ, adjective, denotes some quality or attribute of the noun (or pronoun), as in the phrases, උස් මිනිසෙක්, 'a tall man'; කලු ගොණෙක්, 'a black ox'; පළමුවෙනි පොත, 'the first book.' Here the adjectives උස්, 'tall'; කලු, 'black'; පළමුවෙනි, 'first,' respectively qualify the nouns මිනිසෙක්, ගොණෙක්, and පොත. An adjective is also called ගුණ වචන and ගුණ වාචක ශබ්ද, and the substantive that is qualified by it is termed වෙසෙස් or විශේෂණ. In Sinhalese, as shown in § 73, adjectives are treated as nouns, being names of attributes.

120. Adjectives are divided into two classes :—

1. Adjectives denoting qualities or attributes inherent in the object qualified. Hence they are termed **අලංකාරිකරණ විශේෂණ** or **සමාධායිකරණ විශේෂණ**. In the phrases **සුදු එලඳෙන**, 'the white cow'; **ඇල් වතුර**, 'cold water'; **නපුරු මිනිසා**, 'the wicked man,' the adjectives **සුදු**, 'white'; **ඇල්**, 'cold'; **නපුරු**, 'wicked,' belong to this class.

2. Adjectives denoting merely a certain relationship to the objects qualified by them. They are in reality nouns in the different cases (except the nominative and the vocative) used as adjectives, whilst those of the first class are pure adjectives, which are presumed to take the cases of the nouns they qualify. These noun-adjectives are termed **භිනාධායිකරණ විශේෂණ**. The words **බුදු**, 'Buddha's,' 'belonging to Buddha'; **පොත්**, 'book'; **පොල්**, 'cocoanut,' in the phrases **බුදුගුණ**, 'Buddha's virtues'; **පොත් වෙළඳුම**, 'book trade'; **පොල්තෙල්**, 'cocoanut oil,' are adjectives of this class [*vide* compound nouns for more examples]. It will be observed that every noun may be used as an adjective of this class.*

Adjectives of the first class are sometimes used before nouns in their simple form and sometimes with the suffix **වු**, ('being,' 'become'), the employment of which is optional with the writer, as **දික්වු**, 'long'; **කලුවු**, 'black'; **මහත්වු**, 'great,' 'large'; **නටත්තාවු**, 'dancing.' The letter **වු** is often added when adjectives are used alone, and especially when they are employed to paraphrastically explain the meanings of other adjectives, and when several adjectives which qualify one noun occur in a sentence.

---

* Observe that these noun-adjectives are often used to express real adjectives in English, as **මනුෂ්‍ය ශරීරය**, 'human body'; **හොඳපාට**, 'green colour'; **ලීපාලම**, 'wooden bridge'; **මැටි බඳුන**, 'earthen vessel'; **මැලි පොලොව**, 'sandy earth or soil.'

121. Adjectives of the first class may be subdivided into:—

- (1) ස්වභාවික විශේෂණ—Qualitative adjective or adjective of quality.
- (2) ප්‍රමාණවෘත්ත විශේෂණ—Quantitative adjective or adjective of quantity.
- (3) නිෂේද්ද්‍රව්‍යවෘත්ත විශේෂණ—Demonstrative adjective or adjective of relation.

122. (1)—*Svabhāvāchaka viśēshana*, Qualitative adjective, is an adjective which denotes some quality or attribute.

Examples.

(a)

අදිපති, අභිපති, 'noble,' 'high-minded.'	කරුණ, 'young.'
අධම, 'mean.'	කඳු දුඛි, 'hard.'
අලස, 'idle.'	කරක, 'bad.'
අප්‍රභ, 'new.'	නිල්, 'blue.'
අසල, 'near.'	පහත්, 'low.'
ආදරණීය, 'worthy of respect or love.'	මෘලොක්, 'soft,' 'mild.'
උතුම්, උසනම්, 'great,' 'highly esteemed,' 'highest.'	මහලු, කාකි, 'old.'
උණු, 'hot.'	යටත්, 'subordinate.'
උස්, 'tall,' 'high.'	රතු, 'red.'
සක්‍රීය, 'active.'	රළු, රොදු, 'rough.'
කම්මැලි, 'idle.'	ලඟ, ලං, 'near,' 'close.'
කළු, 'black.'	මනවර, 'barbarous.'
කුඩා, 'small.'	සීලාචාර, 'civilised,' 'polite.'
ක්‍රූර, 'cruel.'	සුදු, සෙල, එල, 'white.'
	සුළු, 'small.'
	සොඳු, 'good.'

(b) Verbal adjectives (ක්‍රියාවෘත්ත ලක්ෂණ) from the present tense.

එන, එන්නාවූ, 'coming.'	නවන, නවන්නාවූ, 'dancing.'
ආහන, ආහන්නාවූ, 'eating.'	පනින, පනින්නාවූ, 'jumping.'
කියවන, කියවන්නාවූ, 'reading.'	මැරෙණ, මැරෙන්නාවූ, 'dying.'
දුවන, දුවන්නාවූ, 'running.'	භවන, භවන්නාවූ, 'crying.'

* In classics this form is commonly used.

(c) Verbal adjectives from the past tense.

ආ, ආවාටු, 'that-came.'	සෙවු, සෙව්වාටු, සොයාපු, 'searched,' 'thatched' (as the roof of a house.)
කෑ, කෑවාටු, කාපු, 'eaten' 'that-ate.'	කැඹු, කැඹුවාටු, කඩාපු, 'that-cried.'
වැටුප, වැටුපාටු, වැටිවිට, 'fallen,' 'that-fell.'	භිටි, භිටිය, භිටියාටු, භිටපු, 'that-stood.'
කැපු, කැපුවාටු, කැපුපු, 'made,' 'that-made.'	

[For further examples of (b) & (c) see chapter on Verbs.]

123. (2)—*Pramāṇavāchaka viśēshana*, Quantitative adjective, is an adjective which denotes quantity.

Examples.

(a) මූලසංඛ්‍යා විශේෂණ, Cardinal numeral adjectives:—එක්, එක, 'one'; දෙ, ° 'two,' 'both'; තුන්, 'three'; සතර, හතර, † 'four'; පස් 'five'; ස, හ, සය, හය, 'six'; සත්, හත්, 'seven'; අට, 'eight'; නව, 'nine'; දස, දහ, 'ten'; එකොලොස්, 'eleven'; දෙදොස්, 'twelve'; දහතුන්, 'thirteen'; දහහතර, 'fourteen'; පහලොස්, පහදොස්, 'fifteen'; විසි, 'twenty'; තිස්, 'thirty'; සිය, 'hundred'; දහස්, සහසු, (සහසු), 'thousand'; ලක්, 'lac,' '100,000'; කෝටි, 'krore,' 'ten millions'; &c. [Vide §§ 128 & 133.]

NOTE 1.—When these adjectives are used with reference to animate nouns, the word දෙන, 'people,' 'persons,' is used after them, as මිනිස්සු සියදෙනෙක්, 'a hundred men'; බැටළුවෝ පස්දෙනෙක්, 'a (flock of) five-sheep.'

2. In Sinhalese the adjective "both" is expressed by දෙදෙන or දෙදෙනා, දෙත්ත or දෙත්තා in the case of animates, † and දෙක in the case of inanimates, with the emphasising particle ම affixed; e.g., පක්ෂි දෙදෙනාම (දෙත්තාම), 'both the birds'; මරු දෙකම, 'both the boats.' The words උතය and sometimes දෙ are also used to express 'both,' as උතය පාඨිය, 'both sides or parties' (or 'the two sides or parties'); දෙපස = උතය පාඨිය.

3. Observe the force of ම affixed to the word දෙන and numerals; e.g., (i) අපි පස්දෙනම, 'all we five'; හස් හතරම 'all the four trees'; (ii) මිනිස්සු දසදෙනෙක්ම ආවෝ, 'exactly ten men came' (men exactly-a-ten came); රුපියල් සියයක්ම දුන්නේ, 'I gave just a hundred rupees' (rupees just-a-hundred I-gave); මවුණේ එකම පුත්‍රයා මළේය, 'his only son died.' [Vide § 212.]

° Observe its forms in the following phrases, දෙදොස්, '12'; දෙකොන, දෙක, 'two hands or handfuls'; දැන (occurs also as දෙ අන and දෙකය), 'two hands'; දැස, දැසැ, දැසැ, 'the two eyes.'

† Sometimes contracted into සර, සාර, as in සර සියය, සාර සියය, 'four hundred.'

‡ Sometimes used in classics also with the names of neuter objects when personified.

(b) අනිශ්චය සංඛ්‍යා විශේෂණ, Indefinite numeral adjectives:—අඩ, අඩු, ‘half’; අපේක, ‘many,’ ‘various’; ඇතමි, ‘some,’ ‘certain’; එක්තර, ‘certain’; කිසි, ‘any,’ ‘some’; කිසියම්, කොසියම්, යම්කිසි, ‘any’; කීප, ‘several’; කොපෙක්, ‘various’; බොහෝ, ‘many,’ ‘much,’ ‘most’; මුලු, සමුද්‍රණ, ‘whole,’ ‘complete’; යම්, ‘any’; යම්කිසි, කිසියම්, ‘some’; සමතර, ‘some’; සඵ, ‘all’; සියලු, සසල, ‘all,’ ‘whole’; කිලා, ‘few,’ ‘little’; ගැම, සැම, ‘all.’ (Vide § 146.)

124. (3)—*Nirdēṣavāchaka viśēṣhaṇa*, Demonstrative adjective, is an adjective which points out that which is spoken of.

Examples.

(a) නිශ්චය විශේෂණ, Definite article:—ඵ, ‘the.’ (Vide § 140.)

අනිශ්චය විශේෂණ, Indefinite article:—එක් or අක්, ‘a or an.’

(b) සඵභාව විශේෂණ, Pronominal adjectives:—මේ, ‘this,’ ‘these’ (near me; = Lat. *hic*, &c.); ඔය, ‘that,’ ‘those’ (near you; = Lat. *iste*, &c.); ඉර, ‘that,’ ‘those’ (yonder; = Lat. *ille*, &c.); ඵ, ‘that,’ ‘those’ (farthest; = Lat. *is*, &c.); භෙල, ‘that,’ ‘those’; අන්, අන්ය, ‘other’; අනික්, අනිත්, ‘other’; වෙන, ‘other,’ ‘another’; එම, ‘same’; එවැනි (lit. ‘like that or those’), ‘such’; ඔවැනි (lit. ‘like that or those’), ‘such’; මෙවැනි (lit. ‘like this or these’), ‘such.’

(c) ප්‍රශ්නවාචක විශේෂණ, Interrogative adjectives:—කවර, කුමන, කොයි, මොන, ‘which,’ ‘what.’ The forms කව, කී, කී, කො, කො, කෝ, occur in a few expressions in the sense of ‘what’:—*e. g.*, කවදා, ‘what day?’ or ‘when?’; කිකල, ‘what time?’ *i. e.*, ‘when?’; කොතරම්, කොපමණ, කොවිතර, ‘what extent?’ *i. e.*, ‘how much?’; කෝකද (= කොයි + එකද), ‘which or what one?’ *i. e.*, ‘which?’; කීදවසක්ද, ‘what (number) of days?’ *i. e.*, ‘how many days?’; කීවෙනිදද, ‘what day?’ (the suffix වෙනි implies that the number of the day in the month, and not the name of the day, is asked for).

(d) ක්‍රමවාචක සංඛ්‍යා විශේෂණ, Ordinal numeral adjectives:—පළමුවෙනි (—වන) or පළමු, ‘first’; දෙවෙනි (—වන), ‘second’; තුන්වෙනි (—වන) or තෙවෙනි, ‘third’; &c.: ප්‍රථම, ‘first’; විතීය, ‘second’; තෘතීය, ‘third’; චතුථී, ‘fourth’; පඤ්චම, ‘fifth’; ෂඨථී, ‘sixth’; සප්තම, ‘seventh’; අෂ්ටම, ‘eighth’; නවම, ‘ninth’; දශම, ‘tenth’; ඵසාදශ, ‘eleventh’; විංශ, ‘twentieth’; ත්‍රිංශ, ‘thirtieth’; චතුර්විංශ, ‘fortieth’; පඤ්චවිංශ, ‘fiftieth’; ෂඨවිංශම, ‘sixtieth’; &c. The rest of these adjectives may be formed by suffixing වෙනි or the old form වන in the case of Eḷu cardinals, and නම in the case of those naturalized from Sanskrit, to the bases of cardinal numerals. These adjectives naturalized from Sanskrit are used only in books.

125. Sinhalese adjectives are not inflected. They are presumed to have the gender, number, and case of the nouns which they qualify. Instances of inflected adjectives are sometimes met with in classical works. But cardinal numerals, used as nouns, are inflected to denote case. (*Vide* § 133.)

Comparison of Adjectives.

126. Sinhalese adjectives do not undergo any change in denoting comparison.

The comparative degree is expressed by using වඩා,* 'more,' before the simple form of the adjective. If the noun or pronoun, standing for the person or thing with which the comparison is made, is expressed, it is put in the genitive case with the termination ට. *Ex.* එය වඩා කළුය, 'it is blacker' (it more is-black); මේක අරකට වඩා හොඳයි, 'this is better than that' (this-one of-that-one more is-good); එතෙම මට වඩා පොහොසති, 'he is richer than I' (he of-me more is-rich); මෙය වත්තේ තිබෙන අනිත් සියලු ගස්වලට වඩා උසය, 'this is taller than all the other trees in the garden' (this in-the-garden that-are other all of-the-trees more is-tall); වැඩිමහලු සහෝදරයා (= අයියා), 'elder brother.' වඩා is sometimes omitted, as in එක මට හොඳයි, 'it is better than this' (that-one of-this is-good); මම මහුව බාලයි, 'I am younger than he' (I of-him am-young). This usage is common in modern Sinhalese.

The superlative degree is expressed by the simple form of the adjective, the noun or pronoun which stands for the persons or things with which the comparison is made, being put in the ablative case or the genitive followed by කෙරෙත් or අතුරෙන්, 'out of,' 'among,' as "එසින් මහලු පින් අහස නමි විය," 'the eldest of the sons was named Abhaya' (of-them old son Abhaya name-became); ඇතා

---

* The forms වැඩි and වැඩිය, sometimes වැඩියෙන්, are also used.

සිඵලානුන්ගෙන් (or සිඵලානුන් කෙරෙන් or අතුරෙන්) සවිබල ඇති සතු, 'the elephant is the strongest of quadrupeds' (the-elephant out-of-quadrupeds strength having is-the-animal); මේ ගෙඩි හතරෙන් ලොකු කෝකද, 'which is the largest of these four fruits?' (these fruits out-of-four large which-one?); "රුවනතුරන්* මහඟු රත්මැණි," 'the ruby is the most precious of gems' (gems-out-of-precious is-the-ruby.)†

Observe that such expressions as ඉතා හොඳ, 'very good'; ඉතා හරක, 'very bad'; අති දක්ෂ, 'very clever'—formed by prefixing ඉතා, අති, 'very,' to the simple forms of the adjectives—are sometimes regarded in modern Sinhalese as equivalent to the superlative forms of හොඳ, හරක, දක්ෂ.

The emphasising particle ම suffixed to the simple form of the adjective sometimes serves to express the sense of the superlative, as in (1) උම උන්ගෙන් හරකම එකාය,‡ 'you are the worst of them' (you of-them worst is-the-one); (2) ගහේ තිබුණ ලොකුම අඹ කැපීම්, 'I plucked the largest mangoes that were in the tree' (in-the-tree that-were largest the-mangoes I-plucked); (3) මේ උඹේ ලොකුම පුතාද,§ 'is this your eldest son' (this your eldest son?). This use is rather colloquial.

* රුවනතුරන් = රුවන් අතුරෙන්.

† Observe that chiefly with nouns denoting relationship simple forms of adjectives are used in the sense of the superlative, as ලොකු අස්ස, 'eldest brother'; බලස්ස, 'the youngest of elder-brothers.' (Vide pp. 76 & 77.)

‡ The superlative idea in this may also be expressed by the method of expressing the comparative, thus: උම උන් හැමටම (or හැමෝටම) හරක එකාය. Observe that the superlative idea may always be expressed by the comparative, as in English.

§ The above three sentences without the particle ම would mean (1) 'you are the bad one out of them'; (2) 'I plucked the large mangoes (not the small) that were in the tree'; (3) 'Is this your grown-up son?' (where though no comparison is made the eldest is implied.)

127. Adjectives naturalised from Sanskrit are sometimes intensified by suffixing තර (= 'more') and තම or ඉෂ්ඨි (= 'very,' 'most'). The forms with තම are however rarely used.

Examples.

ප්‍රිය, 'dear'	ප්‍රියතර	ප්‍රියතම.
සාස, 'sinful'	සාසතර	සාසතම, සාපිෂ්ඨි.
සඵර, 'firm'	සඵරතර	සඵරතම.
උත්, ^o 'up,' 'high.'	උත්තර	උත්තම.

128. (a) *Numerals*†—සංඛ්‍යා නාම.

1, එක.	12, දොළහ, දොළොස.
2, දෙක.‡	13, දහතුණ, තෙලොස.
3, තුණ.	14, දහහතර, තුදුස.
4, හතර, සතර.§	15, පහලොහ, පහලහ, පසලොස.
5, පහ, පස.	16, දහසය, සොලොස.
6, හය, සය.	17, දහහත, සතලොස.
7, හත, සත.	18, දහඅට, අටලොස.
8, අට.	19, දහනවය.¶
9, නවය.	20, විස්ස.
10, දහය, දසය.	21, විසිඑක.
11, එකොලහ, එකොලොස.	

^o An upasarga (prefix).

† The nominative forms of the numerals are given as more commonly used than their basal forms—(vide § 133 for their bases).

‡ In classics බ also stands for 'two' in such words as බර, '12'; බතිස්, '32'; බහල්, '42.'

§ In books සිව්, පු, and පු, are also used, the last two especially before other numerals, as in සිව් පණස්, '54'; සිව් රැස්, 'four sides,' 'square'; සිව්සැට, පුසැට, පුසැට, '64'; පුවිසි, '24.' The form සිවුරු also sometimes occur. (Vide § 123a).

|| In classics the word පණර is also used.

¶ In classics, numerals immediately preceding decimal multiples are formed by prefixing "එකුත්" to the latter, as එකුත් විස්ස, lit. 'twenty less one,' i. e., '19' (එකුත් = එක්, 'one' + උත්, 'diminished by'); එකුත් තිස, '29'; එකුත් සලිය, '39.' [The Maldivian numeration still retains these classical forms, e.g. *ona-vihi* (19); *ona-tiiris* (29); *ona-sdlis* (39).]

22, විසිදෙක.	80, අසූව.
23, විසිතුණ.	81, අසූඑක.
24, විසිහතර.	90, අනූව.
25, විසිපහ.	91, අනූඑක.
26, විසිහය.	100, සියය,† එක්සියය.
27, විසිහත.	200, දෙසියය.
28, විසිඅට.	300, තුන්සියය.
29, විසිනවය.	400, හාරසියය (i. e., හතර සියය, vide § 48).
30, තිහ, තිස.	500, පන්සියය.‡
31, තිස්එක.	600, හයසියය, හසියය.
40, හතළිහ, සතළිස.*	700, හත්සියය.
41, හතළිස්එක, &c.	800, අටසියය.
50, පණහ, පණස.	900, නවසියය.
51, පණස්එක.	1,000, දහ, දහස, දස.
60, හැට, සැට.	10,000, දහදහ, දසදහස.
61, හැටඑක, &c.	100,000, ලක්කය, ලක.‡
70, හැත්තෑව, සැත්තෑව.	1,000,000, දශලක්කය, දසලක.
71, හැත්තෑඑක, &c.	
10,000,000, කෝටිය, කෙල.	
100,000,000,000,000, ප්‍රකෝටිය.	
1,000,000,000,000,000,000,000, කෝටිප්‍රකෝටිය.	
10,000,000,000,000,000,000,000,000,000, නසුත, නුනුච.	
&c.	&c.

It may be observed here that in classics by a reverse process, numbers after 100 are sometimes expressed by employing උතුර (contracted form, උර), 'exceeded by,' in the case of Elu words, and උහාර or අතිරේක in the case of Sanskrit, as අටතුරසිය, අටෝරසිය, අටෝරහාරය, '100 exceeded by 8,' i. e. 108; දහාතිරේකය, '100 exceeded by 10,' i. e. 110.

* In classics sometimes contracted into සලිස, හල, අල.

† Sometimes contracted into සිය, and එක්සිය into එසිය or එසිය, as in "එසිය අටක්," '108'; "එ සියයක් රජදරුවෝ," '100 kings'; "එ සිය අටදෙනෙක්," '108 persons.'

‡ Notice this form පන් = පස්. It also occurs in පන්තිස්, '35'; පන්සලිස්, '45'; පන්දහස්, '5,000'; පන්ලක්ක, '500,000'; &c.

§ In classics හුවහස් (= සියක්දහස්) and ගහ සහස්‍ර are also used.

From ලක්ෂ downwards the first form is Sanskrit.

NOTE 1.—The numbers that fall between the cardinal numbers, 30, 40, &c., above given, may be easily known by adding other numbers to their bases, *e. g.*, if the Sinhalese term for 48 is required to be known, take the cardinal number 40, find from the above table කැලෑ, its Sinhalese name, and add to base කැලෑ, the word අට, 8. These together give the required term කැලෑඅට. Again, if the Sinhalese term for 218 is desired, find out the words that stand for the cardinal numbers 200 and 10, *viz.*, දෙසියය and දහය; their bases are දෙසිය and දහ; අට stands for 8; place the words corresponding to the three figures in consecutive order; they will then give the required term, දෙසියදහඅට.

2. In counting, the letter ස (= 'is') is repeated after each separate number, as කැරසි, තුන්සියඅටසි.

The bases of the numerals may be easily ascertained from the table given above. That form of the numeral which is added to the beginning of another numeral or to the suffix of the ordinal numerals, වෙනි, may be taken as its base: thus in දහඅට, විසිඑක, තිස්එක, හැත්තැඑක, එක්සියය, දෙසියය, තුන්සියය, දහවෙනි, and විසිවෙනි, දහ, විසි, තිස්, හැත්තැ, එක්, දෙ, and තුන් are the bases of දහය, විසිය, තිය or තිය, හැත්තැව, එක, දෙක, and තුන respectively.

(b) In books the Sanskrit forms of numerals are also used, as ඒක, 1; ඩි,* 2; ත්‍රි,* 3; චතුර්, 4; පඤ්ච, 5; ඡෂ්, ෂට්. ඡඨි, 6; සප්ත, 7; අෂ්ට, 8; නව, 9; දශ, 10; ඒකාදශ, 11; වාදශ, 12; ත්‍රයෝදශ, 13; චතුද්දශ, 14; පඤ්චදශ, 15; ඡෂ්ඨව, 16; සප්තදශ, 17; අෂ්ටාදශ, 18; උභයවිංශති, 19; විංශති, 20; ඒකවිංශති, 21; වෘත්ති, 22; ත්‍රිංශත්, 30; චතුර්විංශත්, 40; පඤ්චවිංශත්, 50; ඡෂ්ඨ, 60; සප්තති, 70; අෂ්ටති, 80; නවති, 90; ශත, 100; සහස්‍ර (or දශශත), 1,000; අසුත, 10,000; ප්‍රසුත, 1,000,000; &c.

Inflections of the above numerals (a few excepted) seldom occur. When these numerals are used as nouns denoting aggregate numbers, they are slightly modified, as වය, ත්‍රය, චතුර්වය, පඤ්චකය, &c.

129. It is important to observe that the method in which the numbers between 10 and 100 are expressed in the classics, is the reverse of the modern usage: *e.g.*,

* Sometimes වෘ (as in වෘත්ති) and ඡෂ්‍ර (as in ඡෂ්‍රලෝකය, 'three worlds').

Plate III.

၁ ၂ ၃ ၄ ၅ ၆
 1 2 3 4 5 6

၇ ၈ ၉ ၁၀ ၁၁ ၁၂
 7 8 9 10 11 12

၁၃ ၁၄ ၁၅ ၁၆
 13 14 15 16

၁၇ ၁၈ ၁၉ ၂၀ ၂၁
 17 18 19 20 21

၂၂ ၂၃ ၂၄ ၂၅ ၂၆ ၂၇
 22 23 24 25 26 27

၂၈ ၂၉ ၃၀ ၃၁
 28 29 30 31

၃၂ ၃၃ ၃၄
 32 33 34

၃၅ ၃၆ ၃၇
 35 36 37

අටලොස, '18' (modern දහඅට); පන්සාලිය, '45' (modern හතළිස්පහ); සිව්සැට, '64' (modern හැටහතර); දෙසිය අටවිස්ස, '228' (modern දෙසිය විසිඅට). [*Vide* § 55 (c).]

130. The Sinhalese had symbols of its own to represent the different numerals, which were in use until the beginning of the present century. Arabic figures are now universally used. For the benefit of the student the old symbols are given in the plate opposite (No. III.).

These are the only figures known in the language for making ordinary calculations, and may be used for expressing any number. But for making astronomical calculations different figures are employed.*

131. Fractions are expressed in Sinhalese thus :—

$\frac{1}{8}$ = අටෙන් පංගුව (lit. 'from eight one part'); sometimes අර්ක්කාල (from Tamil அணாக்கால்), කාලෙන් පංගුව or බාගය (lit. 'half of quarter').

$\frac{1}{4}$ = හතරෙන් පංගුව (lit. 'from four one part'); කාල (applied to quantity).

$\frac{1}{3}$ = තුණෙන් පංගුව (lit. 'from three one part').

$\frac{1}{2}$ = දෙකින් පංගුව (lit. 'from two one part'); බාගය; හමාර. බාගය (or භාගය) is sometimes used in the sense of පංගුව, 'portion,' 'part.' හමාර (or සමාර), which is sometimes contracted into මාර, is generally added to whole numbers, as දෙක හමාර, '2½'; දෙලහමාර, '12½.'

$\frac{3}{4}$ = හතරෙන් තුන්පංගුව (lit. 'from four three parts'); තුන්කාල.

$\frac{4}{15}$ = පහලොහෙන් හතරපංගුව (lit. 'from fifteen four parts').

$7\frac{1}{2}$ = විසිපහෙන් පංගු හතහමාර (lit. 'from twenty-five seven and half parts').

---

* Vowel-consonants are even now employed in lieu of figures to indicate the number of leaves in old books.

𑌵𑌶 = එකොලහයෙන් පංගු පහකුත් හතරෙන් පංගුව
or කාල (lit. 'from eleven five parts and quarter').

අඩ and අභිය are also used in books for "half." In classics, සෙල (modern Sinhalese සේල or ඒල) is used for "1½," as in "සෙල ගච්ඡ පමණ," 'about one and half *gava*' (*gava* = about 4 miles).

Declension of Numerals.

132. The numerals, like adjectives, are common to the three genders. Their gender must therefore be determined by reference to the nouns with which they are used, as in the phrase මිනිස්සු විස්සක් (lit. men a-twenty), where විස්සක් is in the masculine gender, because it has reference to මිනිස්සු, a noun in the masculine gender. (*Vide* § 125.)

133.—(1) හතර, 'four.'

Nom., Acc., & Voc. ...	හතර.
Aux. & Abl. ...	හතරෙන් or හතරින්.
Dat. ...	හතරට.
Loc. & Gen. ...	හතරේ or හතරෙහි.

Examples.

අට, 'eight'; දහහතර, 'fourteen'; දහඅට, 'eighteen'; විසිහතර, 'twenty-four'; විසිඅට, 'twenty-eight'; සිය, 'hundred'; දෙසිය, 'two hundred'; අසුස, '10,000'; ප්‍රසුස, '1,000,000'; කෙල, '10,000,000'; හසුස (*vide* p. 145).

NOTE.—In the Auxiliary and Ablative cases සිය has but one form, viz., සියෙන්; its Dative is generally සියට. The forms with the suffix එන් are more common. (*Vide* next decl.)

(2) හය, 'six.'

Nom., Acc., & Voc. ...	හය.
Aux. & Abl. ...	හයෙන්.
Dat. ...	හයට.
Loc. & Gen. ...	හයේ or හයෙහි.

Examples.

නව, 'nine'; දස, දහ, 'ten'; දහස, 'sixteen'; දහනව, 'nineteen'; විසිහ, 'twenty-six'; විසිනව, 'twenty-nine'; සිය, ශත, 'hundred'; දෙසිය, 'two-hundred' (*Vide* previous decl.); සහස್ರ, '1,000'; ලක්, '100,000'; දශලක්, '1,000,000'; ශතවි, ප්‍රශතවි, ශතවිප්‍රශතවි (*vide* p. 145).

(3) හැත්තෑ, 'seventy.'

Nom., Acc., & Voc. ...	හැත්තෑව.
Aux. & Abl. ...	හැත්තෑවෙත්.
Dat. ...	හැත්තෑවට.
Loc. & Gen. ...	හැත්තෑවේ or හැත්තෑවෙහි.

Examples.—අසූ, 'eighty'; අනූ, 'ninety'; යුහු (*vide* p. 145).

(4) විසි, 'twenty.'

Nom., Acc., & Voc. ...	විස්ස.
Aux. & Abl. ...	විස්සෙත්.
Dat. ...	විස්සට.
Loc. & Gen. ...	විස්සේ or විස්සෙහි.

(5) එක්, 'one.'

Nom., Acc., & Voc. ...	එක.
Aux. & Abl. ...	එකෙන් or එකින්.
Dat. ...	එකට.
Loc. & Gen. ...	එකේ or එකෙහි.

Examples.

තුන්, 'three'; පස්, 'five'; හත්, 'seven'; එකොලොස්, 'eleven'; දොලොස්, 'twelve'; තෙලොස්, 'thirteen';තුදුස්, 'fourteen'; පසලොස්, 'fifteen'; සොලොස්, 'sixteen'; සහලොස්, 'seventeen'; අටලොස්, 'eighteen'; විසිඑක්, 'twenty-one'; විසිතුන්, 'twenty-three'; විසිපස්, 'twenty-five'; විසිහත්, 'twenty-seven'; තිස්, 'thirty'; හතලිස්, 'forty'; පණස්, 'fifty'; දහස්, ශතස්, 'thousand'; ලක්, 'one hundred thousand,' 'lak.'

NOTE.—(1) The final *ස්* in the inflected forms of the numerals ending in *ස්* is interchangeable with *ත්*, as පස් = පත්; එකොලොස් = එකොලොත්; දොලොස් = දොලොත්; පසලොස් = පහලොත්.

(2) The base *දෙ*, 'two,' is combined with the particle *එක්*, 'one,' and the compound *දෙක්* (*දෙ* + *එක්*) is declined like *එක්*.

134. Plurals of numerals may be formed by suffixing වල් to the nominative form, as එකවල්, 'ones'; දෙකවල්, 'twos'; සියවල්, 'hundreds.' The expressions එකේවා, දෙකේවා, සියේවා (වා suffixed to the genitive form of the numerals), are also used to convey the same idea.

[*Vide* § 253 for the uses of adjectives and numerals when reduplicated.]

ARTICLE.

135. The numeral එක්, 'one,' is used as the Indefinite article in Sinhalese. It is suffixed only to the bases of nouns denoting animate objects, while අක් (another form of එක්) is suffixed to the bases of nouns denoting inanimate objects and sometimes to nouns in the feminine gender; *e.g.*, ගෙයක්, 'a house'; ගැණියක්, 'a woman.*' Thus එක් or අක්, is equivalent to the English "a" or "an." Certain phonetic changes take place when the article coalesces with the bases of nouns, which the student should learn by the help of the phonetic rules laid down in §§ 60-69. A few examples are however given below in illustration.

- (a) රජ + එක් = රජෙක්, 'a king.
 අහස + එක් = අහසෙක්, 'a woman.'
 රට + අක් = රටක්, 'a country.'
 ඌරු + එක් = ඌරෙක්, 'a pig.'
 පිපි + අක් = පිපික්, 'a file.'
- (b) කිකිලි + එක් = කිකිලියෙක්, 'a hen.'
 කම්ම + අක් = කම්මෙක්, 'a rope.'
 කැර + එක් = කැරෙක්, 'a duck.'
 පහ + අක් = පහෙක්, 'a comb.'

* Instances of අක් suffixed to nouns of the masculine gender also are occasionally met with in classical writings: *e.g.*, පුතක්, 'a son'; මිනිසක්, 'a man'; රජක්, 'a king.'

- ගෙය + අක් = ගෙයක්, 'a house.'
- දු + එක් = දුවෙක්, 'a daughter.'
- පොරෝ + අක් = පොරොවක් or පොරවක්, 'an axe.'
- (c) වෙලද + එක් = වෙලදෙක් or වෙලෙය්දෙක්, 'a merchant.'
- දිලිඳු + එක් = දිලිඳෙක් or දිලිය්දෙක්, 'a poor man.'
- (d) ලියන + එක් = ලියන්නෙක්, 'a writer,' 'clerk.'
- අතු + අක් = අත්තක්, 'a branch.'
- (e) කාක් + එක් = කාක්කෙක්, 'a crow.'
- (f) මිනිස් + එක් = මිනිසෙක්, 'a man.'
- බඩුල් } + එක් = බඩුලෙක්, 'a goldsmith.'
- බඩුල් }
- අත් + අක් = අතක්, 'a hand.'

These forms may be more easily determined by combining the article with the nominative singular form of the noun deprived of its final vowel. When there are more forms than one in the nominative, the augmented form (as අඹුව දුව, කලය, ඉරටය) should be preferred.

Examples.

Base.	Nom.	Form with Article.	
රජ	- රජ	- රජ් + එක් = රජෙක්.	
මෝඩ	- මෝඩයා	- මෝඩස් + එක් = මෝඩයෙක්.	
පොරෝ	{ පොරොව පොරව }	{ පොරෙ (or ර) ව }	+ අක් = පොරෙ (or ර) වක්.
වෙලද	{ වෙලදා වෙලෙය්දා }	{ වෙලද් වෙලෙය්ද් }	+ එක් = වෙලදෙක්. + එක් = වෙලෙය්දෙක්.
ලියන	- ලියන්නා	- ලියන්	+ එක් = ලියන්නෙක්.
කාක්	- කාක්කා	- කාක්	+ එක් + කාක්කෙක්.
මිනිස්	- මිනිසා	- මිනිස්	+ එක් = මිනිසෙක්.

There are a few exceptions in the case of feminine nouns ending in ඊ or ඉ, as කිකිලි, මොනරී, කෙලි, බැල්ලි, which are combined with the article as කිකිලියෙක්, මොනරියෙක්, කෙලියෙක්, බැල්ලියෙක්.

136. When inanimate objects are personified, එක් is usually suffixed, as නුවරෙක්, 'a town'; ගමෙක්, 'a village.' In ancient times, names denoting inanimate objects in the masculine and feminine genders, generally admitted the form එක්.

137. The word කෙනෙක්* is sometimes used in lieu of එක්, for the sake of respect, as මුදලි කෙනෙක්, 'a Mudaliyár'; නිලම කෙනෙක්, 'a chief'; ආමාකෙනෙක්, 'a wet-nurse'; රජ කෙනෙක්, 'a king.' In classical works it is sometimes found suffixed also to names of inferior animals and objects, as පණු කෙනෙක්, 'a worm'; බඳු කෙනෙක්, 'a dog'; ධර්ම කෙනෙක්, 'a law.' In books කෙනෙක් is sometimes used to convey a plural idea, as සමහර කෙනෙක්, 'some persons'; අනික් කෙනෙක්, 'other persons,' 'others.'

Like කෙනෙක්, the word නමක් (lit. 'a name') is used out of respect with nouns denoting Buddhist priests to do duty for එක්, as in මහණුන්තාන්සේ නමක්, භික්ෂුන් වහන්සේ නමක්, භාමුදුරු නමක්, 'a Buddhist priest'; සාමණේර නමක්, 'a novitiate Buddhist priest.' Observe that නමක් is also used with a plural idea, as in උන් තාන්සේලා කීනමක් වැඩියෝද, † 'how many (Buddhist) priests came?' (priests how-many a-name came?) On the other hand, නම and other inflections of නමි are used in a definite sense to indicate respect, as භාමුදුරු නම, භාමුදුරු නමට, භාමුදුරු නමගේ, &c.

It is important to notice here a loose practice which has crept in, viz.: that with some nouns borrowed from foreign languages, especially English, එක is used as a definite article, and එකක් as its corresponding indefinite article, as කෝටි එක, 'the coat'; කෝටි එකක්, 'a coat'; කොලාර් එක, 'the collar'; කොලාර් එකක්, 'a collar'; ගැසට් එක, 'the gazette.' In the same manner the word පල, ‡ 'place,' is used, as in රේල්වේ ස්ථේෂන් පල, 'the

* Cf. එක්කෙනෙක්, 'one person,' 'one'; කිසි (or යම්) කෙනෙක්, 'any person.'

† A very respectful word. It may also mean 'went.'

‡ With Sinhalese words පල is used in the sense of 'place,' as වැඩපල, 'the working place'; ගොවි (or ගොඩ) පල, 'the cultivated place,' 'field.' In වැඩපල, 'work' (වැඩපලක්, sometimes වැඩක් පලක්, 'a work'); දේපල, 'property' (දේපලක්, sometimes දෙයක් පලක්, 'a property, &c.'), පල has apparently lost all meaning.

railway station'; රේල්‍ටේ ස්ටේෂන් පලස්, 'a railway station.' This corrupt usage is very common in the jargon spoken by natives who have a smattering of English.

138. When එක් or අක් is suffixed to a noun, the case-endings are affixed to the article, while the base of the noun stands unchanged throughout, as will be seen from the following examples:—

(i)	Nom.	... මිනිසෙක්, 'a man.'
	Acc. & Ins.	... මිනිසෙක් or මිනිසෙකු.
	Aux. & Abl.	... මිනිසෙකුගෙන්.
	Dat.	... මිනිසෙකුට.
	Gen.	... මිනිසෙකුගේ.
	[Loc.	... මිනිසෙකු කෙරෙහි.]
(ii)	Nom. & Acc.	... ඇසක්, 'an eye.'
	Aux. & Abl.	... ඇසකින්.
	Dat.	... ඇසකට.
	Loc. & Gen.	... ඇසක or ඇසක්හි.

139. Such redundant expressions as the following are countenanced by usage: එක් මිනිසෙක්, 'a one man'; එක් ගසක්, 'a one tree.' In these expressions එක් used before the nouns may be generally taken as equivalent to "certain," 'එක්තරා.' Notice the form දෙකක් = දෙ + එක් + අක්, 'a two' in ගෙඩි දෙකක්, 'two fruits.'

In මිසක්, which is sometimes used for මිස, 'save,' 'except,' අක් seems superfluous. There are other similar words.*

140. There is no definite article in Sinhalese, the form of the noun without the indefinite article එක් or අක්, being used in a definite sense, as මිනිසා, 'the man'; මිනිසාගේ, 'the man's'; බල්ලා, 'the dog'; බල්ලාට, 'to the dog.'

---

* Observe that in such pronouns as කවරෙක් (lit. 'which one?'), 'who?'; සමෙක් (lit. 'any one'), 'any' *m. s. f.*; සමක් (lit. 'any one'), 'any' *n.*; කුමක්ද (lit. 'what one?'), 'what?'; අරක (lit. 'that one'), 'that,' 'it'; එක් and අක් or අක have the force of the indefinite pronoun "one."

The demonstrative adjective ඒ, 'that,' 'those,' is sometimes used to serve for the definite article, as in මම මුහුට ඒ පොත දුනිමි, 'I gave him the book,' or 'I gave him that book'; "ඒ උකුසු ගසසත්ව මස්මැදුල්ල ගෙලිය," 'the kite being frightened dropped the lump of flesh.'

141. The forms මිනිසා, මිනිස්සු, &c., without the indefinite article, are sometimes used in a universal sense, as in the sentences මිනිසා (or මනුෂ්‍යයා) මරණයට යටත් යනියෙක, 'man is a being subject to death'; මිනිස්සු ගෙවල වාසයකරති, 'men live in houses'; කුරුල්ලෝ ගුවනේ පියාසරකරති, 'birds fly in the air.'

142. It is an important peculiarity in Sinhalese that the indefinite article එක් or දක් is affixed to numerals or other words denoting plurality, as in අඹගෙඩි විස්සක්, 'a twenty-mango-fruits'; මිනිස්සු අටදෙනෙක්, 'an eight-men'; රුපියල් දහසක්, 'a thousand-rupees.'

Observe, in this connection, that when the numeral is placed before a noun to qualify it the singular is often used to do duty for the plural, as නවදොර, 'the nine doors'; චතුෂේදය, 'the four Védas'; දොළොස්මාසය, 'the twelve months'; විසි අවුරුද්දක්, 'twenty years.'* [Vide under compounds for additional examples.]

PRONOUN.

Sarva náma.

143. සඵනාම, 'pronoun' (lit. 'name for all'), is a word used in place of a noun, as මම, 'I'; නුම or නුබ, 'you'; ඒ or ඔය, 'he.'

---

* Compare the old English expressions "twelvemonth, "this seven year," "a fortnight, "a twopence," of which the last two are still used.

Classification of Pronouns.

144. (1) *Personal Pronouns*, නියම සඵනාම or පුද්ගලික සඵනාම. They comprise pronouns of the 1st and 2nd persons, viz. :—

(a) 1st person—මම, මමී, 'I'; අපි, අපිඪ, 'we.'

(b) 2nd person—තෝ, 'thou'; තී, 'thou' (*fem.*), තොපි, තෙපි, තෙඪ, 'you' (*pl.*); උම, නුම, නුබ, 'you' (*sing.*); උමලා, නුබලා, 'you' (*pl.*); තමුසේ, 'your honour,' 'you' (respectful); &c. (*Vide Possessive pronouns—p. 157 & § 147.*)

(2) *Demonstrative Pronouns*, නිදේශවෘත්ත සඵනාම:—

3rd person—ඒ, ඊ, උ, ඒකා, 'he' (*L. 'is'*); ඇ, ඔ, තෝ, ඒකී, 'she' (*L. 'ea'*); ඔව්හු, ඔහු, උලා, ඇලා, ඒකාලා, ඒකීලා, 'they' (*L. 'ii' or 'eæ'*); අරයා, අරු, අරකා, 'he' (*L. 'ille'*); ඇය, අය, අරකී, 'she' (*L. 'illa'*); අරයාලා, අරුලා, ඇයලා, අයලා, අරකාලා, අරකීලා, 'they' (*L. 'illi' or 'illæ'*); ඔයා, ඔකා, 'he' (*L. 'iste'*); ඔයා,* ඔකී, 'she' (*L. 'ista'*); ඔයාලා, ඔයාලා, ඔකාලා, ඔකීලා, 'they' (*L. 'isti' or 'istæ'*); මේ, මු, මේකා, 'he' (*L. 'hic'*); මෑ, මේකී, 'she' (*L. 'hæc'*); මොව්හු, මොහු, මුලා, මෑලා, මේකාලා, මේකීලා, 'they' (*L. 'hi' or 'hæ'*); එය, එක, 'it' (*L. 'id'*); අර, අරක, 'it' (*L. 'illud'*); ඔය, ඔක, 'it' (*L. 'istud'*); මෙය, මේක, 'it' (*L. 'hoc'*); ඒවා, 'they' (*L. 'eæ'*); අරවා, 'they' (*L. 'illa'*); ඔවා, 'they' (*L. 'ista'*); මේවා, 'they' (*L. 'hæc'*). (*Vide Possessive pronouns, foot-note to § 139 & § 147.*)

(3) *Interrogative Pronouns*, ප්‍රඥාවෘත්ත සඵනාම :—

(a) කවිඳ, † කවරෙක්ඳ, කවරක්ඳ, 'who' (*sing.*); කවි රුඳ, කවරේඳ, කවරහුඳ, 'who' (*pl.*); මොකාඳ, මොකෙක්ඳ, 'who,' 'what' (-animal) *m.*; මොකීඳ,

* ඔයා is sometimes used for ඔය.

† Singular and plural. The form කොඳ is sometimes used in poetry for කවිඳ.

මොකියෙක්ද, 'who,' 'what' (-animals) *f.* ;
 මොක්කුද, (*pl.*) 'who,' 'what' (-animals);
 කෝකාද, 'which' *m.* ; කෝකීද, 'which' *f.* ;
 &c. (*Vide infra* decls. 18 to 21.)

(b) මොකද, මොකක්ද, කුමක්ද, කීමෙක්ද, 'what' (*sing.*); කවරක්ද, කවරේද, කිම, කිමද, or කිමිද,* 'what' (*sing. & pl.*); මොනවාද, මක්කාද, 'what' (*pl.*); කෝකද, 'which' (*sing.*); &c. (*Vide infra* decls. 22 to 25.)

(c) කීයද, 'how much' (price or number); කොපමණද, කොප්පරද, කොප්පරද, 'how much' (quantity); &c. (*Vide infra* decls. 26 & 27.)

NOTE.—(1) Observe that ද in the above pronouns is merely an interrogative particle and often detached from them in composition and suffixed to some other word, generally the last, in the sentence. It does not undergo any change either in form or position when the pronouns are inflected. (*Vide infra* decls. 18 to 27.)

(2) The pronouns කවරෙක්ද, කවරක්ද, කවරහුද, කුමක්ද, කීමෙක්ද, කිමිද, කවරක්ද, කවරේද, කිම, කොප්පරද, are not used colloquially.

(3) The pronouns මොකාද, මොකීද, මොකෙක්ද, මොකියෙක්ද, and මොක්කුද, are usually applied to animals and sometimes (in contempt) to inferiors, as in මේ මොකාද: චල්ලාර, 'What (animal) is this? A wild boar' (lit. 'the wild boar'); උම වෙහිනිවුමේ මොක්කුණ්ටද: කුරුළු රංචුවකට, 'At what (animals) did you shoot? At a flock of birds.'

(4) *Indefinite Pronouns, අනිසන් සම්පාම:—*

යමෙක්, කිසිවෙක්, කවුරුවත්, 'any' (-one) *m. & f.* ;
 එකෙක්, 'one,' *m.*; එකියෙක්, 'one' *f.*; අනිකෙක්,
 'another' *m. & f.*; අනිකා (definite form), 'the other';
 සමහරෙක්, සමහරු, 'some' (*pl.*) *m. & f.*; මොකෙක්
m., මොකියෙක් *f.*, 'whoever,' 'whatever' (-animal);
 මොකෙක්වත් *m.*, මොකියෙක්වත් *f.*, 'some' or 'any'
 (-one or animal); කවරු, 'whoever' (*sing. & pl.*);
 කවරුත්, 'all whoever,' 'everybody'; සමක්, කිසිවක්,
 මොකක්, 'any' *n.*; මොකක්වත්, මොකවත්, මක්කාවත්,

'some' (-thing), 'any' (-thing) *n.* (මොනවාටත්, *pl.*); සමහරක්, 'some' (*pl.*) *n.*; එකක්, 'one,' *n.*; අනිකක්, 'another' *n.* (definite form අනික); මොකක්, 'what-ever'; කුමක්, කිමක්, කෝක, 'what,' 'whatever'; &c. (*Vide infra* decls. 19, 20, 22, 23, 28, & 29.)

NOTE.—(1) The pronouns කුමක් and කිමක් are not used colloquially. In classics එකක් is sometimes feminine. Notice that යමෙක් cannot always be substituted for කිසිවෙක් or *vice versa*: e. g., මම කිසිවෙක් නොදනමි, 'I do not know (or recognize) any one.' So with respect to their neuter forms, as මම කිසිවක් නොදනමි, 'I do not know anything.'

(2) The particle වත්, 'even,' affixed to some of the above pronouns tends to intensify this indefiniteness. So too the particle නමුත් (or නමුත්) is used with මොකෙක්, මොකියෙක්, කවරු, මොක, මොකක්, මොනවා, මක්ක, and කෝක. කවරු නමුත් මෙය කරන්නට මිනිසුන් = 'some one (whoever he may be) must do this'; කවරු නමුත් මේ අපරධය කළ නැතිවීමට වගකියන්නට මිනිසුන් = 'whosoever or whoever (he may be) that did this injustice must answer (or be responsible)' for it; මොකක් නමුත් දියන්න, 'give (me) something (whatever it may be.)'

(3) The forms මොකා and මොකී are sometimes colloquially used for කවරු, when inferior persons or animals are spoken of.

(5) *Possessive Pronouns*, සම්බන්ධ විභක්ති සඵනාම :—

මගේ, මාගේ, 'mine'; අපේ, අපගේ, 'ours'; නොගේ, තගේ, තාගේ, 'thine,' *m. & f.*; තිගේ, තිගේ, 'thine,' *f.*; උමේ, නුබේ, 'yours' (*sing.*); උමලාගේ, නුබලාගේ, 'yours' (*pl.*); ඔබගේ, 'yours' (*sing. & pl.*); උගේ, උගේ, ඔහුගේ, එයාගේ, අරයාගේ, ඔයාගේ, මෙයාගේ, 'his'; ඇගේ, ඇගේ, ඇරුගේ, අරුගේ, ඔයෑගේ, මෑගේ, 'hers'; ඔවුන්ගේ, එයාලාගේ, අරයාලාගේ, ඔයාලාගේ, මෙයාලාගේ, 'theirs,' *m.*; ඔවුන්ගේ, ඇරුලාගේ, ඔයෑලාගේ, මෑලාගේ, 'theirs,' *f.*; එහි, ඒකේ, අරකේ, මිකේ, මෙහි, මෙකේ, 'its'; ඒවායේ, අරවායේ, මිවායේ, මෙවායේ, 'theirs' *n.*; &c. (*Vide infra* declensions 1 to 17.)

NOTE.—The pronouns මාගේ, අපගේ, තගේ, නාගේ, තිගේ, තිගේ, උමේ, නුබලාගේ, and ඔබගේ are not used colloquially.

(6) *Definitive Pronouns*, නියත සඵනාම :—

එම, 'same,' 'ditto.' This is an emphatic form of the demonstrative pronoun එ (or ඒ) and is seldom

used as a pronoun. In classics the feminine form මම sometimes occurs. The definitive idea is now commonly expressed by demonstrative pronouns with the particle ම suffixed to them, as මහුට ඒකම දීපත්, 'give the same to him.' එම is generally used as an adjective. (*Vide* § 124 b.)

(7) *Reflective Pronouns* ආත්මවචක සඵතාම :—

තමා,* 'one's self,' 'one's own,' 'self.' *Ex.* එතෙම තමාගේ අඤ්චනාවට ප්‍රකාශකරයි, 'he displays his own ignorance'; තමාගේ වරද තමාට නොපෙනේ, 'one's fault is not perceptible to one's self.' In books කියමි, 'self,' is sometimes used as a reflective pronoun in such phrases as අ කියව්නාහ, 'done by one's (or its) self,' 'self-formed'; කප්පුණන 'cut by one's (or its) self,' 'self-cut.' The reflexive adjectives, කිසි, කි, and සිය, are also used in lieu of තම or තමාගේ,† as in කිසි (or සිය) පවුල, 'one's own family'; සිය කැමැත්තෙන්, 'by one's own wish'; කි හසතය, 'one's own hand.' It is worthy of note that in classics when the particles නෙමෙ, නොමෝ, and තුමු are used as pronouns, the reflexive pronoun තමා is often used after them. In classics තමා is used even with reference to neuter objects.

Observe the force of pronouns when strengthened by suffixing the emphasising particle ම, as මමම, 'I myself'; අපිම, 'we ourselves'; නුබම, 'you yourself'; මහුටම, 'to himself.'

* Cf. the force of the emphasising particle තම in මේ ලිපුම ගෙනවේ මහු තමයි, 'He brought this letter *himself*'; ඒ මම තමයි, 'It is I *myself*'; ඇ එතෙම කීවා තමයි, 'She *certainly* said so'; ඒක බොරු තමයි, 'It is untrue,' i. e., 'it is untrue I know.'

† තමන් මරනැණීම or සියපණ නසා (or කැනිකර) ගැණීම (lit. 'taking one's own life' = committing suicide).

(8) *Adjective Pronouns*, විශේෂණ සඵලාම :—

මත්කොම, සැවොම, සැම, හැම, ඇම, සේරම or සේ රෙම, සියලු, 'all,' *m. f. ඉ n.*; සලසක්, විකක්, මදක්, 'little'; බොහෝමයක්, හුඟක්, 'much,' 'many,' *m. f. ඉ n.*; කීපයක්, 'several' *n.*; බොහොම, 'much,' 'many,' *m. f. ඉ n.*; &c. (*Vide infra* decls. 30 to 32.)

NOTE.—The pronouns සැවොම, සැම, හැම, and ඇම are not used colloquially. හැමෝම, සැමෝම, සැමදෙනාම, හැමදෙනාම, and සියලු දෙනාම, are often used in the sense of 'all persons,' 'all' (*m. & f.*). For 'several' with reference to persons, the phrase කීපදෙනෙක්, 'several persons,' is used. Similarly the phrases සලස (or වික) දෙනෙක්, 'a few persons,' and බොහෝ දෙනෙක්, 'many persons,' do duty for pronouns.

145. *Relative Pronouns*.—In Sinhalese there are no Relative Pronouns. Their place is supplied by changing the verbs in the relative clauses into participial adjectives qualifying the "antecedent." Thus the sentences: (1) මේ මා* දුටු මිනිසාය, 'this is the man whom I saw'; (2) මා* උමට දුන් පොත කෝ, 'where is the book that I gave you?' (3) මා* කී දේ (or මා කීවා) කරව, 'do what I said.' Notice that the participial adjective in Sinhalese takes the same tense as the verb in the relative clause, whether it be past, present, or future.

146. *Distributive Pronouns*.—There are also no Distributive Pronouns in Sinhalese, their idea being conveyed by equivalent adjectival expressions. For instance, (1) එක එක ළමයා, 'each (lit. one one) boy'; (2) එක එක

* These are in the instrumental case. The nominative case is used colloquially. කීව in the last sentence is a verbal noun. Verbal nouns are often so employed advantageously in expressing the relative idea. Further examples: කියන්නක්, 'what is being said'; ආවක්, 'what came' (in කටට ආවක් කීය, 'he said what came to the mouth' i. e. 'he spoke at random'; ආවෝ (= ආ අයවල් or නැහැත්තෝ, 'the persons that came'), 'those that came,' 'comers'; සෙස්සෝ (= සෙසු අයවල්, 'the persons that remained'), 'those that remained,' 'the rest' (*n. සෙස්ස*).

වචනය, 'each word.' 'In the presence of one another' and 'in the presence of each other' are generally rendered by the common phrase එකිනෙකා ඉදිරිපිටදී. 'Give each a fruit' may be rendered by එකාට (or එක්කෙනාට) ගෙවියක් බැගින් දෙව (lit. 'to-one at-the-rate-of-a-fruit give'), where by the use of බැගින්, 'at the rate of,' එකාට (or එක්කෙනාට) has the force of 'each.' (*Vide* Idioms.)

The Pronominal Adjective 'every' may be rendered by the adjective සියලු or සෑම, 'all,' with the emphasizing particle ම affixed to the noun which it qualifies: *e.g.* 'Every man has a right to do it' = එක කිරීමට සියලු මිනිසුන්ටම* යුතුකමක් තිබේ (lit. 'it for-doing to-all-men a-right there-is). Such expressions as (1) 'Every man that went,' (2) 'Every thing I saw,' may be rendered either by (1) ගියගිය මිනිසා, or ගිය සියලු මිනිස්සුම; (2) මා දුටු දුටු දේ, or මා දුටු සියලු දේවල්ම. (*Vide* § 123 *b.*)

'Either' and 'neither' are usually expressed by දෙකින් එකක්, 'one of two,' and දෙකින් එකක්වත් නෑ, 'not even one of two,' respectively. 'Either' may be better rendered by කවරුවත් or කවරුහරි (lit. 'any whoever' *m. & f.*); කෝකවත්, කෝකත්, කෝකහරි, or කොයිඑකහරි (lit. 'any whatever' *n.*): 'neither' by the same expressions with a negative particle attached to the predicate. The sentences (1) 'Give him either of these two,' (2) 'I would do neither,' (3) 'Either of them is (*i. e.*, both are) wrong, (4) 'Neither of you were there,' may be respectively translated thus (1) මේ දෙකින් කෝකහරි දීපන්, (2) මම කෝකවත් නොකරමි, (3) ඉන් කෝකත් වැරදිසි, (4) උමලාගෙන් කවුරුවත් එහි සිටියේ නෑ.

(*Vide* Chapters on Adverbs and Reduplication for the reciprocal and adverbial uses of some of the pronouns.)

---

* Observe that the noun in the singular in English is put in the plural in Sinhalese.

147. DECLENSION OF PRONOUNS.

FIRST PERSON.

Common Gender.

(1) Base ම, 'I.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	මම or මමි	අපි or අපිඳ.*
Acc. & Ins. ...	මා	අප.
Aux. & Abl. ...	මගෙන් or මාගෙන්	අපෙන් or අපගෙන්.
Dat. ...	මට	අපට.
Gen. ...	මගේ, මාගේ, or මා	අපේ, අපගේ, or අප.
[Loc. ...	මා කෙරෙහි	අප කෙරෙහි.]

NOTE.—The forms මම විසින්, අපි විසින්, අපිට, මම කෙරෙහි, අපි කෙරෙහි, මගෙන් (for මගෙන්), මගේ (for මගේ), and මා (for මම) are often wrongly used by the illiterate colloquially. The inflections මාගෙන්, මාගේ, මා, අපගෙන්, අපගේ, and අප are now confined to books.

SECOND PERSON.

Masculine Gender.

(2) න, 'thou,' 'you.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	නෝ	නොපි, නෙපි, or නෙප්.*
Acc. & Ins. ...	තා	නොප.
Aux. & Abl. {	තාගෙන් තගෙන් නොගෙන්	නොපෙන් or නොපගෙන්.
Dat. ...	තට or නොට	
Gen. ...	තගේ, තාගේ, නොගේ, or තා	නොපේ, නොපගේ, or නොප.
[Loc. ...	තා කෙරෙහි	නොප කෙරෙහි.]

NOTE.—The forms නෝ, නොගෙන්, නොට, නොගේ, නෝ කෙරෙහි, may be used both for males and females, in books generally for the former, තී being confined to females. නෝ and inflections beginning with නො or නෝ are now commonly used. (*Vide* next Decl.)

* An archaic form.

Feminine Gender.

(3) තී,* 'thou,' 'you.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	තී	... තීලා or තොපි.
Acc. & Ins. ...	තී	... තීලා or තොප.
Aux. & Abl. {	තීගෙන් තීගෙන්	{ තීලාගෙන්, තොපෙන්, or තොපගෙන්.
Dat. ...	තීට or තීට	... තීලාට or තොපට.
Gen. ..	තීගේ or තීගේ	{ තීලාගේ, තොපේ, or තොපගේ.
[Loc. ..	තී කෙරෙහි	{ තීලා } කෙරෙහි.] තොප

Common Gender.

(4) උඹ, 'you.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., } & Ins. }	උඹ	... උඹලා.
Aux. & Abl.	උඹෙන් or උඹගෙන්	... උඹලාගෙන්.
Dat. ...	උඹට	... උඹලාට.
Gen. ...	උඹේ or උඹගේ	... උඹලාගේ.
[Loc. ...	උඹ කෙරෙහි	... උඹලා කෙරෙහි.]

Examples.—හුඹ, හුඹ, 'you.'

NOTE.—ඹ, 'your worship or honour,' is declined only in the singular, and like උඹ, except in the auxiliary and ablative cases, where it has but one form, namely ඹගෙන්. In classical works ඹ and its inflections are used both in the 2nd and 3rd persons, singular and plural. උඹගෙන් and උඹ are not much used.

(5) තමුසේ, 'your honour.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., } & Ins. }	තමුසේ	{ තමුසේලා.
Aux. & Abl.	තමුසේගෙන්	... තමුසේලාගෙන්.
Dat. ...	තමුසේට	... තමුසේලාට.
Gen. ...	තමුසේගේ	... තමුසේලාගේ.
[Loc. ...	තමුසේ කෙරෙහි	... තමුසේලා කෙරෙහි.]

* Not used colloquially.

Examples.—නමුත්තයන්ගේ, මිඛමතයන්ගේ, 'your worship or honour'; උමගේ, 'you' (disrespectful); මයා or මයායා, 'you' (respectful). (*Vide* § 149.)

NOTE.—නමුගේ may be a contraction of නමුත්තයන්ගේ through the older form නමුත්තයන්ගේ (still used in Kandyan districts), although according to the present usage it is a less respectful form. මිඛමතයන්ගේ is more respectful than නමුත්තයන්ගේ. (*Vide* § 149.)

THIRD PERSON.

Masculine Gender.

(6) ඒ, උ, එයා, 'he' (= *Lat.* 'is').

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>	
Nom.	ඒ or ගේ	...	මහ, මව්හ, or එව්හ.*	
	උ	...	උලා.	
	එයා	...	එයාලා.	
Acc. & Ins.	මහ or උහ*	...	මවුන් or එවුන්.*	
	උ	...	උන් or උලා.	
	එයා	...	එයාලා.	
Aux. & Abl.	මහගෙන්	...	මවුන්ගෙන් or	
	උහගෙන්*		එවුන්ගෙන්.*	
	උගෙන්		උන්ගෙන් or	
	එයාගෙන්		උලාගෙන්.	
Dat.	මහට	...	මවුන්ට or එවුන්ට.*	
	මිහට*			
	උහට*		උන්ට or උලාට.	
	උට		එයාලාට.	
Gen.	මහගේ	...	මවුන්ගේ or එවුන්ගේ.*	
	උහගේ*			
	උගේ		උන්ගේ or උලාගේ.	
	එයාගේ		එයාලාගේ.	
[Loc.]	මහ	} කෙරෙහි	මවුන්	
	උහ*		එවුන්*	
	උ		උන්	
	එයා		උලා	
		...	එයාලා	} කෙරෙහි.]

* An old form. එවුන්, එවුන්ගෙන්, and the other inflections of එව්හ are still in use in some parts of the Island, but are considered less respectful than මව්හ, මවුන්, &c. Note that එවුන්, a combination of එ + උන් found sometimes in classics as a participial adjective in the sense of ඒ උන්සාවු, 'who sat,' is distinct.

NOTE.—(1) ඒ and ඔය are generally used in the nominative with the suffix යෙම or යෙමේ, as ඒ යෙම or ඒ යෙමේ, ඔය යෙම or ඔය යෙමේ, ඒ යෙමේ, &c. Some other pronouns are also so used, as මේ යෙම or මෙ යෙම, ඇ යෙමේ or මී යෙමේ, මැ යෙමේ or මේ යෙමේ; මේ යෙමේ, ඇ යෙම or මී යෙම, &c. Observe that the short forms එ, ඔ, and මෙ are also used.

(2) In colloquial language, ඔහු and ඔවුන් (forms of the accusative case), are commonly and erroneously used in the nominative case. Observe that ඔහු, ඔව්හු, එව්හු, and their cognate inflections are epicene plural. Note the other similar pronouns. In classics ඌ is sometimes used in the common gender. It is less respectful than the other words.

(3) The bases ඒ, ඇ, මය, and මේ, which are common to the three genders, are often used subjectively thus: ඒ මගේ පුත්‍රයා, 'that (man) is my son'; ඒ කාගේ ගැනිඳි, 'whose wife is that (woman)?' ඒ ඌමේ කොපය, 'it is your hat'; &c.

Notice also that in classics pronouns applied to animate nouns are often used for the inanimate.

(7) ඇ, 'he' (= Lat. 'ille').

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	{ ඇයා ඇ	... ඇයාලා. ... ඇලා.
Acc. & Ins.	{ ඇයා ඇ	... ඇයාලා. ... ඇලා or ඇන්.
Aux. & Abl.	{ ඇයාගෙන් ඇගෙන්	... ඇයාලාගෙන්. { ඇලාගෙන් or ඇන්ගෙන්.
Dat.	{ ඇයාට ඇට	... ඇයාලාට. { ඇලාට or ඇන්ට.
Gen.	{ ඇයාගේ ඇගේ	... ඇයාලාගේ. { ඇලාගේ or ඇන්ගේ.
[Loc.	{ ඇයා කෙරෙහි ඇ ,	... ඇයාලා } { ඇලා } කෙරෙහි.] { ඇන් }

NOTE.—Observe that ඇ is contracted from ඇ + ඌ and is less respectful in modern usage than the form ඇයා. (Vide § 149.)

(8) ඒකා, 'he' (= *Lat.* 'is'). (*Vide* එයා—Decl. 6.)

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	එකා	එකාලා.*
Acc. & Ins. ...	එකා	එකාලා or එකුන්.
Aux. & Abl. ...	එකාගෙන්	{ එකාලාගෙන් or එකුන්ගෙන්.
Dat. ...	එකාට	එකාලාට or එකුන්ට.
Gen. ...	එකාගේ	{ එකාලාගේ or එකුන්ගේ.
[Loc. ...	එකා කෙරෙහි	{ එකාලා } කෙරෙහි.] එකුන් }

Examples.—අරකා, ඔකා, මේකා. (*Vide* Decl. 7, 9, & 10.)

(9) ඔය, 'he' (= *Lat.* 'iste').

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. }	ඔයා	ඔයාලා.
Aux. & Abl. ...	ඔයාගෙන්	ඔයාලාගෙන්.
Dat. ...	ඔයාට	ඔයාලාට.
Gen. ...	ඔයාගේ	ඔයාලාගේ.
[Loc. ...	ඔයා කෙරෙහි...	ඔයාලා කෙරෙහි.]

(*Vide supra* Decl. 5.)

(10) මේ, 'he' (= *Lat.* 'hic').

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. {	මේ†	... මොව්හු, මෙව්හු‡, or මොහු.
	මෙයා	... මෙයාලා.
	මු	... මුලා.
Acc. & Ins. {	මොහු	... මොවුන් or මෙවුන්.‡
	මෙයා	... මෙයාලා.
	මු	... මුලා or මුන්.

The rest of the forms are like those of ඒ. (Decl. 6.)

* The nominatives plural of එකා, ඔකා, and මේකා are sometimes colloquially expressed එක්කු, ඔක්කු, and මේක්කු, respectively.

† මේ (or මෙ) + ගෙම = මේ ගෙම or මෙගෙම. මු is considered at the present day less respectful than මේ and මෙයා.

‡ These forms are not much used.

Feminine Gender.(11) ඇ, 'she' (*Lat.* 'ea'). (*Vide* next Decl.)

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	ඇ or ම ^o	මවුහු or මහු.
Acc. & Ins. ...	ඇ or ඇඟ	මවුන්.
Aux. & Abl. ...	ඇගෙන් or ඇගෙන්	මවුන්ගෙන්.
Dat. ...	ඇට	මවුන්ට.
Gen. ...	ඇගේ or ඇගේ	මවුන්ගේ.
[Loc. ...	ඇ කෙරෙහි	මවුන් කෙරෙහි.]

Example.—මැ, 'she' (feminine of මෙ): [Nom. මැ or මෝ (*sing.*); මෙවුහු or මෙහු (*pl.*)].

NOTE.—The plural is also formed with ලා, as ඇලා, ඇලා ගෙන්; මැලා, මැලාගෙන්, &c. The form මෝහට is sometimes used in classics for the masculine. (*Cf.* the form මෙහට.)

(12) ඒකී, 'she' (= *Lat.* 'ea').

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. ...	ඒකී	ඒකීලා.
Aux. & Abl. ...	ඒකීගෙන්	ඒකීලාගෙන්.
Dat. ...	ඒකීට	ඒකීලාට.
Gen. ...	ඒකීගේ	ඒකීලාගේ.
[Loc. ...	ඒකී කෙරෙහි	ඒකීලා කෙරෙහි.]

Examples.—අරකී, මිකී, මෙකී. (*Vide* next Decl.)

NOTE.—The 2nd forms of the oblique cases, plural, proper to Decl. 8, are also used for this declension.

(13) ඇඳි or අඳි, 'she' (*Lat.* 'illa').

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. }	ඇඳි or අඳි	ඇඳිලා or අඳිලා.
Aux. & Abl. }	ඇඳිගෙන් අඳිගෙන්	ඇඳිලාගෙන් or අඳිලාගෙන්.
Dat. ...	ඇඳිට or අඳිට	ඇඳිලාට or අඳිලාට.
Gen. }	ඇඳිගේ අඳිගේ	ඇඳිලාගේ or අඳිලාගේ.
[Loc. }	ඇඳි } කෙරෙහි අඳි }	ඇඳිලා } කෙරෙහි. අඳිලා }

^o In classics sometimes මෝ.

Examples.

මයා, 'she' (feminine of මය) is declined like ඇඳ. In the plural it takes only the forms with ලා, as මයාලා, මයාලානෙත්, &c. (*Vide* foot-note ° on p. 155.)

The honorific forms උත්තෑනෙත්, උත්තෑනෙත්, උත්තවනෙත්, අරුත්තෑනෙත්, උත්තෑනෙත්, &c., are declined like තවුනෙත්. (*Decl.* 5.)

Neuter Gender.

(14) ඒ* or ඒක, 'it' (*Lat.* 'id'). (*Vide* No. 6.)

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc. ...	එය or ඒක†	... ඒවා.
Aux. & Abl. ...	එයින්, ඉන්, or ඒකින්	{ ඒවායින්, එයින්, or ඉන්.
Dat. ...	එයට, ඊට, or ඒකට	... ඒවාට.
Loc. & Gen. ...	එහි or ඒකේ‡	... ඒවායේ.

NOTE.—The form එයේ (loc. & gen. *sing.*) is often used colloquially. Observe its adverbial force in the sentence උම එයේදී ගියාද, 'did you go *there*' (to-that-place)? The forms එයින් and ඉන් are also used in the masculine and feminine genders. These remarks equally apply to the Loc., Gen., and Abl. forms of අර, මය, and මේ. (*Vide Decl.* 24.)

(15) අර or අරක, 'it' (= *Lat* 'illud'). (*Vide* No. 7.)

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc. ...	අර or අරක	... අරවා.
Aux. & Abl. ...	අරින් or අරකින්	... අරවායින් or අරින්.
Dat. ...	අරට or අරකට	... අරවාට.
Loc. & Gen. ...	අරෙයේ or අරකේ	... අරවායේ.

(*Vide* note to *Decl.* 14.)

° In classics sometimes තේ or තෙ.

† ඒ (or එ) + එක = ඒක.

‡ In old classics the Locative is often ඒ.

§ එකට is also used. Similarly අරෙතාට, මහාට and මෙහාට. Sometimes තෙ is substituted for ත in these forms.

(16) **ඔය** or **ඔක**, 'it' (= *Lat.* 'istud'). (*Vide* No. 9.)

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc. ...	ඔය or ඔක	ඔවා.
Aux. & Abl. ...	ඔයින් or ඔකින්	ඔවායින් or ඔයින්.
Dat. ...	ඔයට or ඔකට	ඔවාට.
Loc. & Gen. ...	ඔයේ or ඔකේ	ඔවායේ.

(*Vide* note to decl. 14.)

(17) **මේ*** or **මේක**, 'it' (= *Lat.* 'hoc'). (*Vide* No. 10.)

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc. ...	මෙය or මේක	මේවා.

The rest are like those of Declension 14.

(*Vide* note to Decl. 14.)

Masculine and Feminine.

(18) **කවිද**, 'who?'

	<i>Sing. & Pl.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	කවිද	{ කවිරුද, කවරහුද, or කවරේද.
Acc. ...	කවිද or කාද	කවිරුන්ද.
Ins. ...	කාද	කවිරුන්ද.
Aux. & Abl. ...	කාගෙන්ද	කවිරුන්ගෙන්ද.
Dat. ...	කාටද†	කවිරුන්ටද.
Gen. ...	කාගේද	කවිරුන්ගේද.
[Loc. ...	කා කෙරෙහිද	කවිරුන් කෙරෙහිද.]

NOTE.—*Vide* foot-note † on page 155 and Decl. 29.

(19) **කවරෙක්ද**, 'who?'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	කවරෙක්ද.	} (The same as the plural of කවිද. <i>Vide</i> Decl. 18.)
Acc. & Ins. ...	කවරෙක්ද or කවරෙකුද.	
Aux. & Abl. ...	කවරෙකුගෙන්ද.	
Dat. ...	කවරෙකුටද.	
Gen. ...	කවරෙකුගේද.	
[Loc. ...	කවරෙකු කෙරෙහිද.]	

* In classics the dative is sometimes මේට.

† In classics sometimes කාගටද, කනටද.

Examples.

කවරක්ද, මොහෙක්ද, මොකියෙක්ද, යමෙක්, කිසිවෙක්, එහෙක්, එකියෙක්, අනියෙක්, සමහරෙක්, මොහෙක්, මොකියෙක්, මොහෙක්වත්, මොකියෙක්වත්. (*Vide Decls. 22 & 23.*)

NOTE.—Of these examples only කවරක්ද is fully declined like the above. මොහෙක්ද, මොකියෙක්ද, and the last four examples are declined in the plural like the next declension. The rest are declined only in the singular.

(20) මොකාද, 'who,' 'what' (-animal)?

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom.	... මොකාද	...	මොක්කුද.
Acc. & Ins.	... මොකාද	{	මොක්කුන්ද or මොකුන්ද.
Aux. & Abl.	... මොකාගෙන්ද	{	මොක්කුන්ගෙන්ද or මොකුන්ගෙන්ද.
Dat.	... මොකාටද	{	මොක්කුන්ටද or මොකුන්ටද.
Gen.	... මොකාගේද	{	මොක්කුන්ගේද or මොකුන්ගේද.
[Loc.	... මොකාකෙරෙහිද	{	මොක්කුන් or මොකුන් කෙරෙහිද.]

Examples.—මොකීද (the plural is sometimes formed with ලා as that of කෝකීද—Decl. 21); අනිකා (declined only in the singular).

(21) කෝකාද, 'who,' 'which' (-animal)?

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins.	{ කෝකාද	...	කෝකලාද.
Aux. & Abl.	... කෝකාගෙන්ද	...	කෝකලාගෙන්ද.
Dat.	... කෝකාටද	...	කෝකලාටද.
Gen.	... කෝකාගේද	...	කෝකලාගේද.
[Loc.	... කෝකා කෙරෙහිද	...	කෝකලා කෙරෙහිද.]

NOTE.—කෝකාද, though masculine, is sometimes used in the feminine gender. The proper feminine form, කෝකීද, is declined similarly. The fuller forms කොයිඑකාද *m.*, කොයිඑකීද *f. (sing.)*; කොයිඑකලාද *m.*, කොයිඑකීලාද *f. (pl.)*, &c., are now as (if not more) commonly used. (*Vide Decls. 25 & 31.*)

Neuter Gender.

(22) මොකද, 'what?'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc. ...	මොකද	මොනවාද or මක්කද.
Aux. & Abl. ...	මොකින්ද	මොනවායින්ද or මක්කයින්ද.
Dat. ...	මොකටද	
Loc. & Gen. ...	මොකේද	මොනවායේද or මක්කයේද.

Examples.—මොකවත්, මොකක්වත්.

NOTE.—මොකක්වත් is declined in the singular like මොකක්ද, වත් being treated like ද.—Decl. 23.

(23) මොකක්ද, 'what?'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc. ...	මොකක්ද.	(The same as the previous declension.)
Aux. & Abl. ...	මොකකින්ද.	
Dat. ...	මොකකටද.	
Loc. & Gen. ...	මොකකද.	

Examples.

කුමක්ද, කිමක්ද, කවරක්ද, අනිකක්, කිසිවක්, සමහරක්, එකක්, මොකක්, කුමක්, කිමක්, සඳුරක්, පිකක්, මදක්, හුඟක්, කීපයක්, බොහොමයක්.

NOTE.—මොකක් is declined in the plural like මොකද, as මොනවා, මක්කා, මොනවායින්, මක්කයින්, &c. The rest are declined only in the singular. Plural of මොකක් serves for the plural of කුමක් and කිමක්.

(24) කිමද, කිමද, 'what?'

	<i>Singular and Plural.</i>
Nom. & Acc. ...	කිමද, කිමද.
Aux. & Abl. ...	කොයිද.
Dat. ...	කිමටද or කුමටද.*
Loc. & Gen. ...	කොයිද or කොහේද.

NOTE.—කොයිද and කොහේද [lit. 'in or of what (-place)'] = 'where,' as in මගේ පොත කොහේද, 'where is my book?' උම කොයි ගියද, 'where did you go?' (Vide Decl. 14.)

* This form is more commonly used.

(25) කෝකද, 'which' (-thing)?

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc. ...	කෝකද	... කෝවාද.
Aux. & Abl. ...	කෝකින්ද	... කෝවායින්ද.
Dat. ...	කෝකටද	... කෝවාටද.
Loc. & Gen. ...	කෝකේද	... කෝවායේද.

NOTE.—The fuller forms කොයිඑකද, කොයි ඒවාද, &c., are now as (if not more) commonly used. (*Vide* note to Decl. 21.)

(26) කීයද, 'how much?'

Nom. & Acc. ...	කීයද.
Aux. & Abl. ...	කීයෙන්ද.
Dat. ...	කීයටද.
Loc. & Gen. ...	කීයේද.

(27) කොපමණද, 'how much?'

Nom. & Acc. ...	කොපමණද.
Aux. & Abl. ...	කොපමණින්ද.
Dat. ...	කොපමණටද.
Loc. & Gen. ...	කොපමණේද.

Examples.—කොච්චරද, කොච්චරද.

Common Gender.

(28) සමහරු, 'some.'

	<i>Plural.</i>
Nom. ...	සමහරු.
Acc. & Ins. ...	සමහරුන්.
Aux. & Abl. ...	සමහරුන්ගෙන්.
Dat. ...	සමහරුණ්ට.
Gen. ...	සමහරුන්ගේ.
[Loc. ...	සමහරුන් කෙරෙහි.]

(*Vide* Decl. 19.)

(29) කවිරු, 'whoever.'

	<i>Sing. & Pl.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... කවිරු	... කවිරු.
Acc. & Ins.	... කවිරු	... කවිරුන්.
Aux. & Abl.	... කාගෙන්	... කවිරුන්ගෙන්.
Dat.	... කාට	... කවිරුන්ට.
Gen.	... කාගේ	... කවිරුන්ගේ.
[Loc.	... කා කෙරෙහි.	... කවිරුන් කෙරෙහි.]

Examples.—කවිරුන්, කවිරුවන්.

NOTE.—In declension the endings *න්* and *මන්* are treated like *උ* in interrogative pronouns. But in the case of කවිරුන්, the vowel *උ* is inserted between the final *න්* of the inflection and *න්*, as in කාගෙන්, කවිරුන්ගෙන්, කවිරුන්ගේ, කවිරුන්ගේ.

Masculine, Feminine, and Neuter.

(30) මක්කොම, 'all.'

Nom., Acc., & Ins.	... මක්කොම.
Aux. & Abl.	... මක්කොගෙන්ම.*
Dat.	... මක්කොටම.*
Gen.	{ මක්කොගේම (<i>m. & f.</i>); මක්කොමවල (<i>n.</i>).
Loc.	{ [මක්කොම කෙරෙහි]; මක්කොමවල (<i>n.</i>).

Examples.—සැවෙම, සේරම, සේරෙම.

NOTE.—මක්කොගේම is also used for the neuter in both genitive and locative cases. The other words are also similarly used.

(31) හැම, 'all.'

Nom., Acc., & Ins.	... හැම or හැමෝ.
Aux. & Abl.	{ හැමගෙන් (<i>m. & f.</i>), හැම(or මො)වා හිත් (<i>n.</i>).
Dat.	... හැමට (or හැමෝට).
Gen.	{ හැමගේ (<i>m. & f.</i>); හැම(or මො)වා ගේ (<i>n.</i>).
Loc.	{ [හැම කෙරෙහි (<i>m. & f.</i>)] ; හැම(or මො)වාගේ (<i>n.</i>).

Examples.—ඉම, සැම.

* Sometimes මක්කොමවලින්, මක්කොමවලට, in the neuter.

NOTE.—The expressions *කැමළුවාසිත්*, *කැමළුවාට*, *කැමළුවාගේ* are often used to do duty for the oblique neuter forms of *කැම*. The emphasising particle *ම* is often used with *කැම* and *කැම*, as *කැමෝම*; *කැමෝගෙන්ම* or *කැමගෙන්ම*, *කැමො* (or *ම*) *වාසිත්ම* *n.*; *කැමෝටම* or *කැමටම*; *කැමෝගේම* or *කැමගේම*, *කැමෝමටල* *n.*; *කැමෝම කෙරෙහි*, *කැමෝමටල* *n.* (*Vide Decl. 30.*)

(32) සියලු, 'all.'

	<i>Masc. & Fem.</i>	<i>Neuter.</i>
Nom.	...සියල්ලෝ.	
Acc. & Ins.	{ සියල්ලවුන් or සියල්ලන්.	} Nom. & Acc. සියල්ල. Aux. & Abl. සියල්ලෙන්. Dat. ... සියල්ලට. Loc. & Gen. { සියල්ලෙහි or සියල්ලේ.
Aux. & Abl.	{ සියල්ලවුන්ගෙන් or සියල්ලන්ගෙන්.	
Dat.	{ සියල්ලවුන්ට or සියල්ලන්ට.	
Gen.	{ සියල්ලවුන්ගේ or සියල්ලන්ගේ.	
[Loc.	{ සියල්ලවුන් or සියල්ලන් කෙරෙහි.]	

NOTE.—*කවරේද*, *කිම*, *බොහොම* do not properly admit of inflections and are generally used in the nominative and accusative only.

(33) තම, 'self,' &c.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... තමා	... තමන් (Irregular.)
Acc. & Ins.	... තමා	... තමන්.
Aux. & Abl.	... තමාගෙන්	... තමන්ගෙන්.
Dat.	... තමාට	... තමන්ට.
Gen.	... තමාගේ	... තමන්ගේ.
[Loc.	... තමා කෙරෙහි	... තමන් කෙරෙහි.]

NOTE.—The singular inflections are also used for the plural and *vice versâ*. Plural of *තම*, 'you,' which is declined in the singular like the above, is formed with *ලා*, as *තමාලා*, *තමාලාගෙන්*, &c.

[Pronouns not noticed above may be declined with the help of the foregoing examples.]

148. It will be seen from the above that the bases of some pronouns are very irregular or imperfect. In some instances the plural forms are not formed from the given bases. Bases of pronouns, as with nouns, are sometimes used in classics in nearly all the cases without the addition of any suffixes. (*Vide* § 91.)

APPLICATION OF PRONOUNS.

149. There are in Sinhalese different forms of Personal and Demonstrative Pronouns, conveying different grades of respect. These will be noticed below in ascending order of the respect each implies.

Second Person.

- (1) For inferiors or "low caste" people :—

තෝ, තී, උමනේ, තමා.

NOTE.—In classical works තෝ and තී are found in use for equals and people of rank. Their plural forms have often been used for kings, ministers, and other high personages. තෝ sometimes expresses familiarity and endearment. උමනේ and තමා are often used by high officials to people of lower classes. This තමා, though declined like the reflective pronoun තමා, is quite distinct in usage. (*Vide* Decl. 33.)

- (2) For equals or middle-class persons :—

උඹ, නුඹ, නුබ, මහා or මහතා, තමුසේ.

NOTE.—නුබ and නුඹ are sometimes applied in classics to persons of rank.

- (3) For superiors and people of rank (terms of the highest respect) :—

තමුත්තැනේ, තමුත්තාත්තේ or තමුත්තහත්තේ,
නුබවහත්තේ, නුඹවහත්තේ, මබ, මබවහත්තේ.

Third Person.

- (1) For inferiors or "low-caste" people :—

උ, ආ, අරු, අරු or ඇරු, මු, මෑ, ඒකා, ඒකී,
අරකා, අරකී, මකා, මකී, මේකා, මේකී.

NOTE.—උ, අ, ම, and මි, are sometimes used in classical writings for equals or middle-class people.

(2) For equals or middle-class people:—

ඔහු, ඔ, එයා, එයැ, අරයා, අරයැ, ඔයා, ඔයැ, මොහු,
මෝ, මෙයා, මෙයැ, එහා, ඔහා, මෙහා, උන්ද,
අරුන්ද, මුන්ද. තමන්ද.

NOTE.—In books තමන්ද, උන්ද, අරුන්ද, and මුන්ද, are used also to denote respect, while the last three words are used colloquially to express familiarity or endearment. The above pronouns ending in ද are declined like ඇඳ.

(3) For superiors and people of rank (terms of the highest respect):—

උන්තැණේ,* අරුන්තැණේ, මුන්තැණේ, උන්
වහන්සේ or උන්තැණේ,* අරුන්වහන්සේ or
අරුන්තැණේ, මුන්වහන්සේ or මුන්තැණේ,
තමන්වහන්ද, තමන්වහන්සේ, ඔබ, ඔබවහන්
සේ.

HONORIFICS.

150. These are suffixed to nouns and pronouns to indicate respect. Some of them, as ව්ද, අන්ද, උන්ද, උන්තැණේ, උන්තැණේ or උන්වහන්සේ, වහන්සේ, වහන්ද, occur with the above-mentioned pronouns. A few others are අන (in පියන, 'father'); අනු (in පුතනු, 'son'); අනි (in දුවනි, 'daughter'); අණ්ඩි (in අම්මණ්ඩි = 'mother'; අස්සණ්ඩි = 'elder brother'); පල, sometimes පොල (in නීලමෙලා දෙපල, 'the two chiefs'; පණ්ඩිතවරුන් කීපලක්, 'several pandits'); කවිටුව (in රජ දෙකවිටුව, 'the two kings');

* Sometimes ඔවුන්තැණේ, ඔවුන්වහන්සේ, respectively.

තැන (in උපාසකතැන, 'lay devotee'); තැන් (or තැනන්) වහන්සේ (in නඩුකාරතැන් වහන්සේ, 'his honour the judge'); එනඹ or තනි (in ලමාඑනඹ or ලමාතනි, 'lady'). වහන්සේ, &c., are affixed even to names of inanimate objects, as පොත්වහන්සේ, ධාතුන්තැන්සේ, බෝධිත්තැන්සේ. (*Vide* § 95.)

NOTE.—කවට්ට is not much used now. වහන්සේ, වහන්ද, and තැන (sometimes තෙන; *pl.* තැන් or තැනලා) are sometimes used in books as nouns or semi-pronouns. උන්තැන්සේ (= his or her honour), පැමිණිතැන or පැමිණි තැනන්වහන්සේ, and පැමිණිඋන්තැන්සේ (= his, her, or your honour), are so used colloquially. In books තැන is sometimes a high honorific. Both පල and තැන literally mean 'place.' (*Vide* § 137.) Affixes such as රුලු, රුලුකාමි, මහත්මයා, තෙර, &c., express respect: *e. g.*, වෙදරුලු (lit. 'chief doctor'), 'Mr. doctor'; මුහන්දිරම් රුලුකාමි, 'his honour the Muhandiram'; ලියනමහත්මයා (or මහතා), 'Mr. clerk'; මහානාම තෙර (තෙරහු, තෙරණුවෝ, or තෙරුන්වහන්සේ*), 'the venerable (Buddhist priest) Mahānāma'; පන්තිනිකාමි,† applied to priests of goddess Pattini. Notice the aggregation of honorifics in the expression මුදියන්සේ‡ රුලුකාමිත්තැන්සේ, often applied to a Mudaliyār.

(For honorific endings of Verbs *vide* next chapter.)

* Or සඵවිර, සඵවිරහු, සඵවිරණේ, සඵවිරසන්වහන්සේ. When they are applied to a respected elderly priest, මහ or මහා, 'great,' and පාද, 'foot,' are sometimes added, as in ශ්‍රී රහුල මහසඵවිර (or මහතෙර, &c.), ශ්‍රී රහුල මහසඵවිර පාදසන්වහන්සේ.

† කාමි = සාමි, 'lord.' It is generally suffixed to names of women of some respectability, and men of the gold and silver smith caste. කාමිණේ is confined to women of respectable families. ජෝයාමහත්මයා and ජෝයාමහත්මයා are sometimes substituted for කාමි and කාමිණේ, respectively. කාමි, කාමිණේ, වලඵවේමහත්මයා (or ජෝ) or ලමාතනි are confined to the low-country rather, their corresponding Kandyan terms being nearly එනඹ, මැහිණේ, කුමාරිකාමි respectively.

‡ This and උන්තැන්සේ, 'Buddhist priest' do not admit of being used without their honorific. The form මුදලි is however used for මුදියන්සේ.

VERB.

Kiriya or Kriyá.

151. කිරිය or ක්‍රියා,* verb, is that which expresses some state or action affecting some person or thing.

152. That which is spoken of is called කතූ or කතී, the subject of the verb, and that to which something is done is called කම or කම්, the object of the verb.

153. Verbs are divided into two general classes :—

- (1) සකම් කිරිය or සකම්ක ක්‍රියා, Transitive verb.
- (2) අකම් කිරිය or අකම්ක ක්‍රියා, Intransitive verb.

(1) *Sakam kiriya* or *Sakarmaka kriyá*, transitive verb, denotes an action passing from the doer to an object, as කඩයි and කැපීම් in the sentences එතෙම ගල් කඩයි, 'he breaks stone' (he stone breaks); මම ගසක් කැපීම්, 'I cut a tree' (I a-tree cut).

(2) *Akam kiriya* or *Akarmaka kriyá*, intransitive verb, expresses a state or condition, or an action or feeling that does not pass over to an object, as අඩයි, පෙරළනෝ, and සිටියෙම් in the sentences ලමයා අඩයි, 'the boy cries'; උරෝ බිම පෙරළනෝ, 'pigs rolled on the ground'; මම මෙහි සිටියෙම්, 'I was (or stood) here.'

154. Some transitive verbs are used as if intransitive.

Ex. මම නුව ගැණ කථාකෙළෙම්, 'I spoke about you'; වෙලඳු කා බී ඇදගෙණ යන්ට නික්මුණේය, 'the-merchant ate his meal, dressed himself and started' (the merchant having-eaten, having-drunk, having-dressed, for-going started): here කථාකෙළෙම්, කා, බී, and ඇදගෙණ are used intransitively. But in the sentences මම වචනයක් කථාකෙළෙම්, 'I spoke a word'; වෙලඳු බත් කා කිරි බී යෝමණක් ඇදගෙණ යන්ට පිටත්විය, 'the merchant ate

* Also called අබ්‍යාක. The word පද is often added to these terms (as with other parts of speech), thus කිරියපද. (*Vide* §§ 73 & 91.)

rice, drank milk, put on a sôman* cloth and started' (the -merchant rice having-eaten, milk having-drunk, a-sôman having-put-on, for-going started), the verbs are transitive and they govern the nouns, වචනයක්, බත්, කිරි, and සෝමණ්ක් in the accusative case.

Observe that all intransitive verbs when changed into the causal form become transitive.

Inflection of Verbs.

155. Verbs are inflected for—

- (1) සාධන or කාරක, 'Voice.'
- (2) විදි or විධි, 'Mood.'
- (3) කල් or කාල, 'Tense.'
- (4) බස or වචන, 'Number.'
- (5) පුරුෂ or කාරක, 'Person.'

Conjugation of Verbs is called ක්‍රියා වරතැඟිල්ල.

VOICE.

Sádhana or Kárika.

156. There are two voices :—

- (1) කාරී සාධන (or කාරක), Active Voice.
- (2) කම් සාධන (or කාරක), Passive Voice.

(1) *Kartri sádhana* (or *kárika*), active voice, denotes that the subject of the verb does some act, as in ලමයා පොතක් කියවයි, 'the boy reads a book'; වඩුවා ඇඳක් සැදුවේය, 'the carpenter made a bed'; here the verbs කියවයි and සැදුවේ are in the active voice.

Observe that all intransitive verbs are in the active voice, and are conjugated like transitive verbs in that voice.

---

* A coloured cloth worn by Sinhalese men, as කම්බා by women.

(2) *Karma sādhana* (or *kāraka*), passive voice, denotes that the subject of the verb is acted upon, as in ලබ්‍යා විසින් පොතක් කියවනු ලැබේ, 'a book is read by the boy'; වඩුවා විසින් ඇඳක් සාදනලදී, 'a bed was made by the carpenter'; here කියවනුලැබේ and සාදනලදී stand as passive forms of කියවයි and සෑදුවේ.

157. It is important to observe in this connection that, when the passive signification is required to be expressed in Sinhalese, the different parts of the verb ලබ, 'to obtain,' are suffixed to the gerundial form in නු,* as ගසනු ලබයි, 'he is beaten'; රවටනු ලදිමි, 'I was cheated'; දෙනු ලබන්නේ, 'it will be given.' Strictly these are not actual passive forms, for ගසනු, රවටනු, and දෙනු in the above sentences are really gerunds in the accusative case, governed by ලබයි, ලදිමි, and ලබන්නේ, inflections of the transitive verb ලබ, 'to obtain,' 'get'; but they pass for passive forms, as they serve the purpose. The forms ලැබෙමි, ලැබේ, ලැබෙන්නේ, &c., are sometimes used especially in classics, in preference to ලබමි, ලබයි, ලබන්නේ, &c., though they are in form identical with the involitive forms of the latter.

158. In modern literature the passive idea is also expressed by suffixing the inflections of යෙදෑ†, the involitive of යොද, 'to join,' to the dative form of the gerund ending in නු, as ඔහුට තලණ්ට යෙදුනා, 'he was beaten'; ඔහු එල්ලාදමණ්ට යෙදෙනවා ඇති, 'he will be hanged.' In colloquial language the active voice is nearly always used in preference to the passive, thus: 'my book was stolen by him' = ඔහු මගේ පොත හොරකමිකලා, 'he

* In the past tense the gerundial form ending in න is used before the past tense of ලබ formed with the letter ද, as සාදනලදී, කියමන or කියන ලදී. In classics නු is sometimes changed into නා.

† Observe that යෙදෙයි or යෙදේ is sometimes used in classics to express fitness or propriety.

stole my book.' (*Vide* note on p. 194.) Involitive forms of active verbs are sometimes employed where the passive voice is used in English, as අරගේ ඇස්කිසියක් පිට විකුණුවා, 'that house was sold under a writ.' Some intransitive verbs are also similarly used. (*Vide* Idioms and § 159.)

NOTE.—The inflections of කෑ, 'to eat,' are sometimes used with gerunds ending in මි to convey the sense of the passive, as in ලමයා කැළමි කැවූ, 'the boy was flogged' (the-boy beating ate). This usage is common in colloquial language. (*Vide* chapter on Idioms for other usages of this kind.)

159. Such words as ගැසුවේ, 'it (was) struck'; කෑවුවේ, 'it (was) eaten'; කෙරුණේ, 'it (was) committed,' were used in olden times for the proper passive forms;* but in modern Sinhalese they are used as pure involitives, conveying no passive idea, as in මා අතින්ද පාරක් ගැසුවේය, 'I also (involuntarily) struck a blow' (by-my-hand also a-blow was-involuntarily-struck); මට විස කෑවුවේය, 'I (involuntarily) ate poison' (to-me poison was-involuntarily-eaten); මා අතින් වැරද්දක් කෙරුණේ, 'I (involuntarily) committed a mistake' (at-my-hands a-mistake was-involuntarily-committed). These involitives form a separate class of verbs, and their conjugation differs from that of other verbs. (*Vide* §§ 188 & 189.)

160. Reflective and reciprocal verbs are formed by suffixing the inflections of the verb ගනේ, 'to take,' to the past participial forms of other verbs. Reciprocal verbs are used with great advantage in Sinhalese and do not as in English require reflective, or indefinite and distributive pronouns to complete their sense. *Ex.* නුබ ප්‍රශංසා කරගන්නෙහිය, 'you praise yourself'; හෙතෙම පිහියෙකින් ඇණගනී, 'he stabbed himself with a knife'; බිහිසු පොලු වලින් ගහගත්තු, 'they were beating (or beat) one another with sticks'; වැඩකරුවෝ බැණගත්තෝ, 'the servants were abusing (or abused) one another'; අපි ඒගැණ කථාකර

* Cf. දිගෙ, 'was given,' in the inscription cited on page 4.

ගත්තෙමු, 'we will converse about it' (or 'we will talk among ourselves about it'). Observe the force of the inflection of ගත්, in such a sentence as අපි පොල් කඩා ගතිමු*, 'we plucked cocoanuts' (for ourselves), lit. 'we having plucked cocoanuts took (them)'. [Vide § 199.]

MOOD.

Kriyá Vidhi.

161. There are four moods† :—

- (1) තෙකල් කිරිය or භ්‍යෙකාලික ක්‍රියා‡, Indicative Mood.
- (2) ආසි කිරිය or ආසීඵාද ක්‍රියා, Optative Mood.§
- (3) විද්දී කිරිය or විධි ක්‍රියා, Imperative Mood.
- (4) අසඬනම් කිරිය or අසම්භාවනීය ක්‍රියා, Conditional Mood.

(For පියදු කිරිය or ප්‍රයෝජන ක්‍රියා, Causal Verb, vide § 169.)

THE INDICATIVE MOOD.

Tehal kiriya or Traikáliha kriyá.

162. තෙකල් කිරිය or භ්‍යෙකාලික ක්‍රියා, indicative mood, simply declares a fact or asks a question, as ගියෙමි, කරමි, and කීවෙහි, in the sentences මම ගමට ගියෙමි, 'I went to the (i.e. my) village'; මම ඊට කුමක් කරමිද, 'what shall I do about it or that?' (I for-it or that what do); භ්‍රම එසේ කීවෙහිද, 'did you say so?'

* Colloquially අපි පොල් කඩා ගත්තා (or කඩාලා ගත්තා).

† කිරිය or ක්‍රියා in the following terms = "mood" in English.

‡ Literally 'verbs expressing the three tenses.'

§ The exact rendering of *A'si kiriya* (or *A'sirvada kriyá*) would be "Benedictive Mood." But the term is not comprehensive enough, since it applies only to a good wish or blessing. The Sinhalese term, however, applies to verbs expressing curse as well as blessing. "Optative Mood" is, therefore, more applicable. The Sinhalese might be properly rendered by පැතුම් කිරිය or ප්‍රාථිනා ක්‍රියා.

Observe that in interrogative sentences, ද is generally suffixed to the final verb. This is the only mark of difference from an affirmative sentence, which generally terminates in ය or ව. (*Vide* §§ 144 (3) & 212.)

THE OPTATIVE MOOD.

A'si kiriya or A'sirovāda kriyā.

163. අසි කිරිය or අසිඵාද ක්‍රියා, optative mood, expresses a wish or desire, as in මම නිරෝගී වෙමිවා, 'may I be free from sickness'; තුබ බොහෝ කාලයක් ජීවත් වෙතිවා, 'may you live long' (you long a-time may-live); එතෙම යුධයෙන් පැරදේවා, 'may he be defeated in the war' (he from-the-war may-be-defeated); here වෙමිවා, ජීවත්වෙතිවා, and පැරදේවා are in the optative mood.

The letter වා is suffixed to the verb as a sign of this mood.

The optative mood always expresses futurity.

THE IMPERATIVE MOOD.

Vidi kiriya or Vidhi kriyā.

164. විදි කිරිය or විධි ක්‍රියා, imperative mood, expresses a command, request, or exhortation, as in මෙහෙ වර (or වරෙන්), 'come here'; ඔහුට රුපියලක් දෙව (or දීපන්), 'give him a rupee' (to-him a-rupee give); සොරකම් නොකරව්, 'do not steal' (theft do-not-commit); here වර (or වරෙන්), දෙව (or දීපන්), and (නො)කරව් are in the imperative mood.

The imperative mood affects only the 2nd and 3rd persons — the latter rarely.

165. This mood is sometimes used with an optative force, as in අයු බෝ වන්,* 'may (your) age be prolonged';

* This expression is generally used as a term of salute, equivalent to 'good morning,' 'good day,' or 'good evening.' The proper optative

“සැර දේ,” ‘may he live long’ (long-time may-he-live); here වන් and දේ are in the imperative mood. Thus too are used colloquially the forms වෙයන්, ‘may (you) be’; වැටියන්, ‘may (you) fall’; දැකපන්, ‘may (you) see’; (නො) දකින්න*, ‘may (I not) see’; වෙයල්ලා, ‘may (you *pl.*) be’; උනාමේ (or ටි†), ‘may (he *or* they) be’; in උම් මට වාල් වෙයන්, ‘may you become my slave’; උම් මේ ගසෙන් වැටියන්, ‘may you fall from this tree’; උම් නිවන් දැකපන්, ‘may you see (*or* attain) Nirvāṇa’; උම් නොදකින්න, ‘let me not see you’; උම්ලා මට වාල්වෙයල්ලා, ‘may you become my slaves’; ඔහු (or ඔවුන්) මට වාල් උනාමේ (or ටි), ‘may he (*or* they) become my slave (*or* slaves).’ (*Vide* § 187—iii., note 3.)

166. The permissive forms, such as සිටියාමේ (or ටි†), සිටියාමේ (or ටි), ගෙනාවාමේ (or ටි) in the sentences උමයා ගෙදර සිටියාමේ (or ටි), ‘let the boy go home’; එතෙම මෙහි සිටියාමේ (or ටි), ‘let him be (*or* stand) here’; මෙයෙ කරුවා එය ගෙනාවාමේ (or ටි), ‘let the servant bring it,’ and their plurals සිටියාවෙන් (or ටින්), සිටියාවෙන් (or ටින්), and ගෙනාවාවෙන් (or ටින්) may be included under this mood. They are formed by suffixing මේ (or ටි) and වෙන් (or ටින්) to the colloquial form of the past tense of verbs. Other permissive forms are obtained by suffixing වාමේ or වාචි (*pl.* වාවෙන් or වාචින්) and දෙන්න (*sing.* & *pl.*), ‘let give,’ to past participial adjectives ending in පු—දෙන්න, sometimes to those ending otherwise—as කරපුච්චාමේ (or ටි),

expression is ආපු ඔබ් මේවා (sometimes contracted into ආපු ඔබ් වා). This is often used when performing propitiatory incantations to gods, demons, &c., to prolong the lives of persons believed to be influenced by them.

* A corrupted form of (නො)දකිමි.

† This ටි seems to be a corruption of මේ. The latter only occurs in books. They are colloquially used in either number, although their proper plural forms are වෙන් and ටින්. The initial උ of the word උනාමේ (or ටි) is a corruption of වු.

'let him (or her) do' (*pl.* කරපුලාවෙත් or විත්); කරපුදෙත්; ගියදෙත්, 'let him (or her or them) go'; කාපුදෙත්, කෑදෙත්, 'let him (or her or them) eat'; කාපුලාවේ or වි (*pl.* කාපුලාවෙත් or විත්); වැටුනදෙත්, වැටිව්වදෙත්, 'let him (or her or it or them) fall'; කැඩිව්වදෙත්, 'let it (or them) break'; සිටියදෙත්, සිටිද්දෙත්, 'let him (or her or them) stand.' Permissive forms are used only in the 3rd person.

NOTE.—Observe the force of ඇරපත් and කියවා in මට යන්න ඇරපත්, 'let me go' (used when seized); දනිනොත් එය මට කියවා, 'let him tell it to me, if he knows.'

167. Verbs in the 1st person plural of the indicative mood, present tense, are sometimes used in a hortative sense and may, in such case, be regarded as in the imperative mood, as in නිද්දගනිමු, 'let us sleep'; සෙල්ලම්කරමු, 'let us play.' (*Vide* notes in § 187—iii.)

THE CONDITIONAL MOOD.

Asabahav kiriya or Asambhāvantiya kriyá.

168. අසඛතච්චි කිරිය or අසමභාවනීය ක්‍රියා, conditional mood, states a fact conditionally or expresses uncertainty or the time when an action is done. Both the present and the past forms of verbs in this mood are strictly aorist or future. In this mood generally tense, number, and person are left indefinite. *Ex.* මම* නාවොත්† පිටත්වෙණ්ට එපා, 'should I fail to come, don't start' (I not-if-came to-start don't); නුඹ හෙට මිල ගෙවුවොත් පොත දෙමි, 'I will give (you) the book if you (shall) have paid its price (by) to-morrow' (you to-morrow the-price if-paid the-book I-will-give); ඔහු යනොත් මමත් යමි, 'if he goes I too will go'; here ආවොත්, ගෙවුවොත්, and යනොත් are in the conditional

* In classics මා, instrumental case.

† නාවොත් = න + ආවොත්.

mood. When the particles නම්, “if,” and නමුත් or නමුත් (sometimes නමුත් in classics),* “although,” “though,” are used with verbs, they give them conditional force, as හෙ තෙම මෙහි ආවේනම් මට කියව, ‘tell me if he comes here’; හුඬ එසේ කෙලෙහිනම් ඉතා යහපති, ‘it is very good if you did so’; උම් ඊසේ ඉල්ලුවානම් කාසි (or මුදල්) දෙණ්ඩ කිවුනි, ‘if you had asked yesterday, the money would (or could) have been paid (given)’; එතෙම එසේ කීසේනමුත් මම විශ්වාස නොකළෙමි, ‘although he said so, I did not believe (it).’

It should be noted that නම් and නමුත් are employed with the forms of the indicative mood. But නමුත් is affixed in colloquial language to the participial forms, as කලනමුත්, ගියනමුත්, කියනනමුත්, යනනමුත්.

They are likewise used with adjectives, &c., as උම් කැමති නම් හෙට වරෙන්, ‘If you are willing come to-morrow’; මේ මුද්ද උමේනම් අරගෙණ පලයන්, ‘if this ring be yours take (it) away’; එක මගේනම් කාටවත් නොදෙන්න, ‘if it is mine, do not give (it) to anybody’; මේ ගෙඩිය කුඩා නමුත් ලාබසි, ‘although this fruit is small yet it is cheap’; මේක උමේනමුත් ඉල්ලුණ්ට එපා, ‘although this is yours, don’t ask.’

මැනව or මැනවි, ‘it is good’; යුතු, ‘it is proper or right’; හැකි, ඇකි, ඇකි, හි, ‘it is possible,’ take the conditional mood before them. The form හි is used only in

* තත් in කියතත්, කතත්, &c., is equal to නමුත්, as in හුඬ එසේ කියතත් මම නොදෙකමි, ‘although you say so, I do not believe (it).’ වත් in කීවත්, කාවත්, &c., is used in the same way, as හුඬ එසේ කීවත් මම විශ්වාස නොකෙළෙමි, ‘although you said so, I did not believe (it)’; but more generally now in the sense of “even if,” as in හුඬ ඇත්ත කීවත් හුඬට සමාවත් නොලැබේ, ‘even if you tell (lit. told) the truth, you will not be pardoned.’ තත් is also used similarly. Notice the rendering of “whether—or” in the following sentence: ‘you will be punished whether you speak the truth or not’ = හුඬ ඇත්ත කිය තත් නොකියතත් (or කීවත් නොකීවත් lit. ‘whether spoke or not spoke’) හුඬට අවිටු (or දමුවමි) ලැබේ.

Observe the force of වත් and නමුත් in නොල්ලකාලාවත් අරගණන්, ‘take (it) even by force’; වදකරලා නමුත් සල්ලි අරගණ්ට ඕනා, ‘the money must be got even at some pressure.’

classics and always attached to the negative particle **නො**, as **යානොහි** = **යා නොකැකිව**, 'not being able to go.'

[*Vide* § 187 for the inflectional endings proper to the different moods.]

THE CAUSAL VERB.

Piyadu kiriya or *Prayōjya kriyā*.

169. පියදු කිරීම or ප්‍රයෝජ්‍ය ක්‍රියා, causal verb, expresses the mode of an action caused to be done by another. In the formation of this verb, **ව** is inserted between the base of the verb and the inflectional ending. The subsidiary agent is put in the accusative case governed by **ලවා**,* expressed or understood. *Ex.* මම කොළවා ලවා පොල් කැඩවිමි (or කැඩවෙවුමෙමි), 'I got the cocoanuts plucked by the boy'; ඔහු ලවා කදිම සින්දුවක් කියවිමි (or කියෙවුමෙමි), 'I got him to sing a fine song'; එතෙම මෝඩයෙක් ලවා ඒ වැඩේ කරවයි, 'he gets that (or the) work done by a fool'; here කැඩවිමි (කැඩවෙවුමෙමි), කියවිමි (කියෙවුමෙමි), and කරවයි are causal verbs. Colloquially කියලා, 'having said,' in construction with the subsidiary agent in the dative case is often substituted for **ලවා**, as in මහුව කියලා මෙලියවිල්ල පිටපත්කරවෑපත්, 'get this writing copied by him.' Casual verbs, like non-causal verbs, are conjugated throughout the several moods.

All verbs in the Sinhalese tongue are either causative or non-causative. Some verbs are causative in form, but not in sense. These should be carefully distinguished, by the help of the list of verbs given in §§ 195 & 196.

Most of the involitives and a few of the volitives do not admit of causal forms, while a few causal verbs are without their corresponding non-causal forms. (*Vide* §§ 188 & 195.)

170. In the formation of causal verbs from the non-

* Lit. 'having employed' = 'by'; sometimes **ලව්වා** colloquially.

causal, bases of the latter sometimes undergo certain phonetic changes, such as doubling the final consonant, augmenting semi-nasals attached to the final consonant, as fully shown in § 195. A few examples are given below for the sake of illustration :—

Base of non-causative (*Pres.*).

ඉඳි, 'to draw,' 'pull.'
කප, 'to cut.'
තබ, 'to place,' 'keep.'
දකි, 'to see.'
බඳි, 'to bind.'
ඞඳි, 'to break.'
සිටි, 'to stand.'

Causative (*3rd Pers.*).

ඉඳ්ඳවසි.
කප්පවසි.
තබ්බවසි.
දක්වසි.
බන්දවසි.
ඞන්දවසි.
සිටුවසි.

The older forms of the causative are often without these changes, especially the doubling of the consonant and augmentation of the semi-nasals.

THE INFINITIVE MOOD.

171. The infinitive mood is strictly unknown in Sinhalese, its place being supplied by the dative forms of gerunds ending in තු. Thus, 'I wish to go' and 'tell him to come,' are rendered in Sinhalese by මම යනේට කැමතියි (or කැමැත්තෙන්) and ඔහුට එනේට කියාපන් (or කියව or කියනු) respectively; here යනේට and එනේට are dative cases of the gerunds, යනු and එනු. But when an infinitival phrase is the subject of a sentence, and equivalent to a verbal noun, it is rendered in Sinhalese by gerunds in the nominative case, as 'to err (erring) is human' = වැරදීම මතුපහ සිඟාවයකි* ; 'to tell a lie (lying) is a sin' = බොරු කීම පාපයකි.* (Cf. the difference in construction between බොරු කීම නරකයි, 'lying is bad,' and බොරු කියනේට නරකයි, 'it is bad to tell lies.')

NOTE.—The ending ජ්ඵ sometimes occurs in books as තව, as in කරණව, දුවතව, and sometimes as ත්ඵ, as in කරන්නව, දුවන්නව. In colloquial language ඵ is corrupted into ඞ. (*Vide* 187—iii.)

* Or වරදකළක මතුපහ සිඟාවකි ; බොරුකියන එක පාපයකි (colloquial).

THE GERUND OR VERBAL NOUN.

172. Verbal nouns have been treated of under nouns. [Vide pp. 68 & 69—(5c. & 7)]. Since they are immediately derived from verbs, they deserve some notice in this place. They admit of different forms as shown in the chapter on nouns. The gerunds (භවිකිරිය, භවක්‍රියා) may be easily formed by suffixing to the bases of the present and past tenses of verbs the several endings proper to them, viz., the ending අනු to the base of the present tense and the other endings to that of the past tense, that is to the second principal part. (Vide § 193.)

Examples.

Base.	Ending.	Gerund.
දුව, 'to run' * (Pres.) +	අනු ...	දුවනු.
දිවු, (Past) .. {	+ ජම් ...	දිවිම්.
	+ උම් ...	දිවුම්.
	+ ඉලි ...	දිවිලි.
නව, 'to dance' (Pres.) +	අනු ...	නවනු.
නැවු, (Past) ... {	+ ජම් ...	නැවිම්.
	+ උම් ...	නැවුම්.
	+ ඉලි ...	නැවිලි.

It has also been shown already that verbal nouns denoting persons (අරුත් කිරිය, අභි ක්‍රියා) are formed by suffixing the endings අත්තා, අත්තී, ඉත්තා, ඉත්තී, &c., to the verbal bases, or the personal inflectional endings to the gerunds ending in නු. *Ex.* දුව + අත්තා = දුවත්තා or දුවනු + අ = දුවත්තා, 'runner'; නව + අත්තී = නවත්තී or නවනු + ජ = නවත්තී, 'female dancer'; දිවු (base of the past tense) + ජී = දිවුඡච්චි, 'runner,' 'who ran'; දිවු + මි = දිවුඡච්චි (pl.). [Vide p. 69.—(7).]

NOTE.—There are other forms of gerunds. In ගියාට (or ගොවාට) වැරද්දක් නැ, 'there is no harm of going'; ගියාටින් (or ගොවාටින්) පලක් නැ, 'there is no use of going'; කරන්නාක්මෙන්, 'like (or as if) doing'; "රක්කා පිණිස" = රකින or රකිනු පිණිස, 'for protecting'; ගියාට, ගොවාට, ගියාටින්, ගොවාටින්, කරන්නාක්, and රක්කා (or රකින) are gerunds: so too "කරණට," "කරණුවට" = කරණු පිණිස, 'for doing'; "දක්නට," "දකිනට" = දක්නු පිණිස, 'for seeing.' (Vide p. 136—Decl. 81 & note to § 178.)

* Verbal bases and roots are here rendered by the infinitive mood.

173. The suffix ද්දී or දී* 'whilst,' 'when,' 'during,' is sometimes added to the bases of the present tense of verbs to denote the continuation of an action, and is, in sense, equivalent to විට, කොට, or කල ('time'), 'when,' as දුවද්දී, 'whilst (or when) running,' which may be equivalently expressed by දුවනවිට, දුවනකොට, දුවනකල (or දුවන කල්හි). These forms in ද්දී or දී may be taken as gerunds in the locative case expressive of time, and they are followed by verbs in the past tense, as in ලමයා දුවද්දී වැටුණේය, 'the boy fell down when running.'†

PARTICIPLE.

PRESENT PARTICIPLE.

Musu kiriya or Mişra kriyá.

174. The present participle is formed by adding to the base of the present tense of the verb, the suffixes මින්, මන, මිනි, මනි, මනී, variants of one form, and equivalent to the termination "ing" in English participles. The most common form is මින්.

Examples.

Base.	Endings.	Participle.
දුව, 'to run'	... මින්, මනි, &c.	... දුවමින්, දුවමනි, &c.
නට, 'to dance'	... do.	... නටමින්, නටමනි, &c.
ක, 'to eat'	... do.	... කමින්, කමනි, &c.

* දී is often used in classical writings, as in සිටියදී, 'whilst standing'; නිදියදී, 'whilst sleeping'; යාදී, 'whilst going'; &c. Compare the force of දී attached to nouns, e. g., in the sentence එකෙම මට මතදී යමකවිස, 'I met him on the road' (i. e. while on the road).

† Observe that such forms as ගියාම, 'when—went'; දුන්නාම දිපුනාම, 'when—given'; සිටියාම, සිටුපුනාම, 'when—stood,' formed by suffixing ආම to the past participial adjective forms ending in අ or පු, are used, generally colloquially, in the sense of ගියවිට or ගියකල්හි; දුන්නවිට or දුන් කල්හි; සිටිය විට or සිටිය කල්හි. ආම seems to be a remnant of the word වහාම, 'instantly,' 'as soon as.' In some parts of the Island such forms as ගියානාම (= ගියාම), කලයාම (= කලාම) are still used.

The term මුසු කිරීම or මිශ්‍ර ක්‍රියා, literally means "mixed verb." Present participles in Sinhalese are so called because the actions denoted by them are performed concurrently with the principal predicate of the subject, as in the sentences මම කථාකරමින් සිටිමි, 'I was speaking' or 'I stood speaking'; අපි සෙල්ලම් කරමින් ගියෙමු, 'we went playing.'

175. The present participle is not uncommonly expressed by reduplicating past participles. This is one of the most effective characteristics of the language.

Examples.—දුව දුව = දුවමින්; නව නව = නවමින්.

NOTE.—In වතුර ගලා එයි, 'water comes flowing,' ගලා, the past participial form is used in the sense of ගලමින්, 'flowing.' Other verbs also are so employed.

PAST PARTICIPLE.

Pera kiriya or Pūrva kriyá.

176. The predicates of the subject which precede its final predicate (අපර ක්‍රියා) are denoted by the term පෙර කිරීම (පුළු ක්‍රියා), literally 'the preceding verb or predicate.' *Ex.* මිනිසෙක් ගසකින් වැටී මළේය, 'a man fell from a tree and died' (a-man from-a-tree having-fallen died); ලමයා පාඨශාලාවට ගොස් පාඩම් දී ගෙදර ආවේය, 'the boy went to the school, gave the lessons and came home' (the-boy to-school having-gone lessons having-given home came); here වැටී, ගොස්, and දී are past participles and they precede the final predicates මළේය and ආවේය. The usual endings are අ, ආ, ඇ, ඊ, and ඉන්. The ending ඇ is confined to old Sinhalese, and ඉන්, though modern, occurs only in a few words. The suffix ලා (lit. 'having taken') is sometimes added to make the participle more definite or emphatic. *Ex.* දුවලා (දුව + ලා), නවලා (නව + ලා), වැටීලා (වැටී + ලා), ගොස්ලා (ගොස් + ලා).

177. The past participle is formed from the base of the present tense in the following ways: By changing—

(1) **ආ** in the first syllable of bases ending in **ඉ** into **ඈ** and the final **ඉ** into **ඈ** :—

Base.	<i>Examples.</i>	Past Participle.
ඈදි, 'to pull'	...	ඈද.
පනි, 'to jump'	...	පන.
බිදි, 'to bind'	...	බිද.
මනි, 'to measure'	...	මන.

(2) Final **ආ** in the base into **ආ**. If the base ends in **ආ** no change takes place. The majority of the participles are formed in this manner :—

Base.	<i>Examples.</i>	Past Participle.
ක, 'to eat'	...	කා.
කප, 'to cut'	...	කප.
කලම, 'to agitate'	...	කලමා.
පුලුස්ස, 'to burn'	...	පුලුස්සා.
පොව, 'to cause to drink'	...	පොවා.
බෙදි, 'to divide'	...	බෙද.
මිරිස, 'to squeeze'	...	මිරිසා.
හා, 'to bathe'	...	හා.
සා, 'to plough'	...	සා.

(3) Final **ඉ** into **ඈ**, when the vowel in the first syllable is other than **ආ** :—

Base.	<i>Examples.</i>	Past Participle.
ඈවිදි, 'to walk'	...	ඈවිද.
සිවි, 'to stand'	...	සිව.

(4) Final **ඵ** into **ඵ** :—

Base.	<i>Examples.</i>	Past Participle.
ගිල, 'to sink in'	...	ගිලි.
පිටර, 'to burst'	...	පිටරි.
මැර, 'to die'	...	මැරි.
වෙල, 'to dry'	...	වෙලි.
සැතප, 'to sleep'	...	සැතපි.
සිනාස, 'to laugh'	...	සිනාසි.

[For more examples, &c., *vide* principal parts of verbs.]

178. There are past participles, which end in consonants, and do not come under the rules of § 177, as ගොස්, ගොහිත්, 'having gone'; ඇවිත්, අවුත්, අවුදු, ඇවිදිත්, 'having come'; අරත්, 'having taken.'* (Vide §§ 195 & 196.)

PARTICIPIAL ADJECTIVE.

Kriyá vāchaka Guṇa.

179. Participial adjectives are of two kinds, namely:—

- (1) මිශ්‍රකෘතියා ගුණ—Present participial adjective.
- (2) පූර්වකෘතියා ගුණ—Past participial adjective.

The first is formed from the base of the present tense by adding the suffixes අත, ත, or අත්තාමු: the second from that of the past tense by adding the suffixes ඌ, ඬ, අමු, or ඉව්ව. The past participial adjectives with the termination මු are formed from bases of the present tense. Sometimes the base of the past tense itself stands for the adjective, as හිටි, හිටිය, 'that stood'; විදි, විද්ද, 'that-was-shot' (as an arrow); ඇවිදි, ඇවිද්ද, 'who walked.'

Examples.

- (1) දුවන, දුවන්නාමු, 'running'; නටන, නටන්නාමු, 'dancing.'
- (2) දිමු, දිමු, දිමුවාමු, දුවමු, 'that ran'; නැඹු, නැඹු, නැඹුවාමු, නැඹුමු, 'that danced.'

In books ත is sometimes lengthened, as රක්තා or රකිතා, 'protecting,' 'who protects.' Notice the following peculiar forms which occur in classics: යනු, 'said' (in යනු හෙයින්, 'by the said reason or cause'); පලන් (= පැලැන් දුමු), 'worn' (as ornaments); බන්, (= බැන්දුමු), 'bound'; බුන්, (= බිඳුනාමු; බිවාමු or බිඳු), 'broken'; 'drunk.' (Vide § 122.)

* Such forms as කලෙත් or කෙලෙත්, 'as—did'; ගියෙත්, 'as—went'; ලදිත්, 'as—received,' formed by suffixing ඉත්, එත්, &c., to the past participial adjective forms, are found in classical writings, and they seem to be either contracted forms of කලෙහෙයින්, ගියෙහෙයින්, or gerunds in the ablative case signifying 'from the fact of' or 'by reason of doing,' &c. They are sometimes used in the sense of past participles.

TENSE.

Kal or Kāla.

180. කල් or කාල, tense, is a change in a verb to express time. There are only three tenses in Sinhalese, namely:—

- (1) අසු කල් or අතීත කාල—Past tense.
- (2) වත්මන් කල් or වර්තමාන කාල—Present tense.
- (3) අනා කල් or අනාගත කාල—Future tense.

(1) *Examples of the past tense*—මම ගැහැක්කක් දිවිමි (or දිටුවෙමි), ‘I ran a mile’ (I a-mile ran); මම බත් කෑමි (or කෑවෙමි), ‘I ate rice’ (I rice ate); ගසකින් ගෙඩියක් වැටුවෙහ, ‘a fruit fell from a tree’ (from-a-tree a-fruit fell).

(2) *Examples of the present tense*—මම වෛද්‍යයන් ගෙනෙන්නට දුවමි, ‘I run (or am running) to bring a doctor’ (I a-doctor for-bringing run or am-running); මම කෙසෙල් ගෙඩියක් කමි, ‘I eat (or am eating) a plantain’ (I a-plantain-fruit eat or am eating); ගෙඩියක් බිම (or බිමට) වැටෙයි, ‘a fruit falls (or is falling) to the ground’ (a-fruit to-the-ground falls or is-falling).

(3) *Examples of the future tense*—මම වඩා ගසියෙත් දුවන්නෙමි, ‘I will run faster’ (I faster will-run); ඥාබ ගෙනාත් කෑම මම කන් කෙමි, ‘I shall eat the food that you brought’ (you brought food I shall-eat); ගසෙන් කොළුවා වැටෙන්නෙහයි එනෙම කිය, ‘he said that the boy would fall from the tree’ (from-the-tree the-boy will-fall-that he said).

181. These tenses may be employed to express the other minor divisions of time recognised in English by the use of participles with the verbs in the three tenses, e.g.

(1) THE PAST IMPERFECT OR PROGRESSIVE.

(Act.) ‘I was writing’ = ලියමින් (or ලියලියා) උනිමි or සිටිමි; † (colloq.) මම ලියලියා (or ලියමින්) උන්නා.

(Pas.) ‘I was being advised’ = අවවාදකරණු ලබමින් උනිමි; (colloq.) මම අවවාද ලබලබා (or ලබමින්) උන්නා.

o ගෙනෙන්නට = ගෙන එන්නට, lit. ‘having taken to-come.’

† ගෙනා = ගෙන ආ, lit. ‘having-taken that-came.’

‡ සිටිමි, &c., may be substituted for උනිමි in this and other sentences.

NOTE.—In the last sentence අවවාද ලබලබා (or ලබමින්), which is an active construction, literally means 'receiving advice.' This mode of expression is adopted in composition also. It may be noticed here that the construction of a sentence with regard to voice sometimes differs in English and Sinhalese, thus : 'I was being advised by him' may sometimes be expressed by එයාම මට අවවාද කරමින් (or කරකර) උත්තේන ; (*colloq.*) ඔහු මට අවවාද කරකර (or කරමින්) උත්තා, lit. 'he was advising me.' In colloquial language the active construction is often preferred for the sake of its simplicity and clearness. (*Vide* § 158.)

(2) THE PRESENT IMPERFECT OR PROGRESSIVE.

(*Act.*) 'I am writing' = ලියමින් (or ලියලියා) ඉදිමි ; (*colloq.*) මම ලියලියා (or ලියමින්) ඉන්නවා.

(*Pas.*) 'I am being advised' = අවවාදකරණු ලබමින් ඉදිමි ; (*colloq.*) මම අවවාද ලබලබා (or ලබමින්) ඉන්නවා.

NOTE.—The present tense in Sinhalese has different uses. ලියම (or මම ලියන්නවා) may mean, 'I write,' 'I am writing,' or 'I will write.' (*Vide* Syntax.)

(3) THE FUTURE IMPERFECT OR PROGRESSIVE.

(*Act.*) 'I shall be writing' = ලියමින් (or ලියලියා) ඉන්නෙමි ; (*colloq.*) මම ලියලියා (or ලියමින්) ඉස්සේකු.

(*Pas.*) 'I shall be being advised' = අවවාදකරණු ලබමින් (or ලබලබා) ඉන්නෙමි ; (*colloq.*) මම අවවාද ලබලබා (or ලබමින්) ඉස්සේකු.

These are nearly all the tenses recognised in classics. (*Vide* next note.)

The past or past indefinite, the present or present indefinite, and future or future indefinite, are chiefly used. On the other hand, colloquial Sinhalese employs nearly as many tenses as the English. Thus :—

(4) THE PAST PERFECT.

(*Act.*) 'I had written' = මම ලියාලා තිබුණා, as in ලම් එනකොට මම ලිවුම ලියාලා තිබුණා, 'I had written the letter when you came' (lit. 'are coming'); මම එනකොට ඔහු ගොස්, 'he had gone when I came' (lit. 'am coming').

(*Pas.*) 'It had been written' = ඒක ලියාලා තිබුණා.*

NOTE.—Observe that, like the present indefinite, the past indefinite is sometimes used in classics in the sense of the past and present perfect tenses.

(5) THE PAST PERFECT CONTINUOUS.

(*Act.*) 'I had been writing' = මම ලියලියා (or ලියමින්) උන්නා, as in ඔහු එනකොට මම ලියලියා උන්නා, 'I had been writing when he came.'

NOTE.—The past imperfect is also expressed in this manner, as shown before. The tense should be determined from the context.

(6) THE PRESENT PERFECT.

(*Act.*) 'I have written' = මම ලියාලා තියෙනවා, † as in මම ඔහුට දෙකුන්වරක් (or විටක් or වතාවක්) ලියාලා තියෙනවා, 'I have written to him two or three times.'

(*Pas.*) 'It has been written' = ඒක ලියාලා තියෙනවා, as in මගේ නම පොතේ ලියාලා (or ලියව්වා) තියෙනවා, 'my name has been written on (or in) the book.'

(7) THE PRESENT PERFECT CONTINUOUS.

(*Act.*) 'I have been writing' = මම ලියලියා (or ලියමින්) උන්නා, as in දවස තිස්සේම මම ලියලියා (or ලියමින්) උන්නා, 'I have been writing the whole day.'

NOTE.—The above note to past perfect continuous applies to this tense also.

(8) THE FUTURE PERFECT.

(*Act.*) 'I shall have written' = මම ලියාලා කම්මුතුටෙලා ඇති (or තියෙව්), as in උඹ හට එනකොට මම ලියුම

* මම ඒක ලියාලා තිබුණා = 'I had written it'; මා විසින් ඒක ලියාලා තිබුණා = 'it had been written by me.' Notice this difference in the other subsequent examples.

† The colloquial form of the present tense : its past and future tenses are තිබුණා and තියෙව් respectively. In books the original ම, which is changed into ඔ in some of the colloquial forms, is retained, as තිබුණේ, තිබේ, තිබෙන්නේ.

ලියාලා කම්මුතු (or අභවර) වෙලා ඇති (or තියෙව්), 'I shall have written the letter when you come to-morrow' (you to-morrow when-come I the-letter having-written having-been-finished will-be).

(*Pas.*) 'It will have been written' = ඒක ලියාලා කම්මුතු වෙලා ඇති (or තියෙව්), as in මම ගෙදර යනකොට ලියුම ලියාලා කම්මුතු (or අභවර) වෙලා ඇති (or තියෙව්), 'the letter will have been written when (by the time) I go home.'

(9) THE FUTURE PERFECT CONTINUOUS.

(*Act.*) 'I shall have been writing' = මම ලියලියා ඉඳලා ඇති, as in අපි හෙට ගෙදර යනකොට ඔහු ලියලියා ඉඳලා ඇති, 'he will have been writing, when we go home to-morrow.'

182. Observe that in colloquial language ඇති,* 'is,' added to the general affirmative form ending in නවා, and the suffix ව්, are used to denote futurity, as in ඔහු ඒක දෙනවා ඇති, 'he will give it'; කරෝලිස් අද ස්කෝලට යාව්, 'Carolus will go to school to-day.' The future tense of the third person employed in books is also used colloquially without reference to person, as in මම හෙට එන්නේ නෑ, 'I shall (or will) not come to-morrow.' (*Vide* § 184.)

183. The following expressions in English may be rendered in Sinhalese thus :—

'I must go home'	} = මම ගෙදර යන්නට ඕනෑ (or the emphatic form මම ගෙදර යන්නටම ඕනෑ).
'I ought to go home'	
'I should go home'	

'This should be done by me' = මේක මා විසින් කල යුතුය ; (*colloq.*) මේක මම (or මා විසින්) කරන්නට ඕනෑ : or මේක මා විසින් (or මම) කරන්නට සෑහේ or වව්.

* When ඇති is added to the dative form of gerunds ending in යු, it does not denote futurity, as ඔහු යන්නට ඇති, 'he may (or must) have gone'; ඒක දෙන්නට ඇති, 'it may (or must) have been given.'

'I will not (or would not) do it' = මම එක නොකරමි; (colloq.) මම එක කරන්නේ නෑ.

'I should like to see it' = මම එක දකින්නට (or බලන්නට) කැමැත්තෙමි (or කැමතියි).

'I can do it' = මම එක කරන්නට පුළුවනි or මම එක කරන්නට ඇකි (or කලෑකි or කරතෑකි).

'I cannot do it' = මම එක කරන්නට නුපුළුවනි (or නොහැකිය) or මම එක කරන්නට බැහැ.

'I may go home to-day' } = මම අද ගෙදර යන්නට වේවි
 'I might go home to-day' } or මම අද ගෙදර යෑවේවි.

'You may go home' = උඔබ ගෙදර යන්නට පුළුවනි* or උඔබ ගෙදර යනවාට වැරද්දක් නෑ, the latter lit. 'there is no harm in (or objection to) your going home.'

'He must have gone home' = ඔහු ගෙදර යන්නට ඇති.

'You should (or ought to) have gone' = උඔබ යන්නට සුදුව තිබුනා.

'I could not have gone' = මම යන්නට බැරිඋනා or මම යන්නට ලැබුනේ නෑ, the latter lit. 'I did not get (an opportunity) to go.'

[For more examples, *vide* chapter on Idioms.]

184. In colloquial Sinhalese the past tense ends in අ, as in ගියා, 'went'; ආවා, 'came'; සිටියා, 'stood'; and the present tense in නවා, as in යනවා, 'go'; එනවා, 'come'; සිටිනවා, 'stand.' These forms are used for all numbers and persons. The colloquial form of the 1st person future tense ends in දේකු, in the singular and දේකුමු in the plural as in උඔබ එක දෙදේකු, 'I shall (or will) give it to you'; උඔබ සමහලෙන්නට අපි හෙට එදේකුමු, 'we shall (or will) come to-morrow to meet you.' (*Vide* § 182.)

* In the sense of අවසරයි or අවසර තිබෙනවා, 'there is permission.' This use of පුළුවනි seems to be quite modern.

NUMBER.

Basa or Vachana.

185. Verbs have two numbers—එකඟය, the singular, and බහුඟය, the plural, which correspond to the two numbers in nouns (*q. v.*).

PERSON.

Kāraka or Purusha.

186. Verbs have three persons, namely—

- (1) මසඳ කරු* or උතනම පුරුෂ, first person.
- (2) තසඳ කරු† or මබ්‍යම පුරුෂ, second person.
- (3) අන් කරු‡ or ප්‍රථම පුරුෂ, third person.

These correspond to the three persons in pronouns (*q. v.*).

187. TABLES OF INFLECTIONAL ENDINGS OF VERBS.

(i) *Indicative Mood.*

Tense.	Person.	Active Voice.	Passive Voice.
Past Tense.	1st Person.	S. ඉම්, ඉම, ඊම්, ඊම, එම, එම. P. අමක, අමිනු, අඬු, අමෝ, ඉමික, ඉමිනු, ඉඬු, ඉමෝ, ඊමක, ඊමිනු, ඊමෝ, උමික, උමිනු, උඬු, උමෝ, එමක, එමිනු, එමෝ.	S. ලදිම, ලදිම, ලද්දෙම, ලද්දෙම, ලැබිම, ලැබිම, ලැබුවම, ලැබුවම. P. ලදිනු, ලදිනික, ලදිනෝ, ලද්දෙනු, ලැබිනු, ලැබුවනු, ලැබුවනු.
	2nd Per.	S. ඉඟි, උඟි, එඟි. P. අඟු, උඟු, උඟු, උන්ඟු.	S. ලද්දෙඟි, ලැබුවෙඟි. P. ලද්දඟු, ලැබුවඟු.
	3rd Person.	S. අ, ආ, ඉ, ඊ, උ, ඒ. P. උ, උ, උන්, උන්ක, උන්නු, උක, උනු, උක, උනු, මි, ක, නු.	S. ලදි, ලද්දේ, ලැබි, ලැබුවි. P. ලදක, ලද්දක, ලද්දනු, ලද්දෝ, ලැබුවෝ, ලැබික, ලැබිනු, ලැබුවක, ලැබුවනු.

° Or මගබද කාරක. † Or තගබද කාරක. ‡ Or අනා කාරක.

Tense.		Person.	Active Voice.	Passive Voice.
Present Tense.	1st Person.		S. අම්, අමි, ඉම්, ඉමි, එම්, එමි, ඔමි, ඔමි, මි (rare). P. අම්භ, අම්හු, අමු, අමෝ, ඉම්භ, ඉම්හු, ඉමු, ඉමෝ, එම්භ, එම්හු, එමු, එමෝ, ඔම්භ, ඔම්හු, ඔමු, ඔමෝ, මෝ (rare).	S. ලබමි, ලබමි, ලැබෙමි, ලැබෙමි. P. ලබමභ, ලබමිහු, ලබමු, ලබමෝ, ලැබෙමිභ, ලැබෙමිහු, ලැබෙමිමු, ලැබෙමිමෝ.
	2nd Per.		S. අසි, ඉසි, එසි, එහි, ඔසි, ඔහි, හි (rare). P. අපු, අහු, ඉපු, ඉහු, එපු, එහු, ඔපු, ඔහු	S. ලබසි, ලැබෙසි. P. ලබපු, ලබහු, ලැබෙපු, ලැබෙහු.
	3rd Per.		S. ආ, ඉ, ඒ, මි. P. අත්, අති, ඉත්, ඉති, එත්, එති, ඔත්, ඔති.	S. ලබසි, ලැබෙසි, ලැබේ. P. ලබත්, ලබති, ලැබෙත්, ලැබෙති.
Future Tense.	1st Person.		S. අත්තෙමි, අත්තෙමි, ඉත්තෙමි, ඉත්තෙමි, එත්තෙමි, එත්තෙමි, ඔත්තෙමි, ඔත්තෙමි, මත්තෙමි. P. අත්තමිභ, අත්තමිහු, අත්තෙමු, අත්තෙමෝ, ඉත්තමිභ, ඉත්තමිහු, ඉත්තෙමු, ඉත්තෙමෝ, එත්තමිභ, එත්තමිහු, එත්තෙමු, එත්තෙමෝ, මත්තමිභ, මත්තමිහු, මත්තෙමු, මත්තෙමෝ, (තමිභ, තමිහු, තමෝ, තෙමු—rare).	S. ලබත්තෙමි, ලබත්තෙමි, ලැබෙත්තෙමි, ලැබෙත්තෙමි. P. ලබත්තමිභ, ලබත්තමිහු, ලබත්තෙමු, ලබත්තෙමෝ, ලැබෙත්තමිභ, ලැබෙත්තමිහු, ලැබෙත්තෙමු, ලැබෙත්තෙමෝ
	2nd Person.		S. අත්තෙහි, ඉත්තෙහි, එත්තෙහි, මත්තෙහි, තෙහි (rare). P. අත්තාහු, ඉත්තාහු, එත්තාහු, මත්තාහු, තාහු (rare), අත්තහු, ඉත්තහු, එත්තහු, මත්තහු.	S. ලබත්තෙහි, ලැබෙත්තෙහි. P. ලබත්තාහු, ලැබෙත්තාහු, ලබත්තහු, ලැබෙත්තහු.
	3rd Person.		S. අත්තෝ, ඉත්තෝ, එත්තෝ, මත්තෝ, තෝ (rare). P. අත්තෝ, අත්තාභ (or හු), ඉත්තෝ, ඉත්තාභ (or හු), එත්තෝ, එත්තාභ (or හු), මත්තෝ, මත්තාභ (or හු), (තාභ, තාහු—rare).	S. ලබත්තෝ, ලැබෙත්තෝ. P. ලබත්තාභ, ලබත්තාහු, ලබත්තෝ.

NOTE. — In classics ත් in the endings of the future tense is sometimes dropped, as අතෙමි, අතෙමි.

(ii) *Optative Mood.*

The endings of this mood are those proper to the present tense of the Indicative Mood, with ටා, the sign of this mood, affixed to them, with the exception of a few, which do not euphoniously admit ටා, and are therefore not used in the Optative Mood. They are :—

Person.	Active Voice.	Passive Voice.
1st Person.	S. අම්මටා, ඉම්මටා, එම්මටා, මම්මටා. P. අමෝමටා, ඉමෝමටා, එමෝමටා, මමෝමටා.	S. ලබම්මටා, ලැබෙම්මටා. P. ලබමෝමටා, ලැබෙමෝමටා.
2nd Person.	S. අසිටා, ඉසිටා, එසිටා, එහිටා, මසිටා, මහිටා. P. අවුටා, අහුටා, ඉවුටා, ඉහුටා, එවුටා, එහුටා, මවුටා, මහුටා.	S. ලබහිටා, ලැබෙහිටා. P. ලබහුටා, ලැබෙහුටා.
3rd Person.	S. ආවා, ඊවා, ඒවා, ඔවා. P. අත්වා, ඉත්වා, එත්වා, මත්වා.	S. ලබාවා, ලැබේවා. P. ලබත්වා, ලැබෙත්වා.

NOTE.—Verbs of this mood have only the present tense, which in sense has the force of the future. සි and වු in the endings of the 2nd person in the above tables are substitutions for හි and හු respectively.

(iii) *Imperative Mood.*

Person.	Active Voice.	Passive Voice.
2nd Per.	S. අ, ආ, ඊ, උ, අත්, අත්තා, ඉත්, අව, උව, එව, මව. P. අච්චි, ඉච්චි, එච්චි, මච්චි, උ.	S. ලබ, ලබව, ලැබ, ලැබෙව. P. ලබච්චි, ලැබෙච්චි.
3rd Person.	S. අත්තෝ, ඉත්තෝ, එත්තෝ, ඒ, මත්තෝ. P. අත්තෝ, ඉත්තෝ, එත්තෝ, මත්තෝ.	S. ලබත්තෝ, ලැබෙත්තෝ. P. ලබත්තෝ, ලැබෙත්තෝ.

NOTE 1.—Verbs of this mood partake of the sense of the present and future tenses. In books forms of the 2nd person ending in ච and චී are more common.

2. The particle පිය, 'leave,' is sometimes affixed to the past participial form of verbs when giving orders to menials and inferiors, as (*sing.*) මේ වැඩේ කරපිය, 'do this work'; (*pl.*) ගෙදර දුටපියත්, 'run home,' which may be equally well expressed without පිය, thus මේ වැඩේ කර, and නොපි ගෙදර දුටචී. In books the form පියව is generally found.

3. The particle පත්* (sometimes changed into යත්) is likewise affixed when ordering equals or inferiors, as (*sing.*) පොත දීපත්†, 'give the book'; (*pl.*) පොත දීපල්ලා.† The plural form පල්ලා is a combination of පත් and ලා (the plural suffix).

4. There is another colloquial form of the imperative, which is more respectful than the last, and is used to equals and superiors. It is formed by suffixing ඡ්ච or ඡ්චට (*sing. & pl.*), to the base of the present tense of verbs, as in මේ ලියුම ලියඡ්ච, 'write this letter'; මේක කරඡ්ච, 'do this.' ඡ්ච may be a corruption of ඡ්ච, an ending of the imperative mood.

Forms of the colloquial present tense of the indicative mood are similarly used, as (*sing.*) මෙහෙ එනවා, (please) 'come here'; (*pl.*) මෙහෙ එනවාලා. These forms are sometimes out of politeness used by superiors even to their subordinates, as when elderly Buddhist priests give orders to novitiates, &c.

* පත් is sometimes corrupted into ගත්, as කරගත් (for කරපත්), 'do'; කියගත් (for කියපත්), 'say.' In modern Sinhalese ග් in පත් or ගත් is sometimes doubled, as කරපත්ත (for කරපත්ත), සිටපත්ත (for සිටපත්ත), පලගත්ත (for පලගත්ත):—ඔහු මට මේක කරපත්ත (or කරපත්) කීනිස කලා, "As he said 'do this,' I did it." The *oratio obliqua* is often used in preference to such forms: thus the above sentence would be ඔහු මට මේක කරඡ්ච කී නිස කලා. In books when the particle පි is suffixed to such forms, they undergo a change, as කරපත්තැපි, සිටපත්තැපි, පලගත්තැපි.

† Here the expressions have reference to a third party and would mean, 'give (him, her, or them) the book'; but if it was required to refer to the speaker, the expressions would be (*sing.*) පොත දියත්, 'give (me or us) the book'; (*pl.*) පොත දියල්ලා. These expressions are generally used with the pronouns denoting the recipient.

5. Forms identical with gerunds ending in හු are used in books in the sense of the passive imperative, as මගේ වචනය සිහිකරණු, 'remember my word' (lit. 'let my word be remembered'); මේවච මහුට කියනු, 'tell this circumstance to him' (lit. 'let this circumstance be told to him').

6. The adjective මැනව or මැනව්, 'is good,' is used with a verb to express a very humble and respectful request or command, as in මෙහි වැඩිය මැනව, 'pray come hither,' lit. 'it is good if (you, &c.) come here'; අනුභව කල මැනව, 'pray eat,' lit. 'it is good if (you, &c.) eat.' The adjective හොඳයි, 'is good,' is used in the same way, as in මෙහි වඩිණිට හොඳයි, 'be pleased to come here' (lit. 'it is good to come here'); අනුභවකරණිට හොඳයි, 'Be pleased to eat' (lit. 'it is good to eat'). The words සොඳේ* and යහපති, 'is good,' are likewise used: e. g., මෙහි වඩිනවා සොඳේ, 'be pleased to come here' (lit. 'it is good to come here'); අනුභව කරණු (or colloquially කරණවා) යහපති, 'be pleased to eat' (lit. 'it is good to eat' or 'eating is good').

7. In old classics the letter හ, like ව, is suffixed to the simple forms of the imperative, as කියහ, 'say'; දියහ, 'give'; බලහ, 'see.' [Cf. the colloquial forms කියකෝ (or කියාපත්කෝ), දියකෝ (or දීපත්කෝ or දියත්කෝ), and බලකෝ (or බලාපත්කෝ)].

8. දුව, 'run'; නොසිත, 'don't think'; කර, 'do'; අඳු, 'dress,' 'draw' (as pictures, &c.); දනු, 'know'; පවතු, 'behave'; සිටුව, 'stand'; are a few examples ending in අ, ආ, and උ. In classics such forms as පැලකරත්, 'say' or 'state' (respectfully); අසත්, 'hear'; යදිත්, 'pray,' 'beseech'; කරත්ත or කරත්තැ, 'do,' also occur.

9. Roots of verbs often serve as forms of the imperative: e. g. කිය, 'say'; කප, 'cut'; කඩ, 'break'; දුව, 'run'; තෙම, 'wet.' But these forms are not respectful.

(iv) *Conditional Mood.*

Tense.	Active Voice.	Passive Voice.
Past.	අ, අත්, මත්, හොත්.	ලැබුව, ලැබුවත්, ලැබුවොත්.
Present.	ත්, ත, තු, හොත්, තත්.	ල බහොත්, ලැබෙත, ලැබෙහොත්, ලබත, ලබතත්, ලැබෙතත්.

* Not much used now. (Vide හොඳේ, a variant of හොඳේ, under Particles.)

NOTE.—The endings අ, ය, ක, ධ, ලැබුව, ලැබෙන, and ලබන are confined to classics. Some of them occur in the following words: යන් (in කුමන්ද යන්, ‘if I should say what’ = ‘namely’); කියන් = කියනොයන්, ‘if said’; ඇත = ඇත්තමි or ඇතොයන්, ‘if there is’; දුන් = දුන්හොයන් or දුන්හොයන්, ‘if given’; කියා = කියන කල්හි, ‘whilst said’; කෙලිඳු = කෙලිඳු කල්හි, ‘whilst playing.’ The ending ඉන් (sometimes ඉති in classics) is suffixed to මන් (in which case ම is lengthened), as ලැබුමන්හිත්, “ලැබුණිත්,” ‘if obtained.’ (Cf. some of the endings of the imperative mood common to this mood.)

NOTE 1.—Observe that the endings of the active voice of (volitive) verbs as shown in the above tables are used as endings of the involitive verbs (identical with old passive forms alluded to in § 159).

2. One verb does not admit of all the above endings and their use should, therefore, be carefully studied. (*Vide* §§ 193, 197.)

3. The expletive letter ය suffixed to verbs, &c., terminating an affirmative sentence and ද affixed to interrogative sentences, are not to be considered as verbal endings.

188. Verbs are also divided into ඉව්චිත ක්‍රියා, ‘Volitive verbs,’ *i. e.*, verbs expressing actions that are performed with the exertion and will of the doer, and අනිව්චිත ක්‍රියා, ‘Involitive verbs.’ The formation of involitives from volitives will be explained in the next section.* Verbs in the third person are given therein as examples, as the involitives are generally used in that person. (*Vide* § 196.)

Formation of Involitives from Volitives.

189. (a) Involitives from volitives of one syllable.†

The vowels අ and ආ are respectively changed into ඇ and ඇ, and the personal ending මි or මෙයි is affixed to the form so obtained.

* Passive verbs derived from active verbs without the addition of ලබ are included under involitives, as their formation and character are alike.

† The personal ending යි should not be taken into consideration in all the examples of this section when determining the number of syllables.

<i>Examples.</i>		
<i>Volitive.</i>	<i>Basal ending.</i>	<i>Involitive.</i>
කසි, 'eats'	ආ	කැවෙති, කැවෙයි.
යයි, 'goes'	" "	යැවෙති, යැවෙයි.
යාසි, 'smears'	ආ	යැවෙති, යැවෙයි.
හාසි, 'bathes'	" "	හැවෙති, හැවෙයි.

Observe that in the formation of the involitives දෙවෙයි and එවෙයි from the volitives දෙයි, 'gives,' and එයි, 'comes,' no change in the vowels takes place.

(b) Involitives from volitives of two syllables.

The first vowel, ආ or ආ is respectively changed into ඇ or ඇ.

"	උ or උ	"	ඉ or ඉ.
"	ඔ or ඔ	"	එ or එ.

The final vowel is changed into ඒ† or එ.

<i>Examples.</i>	
<i>Volitive.</i>	<i>Involitive.</i>
අඬයි, 'cries.'	ඇඬෙති, ඇඬෙයි.
ඳුවයි, 'runs.'	දිවෙති, දිවෙයි.
පොවයි, 'causes to drink.'	පෙවෙති, පෙවෙයි.
මරයි, 'kills.'	මැරෙති, මැරෙයි.
සාදයි, 'makes.'	සැදෙති, සැදෙයි.
සුරයි, 'scrapes,' 'scratches off.'	සිරෙති, සිරෙයි.
සෝදයි, 'washes.'	සේදෙති, සේදෙයි.
සාරයි, 'digs.'	සැරෙති, සැරෙයි.

But in bases whose first vowel is ඉ, ඊ, එ, or ඒ, only the final vowel is changed into ඒ or එ.

<i>Examples.</i>	
<i>Volitive.</i>	<i>Involitive.</i>
පිසයි, 'cooks.'	පිසෙති, පිසෙයි.
පිහයි, 'swims.'	පිහෙති, පිහෙයි.
පිරයි, 'combs.'	පිරෙති, පිරෙයි.
පෙරයි, 'filters.'	පෙරෙති, පෙරෙයි.
බෙදයි, 'divides.'	බෙදෙති, බෙදෙයි.
චේලයි, 'dries.'	චේලෙති, චේලෙයි.

* කසි may mean, 'he eats,' 'she eats,' or 'it eats.' So in the other verbs.

† When changed into this, the letter ය is omitted, as in ඇඬෙති, which = ඇඬෙ + යි.

(c) Involitives from volitives of three syllables.

The first and final vowels undergo changes similar to those of the volitives with two syllables. The second vowel is not generally changed; but if ආ or උ, it is changed respectively into ඇ or ඉ.

Examples.

<i>Volitive.</i>	<i>Incolitive.</i>
අඹරයි, 'grinds.'	ඇඹරේ, ඇඹරෙයි.
පුපුරයි, 'bursts.'	පිපිරේ, පිපිරෙයි.
පුළුස්සයි, 'burns.'	පිලිස්සේ, පිලිස්සෙයි.
බිබලයි, 'shines.'	බැබලේ, බැබලෙයි.
රවටයි, 'cheats.'	රවටේ, රවටෙයි.
වනසයි, 'destroys.'	වැනසේ, වැනසෙයි.

The Formation of Tenses.

190. The base of a verb (ක්‍රියාඛිත*) is its crude form to which the different terminations are added. It may be easily determined by taking an inflected verb and separating its suffix or termination from the base, as :--

Inflected verb.	Suffix.	Base.
කරමි, 'I do'	... අමි	... කර (<i>pres.</i>).
දුවමි, 'I run'	... අමි	... දුව (,,).
කලෙමි, } 'I did'	... එමි	... කල (<i>past</i>).
කෙලෙමි, }		
දිවුවෙමි, } 'I ran'	... } එමි	... } දිවු(වු) (,,).
දිවිමි, }	... } ඊමි	
කරන්නෙමි, 'I shall do'	... අන්නෙමි...	කර (<i>fut.</i>).
දුවන්නෙමි, 'I shall run'	... අන්නෙමි...	දුව (,,).

The bases may be more easily determined from the present and past participial adjectives without the termination වු or වු. The former, without the final ත (or ණ), is identical

* ක්‍රියා + අඛිත, 'base.' The term අඛිත is also applicable to bases of nouns. It literally means 'body.'

with the base of the present and future tenses of the verb, and the latter with that of the past tense, as :—

Inflected verb.	Participial adjective.	Base.
කරමි, 'I do'	- කරණ (<i>pres.</i>)	- කර.
දුවමි, 'I run'	- දුවන (")	- දුව.
සිටිමි, 'I stand'	- සිටින (")	- සිටි.
කළෙමි, 'I did'	- කළ (<i>past</i>)	- කළ.
දිවිමි, } 'I ran'	- දිවු (")	- දිවු.
දිවුවෙමි, }		
සිටිමි, } 'I stood'	{ සිටි or }	{ - සිටි or
සිටියෙමි, }	{ සිටිය }	{ - සිටිය.
කරන්නෙමි, 'I shall do'	- කරණ (<i>pres.</i>)	- කර.
දුවන්නෙමි, 'I shall run'	- දුවන (")	- දුව.
සිටින්නෙමි, 'I shall stand'	- සිටින (")	- සිටි.

191. From the above it will appear that the bases of the present and the past tenses differ vastly, and that the base of the future is the same as that of the present tense. By affixing to these bases the different inflectional endings already given in § 187, the different tenses, moods, participles, &c., may be formed. (*Vide* § 193.)

Observe that අන්නෙමි, an ending of the future tense, might be taken as being composed of අන්න + මි and that the base of the present tense + අන්න would seem to be the proper base of the future; but since there are in classics such future forms as කරණෙමි, දුවනෙමි for කරන්නෙමි, දුවන්නෙමි, the more modern forms, it will not be correct to take either කරන්න and දුවන්න or කරණ and දුවන as the bases of the future tense of the verb. The base of the present tense is therefore given as the base of the future.

192. As the bases of the present and the past tenses differ, the changes that take place in the formation of the past tense from the present will be here explained. In the following examples the personal terminations are put within parentheses, when not combined with the base, to mark the changes more clearly.

(a) *Bases of one syllable.*

අ or ආ is changed into ඇ.
 ඉ, ඊ, or එ   "   උ.
 ඔ   "   ඌ.

Examples.

<i>Present.</i>	<i>Past.</i>
ඉඳි, ඉඳි(යි), 'is' or 'sits.' ...	උනී.
ඉ(ත්තේ), ඉ(ත්තෙයි) ,, ...	උ(ත්තේ), උ(ත්තෙයි).
ක(යි), 'eats.' ...	කෑ, කෑ(ළු), කෑ(ඳේ).
දෙ(යි), 'gives.' ...	දු(නී), දු(නියි), දු(ත්තේ).
සා(ඹ), 'bathes.' ...	සෑ, සෑ(ළු), සෑ(ඳේ).
බෙ(යි), 'drinks.' ...	බී, බී(ළු), බී(ඳේ).

Exception.

එ(යි), 'comes.' ... ආ(ළු), ආ(ඳේ).

(b) *Bases of two syllables.*

අ or ආ is respectively changed into ඇ or ඇ.
 උ or උ^෦   "   ඉ or ඊ.
 ඔ or ඔ   "   එ or ඒ.
 The final vowel   "   ඊ or උ.

If the final vowel is ඉ, it is changed into ඊ, or is elided, and the consonant doubled.

Examples.

(i)

<i>Present.</i>	<i>Past.</i>
ආඛ(යි), 'cries.' ...	ඇඛී, ඇඛු(ළු), ඇඛු(ඳේ).
කාර(යි), 'hawks.' ...	කෑරී, කෑරු(ළු), කෑරු(ඳේ).
කොට(යි), 'chops,' 'pounds.' ...	කෙටී, කෙටු(ළු), කෙටු(ඳේ).
පුද(යි), 'offers.' ...	පිදී, පිදු(ළු), පිදු(ඳේ).
සුර(යි), 'scrapes,' 'scratches off' ...	සිරී, සිරු(ළු), සිරු(ඳේ).
සෝද(යි), 'washes.' ...	සේදී, සේදු(ළු), සේදු(ඳේ).

^o ඳේ and ළු in the terminations of verbs in the indicative mood often admit of being interchanged. ඳේ is more frequent in books. (*Vide* p. 134, note 3.)

(ii)

<i>Present.</i>		<i>Past.</i>
අනි(යි), 'pierces,' 'thrusts in.'		ඇනි, ඇත්තේ.
ගනි(යි), 'counts.'	...	ගැනි, ගැත්තේ.
පනි(යි), 'jumps.'	...	පැනි, පැත්තේ.
පදි(යි), 'paddles.'	...	පැදි, පැද්දේ.
මනි(යි), 'measures.'	...	මැනි, මැත්තේ.

But when the first vowel is ඉ, ඊ, එ, ඒ, ඇ, or ඇ, only the final vowel is changed.

Examples.

<i>Present.</i>		<i>Past.</i>
ඇඳ(යි), 'couples.'	...	ඇදී, ඇඳ(වේ), ඇඳ(යේ).
කිර(යි), 'weighs.'	...	කිරී, කිරූ(වේ), කිරූ(යේ).
තෙම(යි), 'wets.'	...	තෙමී, තෙමු(වේ), තෙමු(යේ).
දින(යි), 'wins.'	...	දිනී, දිනු(වේ), දිනු(යේ).
පිස(යි), 'cooks.'	...	පිසී, පිසු(වේ), පිසු(යේ).
පින(යි), 'swims.'	...	පිනී, පිනු(වේ), පිනු(යේ).
ලිහ(යි), 'unties.'	...	ලිහී, ලිහු(වේ), ලිහු(යේ).
වේල(යි), 'dries.'	...	වේලී, වේලු(වේ), වේලු(යේ).

(c) *Bases of three syllables.*

The first and final vowels undergo changes similar to those of the verbs with two syllables above noticed. The second vowel generally remains unaltered, but when it is ආ or උ, it is generally changed into ඇ or ඉ respectively.

Examples.

<i>Present.</i>		<i>Past.</i>
අකුල(යි), 'rolls up.'	...	ඇකිලී, ඇකුලු(වේ), ඇකුලු(යේ).
ගොරව(යි), 'grows.'	...	ගොරවී, ගොරවු(වේ), ගොරවු(යේ).
පුපුර(යි), 'bursts.'	...	පිපිරී, පිපුරූ(වේ), පිපුරූ(යේ).
මතුර(යි), 'charms.'	...	මැතිරී, මැතුරූ(වේ), මැතුරූ(යේ).
රවව(යි), 'cheats.'	...	රවවී, රවවු(වේ), රවවු(යේ).
වමර(යි), 'vomits.'	...	වැමැරී, වැමැරූ(වේ), වැමැරූ(යේ).

The Principal Parts of Verbs.

193. The (1) base of the present tense (which is identical with the simple form of the imperative mood formed

without the suffixes ට, &c.*) and (2) the past participial adjective may be taken as the principal parts of a verb, from which the other parts thereof are formed, viz. :—

From the *first* (1) principal part,
 Present and future tenses (*Ind. Md.*),
 Optative Mood,
 Imperative Mood,
 Permissive forms ending in පුච්චෙහි, පුච්චෙවන්, and පුච්චන් (*vide* § 166),
 Conditional Mood (*pres. form*),
 Present and past participles,
 Present participial adjective and past participial adjective ending in පු, and
 Verbal nouns ending in නු or නි (including those denoting agency) and those ending in මි and ලී of verbs of the fourth conjugation :

From the *second* (2) principal part,
 Past tense (*Ind. Md.*),
 Permissive forms ending in සා (or වා) ච්චි, සා (or වා) ච්චන්, and ච්චන් (*vide* § 166),
 Conditional Mood (*past form*),
 The other forms of the past participial adjective, and
 Verbal nouns ending in මි and ලී of verbs of the other three conjugations and other kinds of verbal nouns.

But in the case of verbs of the third conjugation (*b*), nearly all the inflections may be formed from the second principal part (*vide infra* example III). A few examples showing the manner in which the different inflections of a verb may be formed from its principal parts are given below.

---

* Except in the case of the involitives, and a few of the volitives, especially those whose bases end in ඉ, this form of the imperative serves as the base of the present tense, *i.e.*, the first principal part.

Example 1.

Verb කරමි, 'I do'—Principal parts කර කළ.

(1) From the 1st principal part කර.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular.*

- 1st pers. කර + (අ)මි* = කරමි.
 2nd „ කර + (අ)නි or (අ)සි = (කරනි =) කෙරෙහි or කරසි.
 3rd „ කර + (අ)සි or එ = කරසි or (කරේ =) කෙරේ.

Plural.

- 1st pers. කර + (අ)මු = කරමු.
 2nd „ කර + (අ)හු or (අ)වු = කරහු or කරවු.
 3rd „ කර + (අ)නි or එනි = කරනි or (කරෙහි =) කෙරෙහි.

(Colloq.) කර + නවා = කරනවා (*sing.* & *pl.*).*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. කර + (අ)න්නෙමි = කරන්නෙමි.
 2nd „ කර + (අ)න්නෙහි = කරන්නෙහි
 3rd „ කර + (අ)න්නේ = කරන්නේ.

Plural.

- 1st pers. කර + (අ)න්නෙමු = කරන්නෙමු.
 2nd „ කර + (අ)න්නාහු = කරන්නාහු.
 3rd „ කර + (අ)න්නෝ = කරන්නෝ.

(Colloq.) 1st pers. කර + කැකු = කරකැකු (*sing.*);
 කර + කැකුමු = කරකැකුමු (*pl.*).

2nd & 3rd pers. කර + අවි = කරවි (*sing.*); කර + අවිත් = කරවිත් (*pl.*).

◦ The suffixes should be combined with the bases in accordance with the rules of combination (*Sandhi*).

☞ When the combination can be effected by simply eliding the initial vowel of the suffixes and affixing the remainder to the base, the vowel is put within parentheses.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. කර + (අ)මිවා = කරමිවා.
 2nd „ කර + (අ)භිවා or (අ)සීවා = (කරභිවා =) කෙරෙහිවා or කරසීවා.
 3rd „ කර + අවා or ඒවා = කරවා or කෙරේවා.

Plural.

- 1st pers. කර + (අ)මෝවා = කරමෝවා.
 2nd „ කර + (අ)හුවා = කරහුවා.
 3rd „ කර + (අ)ත්වා = කරත්වා or කෙරෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. කර + (අ)ව = කරව.
 3rd „ කර + (අ)ත්තේ = කරත්තේ.

Plural.

- 2nd pers. කර + (අ)ව් = කරව්.
 3rd „ කර + (අ)ත්තෝ = කරත්තෝ.

(*Colloq.*) 2nd pers. කර + පිය or පත් = කරපිය or කරපත් (*sing.*); කර + පල්ලා = කරපල්ලා (*pl.*); කර + (අ)ණ්ඩ = කරණ්ඩ; &c.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

කර + පුවාමේ (or කරපු + වාමේ) = කරපුවාමේ; &c.

Plural.

කර + පුවාමෙත් (or කරපු + වාමෙත්) = කරපුවාමෙත්;
 කර + පුදෙන් (or කරපු + දෙන්) = කරපුදෙන්; &c.

CONDITIONAL MOOD (*Pres. form.*)

කර + ත, තත්, or තොත් = කරත, කරතත්, or කරතොත්; කල, කට; &c.

PRESENT PARTICIPLE.

කර + මිත් = කරමිත්.

PAST PARTICIPLE.

කර; කොට; කොටින් (rare).

කර + ලා = කරලා; කර + ඇ = කරැ; &c.

PRES. PART. ADJ. AND PAST PART. ADJ. WITH TERMINATION පු.

කර + න = කරණ; කර + (අ)න්නාටු = කරන්නාටු.

කර + පු = කරපු.

VERBAL NOUNS.

කර + නු = කරණු; කරණු + අ or ඒ = කරන්නා, කරණුයේ or කරන්නේ, or කර + (අ)න්නා, (අ)නුයේ, or (අ)න්නේ = කරන්නා, කරණුයේ, කරන්නේ; &c.

කර + ඊම් = (කරීම් =) කිරීම් or කෙරීම්.

කර + උම් = (කරැම් =) කෙරැම්.

(2) From the 2nd principal part කල.

INDICATIVE MOOD.

*Past Tense.**Singular.*

1st pers. කල + එම් = කලෙම් or කෙලෙම්.

2nd „ කල + එහි (or සි) = කලෙහි (or සි) or කෙලෙහි (or සි).

3rd „ කල + ඒ = කලේ or කෙලේ.

Plural.

1st pers. කල + එමු = කලෙමු or කෙලෙමු.

2nd „ කල + අහු = කලාහු.

3rd „ කල + ඔ = කලෝ.

(Colloq.) කල + අ = කලා (sing. & pl.).

PERMISSIVE FORMS.

කල + අවේ (or කලා + වේ) = කලාවේ (sing.);

කල + දෙන්න = කලදෙන්න; &c.

CONDITIONAL MOOD (*Past form*).

කල; කල + මත්, or (අ)ත් = කලොත්, or කලත්.

PAST PART. ADJ. WITH TERMINATION වූ.

කල + අවු = කලාවූ.

OTHER VERBAL NOUNS.

කල + ඒ = කලේ or කෙලේ;
 කල + මි = කලෝ or කෙලෝ;
 කල + (අ)හු = කලහු; &c.

Example II.

Causal verb කරවමි, 'I cause to do'—Principal parts කරව; කරවු or කරවු, කෙරෙවු or කෙරෙවු.*

(1) From the 1st principal part කරව.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. කරව + (අ)මි = කරවමි; &c.

Plural.

1st pers. කරව + (අ)වු = කරවවු; &c.

(*Colloq.*) කරව + නවා = කරවනවා (*sing.* & *pl.*).

Future Tense.

Singular.

1st pers. කරව + (අ)ත්තෙමි = කරවත්තෙමි; &c.

Plural.

1st pers. කරව + (අ)ත්තෙවු = කරවත්තෙවු; &c.

(*Colloq.*) 1st pers. කරව + ක්කු = කරවක්කු (*sing.*);

කරව + ක්කුවු = කරවක්කුවු (*pl.*).

2nd & 3rd pers. කරව + අවි = කරවාවි (*sing.*);

කරව + අවිත් = කරවාවිත් (*pl.*).

* The final උ of the 2nd principal part is used both long and short : in the inflections it generally becomes short.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

1st pers. කරව + (අ)මිවා = කරවමිවා; &c.

Plural.

1st pers. කරව + (අ)මෝවා = කරවමෝවා; &c.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

2nd pers. කරව + (අ)ව් = කරවව; &c.

Plural.

2nd pers. කරව + (අ)ව්ච්ච්ච් = කරවච්ච්ච්; &c.

(Colloq.) 2nd pers. කරව + පිය, or පන් = කරවපිය or කරවපිය, or කරවපන් or කරවපන් (*sing.*);කරව + පල්ලා = කරවපල්ලා or කරවපල්ලා (*pl.*);
කරව + (අ)ණ්ඩ = කරවණ්ඩ; &c.

PERMISSIVE FORMS.

කරව + පුලාමේ (or කරවාපු + වාමේ) = කරවාපුලාමේ
(*sing.*);

කරව + පුදෙන් (or කරවාපු + දෙන්) = කරවාපුදෙන්; &c.

CONDITIONAL MOOD (*Pres. form.*)කරව + ත, තන්, or තොන් = කරවත, කරවතන්, or
කරවතොන්; &c.

PRESENT PARTICIPLE.

කරව + මින් = කරවමින්.

PAST PARTICIPLE.

කරව + ආ = කරවා; කරවා + ලා = කරවාලා; &c.

PRES. PART. ADJ. AND PAST PART. ADJ. WITH TERMINATION පු.

කරව + න = කරවන; කරව + (අ)න්නාපු = කරවන්නාපු;
කරව + පු = කරවපු or කරවාපු.

VERBAL NOUNS.

කරව + නු = කරවනු; කරව + ඊම් or උම් = කරවීම් or කරවුම්; &c.

NOTE.—In forming causative verbal nouns ending in මී and ලී, එ in the penult of the second principal part is changed into අ, as ඇඹවීම, ඇප්ලවීම, හික්වීම, &c.

(2) From the 2nd principal part කරවූ or කෙරෙවූ.

INDICATIVE MOOD.

Past Tense.

Singular.

- 1st pers. කරවූ, or කෙරෙවූ + ඊම්, or එම් = කරවීම්, or කෙරෙවූවෙම්.*
 2nd „ කරවූ, or කෙරෙවූ + එහි = කරවූයෙහි, or කෙරෙවූවෙහි.
 3rd „ කරවූ, or කෙරෙවූ + ඊ, or ඒ = කරවී, කරවූයේ or කෙරෙවූවේ.

Plural.

- 1st pers. කරවූ, or කෙරෙවූ + ඊමු, or එමු = කරවීමු, or කෙරෙවූවෙමු.
 2nd „ කරවූ, or කෙරෙවූ + උහු, or අහු = කරවූහු, or කෙරෙවූවහු.
 3rd „ කරවූ, or කෙරෙවූ + උහ, හ, or මී = කරවූ, කරවූහ, or කෙරෙවූවෝ.

(*Colloq.*) කෙරෙවූ + අ = කෙරෙවූවා (*sing. & pl.*).

PERMISSIVE FORMS.

කෙරෙවූ + වාචී (or කෙරෙවූවා + චී) = කෙරෙවූවාචී (*sing.*);
 කෙරෙවූ + දෙත් = කෙරෙවූදෙත්; &c.

CONDITIONAL MOOD (*Past form*).

කෙරෙවූ + මත්, or අත් = කෙරෙවූවොත්, or කෙරෙවූවත්.

PAST PART. ADJ. WITH TERMINATION වූ.

කෙරෙවූ + අවූ = කෙරෙවූවාවූ.

* මී may be used for short වූ in the inflections.

The remaining inflections are formed from the second form of the 2nd principal part by changing the final ඉ into අ and adding the necessary suffixes, thus :—

IMPERATIVE MOOD.

(*Colloq.*) ඇවිද + පිය, or පත් = ඇවිදපිය, or ඇවිදපත් (*sing.*);
ඇවිද + පල්ලා = ඇවිදපල්ලා (*pl.*); &c.

PERMISSIVE FORM.

ඇවිද + පුඳෙත් (or ඇවිදපු + ඳෙත්) = ඇවිදපුඳෙත්.

PAST PARTICIPLES ENDING IN අ AND ලා.

ඇවිද (*Vide* § 177); ඇවිද + ලා = ඇවිදලා.

PAST PARTICIPIAL ADJECTIVE WITH TERMINATION පු.

ඇවිද + පු = ඇවිදපු.

Careful study of this section, §§ 177, 189, 192, & 195, and the paradigms of conjugations given at the end of this chapter, should enable the student to form any of the inflections at once with accuracy.

194. Verbs may be divided into four conjugations according to the different ways in which their principal parts are formed. The second conjugation contains causatives and a large proportion of non-causatives, and the fourth conjugation involitive verbs. The principal parts of verbs of the four conjugations are given in the next two sections. It should be noticed that in compound verbs, such as හරිහස්ස, සැරිසර, and අස්වද්ද, the first part undergoes no change, while the second part is conjugated according to one of the conjugations. Compound verbs, of which only a few are noticed, will, however, appear under "Exceptions."

195.

FIRST CONJUGATION.

Bases consist of one syllable. Changes: ජ or ජ, is changed into ජෑ in past participial adjective. Past participle ends in ජ, as කෑ, ගෑ, දෑ. Gerunds generally terminate in ජු and මි only; those ending in ජෑමි are more common and may be easily formed by suffixing මි to the 2nd principal part.

Base (<i>Pres. tense</i>).			Past Part. Adj.
ක,° 'eat' (<i>vide</i> p. 239.)	...	...	කෑ.
ග, 'smear,' 'play' (a stringed musical instrument)	...	...	ගෑ.
ද, 'burn' (<i>invol.</i>)	...	...	දෑ.
උ, 'lay,' 'place' ...	...	...	උෑ.
හ,† 'bathe' (one's self)	...	...	හෑ.
භ, 'display,' 'put forth to view'	...	...	භෑ.
බ, 'let down,' 'unload'	...	...	බෑ.
ම, 'endure,' 'suffer'	...	...	මෑ.
භ,‡ 'plough' ...	...	...	භෑ.

SECOND CONJUGATION.

Characteristics—Final vowel ජ of the base is changed into උෑ (උ) in the past participial adjective. Past participle ends in ජෑ, as ජකුඋෑ, ජඹෑ.

* The gerundial forms කෑවුමි and කෑවිලි are now commonly used in the sense of 'pan-cake' and 'sweet-meat' respectively. Observe that gerunds are often used where pure nouns are used in English, e.g., ජෑවිමි, ජෑවුමි, 'cry'; ජෑතිරිලි, 'cloth' (for spreading, &c.); ජෑලිලිමි, 'seizure'; ජෑසිමි, ජෑසිමි, &c., 'question,' 'query'; ජෑඳුමි, 'dress'; කෑවුමි, කෑවිමි, 'fracture'; කඹාලු, කවුලු (from කෑවිලි), 'gap,' 'stile'; කෑපිමි, කෑපුමි, 'cut'; භාඛකෑසිලි, 'building,' 'structure'; දැන්විමි, 'notice,' 'advertisement'; නෑවුමි, නෑවිමි, 'dance'; පිහුමි (from පති), 'leap,' 'summersault'; මෑවිමි, 'creation'; ලිඛුමි, ලිඛිලි, 'letter,' 'document'; මෑලිලිමි, 'burial.'

† In classics sometimes හඹ (*past part. adj.* කෑහෑ).

‡ හිඹ is a peculiar gerundial form of this verb. The regular form හෑමි is also used, though not so frequently.

(i) *Non-Causal Verbs.*

(a) Bases consist of two or three syllables. Changes: ජ or ජ in the first syllable is changed into ජ or ජ respectively.*

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
ජනුල, 'roll up' ...	ජනුලු.
ජබ, 'cry,' 'weep' (<i>vide</i> p. 248.) ...	ජබු.
ජබල, 'crow,' 'cry' (of birds generally)...	ජබලු.
ජතුලල, 'rub' (with the hand) ...	ජතුලලු.
ජබ, 'mould' (images) ...	ජබු.

Examples.

ජදක, 'believe'; ජක, 'knead'; ජලුල, 'wash' (clothes); ජබර, 'twist' (of ropes, &c.), 'grind'; ජබුණ, ජබුණ, † 'string together,' 'thread'; ජලල, 'seize,' 'hold'; ජබුල, 'pick up'; ජබුණ, ‡ 'stir up' (as a heap of things, &c.), 'excite'; ජක, ජක, § 'hear,' 'question'; ජබුර, 'block up,' 'pile together'; ජක, 'yawn'; ජබ, 'break'; ජක, 'cut'; ජලබ, 'agitate'; ජක, ජක, 'scratch'; ජකර, 'hawk' (with the throat); ජර, 'sift' (in gemming, &c.), 'wash'; ජරක, 'abuse'; ජල, 'flow,' 'rise' (of water), 'dip in'; ජලක, 'join'; ජබක, 'surround,' 'adorn'; ජක, ජක, 'strike'; ජක, 'waddle'; ජක, 'regard,' 'esteem'; ජක, 'make'; ජක, || 'place'; ජක, 'seethe,' 'boil'; ජල, 'flog,' 'bruise'; ජක, 'foment,' 'warm'; ජකර, ජකර, ¶ 'rub or smear on,' 'touch'; ජකක, 'drive'; ජකල, 'struggle,' 'wind' (as a thread); ජර, 'bear,' 'suffer'; ජක, 'wrap'; ජක, 'raise,'; ජක, 'dance'; ජක, ජක, 'bend'; ජක, ජක, 'kill,' 'destroy'; ජක, 'confuse,' 'entangle'; ජක, 'hope for'; ජක, °° 'defeat'; ජක, 'put on' (dress or ornaments); ජක, 'split,' 'cleave'; ජක, 'impose,' 'thrust upon'; ජක, 'declare,' 'say'; ජක, 'trample,' 'thresh'; ජක, 'clear up'; ජක, 'solder,' 'weld'; ජක, 'embrace'; ජක, 'shine'; ජක, 'look at,' 'see'; ජක, 'insert,' 'put in'; ජක, 'blot out,' 'obliterate,' 'melt' (metals, &c.); ජක, 'kill'; ජක, 'create'; ජක, ජක, 'stitch'; ජක, 'aim at'; ජක, 'stop,' 'delay'; ජක, 'frown,' 'scowl'; ජක, 'deceive,'

* When the vowel in the first syllable is ජ, ජ, ජ, ජ, ජ, or ජ, no change takes place except in the final vowel. [*Vide infra* (d).]

† The form ජබුණ is commonly used.

‡ Past participial adjective ජබුණ or ජබුණ.

§ Colloquially ජ takes the place of ජ generally.

|| Colloquially ජක, ජක (past part. adj. ජක, ජක).

¶ Colloquial form.

°° The causal forms ජකර and ජකර are generally used now for ජක: in old classics the form ජක (past part. adj. ජක) is found.

'beguile'; වඩ, 'nurse and foster,' 'take or carry' (a child in the arms); වද, 'give birth to'; වක, 'wave,' 'spread or lay out,' 'describe'; වන, 'destroy,' 'lay waste'; වර, 'cease' (to yield fruit, milk, &c.); වලක, 'avoid,' 'evade'; වලඳ, 'eat' (respectful); වලල, 'bury'; වව, 'grow' (plants, &c.); වස, වස, 'cover,' 'close'; සකස, සකස, 'comfort,' 'console'; සපය, † 'provide,' 'supply'; සරස, සරස, 'adorn,' 'array'; සලක, 'regard,' 'think'; සලස, ‡ 'cause'; සඳ, සඳ, 'make'; සඳ, සඳ, 'decorate,' 'bring up' (children, &c.); සප, සප, 'chew,' 'bite'; සම, 'blow' (as wind); සල, සල, 'pour or empty out,' 'shake,' 'sift' (flour, &c.); සාර, සාර, 'dig.'

Exceptions.

When the vowel in the second syllable is ආ it is generally changed into ඇ. The change of final ඊ into ළ is common in classics. (*Vide* § 194.)

Base (<i>Pres.tense</i>).	Past Part. Adj.
අතුරද, 'spread out' ...	ඇතුරු, අතුළ.
අදන, † 'know,' 'recognize' ...	ඇදින, ඇදින.
අස්වද්ද, 'cultivate' (ground) ...	අස්වැද්ද.
සකාර, 'decoct' ...	සැකැරු.
සරසව, 'twirl' ...	සරසැවු.
සරඛ, 'castrate' ...	සැරඹු.
සලස, } 'stir up,' 'mix' (a liquid) }	සැලඳු.
සලස, } 'stir up,' 'mix' (a liquid) }	සැලැන්ඳු.
සොඩස, 'build,' 'bring to land' ...	සොඩසැඳු.
දම, 'cast down,' 'put' ...	දැමු, දුමම.
සය, 'shine forth,' 'clear up' ...	සැවු.
පිරිවර, 'surround' ...	පිරිවැරු.
පියාම, 'fly' ...	පියැඹු.
මතුරද, 'charm,' 'mutter' ...	මැතුරු, මතුළ.
ලබ, † 'obtain,' 'receive' ...	ලැබු, ලඳ.
වතුර, 'pour out,' 'shed' ...	වැතුරු, වතුළ.
වදර, 'say' (respectful) ...	වැදැරු, වදුළ (or වදුසළ).
වපුරද, 'sow' ...	වැපුරු, වපුළ.

° The causal form වලස්ව is also used.

† Past participial adjective සැපසු or සැපෙවු.

‡ The causal forms සලස්ව and සලස්ස are often used for සලස (සලස colloquially). (*Vide* principal parts of causal verbs.)

§ In classics the past part. is sometimes අතුට, මතුට, වපුට respectively.

|| Past part. ඇදින or ඇදිනලා. The older form හදන is also used in books for අදන.

¶ Past part. ලැබ, ලබ, ලබලා, ලැබලා, or ලදින.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
වමාර, 'vomit' ...	... වැමැරැ.
වරකත, 'decline,' 'conjugate' ...	... වරකැගු.
වස, ^o 'dwell,' 'live' ...	... විසු.
සැරිසර, 'go from place to place' ..	... සැරිසැරැ.
සරිකස්ස, 'rectify,' 'amend' ...	... සරිකැස්සු.

(b) Bases consist of two or three syllables. Changes: **උ** or **ඌ** in the first syllable is changed into **ඉ** or **ඊ** respectively. The vowel in the second syllable of bases consisting of three syllables is also generally changed into **ඉ** by assimilation. Assimilation of vowels is common in gerunds ending in **මි**, e. g., ඉගුළුමි, ඉහිලිමි; ඉතුරුමි, ඉතිරිමි.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
උගුල, 'pull out' ...	... ඉගුළු, ඉහිළු.
උතුර, 'overflow' ...	... ඉතුරු, ඉතිරු, උතුල.†
උසුර, 'pluck up,' 'wrest' ...	... ඉසුරු, ඉදිරු.
උක, 'issue' (as from a spring)	ඉකු.
උපස, 'earn,' 'supply' ...	... ඉපසු, ඉපෙවු.‡
උසුම, 'pull up,' 'extract' ...	... ඉසුමු, ඉපිමු.
උස, 'cook' ...	... ඉසු, ඉවු.‡
උර, 'suck,' 'absorb' ...	... ඉරු.
උඋ, 'rub' ...	... ඉඋ.
උලුප, 'scoop out' ...	... ඉලිපසු.
උස්ස, 'lift up,' 'raise' ...	... ඉස්සු.
උසුල, උසුල, 'bear' (a burden)	ඉසුලු, ඉසුලු, ඉහිලු.
ඉතුර, 'roar,' 'thunder' ...	... හිහිරු, හිතුරු, ගුගුල.†
ඉම,§ 'run' ...	... දිමු.
පුද, 'offer' (a gift) ...	... පිසු.
පුප, 'swell out' ...	... පිපසු.
පිසුර, 'burst' (<i>intrans.</i>) ...	... පිපිරු, පිපුරු.
පුර, 'fill,' 'commence' ...	... පිරු.

^o Forms such as වෙවෙස, වෙවෙසි, &c., of the present tense are often used in books. Past part. වැස, which is identical with that of වස, 'rain.' In classics past part. adj. is sometimes වුසු.

† This form occurs in classics.

‡ This form is more euphonious. Gerunds ending in **මි**: ඉපසිමි; ඉවුමි, ඉවිමි.

§ Past participle දුම or දුමලා. In classics sometimes දිම (both base and past part.)

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
සරුද්ද, 'link,' 'splice,' 'weld'...	පිරිද්ද.
පුළුස්ස, 'burn,' 'bake'	පිලිස්ස.
බුර, ^o 'bark' (as a dog) ...	බර.
මුද, 'release' ...	මුද.
රුක්ස, 'endure,' 'tolerate' ...	රිස්ස.
සුර, සුර, 'scratch,' 'scrape off'...	සිර, සිර.

(c) Bases consist of two or three syllables. Changes :
 ම or ඔ in the first syllable is changed into එ or ඒ respectively.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
මත, } 'wrap round'	{ ඒතු.
මත, }	{ එතු.
මම, 'press down' ...	... එබු.
කොට, 'chop,' 'pound,' 'peck'	... කොටු.
කොණ්ඨ, † 'pinch' ...	... කොණ්ඨු.

Examples.

තොත, 'plat,' 'knit'; කෝර, 'choose,' 'solve'; දෙම, 'chatter,' 'speak'; දෙව, 'milk,' † 'wash' (*past part. adj.* දෙවු); පොත, 'soak'; පොල, 'winnow'; පොලම, 'incite,' 'instigate'; මෝර, 'mature,' 'become hard' (*intrans.*); යොද, 'join,' 'contrive,' 'employ'; සොය, කොය, 'seek,' 'thatch' (*past part. adj.* යෙවු, යෙවු); යෝද, යෝද, 'wash.'

(d) Bases consist of two or three syllables. Changes :
 none, except the characteristic change of the final vowel.
 [*Vide supra* (a).]

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
ආද, 'couple,' 'yoke' ...	... ආඳ.
ඉර, 'tear,' 'saw' ...	... ඉර.
ඉවස, 'endure' (with patience) ...	... ඉවස.
එද, } 'mix' (as curry stuffs in cooking)	{ එඳ.
එද, }	{ ඒඳ.
එල්ම, එල්ල, 'hang,' 'suspend' ...	... එල්මු, එල්ලු.
එල, 'spread out' (of a cloth, mat, &c.), 'cast down' ...	... එළ.

^o උඩුබුරුල, උඩුබුරුල්ල, 'whine,' 'howl' [*Past part. adj.* උඩුබුරුළු, උඩුබුරුල්ල].

† The forms කොණ්ඨත (*past part. adj.* කොණ්ඨතු) and කොණ්ඨු (*or* ක්)ස්ස (*past part. adj.* කොණ්ඨස්ස) are also used colloquially.

‡ The noun කිරි, 'milk,' is generally prefixed to the verb. The forms දො and දෙවි (*past part. adj.* දෙවු or දෙව්ස) are also very common. *Past participle* දෙව (*or* දෙව) or දෙවල (or දෙවලා).

Examples.

එලල, 'darn'; කිඳ, 'sink' (*intrans.*); කිය, 'say' (*past part. adj.* කී, කියු or කීවු); කිර, 'weigh'; කෙලක, කෙලක, 'soil', 'profane'; ගිවිය,^o 'covenant', 'consent'; ගෙව, 'pay off', 'spend' (as time); ගෙවල, 'say'; ගෙම, 'wet', 'damp'; ගෙරප, 'press upon', 'throng'; දින, 'win' (a race, lawsuit, &c.); දිර, 'rot', 'digest'; දිවුර, † 'swear'; දෙදර, 'totter', 'splinter'; දෙස, ‡ 'preach'; නිද, 'asleep'; නිව, නිම, 'extinguish', 'cool'; නිම, 'finish'; නෙර, 'protrude'; නෙරප, 'drive away', 'expel'; නෙල, 'pluck' (fruit, &c.), 'pluck off' (as cotton, coir fibre, &c.); පෙර, 'strain', 'distil'; පෙරල, 'overturn', 'roll'; පෙල, 'trouble' 'agitate'; පිණ, 'rejoice'; පිය, 'shut', 'close' (*past part. adj.* පිසු or පිවු); පිය, පිය, § 'cook'; පිය, 'swim'; පිර, 'comb'; බෙද, 'divide'; බේර, 'separate', 'settle' (accounts, disputes, &c.); මිය, || 'die'; මිරික, 'squeeze'; රිය, 'creep through'; ලිය, 'write', 'turn' (on a lathe), 'mince' (*past part. adj.* ලියු or ලිවු); ලියල, 'sprout'; ලියස, 'slip', 'slide'; ලිය, 'untie', 'loosen'; වික, 'bite', 'chew'; විදක, 'expand', 'spread out'; විමස, 'examine', 'inquire into'; විග, ¶ 'weave'; විලල, වේල, 'dry'; විස, විසද, 'explain', 'solve', 'spend'; විතීද, 'spread out'; වෙවිල, 'shake', 'tremble' (*intrans.*); සිය, හිය, 'beg' (alms, &c.); සික, හික, 'think'; සිනද, හිනද, 'boil down'; ගෙල, එල, 'cast down', 'spread out.'

Exception.

පිරිගෙල, 'contemn', 'treat disrespectfully' (*past part. adj.* පිරි ගෙවී).

NOTE.—Some verbs, causal only in form but not in sense, will be found under causal verbs. The verbs අපුල්ල, අවුසස, ගල්ල, දක්ක, අස්වද්ද, කරකම, කලකම, හරිගසස, ලපුප, ලස, පුරුද්ද, පුලුසස, රුසස, ලුසස, which have become non-causal in sense, but seem to be variants of causal forms now seldom used, have been noticed above. A few more of these will be found below under causal verbs.

^o Past part. ගිවිය or ගිවියලා. Past part. adj. ගිවියු or ගිවියස.

† Past part. adj. දිවුල in classics. In the expression දිවිදෙස, 'evil effects of swearing' (falsely), දිවි stands for (බොරු) දිවුල or දිවිවීමේ ('of swearing'). Contrast දිවුල, sometimes ජිවුල (base දිවුල්, ජිවුල්), 'wood apple' (*Feronia elephantum*).

‡ This word is now loosely used in colloquial language, e.g., බොරු දෙසකම එසා, 'don't tell lies'; මටත් ලැබුණු විටක (or අහුලකම) ලබම හරිම දෙසකදී, 'when I too get the chance (or when I catch you) I will pay you off' (lit. 'lecture you properly').

§ Past part. පිය, පිය, පියලා, or පියලා

|| Past part. මිය. (*Vide* § 196.)

¶ Past part. විග or විගලා. Past part. adj. විගු or විවු.

(ii) *Causal Verbs.*

Characteristic—Vowel in the penult of the base (consisting of three or four syllables) is changed into ඵ in the past part. adjective.

Bases consist of two, three, or four syllables.

☞ For the benefit of beginners, bases of the corresponding non-causal forms are given after the 2nd principal part and, under “*Examples*,” within parentheses after the English explanations, except when such forms are either not extant or not common. In explanations where the words “cause to” are necessary, they are omitted to gain space by placing an ellipsis before the succeeding verb, as ‘eat’ for “cause to eat.” Observe that, owing to the difference of idioms in the two languages, some of the explanations do not admit of “cause to” being prefixed to them. (*Vide* notes on pp. 224 & 229.)

(a) Other changes: Same as those under (i) (a). But in bases of three or four syllables, if උ occurs in the 2nd syllable, it is changed into ඉ [*vide supra* (i) (b).]; and if ඞ occurs in the 2nd syllable consisting of a vowel-consonant and a consonant, it is changed into ඞෑ.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Non-causative.
අටව, ‘set’ (a spring or trap) ...	අෑටවු.	—
අඹව, ‘weep,’ ‘cry’ (<i>vide</i> p. 249) ...	අෑඹවු.	අඹ.
අතුරුව, } ‘-spread out,’ ‘-open out’	අෑතිරෙවු.	අතුර.
අදුව, } ‘-pull,’ ‘-draw’ (<i>vide</i> p. 255)	අෑදුවු.	අදි.
අද්ද, }	අෑද්දු.	
අද්දුව, }	අෑද්දෙවු.	
අපුල්ලව, ‘-wash’ (clothes) ...	අෑපිල්ලෙවු.	අපුල්ල.
කව, ‘-feed,’ ‘-eat’ (<i>vide</i> p. 241) ...	කෑවු.	ක.
කලමව, } ‘-agitate’ ...	කෑලමෙවු.	කලම.
කලමබව, }	කෑලෑමබෙවු.	කලමබ.
ගාව, ‘-smear,’ ‘-play’ (on a stringed musical instrument) ...	ගෑවු.	ගා.

Examples.

අකුල(රවු)ව, ‘-roll,’ ‘-shrivel up’ (අකුල); අභව, භභව, ‘-understand,’ ‘intimate’ (අභි, භභි); අන්ව, අන්ක, අන්කව, ‘-pierce,’ ‘-thrust,’ ‘-butt’ (අභි); අන්දව (or අන්ද), ‘dress’ (another), ‘get a drawing made’ (අදි); අඳුන්ව, අඳුන්ක, අඳුන්කව, ‘-know,’ ‘introduce’ (අඳුක);

අඹව, 'mould' (images), 'chase away' (අඹ); අරව, 'send' (to 3rd person), 'open' (අරී); අල්ලව, 'seize,' 'hold' (අල්ල); අලව, 'paste,' 'stick'; අවුලව, 'pick up' (අවුල); අවුළුව, අවුලුව, 'kindle,' 'incite,' quarrels, &c.; අවුස්සව, 'stir up,' 'excite' (අවුස්ස); අස්ව, අස්ස, අස්සව, 'hear,' 'inquire' (අස); කඩව, 'break,' 'pluck' (කඩ); කපව, කප්ප, කප්පව, 'cut' (කප); කලන්ව, කලන්ක, කලන්කව, 'stir up,' 'mix' by stirring^o (කලක); ගන්ව, ගන්ත, ගන්තව, 'take' (ගනි); ගලව, 'save,' 'unfasten,' 'redeem'; ගස්ව, ගස්ස, ගස්සව, 'strike' (ගස); තබව, තබ්බ, තබ්බව, තබ්බව, † 'keep,' 'place' (තබ); තලව, ,bruise,' 'flog' (තල); දන්ව, දක්ක, දක්කව, 'show,' 'exhibit' (දකි); දන්ව, දන්ක, ‡ 'inform' (දකි); දව, 'burn' (ද); නන්ව, නන්ත, නන්තව, 'raise,' § 'ascend' (නත); නලව, 'cease crying,' 'soothe'; නවන්ව, නවන්ක, නවන්කව, 'stop' (නවත); නස්ව, නස්ස, නස්සව, 'kill,' 'destroy' (නස); නාව, 'give bath' (නා); පටව, 'twine or wrap round,' 'entangle' (=පටල); පටව, 'load' (goods, &c.); පණ්ඩ, 'order,' 'pass' (laws, &c.), 'set up' (a seat, &c.); පතුරුව, 'spread,' 'extend' (පතුර); පන්ව, පන්ත, පන්තව, 'jump,' 'drive away' (පනි); පලදව, පලන්දව, (or පලන්ද), 'adorn' another (පලදී); පරද(රද්)ව, පරද්ද, පරද්දව, 'defeat,' 'defeat' (පරදි); පවන්ව, පවන්ක, පවන්කව, 'observe,' 'maintain' (පවනි); බබලව, 'shine' (බබල); බස්ව, බස්ස, බස්සව, 'let or take down,' 'descend,' 'flow' (බස); බාව, 'get let down or unloaded,' 'lay down' (බා); මබව, 'make muddy'—*e. g.*, fields by the trampling of oxen, 'tread' (මබ); මද්ව, මද්ද, මද්දව, 'polish,' 'smoothen,' 'draw toddy' from trees (මද්); මන්ව, මන්ත, මන්තව, 'measure' (මනි); මරව, 'kill' (මර); මලව, 'dry up' sauce in cooking, (generally) 'wither' vegetables by slightly cooking with scraped cocoanut; || මස්ව, මස්ස, මස්සව, 'sew' (මස); යව, 'send'—to a third person (ය); ලන්ව, ලන්ත, ලන්තව, 'roost,' 'lie down' (ලනි); වතුරුව, 'shed,' 'scatter' (වතුර); වද්ව, වද්ද, වද්දව, 'strike,' 'force in' by striking (වද්); වන්දව (or වන්ද), වද්ව, 'worship' (වද්); වරද(රද්)ව, වරද්ද, වරද්දව, 'make a mistake,' 'fail' (වරද්); වලන්ව, වලන්ක, වලන්කව, 'avoid' (වලනි); වස්ව, වස්ස, වස්සව, 'close,' 'shut' (වස), 'rain' (වසි); විද්ව, විද්ද, විද්දව, 'pierce,'

^o Observe that the explanations apply to the first two forms, which have now almost lost the causal sense, and "cause to" should be employed in explaining the third (double causal) form, which is now used as the proper causative. This should be borne in mind in connection with the explanations in other similar cases. (*Vide* § 154.)

† Colloquially තිබ්බ, තිබ්බව, තිසව (rare). *Vide* කබ—p. 220.

‡ The double causative දන්කව is sometimes colloquially used.

§ The form නාව (*past part. adj.* නැංවු) is also used in this sense.

|| What is prepared in this manner is called මැලවුම්, a gerundial form. The form මැලවීම is also used.

‘shoot’ with an arrow (විදි); සදව, හදව, ‘-make,’ ‘-decorate’ (සද, හද); සලස්ව, සලස්ස, සලස්සව^o, ‘cause,’ ‘effect,’ ‘bring about’ (සලස); සාදව, ‘-make’ (සාද); සභව, භභව, භංභව (*past part. adj.* භංභෙවු, භංභෙවු, භංභෙවු), ‘hide’ (=භංභ); හරව, ‘turn round’ (හැරව); හසුරුව, ‘act or move,’ ‘regulate’ (හැසිරව); භාව, ‘-plough’ (භා).

Exceptions.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Non-causative.
අස්වද්දව, ‘cultivate’ (ground)...	අස්වැද්දෙවු.	අස්වද්ද.
කරව, ‘do’ (<i>vide</i> p. 213) ...	කෙරෙවු.	කර.
කරකව, ‘twirl’ ...	කරකැවෙවු.	කරකව.
භොඩකස්ව, } භොඩකස්භ, } භොඩකස්භව, } භොඩකංච, }	{ භොඩකැස්වු. භොඩකැස්භු. භොඩකැස්භෙවු. භොඩකැංචු.	{ භොඩකභ.
චකදව, ‘clear up,’ ‘be pleased with’ ...	චැකැදෙවු.	චකද.
හරිගස්ව, } හරිගස්ස, } හරිගස්සව, }	{ හරිගැස්වු. හරිගැස්සු. හරිගැස්සෙවු.	{ —

(b) *Vide supra* remarks at (b) of non-causal verbs and (a) of causal verbs.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Non-causative.
උපදව, ‘produce,’ ‘cause’ ...	ඉපදෙවු.	උපදි.
උතුරව, ‘overflow,’ ‘boil over’	ඉතිරෙවු.	උතුර.
උලුප්පව, ‘scoop out,’ ‘float’ ...	ඉලිප්පෙවු.	උලුප්ප.
උස්සව, ‘lift up’ ...	ඉස්සෙවු.	උස්ස.
ඉඟුරව, } ඉඟුරුව, }	{ ගිගිරෙවු.	{ ඉඟුර.
දුවව, ‘run’ ...	දිවෙවු.	දුව.
පුප්පව, ‘swell out’ ...	පිප්පෙවු.	පුප්ප.
පුපුරව, ‘blast,’ ‘burst’ ...	පිපුරෙවු.	පුපුර.
පුබුදුව, ‘awaken,’ † ‘open’ (as a flower) ...	පිඞිදෙවු.	පුබුදි.
පුරුද්දව, ‘link,’ ‘splice,’ ‘weld’	පිරිද්දෙවු.	පුරුද්ද.
බුරව, ‘bark’ ...	බිරෙවු.	බුර.
පුලුස්සව, ‘burn,’ ‘bake’ ...	පිලිස්සෙවු.	පුලුස්ස.
මුදව, ‘set free,’ ‘freeze’ ...	මිදෙවු.	මුද.

Exceptions.

උගස්ව, උගස්ස, උගස්සව (*past part. adj.* ඉගැස්වු, ඉගැස්භු, ඉගැස්භෙවු), ‘teach’ (උගස්); උගුල්ව, උගුල්ල, උගුල්ලව (*past part. adj.* ඉගිල්වු, ඉගිල්සු, ඉගිල්ලෙවු), ‘pull out’ (උගුල්).

^o *Vide* note 3 on page 229.

† In this sense the corrupted form කුබුද්ද is colloquially used.

(c) *Vide supra* remarks at (c) of non-causal verbs and (a) of causal verbs.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Non-causative.
මකව, } '-wrap round'	... { එකෙවු.	මක.
මකව, }	... { එකෙවු.	මක.
මරව, 'stare' ...	... එරෙවු.	—
මසව, 'lift up,' 'erect' ...	... එසෙවු.	—
කොටව, '-chop,' '-pound,' '-peck,' 'instigate' ...	... කෙටෙවු.	කොට.
තොරව, 'roar,' 'growl,' 'thunder' ...	... තෙරෙවු.	—
දෙබව, 'prate,' 'chatter' ...	... දෙබෙවු.	දෙබ.
පොඟව, 'soak,' 'saturate' ...	... පෙඟෙවු.	පොඟ.
පොලඹව, '-incite' ...	... පෙලඹෙවු.	පොලඹ.
පොව, '-drink,' '-absorb' ...	... පෙවු.	බො. ^o
මොලව, 'kindle' (fire), 'double' (the fist) ...	... මෙලෙවු.	—
යෙදව, '-contrive,' '-employ' ...	... යෙදෙවු.	යෙද.

(d) *Vide Supra* remarks at (d) of non-causal verbs and (a) of causal verbs.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Non-causative.
ආදව, '-couple,' '-yoke' ...	... ආදෙවු.	ආද.
ඉරව, '-tear,' '-saw' ...	... ඉරෙවු.	ඉර.
ඉල්ලව, '-ask' ...	... ඉල්ලෙවු.	ඉල්ල.
ඉතිරව, 'spill' ...	... ඉතිරෙවු.	—
එල්ලව, '-hang,' '-suspend' ...	... එල්ලෙවු.	එල්ල.
එලව, 'drive away' ...	... එලෙවු.	—
එලව, '-fall,' 'give' ...	... එලෙවු.	එල.
එව, 'send' (to 1st & 2nd persons)	එවු.	එ.
කැඳව, 'invite' ...	... කැඳෙවු.	—
කිඳව, '-sink' ...	... කිඳෙවු.	කිඳ.
කියව, '-say,' 'read' ...	... කියෙවු.	කිය.
ගිල්ල, ගිල්ල, ගිල්ලව, 'immerse,' 'inlay,' 'swallow' ...	... ගිල්ලු, ගිල්ලු, ගිල්ලෙවු.	ගිලි.
ගිවිසව, ගිවිසඟ, ගිවිසීම, '-cove- nant,' '-consent' ...	... ගිවිසවු, ගිවිසඟු, ගිවිසෙවු.	ගිවිස.
ගෙනව, ගෙනන, ගෙනනව, '-bring,' 'get brought' ...	... ගෙනවු, ගනනු, ගෙනෙවු.	ගෙණ.
දිව්ව, '-swear,' 'take oath of' ...	... දිව්වෙවු.	දිව්ව.

Examples.

දෙව, 'give' (දෙ); නිමව, '-finish,' 'finish' (නිම); නියව, 'shew (teeth),' 'grin'; කෙරව, '-drive away,' '-expel' (කෙරව); පිඹව,

^o Old form is පො (root පා).

‘rejoice,’ ‘exult’ (පිණ); පියව, ‘-shut,’ ‘-close’ (ජය); පිහිටුව, පිහිටව (past part. adj. පිහිටවු), ‘establish,’ ‘found’ (පිහිට); පෙන්න, පෙන්නව (past part. adj. පෙන්නවු, පෙන්න, පෙන්නෙවු), ‘show,’ ‘exhibit’ (පෙණෙ); පෙරව, ‘-filter’ (පෙර); පෙරව, පොරව (past part. adj. පෙරෙවු), ‘enrobe,’ ‘wrap round’; ලියව, ‘-writes,’ ‘-turn on a lathe’ (ලිය); ලෙලව, ‘brandish,’ ‘-vibrate’ (ලෙලෙ); විලව (=විලව), ‘-dry’ (විල); විසුරුව, ‘spread about,’ ‘scatter’ (විසිර); වේලව, ‘-dry’ (වේල); වෙවිලව(වෙවුලව), ‘-tremble,’ ‘-shake’ (වෙවිල); ගින්නව, ‘subdue,’ ‘train’ (ගින්නව).

Exceptions.

සංසි(රහි)ඳව, සංසි(රහි)ඳව [past part. adj. සංසි(රහි)ඳෙවු], ‘appease,’ ‘satisfy’ (සංසිඳෙ, සංසිඳෙ).

NOTE.—(1) Observe that some verbs admit of double causal forms, which are often used colloquially in preference to the older and more correct causatives, e. g., ගෙන්නව (for ගෙන්න or ගෙන්න), කපන්නව (for කපන්න or කපන්න), පන්නව (for පන්න or පන්න), and others given under the second conjugation (ii) *supra*. Of these the original and less euphonoous forms such as ගෙන්න, කපන්න, first given, are now rarely used.

(2) Sometimes verbs which are causative in form are now used as non-causative, as අවම, අඹව, ඉතිර(රු)ව, කැඳව, ගලව, කලව, හිමව, පටව, පණව, එලව. Similarly causal forms are sometimes used in classics in a non-causal sense, e. g., “කැකැරව” for කැකැර, (he, &c.) ‘stirred’; “අකුලුව” for අකුල, ‘having rolled up.’ (*Vide* p. 224.)

(3) සලන්න, සලන්න, or සලන්නව is also used after other verbs to express the sense of procuring or causing, as in ඒ වැනි කරන්න සලන්නපන්න, ‘cause that (or) the work to be done’; ඔහුට උඹවෙන්න එන්න සලන්න, ‘I will cause (persuade) him to come to you.’ (*Vide* Chapter on Idioms.)

THIRD CONJUGATION.

Characteristics.—Bases end in ඉ and the past part. adj. in ආ or ඉ. Past participles end in ආ, as ඇඳ, පැලඳ, කැහිට.

(a) Bases consist of two or three syllables. Changes : ආ or ආ in the first syllable is, as usual, respectively changed into ආ or ආ. The last consonant is doubled in forming the past participial adjective ending in ආ, but if a semi-nasal is attached to the consonant it is augmented into its corresponding full nasal and the consonant is not doubled. These forms are now more frequently used than those ending in ඉ. In the formation of the latter the final syllable does not undergo any change. When these forms

no changes take place in the first and second syllables. Changes in the final syllable are the same as those noticed under (a) *supra*.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
ඇවිදි, 'walk' (<i>vide</i> p. 216) ...	ඇවිද්ද, (ඇවිදි).
ඇතිදි, 'pick up,' 'pick out' ...	ඇතින්ද, (ඇතිදි).
ඉසි, } 'sprinkle,' 'bale out' ...	ඉස්ස, (ඉසි).
ඉති, } (water) ...	
කිඹදි, 'dive' ...	කිඹද්ද, (කිඹදි).
කිඹසි, 'sneeze' ...	කිඹස්ස, (කිඹසි).
හිලි, 'swallow' ...	හිල්ල, (හිලි).
හිව්සි, 'covenant,' 'consent' ...	හිව්ස්ස, (හිව්සි).
නැගිවි, 'get up,' 'rise from' ...	නැගිව්ව, (නැගිවි).
පිඹ, 'blow' (with mouth, pipe or tube) ...	පිඹබ, (පිඹ).
පිති, } 'wipe,' 'cleanse' ...	පිස්ස, (පිසි).
පිසි, }	
බිදි, 'break,' 'crack' (brittle things) ...	බින්ද, (බිදි).
විදි, 'bore,' 'pierce,' 'shoot' (arrow) ...	විද්ද, (විදි).
විදි, 'suffer,' 'undergo' ...	වින්ද, (විදි).
සිදි, } 'cut off,' 'exterminate' ...	සින්ද, (සිදි).
හිදි, } 'prepare or express' (oil) ...	
පිඹ, } 'kiss,' 'sniff' ...	පිඹබ, (පිඹ).
ඉඹ, }	

Exceptions.

කෙලි, 'play' ...	කෙලිය, (කෙලි).
ලෙච්, 'lick' ...	ලෙචිය, (ලෙචි).
සිටි, } 'stand,' 'stay,' 'be' (of persons), 'dwell' ...	සිටිය, (සිටි).
හිටි, }	

FOURTH CONJUGATION.

Involitive Verbs.

Characteristics.—Vowel in the first syllable is ඇ, ඈ, ඉ, ඊ, එ, or ඒ, and it is immutable. Past part. adj. ends in උතු (or උන).† Past participles end in ඊ, as ඇදි, ඇණි, ඇඹරි.

° Imp. mood, 2nd pers. *sing.* හිටු, හිටපය, හිටපන්, හිටන් (*colq.*).

† Cf. the ending ඉ of present participial adjectives. The endings උතු or උන and ඉච්ච of the past part. adj. are peculiar to involitive verbs. ඉච්ච is used only colloquially. (*Vide* § 179.)

(a) Bases generally consist of two or three syllables. Changes: the final vowel is changed into *උ*, and *භ* or *භ* is suffixed to the vowel-consonant formed by its combination.

The corresponding volitive forms are given in the manner in which non-causal verbs were given under causal verbs, and the words "be" and "become" (which are often employed to convey the involitive sense) are omitted in the explanations as "cause to" was omitted in those of causal verbs. The involitive idea should always be kept in view in order to comprehend the explanations correctly. When a word has departed from its involitive sense (as එබේ in its sense of 'peep'), the explanations are marked with an asterisk (*); and when an involitive form of a word admits of being used in the sense of both a volitive and an involitive, as in the sentences *ලමයා ගසේ එල්ලුවේය* (volitive), 'the boy hanged on the tree'; *ගසේ අත්ත එල්ලුවේය* (involitive), 'the branch of the tree was hanging,' such words or their explanations are marked with two asterisks (**).

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Volitive.
ඇඳ, ° 'drag (one's-self or its-self),** 'wheeze' (<i>vide</i> p. 253)	ඇඳුනු (ක).	අඳි.
ඇඳ, 'pierce' ...	ඇඳුනු (ක).	අභි.
ඇඳ, '-mixed up' ...	ඇඳුනු (ක).	අභ.
ඇඳර, '-twisted,' 'grind' ...	ඇඳරුණු (ක).	අඳර.
ඇර, 'quit,** 'pass off,' 'opened' ...	ඇරුණු (ක).	අරි.
ඇල, 'adhere,' 'stick' ...	ඇලුනු (ක).	—
ඇස, ඇස, 'hear,' 'overhear' ...	ඇසු(රනු)නු (ක).	අස, අභ.
ඇඳ, '-united' ...	ඇඳුනු (ක).	ඇඳ.
ඉක්ම, 'pass away' ...	ඉක්මුනු (ක).	—
ඉඳ, '-mellow' ...	ඉඳුනු (ක).	—
ඉපඳ, '-born,' 'arise' ...	ඉපඳුනු (ක).	උපඳි.†
ඉර, '-torn,' '-sawn' ...	ඉරුණු (ක).	ඉර.
ඉස, } '-sprinkled' ...	{ ඉසුනු (ක). ඉසුනු (ක).	{ ඉසි. ඉභි.
ඉස්ස, '-lifted up' ...	ඉස්සුනු (ක).	උස්ස.
එඳ, } '-wrapped round' ...	{ එඳුනු (ක). එඳුනු (ක).	{ මිභ. මිභ.

° Verbal nouns ඇඳුම and ඇඳීම are also used in the sense of 'asthma.' In some parts of the Island අඳි is used in the sense of 'wheeze.'

† This form is also used as an involitive, when it takes the same past part. adj. as ඉපඳ.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Volitive.
එබේ, 'bend down,' 'peep'*	එවුණු (හ).	බබ.
එරේ, 'sink in' (mud, &c.)	එරුණු (හ).	එර.
එවේ, 'come' ...	එවුණු (හ).	එ.
එලඹේ,** 'approach'	එලඹුණු (හ).	—
එල්ලේ,** 'hang on or from' ...	එල්ලුණු (හ).	එල්ල.

Examples.

ඉගිලේ, 'start'* (as a bird or planet), '-drawn out'^o (ලඟුල); ඉතිරේ, 'overflow' (ලඟුර, *q. v.*); ඉදිමේ, 'swell,' '-bloated'; ඉදිරේ, '-up-rooted' (ලදුර); ඉලිස්සේ, '-scooped,' 'rise to the surface'^o (ලලුස්ස); ඉතිරේ, '-spilled'; කැබේ, 'break' (කබ); කැපේ, 'cut' (කප); කැලමේ, '-agitated,' '-stirred' (කලම); කැලවේ, කැලැත්වේ, '-stirred up' (කලක, කලත්ත); කැවේ, '-eaten,' 'eat' (ක); කිඳේ (or කිදේ), 'sink' (*past part.* කිද); කියේ,** '-excited,' '-angry'; කියවේ, 'read,' 'say' (කිය); කිරේ, '-weighed' (කිර); කෙරේ, '-done' (කර); ගැණේ, '-reckoned,' '-taken' (ගණි); ගැරකේ, '-vilified' (ගරක); ගැරේ, '-sifted' (ගර); ගැලපේ, 'agree,' 'fit together' (ගලප); ගැලේ,** 'sink in' (ගල); ගැනේ, 'tremble,' 'crack,' '-struck' (ගන); ගැස්සේ, 'quake,' '-startled,' '-sprung' as a trap (ගස්ස); ගිලේ, 'sink in,' 'dip' one's-self in* (ගල); ගෙවේ, '-platted,' '-knitted' (ගෙව); ගෙවේ, 'get paid off,' 'pass or wear away' (ගෙව); ගැවේ, '-made,' '-formed' (ගව); ගැමිබේ, '-sodden' (ගමිබ); ගැලේ, '-bruised,' '-crushed' (ගල); ගැවරේ, ගැරවේ, 'rub against,' '-smeared on' (ගවර, ගරව); ගැවේ, '-distressed' (in mind),* '-heated' (ගව); කිබේ,† 'be' —of things (කබ); කෙවේ, '-wet' (කෙව); කේරේ, '-intelligible to,' '-sorted out' (කේර); දුබේ, 'feel,' 'perceive' (දභි); දුවේ, '-wrapped round' (දුවව); දුබේ, 'burn,' '-inflamed' (දඹ); දිලිසේ, දිලිසේ,** 'glitter,' 'shine'; ගැවකේ (= ගවනි), 'stop,'* 'cease' (ගවක); ගැකේ, ගැකේ (= ගසි. නහි), 'die,' 'perish' (ගක, නක); ගැකේ,** 'ascend' (ගක); ගැවේ,** 'bend' (ගව); නික්මේ,** 'issue forth,' 'start'; නිමේ, 'end,' 'terminate' (නිම); නිවේ, '-extinguished,' '-cold' (නිව); පැටලේ** '-entangled,' '-confused' (පටල); පැරඳේ = පරදි, '-defeated' (පරද); පැලේ, 'crack,' 'split' (පල); පැවකේ (= පවනි), 'continue,' 'exist'; පැසේ, පැකේ, 'mature,' 'ripen,' '-grey' (as hair); පැහැඳේ, පැඳේ, '-clear,' '-pleased or satisfied with' (පහද, පඳ); පැකේ, '-trampled on' (පක); පැස්සේ, පැකේ, '-welded or united,' 'agree' (පස්ස, පක); පිපිරේ, 'burst,' 'crack' (පුපුර); පිපේ, 'expand,' '-bloated'; පිබිඳේ (= පුබුදි), 'awake'; පිරිකේ, 'decline,' 'diminish'; පිරේ, '-full' (පුර); පිලිස්සේ, 'burn,' '-consumed with fire' (පුලිස්ස); පිඳේ (= පුදි *quid vide*); පෙවේ, '-soaked or saturated' (පෙව); පෙණේ, 'appear,' 'see' (*vide note on p. 238*); පෙරලේ,** 'roll'

^o Also ඉගිල්ලේ and ඉල්ලේ (rare) respectively.

† Past part. adj. කිබුණු (හ): in classics sometimes තුබු, තුබුණු (හ).

(සෙරල); සෙර, 'strained,' 'filter through' (සෙර); සෙල, 'tossed about,' 'suffer from' (සෙල); සෙලම, 'instigated,' 'incited' (සෙලම); සෙව, 'taken in' (as a liquor), 'absorbed,' (බෙව); බැඳ, 'grilled or roasted' (බද); බැඳ, 'bound' (බද); බැබල, 'shine,' 'glitter' (බබල); බිඳ, 'break,' 'crack' (බිද); බෙඳ, 'divided' (බෙද); මැන, 'obliterated' (මන); මැම, 'trampled down,' 'pressed between' (මම); මැඳ, 'polished,' 'smoothed' (මද); මැන, 'measured' (මන); මැර, 'die' (මර); මැව, 'created' (by itself), 'formed' (මව); මැන, 'sewed' (මන); මිඳ, 'get free' (මුද), 'congeal'; මිරින, 'pressed,' 'squeezed' (මිරින); යෙඳ, 'engaged in,' 'contrived' (යෙද); රැන,** 'get a living,' 'maintained' (රක්); රඳ, 'rest,' 'stopped' (රද); රවම, 'deceived' (රවම); රිඳ, 'ache,' 'pain'; ලැබ, 'received' (ලබ); ලියම, 'write,' 'turned' on a lathe (ලිය); ලිය, 'untied or -loose' (ලිය); වැජම, 'live prosperously'*; වැව,** 'fall'; වැටින, 'convinced,' 'understood'; වැම, 'increase,' 'grow' (වම); වැඳ (=වද), 'strike against,' 'rush in';* වැන, 'spread,' 'reel,' 'stagger'** (වන); වැන, 'perish,' 'desolate' (වන); වැරඳ (=වරද), 'mistake,' 'err' (වරද); වැලන,** (= වලක්), 'refrain' (වලන); වැලඳ, 'attacked with' (as a disease); වැලන,** 'wail,' 'lament'; වැලල, 'buried' (වලල); වැව, 'grow' -vegetation, &c. (වව); වැන, වැන, 'covered,' 'closed' (වන, වන); වැන, 'ooze,' 'flow out' (වැන); විකින, 'sell,' 'sold' (විකින); විඳ, 'pierced' (විද); වින, 'dry' (වින); විසර, 'scattered,' 'dispersed'; විහිඳ, 'spread' (විහිද); මව (*past part. adj.* වුන or වුන), 'become' (*vide p.* 238); මවල, 'entwined' (මවල); මවල (=විනල), 'dry' (මවල); කැන,** 'sleep' (කන); කැන,** 'consoled,' 'console' (කන); කැරන, කැරන** 'adorned,' 'adorn' one's-self, 'prepare one's-self (කරන, කරන); කැල, කැල, 'shake,' 'sift'—as in sieve, 'fall or run out' (කල, කල); කැඳ, කැඳ, 'formed,' 'made' (කද, කද); කැන, 'suffice,' 'suitable'; සින, සින, 'think,' 'occur to mind' (සින, සින); සින, 'laugh'* (*vide p.* 261.); සිඳ, සිඳ, 'cut off,' 'dry up' by evaporation (සිද, සිද); සිඳ, සිඳ, 'scratched,' 'scraped off' (සුර, සුර); කැන, කැනම, 'hide'* one's-self, 'lie concealed' (කන, කනම); කැන, කැන, 'understand,' 'perceive' (කන, අන); කැඳ (*vide කැඳ supra*), 'formed,' 'made,' 'grow' (කද); කැන, 'strike against,** 'chewed' (කන); කැර,** 'turned,' 'turn'; කැර, 'dug or cut out,' 'excavated' (කර); කිනම,** 'submissive,' 'trained'; කිනඳ, කිඳ, සිඳ, 'dry up' by evaporation (කිනද, කිද, සිද).

Exceptions.

කැන,** 'discouraged,' 'dissatisfied'; පවලම** (*vide පවලම*), 'complicated,' 'entangled' (පවලම); සංසිඳ, සංසිඳ, 'satisfied,' 'appeased' [*past part. adj.* සංසි(රන)ඳුන (ක), සංසුන්, සංසුන්]; කරිකැන, කරිකැන, 'rectified' (කරිකැන).

(b) Bases consist of three syllables with vowels ඇ and ඉ in the 1st and 2nd syllables respectively. Changes : the vowel in the 2nd syllable is assimilated to ළ in the 3rd syllable of the past participial adjective. The other changes in the final syllable, &c., are similar to those of (a) *supra*.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Volitive.
ඇකිල, 'shrivel,' 'curl up' ...	ඇකුලු (ක).	අකුල.
ඇපිල, 'washed' (of clothes)	ඇපුලු (ක).	අපුල.
ඇමිණ, '-strung or threaded' ...	ඇමුණු (ක).	අමුණ.
ඇවිල, ° 'pain,' 'take fire' ...	ඇවුලු (ක).	අවුල.
ඇවිසෙ, '-stirred up,' '-excited'	ඇවුසු (ක).	අවුස.
ඇතිර, '-stopped,' '-blocked up'	ඇහුරුණු (ක).	අහුර.
ඇගිට, 'get up' ...	ඇගුටු (ක).	ඇගිටි.
ඇකිල, 'trip,' '-hindered' ...	ඇකුලු (ක).	—
ඇතිර, 'spread,' '-diffused' ...	ඇතුරුණු (ක).	ඇතුර.
ඇමිණ, ** 'arrive,' 'come' ...	ඇමුණු (ක).†	අමුණ.
වැගිර, '-shed' ...	වැගුරුණු (ක).	වැගුර.
වැතිර, 'lie prostrate,* dormant, or half done' (of work, &c.) ...	වැතුරුණු (ක).	—
වැපිල, '-sown' ...	වැපුරුණු (ක).	වැපුර.
වැගිර, 'behave,* 'move' ...	වැපුරුණු (ක).	—

[*Vide* next section for the principal parts of defective verbs.]

Remarks.

1. Additional meanings of some of the involitives may be gathered from those given for their corresponding volitives, as in the case of causal and non-causal verbs.

2. Compound verbs are sometimes used to convey the sense of some of the above-mentioned verbs. *Vide* § 201, Idioms, and Index B.

3. Observe that involitives generally do not take gerunds in ළ, and that their gerunds in ම are identical in form with those of volitives.

4. The involitive verbs ඇවිල, ඉක්ම, ඉගිල, ඉතිර, ඉදි, ඉපද, චලම, නික්ම, පැකිල, පැතිර, පැමිණ, පැරද, පැවස, පැහැද, පිහිද, වැගිර, වැතිර, වැරම, වැලස, වැලප, and විසිර also take past part. forms ending in අ, as ඇවුල, ඉක්ම, ඉගිල, &c.

° The gerund ඇවිලිලි is generally used in the sense of 'side pain.'

† පැමිණි, පැමිණ, and පත් are also used.

Irregular and Defective Verbs.

196. These are few in number, but in common use and should be carefully studied. Some of these verbs have already been noticed in the previous section. The gerunds ending in ලී are rare.

Present (3rd pers. sing.).	Past Part. Adj.	Past Part.	Imperative (sing.).	Gerund in මී.
අභි, අභියි, ^o 'is worth'	—	—	—	—
ඇභි, ඇභ, 'is' (vide p. 268)	—	—	—	—
ඉඳි, ඉඳියි, † 'is' (of persons), 'sits' (vide p. 269)	ඉන්, ඉන්හු (හ)	ඉද	ඉඳි, ඉඳුව, ඉඳිය, ඉදපිය	ඉදිමී, ඉදුමී.
{ උපදි, උපදියි, ඉපද, ඉපදියි, } { is born, 'arises' }	{ උපන්, උපන්හ (හ) ඉපදහු (හ) }	{ ඉපද, ඉපිද, ඉපදි }	{ උපදුව, ඉපදිය }	{ ඉපදිමී, ඉපදුමී. }
එයි, එ, 'comes' ...	ආ	අවුන්, ඇවින්, ඇවිදින් †	එව, වර, වරෙන්, වරේ (sing. & pl.)	එමී, එමී.
මයි, මයියි, § 'is becoming or proper'	—	—	—	—
කයියයි, 'aches' ...	කයියාපු	කයියා	—	කයීකුමී.
කරයි, කෙරේ 'does' (vide p. 210)	කල	කර, කෙර	කර, කරපන්, කරපිය	කරිමී, කෙරිමී, කෙරුමී.
ගනී, ගනියි, † 'takes'	ගන්, ගන්හ	ගනේ	ගනු, ගනේන්, ගන්	ගැනීමී, ගැනුමී.

^o Present participial adjective අභයා. The future අභින්නේ assumes the form අභයේ in books; so වට්ඨේ is used for වට්ඨින්නේ, the future of වට්ඨි (q. v. next page).

† The colloquial forms (of the present tense) are ඉන්නවා, ගන්නවා, and දන්නවා (of දනි on next page), respectively. Present participial adjectives: ඉදින or ඉන්න, ගන්න, දන්න. The form හිදි or හිදියි also occurs in books for ඉදි or ඉදියි. The past part. අර (sometimes ගැර, ඇර or ර—remnant of a verb now extinct), 'having taken' always requires ගනේ and its inflections after it, as අරගනේ, අරගනේ (also අරන්), &c. (Vide § 160.)

‡ In classics sometimes අවුදින් and rarely අවුදු. The form ඇවිල්ලා (i. e., ඇවින්නා) is also used colloquially. (Vide § 178.)

§ Pres. part. adj. මහින or මහිනා. මහි is a contracted form of කොහි, which, like අභි and වට්ඨි, often takes the form කොඛයේ in the future.

¶ The form කකියෙවු is also used, and the past tense is formed from it, as කකියෙවුමී, කකියෙවුවා, &c. Similarly ලෙලියයි (on next page) takes the forms ලෙලියෙවු, ලෙලියෙවුමී, &c.

Present (3rd pers. sing.).	Past Part. Adj.	Past Part.	Imperative (sing.).	Gerunds in ම.
දකී, දකියි, 'sees' (vide p. 276)	දුටු, දක්ක	දක	දකු, දකපත්, දකපිස	දකිමි, දකුමි.*
දනී, දනියි, 'knows'	දත්	දත	දනු	දනිමි, දනුමි.
දෙයි, දේ, 'gives'...	දුන්, දුන්කු (ක)	දී	දෙව, දීසත්, දීපව, දීපිස	දීමි.
බෙයි, 'drinks' ...	බිටු	බි	බෙව, බිපත්, බිපිස	බිමි.†
යයි, යේ, 'goes' ... (vide p. 280)	ගිය	ගොස්, ගොසින්‡	යව, (පල, පලයත්), ය	යමි, යාමි.
මියයි, 'dies' ...	මියුණු (ක), මියවිට	මිය	මිය, මියපත්	මියිමි.§
ලෙලියයි, 'wriggles'	ලෙලියාපු	ලෙලියා	—	ලෙලියාමි.
වටි, වටියි, 'is worth'	—	—	—	—
විකුණයි, 'sells' ...	විකුණු, විකුණක, විකුණපු, or වික්ක	විකුණ, විකොට, විකුට	විකුණ, විකුණපත්, -පිස	විකිණිමි, විකුණුමි.
වේ, වෙයි, 'is,' 'becomes' (v. p. 285)	වූ, වුණු, වෙවිට, වත්	වි, ව, වෙලා	වෙව, වෙයත්	විමි.

NOTE.—The verbs දකී, දැනී, උපදී, ඉපදේ, එයි, ඔබ්, ගණී, දනී, යයි, මියයි, වටි, and වේ do not admit of the adjectival forms in පු, and දකී, දැනී, ඔබ්, ගණීයි, and වටි past participial forms in ලා.

යේ, 'says' (*past part. adj.* යු) is another irregular and defective verb. It is now obsolete, excepting the inflections යත් (*cond. mood*), යි (*past part.*), and යන (*pres. part. adj.*).

A few more of the irregular verbs will be found in the preceding section. [Vide § 199 for Auxiliary Verbs.]

* දකුමි, when used as a pure noun, means 'a present' taken with one visiting a person of consequence. In some parts of the Island පෙණුම (lit. 'sight') is similarly used.

† බිමි, as a pure noun, means 'drink,' 'liquor.' The form බුන් is sometimes found in classical writings for බිටු. බුන්සා ('drank'), &c., are still used in the Kandyan country. The causal form of this verb is පොවයි.

‡ Also ගොහින්, ගිහින්, ගොහිල්ලා (i. e., ගොහින් ලා), and ගිහිල්ලා colloquially.

§ The expression මිය යාම is more commonly used.

|| වුණු, වුණත්, &c. are often spelled and pronounced as උණු, උණත්, &c. Pres. part. adj. වෙය, වය, වෙත්තාවු, &c.

197. PARADIGMS OF CONJUGATION.

FIRST CONJUGATION.

Root කෘ, 'to eat'; principal parts ක, කෘ.

Active Voice.

Non-Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

- 1st pers. කමි,* කමි, 'I eat.'
 2nd ,, කසි, කසි, 'thou eatest.'
 3rd ,, කසි, කා,† 'he (or she, or it) eats.'

Plural.

- 1st pers. කමු, කමෝ, කමිහ (or හු), 'we eat.'
 2nd ,, කවු, කභු, 'you eat.'
 3rd ,, කසි, කන්,† 'they eat.'

Past Tense.

Singular.

- 1st pers. කූචෙමි (or මි), කූඤමි (or මි), කූමි, 'I ate.'
 2nd ,, කූචෙසි, කූඤසි,‡ 'thou atest.'
 3rd ,, කූචේ, කූඤේ, කූඤ (or ච), 'he (or she, or it) ate.'

Plural.

- 1st pers. කූචෙ(රඤ)මු, කූමු, කූමෝ, කූමිහ (or හු),
 'we ate.'
 2nd ,, කූචාහු, කූචහු, 'you ate.'
 3rd ,, කූචෝ, කූභ, කූහු, කූචාහ (or හු), 'they ate.'

* The more common forms are first given. Those ending in මි and මෝ are seldom used in prose at the end of a sentence. (*Vide* next Conjugation.)

† In books these forms ending in ආ and ස් are used with කමි, කමුස්, and the interrogative particle ද. (*Vide* p. 185.)

‡ Observe that සි and වු are often respectively substituted for සි and හු of the endings of the second person. (*Vide* note on p. 200.)

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. කන්නෙමි (or මි), 'I shall (or will) eat.'
 2nd ,, කන්නෙකි, 'thou shalt (or wilt) eat.'
 3rd ,, කන්නේ, 'he (or she, or it) shall (or will) eat.'

Plural.

- 1st pers. කන්නෙමු, කන්නමෝ, කන්නමහ (or හු), 'we shall (or will) eat.'
 2nd ,, කන්න(or හා)හු, 'you shall (or will) eat.'
 3rd ,, කන්නෝ, කන්නාහ (or හු), 'they shall (or will) eat.'

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. කමවා, 'may I eat.'
 2nd ,, කසිවා, කතිවා, 'mayest thou eat.'
 3rd ,, කාවා, කසිවා, 'may he (or she, or it) eat.'

Plural.

- 1st pers. කමෝවා, 'may we eat.'
 2nd ,, කවුවා, කහුවා, 'may you eat.'
 3rd ,, කත්වා, 'may they eat.'

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. කව, කාපන්, කාපිස, කාපිසව, කා, 'eat thou.'
 3rd ,, කන්නේ, 'let him (or her, or it) eat.'

Plural.

- 2nd ,, කව්, කාපල්ලා, කාපිසව්, 'eat you.'
 3rd ,, කන්නෝ, 'let them eat.'
 කහු. (Vide page 202, note 5.)

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. කුවාමේ, කාපුවාමේ, 'let him (or her, or it) eat.'

Plural.

- ,, කුවාමෙත්, කාපුවාමෙත්, 'let them eat.'
 (Vide § 166.)

* This sometimes assumes the form of the 3rd person.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form)	කතොත්, කතෝතිත්, කත,* 'if I, &c., eat;'
			කතත්, 'although I, &c., eat,' or 'even if I, &c., eat.'
	{	(Past form)	කෑවොත්, කෑවෝතිත්, කෑව,‡ කෑ,¶ 'if I, &c., ate or were to eat;'
			කෑවත්, 'although I, &c., ate' or 'even if I, &c., ate.'

(Vide § 168 and note 4 on p. 248.)

PRESENT PARTICIPLE.

කමිත්, කමිති, 'eating.'

PAST PARTICIPLE.

කා, කාලා, 'having eaten.'

Causal Form.†

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. කවමි, කවමි.	කවමු, කවමිභ(orහු), කවමෝ.
2nd „ කවසි, කවති.	කවමු, කවහු.
3rd „ කවසි, කවා.	කවති, කවත්.

Past Tense.

Singular.

1st pers. කැවුවෙමි (or මි), කැවිමි (or මි).
2nd „ කැවුවෙසි (or හි), කැවී, කැවිති.
3rd „ කැවුවේ, කැවී.

° In classics this and similar forms of other verbs are also used with the force of a continuative participle, thus කත = 'while or when (I, &c., was, &c.) eating.' In modern Sinhalese these have been displaced by forms ending in දී, e. g., කද්දී, &c. (Vide § 173.)

† Meanings are omitted in the subsequent conjugations, as they can be easily determined from those given previously.

Plural.

- 1st pers. කැවුණෙමු, කැවීම්, කැවීමහ (or හු).
 2nd ,, කැවුව(or වා)හු, කැවූ, කැවූහ.
 3rd ,, කැවුණෝ, කැවූ, කැවූහ (or හු), කැවූවාහ (or හු).

*Future Tense.**Singular.**Plural.*

1st pers. කවන්තෙමි(or මි).		කවන්තෙමු, කවන්තමහ (or හු), කවන්තණෝ.
2nd ,, කවන්තෙහි.		කවන්ත(or නා)හු.
3rd ,, කවන්තේ.		කවන්තෝ, කවන්තාහ (or හු).

OPTATIVE MOOD.

*Singular.**Plural.*

1st pers. කවමවා.		කවමෝවා.
2nd ,, කවහිවා, කවසිවා.		කවහුවා, කවවුවා.
3rd ,, කවාවා, කවසිවා.		කවත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. කවව, කවාපත්, කවාපිය, කවාපියව.
 3rd ,, කවන්තේ.

Plural.

- 2nd pers. කවවී, කවාපල්ලා, කවාපියවී.
 3rd ,, කවන්තෝ.

කවහු. (*Vide* p. 202, note 5.)

PERMISSIVE FORMS.

*Singular.**Plural.*

3rd pers. කැවූවාණී, කවාපු වාණී.		කැවූවාණෝ, කවාපුවාණෝ.

(*Vide* § 166.)

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

- 1st, 2nd, & { (*Pres.* } කවතොත්, කවතෝතිත්, කවත ;
 3rd pers. { form } කවතත්.

1st, 2nd, & { (*Past* } කැවුමොත්, කැවුමෝතින්, කැවුමු,
3rd pers. { form) } කැවියෑ; කැවුමත්.

(*Vide* § 168.)

PRESENT PARTICIPLE.

කවමින්, කවමිනි.

PAST PARTICIPLE.

කවා, කවාලා.

Passive Voice.

Non-Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. කනු ලබමි, කනු ලැබෙමි, කනු ලබමි, කනු ලැබෙමි;
(කැවෙමි, කැවෙමි*).

2nd ,, කනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලබති, -ලැබෙති; (කැවෙති,
කැවෙයි).

3rd ,, කනු ලබයි, -ලැබේ, -ලැබෙයි; (කැවේ, කැවෙයි).

Plural.

1st pers. කනු ලබමු, කනු ලැබෙමු, කනු ලබමිහ(or හු), කනු
ලබමෝ, කනු ලැබෙමිහ(or හු); (කැවෙමු,
කැවෙමිහ, කැවෙමිහු).

2nd ,, කනු ලබමු, -ලැබෙමු, -ලබමු, -ලැබෙමු; (කැවෙමු).

3rd ,, කනු ලබති, -ලැබෙති, -ලබත්, -ලැබෙත්; (කැවෙති,
කැවෙත්).

° These old forms of the passive voice formed by changing the vowels in the volitives, stand also for the involitive forms. Hence the conjugation of some of the involitive verbs will appear under the passive voice. These verbs do not properly admit of causal forms. (*Vide* § 159.)

*Past Tense.**Singular.*

- 1st pers. කහු ලැබුවෙමි (or මි), -ලැබීමි (or මි), කන* ලද්දෙමි (or මි), -ලද්දිමි (or මි); [කැවුනෙමි (or මි)].
- 2nd ,, කහු ලැබුවෙහි, -ලැබී, කන ලද්දෙහි, -ලද්දේ; (කැවුනෙහි).
- 3rd ,, කහු ලැබුවේ, -ලැබී, කන ලද්දේ, -ලදී; (කැවුනේ, කැවුනී).

Plural.

- 1st pers. කහු ලැබුවෙමු, -ලැබීමු, කන ලද්දෙමු, -ලද්දිමු, -ලද්දිමහ, කහු ලැබුවමෝ; (කැවුනෙමු, කැවුනෙමහ).
- 2nd ,, කහු ලැබුව(or වා)හු, -ලැබූ, -ලැබූහ, කන ලද්ද(or ද)හු, -ලදහු; (කැවුනහු).
- 3rd ,, කහු ලැබුවෝ, කන ලද්දෝ, -ලද්දහ (or හු), -ලදහ, කහු ලැබුවාහ (or හු), -ලැබූහ (or හු), -ලැබූ; [කැවුනෝ, කැවුනාහ (or හු)].

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. කහු ලබන්නෙමි (or මි), -ලැබෙන්නෙමි (or මි); [කැවෙන්නෙමි (or මි)].
- 2nd ,, කහු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි; (කැවෙන්නෙහි).
- 3rd ,, කහු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ; (කැවෙන්නේ).

Plural.

- 1st pers. කහු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු, -ලබන්නමහ, -ලැබෙන්නමහ, -ලබන්නමෝ, -ලබන්නමිහු; (කැවෙන්නෙමු, කැවෙන්නමහ).
- 2nd ,, කහු ලබන්න(or නා)හු, -ලැබෙන්න(or නා)හු; [කැවෙන්න(or නා)හු].
- 3rd ,, කහු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ, -ලබන්නාහ (or හු); (කැවෙන්නෝ, කැවෙන්නාහ).

* *Vide* foot-note * on page 179. The form ending in හු is not, however, to be considered as incorrect.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. කනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා; (කැවෙමිවා).
- 2nd ,, කනු ලබයි (or හි)වා, -ලැබෙයි (or හි)වා; [කැවෙයි (or හි)වා].
- 3rd ,, කනු ලබවා, -ලැබේවා; (කැවේවා).

Plural.

- 1st pers. කනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා; (කැවෙමෝවා).
- 2nd ,, කනු ලබවු (or හු)වා, -ලැබෙවු (or හු)වා; (කැවෙහුවා).
- 3rd ,, කනු ලබත්වා, -ලැබෙත්වා; (කැවෙත්වා).

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. කනු ලබව, -ලබ, -ලැබෙව; (කැවෙව).
- 3rd ,, කනු ලබත්තේ, -ලැබෙත්තේ; (කැවෙත්තේ).

Plural.

- 2nd pers. කනු ලබව්, -ලැබෙව්; (කැවෙව්).
- 3rd ,, කනු ලබත්තෝ, -ලැබෙත්තෝ; (කැවෙත්තෝ).

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. කනු ලැබුවාමේ, -ලබාපුවාමේ; (කැවුකාමේ).

Plural.

- 3rd pers. කනු ලැබුවාවෙත්, -ලබාපුවාවෙත්; (කැවුකාවෙත්).

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form)	කනු ලබතොත්, -ලැබෙතොත්, -ලබත, -ලැබෙත; (කැවෙතොත්, කැවෙත): ⁶
		කනු ලබතත්, -ලැබෙතත්; (කැවෙතත්).	
{	(Past form)	කනු ලැබුවොත්, -ලැබුව්, -ලැබීහ්; (කැවුතොත්):	
	කනු ලැබුවත්; (කැවුතත්).		

PRESENT PARTICIPLE.

කනු ලබමින්, -ලැබෙමින්, -ලබමිනි, -ලැබෙමිනි; (කැවෙමින්, කැවෙමිනි).

PAST PARTICIPLE.

කනු ලැබ, -ලැබී; (කැවී).

Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular.*

- 1st pers. කවනු ලබමි (or මි), -ලැබෙමි (or මි).
 2nd ,, කවනු ලබසි (or සී), -ලැබෙසි (or සී).
 3rd ,, කවනු ලබසි, -ලැබේ, -ලැබෙසි.

Plural.

- 1st pers. කවනු ලබමු, -ලැබෙමු, -ලබමිහ (or හු), -ලැබෙමිහ (or හු).
 2nd ,, කවනු ලබමු (or හු), -ලැබෙමු (or හු).
 3rd ,, කවනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්).

*Past Tense.**Singular.*

- 1st pers. කවනු ලැබුවෙමි (or මි), -ලැබීමි (or මි), කවන ලද්දෙමි (or මි), -ලදීමි (or මි).
 2nd ,, කවනු ලැබුවෙසි, -ලැබී, කවන ලද්දෙසි, -ලද්දේ.
 3rd ,, කවනු ලැබුවේ, -ලැබී, කවන ලද්දේ, -ලදී.

Plural.

- 1st pers. කවනු ලැබුවෙමු, -ලැබීමු, කවන ලද්දෙමු, -ලදීමු, -ලදුමිහ.
 2nd ,, කවනු ලැබුව(or වා)හු, -ලැබු, -ලැබුහු, කවන ලද්ද (or දු)හු.
 3rd ,, කවනු ලැබුවෝ, -ලැබුවහ, -ලැබුහ (or හු), ලැබු, කවන ලද්දෝ, -ලද්දහ, -ලදහ.

Future Tense.

Singular.

- 1st pers. කවඤ්ඤ ලබන්තෙමි (or මි), -ලැබෙන්නෙමි (or මි).
 2nd ,, කවඤ්ඤ ලබන්තෙහි, -ලැබෙන්නෙහි.
 3rd ,, කවඤ්ඤ ලබන්තේ, -ලැබෙන්නේ.

Plural.

- 1st pers. කවඤ්ඤ ලබන්තෙමු, -ලැබෙන්නෙමු, -ලබන්තමෝ
 -ලබන්තමික (or හු).
 2nd ,, කවඤ්ඤ ලබන්ත(or තා)හු, -ලැබෙන්න(or තා)හු.
 3rd ,, කවඤ්ඤ ලබන්තෝ, -ලැබෙන්නෝ, -ලබන්තාහ
 (or හු), -ලැබෙන්නාහ (or හු).

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. කවඤ්ඤ ලබමිවා, -ලැබෙමිවා.
 2nd ,, කවඤ්ඤ ලබසි (or හි)වා, -ලැබෙසි (or හි)වා.
 3rd ,, කවඤ්ඤ ලබාවා, -ලැබෙවාවා.

Plural.

- 1st pers. කවඤ්ඤ ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා.
 2nd ,, කවඤ්ඤ ලබමු (or හු)වා, -ලැබෙමු (or හු)වා.
 3rd ,, කවඤ්ඤ ලබන්වා, -ලැබෙන්නවා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. කවඤ්ඤ ලබව, -ලබ, -ලැබෙව.
 3rd ,, කවඤ්ඤ ලබන්තේ, -ලැබෙන්නේ.

Plural.

- 2nd pers. කවඤ්ඤ ලබව්, -ලැබෙව්.
 3rd ,, කවඤ්ඤ ලබන්තෝ, -ලැබෙන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. කවඤ්ඤ ලැබුවාවේ, -ලබාපුවාවේ.

Plural.

- 3rd pers. කවඤ්ඤ ලැබුවාවෙත්, -ලබාපුවාවෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	(Pres. form)	{ කවනු ලබතොත්, -ලැබෙතොත්, -ලබන,
		{ -ලැබෙන; -ලබනත්, -ලැබෙනත්.
	(Past form)	{ කවනු ලැබුවොත්, -ලැබුව්, -ලැබීය; } { -ලැබුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

කවනු ලබමින්, -ලැබෙමින්, -ලබමිනි, -ලැබෙමිනි.

PAST PARTICIPLE.

කවනු ලැබ, -ලැබී.

NOTE 1.—The above conjugation exhibits the *majority* of the variations. Inflections and inflectional endings of verbs, as of nouns, are multifarious, and may be best studied by the perusal of standard writings.

2. In the following conjugations only the forms in general use are given. Other forms may be easily determined by the help of those given in the preceding conjugation, &c.

3. For forms of verbal nouns and participial adjectives *vide* pp. 68, 69, 136, 137, 139, 140, 188, 192, & § 193.

4. The forms of the conditional mood ending in *න* are used in modern Sinhalese generally with *ආකී* or *හැකී*, as *කනැකී* or *කනහැකී*, 'can eat'; *සිටිනැකී* or *සිටිනහැකී*, 'can stand'; and those marked § and ¶ with *මැනව* and *සුනු* respectively, as *කැව* (or *කැව*) *මැනව*, 'pray eat'; *කැ සුනුය*, 'should be eaten.' (*Vide* § 168.)

SECOND CONJUGATION.

Root *කැව්** = *ආවී*, 'to cry'; princ. parts *ආව*, *ආවු*.*(Intransitive.)**Non-Causal Form.*

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st. pers.	ආවමි.†	ආවමු, ආවමිහ.
2nd „	ආවයි (or හි).	ආවු (or හු).
3rd „	ආවයි.	ආවති (or ත්).

* *කැවී* is conjugated exactly like *ආවී*. This is the form of root given in the *Sidat-saṅgāra*. The form *කව* (= *ආව*) may also be accepted as the root.

† The personal endings *මි* and *මු* of the first person always admit of being changed into *මි* and *මු* respectively.

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. ඇඩුවෙ (or යෙ)මි, ඇඩිමි.	ඇඩුවෙ (or යෙ)මු, ඇඩිමු.
2nd „ ඇඩුවෙ (or යෙ)හි, ඇඩි, ඇඩිහි.	ඇඩුව(or වා)හු, ඇඩු, ඇඩුහු.
3rd „ ඇඩුවේ (or යේ), ඇඩි.	ඇඩුවෝ, ඇඩුහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අඩන්නෙමි.	අඩන්නෙමු.
2nd „ අඩන්නෙහි.	අඩන්න(or නා)හු.
3rd „ අඩන්නේ.	අඩන්නෝ, අඩන්නාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අඬමිවා.	අඬමෝවා.
2nd „ අඬයි (or හි)වා.	අඬවු (or හු)වා.
3rd „ අඬාවා, අඬයිවා.	අඬන්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. අඬව, අඬාපිය, අඬ.	අඬව්, අඬාපියව්.
3rd „ අඬන්නේ.	අඬන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers. ඇඩුවාමේ, අඬාහු වාමේ.	ඇඩුවාමේත්, අඬාහුවාමේත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	<table border="0"> <tr> <td style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">{</td> <td style="vertical-align: middle;">(<i>Pres.</i> form)</td> <td style="vertical-align: middle;">} අඬනොත්, අඬන; අඬනත්.</td> </tr> <tr> <td style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">{</td> <td style="vertical-align: middle;">(<i>Past</i> form)</td> <td style="vertical-align: middle;">} ඇඩුවොත්, ඇඩුව, § ඇඬියා; ඇඩුවත්.</td> </tr> </table>	{	(<i>Pres.</i> form)	} අඬනොත්, අඬන; අඬනත්.	{	(<i>Past</i> form)	} ඇඩුවොත්, ඇඩුව, § ඇඬියා; ඇඩුවත්.
{	(<i>Pres.</i> form)	} අඬනොත්, අඬන; අඬනත්.					
{	(<i>Past</i> form)	} ඇඩුවොත්, ඇඩුව, § ඇඬියා; ඇඩුවත්.					

PRESENT PARTICIPLE.

අඬමින්.

PAST PARTICIPLE.

අඬා, අඬාලා.

*Causal Form.**Active Voice.*

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අඬවමි.	අඬවමු, අඬවමහ.
2nd „ අඬවයි (or කී).	අඬවනු (or හු).
3rd „ අඬවයි.	අඬවති (or ත්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. ඇඬවුවෙමි, ඇඬවුමි.	ඇඬවුවෙමු, ඇඬවුමු.
2nd „ ඇඬවුවෙයි, ඇඬවුමි, ඇඬවුමි.	ඇඬවුව (or වා)හු, ඇඬවු, ඇඬවුහු.
3rd „ ඇඬවුවේ, ඇඬවුමි.	ඇඬවුවෝ, ඇඬවුහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අඬවන්නෙමි.	අඬවන්නෙමු.
2nd „ අඬවන්නෙයි.	අඬවන්න (or නා)හු.
3rd „ අඬවන්නේ.	අඬවන්නෝ, අඬවන්නාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අඬවමවා.	අඬවමෝවා.
2nd „ අඬවයි (or කී)වා.	අඬවනු (or හු)වා.
3rd „ අඬවා, අඬවයිවා.	අඬවත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
2nd pers.	අඔව, අඔවච.		අඔවචී.
3rd ,,	අඔවන්නේ.		අඔවන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
3rd pers.	ඇඔඔවුවාචේ, අඔ වෘජුවාචේ.		ඇඔඔවුවාචේත්, අඔවෘජුවා චේත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{ <i>(Pres. form)</i> } { <i>(Past form)</i> }	අඔවනොත්, අඔවන; අඔවනත්.
		ඇඔඔවුවොත්, ඇඔඔවුවද, ඇඔඔව්ඥා; ඇඔඔවුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

අඔවමින්.

PAST PARTICIPLE.

අඔවා, අඔවෘජා.

Passive Voice.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers.	අඔවනු ලබමි, -ලැබෙමි.
2nd ,,	අඔවනු ලබයි (or හි), -ලැබෙයි (or හි).
3rd ,,	අඔවනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ.

Plural.

1st pers.	අඔවනු ලබමු, -ලැබෙමු.
2nd ,,	අඔවනු ලබවු (or හු), -ලැබෙවු (or හු).
3rd ,,	අඔවනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්).

*Past Tense.**Singular.*

- 1st pers. අඛවනු ලැබුවෙමි, -ලැබිමි, අඛවන ලද්දෙමි, -ලදිමි.
 2nd „ අඛවනු ලැබුවෙහි, අඛවන ලද්දෙහි.
 3rd „ අඛවනු ලැබුවේ, -ලැබි, අඛවන ලද්දේ, -ලදි.

Plural.

- 1st pers. අඛවනු ලැබුවෙමු, -ලැබිමු, අඛවන ලද්දෙමු, -ලදිමු.
 2nd „ අඛවනු ලැබුව(or වා)හු, අඛවන ලද්ද(or දා)හු.
 3rd „ අඛවනු ලැබුවෝ, -ලැබූහ, අඛවන ලද්දෝ.

*Future Tense.**Singular.*

- . 1st pers. අඛවනු ලබන්නෙමි, -ලැබෙන්නෙමි.
 2nd „ අඛවනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි.
 3rd „ අඛවනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ.

Plural.

- 1st pers. අඛවනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු.
 2nd „ අඛවනු ලබන්න(or නා)හු, -ලැබෙන්න(or නා)හු.
 3rd „ අඛවනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. අඛවනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා.
 2nd „ අඛවනු ලබයි (or හි)වා, -ලැබෙයි (or හි)වා.
 3rd „ අඛවනු ලබාවා, -ලැබේවා.

Plural.

- 1st pers. අඛවනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා.
 2nd „ අඛවනු ලබවු (or හු)වා, -ලැබෙවු (or හු)වා.
 3rd „ අඛවනු ලබන්වා, -ලැබෙන්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. අඛවනු ලබව, -ලබ, -ලැබෙව.
 3rd „ අඛවනු ලබන්යෝ, -ලැබෙන්යෝ.

Plural.

2nd pers. අඔවනු ලබවී, -ලැබෙවී.

3rd ,, අඔවනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

Plural.

3rd pers. අඔවනු ලැබුවාණි, | අඔවනු ලැබුවාණෙත්, -ලබානු
-ලබානුවාණි. | වාණෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(<i>Pres.</i> form) {	අඔවනු ලබනොත්, -ලැබෙනොත් ; -ලබනත්, -ලැබෙනත්.
		(<i>Past</i> form) {	අඔවනු ලැබුවොත්; -ලැබුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

අඔවනු ලබමින්, -ලැබෙමින්.

PAST PARTICIPLE.

අඔවනු ලැබ, -ලැබී.

THIRD CONJUGATION.

Root අඳ, 'to draw,' 'pull,' 'carry away'; princ. parts අඳී,

අඳද්ද or අඳී.

Active Voice.

Non-Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

Plural.

1st pers. අඳිමි.

අඳිමු, අඳිමිහ.

2nd ,, අඳිසි (or සි), අඳී.

අඳිවු (or වු), අඳු.

3rd ,, අඳිසි, අඳී.

අඳිති (or ත්).

Past Tense.

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
1st pers.	ඇද්දෙමි, ඇදිමි.		ඇද්දෙමු, ඇදිමු.
2nd „	ඇද්දෙහි, ඇදී, ඇදීහි.		ඇද්දහු, ඇදු, ඇදුහු.
3rd „	ඇද්දේ, ඇදී.		ඇද්දෝ, ඇදුහ.

Future Tense.

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
1st pers.	අදින්නෙමි.		අදින්නෙමු.
2nd „	අදින්නෙහි.		අදින්න(OR නා)හු.
3rd „	අදින්නේ.		අදින්නෝ, අදින්නාහ.

OPTATIVE MOOD.

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
1st pers.	අදිමවා.		අදිමෝවා.
2nd „	අදිසි (or හි)වා.		අදිමු (or හු)වා.
3rd „	අදිවා, අදිසිවා.		අදින්නෝ.

IMPERATIVE MOOD.

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
2nd pers.	අපුව, ඇදපිය, අපු.		අදිව්, ඇදපියව්.
3rd „	අදින්නේ.		අදින්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
3rd pers.	ඇද්දෙමි, ඇදපු වාමි.		ඇද්දෙමන්, ඇදපුවාමන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, &	$\left. \begin{array}{l} (Pres. \\ form) \\ (Past \\ form) \end{array} \right\}$	අදිනොත්, අදින; අදිනත්.
3rd pers.		ඇද්දෙත්, ඇද්දු & ¶; ඇද්දත්.

PRESENT PARTICIPLE.

අදිමින්.

PAST PARTICIPLE.

ඇද, ඇදෆා.

Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අද්දවමි.*	අද්දවමු.
2nd „ අද්දවයි (or හි).	අද්දවයි (or හු).
3rd „ අද්දවයි.	අද්දවයි (or ත්).

Past Tense.

Singular.

1st pers. ඇද්දෙවුමෙමි, ඇද්දවිමි.
2nd „ ඇද්දෙවුමෙහි, ඇද්දවි, ඇද්දවිහි.
3rd „ ඇද්දෙවුමේ, ඇද්දවි.

Plural.

1st pers. ඇද්දෙවුමෙමු, ඇද්දවිමු.
2nd „ ඇද්දෙවුම(or වා)හු, ඇද්දවු, ඇද්දවුහ.
3rd „ ඇද්දෙවුමේ, ඇද්දවුහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අද්දවන්තෙමි.	අද්දවන්තෙමු.
2nd „ අද්දවන්තෙහි.	අද්දවන්න(or නා)හු.
3rd „ අද්දවන්තේ.	අද්දවන්තෝ, අද්දවන්නාහ.

* Note that the forms අද්දමි, අද්දමු, ඇද්දුමෙමි, &c., which are modifications of අද්දමි, අද්දමු, ඇද්දුමෙමි, &c., are also now commonly used. (*Vide* p. 225.)

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අද්දවමිවා.	අද්දවමෝවා.
2nd „ අද්දවයි (or කී)වා.	අද්දවවු (or හු)වා.
3rd „ අද්දවාවා.	අද්දවත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. අද්දව, අද්දවව.	අද්දවහි.
3rd „ අද්දවත්තේ.	අද්දවත්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers. ඇද්දෙවුවාමේ, ඇද්දෙවුවාමේත්, අද්දවාසු අද්දවාසුවාමේ. වාමේත්.	

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, &	}	(Pres. form)	අද්දවනොත්, අද්දවන; අද්දවනත්.
3rd pers.			

PRESENT PARTICIPLE.

අද්දවමින්.

PAST PARTICIPLE.

අද්දවා, අද්දවාලා.

*Passive Voice.**Non-Causal Form.*

INDICATIVE MOOD.

Singular.

1st pers. අද්දිනු ලබමි, -ලැබෙමි; (ඇදෙමි).
2nd „ අද්දිනු ලබයි (or කී), -ලැබෙයි (or කී); (ඇදෙයි or කී).
3rd „ අද්දිනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ; (ඇදේ, ඇදෙයි).

Plural.

- 1st pers. අදිනු ලබමු, -ලැබෙමු; (ඇදෙමු).
 2nd ,, අදිනු ලබව(or හු), -ලැබෙව(or හු); [ඇදෙව(or හු)].
 3rd ,, අදිනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්); [ඇදෙති (or ත්)].

Past Tense.

Singular.

- 1st pers. අදිනු ලැබුවෙමි, -ලැබිමි, අදින ලද්දෙමි, -ලදිමි ; (ඇදුනෙමි).
 2nd ,, අදිනු ලැබුවෙහි, අදින ලද්දෙහි ; (ඇදුනෙහි).
 3rd ,, අදිනු ලැබුවේ, -ලැබි, අදින ලද්දේ, -ලදී ; (ඇදුනේ).

Plural.

- 1st pers. අදිනු ලැබුවෙමු, -ලැබිමු, අදින ලද්දෙමු, -ලදිමු ; (ඇදුනෙමු).
 2nd ,, අදිනු ලැබුව(orවා)හු, අදින ලද්ද(orදු)හු ; (ඇදුනහු).
 3rd ,, අදිනු ලැබුවෝ, -ලැබුහ, අදින ලද්දෝ ; (ඇදුනෝ).

Future Tense.

Singular.

- 1st pers. අදිනු ලබන්නෙමි, -ලැබෙන්නෙමි; (ඇදෙන්නෙමි).
 2nd ,, අදිනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි; (ඇදෙන්නෙහි).
 3rd ,, අදිනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ; (ඇදෙන්නේ).

Plural.

- 1st pers. අදිනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු; (ඇදෙන්නෙමු).
 2nd ,, අදිනු ලබන්න(orනා)හු, -ලැබෙන්න(orනා)හු ; [ඇදෙන්න(orනා)හු].
 3rd ,, අදිනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ ; (ඇදෙන්නෝ).

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. අදිනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා; (ඇදෙමිවා).
 2nd ,, අදිනු ලබසි(orහි)වා, -ලැබෙසි(orහි)වා; [ඇදෙසි (orහි)වා].
 3rd ,, අදිනු ලබාවා, -ලැබෙවා ; (ඇදෙවා).

Plural.

- 1st pers. අදිනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා; (ඇදෙමෝවා).
 2nd ,, අදිනු ලබවු (or හු)වා, -ලැබෙවු (or හු)වා; [ඇදෙහු (or වු)වා].
 3rd ,, අදිනු ලබත්වා, -ලැබෙත්වා; (ඇදෙත්වා).

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. අදිනු ලබව, -ලබ; (ඇදෙව).
 3rd ,, අදිනු ලබත්තේ, -ලැබෙත්තේ; (ඇදෙත්තේ).

Plural.

- 2nd pers. අදිනු ලබවී, -ලැබෙවී; (ඇදෙවී).
 3rd ,, අදිනු ලබත්තෝ, -ලැබෙත්තෝ; (ඇදෙත්තෝ).

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. අදිනු ලැබුවාමේ, -ලබාපුවාමේ; (ඇදුනාමේ).

Plural.

- 3rd pers. අදිනු ලැබුවාවෙත්, -ලබාපුවාවෙත්; (ඇදුනාවෙත්).

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form)	{	අදිනු ලබතොත්, -ලැබෙතොත්; (ඇදෙතොත්);
			{	අදිනු ලබතත්, -ලැබෙතත්; (ඇදෙතත්).
		(Past form)	{	අදිනු ලැබුවොත්; (ඇදුනොත්); අදිනු ලැබුවත්; (ඇදුතත්).
			{	

PRESENT PARTICIPLE.

- අදිනු ලබමින්, -ලැබෙමින්; (ඇදෙමින්).

PAST PARTICIPLE.

- අදිනු ලැබ, -ලැබී; (ඇදී, ඇදීලා).

Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

- 1st pers. අද්දවනු ලබමි, -ලැබෙමි.
- 2nd „ අද්දවනු ලබයි (or හි), -ලැබෙයි (or හි).
- 3rd „ අද්දවනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ.

Plural.

- 1st pers. අද්දවනු ලබමු, -ලැබෙමු.
- 2nd „ අද්දවනු ලබවු (or හු), -ලැබෙවු (or හු).
- 3rd „ අද්දවනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්).

Past Tense.

Singular.

- 1st pers. අද්දවනු ලැබුවෙමි, -ලැබිමි, අද්දවන ලද්දෙමි, -ලදිමි.
- 2nd „ අද්දවනු ලැබුවෙහි, අද්දවන ලද්දෙහි.
- 3rd „ අද්දවනු ලැබුවේ, -ලැබී, අද්දවන ලද්දේ, -ලදී.

Plural.

- 1st pers. අද්දවනු ලැබුවෙමු, -ලැබිමු, අද්දවන ලද්දෙමු, -ලදිමු.
- 2nd „ අද්දවනු ලැබුව (or වා)හු, අද්දවන ලද්ද (or දා)හු.
- 3rd „ අද්දවනු ලැබුවේ, -ලැබූහ, අද්දවන ලද්දේ.

Future Tense.

Singular.

- 1st pers. අද්දවනු ලබන්තෙමි, -ලැබෙන්නෙමි.
- 2nd „ අද්දවනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි.
- 3rd „ අද්දවනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ.

Plural.

- 1st pers. අද්දවනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු.
- 2nd „ අද්දවනු ලබන්න (or නා)හු, -ලැබෙන්න (or නා)හු.
- 3rd „ අද්දවනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. අද්දවනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා.
 2nd „ අද්දවනු ලබසි(රනි)වා, -ලැබෙසි(රනි)වා.
 3rd „ අද්දවනු ලබවා, -ලැබේවා

Plural.

- 1st pers. අද්දවනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා.
 2nd „ අද්දවනු ලබවු(රනු)වා, -ලැබෙවු(රනු)වා.
 3rd „ අද්දවනු ලබත්වා, -ලැබෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. අද්දවනු ලබව, -ලබ.
 3rd „ අද්දවනු ලබන්යෝ, -ලැබෙන්යෝ.

Plural.

- 2nd pers. අද්දවනු ලබවී, -ලැබෙවී.
 3rd „ අද්දවනු ලබන්යෝ, -ලැබෙන්යෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. අද්දවනු ලැබුවාමේ, -ලබාපුවාමේ.

Plural.

- 3rd pers. අද්දවනු ලැබුවාමෙත්, -ලබාපුවාමෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	$\left. \begin{array}{l} \text{(Pres.} \\ \text{form)} \end{array} \right\}$	අද්දවනු ලබතොත්, -ලැබෙතොත්;
		-ලබතත්, -ලැබෙතත්.
	$\left. \begin{array}{l} \text{(Past} \\ \text{form)} \end{array} \right\}$	අද්දවනු ලැබුවොත්; -ලැබුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

අද්දවනු ලබමින්, -ලැබෙමින්.

PAST PARTICIPLE.

අද්දවනු ලැබ, -ලැබී.

FOURTH CONJUGATION.

(i) Root සි (= කී*), 'to laugh'—Princ. part සිනාසෙ.

Non-Causal Form.

(Intransitive.)

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers.	සිනාසෙමි.	සිනාසෙමු, සිනාසෙමහ.
2nd „	සිනාසෙසි (or කී).	සිනාසෙවු (or හු).
3rd „	සිනාසෙසි, සිනාසේ.	සිනාසෙති (or ත්).

Past Tense.

Singular.

1st pers.	සිනාසුනෙමි, සිනාසිමි.
2nd „	සිනාසුනෙසි, සිනාසි, සිනාසිති.
3rd „	සිනාසුනේ, සිනාසි.

Plural.

1st pers.	සිනාසුනෙමු, සිනාසිමු.
2nd „	සිනාසුනෙහු, සිනාසි(orහු)හු.
3rd „	සිනාසුනේ, සිනාසුනාහ, සිනාසුහ.

Future Tense.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers.	සිනාසෙත්තෙමි.	සිනාසෙත්තෙමු.
2nd „	සිනාසෙත්තෙසි.	සිනාසෙත්ත(orතා)හු.
3rd „	සිනාසෙත්තේ.	සිනාසෙත්තේ, සිනාසෙත්තාහ.

OPTATIVE MOOD.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers.	සිනාසෙමිවා.	සිනාසෙමෝවා.
2nd „	සිනාසෙසි(or කී)වා.	සිනාසෙවු (or හු)වා.
3rd „	සිනාසෙසිවා, සිනාසේවා.	සිනාසෙත්වා.

* සි is changed into කී, from which the forms සිනාවෙමි, සිනාවෙමු, &c., are formed. (Colloquially *present* සිනාවෙතවා, *past* සිනාඋතා.) In conjugation only the second part (base වෙ) of the word undergoes change. Observe that the second form of the past tense, viz., සිනාසිමි, සිනාසිති, &c., is peculiar to this verb and generally occurs in classics. The shorter forms such as සෙමි, සෙසි, සෙත (*pres. part. adj.*), &c., immediately derived from the root, are also found in classics.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. සිතාසෙව.	සිතාසෙව්.
3rd ,, සිතාසෙත්තේ.	සිතාසෙත්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers. සිතාසුතාවේ.	සිතාසුතාවෝ.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{ form } { form }	(<i>Pres.</i>) සිතාසෙතොත්, සිතාසෙන; සිතාසෙනත්.
		(<i>Past</i>) සිතාසුතොත්, සිතාසුතන්, සිතාසිඳී; සිතාසුතත්.

PRESENT PARTICIPLE.

සිතාසෙමින්.

PAST PARTICIPLE.

සිතාසි, සිතාසිලා.

*Causal Form.***Active Voice.*

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. සිතාස්සම්.	සිතාස්සමු.
2nd ,, සිතාස්සසි (or හි).	සිතාස්සවු (or හු).
3rd ,, සිතාස්සයි.	සිතාස්සති (or ත්).

* The expressions සිතාසරම් ('I make laugh'), සිතාසෙලෙම් ('I made laugh'), &c., are used to denote a causative signification. The colloquial causal forms are සිතාස්සවාව (pres.), සිතාස්සවාව (past). Cf. the expression සිතා ඉවුස්සම්, 'I excite laughter.'

Past Tense.

Singular.

- 1st pers. සිනූස්සුචෙ(රෙය)මි, සිනූස්සිමි.
 2nd ,, සිනූස්සුචෙහි (or සි), සිනූස්සි, සිනූස්සිහි.
 3rd ,, සිනූස්සුචී (or ජේ), සිනූස්සි.

Plural.

- 1st pers. සිනූස්සුචෙ(රෙය)මු, සිනූස්සිමු.
 2nd ,, සිනූස්සුලාහු, සිනූස්සු, සිනූස්සුහු.
 3rd ,, සිනූස්සුචෝ, සිනූස්සුහ.

Future Tense.

Singular.

Plural.

1st pers. සිනූස්සන්තෙමි.	සිනූස්සන්තෙමු.
2nd ,, සිනූස්සන්තෙහි.	සිනූස්සන්ත(රන)හු.
3rd ,, සිනූස්සන්තෝ.	සිනූස්සන්තෝ, සිනූස්සන්තාහ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

Plural.

1st pers. සිනූස්සම්වා.	සිනූස්සමෝවා.
2nd ,, සිනූස්සහි (or හි)වා.	සිනූස්සචු(රහු)වා.
3rd ,, සිනූස්සාවා, සිනූස්සහිවා.	සිනූස්සත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

Plural.

2nd pers. සිනූස්සච.	සිනූස්සචී.
3rd ,, සිනූස්සන්තෝ.	සිනූස්සන්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. සිනූස්සුලාචී, සිනූස්සාචුලාචී.

Plural.

- 3rd pers. සිනූස්සුලාචන්, සිනූස්සාචුලාචන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	$\left\{ \begin{array}{l} (Pres.) \\ form \end{array} \right\}$	සිනාස්සතොත්, සිනාස්සත ; සිනාස්සතත්.
		$\left\{ \begin{array}{l} (Past) \\ form \end{array} \right\}$

PRESENT PARTICIPLE.

සිනාස්සමිත්.

PAST PARTICIPLE.

සිනාස්සා, සිනාස්සාලා.

Passive Voice.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular.*

- 1st pers. සිනාස්සනු ලබමි, -ලැබෙමි.*
 2nd ,, සිනාස්සනු ලබයි (or හි), -ලැබෙයි (or හි).
 3rd ,, සිනාස්සනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ.

Plural.

- 1st pers. සිනාස්සනු ලබමු, -ලැබෙමු.
 2nd ,, සිනාස්සනු ලබමු (or හු), -ලැබෙමු (or හු).
 3rd ,, සිනාස්සනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්).

*Past Tense.**Singular.*

- 1st pers. සිනාස්සනු ලැබුවෙමි, -ලැබිමි, සිනාස්සන ලද්දෙමි, -ලදිමි.
 2nd ,, සිනාස්සනු ලැබුවෙහි, සිනාස්සන ලද්දෙහි.
 3rd ,, සිනාස්සනු ලැබුවේ, -ලැබි, සිනාස්සන ලද්දේ, -ලදි.

* The expressions සිනා එයි, සිනා යයි, සිනාප කලවෙයි, සිනා ආමේ, සිනා ගියේ, සිනා පහලවුණේ, &c., formed by suffixing the inflections of එ, 'to come,' යා, 'to go,' පහලවු, 'to appear,' are used with the dative of person, to do duty for the involitive forms. The expression සිනා පහලකර = 'to laugh' (vol. and respectful).

Plural.

- 1st pers. සිතාස්සනු ලැබුවෙමු, -ලැබීමු, සිතාස්සන ලද්දෙමු, -ලදීමු.
 2nd ,, සිතාස්සනු ලැබුව(orවා)හු, සිතාස්සන ලද්ද(or ද)හු.
 3rd ,, සිතාස්සනු ලැබුවෝ, -ලැබුහ, සිතාස්සන ලද්දෝ.

Future Tense.

Singular.

- 1st pers. සිතාස්සනු ලබන්නෙමි, -ලැබෙන්නෙමි.
 2nd ,, සිතාස්සනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි.
 3rd ,, සිතාස්සනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ.

Plural.

- 1st pers. සිතාස්සනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු.
 2nd ,, සිතාස්සනු ලබන්න(orනා)හු, -ලැබෙන්න(or නා)හු.
 3rd ,, සිතාස්සනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. සිතාස්සනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා.
 2nd ,, සිතාස්සනු ලබසි(orහි)වා, -ලැබෙසි(orහි)වා.
 3rd ,, සිතාස්සනු ලබාවා, -ලැබේවා.

Plural.

- 1st pers. සිතාස්සනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා.
 2nd ,, සිතාස්සනු ලබවු(orහු)වා, -ලැබෙවු(orහු)වා.
 3rd ,, සිතාස්සනු ලබන්වා, -ලැබෙන්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. සිතාස්සනු ලබව, -ලබ, -ලැබෙව.
 3rd ,, සිතාස්සනු ලබන්තෝ, -ලැබෙන්නෝ.

Plural.

- 2nd pers. සිතාස්සනු ලබව්, -ලැබෙව්.
 3rd ,, සිතාස්සනු ලබන්තෝ, -ලැබෙන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. සිතාස්සනු ලැබුවාවේ, -ලැබූවාවේ.

Plural.

3rd pers. සිතාස්සතු ලැබුවාටෙත්, -ලැබුවාටෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	}	(Pres. form)	}	සිතාස්සතු ලබතොත්, -ලැබෙතොත්;
				-ලබතත්, -ලැබෙතත්.
1st, 2nd, & 3rd pers.	}	(Past form)	}	සිතාස්සතු ලැබුවොත්; -ලැබුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

සිතාස්සතු ලබමින්, -ලැබෙමින්.

PAST PARTICIPLE.

සිතාස්සතු ලැබ, -ලැබි.

(ii) Root පැමිණි, 'to arrive,' 'come'; princ. parts
පැමිණෙණ, පැමුණුනු (න) or පැමිණි.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular.*

1st pers. පැමිණෙමි.
2nd ,, පැමිණෙයි (or හි).
3rd ,, පැමිණේ, පැමිණෙයි.

Plural.

1st pers. පැමිණෙමු, පැමිණෙමිහ.
2nd ,, පැමිණෙවු (or නු).
3rd ,, පැමිණෙති (or ත්).

*Past Tense.***Singular.*

1st pers. පැමුණුනෙමි, පැමිණියෙමි.
2nd ,, පැමුණුනෙහි, පැමිණියෙහි.
3rd ,, පැමුණුනේ, පැමිණියේ.

* The forms පැමිණියෙමි, පැමිණියෙහි, &c., are also sometimes used. Cf. the forms පැවැත්තේ (from පවති), නැවැත්තේ (from නවති), &c.. sometimes used for පැවතුනේ, නැවතුනේ, &c.

Plural.

- 1st pers. පැමුණුනෙමු, පැමිණියෙමු.
 2nd ,, පැමුණුනාහු, පැමිණියාහු.
 3rd ,, පැමුණුනෝ, පැමිණියෝ.

Future Tense.

Singular.

- 1st pers. පැමිණෙන්නෙමි.
 2nd ,, පැමිණෙන්නෙහි.
 3rd ,, පැමිණෙන්නේ.

Plural.

- 1st pers. පැමිණෙන්නෙමු.
 2nd ,, පැමිණෙන්න(රනා)හු.
 3rd ,, පැමිණෙන්නෝ, පැමිණෙන්නාහ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

Plural.

1st pers. පැමිණෙමිවා.		පැමිණෙමෝවා.
2nd ,, පැමිණෙහි(ර හි)වා.		පැමිණෙමු(රහු)වා.
3rd ,, පැමිණේවා.		පැමිණෙන්නෝවා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. පැමිණෙව, පැමිණිය.
 3rd ,, පැමිණෙන්නේ.

Plural.

- 2nd pers. පැමිණෙව්, පැමිණියව්.
 3rd ,, පැමිණෙන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. පැමුණුනාච්චි, පැමිණියාච්චි.

Plural.

- 3rd pers. පැමුණුනාච්චන්, පැමිණියාච්චන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form) {	පැමිණිතොත්, පැමිණිණ; පැමිණි තත්.
		(Past form) {	පැමුණුතොත්, පැමිණියොත්, පැමු ණුන්, පැමිණියා; පැමුණුතත්, පැමිණියත්.

NOTE.—Involitive verbs do not take causal forms. පැමිණ, when used as a volitive, admits of causal forms, as පැමුණුව^o (base), පැමිණිමු (past part. adj.); so are the other quasi-involitive verbs. (*Vide* p. 233.)

CONJUGATION OF IRREGULAR AND DEFECTIVE VERBS.

(i) Root ඇති, 'to be,' 'have'; principal part ඇති.

Non-Causal.

(Intransitive.)

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers.	ඇත්තෙමි.	ඇත්තෙමු, ඇත්තමිහ.
2nd „	ඇත්තෙහි.	ඇත්තාහු.
3rd „	ඇත්තේ, ඇති, ඇත.	ඇත්තෝ, ඇත්තාහ, ඇතිහ.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, and 3rd pers. (*Pres.* form) ඇතොත්; ඇතත්.
(In ancient classics sometimes ඇත.)

^o Or පැමුණුව. These may also be regarded as forms derived from the transitive verb පැමුණ, which is, however, often used in lieu of them. It is also possible that පැමුණ is only a contraction of පැමුණුව, as ඉන්ද, 'plant,' is a contraction of ඉන්දුව.

PAST PARTICIPLE.

ඇතුළු, ඇතිව, (= 'having').

NOTE.—(1) This verb admits of the above inflections only. Observe its forms in the expressions: ඇත්තම, (or ඇතිතම), ඇති නමුත්, ഇවක ඇති (*pres. part. adj.*) මිනිසා, 'the person having wisdom,' 'the wise man.' The noun ඇත්ත, 'truth' (lit. 'what is') and ඇත්තා, 'possessor,' 'owner' (lit. 'who has'), are derived from this verb. The negative of ඇති is *නැති*, sometimes *නොමැති*.

(2) ඇතිවීම, a gerund of the compound verb ඇතිවේ, which means 'to be,' 'be sufficient,' 'grow' is used to serve as the gerund of ඇති, and the compound verb ඇතිකර, meaning 'to cause to be or exist,' 'rear,' is used to express the causal sense of ඇති. Hence the inflections of ඇතිවේ and ඇතිකර may be used in place of the deficient inflections of ඇති.

(ii) Root *ඉඳ*, 'to sit,' 'be,' 'be present'; princ. parts *ඉඳි*,

උන් or *උන්හු* (*න*).

Non-Causal Form.

(Intransitive.)

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. ඉඳිමි.	ඉඳිමු, ඉඳිමහ.
2nd „ ඉඳිසි (or හි).	ඉඳිවු (or හු).
3rd „ ඉඳි, ඉඳිසි.	ඉඳිති (or ත්).

Past Tense.

Singular.

1st pers. උනිමි, උන්ගෙමි.
2nd „ උනිසි (or හි), උන්ගෙහි, උනි.
3rd „ උනි, උනිසි, උන්ගේ.

Plural.

1st pers. උනිමු, උන්ගෙමු.
2nd „ උනිවු (or හු), උන්ගෙහු, උන්හු.
3rd „ උන්ගෝ, උන්හු, උන්හාහ.

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. ඉන්නෙමි, ඉදින්නෙමි.
 2nd „ ඉන්නෙහි, ඉදින්නෙහි.
 3rd „ ඉන්නේ, ඉදින්නේ.

Plural.

- 1st pers. ඉන්නෙමු, ඉදින්නෙමු.
 2nd „ ඉන්න(orනා)හු, ඉදින්න(orනා)හු.
 3rd „ ඉන්නෝ, ඉදින්නෝ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. ඉදිමිවා, ඉන්නෙමිවා.
 2nd „ ඉදිවා, ඉදිහිවා, ඉන්නෙහිවා.
 3rd „ ඉදිවා, ඉන්නේවා.

Plural.

- 1st pers. ඉදිමෝවා, ඉන්නමෝවා.
 2nd „ ඉදිහුවා, ඉන්නහුවා.
 3rd „ ඉදිවෝවා, ඉන්නෝවා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. ඉඳුව, ඉදපිය, ඉඳු.
 3rd „ ඉන්නේ, ඉදින්නේ.

Plural.

- 2nd pers. ඉදිව්, ඉදපියව්.
 3rd „ ඉන්නෝ, ඉදින්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. උන්නාමේ, ඉදපුවාමේ.

Plural.

- 3rd pers. උන්නාමෙත්, ඉදපුවාමෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	}	(<i>Pres.</i> form)	}	ඉදිනොත්, ඉදිත; ඉදිනත්.
		(<i>Past</i> form)		උත්තොත්, උත්තන්, ඉදිඟ්; උත්තත්.

PRESENT PARTICIPLE.

ඉදිමින්.

PAST PARTICIPLE.

ඉද, ඉදලා.

Causal Form.

Active Voice.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. ඉන්දවමි, ඉන්දමි, ඉද්වමි.*
 2nd ,, ඉන්දවසි (or හි), ඉන්දසි (or හි), ඉද්වසි (or හි).
 3rd ,, ඉන්දවසි, ඉන්දසි, ඉද්වසි.

Plural.

1st pers. ඉන්දවමු, ඉන්දමු, ඉද්වමු.
 2nd ,, ඉන්දවමු (or හු), ඉන්දමු (or හු), ඉද්වමු (or හු).
 3rd ,, ඉන්දවති (or ත්), ඉන්දති (or ත්), ඉද්වති (or ත්).

Past Tense.

Singular.

1st pers. ඉන්දෙවුචෙමි, ඉන්දුචෙමි, ඉද්විමි.
 2nd ,, ඉන්දෙවුචෙහි, ඉන්දුචෙහි, ඉද්වි, ඉද්විති.
 3rd ,, ඉන්දෙවුචේ, ඉන්දුචේ, ඉද්වි.

* These causative forms also mean 'plant.' ඉන්දමි, &c., seem to be contractions of ඉන්දවමි, &c.

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. ඉන්තෙමි, ඉදිත්තෙමි.
 2nd ,, ඉත්තෙහි, ඉදිත්තෙහි.
 3rd ,, ඉත්තේ, ඉදිත්තේ.

Plural.

- 1st pers. ඉත්තෙමු, ඉදිත්තෙමු.
 2nd ,, ඉත්ත(රතා)හු, ඉදිත්ත(රතා)හු.
 3rd ,, ඉත්තෝ, ඉදිත්තෝ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. ඉදිමිවා, ඉත්තෙමිවා.
 2nd ,, ඉදිවා, ඉදිතිවා, ඉත්තෙහිවා.
 3rd ,, ඉදිවා, ඉත්තේවා.

Plural.

- 1st pers. ඉදිමෝවා, ඉත්තමෝවා.
 2nd ,, ඉදිහුවා, ඉත්තහුවා.
 3rd ,, ඉදිත්වා, ඉත්තෝවා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. ඉඳුව, ඉඳපිය, ඉඳ.
 3rd ,, ඉත්තේ, ඉදිත්තේ.

Plural.

- 2nd pers. ඉදිව්, ඉඳපියව්.
 3rd ,, ඉත්තෝ, ඉදිත්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. උත්තාවේ, ඉඳහුවාවේ.

Plural.

- 3rd pers. උත්තාවෙත්, ඉඳහුවාවෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	}	(<i>Pres.</i> form)	} ඉදිනොත්, ඉදිත; ඉදිතත්.
		(<i>Past</i> form)	} උන්නොත්, උන්ත, ඉදිසා; උන්තත්.

PRESENT PARTICIPLE.

ඉදිමින්.

PAST PARTICIPLE.

ඉද, ඉදලා.

Causal Form.

Active Voice.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. ඉන්දවමි, ඉන්දමි, ඉද්වමි.*
 2nd „ ඉන්දවසි (or හි), ඉන්දසි (or හි), ඉද්වසි (or හි).
 3rd „ ඉන්දවසි, ඉන්දසි, ඉද්වසි.

Plural.

1st pers. ඉන්දවමු, ඉන්දමු, ඉද්වමු.
 2nd „ ඉන්දවමු (or හු), ඉන්දමු (or හු), ඉද්වමු (or හු).
 3rd „ ඉන්දවති (or ත්), ඉන්දති (or ත්), ඉද්වති (or ත්).

Past Tense.

Singular.

1st pers. ඉන්දෙවුමෙමි, ඉන්ද්වෙමි, ඉද්වමි.
 2nd „ ඉන්දෙවුමෙහි, ඉන්ද්වෙහි, ඉද්වමි, ඉද්වමි.
 3rd „ ඉන්දෙවුමෙ, ඉන්ද්වෙ, ඉද්වමි.

* These causative forms also mean 'plant.' ඉන්දමි, &c., seem to be contractions of ඉන්දවමි, &c.

Plural.

- 1st pers. ඉන්දෙවුවෙමු, ඉන්දුවෙමු, ඉඳුවිමු.
 2nd „ ඉන්දෙවුවාහු, ඉන්දුවාහු, ඉඳුවු, ඉඳුවුහු.
 3rd „ ඉන්දෙවුවෝ, ඉන්දුවෝ, ඉඳුවහ.

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. ඉන්දවන්තෙමි, ඉන්දන්තෙමි, ඉඳවන්තෙමි.
 2nd „ ඉන්දවන්තෙහි, ඉන්දන්තෙහි, ඉඳවන්තෙහි.
 3rd „ ඉන්දවන්තේ, ඉන්දන්තේ, ඉඳවන්තේ.

Plural.

- 1st pers. ඉන්දවන්තෙමු, ඉන්දන්තෙමු, ඉඳවන්තෙමු.
 2nd „ ඉන්දවන්ත(රනා)හු, ඉන්දන්ත(රනා)හු, ඉඳ
 වන්ත(රනා)හු.
 3rd „ ඉන්දවන්තෝ, ඉන්දන්තෝ, ඉඳවන්තෝ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. ඉන්දවමවා, ඉන්දමවා, ඉඳවමවා.
 2nd „ ඉන්දවහි(රහි)වා, ඉන්දහි(රහි)වා, ඉඳවහි(රහි)
 වා.
 3rd „ ඉන්දවා, ඉන්දවා, ඉඳවා.

Plural.

- 1st pers. ඉන්දවමෝවා, ඉන්දමෝවා, ඉඳවමෝවා.
 2nd „ ඉන්දවහු(රවු)වා, ඉන්දහු(රවු)වා, ඉඳවහු(රවු)වා.
 3rd „ ඉන්දවන්වා, ඉන්දන්වා, ඉඳවන්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. ඉන්දව, ඉන්ද, ඉඳව, ඉන්දවාපිය, ඉන්දපිය,
 ඉඳවාපිය.
 3rd „ ඉන්දවන්තේ, ඉන්දන්තේ, ඉඳවන්තේ.

Plural.

- 2nd pers. ඉන්දවහි, ඉන්දහි, ඉඳවහි, ඉන්දවාපියහි, ඉන්ද
 පියහි, ඉඳවාපියහි.
 3rd „ ඉන්දවන්තෝ, ඉන්දන්තෝ, ඉඳවන්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

3rd pers. ඉන්දෙවුවාමේ, ඉන්දුවාමේ, ඉඳුවාපුවාමේ.

Plural.

3rd pers. ඉන්දෙවුවාමෙන්, ඉන්දුවාමෙන්, ඉඳුවාපුවාමෙන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form) { ඉන්දවතොත්, ඉන්දතොත්, ඉඳවතොත්, ඉන්දවත, ඉන්දත, ඉඳවත; ඉන්දවතත්, ඉන්දතත්, ඉඳවතත්.
		(Past form) { ඉන්දෙවුවොත්, ඉන්දුවොත්, ඉඳෙවුවොත්, ඉන්දෙවුව්, ඉන්දුව්, ඉඳෙවුව්, ඉන්දෙව්, ඉන්දව්, ඉඳෙව්.

PRESENT PARTICIPLE.

ඉන්දවමින්, ඉන්දමින්, ඉඳවමින්.

PAST PARTICIPLE.

ඉන්දවා, ඉන්දූ, ඉඳවා, ඉන්දවාලා, ඉන්දලා, ඉඳවාලා.

Passive Voice.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබමි, -ලැබෙමි ;* (ඉන්දෙමි).

2nd ,, ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබයි (or හි), -ලැබෙයි (or හි) ; [ඉන්දෙයි (or හි)].

3rd ,, ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ; (ඉන්දේ, ඉන්දෙයි).

Plural.

1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබමු, -ලැබෙමු; (ඉන්දෙමු).

2nd ,, ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබවු (or හු), -ලැබෙවු (or හු); [ඉන්දෙවු (or හු)].

3rd ,, ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්) ; [ඉන්දෙති (or ත්)].

* I. e., ඉන්දවනු ලබමි (or ලැබෙමි), ඉන්දනු ලබමි (or ලැබෙමි), &c.

*Past Tense.**Singular.*

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු,* -ලැබිමි,† -ලදිමි;
(ඉන්දුනෙමි).
- 2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුවෙහි, -ලද්දෙහි; (ඉන්දුනෙහි).
- 3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුවේ, -ලැබී, -ලදී; (ඉන්දුනේ).

Plural.

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබිමු, -ලදිමු;
(ඉන්දුනෙමු).
- 2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුව (or වා) හු, -ලද්ද (or ද) හු; (ඉන්දුනාහු).
- 3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුවෝ, -ලැබූහ, -ලද්දෝ; (ඉන්දුනෝ).

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නෙමි, -ලැබෙන්නෙමි; (ඉන්දෙන්නෙමි).
- 2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි; (ඉන්දෙන්නෙහි).
- 3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ; (ඉන්දෙන්නේ).

Plural.

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු; (ඉන්දෙන්නෙමු).
- 2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්න (or නා)හු, -ලැබෙන්න (or නා)හු; [ඉන්දෙන්න (or නා)හු].
- 3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ; (ඉන්දෙන්නෝ).

° Notice that the forms ending in *න* are generally used with ලදිමි, ලද්දෙහි, &c.

† Also ලැබුවෙමි, ලද්දෙමි; ලද්දේ; &c.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබමවා, -ලැබෙමවා;
(ඉන්දෙමවා).
2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබයි(orඟ්)වා,
-ලැබෙයි(orඟ්)වා; [ඉන්දෙයි(orඟ්)වා].
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබාවා, -ලැබෙවා;
(ඉන්දේවා).

Plural.

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබමෝවා, -ලැබෙ
මෝවා; (ඉන්දෙමෝවා).
2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබනු(orඳු)වා,
-ලැබෙනු(orඳු)වා; [ඉන්දෙනු(orඳු)වා].
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්වා, -ලැබෙත්
වා; (ඉන්දෙත්වා).

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබ, -ලබව;
(ඉන්දෙව).
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්හේ, -ලැබෙ
න්හේ; (ඉන්දෙන්නේ).

Plural.

- 2nd pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබඵ්, -ලැබෙඵ්;
(ඉන්දෙඵ්).
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නෝ, -ලැ
බෙන්නෝ; (ඉන්දෙන්නෝ).

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුවාමේ, -ලබායු
වාමේ; (ඉන්දුනාමේ).

Plural.

- 3rd pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුවාවෙත්, -ලබායු
වාවෙත්; (ඉන්දුනාවෙත්).

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{ <i>(Pres. form)</i> { { <i>(Past form)</i> { }	{ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබ නොත්, -ලැබෙනොත්, -ලබතත්, -ලැබෙනත් ; (ඉන්දෙතොත්, ඉන් දෙනත්).
		{ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැඹි වොත්, -ලැබුවත් ; (ඉන්දුනොත්, ඉන්දුනත්).

PRESENT PARTICIPLE.

ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබමින්, -ලැබෙමින් ;
(ඉන්දෙමින්).

PAST PARTICIPLE.

ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබා, -ලැබ, -ලැබී ; (ඉන්දී).

(iii) Root දස = දක, 'to see'; princ. parts දකී, දුටු or දැක්ක.

Active Voice.

Non-Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දක්මි.	දකිමු, දකි(orකු)මිහ, දකි(or කු)මෝ.
2nd „ දකී, දකිහි.	දකිවු (or හු).
3rd „ දකී.	දකිති (or ත්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දුටුවෙමි, දුටිමි,* දැක්කෙමි.	දුටුවෙමු, දුටිමු, දැක්කෙමු.
2nd „ දුටුවෙහි, දැක්කෙ හි.	දුටුවාහු, දැක්කාහු.
3rd „ දුටුවේ, දැක්කේ.	දුටුවෝ, දැක්කෝ.

* Occasionally දිටිමි, දිටි, දිටුවා, &c.

Future Tense.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers.	දක්වනෙමි.*	දක්වනෙමු.
2nd „	දක්වනෙහි.	දක්වන(orනා)හු.
3rd „	දක්වනේ.	දක්වනෝ, දක්වනාහ.

OPTATIVE MOOD.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers.	දකිමිවා.	දකුමෝවා.
2nd „	දකිතිවා, දකිවා.	දකිහු(orහු)වා.
3rd „	දකිවා.	දකිත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers.	දකුව, දකපිය, දකු.	දකිව්, දකපියව්.
3rd „	දකිත්තේ.	දකිත්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers.	දුටුවාමේ, දුක්කාමේ, දුකපුවාමේ.	දුටුවාමෙත්, දුක්කාමෙත්, දුකපුවාමෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	<table border="0"> <tr> <td rowspan="2" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td><i>(Pres. form)</i></td> <td>දකිනොත්, දකින; දකිනත්.</td> </tr> <tr> <td><i>(Past form)</i></td> <td>දුටු (or දිටු)මොත්, දුක්කොත්, දුක්කුණ් & ඉ, දුටුණ්; දුටු (or දිටු)මත්, දුක්කත්.</td> </tr> </table>	}	<i>(Pres. form)</i>	දකිනොත්, දකින; දකිනත්.	<i>(Past form)</i>	දුටු (or දිටු)මොත්, දුක්කොත්, දුක්කුණ් & ඉ, දුටුණ්; දුටු (or දිටු)මත්, දුක්කත්.
}	<i>(Pres. form)</i>		දකිනොත්, දකින; දකිනත්.			
	<i>(Past form)</i>	දුටු (or දිටු)මොත්, දුක්කොත්, දුක්කුණ් & ඉ, දුටුණ්; දුටු (or දිටු)මත්, දුක්කත්.				

PRESENT PARTICIPLE.

දකිමින්.

* In classics sometimes දක්වනෙමි, දක්වනෙහි, &c.; and (*passive*) දක්කාලබමි, -ලබෙයි, &c. The pres. part. adj. is sometimes දක්කා for දකින. (*Cf.* the similar forms තස්සා, පවත්සා, පුළසා, බස්සා මුල්ලසා, වස්සා, සහස්සා of the verbs තසි, පවති, පිසෙ, බසි, වැලසෙ, වසි, සැතපෙ, respectively. *Vide* § 179.)

PAST PARTICIPLE.

දැක, දැකලා.

Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දක්වමි.*	දක්වමු.
2nd „ දක්වයි (or හි).	දක්වවු (or හු).
3rd „ දක්වයි, දක්වා.	දක්වති (or ත්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දැක්විමි, දැක්වුවෙමි.	දැක්විමු, දැක්වුවෙමු.
2nd „ දැක්වී, දැක්වුවෙහි.	දැක්වූ, දැක්වුවාහු.
3rd „ දැක්වී, දැක්වුවේ.	දැක්වූ, දැක්වුවෝ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දක්වන්හෙමි.	දක්වන්හෙමු.
2nd „ දක්වන්හෙහි.	දක්වන්හ(orහා)හු.
3rd „ දක්වන්හෝ.	දක්වන්හෝ, දක්වන්හාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දැක්වමිවා.	දැක්වමෝවා.
2nd „ දැක්වයි(orහි)වා.	දැක්වවු(orහු)වා.
3rd „ දැක්වාවා.	දැක්වත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. දක්වව, දක්ව.	දක්වවී.
3rd „ දැක්වන්හෝ.	දැක්වන්හෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

3rd pers. දැක්වුවාමේ, දැක්වාපුවාමේ.

* Only one of the causal forms is given here.

Plural.

3rd pers. දැක්වුවාමෙන්, දැක්වූවාමෙන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{(Pres. form)} \\ \text{(Past form)} \end{array} \right.$	දැක්වතොත්, දැක්වන ; දැක්වතත්.
		දැක්වුණොත්, දැක්වුව, දැක්වීය ; ¶

PRESENT PARTICIPLE.

දැක්වමින්.

PAST PARTICIPLE.

දැක්වා, දැක්වාලා.

Passive Voice.

Non-Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. දකිනු ලබමි, -ලැබෙමි.*
 2nd „ දකිනු ලබයි (or හි), -ලැබෙයි (or හි).
 3rd „ දකිනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ.

Plural.

1st pers. දකිනු ලබමු, -ලැබෙමු.
 2nd „ දකිනු ලබවු (or හු), -ලැබෙවු (or හු).
 3rd „ දකිනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්).

(The remaining moods, tenses, &c., are formed in the ordinary way. *Vide* foot-note on p. 238.)

* The verb දැකි does not admit of an involitive form. To supply the deficiency, පෙනෙණ, 'to appear' is often used.

(iv) Root යා, 'to go'; principal parts ය, ගිය.

Non-Causal Form.

(Intransitive.)

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. යමි.	යමු, යමිහ.
2nd „ යයි, යනි.	යවු, යහු.
3rd „ යයි, යේ, යා.	යති, යත්, යෙති (or ත්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. ගියෙමි.	ගියෙමු.
2nd „ ගියෙහි (or සි).	ගියාහු (or වු).
3rd „ ගියේ.	ගියෝ, ගියාහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. යන්නෙමි.	යන්නෙමු.
2nd „ යන්නෙහි.	යන්න(orනා)හු.
3rd „ යන්නේ.	යන්නෝ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. යම්වා.	යමෝවා.
2nd „ යසිවා, යනිවා.	යවුවා, යහුවා.
3rd „ යයිවා, යේවා.	යත්වා, යෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. යව, යා, යන්.*	යව්.
3rd „ යන්නේ.	යන්නෝ.

* The words පල, පලසන් (*sing.*); පලසව්, පලසල්ලා (*pl.*) are used colloquially in lieu of යව, &c., which are confined to books. The former are derived from the root පල, 'to go.'

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
3rd pers. ගියාණි.		3rd pers. ගියාණවත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	<i>(Pres. form)</i>	සතොත්, සත; සතත්.
		<i>(Past form)</i>	ගියොත්, ගියද, යාඥ; ගියත්.

PRESENT PARTICIPLE.

ගමිණ.

PAST PARTICIPLE.

ගොස්, ගොසින්, ගොතින්.

Causal Form.

Active Voice.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
1st pers. සවමි.		සවමු, සවමිහ.
2nd „ සවසි (or හි).		සවමු (or හු).
3rd „ සවසි, සවා.		සවති (or ත්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
1st pers. යැවුණෙමි, යැවිමි.		යැවුණෙමු, යව්මු.
2nd „ යැවුණෙහි, යැවිහි.		යැවුණ(orවා)හු, යැවුහු, යැවු.
3rd „ යැවුණේ, යැවි.		යැවුණේ, යැවුහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
1st pers. සවන්නෙමි.		සවන්නෙමු.
2nd „ සවන්නෙහි.		සවන්න(orනා)හු.
3rd „ සවන්නේ.		සවන්නේ, සවන්නාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. යවමිවා.	යවමෝවා.
2nd „ යවති(orති)වා.	යවතු(orථු)වා.
3rd „ යවාවා, යවයිවා.	යවත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. යවව, යවාපිය.	යවවී, යවාපියවී.
3rd „ යවත්තෝ.	යවත්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>
3rd pers. යැවුවාමේ, යවාපුවාමේ.

<i>Plural.</i>
3rd pers. යැවුවාමෙත්, යවාපුවාමෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, &	}	<i>(Pres. form)</i>	} යවතොත්, යවත; යවතත්.
3rd pers.			

PRESENT PARTICIPLE.

යවමින්.

PAST PARTICIPLE.

යවා, යවාලා.

Passive Voice.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular.*

1st pers. යවනු ලබමි, -ලැබෙමි; (යැවෙමි).
2nd „ යවනු ලබති (or ති), -ලැබෙති (or ති); [යැවෙති (or ති)].
3rd „ යවනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ; (යැවෙයි, යැවේ).

Plural.

- 1st pers. සවනු ලබමු, -ලැබෙමු; (සැවෙමු).
 2nd „ සවනු ලබවු (or හු), -ලැබෙවු (or හු); [සැවෙවු (or හු)].
 3rd „ සවනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්); [සැවෙති (or ත්)].

Past Tense.

Singular.

- 1st pers. සවනු ලැබුවෙමි, -ලැබිමි, සවන ලද්දෙමි, -ලදිමි; (සැවුනෙමි).
 2nd „ සවනු ලැබුවෙහි, සවන ලද්දෙහි; (සැවුනෙහි).
 3rd „ සවනු ලැබුවේ, -ලැබී, සවන ලද්දේ, -ලදී; (සැවුනේ).

Plural.

- 1st pers. සවනු ලැබුවෙමු, -ලැබිමු, සවන ලද්දෙමු, -ලදිමු; (සැවුනෙමු).
 2nd „ සවනු ලැබුව(orවා)හු, සවන ලද්ද(orද)හු; (සැවුනාහු).
 3rd „ සවනු ලැබුවෝ, -ලැබූහ, සවනලද්දෝ; (සැවුනෝ).

Future Tense.

Singular.

- 1st pers. සවනු ලබන්නෙමි, -ලැබෙන්නෙමි; (සැවෙන්නෙමි).
 2nd „ සවනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි; (සැවෙන්නෙහි).
 3rd „ සවනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ; (සැවෙන්නේ).

Plural.

- 1st pers. සවනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු; (සැවෙන්නෙමු).
 2nd „ සවනු ලබන්න (or තා)හු, -ලැබෙන්න (or තා)හු; [සැවෙන්න (or තා)හු].
 3rd „ සවනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ; (සැවෙන්නෝ).

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. සවනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා; (යැවෙමිවා).
- 2nd „ සවනු ලබයි(රකී)වා, -ලැබෙයි(රකී)වා; [යැවෙයි(රකී)වා].
- 3rd „ සවනු ලබාවා, -ලැබේවා; (යැවේවා).

Plural.

- 1st pers. සවනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා; (යැවෙමෝවා).
- 2nd „ සවනු ලබවු(රහු)වා, -ලැබෙවු(රහු)වා; [යැවෙවු(රහු)වා].
- 3rd „ සවනු ලබත්වා, -ලැබෙත්වා; (යැවෙත්වා).

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. සවනු ලබ, -ලබව; (යැවෙව).
- 3rd „ සවනු ලබන්නේ, ලැබෙන්නේ; (යැවෙන්නේ).

Plural.

- 2nd pers. සවනු ලබී, -ලැබෙී; (යැවෙී).
- 3rd „ සවනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ; (යැවෙන්නෝ).

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. සවනු ලැබුවාමේ, -ලබාපුවාමේ; (යැවුනාමේ).

Plural.

- 3rd pers. සවනු ලැබුවාවෙත්, -ලබාපුවාවෙත්; (යැවුනාවෙත්).

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(<i>Pres.</i> form) { සවනු ලබනොත්, -ලැබෙනොත්; -ලබනත්, -ලැබෙනත්; (යැවෙනොත්, යැවෙනත්). (<i>Past</i> form) { සවනු ලැබුවොත්, -ලැබුවත්; (යැවුනොත්, යැවුනත්).

PRESENT PARTICIPLE.

සවනු ලබමින්, -ලැබෙමින්; (සැවෙමින්).

PAST PARTICIPLE.

සවනු ලබා, -ලැබ, -ලැබී; (සැවී).

(v) Root වූ, 'to be' 'become'; principal parts වෙ, වුනු, or වූ.

(Intransitive.)

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. වෙමි.	වෙමු, වමිත.
2nd „ වෙසි (or සි).	වෙවු (or හු).
3rd „ වෙසී, වී.	වෙති (or ත්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. වුනෙමි, විමි, වූ යෙමි.	වුනෙමු, විමු, වූමිත.
2nd „ වුනෙසි (or සි), වූයෙසි (or සි).	වුනාහු, වූවාහු.
3rd „ වුනෙත්, වූයේ, වි, විය.	වුනෙත්, වූවෝ, වූත.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. වෙත්තෙමි.	වෙත්තෙමු.
2nd „ වෙත්තෙසි.	වෙත්ත(orනා)හු.
3rd „ වෙත්තේ.	වෙත්තෝ, වෙත්තාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. වෙමිවා.	වෙමෝවා.
2nd „ වෙසි(orසි)වා.	වෙහු(orවු)වා.
3rd „ වේවා, වා.	වෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. වෙව්, වෙස, වෙ යන්.	වෙව්, වෙසව්, වෙසල්ලා.
3rd „ වෙත්තේ.	වෙත්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers. වුනාවේ.	වුනාවෝ.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	<i>(Pres. form)</i>	} වෙතොත්, වෙත; වෙතත්.
		<i>(Past form)</i>	

PRESENT PARTICIPLE.

වෙමින්.

PAST PARTICIPLE.

වී, ව, වෙලා†.

[*Vide* next section for the colloquial conjugation of verbs.]

198. Only a very few of the inflections of verbs quoted above are used in colloquial Sinhalese now-a-days. As a knowledge of the various forms colloquially used is essential to a correct understanding of the modern vernacular, the verb කෑ, 'to eat,' is conjugated below as an example, to illustrate such forms.

* In classics sometimes වත්, as in මහත්වත් = මහත්වුවත්.

† In classics sometimes වලා. This should be pronounced giving *u* in ව its secondary sound, and not the primary which alters its meaning into 'uncivil and turbulent fellow.' (*Vide* § 33.) වෙ in some of the other inflections also occur as ව in classics, e.g., වම, වත්තේ, වස, වනව, &c.

Active Voice.

Non-Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.*

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කනවා.

Past Tense.

Singular.

1st & 2nd pers. කෑවා, කෑවේ.

3rd pers. කෑවා, කෑවේ, කෑයි.†

Plural.

1st & 2nd pers. කෑවා, කෑවේ.

3rd pers. කෑවා, කෑවේ, කෑවු, † කෑවෝ.†

Future Tense.

Singular.

1st pers. කැක්කූ.

Plural.

| 1st pers. කැක්කූ.

Singular and Plural.

2nd & 3rd pers. කාවී, කනවා ඇති, or (*plural*) කාවීන්.

* The forms of the first person ending in මී and මු are sometimes colloquially used, and then the ending මී is carelessly pronounced like ෝ, as in මම එකට කරණඑක දනී, 'I know what I will do for it'; එකවෙතට මම කලීම නී, 'I said in time that it would so happen'; අපි මුට වෙන එවා දනිමු, 'we know what will happen to him.' (*Vide* § 184.)

† These forms are generally used in the sense of 'he, she, or it was eating' (*Sing.*) = කනා උන්යා (or තිටියා); 'they were eating' (*pl.*) = කනා උන්යු (or තිටියෝ), e.g., මම එතේ ගතකොට මිනිසෙක් බය කෑයි (or මිනිස්සු බය කෑවු or කෑවෝ), 'when I went (lit. 'am-going') there, a man was eating rice (or men were eating rice)'. The forms of the past tense ending in වා and යා, as in කෑවා, තියා, are used in classics when the subject is in the feminine gender and in the 3rd person singular.

OPTATIVE MOOD*.

*Singular and Plural.*1st, 2nd, & 3rd pers. කැවෑමේ, or (*plural*) කැවෑමෙත්.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

2nd pers. කාපන්, කාපිය, කණ්ඩ (or ට), කනවා.

*Plural.*2nd pers. කාපල්ලා, කාපියළි, කණ්ඩ (or ට), කනවාලා.
කඳු (*rarely. Vide page 202, Note 5.*)

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

3rd pers. කැවෑමේ, කාපුවෑමේ, කැවෑවි, කාපුවෑවි, කැදෙත්.

Plural.

3rd pers. කැවෑමේ or කැවෑමෙත්, කාපුවෑමේ or කාපුවෑමෙත්, කැවෑවි or කැවෑවිත්, කාපුවෑවි or කාපුවෑවිත්, කැදෙත්, කාපුවෑදෙත්.

[*Vide § 166.*]

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, &	}	(Pres. form)	}	කමොත් ; කනත්.
3rd pers.				

PRESENT PARTICIPLE.

කමිත්, (more commonly) කසා. (*vide § 175.*)

* This is generally expressed by employing the expression සිඬලකාමේ, 'let or may it happen,' e. g., මට කණ්ඩ සිඬලකාමේ, 'may I eat' (lit. 'may it happen for me to eat'); මවුණ්ඩට කණ්ඩ සිඬලකාමේ, 'may they eat'; මහුට යණ්ඩ සිඬලකාමේ, 'may he go.' Notice that the subject of the verb is put in the dative case, and the verb itself assumes the dative gerundial form. Note also that the optative forms are identical with the permissive forms, from which they seem to have been borrowed.

PAST PARTICIPLE.

කාලා, කා.

Causal Form.*

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කවනවා.

Past Tense.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කැවුවා.†

Future Tense.

Singular.

Plural.

1st pers. කවෙණි. | කවෙණි.

Singular and Plural.

2nd & 3rd pers. කවාහි, කවනවා ඇති.

OPTATIVE MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කැවුවාහේ, or (*plural*) කැවුවාහේත්.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

2nd pers. කවාපන්, කවාපිය, කවණ්ඩ (or ට), කවනවා.

Plural.

2nd pers. කවාපල්ලා, කවාපියව්, කවණ්ඩ (or ට), කවන
වාලා.

* Like the word *කලක්ක* the compound verb *සිබකර* is sometimes used colloquially, as well as in composition, to express the sense of the causative, as in *මහුව යන්ට සිබකරපන්*, 'cause him to go;' *මට හීය මකට බිනිණ්ට සිබකරණ්ට එපා*, 'don't cause me to go begging. (*Vide* footnote on p. 288.)

† The forms *කැව්* (3rd pers. *sing.*) and *කැවුවේ* (3rd pers. *pl.*) are also used similarly to the forms *කැසි*, *කැවු*, *කැවේ*, above noticed.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

3rd pers. කැවුවාමේ, කවාපුවාමේ.

Plural.

3rd pers. කැවුවාමේ, කවාපුවාමේ, කැවුවාමෙන්, &c.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	$\left. \begin{array}{l} (Pres. \\ form) \\ (Past \\ form) \end{array} \right\}$	කවතොත් ; කවතත්.
		කැවුවොත් ; කැවුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

කවමින්, (more commonly) කවකවා.

PAST PARTICIPLE.

කවාලා, කවා.

Passive Voice.

Passive idea is seldom used colloquially, the active construction being generally preferred for the sake of its brevity and clearness. (*Vide* § 158.)

When the passive signification is required to be expressed, the gerundial form in the dative case of the verb to be conjugated is used with the verb *යෙදෙනවා* (= *ලබ* in books), thus :—

Non-causal Form.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular and Plural.*

1st, 2nd, & 3rd pers. කණිට* යෙදෙනවා.

---

* Or කණ්ඩ or කන්තට in this and other places.

Past Tense.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කණ්ට යෙදුනා.

Future Tense.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කණ්ට යෙදෙනවා ඇති.

OPTATIVE MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කණ්ට යෙදුනාමේ, or (*plural*)-යෙදුනාමෙත්, &c.

IMPERATIVE MOOD. (*Rare.*)

Singular.

Plural.

3rd pers. කණ්ට යෙදෙව. | කණ්ට යෙදෙව්.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

Plural.

3rd pers. කණ්ට යෙදුනාමේ. | කණ්ට යෙදුනාමේ (or යෙදුනාමෙත්).

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. $\left\{ \begin{array}{l} \text{(Pres. form)} \\ \text{(Past form)} \end{array} \right\}$ කණ්ට යෙදෙනොත්; -යෙදෙනත්.
 කණ්ට යෙදුනොත්; -යෙදුනත්.

PRESENT PARTICIPLE. (*Rare.*)

PAST PARTICIPLE.

කණ්ට යෙදී.

The causal passive inflections are similarly formed by substituting the causative form for the non-causative, as කවණ්ට for කණ්ට. The formation of colloquial or modern

forms being quite simple, the single example above given will be sufficient to guide the student.

AUXILIARY VERBS.

Adara Kiriya or A'dhāra Kriyā.

199. The verbs ඇති, 'to be'; ගන, 'take'; තිබ, 'be'; දම, 'put'; පිය, 'put'; සෙද, (=) 'be'; ල, 'put,' and ලබ, 'obtain,' 'be,' noticed in §§ 195 and 196, are also used as auxiliary verbs (අදර කිරිය, ආධාර ක්‍රියා), i. e., verbs which have lost their own original significations and help to mark some modification of the ideas expressed by other verbs. Except සෙද and ලබ which are suffixed to the gerundial forms, the rest are used with the past participial forms of other verbs, to which, unlike English auxiliary verbs, they are affixed. දම, පිය, and ල indicate completeness of action. A few sentences will illustrate their use.

- (1) මකත්මසා දැන් ඇවිත් (or එන්නට) ඇති, 'the gentleman may have come by this time' (the-gentleman now having-come is); උම මගෙන් අත විසිපකක් අරන් ඇති, 'you have (previously) taken twenty-five cents from me' (you from-me cents a-twenty-five having-taken it-is); මා විසින් ඔහුට තෑග්ගක් දී ඇත්තේය, 'I have given him a present' (by-me to-him a-present having-given it-is).
- (2) වෙදුරුලු අඹගහගෙන වරෙන්, 'bring the doctor' (the-doctor having-called come); සොලුවට වතුර උරගනී, 'the earth sucks up water' (to-the-earth the-water absorbs-itself); බල්ලෝ කාගත්තු, 'the dogs bit each other.' (*Vide* § 160.)
- (3) ඔහුට කොපමණ මුදල් දී තිබෙතවාද, 'how much money have (you) given him?' (to-him how-much money having - given it - is?); ඔහු මගේ පිහිටේ අරගෙන තිබුණා, 'he had taken my knife' (he my the-knife having-taken it-was).

- (4) ඌ වැට කඩාදමා ගියේය, 'he left after breaking the fence' (he the-fence having-broken went); කොළ වා මිදුල පිසදමයි, 'the boy sweeps the compound.'
- (5) ඔව්හු සොයොනට මලකුණ දමාපියා ගියේය, 'they cast the corpse into the burial-ground and went away' (they to-the-burial-ground the-dead-body having-cast went).*
- (6) මේ වැඩේ කරණට යෙදුණේ කවදද, 'when was this work done' (this work was-done what-day)?
- (7) දුතතෙම මෙසේ කියාලයි, 'the messenger says thus.' එවැලුම්, දන්වාලිය (*past*), බලාලු (*past part. adj.*), and තවත්වාලුට (මැනව), ('pray) stop,' are other examples.†
- (8) ගසක් කපනු ලැබේ, 'a tree is cut'; මගේ ගේ විකුණනලදී, 'my house was sold.'

In the sentences මේ රෙද්ද පරණවි (or ව) ගියේය, 'this cloth became (or got) old'; මම මවුන් එන කල් බලාසිටිමි (or ඉදිමි), 'I am waiting for their arrival' (I them till-come looking-for am), ගියේ, සිටිමි, and ඉදිමි are used with the force of auxiliary verbs.

200. Impersonal verbs are scarcely known in the Sinhalese language. In the sentence ඉංග්‍රීසි මහනෙකුට වැඩකරුවෙක් ඕනෑකර තිබේ, 'a servant is wanted by an English gentleman' (English to - a - gentleman a - servant it - is - wanted *or* there-is-need-of), ඕනෑකර තිබේ has the force of an impersonal verb.‡

* In modern Sinhalese the simple verb without the auxiliary is used, as දමා or දමාලා for දමාපියා, දුමිමි for දමාපිමි. In දමාපියා, දමාපන් (*imperative mood*), පිය and පන් are to be treated as mere affixes.

† The use of the auxiliary verb ල is confined to old Sinhalese. Hence in modern Sinhalese කියයි is used for කියාලයි, දන්වුණේය for දන්වාලිය, &c.

‡ Sentences such as 'it rains' and 'it thunders' may be rendered in Sinhalese by වැසි වසි and අසය ගොරවසි respectively: the words වැසි and අසය are, however, often omitted for the sake of brevity.

COMPOUND VERBS.

Samas Kiriya or Samāsa Kriyā.

201. Compound verbs (සමස් කිරීම, සමාස ක්‍රියා) may be divided into two kinds, viz., (1) those composed of Eḷu words only and (2) those made up of an imported word and an Eḷu word—the more extensive class. In either case the second part is always an Eḷu verb, the first part being either Eḷu itself or a foreign word naturalised into the tongue. Foreign verbs are never used in Sinhalese composition by themselves as predicates;* hence all the simple verbs in the language are Eḷu. Compound verbs are very numerous, and a large number of them will be found in the Index B. In conjugating them only the second part is subject to variations.

The verbs generally used as the second part of compounds are කර, 'to do,' and වූ, 'to be,' 'become.' The first part of the compound is generally a noun† or an adjective, especially the latter when වූ or its inflections are used. Compounds with කර are usually transitive and those with වූ always intransitive or involitive; the compounds of one class are convertible to the other by the interchange of these two verbs, as අයකරයි (or කෙරේ) into අයවෙයි (or වේ), වදවෙයි (or වේ) into වදකරයි (or කෙරේ): those that are not so convertible in the following examples are indicated by an asterisk (*).

* But in the title pages of books, &c., where brevity of expression is desirable, Sanskrit past participial adjectives are sometimes used predicatively without an Eḷu verb attached to them, as in මේ ග්‍රන්ථය ආණ්ඩුවේ අච්චු කන්තෝරුවේ මුද්‍රිතයි (or ය), 'this book was printed at the Government Printing Office'; මේඤ්ඤකය කාලිදාස කීවුණු මිහිඬු මිරිසි මිරිසිකයි (or ය), 'the *Mēghadūta* was composed by the eminent poet Kālidāsa.' (Vide § 202.)

† The basal form is generally used. Notice the exceptions, such as අරෝප-, මෙහෙති-, මුද්‍රණය-, මුද්‍රාධිකණය-, ශ්‍රවණය-.

Examples.

i.—Elu words.

(1) Compounds with කර :

අඩු-, 'decrease,' 'subtract.'
 අණ-,* 'order,' 'command.'
 අය-, 'charge,' 'collect' (fees, &c.).
 අරෝච-, 'dispute.'
 අලුත්-, 'renew.'
 අලුත්වැඩියා-,* 'repair.'
 අවදි-, 'awake,' 'rouse' (from sleep).
 අවුල්-, 'confuse.'
 අහු(රහු)-, 'cause to be caught.'
 අස්-, 'put aside or in order.'
 අහක්-, 'remove.'
 අරවුල්-, 'dispute.'
 ඇති-, 'rear' (animals, &c.), 'cause to have or exist.'
 ඇතුල්-, 'cause to enter,' 'put in.'
 ඇතුලත්-, 'include.'
 උණු-, 'heat' (generally liquids).
 එළ-, 'clear' (jungle, rubbish, &c.).
 එළා-, 'disclose' (facts, &c.), 'sit up till morning' (= පාත් or පහත්-).
 කඩ-, 'infringe' (laws, promises, &c.).
 කතා-, 'speak,' 'talk.'
 කනහාව-, 'grieve,' 'bore.'
 කරදර-, 'trouble' (= හිස්සා-
colloq.).
 කෙලවර-, 'finish.'
 ගණත්-, 'count.'
 ගමත්-,* 'travel.'
 තැත්-,* 'attempt.'
 දැබර or බැබර-, 'quarrel.'
 දඬුවම්-,* 'punish.'
 දික්-, 'lengthen,' 'stretch forth.'
 දිය-, 'dissolve.'
 දියු(or වු)ණු-, 'improve.'
 හරක්-, 'spoil.'
 හැනී-, 'lose,' 'destroy.'
 පත්-, 'appoint' (to a post, &c.).

පවි-,* 'sin.'
 පළ-, 'publish' (news, books, &c.).
 පසු(or හු)-, 'pass,' 'go beyond.'
 පහ-, 'eject.'
 පැමිණිලි-,* 'complain.'
 පිට-, 'expel,' 'send out.'
 බෙහෙත්-,* 'treat' (medically).
 බෝ-, 'rear,' 'grow,' 'introduce' (new species of animals, trees, &c.).
 මත්-, 'intoxicate.'
 මතක්-, 'remind,' 'inform' (*respectful*).
 මහත්-, 'enlarge' (= මොඩු-).
 මෙහෙයි-,* 'think,' 'contemplate.'
 මෙහෙ-,* 'serve.'
 රජ-, 'reign': (also 'make king'; රජවෙ, 'become king').
 රත්-, 'warm,' 'heat.'
 ලං-, 'bring near.'
 වද-, 'tease,' 'torment,' 'worry.'
 වද-, 'destroy' (life utterly).
 වමහෙ-, 'vomit.'
 වැඩ-,* 'work,' 'serve.' [*Vide i(2).*]
 වැඩි-, 'increase,' 'multiply.'
 වැයම්-,* 'endeavour.'
 වෙනස්-, 'separate.'
 වෙදකම්-,* 'practise' (as a doctor), 'treat' (medically).
 වෙලදාම්-, 'trade.'
 සම-, 'compare,' 'equalise.'
 සිහි-, 'call to mind,' 'recollect.'
 සිහිල්-, 'cool.'
 ගමර-, 'finish,' 'conclude' (= අහවර- or ඉවර-).
 හිල්-, } 'make a hole through.'
 සිදුර-, }
 හිස්-, 'empty.'

(2) Compounds with වූ (*base* මෙ) :

අහක්-, 'get out of the way,' 'quit.'
 ඇති-, 'grow up,' 'be,' 'be sufficient.'

ඇතුල්-, 'enter.'
 ඇල-, 'incline' (*intrans.*).
 එළි-, 'dawn,' 'be cleared.'

සසා-, 'speak' (mutually), 'come to words.'	පැල-, 'sprout,' 'germinate.'
සහ-, 'be indebted,' 'get into debt.'	ලන-,* 'lament over.'
සත්-, 'be appointed.'	වැඩ-, 'sit.'
පර-,* 'fade' (as flowers).	වැඩ-,* 'prosper.' [Vide i (1).]
සා-, 'float.'	වෙළඳාම-, 'sell' (<i>intrans.</i>).
	සම-, 'pardon.'

ii.—Mixed words.

Compounds with කර.

(1) Sanskrit (or Pali) and Eļu : *

අවසාන-, 'finish.'	ප්‍රශංසා-,* 'praise.'
ආදාහන-,* 'cremate' (= Eļu අධා පුලුස්ස, —more common).	ප්‍රසිධ-, 'publish' (= පල-).
ආධාර-, 'assist.'	ප්‍රේම-, 'love.'
ඊර්ශ්-,* 'envy.'	මුද්‍රණය-,* 'මුද්‍රාඛාණය-,* 'print' (books, &c.).
කථා-, 'speak.'	වසාදා-,* 'defraud.'
කලාසා-, 'consider.'	වර්ණනා-,* 'describe' (graphically), 'praise.'
සාලක්‍රියා-,* 'die' (of persons).	වාද-, 'controvert.'
ක්‍රීඩා-,* 'play.'	විනාශ-, 'ruin,' 'destroy.'
ක්‍රියා-,* 'act.'	විශ්වාස-, 'believe,' 'trust.'
කත-, 'spend' (time, &c.).	විනි-,* 'ව්‍යායාම-,* 'endeavour,' 'exert.'
ද්‍රවණ-, 'make into powder.'	ශබ්දා-,* 'doubt,' 'suspect.'
චෝදනා-,* 'charge' (with an offence).	ශුඛ-, 'purify,' 'expurgate.'
නමස්කාර-,* 'worship.'	ශ්‍රවණය-,* 'hear.'
නිග්‍රහ-, 'disgrace,' 'despise.'	සංකීර්ණ-,* 'shorten,' 'abridge.'
නිතර-, 'despise.'	සහනාය-,* 'please,' 'delight.'
නිශ්චය-,* 'order,' 'command.'	සිඛ-, 'accomplish.'
පවිත්‍ර-, 'purify,' 'clean.'	සතූනි-, 'thank.'
ප්‍රකාශ-, 'proclaim.'	හිංසා-, 'molest,' 'vex.'
ප්‍රමාද-, 'delay.'	

(2) Tamil and Eļu :

අඛණ්ඩන-,* 'assault.'	තුඩාල-, 'wound.'
ආණ්ඩු-, 'rule,' 'govern.'	පත්තු-, 'light' (lamps, &c.).
තට්ටු-, 'tap,' 'knock.'	පාඩම්-, 'learn' (a lesson, &c.).
තල්ලු-, 'push.'	විසි-, 'throw.'

(3) Portuguese, &c., and Eļu :

කපලාරු-,* 'plaster' (with mortar).	නොනිසි-,* 'notice.'
කන්වැ (or වෙ)ල්-,* 'haggle' (<i>intrans.</i>).	පිත්තාරු-,* 'paint.'
	රෙපරේරු-,* 'repair.'
	ජත්‍රික්ක-,* 'iron' (cloth, &c.).

* This is a very numerous class.

NOTE.—In this way many English words are used by persons acquainted with English, e.g., පාස්, 'pass' (an examination, &c.); බ්‍රෑෂ්, 'brush'; රූල්, 'rule'; රිජිස්ටර්, 'register'; පෝස්ට්, 'post' (letters, &c.); ඩිස්මිස්, 'dismiss.' This habit, carried to excess in low-country towns, such as Colombo, is tending to revolutionise colloquial Sinhalese, not altogether for the better. When, however, an appropriate Sinhalese equivalent of a foreign word is not available, it is well to adopt the foreign term itself.

iii.—Compounds with Eḷu verbs other than කර and ඩි.

අව්‍රිකා, 'print.'	පිටදම, 'expel.'
අවගනි, 'be produced.'	පිළිසිඳගනි, 'conceive' (in womb).
අඹල, 'crow.'	පිරිසා, 'scrape' (with file).
අතුසා, 'sweep.'	බඩගා, 'creep.'
ගෙනිය, ගෙනිය,° 'carry away.'	වගකිය, † 'answer,' 'hold responsible.'
ගෙනිඵ, ගෙනි, † 'bring.'	වෙහිනිය, 'fire' (a gun).
කප්පල, 'bellow.'	
තිදගනි, 'sleep.'	

NOTE.—In this way ගා (= 'apply,' 'touch') plays an important part in compound verbs. This verb is often employed in expressing the cry of animals, sounds, &c., as in බලලා කූච්ඡානවා, 'the cat purrs' (lit. 'makes-háv-sound'); රංසාලා මොකක්ද වැටුණා, 'something dropped making the sound ráv.' (Vide § 241.)

[For verbal compounds otherwise formed, vide § 195. The other species of compounds are separately treated in §§ 214–220, q. v.]

202. The mode in which Sanskrit verbs are utilised in Sinhalese composition is explained in the previous section. Of the inflections of Sanskrit (and Pali) verbs only the present and past participial adjectives are used in Sinhalese. They generally occur in classics, and the suffix ඩු is sometimes added to them according to the pleasure of the writer.

Of the present participial adjectives only a few have found their way into Sinhalese, such as those ending in මාන, as දැක්මාන, 'being visible'; ධරමාන, 'living,' 'flourishing' (of a great person); විරජමාන, 'shining'; ශ්‍රීයමාන, 'being

° Past part. adj. ගෙනිඵව, ගෙනියිය.

† Past part. ගෙනිඅවුන් or ගෙනිවුන්, ගෙනිඇවින් or ගෙනිවින්, ගෙනියන්; ගෙනිවිල්ලා (i. e., ගෙනි ඇවිල්ලා), ගෙනිවිදිත් (colloq.).

‡ This also means 'scold,' when the expression is more commonly වගපල කිය.

heard'; while past participial adjectives have been introduced in great abundance. A few examples of these are given below:—

Examples.

ආරභිත, 'invited,' 'solicited.'	පතිත, 'fallen.'
උතත, 'said,' 'spoken.'	පිහිත, 'afflicted.'
කවපිත, 'shaken,' 'agitated.'	භිතත, 'broken.'
කෘත, 'done.'	ඉත, 'been,' 'become.'
ජනිත, 'produced.'	මතත, 'intoxicated.'
ජන, ජනක, 'born.'	යාත, 'gone.'
දේශිත, 'preached.'	වෘථ, 'grown.'
නිකර්ෂිත, 'disgraced.'	ඉක්කජන, 'produced,' 'born.'
ඉලු, 'blown' (as a flower).	සිධ, 'done,' 'accomplished.'

VERBAL HONORIFICS.

203. When the subject has an honorific suffix attached to it, an adequate honorific is generally affixed to its predicate. This practice is more regularly followed in classics than in modern writings. Sometimes even when no honorific is attached to the subject, an honorific is affixed to the predicate, if the subject is a venerable person or thing.

සේක (or සේනි, which is less formal) and දෘය (or දෘ) are the only verbal honorifics in the language. They are affixed to forms of verbs identical with present and past participial adjectives.

Examples.

Pres. Part. Adj.	Past Part. Adj.	Verb with the honorific.
කරණ, 'doing'	... කල	... කරණසේක, කලසේක; කරණදෘය or කරණ දෘය, කලදෘය.
කරවන, 'causing to do'	... කෙරවු	... කරවනසේක, කෙරවු සේක; කරවනදෘය or කරවන්දෘය, කෙරවුදෘය.
වහින, 'proceeding,' 'going'	... වැහිස, වැහි...	... වහිනසේක, වැහිස (or වැහි)සේක; වහිනදෘය or වහින්දෘය, වැහිසදෘය.

The verbs so formed are invariably used in the 2nd and 3rd persons singular and plural. Those formed from the present participial adjective are in the present tense and those from the past participial adjective are in the past tense. The future tense is expressed by the present. The

affix **සේක** expresses the highest respect ; it is now usually omitted even when the honorific **වහන්සේ** is attached to the subject. The affix **දූය** (or **දූ**) is seldom used, and when used hardly indicates any respect. The forms **කරන්දූය**, **වඩිත්දූය**, &c., are more modern than **කරණදූය**, **වඩිනදූය**, &c.

The plural suffix **ලා** with the expletive **ය** affixed to it is sometimes added to **සේක**, generally when the subject has that plural ending, as in **සඛ්ඝයාවහන්සේලා පෙරලා වඩිනසේක්ලාය**,* ‘the (Buddhist) priests are returning’ ; **උන්වහන්සේලා විහාරයට වැඩියසේක්ලාය**, ‘they (*very respectful*) proceeded to the temple.’

The imperative and optative moods are formed by suffixing **වා**, as **කරණසේක්වා**, **වඩිනසේක්වා**, and the conditional mood by suffixing **නම්**, as **කරණසේක්නම්**, **වඩිනසේක්නම්**. When other forms of these moods are desired, **සේක** is omitted and the usual suffixes are added to the verb singly or in conjunction with some word indicative of respect, as **වැඩවදුලොත්**, **වැඩිසිවියොත්**, **වැඩවදුල මෑනව**, **දූනවදුල හොත්**, &c.

The honorifics, chiefly **සේක**, are sometimes affixed to nouns and adjectives used predicatively, as in “**නන්ද තොරුන්වහන්සේ නම් බුදුන්ගේ කුඩා මෑනියන්දූගේ පුත් සේක**,” ‘now (= නම්), the venerable priest Nanda is the son of Buddha’s younger-maternal-aunt’ ; “**රජ්ජරුවන් වහන්සේ තුම දක්නා කැමතිසේක**,” ‘his majesty the king is desirous to see you.’

---

* Observe that **සේක** loses its **අ** when **ලා** or any other suffix is added to it. **අ** is also dropped in verbal nouns of agency used in attributive relation to the subject, as in the sentences “**සාමකුමාරයන්වහන්සේ මාගසමුඝයාපිසින් පිරිවරණලදුව වහයෙහි හැසිරෙණසේක් පිලියකඩ රජ්ජරුවන් විසින් විසූවු භියසින් විදිනලද්දේය**,” ‘the esteemed-young-Sāma, while-moving-about in the forest surrounded by multitudes of deer, was shot by king Piliyakkha with an arrow imbued with poison’ ; “**නැවකන් රජ්ජරුවෝ විවරණසේක් සාමනී නාගසේන සචිර යන්වහන්ස තුමවහන්සේ පැවිදිව කිනුරුද්දෙන් දූසි විමාලේය**,” ‘and again the king asked, “lord and venerable Nāgasēna, how many years (have elapsed) since you entered priesthood ?”’

ADVERB.

Kiriya-Vesesun or Kriyá-Viśéshana.*

204. කිරියවෙසෙසුන් or ක්‍රියාවිශේෂණ, adverb, is a word which modifies a verb, adjective, or other adverb. In the sentences ඉක්මණින් (or ඉක්මණට)වර, 'come quickly' (quickly come); උම හසියෙන් කී වචන කාටත් ඇසුනා, 'everybody heard the words you uttered loud' (you loudly uttered words to-every-body were-heard); මීට වැඩිස (or වඩා) දිග රෙදි නැද්ද, 'are there no longer cloths than this?' (to-this more long cloths are-there-not?); උම බොහොම (or ඉතා) කම්මැලි ළමයෙක්, 'you are a very lazy boy' (you very lazy a-boy); මම ඔහුට ඉතා (or බොහොම or මහ) තදින් පාරක් දුනිමි (or ගැසුණෙමි), 'I gave him a very strong blow' (I to-him very strongly a-blow gave or struck), ඉක්මණින්, ඉක්මණට, හසියෙන්, වැඩිස, වඩා, බොහොම, ඉතා, මහ, and තදින් are adverbs, and they modify the verb, adjective, or other adverb which follows them.

Observe that in Sinhalese the adverb is generally placed before the word which it modifies.

205. The particles ලෙස ('like,' 'as'), සේ ('like,' 'as'), ව ('become') = ලෙස, කොට† ('having done'), ඉන්, and ට are generally suffixed to adjectives and nouns to form adverbs or adverbial phrases.

Examples.

Adjective or Noun.	Particle.	Adverb.
කඩිසර, 'diligent'	... ලෙස ...	කඩිසරලෙස, 'diligently.'
පිරිසිදු, 'clean'	... ,, ...	පිරිසිදුලෙස, 'cleanly.'
මනා, 'good'	... ,, ...	මනාලෙස, 'well.'
මෘදු, 'soft,' 'mild'	... ,, ...	මෘදුලෙස, 'softly,' 'mildly.'
මෘලොක්, 'soft,' 'mild'...	... ,, ...	මෘලොක්ලෙස, 'softly,' 'mildly.'
රොදු, 'rough,' 'harsh' ...	... ,, ...	රොදුලෙස, 'roughly,' 'harshly.'

* Adverbs are also called නිපාත and ක්‍රියාගුණ. කිරියවෙසෙසුන් or ක්‍රියාගුණ literally means 'attributes of verbs.'

† The form කරලා is also colloquially used, as ඉක්මන්කරලා වරෙන්, 'come quickly'; කොඳුකරලා සේවතුර කෝප්පයක් හරිසසකපන්, 'prepare a good cup of tea' (lit. 'prepare well').

Adjective or Noun.	Particle.	Adverb.
වැරදි, 'incorrect'	... ලෙස ...	වැරදිලෙස, 'incorrectly.'
විශාල, 'extensive'	... ,, ...	විශාලලෙස, 'extensively.'
සචිර, 'firm'	... ,, ...	සචිරලෙස, 'firmly.'
දුක, 'sorrow,' 'pain,' 'difficultly.'	සේ ...	දුකසේ, 'inconveniently,' 'difficultly.'
බොහෝ, 'much,' 'many'	,, ...	බොහෝසේ, 'much,' 'largely.'
මහ, 'good'	... ,, ...	මහසේ, 'well.'
සුව, 'health,' 'ease'	... ,, ...	සුවසේ, 'healthily,' 'easily.'
මහ, 'good'	... ට ...	මහට, 'well.'
බහුල, 'abundant'	... ,, ...	බහුලව, 'abundantly.'
මහ, 'good'	... කොට ...	මහකොට, 'well.'
කොඳ, 'good'	... ඉන් ...	කොඳින්, 'well,' 'by good means.'
කොඳ, 'good'	... ට ...	කොඳට, 'well.'

Adverbs ending in ඉන් and ට are more commonly used colloquially.

In the manner above shown almost every adjective may be turned into an adverb by the addition of ලෙස or සේ, which corresponds to '-ly' (= 'like') in English adverbs.*

It should be noticed that most of the adverbs with the terminations ඉන්, එන්, අට, ට, &c., given in the next section, are really nouns or pronouns having those case-endings, but equivalent to and standing for adverbs. Those that may be treated as pure adverbs are marked with an asterisk (*).

206. CLASSIFICATION OF ADVERBS.

(i) *Adverbs of Time.*

අද,* † 'to-day.'	අනිද්ද, 'day-after-to-morrow.'
අදට,* 'for to-day.'	
අදින්,* 'from to-day.'	

* ලෙස or සේ, literally means 'form,' 'manner' (= ආකාර). ලෙස is declinable. When suffixed to the pres. part. adj. they usually have the force of 'to,' as සහ ලෙස (or සේ) විධානකොට (= සන්ට &c.), 'having ordered to go'; but with past part. adj. they are used in their original sense, as සී ලෙස (or සේ) කරණු, 'do as (or in the manner) said.'

† The word දවස or දින, 'day' is sometimes affixed to අද, ඊසේ, and කොට to render them more emphatic, as අද දවස, ඊසේ දවස. It is, however, redundant when used with අනිද්ද, ඉංඅනිද්ද, පලමුද, and පෙරේද, as ද means 'day,' දවස (or දින). Cf. ද in සද්ද (or සද්දින), 'Monday' (lit. 'Moon's day'); අකාරාචාද (or අකාරාචාදින or අකාරාචා දවස), 'Tuesday' (lit. 'Mar's or Tuisco's day').

අනිද්දසිත්, 'from day-after-to-morrow.'
 අයෙ, * අයෙ, ** 'again,' 'anew.'
 අලුත, * 'lately.'
 ඉක්කිනි, * } 'after,' 'after-
 ඉක්කිනිව, * } wards,' 'there-
 ඉක්කින්නෙත්, * } after.'
 ඉංඉනිද්ද, 'second day after to-morrow.'
 ඉස්සර, * 'of old,' 'before.'
 ඉස්සරින්, * 'at first,' 'before.'
 ඉස්සරට, * 'before,' 'than before.'
 ඊයෙ, * 'yesterday.'
 ඊයෙට, * 'for yesterday.'
 එකකල්, * † 'until then.'
 එකකොට, * 'then,'
 එදා, 'the other day.'
 එදාට, 'for or on that day.'
 එවකට, 'then.' 'at that time.'
 එවර, 'then,' 'at that time.'
 එවරට, 'then,' 'at that time,' 'for that time.'
 එවිට, 'then.'
 කල්, † 'until.'
 කලාතුරකින්, 'after an interval (of time).'
 කවදා, 'when.'
 කවදාට, කවදාට, 'for when,' 'for what day.'
 කොට, 'when.'
 තුරු, කෙත්, § 'until.'
 දවල්, 'in the day time,' 'at noon.'
 දවැලට, 'for the day time,' 'at noon.'

දැන්, * 'now.'
 දැනට, * 'for the present.'
 දෙවැනු, * 'afterwards,' 'at the second time.'
 නැවත, * 'again.'
 නිති, * නිතින්, * නිත්තෙන්, * නිතර, * නිරතුරු, * තරතුරු, * නිරන්තරයෙන්, * නිලතුරු, * 'always,' 'continually.'
 නොයෙක්විට, 'often,' 'very often.'
 නොකඩම, * නිබඳ, * නිකැඳි, * 'always,' 'continuously.'
 පලමු, * 'first,' 'at first,' 'before.'
 පලමුව, * පලමුකොට, * 'at first,' 'first,' 'before.'
 පලමුවෙන්, * 'first,' 'at first.'
 පලමුදා, 'the third day back.'
 පසු, * 'after,' 'afterwards.'
 පසුව, * 'afterwards.'
 පස්සට, * පසුවට, * 'for after time,' 'hereafter.'
 පස්සේ, * 'after,' 'afterwards.'
 පුන, * 'again.'
 පෙරේදා, පෙරෙරිදිදා, 'day-before-yesterday.'
 ප්‍රථම, * 'first,' 'at first,' 'before.'
 ප්‍රථමයෙන්, * 'first,' 'at first,' 'before.'
 බහවෙලාවට, 'sometimes.'
 මතුමත්තට, 'in time to come.'
 මත්තෙන්, 'before,' 'beforehand.'
 මතු, මත්තට, මතුවට, 'in or for the future.'
 මෑත, * මෑතදී, * 'lately.'

* The conjunction ත් is affixed to render these words more emphatic. The forms නැවතත් and සලිත් are also sometimes similarly used.

† Often corrupted into එකකත්. The form එකකලට is also sometimes used.

‡ Often corrupted into කත්, as in මසු එකකත් හිටපත්, 'wait (lit. stand) until he comes.' කල and කල්හි are used with the force of 'when,' as in හඳපාවු කල (or කල්හි), 'when the moon has risen' (lit. 'shone'). The form කෙලියෙන් is colloquially used in the sense of 'before.'

§ The forms තුර, තුරවට, and කෙතට are also occasionally used.

මාතකදී, * 'latterly.'
 මෙලකට, මෙලකට, මෙලාට, 'by
 this time.'
 මෙවිට, 'at this time,' 'now.'
 මෙවර, 'at this time,' 'now.'
 මෙවරට, මෙවරට, 'for this time,'
 'at this time.'
 යළි, * යල, * 'again,' 'moreover.'
 රැ, 'in the night.'
 රැට, 'for the night.'
 රැසින්, 'while night,' 'before dawn.'
 ලඟදී, * 'lately.'
 වරින්වර, 'from time to time.'
 වහා, * වහාම*,^o 'forthwith,' 'di-
 rectly.'

විට, 'when.'
 විවිත්විට, 'occasionally,' 'now and
 then,' 'from time to time.'
 විස්සල්, * 'always,' 'continually.'
 වේලාසක, * වේලාසකින්, * † 'early.'
 සකකින්, * 'continually,' 'always.'
 සමහරවිට, 'sometimes,' 'perhaps.'
 සැමදාම, 'every day.'
 සෙදහල්, * 'soon.'
 සැමදා, සැමදා, 'every day.'
 සැමදාට, සැමදාට, 'every day,'
 'ever.'
 සෙට, * සෙට, * 'to-morrow.'
 සෙටට, * 'for to-morrow.'

NOTE 1.—It should be observed that කල්, කොට, දුරු, තෙක්, and විට above-given, are used after the present part. adj. forms of verbs, as මා එනකල්, 'until I come;' ඔහු එනකොට, 'when he comes;' උම් මුදල් දෙන දුරු, 'until you give money'; and කොට and විට are also similarly used after the past part. adjectives. When so used they have the same force as the English adverbs by which they are explained. (*Vide* chapter on Idioms.)

2. All ordinal numeral adjectives may be turned into adverbs by suffixing the letter ට to them, as දෙවනුව, 'secondly'; තුන්වෙනුව, 'thirdly'; හතරවෙනුව, 'fourthly.' (*Vide* class iii of adverbs—p. 305.)

(ii) *Adverbs of Place.*

අහන, 'there.'
 අහනට, 'thither.'
 අහකින්, 'thence,' 'by that way.'
 අරෙහෙ, අරෙහා, 'there.'
 අරෙහාට, අරෙහෙට, 'thither.'
 අරෙහෙයින්, 'thence,' 'by that way.'
 අසල, අහල, 'near.'
 අසලට, අහලට, ,,
 අසලින්, අහලින්, 'near.'
 අහක, 'aside.'
 අහකට, ,,

අහකින්, 'aside.'
 ඇතුළ, 'inside.'
 ඇතුළක, ,,
 ඇතුළේ, ,,
 ඇතුළට, ,,
 ඇතුළෙයින්, 'from inside,' 'in-
 wardly.'
 ඇතුළකින්, 'from inside,' 'in-
 wardly.'
 ඇහ, 'aloof,' 'afar.'
 ඇහට, 'aloof,' 'afar.'

^o Note that වහාම is more forcible.

† The form වේලාසක (or හ) and වේලාසකින් are also colloquially used.

ඇතින්, 'aloof,' 'afar,' 'from afar.'
 ඉහල, 'above,' 'up.'
 ඉහලට, " "
 ඉහලින්, 'from above.'
 ඉස්සරක, 'in front.'
 ඉස්සරට, ඉස්සරකට, 'to the front.'
 ඉස්සරින්, ඉස්සරකින්, 'in front.'
 ඉවත, 'away,' 'aside.'
 ඉවතට, " "
 ඉවතින්, 'away,' 'aside,' 'from
 aside.'
 උඩ, 'above,' 'up.'
 උඩට, 'above,' 'up.'
 උඩින්, 'from above.'
 එතන, 'there.'
 එතනට, 'thither.'
 එතනින්, 'thence,' 'by that way.'
 එහි, එහේ, එහ, 'there.'
 එතනට, එතෙට, 'thither.'
 එතෙත්, 'thence,' 'by that way.'
 මතන, 'there.'
 මතනට, 'thither.'
 මතනින්, 'thence,' 'by that way.'
 මබ, 'there,' 'yonder.'
 මබට, 'thither,' 'yonder.'
 මබින්, 'thence,' 'from yonder.'
 මබමෙමබ, 'here and there,' lit.
 'there (and) here.'
 මතනට, මතෙට, 'thither.'
 මතේ, මතහා, 'there.'
 මතෙත්, 'thence,' 'by that way.'
 කො, 'where?'
 කොයිද, 'where' (is it)?
 කොසින්, 'whence?'
 කොසින්ද, 'whence?'
 කොතන, 'in which place?'
 කොතනද, 'in which place?'
 'where?'

කොතනත්, 'anywhere at all,
 'everywhere.'
 කොතනට, 'withersoever,' 'where.'
 කොතනක, 'in whatever place,'
 'wherever,' 'where.'
 කොතනින්, 'whence,' 'by which
 way.'
 කොතනකින්, 'from whatever
 place,' 'whence.'
 කොතනවත්,^o } 'anywhere,'
 කොතනකවත්, } 'somewhere.'
 කොතනකමුත්,[†] } 'somewhere,'
 කොතනකමුත් } 'in either
 place.'
 කොතේ, කොයි,[‡] 'where?'
 කොතෙට, 'whither?'
 කොතෙද, 'in which place?'
 'somewhere.'
 කොතෙත්, කොතෙත්ද, 'whence?'
 'by which way?'
 කොතෙවත්, 'somewhere,' 'any-
 where.'
 කොතෙමුත්, 'somewhere,' 'in
 either place.'
 පසු, 'behind,' 'in rear,' 'after.'
 පස්සේ, " " "
 පස්සෙන්, 'behind,' 'in rear,'
 'after,' 'from behind.'
 පස්සට, 'backwards.'
 පහල, 'below,' 'down.'
 පහලට, " "
 පහලින්, 'from beneath or be-
 low.'
 පහ, පහක, 'below,' 'down.'
 පහට, පහකට, 'beneath,' 'below.'
 පාතින්, පහතින්, 'from beneath or
 below.'
 පිට, 'out,' 'abroad,' 'outside.'
 පිටක, " " "

^o වත් in this and other words is the same as වුවත්. (Vide pp. 175 and 286.)

[†] This is a contracted form of කොතන එතමුත්. All expressions with මුත් (not preceded by any form of verb) may be treated similarly.

[‡] කොයිබ (sometimes කොබ in classics) is similarly used.

පිටතට, 'out,' 'abroad,' 'outside.'
 පිටතින්, පිටින්, 'from without,'
 'outwardly.'
 මෙතන, 'in this place,' 'here.'
 මෙතනට, 'hither.'
 මෙතනින්, 'hence,' 'by this way.'
 මෙහි, මෙසේ, මෙසේ, මෙහා, 'here.'
 මෙතාට, 'hither.'
 මෙතෙක්, 'hence,' 'by this way.'
 මෙබ, 'here.'
 මෙබට, 'hither.'
 මෙහින්, 'hence,' 'by this way.'
 යට, 'below,' 'beneath.'

යටට, 'below,' 'beneath.'
 යටින්, 'from beneath or below.'
 යටසේ, 'below,' 'under.'
 ලඟ, 'near.'
 ලඟට, "
 ලඟින්, 'near,' 'from near.'
 වට, 'around.'
 වටේ, වටේට, 'around.'
 වටින්, 'from around.'
 කාන්පසින්, 'from all sides,' 'en-
 tirely.'
 කාන්පසිනි, කාන්පස, 'on all sides.'

NOTE.—None of these are real adverbs. Some of them when rendered in English have the force of prepositions. (*Vide* pp. 310 & 311.)

(iii) *Adverbs of Arrangement.*

පළමුව (or පළමුකොට or එක්වෙනුව), 'firstly'; දෙවනුව, 'secondly'; තුන්වෙනුව, තෙවනුව, 'thirdly'; හතරවෙනුව, 'fourthly'; පස්වෙනුව, 'fifthly'; &c.

Any numeral may in like manner be converted into an adverb by affixing වෙනුව to its base.

(iv) *Adverbs of Repetition.*

These adverbs are expressed in Sinhalese by suffixing the noun වරක් (or වාරයක්), සැරයක් or වතාවක්, † 'a time,' to the bases of numerals, as එක් (or එක) වරක්, or එක් (or එක) සැරයක්, 'once'; දෙවරක්, දෙසැරයක්, or දෙසැරයක්, 'twice'; තුන්වරක් or තුන්සැරයක්, 'thrice'; ‡ &c.

* Note that යට in යට නියතලද (= Sk. යථෝක්ත), 'aforesaid,' is quite distinct and means 'before,' 'previously.'

† වරක් is another synonym. වරක් is the word commonly used in the multiplication tables, as පස් වරක්පහ විසිපහයි, '5 times 5 is 25'; හත්වරක් අට පණහසයයි, '7 times 8 is 56.' Here පස් වරක් and හත් වරක් are really adjectives qualifying පහ and අට respectively.

‡ In auctions the 'once,' 'twice,' and 'thrice' are expressed by ඇවරයි (or එකැවරයි), දැවරයි, and තුන් ඇවරයි respectively. එකැවර is used in other connections also, as in සේරම එකැවර දෙසැර, 'I will give all at once' (i. e., 'at one time').

(v) *Adverbs of Manner.*

ඉක්මණට, } 'soon,' 'quickly.'
 ඉක්මණින්, }
 ඉති, * 'in this manner,' 'thus.'
 ඉඳුර, * 'well.'
 ඉඩි, * } 'by chance,' 'of itself.'
 ඉඩිට, * }
 එකට, * 'together.'
 එකලාව, * 'alone.'
 එලෙස, 'so,' 'in that manner.'
 එසේ, " " "
 එසෙම, * 'so,' 'in that manner.'
 මෙසෙම, * 'so,' 'in that manner.'
 කෙලෙස, } 'how,' 'in what or
 කෙසේ, } whatever manner.'
 කොයොම, * }
 කෙලෙසද, } 'how?' 'in what
 කෙසේද, } manner?'
 කොයොමද, * }
 කෙලෙසවත්, }
 කෙසේවත්, } 'in whatever
 කොයොමවත්, } manner,' 'any
 කෙලෙසනමුත්, } how.'
 කෙසේනමුත්, }
 කොයොමනමුත්, }
 තදි (or දෙ)ත්, * } 'strongly,' 'for-
 තද්දට, * } cibly.'
 තනිව, * තනියම, * 'alone.'
 දඹාවමත්, 'astray.'
 තැව්කිල්ලේ, 'slowly.'

නිකම, * 'quiet,' 'without work or
 object.'
 නොමිලයේ, 'gratis.'
 පොදුවට, } 'in common.'
 පොදුවේ, }
 බලෙන්, } 'by force.'
 බලේට, }
 බලවත්ව, * 'strongly,' 'earnestly.'
 මදින්මද, විකෙන්වික, මදමද, වික
 වික, 'little by little,' 'by de-
 grees,' 'gradually.'
 මෙසෙම, * 'thus,' 'in this manner.'
 යම්සේ, 'in any manner.'
 ඉහුව, * 'quickly,' 'rapidly.'
 වැරෙන්, } 'strongly,' 'forcibly.'
 වැරේට, }
 වෙනම, * 'separately.'
 සකසා, * 'well.'
 සැබවින්, සැබැවට, ° 'truly.'
 සැරෙන්, } 'strongly,' 'forcibly.'
 සැරේට, }
 සෙමින්, † සෙමින්, * සිනි, *
 'slowly.'
 සොර, සොර, සොරෙන්, සොරෙන්.
 'thievishly,' 'secretly.'
 හීන්සැරේ, * 'slowly.'
 හුදකලා, * හුදකලාව, * උදකලා, *
 උදකලාව, * 'alone,' 'singly.'
 හොඳට, * හොඳින්, * &c., 'well.'

(vi) *Adverbs of Time, &c., expressive of Doubt, &c.*

සමහරවිට, 'sometimes'; බාගවෙලාවට, 'perhaps,' 'some-
 times'; සාමාන්‍යයෙන්, 'generally'; විවිත්විට, 'from time
 to time,' 'occasionally'; නොයෙක්විට, 'often'; අලුතෙන්, *
 'newly'; &c.

(vii) *Adverbs of Quantity or Degree.*

අති, * 'very,' 'very much.' | ඉසා, * 'utmost,' 'very.'
 අතිශයින්, * 'exceedingly.' | ඉසාම, * 'utmost,' 'most,' 'too much.'

° The shorter form සැබැවට is sometimes colloquially used.
 † Sometimes සෙමෙන් in classics, as in "සෙමෙන්සිට යොස්," 'having
 gone slowly.' Observe that the colloquial phrase සෙමින්, as well as
 සෙමෙන් සිට quoted above, has the force of the adverb 'slowly.'

උඩවපිරිසෙයිත්, 'the most.'
 එපමණ, 'that much,' 'so much.'
 මපමණ, 'that much,' 'so much.'
 කොපමණ, 'how much.'
 කොතෙත්, 'at all.'
 ගතකැරේ, 'thickly,' 'abundantly.'
 තව, * 'more.'
 තවත්, * 'besides,' 'moreover.'
 තුනීම් (or ම) තේ, * 'thinly.'
 විකක්, 'little.'
 විකකට, 'for a while.'
 පමණක්, }
 පමණකට, } 'to some extent.'
 පමණට, 'to the extent.'
 ප්‍රධානකොට, *
 ප්‍රධානවශයෙන්, } 'chiefly.'
 බහුලව, * 'plentifully.'
 බෙහෙවින්, * } 'much,' 'at
 බොහෝ/රකාට, * } length.'

බොහෝ, * 'much,' 'very.'
 බොහොම, * 'very much,' 'most.'
 බොහොසේ, * 'much,' 'chiefly.'
 මදක්, 'little.'
 මදකට, 'for a while.'
 මුළුමනින්, 'entirely.'
 මෙපමණ, 'this much.'
 යටත්පිරිසෙයිත්, 'the least.'
 යන්තම්* (or යම්තම්*), 'narrowly,'
 'slightly.'
 යහමින්, * 'abundantly.'
 වඩා, * 'more.'
 වැඩිපුර, * 'over and above,' 'extra.'
 වැඩිය, * 'much,' 'more.'
 විශේෂයෙන්, 'chiefly,' 'particu-
 larly.'
 සම්පූර්ණයෙන්, සපුර, * 'fully,'
 'completely.'

(viii) *Adverbs of Affirmation and Negation.*

Affirmative.

ඇත්තට, 'truly.'
 ඇත්තටම, 'very truly.'
 එසේය, එසෙයි, † 'even so,' 'yes.'
 එසේමයි, එසෙමයි, † 'quite so,' 'yes.'
 එසා, * එසා, * 'don't,' 'don't want.'
 මච්ච, * මි, * 'yes.'

තිරසාරයෙන් or තිරසාරෙන්, 'most assuredly.'

සත්තකට, }
 සත්තවාදියෙන්, } 'verily.'
 සත්‍යවාදියෙන්, }

Negative.

කැ, * කැකැ, * † 'no,' 'not.'

° This is also used as an adverb of time in the sense of 'still,' 'yet.'

† These are used when replying to superiors, especially Buddhist priests. එසෙයි is more commonly used than the others. මච්ච is generally used for equals and inferiors. In some parts of the Island it is used as මි, which is identical with one of the Tamil words for 'yes.' A peculiar nasal sound combined with the letter කැ, which may be written කැ *phé*, is often used colloquially in the sense of 'yes,' 'all right,' 'well,' as in -කැ පලයන්, 'yes (or all right or well) go'; මගේ පණවිණි කියපන්; කැ, 'tell my message; yes (or all right)'. This is not so respectful as its equivalent කොදයි. (Cf. Maráthi & Pañjábí කා, 'yes,' and *vide* foot-note on p. 319).

‡ Note that in the colloquial expression මන්දන් (a contraction of මම දන්වෙකැ, which is also commonly used) කැ or කැකැ is suppressed. The words කැ and කැරි, 'cannot,' are peculiar in that the negative idea in them is innate, e.g. උඹට යන්නට කැරිද? මම කැ, 'can't you go? I cannot.' Their original meaning was probably 'heavy,' 'difficult.' (Cf. the Hindi privative *බේ*.)

(ix) *Adverbs of Cause and Effect.*

එමෙන්,* 'in that way,' 'so.'	<table border="0"> <tr> <td>ඇයි*† or ඇයිද,*</td> <td rowspan="3">} 'why?'</td> </tr> <tr> <td>මන්ද,*</td> <td rowspan="2">} 'where-fore?'</td> </tr> <tr> <td>මක් කුමක් } නිසා or නිසාද,</td> </tr> </table>	ඇයි*† or ඇයිද,*	} 'why?'	මන්ද,*	} 'where-fore?'	මක් කුමක් } නිසා or නිසාද,
ඇයි*† or ඇයිද,*		} 'why?'				
මන්ද,*				} 'where-fore?'		
මක් කුමක් } නිසා or නිසාද,						
එමෙන්ම,* 'just so.'						
ඒනිසා, } 'therefore,' 'where-fore.'						
ඉන්නිසා,° }						

NOTE.—Any English adverb may be expressed in Sinhalese by a noun, especially in the accusative, auxiliary, or locative case (as are most of the above) and by adverbial phrases. For instance, the English adverbs 'afoot,' 'instantly,' 'suddenly,' 'secretly,' 'safely,' 'namely,' 'nevertheless,' 'doubtless,' 'hereafter,' 'annually,' 'daily,' 'next,' may be expressed by පසින්, සැමණකින් or ඇසිලිලකින්, හ(or අ)දිස්සියෙන් or අහම්බෙන්, රහසින් or රහසිගතව, ප්‍රවේසමින්, ඒනම්, එසේ විනමුත්, අනුමානකැනුව, මිටපසු (or මින්පසු or මින් මතු), අවුරුදු පතා, දිනපතා or දවස්පතා, ඊලඟට respectively. The English adverb 'ever' may be expressed by කවදාවත් (or කිසිකලක) and 'never' by the same word with a negative particle affixed to the verb qualified by it. Thus "Did you ever see him?" = කුම කවදාවත් (or කිසි කලක) මහු දුටුවෙහිද? and "I never saw him" = මම කවදාවත් (or කිසිකලක) මහු නුදුටුවෙමි.

Comparison of Adverbs.

207. Adverbs are compared like adjectives. (*Vide* § 126.) The comparative degree, which is more frequently used than the superlative, is expressed by prefixing වඩා, 'more,' to the adverb, as වඩාහොඳට (or හොඳින්), 'better'; වඩා සැරෙන්, 'faster.' As in the case of adjectives, simple adverbs are used to express the sense of the superlative degree, as in උමලාගෙන් (or අතරෙන් or අතුරෙන්) ඉක් මණට (or ඉක්මණින්) ආවේ කවිද, 'of you who came most quickly?' But more commonly the comparative form, as උමලාගෙන්, &c., වඩා ඉක්මණට (or ඉක්මණින්) ආවේ කවිද, 'of you who came more quickly?' The word ඉතා, 'most,' is sometimes prefixed to adverbs to bring out the sense of the superlative more explicitly, as උමලාගෙන්, &c., ඉතා ඉක් මණට (or ඉක්මණින්) ආවේ කවිද; not usually to indicate any

* This is an irregular form of ඒනිසා. † In classics sometimes ඇයි.

comparison, but to express a very high degree of the quality denoted by them, as එනම කුළුගෙඩියකින් කලුගලට ඉතා තදින් ගැසුවේය, 'he struck the granite very hard with a sledge hammer' (he with a-sledge-hammer to-the-black-stone very hard struck).

PREPOSITION.

Vibhakti Nipāta.

208. Prepositions (විභක්ති නිපාත) in Sinhalese perform the same functions as in English, but unlike them they are always placed after the words which they govern.* The prepositions and cases which they govern are given below:—

Prepositions.	Case governed.
(i) නම, නමම (m.); නම, නමම (f.); තුමු (pl. c.).	Nominative.
(ii) අරඹනා or අරභනා, 'concerning'; අර, ගර, 'except'; උදෙසා, 'on account of,' 'for the sake of'; ගැන, † 'concerning'; නිසා, 'on account of'; පාසා, පසා, ‡ 'from (one to another in succession)'; මග, මුත්, විනා, 'except'; ලවා, 'by'; සඳහා, 'for the sake of,' 'with a view to'; සන්දා, සන්දා, හින්දා, 'on account of.'	Accusative.
(iii) එක්ව or එක්ක, කැටුව, සමග, § සහ, හා, හා සමග, 'with'; විසින්, ¶ 'by.'	Instrumental.

The words (1) කරණකොටගෙන or කරණකොට, (2) පිණිස or වස්, and (3) නෙක් or දක්වා are used after nouns (or pronouns) to convey the sense of the (1) auxiliary, (2) dative, and (3) ablative respectively. (*Vide* §§ 107, 108, & 111.)

* Hence some writers have called them postpositions, restricting the term 'preposition' to *upasargas*.

† In classics sometimes ගෙන.

‡ The word ගැන is also sometimes used colloquially.

§ Sometimes සමගින් in poetry.

|| හා and හාසමග are also used in the sense of 'instantaneously with,' as එසේ වන්නා හා (or හා සමග), 'instantaneously with so happening.' හා in this sense is confined to old classics.

¶ Or විසින්, which is the form generally used colloquially. විසින් is sometimes colloquially used in the sense of 'by self,' as in විසින් කරනන එවට මට කරව්වල් කරණඩ එපා, 'don't trouble me on account of things done by (your) self.'

The prepositions **නෙම**, &c., which take the nominative case before them, are used chiefly to render that case more prominent. (*Vide* §§ 84 & 101.)

Of the above prepositions only **ඇර**, **ගැණ**, **නිසා**, **පතා**, **මිස**, **ලවා**, **හන්ද** or **හින්ද**, **එක්ක**, **කැටුව**, **සමග**, and **විසින්** are used colloquially. **නිසා**, **සඳහා**, and **පිණිස** are sometimes used in classics as synonyms. (*Vide* § 310.)

Some prepositions, such as **ඇර**, **ගැර**, **ගැණ**, **නිසා**, **මිස**, **මුත්**, **ලවා**, **සඳහා**, &c., were originally past participles, which governed the same cases as those governed by the prepositions. Thus originally **ඇර** or **ගැර** = 'having left'; **ගැණ** = 'having taken'; **නිසා** = 'having associated with'; **මිස** or **මුත්** = 'having liberated'; **ලවා** = 'having put'; **සඳහා** = 'having kept in view'; **අරඹ**(or **හසා**) = 'having begun.'

ඇර or **ගැර** is also used as a pure participle. It is then followed by another verb, and admits of an alternative form **ඇරලා** or **ගැරලා**, not admissible when it is a preposition. Note that in classics the word **විසින්** (= *Sk.* **වග්ගෙත්**) is also used in the sense of 'by way of,' 'as,' 'because.'

Observe that **කර**, **කෙරෙත්** or **අතින්**, and **කෙරෙහි** have the force of the English prepositions 'to,' 'from,' and 'in' respectively, although they are not in themselves prepositions (*vide* §§ 103, 111, and 113), as in the sentences **නුඹ මනු කර ගියෙහිද**, 'did you go to him?' (you to-his-hand, *i. e.* to him, went); **මම මනුකෙරෙත් පලාගියෙමි**, 'I fled from him' (I from-his-hand, *i. e.* from him, having-fled went); **මම මනු කෙරෙහි විශ්වාසය තැබිමි**, 'I trusted him' (I in-his-hand, *i. e.* in him, trust kept); **එතෙම මා අතින් ප්‍රශ්නයක් විචාලේය**, 'he asked me a question' (he from-my-hand, *i. e.* from me, a-question asked). The adjectives **බඳු**, **වැනි**, **වගේ** (or **වගේ**), = the English "like," as in **මම බඳු** (or **වැනි**) **දෙයක් මම කිසි කලක නුදුටුවෙමි**, 'I never saw a thing like this'; **මනු වගේ** (or **වගේ**) **මිනිස්සු තැද්ද**, 'are there no men like him?' (*Vide* § 304.)

There are other words having the force of prepositions when rendered in English, and a few of them are given below : එදිරිව, 'against'; බැහිස්, 'at the rate of'; නැතුව or නැතිව, 'without'; සා, මෙන්, සේ, සෙසින්, 'like'; හිට, හිටත්, පටත්, 'from'; ඔස්සේ, දිගේ, 'along,' 'through'; අස්සේ, 'inside';* අතරේ, 'between'; ඉක්බිති, පසු, පස්සේ, 'after'; පිට, 'upon'; පිරිත්, 'with'; වටේ, 'round'; ඌඟ, 'near'; වෙනුවට, නිසාවට, 'for,' 'for the sake of'; උඩ, 'on,' 'upon'; යට, 'below,' 'beneath'; ඇතුළේ, 'in'; ඇතුළුව, 'into'; සහිතව, 'with'; රහිතව, 'without.' In classics the particle ව is sometimes affixed to verbal nouns with the force of the preposition පිණිස, 'for,' as in බොහුව ගොසින්, 'having gone to drink' (lit. 'for drinking'—බොහ පිණිස). *Vide* chapter on Idioms.

CONJUNCTION.

Sandhi Nipāta.

209. Conjunctions (සනි නිපාත) unite words, phrases, and sentences. Those of one letter, such as ද, ත්, හෝ, are often affixed to words, and not written separately. Thus බල්ලාහෝ බැල්ලිහෝ, 'the dog or the bitch'; නැත්දත් මමත්, 'the aunt and the uncle'; තුබද මමද, 'you and I.' A list of conjunctions is given below :—

Conjunction.			Equivalent in English.
හා, හා, ද, † ත්, ඉත් (or ඉඳ), උත් (or උඳ)	...	...	and, also, even.
එවා	...	...	even, also.
එත් †	...	...	even.
නවද, නවත්	...	...	and, moreover, besides.

* Lit. 'in a corner,' and implies concealment.

† In very ancient writings the word ඉසා is also used for ද. ද is sometimes used in them for ත්. In books ද is occasionally changed into ඳ, as in මමඳ, 'and I' (or 'even I'); නවතුඳ, 'and while dancing.' Observe that in ගෙවලුත්, 'and houses,' මලුත්, 'and flowers,' the conjunction is උත්.

‡ *Vide* footnote ° on p. 304.

Conjunction.		Equivalent in English.
කෙටස්	... ..	... or, <i>alias</i> . (Used when the connected words refer to one and the same object.)
කොකොස්, කෝ, එක්කෝ	... ..	... or.
කෝ-කෝ, වත්-වත්, කොත-කොත ^o	... ..	... either—or.
තම්, කොත්, මත්, කොසා, &c.†	... ..	... if.
ඉතින්	... ..	... then, next, after that. (Used generally to make the speaker continue what he narrates.)
ඇරත්	... ..	... besides, moreover.
එකෙත්	... ..	... yet, but.
කමුත්, කුමුත්	... ..	... but, although, nevertheless.†
යළි, යල, වැලි	... ..	... again. (වැලි also = 'but.')
යළිත්, යළිඳු, වැලිත්, වැලිඳු	... ..	... and again, &c.
එකකොට	... ..	... so, if so, then.

INTERJECTION.

Vismayārtha Nipāta.

210. An Interjection (විසමයාඪී නිපාත) expresses some sudden emotion of the mind, as අපොයි, 'alas!' වි 'fy!' Thus අපොයි! ඔහුට වූ විපත, 'alas! the calamity that befell him'; වි! එසේ කොකරව, 'fy! don't do so.' A list of interjections is given below:—

Interjection.		Equivalent in English.
අ, උ ^a ,	... ..	... hum! (expressing deliberation).
අ, අස, වෑ	... ..	... tut! (expressing disappointment or rebuke).

^o An archaic form. These are coupled by a hyphen to indicate that they are used in pairs, as ත් in the example given above. The word හරි is also used colloquially in the sense of කෝ or වත්, as අදහරි කෙට හරි දීමත්, 'give [me] either to-day or to-morrow.' Cf. the force of හරි in මොනවා හරි දීමත්, 'give [me] something or other'; කවදා හරි පලයත්, 'go any day you please'; පුළුවන්තම් රුපියලක් හරි (or කමුත් or වත්) කෙවිපත්, 'pay even a rupee, if (you) can.' Notice also the force of කමුත් and වත් used in this manner.

† These are suffixes expressive of the conditional mood.

‡ This is often expressed in books by එකකුඳු වුවත් (*i. e.*, එකක් = එකෙක් + උඳු + වුවත්), lit. 'although it happened so far,' or එසේ විකමුත්, lit. 'although it happened so.'

Interjection.	Equivalent in English.
අපොයි, අපෝ, අප්පේ, අපේ, අම් මේ, අයිපෝ, අපෝ, අප්, අසා, අසා, අනිව්වත්, උ, උයි ...	} ah! alas! (expressing grief or pain).
අපෝ, මී, ආයි, අනිව්වත් ...	
ඉප්	oh! ah! (expressing surprise).
ඉඳ	(used in calling dogs.)
ඉඳා	here! here it is! (used also in calling cattle).
උලවුළේ, ඉලවුළේ†	death! (expressing horror).
උම, වි, සි, විවි, සිසි, වි, විකේ, තු, සා, ඊප් or ඉප්, පොදකිත්, පො වංසකාවත්, අඤ්චයි ...	} pshaw! pugh! fy! (expressing dislike or contempt).
උසී	
එම්බා, † එම්බල, පොල, පේ, ඒ, එයි, මයි, අමෝ or අමේ (mas.), අමී (fem.), බල, බොල, බලං, බොලං, බං	(used in setting a dog on.)
මකෝ, අස	ehe! hey!
කසා, කත්, කසා, හිහි, අප්, කස වත්, සත්	ha! ha! (expressing laughter).
චත්, සත්	(used in driving oxen, &c., under restraint.)
චද	(used in calling pigs.)
බාද්	(used in calling pigeons and such other birds.)
වච්චයි	(a word indicative of prohibition and used in games.)
පොපො, පෝ	(used in driving away birds.)
සාද, සාද්	excellent! bravo!
සු, පු, මොප්	hush! (expressing desire of silence).
සෙ or සෑං	(used in calling cats.)
සා, සාසා	hold! (expressing prevention).
හුරු, හුරේ, හොරේ	hurrah!
හෙයි, හුයි, පේ, හෙත්	(used in driving away cattle.)
හෝපියා¶	hurrah! (expressive of triumph).
හොච්	stop! (applied to cattle, &c.)

° Also used in speaking of something re-called to mind suddenly. The word අපිපෝ is similarly used in some parts of the Island.

† These words in the forms උලවුච and ඉලවුච are also used colloquially in the sense of 'funeral.'

‡ In classics sometimes පොම්බා.

§ Cf. Canarese *bá* (=Tamil *vá*), 'come.'

|| The word අප (a modification of අපෝ) is sometimes used in the sense of සා.

¶ Cf. Pañjábí හෝ ඉඳා, which seems to be identical.

Some of the interjections given above, such as අහෝ, ඉඳු, ඉඳු, ඒ, ධු, ඔ, ඔ, සාදු, සාධු, සී, සෙ or සෑ, හා, හෝපියා, are repeated more than once to render them emphatic. (*Vide* § 253.)

The interjection "behold!" may be expressed in Sinhalese by බලව, which is likewise the imperative form of බල, 'to see.'

PARTICLES NOT APPERTAINING TO ANY OF THE
LAST FOUR ELEMENTS OR PARTS OF SPEECH.

PREFIXES.

Upasaga or Upasarga.

211. These are particles usually of one or two letters, prefixed to verbal roots, their derivatives, &c., to effect certain modifications in the ideas conveyed, though some are apparently redundant. They are about twenty in number, and are given below with their equivalents in Sanskrit and Pali, significations, and examples in illustration :—

Skt.	Pali.	Eḷu.	Signification.	Examples.
අති	අති	අති (= ඉති or ඉ)	'over,' 'beyond,' 'across'	ඉතිරි or ඉතිරු, අතිරික්ක, 'exceeding,' 'excessive,' hence 'remaining'; ඉතිරු, අතික්රාන්ත, 'passed beyond.'
අභි	අභි	අභි	'over,' 'above,' 'on'	අභික, අභික, 'exceeding'; අභිසර, අභිසාර, 'chapter.'
අනු	අනු	අනු	'according to,' 'after,' 'along'	අනුදන්ම, අනුඤ්ඤා, 'order,' 'command'; අනුබල, 'support.'
අප	අප	අප or අච	'from,' 'away,' 'off'	අපදත්, අපාදාන, 'taking away'; අපචන, අපචනී, 'Nirvāṇa'; අච, අපාය, 'hell.'
අපි (පි)	අපි	පි	'near to,' 'on'	පසත්, පටාන, අපිටාන, 'lid'; පිහිකුළු, 'covering.'

Skt.	Pali.	Eḷu.	Signification.	Examples.
අභි	අභි	අභි	'before,' 'to,' 'upon'	අභිමුඛ, අභිමුඛ, 'front or presence'; අභිදම්, අභිධම්, 'metaphysics.'
අව	අව	අව	'away,' 'off,' 'down'	අවසර, 'permission,' 'opportunity'; අවසන්, අවසාන, 'conclusion.'
ආ	ආ	ආ	'towards,' 'to,' 'at'	ආගම්, ආගම, 'augmentation,' 'religion'; අඛරණ, ආරණ, 'ornament.'
උද් or උත්	උ	උ	'up,' 'on,' 'out'	උපත්, උපාසනි, 'birth'; උගාත් ම=ඉගාත්ම, උද්ග්‍රහණ, 'learning.'
උප	උප	උච or උප	'to,' 'down,' 'near to'	උචදෙස් or උපදෙස්, උපදේශ, 'advice'; උචම්, උපමා, 'simile.'
දුෂ්†	දු	දු	'bad,' 'difficult,' 'badly,' 'with difficulty' (opposed to හු)	දුගඳ, දුඝ්ඛි, 'stench'; දුහිර, දුග්‍වර්ත, 'wickedness'; දුසර, දුඝ්‍නර, 'difficult to be done.'
නි	නි	නි	'in,' 'on,' 'down'	නිශා, නිග්‍රහ, 'abusing'; නිපා, නිපාන, 'particle' (in grammar).
නිෂ්‡	නි	නි	'out'	නිස, නිසචය (or විනිස, විනිසචය), 'decision'; නිකුත්, නික්‍රානත, 'gone out,' 'departed.'
පර	පර	පර or පැර	(implying) 'supremacy'; 'away,' 'back'	පැරකුම්, පරකුම, 'prowess'; පැර දුම්, පරද, පරජය, 'defeat.'
පරි	පරි	පරි	'round,' 'about'	පරිවර, පරිවාර, 'retinue'; පරිචය, පරිචේණ, 'Buddhist college.'

* This forms the third division of Buddha's Doctrines : අභිදම් is sometimes shortened into භිදම්.

† Changed into දුර්, දුශ්, දුශ්, දුස්.

‡ Changed into නිර්, නිශ්, නිශ්, නිස්. They are often used as privatives, as in නිර්භය, 'fearless'; නිශ්‍යාධිකා, 'doubtless'; නිශ්චල, 'fruitless'; නිශ්‍යන්ජය, 'without lustre,' 'obscure'; නිශ්‍යර (more commonly නිශ්‍යාර), 'sapless,' 'fruitless.' (Vide p. 317.)

Skt.	Pali.	Elu.	Signification.	Examples.
ඉ	භ	භ	'forth,' 'forward,' 'before'	භමණ, ප්‍රමාණ, 'about,' 'extent'; භසිදු, ප්‍රසිද්ධ, 'famous'; භබ්, ප්‍ර භා, 'radiance.'
ඉති	{ භති (භච්) (භච්)	{ භති පිලි භස් }	{ 'back,' 're-,' 'before,' 'against,' 'towards' }	{ පිලිවෙල, පවිසාවි, 'order,' 'me- thod'; භසක්, ප්‍රකාශක, 'per- ceptible'; පිලිතුරු or පසුතුරු, ප්‍රකාශකර, 'rejoinder,' 'reply.'
චි	චි	චි	'apart,' 'asunder'	චිලස්, චිලාස, 'form,' 'mode'; චිඛත්, චිභනනි, 'case.'
සං	සං	සං (or සු)	'with,' 'together with,' 'con-'	සංබද, සම්බන්ධ, 'connected'; සංසර. සංසාර, 'metempsychosis'; සුදු සු, සදාම, 'fit' or සද්ධි, සදාම, 'similar.'
සු	සු	සු	'well,' 'easily,' 'good' (opposed to දු)	සුසිරි, සුවර්ත, 'good conduct'; සුවද, සුගන්ධ, 'fragrance'; සුසාර, 'easy to be done.'

NOTE.—These are the only particles treated by native grammarians as *upasargas*. Some of them such as සු, දු, &c., imply adverbial significations. සු has sometimes the force of 'very': e. g., සුමිහිරි, සුමධුර, 'very sweet'; සුනිල්, සුනිල, 'very blue.' අති often implies 'very or excessively': e. g., අතිරස, 'very red'; අතිරස, 'very sweet,' a kind of pancake; it has then the same force as its Elu equivalent ඉතා. අප (or අව), අව, and වි are also used in a negative sense: e. g., අපකීත්, අපකීතී, 'infamy,' 'disgrace'; අව මත්, අවමාන, 'disrespect'; විසෝ, විසෝග, 'disunion,' 'separation.' (*Vide* footnote on නි). අප or අව is sometimes used to imply 'ill,' 'badly,' as in අවලාද, අපවාද, 'speaking badly or aversely,' 'censure'; අපරධ, 'offence.'

[For other adverbial prefixes such as න, නි, අ, කු, යත, &c., *vide* §§ 212 and 219.]

PARTICLES.

Nipá or *Nipáta*.

212. There are other particles besides those already noticed, which do not admit of being classed with any of them. Many of these are noticed below:—

- (1) අ or (before a vowel) අන් ; න, නැ, නී or (before a vowel) නීර්, නු, නෙ, නො. Negative particles used as prefixes, as අපිරිසිදු, 'unclean'; අකමැති (i. e. අ + කැමති), or නොකැමති, 'unwilling'; අහක් (i. e., අ + අක්) or අහහක් (i. e., අ + අහක්), 'endless'; අනගි (i. e., අ + අගි) or අනභී (i. e., අ + අභී), 'very valuable,' 'priceless'; නාරු (i. e., න + අරු), 'don't leave off,' 'don't open'; නැඟැදී (i. e., න + ඟැදී), 'without growing or being made'; නැර (i. e., නැ + ඇර) or නොඟැර, 'without leaving off or opening'; නැවිත් (i. e., නැ + ඇවිත්), 'without coming'; නිකම්, 'without work,' 'gratis'; නිවරදී, 'faultless'; නීර වුල් (i. e., නී + අවුල්) or නීරකුල (i. e., නී + අකුල), 'without confusion,' 'undisputed'; නුදුරු, 'not distant,' 'close'; නුඟක් (i. e., නු + උගක්), 'unlearned'; නුපුරුදු, 'unaccustomed'; නෙහවා (or නොගෙවා), 'without paying'; නේවා (i. e., නෙ + ඵවා), 'without sending'; නෙදී (or නොදී), 'without giving'; නොදක (or නෙදක), 'without seeing'; නොකම්මැලී, 'not lazy'; නොමර, 'don't kill.'

The employment of these privatives should be studied from usage.

NOTE.—The particle නීර් is also used in the case of Sanskrit words before consonants, as නීරදෝෂ, 'guiltless,' 'faultless,' 'without error'; නීරනාමක, 'without name,' 'anonymous'; නීරලජ්ජා, 'shameless.' In ancient classics the words නහමක් and නොද are used as negative particles, as නහමක් සිතව (=නොසිතව), 'don't think'; නොදකියති (=නොකියති), 'they do not say.' (Vide foot-note † on p. 315.)

- (2) කලි,* නම්, වනාහි. Expletives which scarcely add anything to the sense. They are generally employed when something explanatory of the

* Also වුකලි, i. e., වු prefixed to කලි. කලි is evidently a short form of කල්හි. Cf. Sk. and Pali බල.

subject is introduced, or when a word requires to be emphasised, in which case they are placed after such word: *e. g.* “මමකලී උවමක් අත් මේ තිලෝති නොදිස්නෙමි,” ‘for my part I have not seen another similitude in this three-fold world’; මමනම් ඉතා දිලිඳු කෙනෙකි, ‘as for me I am a very poor person’; “ඒ විහාරමහාදේවිනම් කැලණි තිස්ස මහරජහුගේ දියනියෝය,” ‘Now, the queen Viháramahá Dévi was the daughter of king Kēḷaṇi Tissa’; “තොපගේ වනානි උපන් නුවර කොතැන්කිදැයි විචාලුසේක,” ‘he inquired, And thy birth-place, where is it?’ “මම වනානි ඉතා මහල්ලෙමි,” ‘as for me, I am very old.’ කලී is archaic. වනානි is more modern and is still used occasionally in composition, and colloquially in the corrupted form වන්නා. නම් is used in books as well as colloquially.

- (3) තාක්, ‘as many as’: *e. g.* මේ ලෝකයෙහිව සනාතාක් මනුෂ්‍යයෝ මරණයට යටත්ය, ‘as many people as (all who) live in this world are subject to death.’ පමණ is sometimes substituted for තාක්, and both of them when so used are equivalent to සියලු, ‘all.’
- (4) ද. This is an interrogative particle and is used at the end of a sentence or phrase, as in ඒ නුබද, ‘is it you?’; උඹට කොපමණ මිනද, ‘how much (or many) do you want?’ This often forms the last letter of interrogative pronouns. (*Vide* § 144 (3)). In ancient classics this particle is sometimes omitted, as in “මේකවරසිපිලිවිස” for මේ කවරේදැයි පිලිවිස, ‘having asked, Who is this?’ දෝ* or

* This is also used when a question is put to a person at a distance. Cf. the force of the final මී sound, used under similar circumstances, in සරක් ගොසම් කනවෝ, ‘the cattle are eating up the paddy plants’; මිනී මරණවෝ, ‘murder’ (lit. ‘killing men’).

ඥානො (confined to books) is sometimes used in lieu of ද when a question involving a doubt is put, as in “ඇද්ඥා නැද්ඥානොයි සැකයෙන්,” ‘in doubt as to whether there is or there is not’ (lit. ඇද්ඥා, ‘is there?’ and නැද්ඥා, ‘is there not?’); ඔහු මෙහේ නැත්තේ ගෙදර ගියාදෝ, ‘is it because he has gone home that he is not here?’ ච and ස are sometimes used in colloquial language to do duty for ද, as in ඒගොල්ල සභී පෙන් උත්තුව (or ස), ‘were they in good health?’; උඹට බොහොම දෑවැද්ද ලැබුණාය, ‘did you get much dowry?’ This mode of interrogation is more indirect and is common in English also. යැයි or යෑ is also used colloquially for ද in putting questions to which a reply in the negative is expected, as ඔහු ගමට ගියායැයි (or යෑ)? නෑ, ‘did he go to his village? he did not;’ මම එහෙම කීවායෑ = ‘I did not say so, did I?’* ද is also used for the sake of emphasis, as මෙහි එකද මනුෂ්‍යයෙක් නො සිටියේය, ‘there was not a *single* person here.’ (Vide § 209 for the use of ද as a conjunction.)

- (5) දී and ද්දී. These are suffixed to verbs to denote a continuation of the action, and have the force of ‘whilst,’ ‘while,’ ‘when’: e. g. ගහේ නාද්දී, ‘when bathing in the river’; ගස කපද්දී, ‘when cutting the tree.’ The use of දී is confined to classics. (Vide § 173.) දී is also suffixed to nouns and then it has the force of ‘while on or in,’ ‘at,’ ‘in’: e.g., ලමයා වතුරේදීමමළේය, ‘the boy expired in the water itself’; නුවරදී මහත් සටනක් විය, ‘a great quarrel (or fight) took place in the town.’

---

* A particle, which may be written ඇ ්ූඳ, is colloquially used in the sense of ‘what did you say?’ ‘I did not hear,’ ‘what?’ (Vide footnote † on p. 307.)

- (6) ම. This particle is suffixed to words to emphasise them, as in ඒක දීලාම පලයන්, 'go having (positively) given it'; දැමීම (i. e., දැන් + ම) දීපන්, 'give immediately (or at once)'; මමම එමී, 'I myself will come'; මෙය ඉතා ආශ්චර්‍යමය, 'this is exceedingly wonderful'; නොමැරෙණ සතියෙක් මේ ලෝකයෙහි නැත්තේමය, 'there is not a single being in this world that will not die'; "මහණ, තෙපි ඊයේදවස අපගේ ගෙසිදී කිසිවක් නොලැබු සේම ලුදුමහසි බොරු කීවාහුය," 'O priest! *without* having received anything at my (lit. 'our') house yesterday you told a lie saying, I (lit. 'we') received;' එතෙම උදෑසනම (or "උදෑසනක් සේම") ගමන යන්නට පිටත්වූනේය, 'early in the morning he started to go the journey'; ඉර පායන වෙලාවටම වසින්නට පටන්ගත්තේය, 'it commenced to rain *just* at sun-rise'; එම මාච්ඤෙන්ම, 'by the *very same* road'; "මව්හු මෙය ඉඳුරුම දැනිත්මය," 'they certainly know this *very well*'; එකමොහොතම or එකමොහොතේම, 'at that *very instant*.*' (Vide § 123 & pp. 158 & 160.)

ම sometimes has no intensive meaning, as in the expressions නොමදනී, 'they do not know'; නොමැති, 'which does not exist'; නොමකීය, 'he did not say.' It is a poetic usage, which should be avoided in prose compositions.

ම is also used after verbs with the force of 'when,' as in වැස්ස පැවුවාම වරෙන්, 'come when it (lit. rain) clears.' (Vide foot-note † to § 173).

- (7) ය and සි. These are generally used at the end of an affirmative sentence and sometimes of a phrase

* In කරමය, 'I am doing'; සිටිමය, 'I am standing,' the letter ම is generally an augment necessitated by the use of the expletive ය; but in the corresponding plural forms the ම is not doubled, as කරමුම (or ය), සිටිමුම (or ය).

or single word as expletives. *ස* is more formal and common.* In very ancient writings they are seldom found.

සි is often used at the end of a direct quotation in the sense of 'saying' (lit. 'having said.' *Vide* p. 238), and it is then quite distinct from the expletive *ස* or *සි*: *e. g.*, බොරු නොකියවසි මනුට අවවාද කෙලෙමි, 'I advised him saying Don't tell lies.' But colloquially *සි* is replaced by *කියා* and other inflections of *කිය*, 'to say,' and the expletive *ස* is generally affixed to the last word of the quotation, which then assumes a quasi-direct form of speech, as in මනු එනවාස කියාලා ගියා, 'he went away having said he (or I) would come (back);' උම මනු ගෙත් ඉල්ලුවාස කීවේ මොනවාද, 'what did you say you (or I) asked from him?' In books, however, *සි* followed by the inflections of *කිය*, &c., is often used after direct quotations, and then *සි* should be taken as a mere expletive: *e. g.*, 'මා කී යුක්තියෙහි සිටුද'යි කියා 'සිටුමිහ'යි කී කල්හි, 'having asked, Will you abide by the decision given by me? (and) when they said, We will abide.' Note that *සි* or *සසි* is used in composition after substantive clauses with the same force as the conjunction 'that' used in English before such clauses. (*Vide* Syntax—Reported Speech.)

- (8) *ඌ* and *ඌ*. These are used in reciting what has been said by others, as in මම තාගේ දරුවෝල, නෝ මාගේ පියෝල, 'it-is-said that I am thy son, it-is-said thou art my father'; සොදුර, රජපුරුවන් වහන්සේ අද මේ මාලියාවට වඩනාසේක්ල, 'dear

* In phrases or sentences with the emphasising *ම* affixed to the last word, the vowel *අ* in *ම* is sometimes changed into *ආ* before *සි*, as මෙස ඉසා විචිත්‍රමැසි, 'this is indeed exceedingly beautiful.' The form *මැසි*, though equal to *මසි* or *මස*, is rather more emphatic.

one, it-is-said that his majesty the king will come to this palace to-day.' එනම අද නැව්නැංවේලු, 'it-is-said that he embarked to-day.' ළ is now archaic and was generally used in reciting present and future events, ල being confined to the past. ළ is now universally used of past, present, and future events.

- (9) ල. This is affixed to past participles to indicate definiteness or emphasis, and has already been noticed. (*Vide* § 176.)
- (10) වන and වෙනි. These particles are affixed to cardinal numbers to form ordinal numeral adjectives and are equivalent to the endings 'st,' 'nd,' 'rd,' 'th' of English adjectives. වන is now archaic. The forms වෙනුව, වනුව, and වෙනිව (the last less formal) are used to form adverbs of arrangement. (*Vide* § 124 and p. 305.)
- (11) ඡේම.* This is confined to modern usage and is equivalent to 'also,' 'et cetera,' as in ඒගොල්ලු නසකැරේ ඡේම ගෙනවුයද, 'did they bring the debt bond also?' උඹට තෑග්ගක් ඡේම ලැබුවේ නැද්ද, 'did you not get a present, &c.?'

The form ඡේමයි (or ඡේමා, which is less formal) is also used colloquially at the end of a sentence to imply doubt, as උඹට ඒක මතක නැතිවුනා ඡේමයි, 'you forgot it perhaps'; හෙට ඔහු වැඩේ පටන් ගනීවි ඡේමයි, 'he will perhaps commence the work to-morrow'; ඔහු උපන්නේ හිස අවුරුද්දේ ඡේමයි = 'I think he was born last (lit. past) year.'

- (12) හොඳේ. This word literally means 'is it good?' (= හොඳද) and is used colloquially in that sense, as මෙහෙම හොඳේ (or හොඳද), = 'this way (or method) is good, is not it?' and sarcastically

* Cf. the Hindi affix *also* = 'also.'

හොඳේ (or හොඳද), ඒ මිනිසා උඹ රුවටුකැවි,
 'good, is not it, the way that man deceived you?'
 It is also employed at the end of a sentence for the
 purpose of impressing on the mind of the hearer
 what has been said, as in මසුට එන්නට කියාපත්,
 හොඳේ = 'tell him to come, you-understand' (or,
 'do you hear?'). (*Vide* p. 202.)

A few other particles will be noticed in the chapter on
 Idioms, where illustrations of the use of these and other
 important words in the language will be given. (*Vide* also
 chapter on suffixes.)

COMPOSITION.

Samas or *Samāsa*.

213. A word that is made up of two or more parts, each
 of which is a true word by itself, is called සමාස පදය
 or වචනය, compound word, as මිපල (= මි, 'earth' + පල,
 'nourisher or governor'), 'king'; දසබල (= දස, 'ten' +
 බල, 'one possessed of power'), 'Buddha.'

A knowledge of composition will enable the student
 thoroughly to understand the meanings of compound words
 and to form new compounds. Compounds should, if possi-
 ble, consist of words of one language, which must be
 combined according to the rules of *Sandhi*.

CLASSIFICATION OF COMPOUNDS.

214. According to native grammarians compounds are
 divided into five classes, viz.

- i. විචක් සමස් or විභක්ති සමාස, case compounds.
- ii. වචනසමස් සමස් or විශේෂණ සමාස, adjectival
 compounds.
- iii. දඳුරුක් සමස් or දකාරභි සමාස, collective com-
 pounds.
- iv. අවිභක් සමස් or අවිභක් සමාස, indeclinable compounds
 or compounds with indeclinable particles as their
 1st part.

- v. අත්අරුත් සමස් or අනන්තී සමාස, relative compounds or compounds bearing a signification different from that of the component words.

[For කීරිය සමස් or ක්‍රියා සමාස, verbal compounds, *vide* § 201.]

(1.) CASE COMPOUNDS.

Vibat samas or *Vibhakti samāsa*.

215. Case compounds are those formed of two words, of which the first is a crude noun, whose case relation is implied by the second word, which is also generally a noun. (*Vide* § 216.) Nouns in all the nine cases (except the nominative and the vocative) enter into the formation of these compounds.

(1) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE ACCUSATIVE CASE.

Kam vibat samas or *Karma vibhakti samāsa*.

Examples.

(E|u.)

- මීසා (= මී, 'honey' extracted from flowers, etc. + සා, 'drinker') = 'honey-drinker,' i. e. 'bee.'
- භිරවරණ (= භිර, 'sun' + අවරණ, 'screen') = 'sun-screen,' i. e. 'parasol,'^o 'umbrella.'
- කිඩ්සර (= කිඩ්, 'sport,' 'play' + සර = කර, 'performer') = 'sportsman,' i. e. 'juggler.'
- භිසපුරු (= භිස, 'night' + පුරු = කරු, 'doer') = 'night-maker,' i. e. 'moon.'
- මෙහෙකරු (= මෙහෙ, 'work,' 'service' + කරු, 'doer,' 'performer') = 'workman,' i. e. 'servant.'

(Sanakrit.)

- මධුස (= මධු, 'honey' + ස, 'drinker') = 'honey-drinker,' i. e. 'bee.'
(*Vide* මීසා.)
- කෝපාල (= කෝ, 'cow,' 'earth' + පාල, 'preserver,' 'protector') = 'protector of cows or the earth,' i. e. 'cow-herd,' 'king.'
- කුම්බකාර (= කුම්බ, 'water jar or pot' + කාර, 'maker') = 'maker of pots, &c.,' i. e. 'potter.'

^o Cf. the derivation of this word: *Para* = (Fr.) parer, 'to ward off,' 'parry,' and (Fr.) sol, 'sun.'

(2.) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE
INSTRUMENTAL CASE.

Katu vibat samas or *Kartri vibhakti samāsa.*

Examples.

(E|u.)

භරපුටු (= භර, 'by-stranger' + පුටු, 'who-is-nourished') = 'who is nourished by a stranger,' i. e. 'cuckoo,'* 'beggar.'

දෙව්දන්† (= දෙව්, 'by-gods' + දන්, 'given') = 'given by the gods,' i. e. 'god-given.' (*Vide* දේවදන්.)

බ්‍රහ්මදන්† (= බ්‍ර, 'by-Brahma' + දන්, 'given') = 'given by Brahma,' i. e. 'Brahma-given.' (*Vide* බ්‍රහ්මදන්.)

(Sanskrit.)

දෙව්දන් (= දෙව්, 'by-gods' + දන්, 'given.')—*Vide* "දේවදන්."

බ්‍රහ්මදන් (= බ්‍ර, 'by-Brahma' + දන්, 'given')—*Vide* "බ්‍රහ්මදන්."

(3.) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE
AUXILIARY CASE.

Karāṇa vibat samas or *Karāṇa vibhakti samāsa.*

Examples.

(E|u.)

කිඊබන් (= කිඊ, 'with-milk' + බන්, 'boiled-rice') = 'rice cooked with or boiled in milk,' i. e. 'milk-rice.'

දිබන්‡ (= දි, 'with-curdled-milk' + බන්, 'boiled-rice') = 'rice mixed up with curdled milk.'

බ්‍රහ්මරී (= බ්‍ර, 'by-means-of-the-arm' + රී, 'who-is-valiant') = 'who is valiant by means of the arm,' i. e. 'lion.'

බ්‍රහ්මරී (= බ්‍ර, 'by-reason-of-bees' + රී, 'what-shines') = 'what shines by reason of bees,' i. e. 'cluster of flowers.'

* The cuckoo lays her eggs in the nests of other birds, to be hatched by them.

† These also mean 'anything given by the gods or by Brahma' respectively. They are also used as proper nouns.

‡ Cf. the word දිබන්, which is applied to a preparation made by mixing boiled rice with cocoanut juice, salt, chillies, and onions on the previous evening and taken on the following morning in place of coffee. It is considered to be very cooling and nutritious.

කැපුඩු (= කැප = කැපු, 'by-means-of-the-side or arm-pit' + ඩු, 'drinker')^{*} = 'that which drinks by means of its sides or arm-pits,' i. e. 'turtle.'

(Sanskrit.)

කබභිකක (= කබ, 'with-nail' + හිකක, 'divided,' 'torn off') = 'torn off with the nail.'

බාකාසී (= බාකා, 'by-means-of-grain' + අසී, 'wealth') = 'wealth acquired by grain,' i. e. 'wealth in grain.'

සාදප (= සාද, 'by-means-of-root' + ප, 'which-is-nourished') = 'that which is nourished by means of its roots,' i. e. 'tree.'

(4.) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE
DATIVE CASE.

Sapadan vibat samas or *Sampradāna vibhakti samāsa.*

Examples.

(E|u.)

බ්‍රහ්මදන් (= බ්‍රහ්ම, 'for-brahmans' + දන්, 'gift') = 'gift to brahmans.'

සිවුරුපිලි (= සිවුරු, 'for-sacerdotal-ropes' + පිලි, 'clothes') = 'clothes set apart for sacerdotal robes.'

(Sanskrit.)

බකලෝභ (= බක, 'for-wealth' + ලෝභ, 'avarice') = 'greed of wealth.'

දේවදාන (= දේව, 'to-gods' + දාන, 'offering') = 'offering made to gods.'

ජනහිත (= ජන, 'to-men' + හිත, 'friendly') = 'friendly to men.'

(5.) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE
ABLATIVE CASE.

Avadi vibat samas or *Avadhi vibhakti samāsa.*

Examples.

(E|u.)

සොරබිය (= සොර, 'from-thieves' + බිය, 'fear') = 'fear arising from thieves.'

* This derivation of the word කැපුඩු, though supported by the learned for a long time, yet seems to be erroneous. The proper derivation seems to be කැප or කැපු, 'morass' + ඩු (= ඉ), 'who cherishes,' i. e. 'who cherishes or inhabits morasses or watery places.' It then becomes an example of the compounds of the accusative case. Note also that the Sanskrit equivalent of කැපුඩු is කච්ඡප and that it means 'tortoise, as well as 'turtle.' In Sinhalese 'tortoise' = ඉච්ච, in books sometimes ඉඳුච්ච.

මිණිමුතු (= මිණි, 'from-the-sheath' + මුතු, 'liberated') = 'liberated from the sheath,' i. e., 'blown or expanded' (as a flower).

රහුමුත්* (= රහු, 'from-Rahu' + මුත්, 'liberated') = 'liberated from Rahu.'

(Sanskrit.)

මෝරකය (= මෝර, 'from-thieves' + කය, 'fear') = 'fear arising from thieves.' (*Vide* මොරකිය.)

මානසික (= මාන, 'from-wolves' + සික, 'fear') = 'fear arising from wolves.'

සෙවිසනික (= සෙවි, 'from-heaven' + සනික, 'fallen') = 'fallen from heaven.'

(6.) COMPOUNDS: FIRST MEMBER IN THE GENITIVE CASE.

Sabañda vibat samas or *Sambandha vibhakti samása.*

Examples.

(E|u.)

එළුමස් (= එළු, 'of-the-goat' + මස්, 'flesh') = 'flesh of the goat.'

කරක්මස් (= කරක්, 'of-the-ox or cow' + මස්, 'flesh') = 'flesh of the ox or cow,' 'beef.'

සුරපුර (= සුර, 'of-gods' + පුර, 'city') = 'city of gods,' i. e. 'heaven.'

බුදුගුණ (= බුදු, 'of-Buddha' + ගුණ, 'virtues') = 'virtues of Buddha.'

සුරසතුරු (= සුර, 'of-gods' + සතුරු, 'enemies') = 'enemies of gods,' i. e. 'Asuras' (a class of demons).

විගමිණි (= විග, 'of-the-goddess-of-love' + මිණි, 'lord') = 'lord or husband of the goddess of love,' i. e. 'Ananaga' (the Indian Cupid).

දෙවිඳුහු (= දෙවි, 'of-god'† + ඳුහු, 'bow') = 'rainbow.'

(Sanskrit.)

රජකෝපක (= රජ, 'of-king' + කෝපක, 'food') = 'kings' food.'

මානසාංඛ (= මානස, 'of-the-tree' + ආංඛ, 'branch') = 'branch of tree.'

මුර්වසන (= මුර්ව, 'of-fools' + සන, 'hundred') = 'hundred of fools.' (*Vide* Syntax of the Genitive Case.)

* This word has reference to the belief that the eclipses of the sun and moon are caused by the planet Ráhu devouring them. Ráhu is the ascending node called the Dragon's-head. Hence රහුමුත් means also 'sun' or 'moon.'

† I. e., Indra, the chief of the Hindu gods. The form දෙවිඳුහු is colloquially used.

(7.) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE
LOCATIVE CASE.

Adara vibat samas or *A'dhāra vibhakti samāsa.*

Examples.

(E|u.)

උරද (= උර, 'in or on-the-bosom' + ද, 'who or which-is-cherished or produced') = 'who is cherished at the bosom,' i. e. 'child'; or 'what is produced on the bosom,' i. e. 'female breast.'

රසෙඹ (= ර 'in-toddy' + සෙඹ, 'who-is-delighted') = 'who is delighted (takes pleasure) in toddy,' i. e. 'drunkard.'

සෝල්කෝල් (= සෝල්, 'in or of-cocconut' + කෝල්, 'oil') = 'oil in cocconut,' i. e. 'cocconut oil.'

සරසඳ (= සර, 'in-autumn' + සඳ, 'moon') = 'moon in autumn.'

(Sanskrit.)

ගෘහස්ථ (= ගෘහ, 'in-the-house' + ස්ථ, 'who-stays or abides') = 'who stays or abides in the house' (family) without entering the priesthood, i. e. 'layman.' Its E|u equivalent is ගීඨී (nom. ගීඨියා).

වනවර (= වන, 'in-the-wood' + වර, 'who-moves or rambles') = 'who moves or rambles in the wood,' i. e. 'savage.' †

උරෝජ (= උරස්, 'on-the-bosom' + ජ, 'what-is-produced') = 'what is produced on the bosom,' i. e. 'female breast.' (Vide උරද.)

NOTE.—(1) There are compounds of this class, the order of whose components is the reverse of those of the above examples. The first word in them may be rendered in English by an adjective qualifying the second word. The number of these compounds in the language is however very small.

Examples.

(E|u.)

රජදන්ත (= රජ, 'king' + දන්ත, 'of-teeth') = 'king tooth,' i. e. front tooth, of which there are two in the upper row.
(දම්භුරු and සුන්දරු on p. 335 are other examples.)

(Sanskrit.)

ප්‍රථමාංශ (= ප්‍රථම, 'first-part' + ශාංශ, 'of-the-body') = 'first or fore part of the body.'

* This may well be treated as an example under the Genitive case, although the *Sidatsaṅgarā* places words of this kind under the Locative.

† Cf. the derivation of this word.

මධ්‍යාහ්න^o (= මධ්‍ය, 'middle' + අහ්න, 'of-day') = 'middle of day,'
i. e. 'midday.'

රජදහන (= රජ, 'king' + දහන, 'of-teeth') = 'king of teeth,' i. e.
'front tooth.' (Vide රජදත්.)

(2) An unclassified collection of case compounds, most of which are in daily use, is given below to serve as an exercise for the student in classifying them under the different cases as shown above:—

අණ(or ඩ)බෙර, 'drum' (used in publishing an order, &c.).	ගල්ලියවලි, 'rock inscription.'
අත්මේස්, 'glove.'	හිරසදෙස්, title of an Eḷu poem (lit. 'epistle per parrot').
අ(or හ)කුටුළුව, පිටගැස්ම, 'look-jaw.'	ගුරුපවුරු, 'gift for teacher.'
අස්ගොවු, අශවගෝපක, † 'horse-keeper.'	ගොවි (or ජ)පල, 'field,' 'farm.'
ඇගබදු, 'poll-tax.'	ගොපොලු, ගෝපාල, 'cowherd.'
ඇත්ගාල, 'elephant kraal.'	තේපෝච්චි, 'tea-pot.'
ඇත්ගෙවු, ගසැත්ගෝපක, 'elephant-keeper.'	කොටුපල, 'landing place.'
ඉවිපන්දම්, (wax) 'candle.'	දුගැඹි, දුගොඹි, 'relic mound.'
ඉස්මත, 'ladder.'	දුම්තැඹි, 'steamer.'
උසත්පලු, උද්‍යානපාල, 'park-keeper.'	නඩුසාලා, 'court house.'
කන්කැක්කුම්, 'ear-ache.'	පාසල, පාඨශාලා, 'school.'
කාලතුවක්කු, 'cannon.'	පින්පති, 'pension.'
ගල්ලැලි, 'slate,' 'stone-slab.'	මිනිවල, 'grave.'
	වඩුචැඹි, 'carpentry.'
	වෙහිබෙගෙස්, 'gunpowder.'
	ගදපාත්, 'moonlight.'

Alup samas or Alupta samāsa.

216. There are certain compounds, in which the case terminations of the first component noun are retained, thus differing from the examples given above. Such compounds are called අලුස් සමස් or අලුප්පා සමාස, which literally means 'unelided compounds.'

^o Colloquially මද්දහන, or ඉරමුදුස් වෙලාව (lit. 'time when the sun is at the meridian').

† කුදිරසාර, a naturalised Tamil word, is colloquially used. The verb බලනවා, is also used in the sense of 'take care of or look after,' as අශවයා බලනවා, ඇතුත් බලනවා; hence such compounds as අශවයා බලන්නා, 'horse-keeper'; ඇතු බලන්නා, 'elephant-keeper'; ගරස් බලන්නා, 'cowherd'; උසක බලන්නා, 'park-keeper'; වත්ක බලන්නා, 'gardener,' are also common.

Examples.

(E|u.)

කරනිඳු (= කරන්, 'of men' + ඉඳු, 'lord') = 'lord of men,' i. e. 'king.'

කොවියා පුත් (= කොවියා, 'of the farmer' + පුත්, 'son') = 'son of the farmer.'

අනුවැසි^o (= අනු, 'in the-proximity,' 'near' + වැසි, 'who-abides') = 'who abides in the proximity or near,' i. e. 'scholar,' 'servant.'

පිස්සන් කොටුව (= පිස්සන්, 'of mad-men' + කොටුව, 'enclosure,' 'asylum') = 'lunatic asylum.'

(Sanakrit.)

සුඛසීර්ඡ (= සුඛි, 'in war' + සීර් = සීර, 'firm or steady') = 'firm or steady in war.'

දේවතාමව්‍යුත් (= දේවතාම, 'of the-gods' + ව්‍යු, 'beloved') = 'beloved of the gods.'

වච්ඡපති (= වච්ඡ, 'of speech' + පති, 'lord') = 'lord of speech,' i. e. 'Vṛihaspati' (the regent of the planet Jupiter and preceptor of the gods).

සරසිඳු (= සරසි, 'in pool' + ඳු, 'what-is-born') = 'what is born in a pool,' i. e. 'lotus.'

Other examples are අනුකොළ, 'hand-mallet'; අනුලමය, 'babe'; ඉසරද, ඉසරුරු, ඉසකුක්කුම්, ඉසෙදුම්ම (*nom.*), 'headache'; ඉසකොළ, 'hair in the head'; බිච්චරු, 'stomach-ache.'

(ii.) ADJECTIVAL COMPOUNDS.

Vesesan samas or Viśeṣhaṇa samāsa.

217. When the first word of a compound is a *Tulyādhi-karaṇaṣ* adjective qualifying the second member, such a compound is called an Adjectival Compound. But if the first member is a *Bhinnādhi-karaṇaṣ* adjective, the compound generally becomes an example of the case compound.

Examples.

(E|u.)

රතුමල|| (= රතු, 'red' + මල, 'flower') = 'red flower.'

^o This word is more commonly spelt අනුවැසි.

† This is also the name of the eldest of the five Pāṇḍava princes.

‡ In Sanakrit this word also means 'goat,' 'ascetic.' It is also the name of a king of Ceylon.

§ *Vide* § 120.

|| The word රත්මල, a modification of රතුමල, is now used as a specific term for the red flower *izora*. රතමල is another form.

සුදුමල් (= සුදු, 'white' + මල්, 'flower') = 'white flower.'

නිලුපුල් (= නිල්, 'blue' + උපුල්, 'lotus') = 'blue lotus.'

නරසි (= නර, 'man' + සි, 'lion') = 'man-lion,' i. e. 'king,' &c.

දෙවිතුම (= දෙවි, 'god' + උතුම, 'supreme-one') = 'God the supreme,' i. e. 'Supreme God.'

(Sanskrit.)

ගජේන්ද්‍ර^o (= ගජ, 'elephant' + ඉන්ද්‍ර, 'chief') = 'elephant-chief,' i. e. 'chief elephant' (or 'best or excellent elephant').

මහානම් (= මහා, 'great' + ආනම්, 'soul') = 'great soul,' i. e. 'great man,' 'gentleman.' (E|u මහත්.)

නිලෝතපුල් (= නිල්, 'blue' + උපුල්, 'lotus') = 'blue lotus.' (Vide නිලුපුල්.)

මහාරජ (= මහා, 'great' + රජ, 'king') = 'great king.'

Numeral Compounds of this Class.

(E|u.)

දෙලෝ (= දෙ, 'two' + ලෝ, 'world') = 'aggregate of two worlds,' 'the two worlds.'

සිව්‍යසුරා (= සිව්, 'four' + සුරා, 'ocean') = 'aggregate of four oceans,' 'the four oceans.'

සරස (= ස, 'six' + රස, 'taste') = 'aggregate of six tastes,' 'the six tastes.'

තිසරණ or තෙසරණ (= ති or තෙ, 'three' + සරණ, 'help or refuge') = 'aggregate of three helps or refuges' (in Buddhism, viz., Buddha, the Doctrines, and the Priesthood).

(Sanskrit.)

ත්‍රිලොක (= ත්‍රි, 'three' + ලොක, 'world') = 'aggregate of three worlds,' 'the three worlds.'

චතුර්ව්‍ය (= චතුර්, 'four' + ව්‍ය, 'an age') = 'aggregate of four ages' (of the Hindus, viz., *Kṛita*, *Tṛétá*, *Dvápára* and *Káli*).

චතුර්බල (= චතුර්, 'four' + බල, 'member') = a complete army comprising four members or kinds of forces, viz., elephants, chariots, horse, and foot.

පඤ්චාස්ත්‍රිය (= පඤ්ච, 'five' + ඉස්ත්‍රිය, 'organ of sense') = aggregate of five senses, 'the five senses.'

(iii.) COLLECTIVE COMPOUNDS.

Da-arut samas or Dakárártha samása.

218. Collective compounds are those whose components are simply joined together in their crude state without any connective particles, such as ත්, ද, &c. (Vide note 6). This is a very numerous class.

^o Indra's elephant is called ගජේන්ද්‍ර.

Examples.

(E[lu.]

අත්පා (= අත්, 'hands' + පා, 'feet'), 'hands (and) feet' (= අත්ද පාද).
 තීරසඳ (= තීර, 'sun' + සඳ, 'moon'), 'sun (and) moon' (= තීරද සඳද).
 කිරිතෙල් (= කිරි, 'milk' + තෙල්, 'oil'), 'milk (and) oil' (= කිරිද තෙල්ද).

රන් රිදි (= රන්, 'gold' + රිදි, 'silver'), 'gold (and) silver' (= රන්ද රිදිද).

බ්‍රහ්මභූතයා (= බ්‍රහ්ම, 'Brahma' + භූත, 'gods' + යා, 'men'), 'Brahma, gods, (and) men' (= බ්‍රහ්මද භූතද යාද).

අන්තර්විසමයා (= අන්තර්, 'elephants' + අන්තර්, 'cavalry' + විසම, 'chariots' + යා, 'infantry'), 'elephants, cavalry, chariots, (and) infantry' (= අන්තර්ද අන්තර්ද විසමද යාද).

(Sanskrit.)

අන්තර්විසමයා (= අන්තර්, 'elephants' + අන්තර්, 'horses'), 'elephants (and) horses' (= අන්තර්ද අන්තර්ද).

මාතෘපියා (= මාතෘ, 'mother' + පියා, 'father'), 'mother (and) father' = 'father (and) mother' (= මාතෘද පියාද).

ශීතශුණ්ඨි (= ශීත, 'cold' + ශුණ්ඨි, 'hot'), 'cold (and) heat' (= ශීතද ශුණ්ඨිද).

දිවා රාත්‍රි (= දිවා, 'day' + රාත්‍රි, 'night'), 'day (and) night' (= දිවාද රාත්‍රිද).

NOTE.—(1) The first part of the compounds of this class is generally determined by one of the following considerations. It contains :

- Fewer syllables than the other (or others).
- A word of greater importance.
- A word ending in ඉ or උ.
- A word beginning with a vowel and ending in අ.

(2) In declining compounds of this class, as well as those of other classes, having a noun for the last component, this alone undergoes variation, the preceding component or components, which remain unaltered, being understood to be in the same case as the latter noun. In the modern vernacular this is not always the case, thus : දෙවියන් සිහිකර ගෙණ, 'having thought of gods and Buddha'; උරන් කුකුලන් ඇතිකරන්නෙක්, 'a rearer of pigs and fowls'; උමලාට් අපට මොන තොප්පිද, 'what hats for you (pl.) and me (or us)?'; මබ්බහන්සේලාට් අපට මවා ඇති, 'why are those for your honours and me (or us)?' These

* Or උමලා and මබ්බහන්සේලා respectively.

sentences may also be expressed by inserting a conjunction after each member, as දෙවියනුත් බුදුනුත්, උරුමත් කුකුලනුත්, උමලාටත් අපටත්, ඔබවහන්සේලාටත් අපටත්.

In writing, the necessity for declining the last member of a compound is also dispensed with by the use of some such word as සහ, 'said,' 'called'; සහාදී or ආදී, 'et cetera' when admissible, as in රජ බමුණු වෙලඳ ගොවි යන ජනි සතරට, 'to the four castes called the kingly, brahmin, mercantile and agricultural'; එළු, බැටළු, බලලු, ආදීන්ගේ කෑම, 'the food of goats, sheep, cats, &c.'

(3) The last member of a compound generally takes plural terminations, even when it is singular in sense, as මව් පියෝ, 'mother and father'; නෑදී මසිලාණට, 'to mother-in-law and father-in-law'; රජ බමුණන්ගේ, 'of kings and brahmins'; බලු කපුටු මැසි මදුරුවන් විසින්, 'by dogs, crows, flies, and mosquitos.'

(4) When each person or thing denoted by the members of a compound is indefinite, the article එක් is suffixed to each member, as අතක් පයක්, 'a hand or a foot'; නෑගෙක්, දූගෙක්, සහඵවෙක්, 'a relative, a kinsman, or a friend.' Each word is then separately declined.

(5) Some compounds of this class are ambiguous when they are identical with case compounds, as ගස්මුල්, 'trees and roots' or 'roots of trees'; අකරළු, 'horses and carriages' or 'horse carriage'; ගල්ගෙවල්, 'stones and houses' or 'stone houses' (i. e., 'houses formed under rocks').

(6) In certain colloquial compounds the conjunction understood is හොඟොත් or හෝ, 'or,' as ඔහු අදහෙට එව්, 'he will come to-day or to-morrow'; දවසින් දෙකින් උම එන්නට මිනෑ, 'you must come in a day or two'; ඔහුට හත දහසක් දෙලහසක් දීපන්, 'give him ten or twelve cents.' The context generally helps to remove any doubt regarding the conjunction understood.

(7) Some of these compounds constitute a large class of the idiotisms treated of under the chapter on Idioms.

(iv.) INDECLINABLE COMPOUNDS.

Aviya samas or *Avyaya samāsa*.*

219. Compounds formed by joining an indeclinable particle to another word, the former being the first member.

---

* This class of compounds is sometimes termed "Adverbial Compounds."

Examples.

(E|u.)

සතලබ (= සත, 'as much as' + ලබ, 'profit,' 'that which is received') = 'whatever is received,' &c.

සතච්ඡි (= සත, 'according to' + ච්ඡි, 'method') = 'according to method.'

අනුබල (= අනු, 'after' + බල, 'power') = 'after power,' i. e. 'secondary power,' 'support.'

කුච්චු (= කු, 'bad' + ච්චු, 'sight') = 'bad sight' (i. e. 'faith') = 'heterodox doctrine.'

දුදහ (= දු, 'bad,' 'wicked' + දහ, 'man') = 'bad or wicked man.'

සුවඳ (= සු, 'good,' 'pleasant' + වඳ = යඳ, 'smell') = 'good or pleasant smell.'

ලපවන (= ලප, 'neighbouring' + වන, 'forest') = 'neighbouring forest,' or (ලප, 'like' + වන, 'wood') = 'garden,' 'grove.'

අනිච්චු (= අ, 'not' + ඉච්චු, 'wished') = 'unwished,' 'undesirable,' or 'unlucky.'

අනෙ (= අ, 'not' + ඒ, 'one') = 'not one,' i. e. 'many.'

සතපිච්චර or සපිච්චර (= සත or ස, 'with' + පිච්චර, 'retinue') = 'with retinue.'

(Sanskrit.)

සථානුම (= සථා, 'agreeable to' + නුම, 'order') = 'agreeable or according to order.'

සථාවකාස (= සථා, 'according to' + අවකාස, 'season,' 'opportunity') = 'according to opportunity or season.'

අනුදින (= අනු, 'severally' + දින, 'day') = 'daily.'

ලපසනා (= ලප, 'near' + සනා, 'evening') = 'near evening.'

දුර්ලභ (= දුර්, 'difficult' + ලභ, 'to gain or obtain') = 'difficult to gain,' i. e. 'scarce.'

දුර්ලබ්ධි (= දුර්, 'bad,' 'wrong' + ලබ්ධි, 'faith') = 'bad or wrong faith,' i. e. 'heathenism or heresy.'

සාදර (= ස = සත, 'with' + අදර, 'love,' 'respect') = 'with love or respect.'

සථාලාභ, සථාච්චි, අනුබල, කුච්චු, දුර්ජන, සුභක, ලපවන, අනිච්චු, අනෙ are other examples. (*Vide* E|u examples given above for their equivalents in E|u and explanations of their components.)

(v.) RELATIVE COMPOUNDS.

An-arut samas or *Anyārtha samāsa*.*

220. Compounds of this class are so called because they bear a signification different from that of the component words.

* 'Attributive compounds' and 'Possessive compounds' are other terms used for this class.

Examples.

(E[.u.)

- සකතරුවැල (= සක, (associated) 'with' + තරුවැල, 'string of stars') = 'what is associated with the string of stars,' i. e. 'sky.'
- සොසොවුරු (= සක, (associated) 'with' + උදර, 'belly') = 'who is associated with the same belly or womb,' i. e. 'brother.'
- දද (= ද, 'twice' + ද, 'who or what-is-born') = 'who or what is born twice,' i. e. 'brahman,' 'tooth,' 'oviparous animal' as birds and fishes.
- දැමිඳුරු (= දැමි, 'by-whom-subjugated' + ඉඳුරු, 'senses') = 'he by whom the senses were subjugated,' i. e., 'Buddha.'
- ඉත්තුරු (= ඉත්, 'with-which-cut' + තුරු, 'trees') = 'that by means of which trees are cut,' i. e. 'axe.'
- සඳවන් (= සඳ, 'like-the-moon' + වන්, 'to-whom-a-face-is') = 'one to whom there is a face like the moon,' i. e. 'moon-faced,' 'fair-faced.'
- මත්සන්සර (= මත්, 'furious' + සන්, 'many' + සර, 'where-there-are-elephants') = 'where there are many furious elephants,' i. e. 'forest.'
- සත්සුරවිරුබල (= සත්, 'many' + සුර, 'heroic' + විරු, 'mighty' + බල, 'where-there-are-warriors') = 'where there are many heroic and mighty warriors,' i. e. 'battle field.'

(Sanskrit.)

- පිසාඛර (= පිස, 'yellow' + ඉඛර, 'to-whom-a-vesture-is') = 'he to whom there is a yellow vesture or garment' = 'who is dressed in a yellow vesture or garment,' i. e. 'Vishnu.'
- චතුර්මුඛ (= චතුර්, 'four' + මුඛ, 'to-whom-a-face-is') = 'he to whom there are four faces' = 'who has four faces,' i. e. 'Brahma.'
- ත්‍රිලෝචක (= ත්‍රි, 'three' + ලෝචක, 'to-whom-an-eye-is') = 'he to whom there are three eyes,' i. e. 'Śiva.'
- බහුච්ඡි (= බහු, 'much' + ච්ඡි, 'where-paddy-or-grain-is') = 'where there is much paddy or grain,' i. e. 'country.'

NOTE.—This class of compounds is sub-divided into :

1. තදාණ් or තද්දාණ්, Compounds denoting some inherent attribute or quality of the object signified, as සකතරුවැල, සඳවන්, &c.

2. අතදාණ් or අතද්දාණ්, Compounds that do not denote any such attribute or quality of the object signified, as සොසොවුරු, ඉත්තුරු, &c.

DERIVATION.

Piyavi or *Prakṛiti*—Radicals.

221. පිසවි or ප්‍රසාචී, radical, is the crude or simplest form of a word to which prefixes and suffixes are added.

These original elements or words are divided into :

- (1) ද or බාදා (or, දපිටි or බාදාප්‍රකාති), roots of verbs, &
- (2) සද or අබද (or, සදපිටි or අබදප්‍රකාති), bases of nouns (and pronouns).

222. Nearly every word in the language may be derived from verbal roots, which may be termed the vital principle of words. In some words the root is very obscure owing to mutilations and corruptions, and sometimes does not admit of being separated from the word. An attempt to extract the root is made in § 227, where examples of bases of nouns are given ; but the result cannot be considered as entirely free of error.

The Sinhalese language no doubt possesses as large a number of roots as the Sanskrit and Pali,* but many of them are deeply buried and have now passed into oblivion owing to the want of any record. These have to be exhumed before the philologist can hope to succeed in tracing too many words in the language to verbal roots.

Verbs, nouns, and pronouns being the only words in the language which always undergo inflection, the treatment of radicals will chiefly be confined to them.

223. Roots of verbs (a) and bases of nouns (b) are each divided into three classes, namely

- (a) 1. නිපන්දු or නිඝ්ඛන බාදා,† indigenously Elu roots of verbs not derived from any foreign source, *i. e.* native verbal roots.
2. තසම ද or තසම බාදා, roots of verbs common to Elu and other languages, *i. e.* homogeneous verbal roots.‡

* In Sk. and Pali there are about 2,000 roots each.

† This is also called දේශජ (lit. 'country-born') or දේශ බාදා.

‡ These radicals which are undoubtedly borrowed from Sanskrit and other languages without change of form and incorporated, may properly be called naturalised roots or bases.

3. තබව ද, or තදනව ධාතු, roots of verbs derived from foreign languages, as Sanskrit, Prakrit, Tamil, &c. : i. e., derived verbal roots.
- (b) 1. නිපන් සද or නිජපනන ඔබද, * native bases of nouns.
2. තසම සද or තසම ඔබද, homogeneous bases of nouns.†
3. තබව සද or තදනව ඔබද, derived bases of nouns.

NOTE.—The word පිඹි or ප්‍රකාශි may be affixed to the above terms as in the case of ද, පිඹි or ධාතු ප්‍රකාශි, &c. (*Vide* § 221.)

Native words are very few in number, and may perhaps prove to be fewer still as the study of Sinhalese philology advances. The number of homogeneous words is also small. (For examples of each class of radicals, *vide* §§ 226 & 227.)

224. As no stated rule can be given for ascertaining the roots of verbs, a short list will be given so that the student may commit them to memory. But bases of nouns can be easily determined, as shown in § 91. It is peculiar to the Eln language to have verbal roots and bases of nouns acquired in the three ways referred to. For the purpose of derivation words appertaining to other parts of speech than the verb, noun, or pronoun will be included in the examples, and words of other Indian languages bearing a close affinity to some of the examples will be noticed by footnotes. (*Vide* examples on pp. 78–80.)

225. Examples of radicals will be given side by side with their Sanskrit and Pali equivalents. This will enable the student to notice at once the degree of affinity and difference existing among the elements of words in the three languages. As a further aid, some of the characteristic

* This is also called දේශජ (lit. 'country-born') or දේශජ ඔබද. (*Vide* foot-note † on p. 336).

† The foot-note ‡ on p. 336 is applicable to these radicals also.

features of Eḷu words as compared with those of Sanskrit and Pali follow:—

(a) Unaspirated letters take the place of corresponding aspirates, as කඩ for ඛඩ, 'to break'; පල for ඵල, 'to split.'

(b) An aspirated consonant may be softened into ජ, as ඩිකිරි for ඛකිරි, 'deaf'; මිකිරි for මධුර, 'sweet.'

(c) Aspirated letters softened into their components, as දහම for ධම, 'doctrine'; සටහන් for සථයාන, 'mark,' 'note.'

(d) Single letters for double letters, as අඟ for අඟඟ, 'end'; ගට for ගටට, 'to rub or strike against.'

(e) Semi-nasals for full nasals, as බඳ for බක, 'to bind'; ගඳ for ගක, 'smell,' 'stench.'

(f) ජ for ච් or ඡ, as සිත් for චිත්ත, 'mind'; සිදුරු for ඡිදු, 'hole.'

(g) ද for ජ or ක්, as මද for මජ, 'juice'; මදදිම for මරකිම, 'middle.'

(h) ර, ඊ, රු, අ, or ඉ for සා and ඊ for ෂ and ශ (symbols of ඊ) in compound letters, as හර for හෘ, 'to leave'; රුසි for සෘෂි, 'sage'; ඉයු or ඉරියු for සෘජු, 'straight'; තණ for තෘණ, 'grass'; අරුත් for අර්ථ, 'meaning'; පිච්ඤරු for පච්ඤ, 'clean.'

(i) ජ for ඡ and ඡ, as බස for භුඡ, 'to descend'; සිට for ඡථ, 'to stand.'

(j) Short vowels for long, as ගම for ගාම, 'village'; දෙව් for දේව, 'god.'

(k) Omission of letters, as අද for අද්ඤ, 'to-day'; කිරි for කිරි, 'milk'; පස් for පාඤ or පංඤ, 'earth,' 'soil.'

Other minor peculiarities of Eḷu words, are chiefly governed by phonetic rules, and are multifarious. These should be studied from the examples that will be given below. (V. §45).

VERBAL ROOTS.

Examples.

226. (a) Native (verbal) roots: නරඹ, 'to see'; රුකුර, 'to weigh.'

(b) Homogeneous roots :—

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
ꣳප	- ꣳප	- ꣳප	- To be angry or irritated.
කා	- කර	- කර	- do.
ගණ	- ගණ	- ගණ	- count.
ගර්භ	- ගරභ	- ගරභ	- abuse, revile.
නට	- නට	- නට	- dance.
නම	- නම	- නම, නව	- bend.
නස	- නස	- නස (නස)	- destroy, kill.
නඞ	- නල	- නල	- flog.
නප	- නප	- නප, නව	- bask, warm.
ද	- ද	- ද ^o	- give.
දශ	- ද්ශ	- ද්ශ, දක†	- see.
පා	- පා	- පා	- drink.
මා	- මර (මිඞ)	- 1 මර, 2 මිඞ	- 1 kill, 2 die.
වස	- වස	- වස	- dwell, live.
වස	- වස	- වස (වස)	- cover.
භා	- භර	- භර	- leave.

(c) Derived roots :—

අස (අසයි)	- අස (අසයි)	- ඇති	- be.
කථ	- කථ	- කිය†	- say.
කාභ	- කාභී	- කපද්	- cut.
කුඞ, භේල	- කීල	- කෙල	- play.
බඞ	- බඞ	- කඞ	- break.
බාද	- බාද	- කා	- eat.
භෞ	- භෝ	- භා	- play on a musical instrument.
ඉකථ	- ගකථ	- ගොභ	- knit, plat, compose.
ගුභ (ගුභණ)	- ගභ (ගභණ)	- ගණ	- take.
ඝට	- ඝට	- ගට	- strike against, clash.
චඞ	- චඞඞ	- භප (භප)	- chew.
චික	- චික	- භික (භික)	- think.
චුඞ	- චුඞ	- භිඞ (භිඞ, ඉඞ)	- kiss.
ඡද	- ඡද	- භිද (භිද)	- cut.
ජල	- ජඞ	- දප	- enchant, invoke demons.
ජ	- ජ	- ද (දිභ, දභ)	- win, conquer.
ජඞ	- ජර	- දිර	- decay.
ඤ	- ඤ	- දන ^{oo}	- feel, know.
ඤල	- ජල	- දල (දිල)	- shine.

^o In Pr., H., &c., the form ඡද also occurs. † Cf. H. &c., ඡදඞ.

‡ Cf. Pr., H., &c., කභ. § Cf. M., කාප. || Cf. H. and M. භේල.

¶ Cf. H. & M., බා. ^{oo} Cf. H. & M. ජභ.

[Pr. = Prakrit ; H. = Hindi or Hundustáni ; M. = Maráthi.]

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
නිම	- නිමු	- නොම	To wet.
දහ	- දහ	- දව, ද	burn (<i>trans.</i>).
දුහ	- දුහ	- දෙව, දෙව	milk.
ධාව	- ධාව	- දව (දුව, ද්ව)	run.
ධා	- ධර	- දර	possess, retain, &c.
පව	- පව	- පස (පහ, පිස, පිහ)	cook.
පහ	- පහ	- වව ^o	fall.
පිඩ	- පිල	- පෙල	suffer (from a disease, &c.).
පුපා	- පුප්ඵ	- පුප් (පිප)	expand (as a flower).
පුප්	- පුප්	- පුප්	offer.
පුර	- පුර	- පුර	fill.
පුඤ්ඤ	- පලව	- පහ†	jump.
පුඤ්ඤ	- පදුඤ්ඤ	- පලහ, පුඤ්ඤ	burn (<i>trans.</i>).
ඵල	- ඵල	- පල	cleave, split.
බන්ධ	- බධ	- බද	bind.
භාජ	- භාජ	- බෙද	divide.
භිද	- භිද්	- බිද	break.
භූ	- භූ	- වූ	be.
භිස	- භස	- බස (බහ)	descend.
භූසජ	- භජ	- බද	fry, grill.
මහා	- මහඛ	- මහ	rub off, erase, melt.
මහනු	- මහනු	- මතුණ	charm.
මාණි	- මජ්ඣ	- මද	polish.
මුව	- මුව	- මුස, මුද	release, liberate.
ආව	- ආව	- යද	pray, beseech.
සුජ	- සුජ	- සොද	join, yoke.
රක්ඛ	- රක්ඛ	- රක්	preserve.
රක්ඛජ	- රක්ඛජ	- රද	stop, tinge.
රුජ	- රුජ	- රුද	pain, ache.
ලභ	- ලභ	- ලබ	obtain.
ලිඛ	- ලිඛ	- ලිය†	write.
ලිහ	- ලිහ	- ලොව, ලෙවද්	lick.
වද	- වද	- වද	worship.
වණ්	- වණ්ණ	- වණ	spread, describe, praise.
විද	- විද	- විද	suffer (as pain, &c.).
වෘධ	- වඩ්ඵ	- වඩ	increase.
වෘෂ	- වස	- වස (වහ)	rain.
වේෂට්	- වේඨ	- වෙල	entwine, wrap round.
වෘධ	- වධ	- විද	shoot (as an arrow).

^o Cf. M. පධ. † Cf. H. ඵාඤ. ‡ Cf. M. ලිහ. § Cf. M. ලෙභ.

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
ශ්‍රී	- ෂ්‍රී	- ෂ්‍රී (ඉස, ඉස) } - ෂ්‍රී, ෂ්‍රී ^o }	hear.
ආධ	- ආධ	- ආද, ආද (ආද)	make.
සිච	- සිච	- සීස (භීස, ඉස)	sprinkle, scatter.
ආච	- ධා	- සිච (භීච)	stand.
හස	- හස	- සී (භී)†	laugh.

NOMINAL BASES, &c.

227. (a) Native radicals: කරඵ, 'new cloth'; කොලොම, 'Colombo'; කොල, † 'cocoanut'; ආදල, 'bread-fruit'; ලීකිණි, 'swallow,' 'vulture'; හරක, හරක, § 'head of cattle'; කොලි, 'jack fruit'.

(b) Homogeneous radicals:—

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.	Sk. Verbal root.¶
අලස	- අලස	- අලස	- idle.	ලස, 'work.'
උරස	- උර	- උර (මර)	- breast, bosom.	උර, 'go.'
ගජ	- ගජ	- ගජ	- elephant.	ගජ, 'roar' 'sound.'
කර	- කර	- කර	- hand.	කර, 'do.'
කිරණ	- කිරණ	- කිරණ	- ray, beam of light.	ක, 'scatter.'
කීර	- කීර	- කීර, භීර	- parrot.	ඵර (ඉර); 'send,' 'order.'
කුල	- කුල	- කුල	- family.	කුල, 'accumu- late.'
ගණිත	- ගණිත	- ගණිත	- arithmetic.	ගණ, 'count.'
ගති	- ගති	- ගති	- condition, state.	ගම, 'go.'
ගුණ	- ගුණ	- ගුණ	- good quality, virtue.	ගුණ, 'invite,' 'advise.'
ගුරු	- ගුරු	- 1 ගුරු, 2 ගුරු	- 1 parents, Jupi- ter, 2 heavy, honourable.	ගු (ගර), 'sound,' 'speak.'
ගුහ	- ගුහ	- ගුහ	- cavern, cave.	ගුහ, 'conceal.'
ජන	- ජන	- ජන, දන	- people.	ජන (දන), 'be born.'

o H. also ෂ්‍රී.

† Vide p. 261.

‡ Cf. Tamil පුළු, 'palmyra tree.' The word පුළුපු is an Elu synonym for 'cocoanut tree.'

§ Cf. Sk. කෙර. කෙර is an Elu synonym for 'cattle.'

¶ The corresponding Elu roots are given within parentheses, except when they are identical with the Sanskrit. They are mostly determined by the help of these and Pali roots. Observe that the prefixes, suffixes, &c., added to the roots in forming the words have been omitted here.

Sanskrit.	Pali.	E u.	Signification.	Sk. Verbal root.
ජමබු	- ජමබු	- ජමබු, දඹ	- a kind of apple, rose apple.	ජම (දම), 'eat.
ජය	- ජය	- ජය, දීය	- victory.	ජි (ද), 'conquer.'
කාල	- කාල	- කාල	- tune.	කල, 'fix.'
දින	- දින	- දින	- day, date.	දී, 'waste.'
දිශ	- දිස	- දිශ (දිශ), } දෙස, දස - }	} direction, quarter.	{ දිශ (දිස or දස), 'show.'
කාද	- කාද	- කාද, කද	- sound.	කද, 'sound.'
නීති	- නීති	- නීති (නිය),	නී law.	නී, 'guide,' 'gain.'
පදව්	- පදව්	- පදව්	- rank, office.	පද, 'go,' 'move.'
පර	- පර	- පර	- other, different, subsequent.	පර, 'nourish,' 'fill.'
පිත්තල	- පිත්තල	- පිත්තල	- brass.	පිත්ත,° 'bile' and ල, 'resemble.'
බල	- බල	- බල	- power.	බල, 'live,' 'support.'
බලි	- බලි	- බලි	- sacrifice, a planetary performance.	(do.)
බාල	- බාල	- බාල	- young.	(do.)
ඛන්ද	- ඛන්ද	- ඛන්ද, ඛද්	- dot, zero.	ඛද, 'be apart.'
ඛිල	- ඛිල	- ඛිල†	- hollow in a tree, &c.	ඛිල, 'divide.'
මත	- මත	- මත	- opinion.	මත, 'think.'
මද	- මද	- මද	- passion, intoxication.	මද, 'rejoice.'
මදන	- මදන	- මදන	- Ananaga, the Indian Cupid.	(do.)
මරණ	- මරණ	- මරණ	- death.	මා (මර), 'die.'
මල	- මල	- මල	- dirt, filth, rust.	මල, 'hold,' 'stick.'
මුනි	- මුනි	- මුනි	- a sanctified sage.	මන, 'be revered.'
මාග	- මාග	- මාග, මුව	- deer, beast.	මාග (මාග), 'seek,' 'pursue.'
මෘදු	- මුදු	- මුදු	- mild, soft.	මුද, (මද), 'rub.'
යව	- යව	- යව	- barley.	ය, 'join or mix.'
යශස්	- යස	- යස, යසස්	- prosperity, glory.	යස (යස), 'per-vade.'
සුග	- සුග	- සුග	- an age, pair.	සුජ (= යොද), 'join.'

° The ordinary E|u form is පිත.

† The form බෙහ is also colloquially used.

Sanskrit.	Pali.	E u.	Signification.	Sk. Verbal root.
රස	- රස	- රස	- taste.	රස, 'taste.'
රූප	- රූප	- රූප, රූ	- image, form.	රූ, 'sound,' 'move.'
ඌවසි	- ඌවසි	- ඌවසි	- the 27th lunar asterism.	ඌව, 'go by leaps and jumps.'
රෝග	- රෝග	- රෝග, රෝ	- disease.	රූඡ (= රූඡ), 'afflict.'
වන	- වන	- වන, වලී	- forest, wood.	වන, 'seek,' 'sound.'
වර	- වර	- වර	- privilege, right.	වර, 'desire,' 'ask.'
වාද	- වාද	- වාද	- discussion, controversy.	වද, 'speak.'
වාහර	- වාහර	- වාහර, වදුරු ^o	- monkey.	වා(හර), 'lead,' 'guide.'
වාර	- වාර	- වාර, වර	- time.	වා (වර), 'cover,' 'choose.'
වාසනා	- වාසනා	- වාසනා	- luck.	වස, 'dwell.'
විජය	- විජය	- විජය	- conquest, triumph.	ජ (= ඡ), 'conquer.'
විලාප	- විලාප	- විලාප, විලප	- lamentation.	ලප, 'speak.'
විෂ	- විෂ	- විෂ, වස (වස)	- poison.	විෂ (විෂ), 'per-vade.'
විණ	- විණ	- විණ, වෙණ	- lute.	වි, 'go,' 'per-vade.'
විණ	- වණ	- වණ	- sore.	වණ (වණ), 'wound.'
සරණ	- සරණ	- සරණ	- protection, refuge.	ස, (සර), 'in-jure.'
සහ	- සහ	- සහ, සා (සා)	- hare.	සහ (සහ), 'go by leaps and jumps.'
සීත	- සීත	- සීත (භීත)	- cold.	සෙසා (සී), 'go.'
සමණ	- සමණ	- සමණ, මහණ	- Buddhist priest.	සම (සම), 'undergo penance.'
සුමණ	- සමණ	- 1 සමණ } 2 සුමණ }	- 1 ear, 2 the 22nd lunar-asterism.	සු (සු), 'hear'; &c.
සතන	- සතන	- සතන	- always, continually.	තන, 'spread.'
සම	- සම	- සම	- like, equal.	සම, 'be mixed up.'
සාර	- සාර	- සාර, සරු (සර)	- essence, heart-wood, fertile.	සර, 'go.'

^o Cf. H. වසුර.

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.	Sk. Verbal roots.
හික්කා	- හික්කා	- හික්කා, ඉක්කා	hiccup.	හික්ක, 'hic-cough.'
භීත	- භීත	- භීත (ඉත), භීත	benefit, beneficial.	භී (from Sk. ධා, 'have or hold').
(c) Derived radicals :				
අගනි	- අගනි, හිනි, අගනිනි	} හිනි, අග	- fire.	අග, 'mark.'
අටවි	- අටවි	- අටවි ^o	- wood, forest.	අට or අඞ, 'go,' 'room.'
අදා	- අද්	- අද	- to-day.	ඉද = අද, 'have power.'
අඞ	- අඞඞ	- අඞ	- half.	අඞ, 'increase.'
අඞිනි	- අඞිනි	- අඞ	- eighty.	(?)
අඞවි	- අඞව	- අඞ	- horse.	අඞ (අඞ), 'per-vade.'
ආකාශ	- ආකාශ	- අඞඞ	- sky.	කාශා (ඞඞ), 'shine.'
ඉඞඞ	- උඞඞ	- උක්, ඉක් (ඉඞ)	† sugar-cane.	ඉඞ (ඉඞ), 'desire.'
ඉඞඞකා	- ඉඞඞකා	- උඞ	- tile, brick.	(do.)
උඞඞ	- උඞඞ	- උඞ (උඞ) †	- high, tall.	උ (ඞ), 'gather.'
උඞඞඞ	- උඞඞ	- උඞඞඞ	- louse.	ඞඞ, 'call,' 'cherish.'
උඞඞ	- ඞඞඞ	- ඞඞ	- camel.	උඞ, (ඞඞ?), 'burn.'
එක	- එක	- එක්	- one.	ඉ, 'go.'
කඞඞ	- කඞඞ	- කඞඞඞ (කඞඞඞ) }	- plantain.	{ ඉඞ, 'divide,' 'pierce.'
කඞඞඞ	- කඞඞඞ	- කඞඞඞ ^o	- kind of cucumber.	ඞ (ඉඞ), 'go,' 'be.'
කඞ	- කඞ	- කඞ	- ear.	කඞ (කඞ), 'hear,' 'pierce.'
කඞඞ	- කඞඞ	- කඞඞඞ † †	- scissors.	කඞඞ (කඞඞ), 'cut.'
කඞඞඞ	- කඞඞඞ	- කඞඞඞ	- camphor.	කඞඞ (කඞඞ), 'be able.'
කඞඞ	- කඞඞ	- කඞඞ	- milk.	කඞ (කඞ), 'waste.'
ඞඞ	- ඞඞ	- ඞඞ † †	- excrement.	ඞ, 'void by stool.'
ඞඞඞ	- ඞඞඞ	- ඞඞ, (ඞඞ)	- moon.	ඞඞ (ඞඞ), 'shine.'

^o T. also ඞඞඞ.

‡ Cf. B. උඞඞඞ.

^o Cf. H. කඞඞ.

† Cf. H. උඞඞ.

|| Cf. T. ඞඞඞඞ.

†† Cf. M. කඞඞඞ.

‡ Cf. H. උඞඞ.

¶ Bihári also එක.

‡‡ M., &c., also ඞ.

[T. = Tamil ; B. = Baṅgáli.]

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.	Sk. Verbal root.
புளக	- புளக	- பூ(பூ)°	- lime, powder.	பூ(பூ), 'grind.'
கல	- கல	- கல	- net.	கல (கல), 'encompass,' 'cover.'
காபு	- காவ	- காவ	- copper.	காவ, 'desire.'
காச	- காவ	- காவ	- grass.	காவ (காவ), 'eat,' 'graze.'
தூ, தூணி- தி, திணி-	தி, திணி-	தி, திணி-	three.	தூ (தூ), 'pass.'
தூத	- தூத	- தூத	- thirty.	(?)
தூத	- தூத	- தூத	- tooth.	தூத, 'subdue.'
தூ	- தூ	- தூ, தூ (தூத, தூ)	two.	(?)
தூத	- தூத	- தூத	- ninety.	(?)
தூ	- தூ	- தூ	- ship.	தூ, 'send.'
தூ	- தூ	- தூ	- leaf.	தூ, 'go,' 'move.'
தூத	- தூத	- தூத	- foot.	{ தூ, 'go,' 'move.'
தூ	- தூ	- தூ	- father.	தூ, 'nourish.'
தூ	- தூ	- தூ	- son.	தூ (தூ), 'purify.'
தூ	- தூ	- தூ	- book.	தூ (தூ), 'bind.'
தூ	- தூ	- தூ	- love.	தூ (தூ), 'please.'
தூ	- தூ	- தூ	- deaf.	தூ (தூ), 'bind.'
தூ	- தூ	- தூ	- boiled rice.	தூ (தூ), 'serve.'
தூ	- தூ	- தூ	- wall (generally of a house).	தூ (தூ), 'divide,' 'break.'
தூ	- தூ	- தூ	- fly.	தூ (தூ), 'be angry,' 'fill.'
தூ	- தூ	- தூ	- fish.	தூ, 'be pleased.'
தூ	- தூ	- தூ	- mother.	தூ (தூ), 'respect.'

° Cf. H. பூ.

† Pr. & M. also காவ.

‡ Cf. M. தி, H. தி, H. M., &c., திணி.

§ Cf. H. and M. திணி.

|| Cf. H. தூ. ¶ Cf. T. தூ. °° H. also தூ. †† H. also தூ.

‡‡ Cf. Pr. தூ, of which தூ (nom.) may be taken as a phonetic form. §§ Cf. Pr. தூ, H. தூ. ||| Cf. H. தூ.

¶¶ Cf. Pr. தூ, H. and S. தூ. [S. = Sindhi.]

Sanakrit.	Pali.	Etju.	Signification.	Sk. Verbal root.
මාඨ	- මගග	- මග	- path, way.	ම.ග (මග), 'inquire.'
මාලා	- මාලා	- මල්	- flower.	මා (ම), 'measure.'
මිත්‍ර	- මිත්‍ර	- මිතුරු, මිත් ^o	- friend.	මිද් (මිද), 'be soft or affectionate.'
යක්ෂ	- යක්ඛ	- යක්	- devil, fiend.	යක්ෂ (යක්), 'worship.'
රහස්‍ය	- රහස්‍ය	- රහස්	- secret.	රග, 'abandon.'
රාත්‍රී	- රාත්‍රී	- රැ	- night.	ර, 'give' (rest).
ලිඛිත	- ලිඛිත	- ලිඛ	- gender, sex.	ලිඛි, 'go.'
වහිස	- වහිස	- වද	- barren.	බඛ (බඛ), 'bind.'
වග්‍ය	- වග්‍ය	- 1 වග්‍ය, 2 වස්	- 1 garden, 2 wealth.	වස, 'abide.'
වස්ත්‍ර	- වස්ත්‍ර	- වස්	- cloth, garment.	වස, 'wear' (as clothes).
වාලුකා	වාලුකා, } වාලුකා }	වැලි	- sand.	වල = වල, 'live.'
වි.සති	- විසති, විස-	විසි†	- twenty.	(?)
විහාර	- විහාර	විදි, † වේ	- street.	විචි(විච), 'ask.'
වෛද්‍ය	- වෛද්‍ය	- වෙද	- doctor, physician.	විද් or විද් (විද), 'know.'
වෛර	- වේර	- වෛර, වේර	- wrath, enmity.	විර, 'be powerful.'
යඛි	- යඛි	- යක් (යක්)	- oonch.	යම, 'pacify.'
යභ	- යභ	- සිය	- hundred.	(?)
ශීර්ෂ	- ශීර්ෂ	- ශීර් (ශීර්, ශීර්)	head.	ශී (ශීර්), 'honour.'
සකල	- සකල	- සියලු, සියල්	- all.	කල, 'count.'
සත්‍ය	- සත්‍ය	- සත්	- being, animal.	ඉස = සත්, 'be.'
සත්‍යන්	- සත්‍ය	- සත් (සත්)	- seven.	(?)
සත්‍යාන	- සත්‍යාන	- සති	- week.	(සත්‍ය, 'seven' + ඉස, 'day.')
සහස‍්‍ර	- සහස‍්‍ර	- සහස්	- thousand.	(?)
සුඛ	- සුඛ	- සුඛ	- ease, happiness.	සුඛ (සුඛ), 'make happy.'
සුක්ෂ්ම	- සුක්ෂ්ම	- සිසුම්	- fine, minute.	සුච (සුච), 'make known.'
සුර්ය	- සුර්ය	- හීර (ඉර), } හීරි (ඉර) }	- sun.	සා(සර), 'go.'
ස්ත්‍රී	- ඵල	- සත්	- female breast, pap.	ස්ත්‍රී (ස්ත්‍රී), 'sound.'

^o Cf. H. මග.

† Cf. M. විස.

‡ Cf. T. ශීර්.

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.	Sk. Verbal root.
භාන	- ඩාන	- නැන්	- place.	භා (භි), 'stand.'
හසන	- හන්	- 1 හන්, 2 හන්	- 1 hand, 2 the 13th lunar asterism.	හස (හි), 'laugh.'

228. Derivation (උපත, උත්පත්ති) of Elu words has as yet received but little attention at the hands of scholars. It is a study of much importance and requires great labour and research. The general practice is to derive nearly all the words in the language from Sanskrit, too often over-looking the claims of Pali, which flourished almost on the frontiers of the original home of Elu, and has consequently a striking affinity to it.* This is regrettable, as Sanskrit does not faithfully represent the Vedic language (known as ඡන්දස්), from which with Prakrit it is considered to have sprung.†

Modern Elu is a development of the language brought over by Vijaya, the first historical king of Ceylon (*circa* 543 B. C.) and his retinue, who made it the vernacular of the land. The language, however, grew up, we may say almost side by side with the parent tongue and its other offsprings in India though isolated from them, in consequence of the intercourse that existed between the two

* Cf. the following Pali alphabet with the Elu : ඉ, ඉ, ඉ, ඊ, උ, ඌ, ඵ (or ඵ), ඹ (or ඹ) ; ක්, ඛ, ග්, ඞ, ඞ, ච, ඡ, ජ, ඣ, ඤ, ට, ඨ, ඩ, ඪ, ණ, ඬ, ත, ඿, ඿, ඿, ඿, ඿. In Ceylon Pali is also known by the name of මහද or මහවි, but it is different from the dialect of that name now prevailing in Gayá and Patna in India, which is evidently a corruption of the pure and original dialect. It was introduced to the Island about 307 B. C.

† Prakrit means 'natural' (ඉ = 'preëminently' and ඉක්ක, 'not done,' = 'not artificial') and Sanskrit 'symmetrically or perfectly done' (ස, 'together' or 'perfectly' and කක, 'done'). Hence Prakrit is the inartificial language or that which remained in its natural state, as contrasted with Sanskrit which was methodically or thoroughly elaborated for literary purposes. It is worthy of note that the forms 'Prákr̥it' and Saṅsk̥r̥it' represent the pronunciation in Hindi, &c., of the words ඉක්ක and සකක respectively.

countries for a long time after the conquest of the Island by Vijaya. From time to time persons from the mother-country visited the Island and many settled here. Some were Buddhist missionaries : others famous scholars, some of whom came to serve at the king's court, &c. They acquired the Eḷu language with the utmost facility, it being then almost identical with their own, and enriched it by their writings, doubtless introducing into Eḷu new forms of words and idioms current in their several vernaculars.

The language spoken by Vijaya and his men was undoubtedly Prakrit, of which many dialects were in existence in India at the time they took possession of the Island. These Prakrit dialects began to disappear about the tenth century of the present era, giving rise to the modern languages, such as Hindi (the principal of them, including its offspring Hindustāni, or Urdú), Baṅgālī, Marāṭhī (representative of the Mahārāshṭrī Prakrit), Pañjābī, Gujarāṭī, Sindhi, O'ṛiya (*i. e.*, the language of Orissa or O'dra-dēsa), &c., which now retain many Prakrit words either in their original or slightly modified form. Pali, which in Ceylon still retains nearly its original purity, is an immediate descendant of Prakrit and contains a large number of Prakrit words. (*Vide* chapter on Idioms.)

Hence in deriving Eḷu words, the endeavour should be to find out the corresponding words in the modern Indian vernaculars and, if possible, in original Prakrit, and derive from those which present the closest affinity to the Eḷu. This is indeed a laborious task and not to be carried through in haste, but it seems to be the only sure way of arriving at correct derivations. The examples in the preceding section afford many illustrations of this system. (*Vide* footnotes there.) A few additional examples are given below, with a view to render the method more explicit and to show the affinity of Indian (Aryan) languages to the Eḷu :—

Sanskrit	කළුක	පාසඩ	බවිර	දුබිර	ඡ	ඡඩ	අඡ	ඡල	ඡල	බාද	රඡ	අඡබ්ද	පඡබ්ද
Prakrit } Pali }	කාසාස	පුඡී, පුඡී	බඡිරෝ, බඡිර	දුබඡල	ඡ	ඡඡී	අඡඡ	ඡලඡ, ඡල	බාඡ, බාද	රඡබඡ, රඡබඡ	අඡඡ, ඡඡ	පාඡඡ	පාඡඡ
Hindi	කාසාස	පඡඡ	බඡිර	දුබලා	ඡ	ඡඡඡ	අඡඡ	ඡල	බා	රඡ	ඡඡඡ, ඡඡ	අඡ	අඡ
Marathi	කාසාස	පාඡඡ	බඡිර	දුබඡ	ඡඡඡ	ඡඡඡ	අඡඡ	ඡල	බා	රඡ	ඡ	ඡ	අඡ
Pañjali	කාසාස	පඡඡ	බඡිර	දුබඡල	ඡඡ	ඡඡඡ	අඡඡ	ඡල	බා	රඡබඡ	ඡල	ඡල	අඡ
Gujarātī	කාසාස	පඡඡ	බඡිරෝ	දුබඡ	ඡ	ඡඡඡ	අඡඡ	ඡල	බා	රඡ	ඡ	ඡ	අඡ
Baṅgālī	කාසාස	පඡඡ	බඡිර	දුබලා	ඡඡ	ඡඡඡ	අඡඡ	ඡල	බා	රඡ	ඡඡඡ	ඡඡඡ	අඡ, අඡ, අඡ
Ūriya	කාසාස	පඡඡ	බඡිර	දුබලා	ඡඡ	ඡඡඡ	අඡඡ	ඡල	බා	රඡ	ඡ	ඡ	අඡ
Sindhi	කාසාස	පුඡී	බඡිරෝ	දුබලෝ	ඡඡ	ඡඡඡ	අඡඡ	ඡල	බා	රඡ	ඡ	ඡ	අඡ
Elu	කපු, 'cotton'	පඡ, පඡ, 'back'	බඡිර, 'deaf'	දුබල, 'weak'	ඡ, ඡ, 'six'	ඡඡඡ, 'sixty'	අඡඡ, 'eight'	ඡල, 'to move'	ඡඡ, 'to eat'	රඡඡ, රඡඡ, 'to keep'	ඡ, 'I' (ඡඡ nom.)	ඡ, 'thou' (ඡඡ) nom.)	

NOTE.—At the present day the final *q* of words in H., Pañj., M., and G. is not pronounced. In Sk., Pr., and Pa. *ඡඡ* is the genitive form, while the form *ඡඡ* is used in B., O., and S. for some of the oblique cases. In Naipali, the language of Nepal, *ඡ* and *ඡ* stand for 'I' and 'thou' respectively. (*Vide* § 229.)

Hindi (including Hindustáni) seems to possess a closer affinity to Eḷu than the other vernaculars.

229. A few additional derivations and affinities which have casually engaged the author's attention, will be noticed in this section as of possible interest to students of Sinhalese philology.

The short ඵ and ඹ are extant in the Bihári (a dialect of the Hindi) and Baṅgáli. These sounds are known to Prakrit and Pali also. (*Vide* § 41.)

The suffixes ආ and ඵ, characterising the masculine and feminine respectively, are common to almost every Indian language. The plural suffixes ඹ, ඬ, and ඹ exist in Pr. ඵ is the pl. nom. and oblique case ending in Bihári, &c. (*Cf.* the colloq. nom. ඬඵ—identical with the Bihári form—and ඹඵඵ, 'they,' used in some of the oblique cases also.) The modern pl. suffixes ඵල* and ඵර are most probably derived from the Tamil *කර* and *වර* similarly used. (*Cf.* the honorific ඵර in ගම්ඵරය, 'valuable village'; පඹඵරය, 'eminent pandit or scholar,' which is distinct.) The nom. endings ආ and ඵ (sometimes changed into ඵ or ඵ) are Pr. (and Hindi). The common genitive ending ඵ is a modification of the corresponding ending ඵ in Hindi, and the classical (gen.) ending ඵ (with its variations ආ, ඵ, ඹ, and ඬ) of the Pr. and Pali ඵ (Sk. ඵ). The suffixes ආඵ, † ඵ, &c., ending in ඵ of the dative case, are from the Pr. and Pali ආඵය (Sk. ආඵය), 'for,' 'for the purpose

* The pl. ending ඬ is perhaps derived from the Hindi ඬල ('people'), affixed to animate nouns to denote plurality. (*Cf.* ගොලල in the Sinhalese දෙවිගොලල, 'gods'; ඵගොලල, 'those-people,' 'they.') The Tamil *කර* is considered to be a contraction of සකල (pronounced *sakal* in Hindi, &c.), 'all.'

† An older form ඵඵ is also extant (*vide* p. 97). The letter ඵ is perhaps the ending of the genitive case. It may be observed that in Prakrit (as well as in very old Sinhalese) the genitive case did duty for the dative, which was wanting in them; hence perhaps the reason for the endings of the latter case being common to those of the former.

of,' 'to,' 'in order to.' The ablative suffixes ending in ຈ are probably connected with the similar endings of that case in Tamil. The locative endings ສ, ຄີ (with or without a vowel before them), ຈ, and ຈຸ correspond to the Pr. ສ, ຄີ or ຄີ, ຈ, and ຈ. The vocative endings ຈ, ຈ, (ຈຸ), ສ, and ຄີ are nearly all Pr. The Hindi ວ. is connected with ວເວດີ, &c., suffixes of ordinal numeral adjectives. The particle ຈສ (= the indefinite article 'a' or 'an') is in Bihári a shortened form of ວສ, 'one.

The personal terminations of verbs have their origin in Pr., in which they are—*Sing.* 1. ຄີ, 2. ຄີ, 3. ຈ, ສ, ຈ; *Pl.* 1. ວຸ, ມ, ວ, 2. ຈ, 3 ຈ.* The causal sign ວ is in Pr. ວ (or ຈວ). The Pr. pres. part. ending ວາ is perhaps the origin of the Elu pres. part. ending ວສ, &c. The Hindi past part. ending ຈ seems to be connected with the letter ຈ affixed to Elu past participles.

ວ or ວ, 'I' is probably from the Pr., acc. sing. ວ or ວ. The genitive sing. in Pr., Pali, and Sk. is exactly ວ. The shifting of cases is not improbable.† The Sk. acc. sing., ວ is identical with that of Elu. Pr. gen. ວ = ວ in Elu. The Elu ຈ (or ຈສ), 'we' is connected with the Hindi, Pañjábí, &c. ຈ (Pr. ຈສ, ຈ), 'self.' The fem. ຈ, 'thou,' is ຈ with the fem. suffix ຈ attached. (*Cf.* ຈ in Sindhi, in which ຈ is one of the oblique cases of the mas.) Pl. ຈວ (or ຈວ or ຈວ) is compounded of ຈ or ຈ and ຈ.‡ The modern ຈ is a contraction of ຈ = ຈ, which is in turn a shortened form of ຈ. (*Cf.* ຈ, 'bank,' 'border,' changed into ຈ.) ຈ = ຈ or ຈ + ຈ 'there.' The Pr. ຈ, 'thou,' is perhaps identical with ຈ, 'thou,' colloquially used by high officials in addressing lower classes of people. (*Cf.* the reflexive pronoun ຈ.)

* The colloquial forms of verbs ending in ຈ or ຈ and ຈ, as ຈ, ຈ, ຈ, are verbal nouns. (*Vide* § 249.)

† *E.g.*, the acc. forms ຈ and ຈ are colloquially used for the nom.

‡ In Hindi ຈ means also 'you.'

The demonstrative pronoun ඒ or ඡේ corresponds to ඒ or ඡේ in Pr.; the fem. ඡේ or මී is perhaps from the Pr. ඡේ. Hindi ඌ or මී, 'that,' 'he' and Pl. ඌන් or ඌ. The Eḷu එවුන් = එ + ඌන් and මවුන් = ම + ඌන්. In Hindi the Acc. sing. is මහ or මහි (*Cf.* Eḷu මහ); ඒ, 'this' is identical with an archaic form in Eḷu. Pr. ඉම = Eḷu මේ, 'this.' The interrogatives කී and ක are identical in Pr., කෙ = the O., B. & G. ඡේ, and ඡෝ is identical in G.

Pr. ලෝකී = ලෝ, 'world.'

„ සඵම or H සම = සම, 'all.'

„ කථ්ථ, කථ්ථ = (do.), 'work,' 'affair.'

H. & M. බට්ටා = බට්ටා or බසා, 'batta' (subsistence money paid for extra services).

H. නීන්ද, M. නීන්ද = නීන්ද, 'sleep.'

Pañj. නරේඵ, S. නාරේඵ, & M. නාරල = නෙරේඵ, 'cocoanut.'

G. ඡෝ = ඡෝ, 'guana.'

G. & Pañj. ගාම, S. ගාමු = ගම, ගමු, 'village.'

G. වා = වා, 'wind.'

H. & M. දද, Pañj. දද්ද = දද, 'tetter.'

M. පස = පස්, 'five.'

H., B., G., & O. මාඵ = මැඵ, 'earth,' 'soil,' 'clay.'

H^o:—ජාප = චාප, 'stamp.'

පටන or නා = පටුන්, 'town.'

චාලිස = සාලිස, 'forty.'

පමුදර = සමුදර, 'ocean.'

මාමා = (do.), 'maternal uncle.'

නක = නෙක්, 'until.'

බහාලා = බංගලා, 'bangalow.'

මුන්ක = මුහු, මුහුහු, 'face.'

නසානා = නාන(වා) or නකන(වා), 'to bathe.'

නවානා = නවන(වා), 'to bend.'

H:—පන් = පන් (in පන්සිස), 'five.'

පබ්බා = පංකා, 'fan,' 'pankaha.'

රබ්බාලා = රකවලා, 'keeper,' 'guard.'

රූපලා = රූපිල, 'rupee.'

සක = සත්, 'truth.'

සිපාඵ = සිපයි, 'sepoy,' 'soldier.'

ඡෙල් = ඡෙල්, 'oil.'

න, නා, නහි = නෑ, නෑනෑ, 'not.'

නො = නව, 'new.'

ලජනර, 'splendour,' or ලජරූ, 'squandering' = ලජරූ, 'pumpous show.'

චාර = ඡාර, ඡාර† (in ඡාර or ඡාර සිස), 'four.'

චො = සිවු, හු, 'four.'

බාබා = බබා, 'child.'

බරමුස = කරුබුසි, 'musk-melon.'

බෝඵා = ඡොපර (or ර), 'dried kernel of cocoanut.'

ඡෝඵ, කිසි = ඡොයි, කිසි, 'any,' 'some.'

කුඵ = ඡොහු, ඡොහු, 'broom,' 'brush,' 'coir.'

කෝට = ඡොටු, 'fort.'

කෝටක = ඡොට, 'short.'

ඡාල = ඡාඵ, 'shawl.'

° Some of the following words may be traced to other sources also.

† Or contractions of ඡාර and ඡාර respectively. (*Vide* § 48d.)

230. Some Elu words have two different derivatives, which are respectively derived either from two different languages or from two different words of one language.

Corresponding words in Sanskrit and Pali akin to each derivative are given as usual.

Examples.

Sanskrit.	Elu.	Pali.	Elu.
ஐதீ, 'meaning'	... ஐரீய	... ஐயீ	... ஐயீ.
ஐதீ, 'sanctified sage'	... ரீயீ	... ஐயீ	... ஐயீ.
ஐதீ, 'juice'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'agent,' 'doer'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'action'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'sword'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'hole'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'hard,' 'course'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'doctrine,' 'scripture'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ, ஐதீ.
ஐதீ, 'public,' 'famous'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'friend'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'mixed'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ, ஐதீ.
ஐதீ, 'foolish'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'rough'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'enmity'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'science'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
ஐதீ, 'gold'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.

Similarly, in the case of words derived or naturalised from Sanskrit, Hindi, and other North-Indian languages, the Tamil language possesses two sets of words, of which one generally has a great resemblance to the Elu :—

Examples.

Elu.	Sanskrit.	Tamil.
ஐதீ, 'hand'	... ஐதீ	... அத்தம்,* அஸ்தம்.
ஐதீ or ஐதீ, 'pot'	... ஐதீ	... கலயம், கலசம்.
ஐதீ, 'udder,' 'breast'	... ஐதீ	... தணம், ஸ்தணம்.
ஐதீ, 'praise'	... ஐதீ	... ஐதீ, ஸ்துதி.
ஐதீ, 'mild,' 'soft'	... ஐதீ	... மெது, மிருது.
ஐதீ, 'moment'	... ஐதீ	... சணம், கணம்.

The Tamil classical forms கம், 'action'; மா, 'great'; உவமை, 'simile,' 'proverb' (Elu ஐதீ); சமண(ர்), 'Buddhist priest,' are also nearly identical with the Elu.

* The final ம in this and other words is the singular nominative ending.

231. In the derivation of Eḷu words the original form should always be ascertained, for there are sometimes several forms, mere modifications of a pristine form which alone is derived from the foreign source. Study of ancient writings will enable the student to trace these original forms. A few specimens are given below with their modifications :—

Original form.	Modifications.	Original form.	Modifications.
අඟි, 'fire'	... අඟ.	වපි, 'pond'	... වප්, වැව්.
අස්, 'eye'	... ඇස්.	ලහුලු, ^o 'garlic'	... ලහුලු, ලහු.
අකර, 'letter'	... අකුරු.	සිස්, 'head'	... සිස්, ඉස්.
අවමන්, 'disrespect'	වමන්.	සිහල, 'Sinhalese'	... හෙල, හෙව්, එව්.
අලි, 'light'	... එලි.	වණිඳු, 'merchant'	වෙණඳු, වෙලිඳු.
කුඩු, 'small'	... කුඩු, කුඩා.	පිළිවන්, 'able'	... පිළිවන්, පිළිවන්, එවන්.
කෙස්, 'hair'	... කෙහෙ, කේ.	සිත්තරු, 'painter'	සිත්වරු, සිත්තරු.
දිසා, 'direction'	... දිසා, දෙස.		
දුව, 'to run'	... දිව්, දුව.		
ඉම, 'this'	... මේ.		
පව, 'five'	... පස, පහ.		

Words with Eḷu semi-nasals are generally derived from other forms having full nasals, as :

කඳු from කන්ද, 'mountain.'

හෙ ,, ගංහා, 'river.'

බිඳු ,, බිත්ඳු, 'dot,' 'cipher.'

Many of the words in common use at the present day have gone through several stages of modification before assuming their present forms; and their study is, therefore, very important to students of the philology of the tongue. (*Vide* § 70.)

232. Words of the Maldivé tongue present so great an affinity to the Eḷu that it may be asserted that both Ceylon and the Maldivé islands were colonised by people of one and the same race—either by a detachment of Vijaya's followers, who are said to have been dispersed at sea by a storm

^o In Sinhalese, garlic and onion are respectively denoted by සුදුසයා and රතුසුයා.

when Vijaya, with some of his men, was drifted to this island, and the rest to the neighbouring islands, or by a band of emigrants from Ceylon subsequently :—

Examples.

Eln.	Maldiv.	Eln.	Maldiv.
අකුර, 'letter' ...	අකුර.	ගස්, 'tree' ...	ගස්.
අස්, 'horse' ...	අස්.	ගෙ, 'house' ...	ගෙ.
ඉර, ඉර, 'sun' ...	ඉර.	කහර, 'vein' ...	කාර.
එළි, ඉළි, 'light' ...	අළි.	මස්, 'fish' ...	මස්.
කෙල, 'saliva' ...	කුළි.	මුහුණ, මුණ, 'sea' ...	මුණ.

(*Vide* § 41.)

233. Ceylon began to be visited by the people of Southern India speaking Tamil, Telagu, Malayalam, and other Dravidian languages thereof, about the third century before Christ. They carried on constant warfare with the Sinhalese, at times establishing their supremacy, and have continued to hold a close connection with the Island in various ways. In 1505 the Portuguese visited Ceylon and held power until they were ousted by the Dutch in 1658. The Dutch in turn gave way to the English in 1796, who in 1815 took possession of the entire Colony. These foreigners spoke of things and actions unknown to the Sinhalese with whom they came in contact. When native equivalent terms were not easily forthcoming the foreign words themselves were adopted into Sinhalese. The study of medicine and astrology from Tamil treatises, and the writing of books in Sinhalese by persons acquainted with the Dravidian languages, also contributed a large quota of words. Hence the Sinhalese tongue has now come to possess a large stock of words derived or borrowed from the Dravidian, Portuguese,* Dutch, and English languages. Lists of the

---

* Some of the Portuguese words seem to have been borrowed through the Tamil and occasionally through some of the Indian languages, such as Hindi.

principal words thus borrowed are given in the succeeding sections. Nearly all the words from the last three sources are confined to colloquial Sinhalese. Dravidian words have had a strong hold on the language. The majority have been derived from Tamil. Employment of these foreign words should always be avoided where native equivalents are readily available.

234. *Naturalised and derived words from Tamil, &c.*

අක්කා* (அக்கை or அக்காள†), 'elder sister.'

අඟල් (அகழ்), 'ditch.'

අලිවු (அச்சு), 'mould,' 'printing.'

අඩංගුකර (அடங்குகிற), 'include.'

අඩයාලுම් (அடையாளம்), 'sign,' 'mark.'

අඩි (அடி), 'foot,' 'base.'

අඩුක්කු-කර (அடுக்குகிற), 'to place one thing upon another.'

අඩුක්කු (அடுத்த), 'appertaining.'

අඩව් or අඩවි (அடா or அடே), a term used in calling lads of low grade.

අත්තිக்காய் (அத்திக்காய்), 'fig.'

අත්තිකාරම් (அச்சகாரம்), 'earnest money,' 'advance.'

அத்திவாரம் (அத்திவாரம்), 'foundation.'

அதிக்காரம் (அதிகாரம்), 'prime minister,' 'adigar.'

අප්පා (அப்பா), 'father,' (or අප්පවි), 'alas!' 'ah!'

* Cf. Sk. *අක්කා*, 'mother.'

† Tamil Alphabet:—*அ a*, *ஆ á*; *இ i*, *ஈ í*; *உ u*, *ஊ ú*; *எ e*, *ஏ é*, *ஐ ai*; *ஒ o*, *ஔ au*: *க் k (g)*, *ங் ng*; *ச் ch (s)*, *ஞ் nj*; *ட் d*, *ண் n*; *த் t (d)*, *ந் or ற் n*; *ப் p (b)*, *ம் m*; *ய் y*, *ர் r*, *ல் l*, *ழ் lz*, *வ் v*, *ள் l*; *ற் r (t)*; *ன் n*; *ஜ் j*; *ஷ் sh*; *ஹ் h*; *ஃ h*.

Vowel Signs: *ஈ* = ஆ; *ஊ* = இ; *ஈ* = ஈ; *ஊ*, *ஈ*, or *ஊ* = உ; *ஊ*, *ஈ* or *ஊ* = ஊ; *ஊ* = எ; *ஊ* = ஏ; *ஊ* or *ஊ* = ஐ; *ஊ*—*ஊ* = ஓ; *ஊ*—*ஊ* = ஔ; *ஊ*—*ஊ* = ஔ.

Observe that in some words, such as *அக்காள*, *அவியன்*, *ஆடாபரம்*, *அம்பட்டன்*, the final letter, without which they are in the above and a few other instances nearly identical with the Sinhalese forms, is a distinguishing nom. case affix appertaining to the three genders.

- தந்தையர் (அப்பாச்சி), 'father.'
 தீயிலை or தீயிலை (அம்பலம்), 'inn,' 'resthouse.'
 தையா (ஐயா), 'elder brother,' 'Mr.,' 'Sir.'
 தரகை or தரகை (அலரி), a species of oleander.
 தலை (அலியன்), 'elephant.'
 தலை (அலரி), 'indigo.'
 தலைதலை (அசமோதம்), a sort of parsley (*Lison annui*).
 தலை (அங்காடி), 'stall' (in a market).
 தலைதலை (ஆடாதோடை), a medicinal shrub (*Justicia adhatoda*).
 தலை (ஆண்டி), 'religious beggar' (of the Siva sect).
 தலை (ஆண்டு, from ஆளுகிற, 'to govern'), 'government.'
 தாயா (ஆத்தாள்), 'grand-mother.'
 தாயை (ஆதாயம்), 'income.'
 தலைதலை or தலைதலை (ஆனைவாழை), a species of large plantain (lit. 'elephant plantain').
 தலை (அப்பம்), 'hopper' (a sort of thin rice cake).
 தலை (ஆணி), 'nail.'
 தலைதலை (அம்பட்டன்), 'barber.'
 தலை (இச்சை), 'flattery.'
 தலை (இடம்), 'place,' 'room,' 'land.'
 தலை (இந்தா), 'here it is, take it.'
 தலை (இலக்கு), 'target,' 'mark to aim at.'
 தலை (இலக்கம்), 'number,' 'figure.'
 தலை (இலத்தி), 'dung' (of elephants, &c.).
 தலை (இழவு), 'funeral.'
 தலை (ஈர்), 'to saw.'
 தலை (இரட்டை), 'double,' 'even number.'
 தலை (இளந்தாரி), 'youth,' 'young man.'
 தலை (ஈயம்), 'lead.'
 தலைதலை or தலைதலை (உடுக்கை), a small hand-drum.
 தலை (உதவி), 'help.'
 தலை (உளுந்து), a kind of pea (seed of *Phaseolus radiatus*).
 தலை (உறை), 'case,' 'outward covering of a pillow,' &c.
 தலை (உறிஞ்சு), 'to suck up.'

* Cf. Sk. தலை or தலை, 'linch-pin.'

- උරුම (உரிமை), 'right,' 'heirdom.'
 උරුමක්කාර (உரிமைக்காரன்), 'heir,' 'parcener.'
 උළුක්කු (சூக்கு), 'sprain.'
 උලියක්කාර (ஊழியக்காரன்), a menial class of Sinhalese.
 උලියමි (ஊழியம்), 'service,' 'work.'
 එදිරි (எதிரி), 'opposed,' 'opposition.'
 එල්ල or මල් (எல்கு), 'straight line or course,' 'direction.'
 මක්කොම (ஒக்க), 'all.'
 මට්ටක්කු (ஒடுக்கு), 'waist pocket.'
 මත්තු (ஒற்ற), 'act of spying,' 'information given by a spy.'
 මත්ත or මත් (ஒற்றை), 'odd number.'
 මප්පකර (ஒப்பிக்கிற), 'to prove ;' hence මප්ප, * 'deed.'
 මත (வேண்டும் = வேணும்), 'is necessary,' 'must.'
 මයි (ஓய்), 'hollo!' (used in calling a person at a distance).
 කවිච්ඡ (கச்சு or சை), 'web or roll of cloth.'
 කවිච්චේරි† (கச்சேரி), 'office,' 'Kachcheri' (i. e. a revenue officer's office).
 කවිච්චරමි (கட்டுமரம்), 'fishing raft of timber,' 'Cattamaran.'
 කඩ (கடை), 'boutique,' 'end.'‡
 කඩල (கடலை), 'Bengal gram.'
 කඩසරක්කු|| (கடைச்சரக்கு), 'curry stuffs, spices, drugs, &c., sold in the bazaar.'
 කඩිනම (கடினம்), 'haste.'
 කඩිවලමි or කඩිසා|| (கடிவாளம்), 'bridle,' 'bit.'
 කඩුක්කමි (கடுக்கண்), 'earring.'
 කණ්ණඩි** (கண்ணாடி), 'mirror,' 'spectacles.'

° Sometimes මප්පිනක.

† Cf. Port. 'cacha.'

‡ Cf. M. කවිච්ච, B. and H. කපාරි.

§ E. g., කඩඳැණි, 'linch-pin'; කඩවත, 'gravets.'

|| සරක්කු (சரக்கு), alone means 'substance,' 'commodities.'

¶ The word කව, 'mouth,' is always prefixed to this word, as කව කළිය.

** Mirror and spectacles are distinguished by using the adjectival expressions මුත මලක and ඇමත් දමක before the word, as මුත මලක කණ්ණඩිය, 'mirror'; ඇමත් දමක කණ්ණඩිය, 'spectacles.'

- கணகீழ்வு (கணக்கு), 'rate,' 'account.'
 கணிகழி (கணிசம்), 'size,' 'extent.'
 கண் (கண்), 'eye' (*rare*).
 கப்பலி (கப்பல்), 'tribute.'
 கப்பலி (கப்பல்), 'ship,' a kind of sailing vessel.
 கப்பலி (கப்பல்), 'pulley,' 'grain half ground.'
 கம்பை (கம்பை), 'side board' (of a book).
 கம்பி (கம்பி), 'wire.'
 கம்பிசு (கம்பி), a sort of semi-coloured cloth.
 கம்பிசு (கைத்தாளம்), 'pair of small cymbals.'
 கம்பிசு (கைப்பு), a bitter wax-like article chewed with betel, 'catechu.'
 கம்பிசு (கைவாரம்), 'congratulation.'
 கரை (கரை), 'bank,' 'shore,' 'border.'
 கரலி (கருவாடி), 'dried fish.'
 கரு (கருள்), 'darkness.'
 கருடி (கழுஞ்சு), a weight (= $\frac{1}{8}$ oz.).
 கருடி (கழுதை), 'ass.'
 கருவி (கவடி), 'cowry,' a little sea-shell.
 கருவி (கவணி), a sort of muslin.
 கருவி (கசகசா), 'seed of poppy.'
 கருவி (களவம்), 'mixture.'
 கருவி (கண்காணி), 'superintendent,' 'overseer.'
 கருவி (காடி), 'vinegar.'
 கருவி (காந்தம்), 'magnet.'
 கருவி (காப்பு), 'bracelet.'
 கருவி (காரம்), 'caustic.'
 கருவி (கால்), 'quarter.'
 கருவி (காசு), 'money,' 'coin piece.'
 கருவி (கட்டி), 'piece,' 'clod.'
 கருவி (கத்தி), a knife with a long handle, 'bill-hook.'
 கருவி (கஞ்சி), 'rice-gruel.'
 கருவி (கரைப்பான்), 'cockroach.'

° Maráthi also கைசி.

† Cf. Maráthi and Hindi கைசி.

‡ The Tamil கண்காணி means 'supervising,' 'inspecting.'

§ Port. 'cánja.' Cf. Baṅgáli கைசி, Pali கைசி.

|| Also கருவி (nom. கருவி) from the Tamil கரப்பானபூச்சி.

- කැලෑ (காடு), 'jungle,' 'forest.'
 கிண்பு (கிட்ட), 'near.'
 கிண்பு (கிண்பு), 'tow,' 'oakum.'
 கும்ப (கூடை), 'umbrella.'
 கும்ப (or கும்ப) or கும்ப (or கும்ப) (குமிழி), 'lock or tuft of hair' (on the head).
 கும்பகேசு (குழகேசு), 'malicious.'
 கும்பகேசு (குதிரைக்காரன்), 'horse-keeper.'
 கும்பகேசு (குந்தாலை), 'pick-axe,' 'mattock.'
 கும்பகேசு (குந்தாலை), 'to leap or go on one leg.'
 கும்பகேசு* (குப்பி), 'vial.'
 கும்பகேசு (கம்பு), 'mast.'
 கும்பகேசு (குழ), 'dwarfish,' 'short,' 'little.'
 கும்பகேசு (குழணி), a corn measure (= $\frac{1}{3}$ bushel nearly).
 கும்பகேசு (குரும்பை), 'tender cocoanut.'
 கும்பகேசு or கும்பகேசு (குழப்பம்), 'stir,' 'agitation.'
 கும்பகேசு (குழல்), 'neck,' 'flute.'
 கும்பகேசு (கூலி), 'hire,' 'wages.'
 கும்பகேசு (கூலிக்காரன்), 'one who works for wages.'
 கும்பகேசு (or கும்பகேசு) (கூட்டம்), 'pair,' 'set of articles.'
 கும்பகேசு (கூட்டி), 'friendly.'
 கும்பகேசு or கும்பகேசு (கூடை), 'basket.'
 கும்பகேசு (கூடாரம்), 'tent.'
 கும்பகேசு (கூடு), 'nest,' 'cage.'
 கும்பகேசு (கூணி), a very small species of shrimps.
 கும்பகேசு (கூர்), 'hairpin,' 'probe.'
 கும்பகேசு (கேண்டை), 'calf' (of the leg).
 கும்பகேசு (கேண்டி), a pot with a nozzle.
 கும்பகேசு or கும்பகேசு (கேந்தகம்), 'sulphur.'
 கும்பகேசு, pl. கும்பகேசு (கொக்கு), 'stork,' 'crane.'
 கும்பகேசு, nom. s. கும்பகேசு (கொக்கி), 'hook.' §
 கும்பகேசு (கொச்சி), 'Cochin,' 'native of Cochin,' 'Cochin chilly.'
 கும்பகேசு (கொட்டை), 'pillow.'

* Cf. Hindi கும்பகேசு. † Cf. Sk. and Pali கும்பகேசு, Pali கும்பகேசு.

‡ In Hindi கும்பகேசு or கும்பகேசு, 'labourer.'

§ A stick with a hook attached to its end used in plucking fruit is called கும்பகேசு (base கும்பகேசு).

- கொடி (கொடி), 'flag,' 'banner.'
- கொண்டி or கொண்டி (கொண்டை), 'hair tied into a knot,' 'crest of bird.'
- கொந்தமலே (கொத்தமல்லி), 'coriander.'
- கொம்பு (கொம்பு), 'cornet,' the vowel sign **ஊ**.
- கொம்பு (கொம்பு), 'water-melon.'
- கொள்ளை (கொள்ளை), 'pillage,' 'plunder.'
- கொள்ளை (கொள்ளை), 'Madras gram' (*Dolichos biflorus*).
- கொட்டி (கொட்டி), 'thin stick.'
- கொடி (கொடி), 'twenty,' 'score.'
- கொடி (கொடி), 'new,' 'rude,' 'wild.'
- கொண்டி (கொண்டி or கொண்டி), a piece of cloth for covering the privities of men.
- கொண்டி (கொண்டி), 'buffoon.'
- கொண்டி (கொண்டி), 'ludicrous gestures,' 'nonsense.'
- கொண்டி (கொண்டி), a species of plantain.
- கொண்டி (கொண்டி), 'temple,' 'fane.'
- கொண்டி (கொண்டி = கல் கொண்டி), 'sugar-candy.'
- கொண்டி (கொண்டி), 'little tinkling bell.'
- கொண்டி (கொண்டி), 'bully.'
- கொண்டி (கொண்டி), 'chintz.'
- கொண்டி (கொண்டி or கொண்டி), 'jar.'
- கொண்டி (கொண்டி or கொண்டி), 'pair,' 'brace.'
- கொண்டி (கொண்டி), 'deceitful,' 'deceitful man.'
- கொண்டி (கொண்டி), 'baldness.'
- கொண்டி (கொண்டி), 'deck'; (-கொண்டி), 'to tap.'
- கொண்டி (கொண்டி), 'trick.'
- கொண்டி (கொண்டி), 'single,' 'unmixed.'
- கொண்டி or கொண்டி (கொண்டி), 'post,' 'post office.'
- கொண்டி (கொண்டி, 'younger brother'), a term applied to Moormen.
- கொண்டி (கொண்டி), 'fit,' 'quantity.'
- கொண்டி (கொண்டி), 'pair of scales.'

* Cf. Sk. **கொண்டி**, Pali **கொண்டி**. † Cf. Hindi **கொண்டி**.

‡ Cf. Sk. and Pali **கொண்டி**. § Cf. Port. 'Chita' and Maráthi **கொண்டி**.

|| This word is often used in the sense of 'salt fish' which is generally kept in "jars." Port. 'járra.'

¶ Cf. Hindi **கொண்டி**. °° Cf. Maráthi **கொண்டி**, Hindi **கொண்டி**.

†† Cf. Hindi **கொண்டி**.

- තලක්කව්ව (தலைக்கட்டு), 'top.'
 තලප්පා (தலைப்பாசை), 'turban.'
 තවු (தவ்வு), 'hole,' 'perforation.'
 තහවු (தகடு), 'thin flat piece of metal.'
 තල්ලිකර (தள்ளுகிற), 'to push.'
 තාර (தாரா), 'duck.'
 තැරුව (தரவு), 'brokerage,' 'commission.'
 තැරුවකාර (தரவுக்காரன்), 'broker.'
 තැලி (தாலி), a neck ornament (for women).
 තීප්පිලி* (கிப்பிலி), 'long pepper.'
 තුව්ව (துட்டு), a copper coin, 'pice' (= 1½ farthing).
 තුණ්ඩ (துண்டு), 'piece,' 'chit.'
 துதவையாமி (துத்தநாகம்), 'zinc.'
 துப்பகி (துபாசி or துப்பாசி), 'interpreter.'
 துப்பகி (துபாக்கி or துப்பாக்கு), 'gun,' 'firearm.'
 துப்பா (துவாசி), 'wound.'
 துரல் (துறல்), 'small or drizzling rain.'
 தேக்க (தேக்கு), 'teak tree' (*Tectona grandis*).
 தோலி (தொட்டில்), 'cradle.'
 தோழி (தொழில்), 'occupation,' 'work,' 'ceremony to demons.'
 தோலி (தொங்கல்), 'end,' 'margin.'
 தோலி (தோடு), a jewel for the ears.
 தோலி (தோடை), 'orange.'
 தாய (நங்கை or சங்கை), 'younger sister.'
 தாவி (நடை), 'outer verandah of an upper story' (used as a walk).
 தாவி (நாடா), 'weaver's shuttle.'
 தாவி (நம்பு), 'respect;' (-කර), 'to respect,' 'to trust.'
 தாவி (நரை), 'gray hair.'
 தாவி (நரி), 'jackal,' 'fox.'
 தாவி (நவசாரம்), 'solder,' a metallic cement.
 தாவி (நாகவடம்), 'earring' (worn by females, bearing the figure of a serpent).
 தாவி (நாடகம்), 'dramatic performance.'
 தாவி (நங்கூரம்†), 'anchor.'

° Cf. Sanskrit and Pali පිපලි. † This is also a naturalised word.

- திர (நிலை), 'post,' 'rank.'
 தூள் (தூல்), 'thread.'
 தைலேரி (தெல்லி), a tree and its fruit (*Phyllanthus emblica*).
 தைலேரி* (தொண்டி), 'lame,' 'lame man.'
 தைலேரி (or தை) து (தோக்காடு), 'grievance.'
 தைலேரி (தோஞ்சல்), 'feeble,' 'unsteady.'
 தலை (பச்சை), 'green'; (-கல்), 'emerald.'
 தலைவலி (பச்சவடம்), 'Turkey red cloth.'
 தலைவலி (பட்டடை), 'workshop' (especially of a carpenter).
 தலை (பட்டை), 'bast.'
 தலை (பட்டி), 'cattle fold,' 'loose woman,' 'wanton.'
 தலை (படி), 'step,' 'sill,' 'salary,' 'weight.'
 தலைநகம் (படிக்கம்), 'spittoon.'
 தலை (பணம்), 'fanam (= 1½d.),' 'money.'
 தலை (பணயம்), 'wages or hire' (of a prostitute).
 தலைநகம் (பணிக்கன்), 'barber.'
 தலைநகம் (பணிவிடை), 'message.'
 தலைநகம் (பற்ற in பற்றப்பண்ணுகிற), 'to light.'
 தலைநகம் (பதக்கம்), 'medal.'
 தலைநகம் (பதணம்), 'terrace' (on a wall).
 தலைநகம் (பதவி), 'rank,' 'post.'
 தலைநகம் (பந்தம்), a kind of torches.
 தலைநகம் (பந்தல்), 'shed,' 'pendal.'
 தலைநகம் (பந்தா), 'ball.'
 தலைநகம் (பராக்கு), 'inattention,' 'delay.'
 தலைநகம் (பருப்பு), 'pease,' 'pulse.'
 தலைநகம் or தலைநகம் (பல்லக்கு), 'palanquin,' 'litter.'
 தலைநகம் (பலம்), a weight of twelve kalangies.
 தலைநகம் (பழி), 'guilt,' 'revenge.'
 தலைநகம் (பழுது), 'fault,' 'blemish,' 'flaw.'
 தலைநகம் (பள்ளம்), 'descent of a hill,' 'hallow.'
 தலைநகம் (பள்ளி), 'church,' 'school.'
 தலைநகம் (பளிக்கு), 'crystal.'
 தலைநகம் (பங்கு), 'share,' 'portion.'

* Sometimes corrupted into தைலேரி.
 Cf. Sk. & Pali தலை, 'house.'

† Cf. Sk. and Pali தலை.
 § Cf. Pali தலை.

පාක්කුඩම් (பாகுடம்), 'tribute from a subordinate king.'

පාවගම් (பாடகம்), 'ankle-ring' (worn by women).

පාවම් (பாடம்), 'lesson.'

පාවැති (பாத்நி), 'garden-bed.'

පාරවිටු (பாராட்டு), 'praise.'

පාරම් (பாரம்), '500 lbs.,' 'candy.'

පාරු (பாறு) } a large flat boat, 'pāda boat.'

පාද (பாதை) }

පාලම් (பாலம்), 'bridge.'

පාවාඩ (பாவாடை), 'cloth spread on the path' (at a great occasion).

පාවිච්චිකර (பாவிக்கிற; பாவித்த, 'used'), 'to use.'

පාසාණම්* (பாஷாணம்), 'arsenic.'

පැණි (பாணி), 'syrup' (prepared from the sap of palm-trees).

පියාව (பீங்கான்), 'plate,' 'chinaware.'

පිටිටු (பிட்டு), 'meal-cake boiled by steam.'

පිති (பனி), 'dew.'

පුස්සි (குஞ்சி), 'small,' 'little.'

පුදුම (புதுமை), 'wonder,' 'strange thing.'

පුරුපාඩු (புறப்பாடு), 'vacant,' 'vacancy.'

පුළුළි (புள்ளி), 'dot,' 'spot.'

පුට්ටුකර (பூட்டுகிற), 'fasten together.'

පු (or පු) ණක්කු (புண்ணுக்கு), 'cake formed of the refuse of beaten oil fruit.'

පුවාල (பூவாழை), a kind of plantain.

පෙට්ටි (பெட்டி), 'box,' 'chest.'

පෙට්ටගම් (பெட்டகம்), 'chest,' 'trunk.'

පෙරල (புரளுகிற), 'to roll.'

පෙරුකොගම් (பெருங்காயம்), 'asafoetida.'

පොඩි (பொடி), 'small,' 'boy.'

පොදි (பொதி), 'sack or bag' (of goods carried by bullocks), 'baggage.' †

පොදු (பொது), 'common.'

පොර (போர்), 'fight.'

පොරි (பொரி), 'parched corn.'

* Cf. Sk. பாசාණ.

† Cf. Hindi പെട്ടി.

‡ This is better known as പെട്ടම්, which is also of Tamil origin.

- பொருவீது (பொறுத்தல்), 'waiting,' 'residing.'
 பொருறு (பொருந்தி), 'promise,' 'condition.'
 பொரு (பொலிவு or பொலிசை*), 'interest.'
 பொருவீது (பண்டக்காய்), 'okro' (a kind of vegetable).
 பொரு (பரணி), 'jar.'
 பொரு (பரல்), 'gravel.'
 பொருவீது (மஞ்சாடி), a red seed weighing 4 grains.
 பொரு (மட்டம்), 'level.'
 பொரு (மடிச்சீலை), 'purse' (carried in the girdle).
 பொரு (மண்டி), 'dregs,' 'sediment.'
 பொரு or பொரு (மணவாளன் or மணுளன்), 'bride-
 groom.'
 பொரு (மயிர்), 'hair.'
 பொரு (மரக்கலன்), 'Moorman' (lit. 'skipper,'
 'ship-master').
 பொரு, பொரு (மழ, 'young'), 'younger brother.'
 பொரு (உமல்), 'bag.'
 பொரு (மச்சான்), 'cousin.'
 பொரு (மாச்சு), 'manacle,' 'handcuff.'
 பொரு (மாற்று or மாத்து), 'quality of metal.'
 பொரு or பொரு (மாதிரி), 'sample,' 'pattern.'
 பொரு (மந்தம்), 'rickets.'
 பொரு (மாயம்), 'trick,' 'hypocrisy.'
 பொரு (மாறு), 'change.'
 பொரு (மாறுமி), 'pilot,' 'skipper.'
 பொரு or பொரு (மணிக்கட்டு), 'wrist.'
 பொரு (மிடி), 'poor woman,' 'female servant.'
 பொரு (மிதியடி?), 'slippers.'
 பொரு (முக்கால்), 'three-fourths.'
 பொரு (முட்டி), an earthen pot.
 பொரு (முடுக்கு), 'lane.'
 பொரு (முதலி), 'chieftain,' 'Mudaliyar.'
 பொரு (முதலாளி), 'capitalist,' 'chief.'
 பொரு (முனை), 'end,' 'point.'
 பொரு (முறை), 'turn' (for work, &c.).
 பொரு (முரண்பு), 'obstinacy.'
 பொரு (முருங்கை), 'horse-radish.'

* From the root பொரு, 'to increase.'

† Cf. Sk. அரு.

- මුල (මுக), 'corner,' 'angle'; (முழு), 'whole,' 'entire.'
 இலிට (மூட்டை), 'bale,' 'load carried in a sack.'
 இலிටු-கர (மூட்டு), 'to join' (by sewing, &c.).
 இடி (மூடி), 'cover.'
 மெல்ல (மெல்ல), 'gentle,' 'obedient.'
 மொட்டு (மொட்டை), 'blunt.'
 மொட்டு (மொட்டு), 'flower-bud.'
 மொர் (மொர்), 'butter-milk.'
 மெலி or மெலி* (மொட்டி), 'bread' (unleavened), 'burnt
 rice cake.'
 மூலி (மூலாடம்), 'horse-shoe.'
 விவிவாவி (பச்சநாவி), a strong vegetable poison.
 விவிவாவி (வட்டக்காய்), a round species of pumpkin.
 விவிவி (வட்டம்), 'discount.'
 விவி (வட்டி), a flat basket made of split reed or
 bamboo.
 விவி (வடம்), 'string,' 'chaplet.'
 விவிவி (வட்டி), 'border' (of a roof).
 விவி (வம்பு), 'insolence,' 'insult.'
 விவி (வருக்கை), a species of jack.
 விவி (வராகம்), a coin, 'pagoda' (=7s.).
 விவி (வரிச்சு), 'transverse rods' (tied to hold mud in
 a wall).
 விவி (வரிப்பணம்), 'tax-money.'
 விவி (வழங்கு), 'current,' 'being in use,' 'fit.'
 விவி (வசுவாசி), 'mace.'
 விவி (வளை), 'hole,' 'pit.'
 விவி (வாதம்), 'flatulence,' 'gout.'
 விவி (வார்ப்பாடம்), 'invoice.'
 விவி (வாசகம்), 'sentence,' 'prose.'
 விவி (வாசி), 'space,' 'advantage.'
 விவி (விக்கல்), 'stammering.'
 விவி (விட்டம்), 'cross beam' (of a bed, &c.).
 விவி (or வி) (விடவு), 'fissure.'
 விவி (விடாய்), 'weariness.'
 விவி (விநாடி), 'minute.'
 விவி (விஷங்கு), 'fetter.'

- பிளக்காடு (விளக்கு), 'lamp,' a sort of small torch.
 பிடி (வீதி), 'street.'
 பிசிகர (வீசுகிற), 'to throw.'
 வெடி (வெடி), }
 வெகிளி (வெடிவல்), } 'report of a gun.'
 வெறி (வெறி), 'intoxication.'
 வெலு (வயல்), 'corn field,' 'low land.'
 வேலி (வேலி), 'wall,' 'ridge.'
 வலிவெறி (சட்டம்), 'ventricle.'
 வலிவெறி (சட்டாம்பிள்ளை), 'monitor.'
 வலிவெறி (சண்டை), 'quarrel.*'
 வலிவெறி (சந்திரியாசி), a Hindu ascetic.
 வலிவெறி (சம்பங்கோளி), 'woodcock' (a species of).
 வலிவெறி (சம்பா), a white superior kind of rice (*oryza sativa*).
 வலிவெறி or வலிவெறி (சூழ்க்கா), 'telescope.'
 வலிவெறி (சூழல்), 'quarrel.'
 வலிவெறி (சூழல்பித்தலை), 'tinsel.'
 வலிவெறி (சலி), 'money,' a coin (= 1/8d.).
 வலிவெறி (சவாரி), 'drive,' 'promenade.'
 வலிவெறி, *nom. sing.* வலிவெறி (சங்கை), 'honour.'
 வலிவெறி (சங்கிலியம்), 'chain.'
 வலிவெறி (சாங்கை), 'nutmeg.'
 வலிவெறி (சாம்பு), a piece containing several cloths.
 வலிவெறி (சாயம்), 'die,' 'colour.'
 வலிவெறி (சாயல்), 'likeness,' 'form.'
 வலிவெறி (சாவல்), 'cock.'
 வலிவெறி (சின்னம்), 'trumpet' (a kind of).
 வலிவெறி (சுப்பம்), 'bale,' 'bundle.'
 வலிவெறி (சீட்டு), 'note,' 'small letter,' 'chit.'
 வலிவெறி (சீனக்காரம்), 'alum.'
 வலிவெறி (சீனி), 'sugar.'
 வலிவெறி (சீயான்), 'grandfather.'
 வலிவெறி (சுக்கான்), 'helm,' 'rudder.'
 வலிவெறி (சுணங்கு), 'dilatatory.'

* The word வலிவெறி is also used in this sense.

† Cf. Hindi பிடி.

‡ Cf. Hindi பிடி.

§ This is applied in Tamil to 'great-grandfather.'

- සුරැව්ව (சுருட்டி), 'roll,' 'cigar.'
 සුළි (சுழி), 'whirlpool,' 'curl' (in the hair).
 සංගම (சங்கம்), 'tax' (on merchandise, &c.).
 සූදුනම් (சூதானம்), 'preparation.'
 සුදු (சூது), 'gambling.'
 සුනීගම or හුනීගම (சூனியம்), a sort of witchery.
 සෙස්සු* (செக்கு), 'oil-press.'
 සෙට්ටි or හෙට්ටි (செட்டி), a class of merchants, 'Chetty.'
 සෙරෙප්පු† (செருப்பு), 'sandals.'
 සෙල්ලම් (செல்லம்), 'sport,' 'play.'
 සෙංකොට්ටම් (சேங்கொட்டை), a nut whose black juice
 is used for marking linen, &c. (*Semecarpus anacardium*).
 සෙංගමාල (செங்கண்மாரி), 'jaundice.'
 සේරු (சேர்), a grain measure (= $\frac{1}{3}$ bushel).
 සොව්වම් (சொச்சம்), 'balance,' 'remainder.'
 සෝමන් (சோமன்), a coloured cloth worn by men.
 හට්ටි (சட்டி), a flat pan.
 හඬ } සුව්ව (அடைபூட்டு), 'lock-jaw.'
 අඬ }
 හම්බන් (சம்பான்), a small kind of ships.
 හම්බොර (சம்பான்காரன்), a coast Moorman.
 හරි or හරි (சரி), 'right,' 'exact,' 'equal,' 'true.'
 හැව්ව or හැව්ව (சட்டை), a jacket, a short coat.
 හිර or හිර (சிறை), 'prison,' 'prisoner,' 'slave.'
 හිරමණ (சிருகுமண), 'cocoanut scraper.'
 හුණ්ඩු (சுண்டி), a small measure of capacity.
 හෙප්පු or සෙප්පු (செப்பு), a small box.

NOTE.—Some of the words in this list may have been borrowed or derived from the Maráthi, Hindi, and other modern languages of Northern India or from other sources.

235. *Naturalised and derived words from Portuguese.* §

- අගෝස්තු (Agosto), 'August' (month).
 අච්චාරු (achár), 'pickle.' (Persian 'achār.')

° Cf. Hindi චක්කි. † Cf. Pali සෙට්ටි. ‡ Cf. Port. 'chiripos.'

§ The Portuguese words are given within parentheses. The curved dash (~) placed over a vowel, indicates that a nasal sound follows its pronunciation. The letters *d* and *t* are pronounced like *ඳ්* and *ත්*.

- අජුදා (ajúda), a game at cards.
 අත්ත or අස්ත* (ácto), 'act of appointment.'
 අත්තාසි or අත්තනාසි† (ananás), 'pineapple.'
 අන්තෝනා (or අ) (anóna), 'custard apple.'
 අපොත්තුමේත්තු (apontamento), 'copy decree' (in law).
 අමිත්ස්ත (amethysta), 'amethyst.'
 අරු(or ඊ)මෝසමි (armaçãõ), 'fancy goods,' 'furniture.'
 අල්මරි (almário), 'almirah,' 'wardrobe.'
 අල්පෙතෙති (alfinête), 'pin.'
 අලවංගු (or කු) (alavãuca), 'handspike,' 'crow-bar,' 'axle-tree.'
 අලකු(or ගු)ත්තේරු (alcovitêiro), 'pimp.'
 අලමුසු (almóço), 'breakfast.'
 අලකෝසු (algósz), 'hangman.'
 අවාන (avãno), 'woman's fan.'
 අමා (áma), 'wet nurse,' 'nurse.'
 අයා (áia or áya), 'waiting-maid,' 'dry nurse.'
 අබේරුතු (aberta), 'opening,' 'vacancy' (of a post).
 අස්කිසි (escrito), 'writ' (in law).
 අන්දරු (êndro), 'dill,' 'fennel.'
 අන්තේරු (intêiro), 'entire.'
 අස්කෝල (escóla), 'school.'
 අස්කෝත්තු or විස්කෝත්තු (biscouto), 'biscuit.'
 අස්තාල (estalla), 'stable.' (Dutch 'stal'.)
 අස්පාසු (espaço), 'space,' 'leisure,' 'rest.'
 එම්පරෝරු (emperadór), 'emperor.'
 ඒරෝපා or ඒරෝපා (Europa), 'Europe.'
 ඔර්ලිස-අතු‡ (orêlha, 'ear'), 'earring.'
 කජු (cajú), 'cashew-nut.'
 කාට්සි or කාට්සි‡ (cartáz), 'paper.'
 කතීස්ම (catecismo), 'catechism.'
 කස්පාසු-කර (capádo, 'castrated,' 'gelded'), 'to castrate,' 'geld,' 'lop' (branches).
 කපිතී (capitãõ), 'captain' (of a ship).

* Or from the Dutch 'acte.'

† T. also අත්තනාසි.

‡ Cf. Dutch 'oriljet.'

§ Cf. T. කෙණ්ඩි, Malay kartás.

- කබා (cápa or cabáya), 'tail coat.' (Arabic 'kabā.')
- කබාකුර්තු (cápa or cabáya cúrta : cúrta, 'short'), a woman's jacket.
- කබුක්-තල් (cabóuco), 'cabook (stone)', 'laterite.'
- කමිස (camisa), 'shirt.' (Arabic 'kamis.')
- කරත්ත (carréto), 'carriage,' 'cart.'
- කරඹු* (crávo), 'clove.'
- කර්දමුංගු (cardamómo), 'cardamom.'
- කල්දේරම් (caldeirákó), 'copper still' (used in distilling arrack).
- කලිසම් (calçóens), 'trousers,' 'breeches.'
- කස්කිකුකු (casquínha), 'gold shell in a necklace.'
- කස්තාන† (catána), 'sword.'
- කසාද (casádo, 'married'), 'marriage.'
- කානු (cáno), 'conduit,' 'drain.'
- කාමර (cámara), 'room,' 'chamber.'
- කාර්තු (quárto), 'quarter.'
- කුමිර (cúme), 'top ridge of a roof.'
- කුරුසි (crúz), 'cross.'
- කුස්තුර (costúra), 'seam' (in flooring).
- කුස්සි (cozínha), 'kitchen.'
- කුකුකු (cúnha), 'wedge.'
- කේජු (quéijo), 'cheese.'
- කේන්ති (quênte), 'heat of anger.'
- කේවැ(රෙව)ල්-කර (cavillár, Dutch 'kevelen'), 'to haggle.'
- කොන්ත (cónta), 'rosary of beads.'
- කොන්දේසි (condiçáo), 'conditions' (of sale, &c.).
- කොම්පකුකු (compánha), 'company.'
- කොම්පාසු (compáссо), 'mariner's compass.'
- කොරල් (corál), 'coral.' (Dutch 'koraal.')
- කොරසම් (coraçáo), 'heart.'
- කොපි (cópia ; Dutch 'copie'), 'copy.'
- කෝන්තර (cóntra, 'against'), 'cross-examination,' 'ill-feeling.'
- කෝව (cóva), 'pipe (for smoking),' 'crucible.'
- කෝප්ප (cópa), 'cup.'

* Also means 'cardrop.' (Vide § 239.)

† Applied to that worn by Mudaliyars, Muhandirams, &c.

- ග්‍රෑදි or ග්‍රෑදි* (gráde), 'grate,' 'rail.'
 ගලප්පත්ති-කර† (calafetár), 'to caulk.'
 ගාන්චු (gáicho), 'hook' (of a belt, &c.).
 ගාර්චු or ගාරුචු (gárfu), 'fork.'
 ගාස්තු (gásto), 'cost,' 'expense,' 'fees.'
 ගාස්බර (gaspa), 'waist belt' (generally fastened with a buckle). (Dutch 'gesp.')
- ගුදිරි or මුදුරි, ගුදිරිස්සු (godrim), 'quilt,' 'mattress.'
 ගුරුදුර or ගුරුදුර (gordúra), 'grease' (used for the axle).
 ගොරෝස or ගුරෝස (gróssu), 'coarse,' 'thick,' 'rough.'
 ගෝචා or කෝචි (côuve), 'cabbage.'
 චිනේල (chinéla), 'slipper.'
 ජනේල (janélla), 'window.'
 ජනේරු (janéiro), 'January,' 'New year.'
 ජලසි (gelosía), 'venetian blind' (of a door).
 තක්සේරු-කර (taxár), 'to rate,' 'appraise.'
 තඹක්ක (tambáca), 'pinchbeck.'
 තම්බෝරු (tambór), a drum.
 තාචි (tácho, Dutch 'taatje'), 'large metal pan.'
 තාප්ප (taípa), 'mud-wall,' 'parapet.'
 තාර (tára), 'tare or tret.'
 තැබෑ (or වෑ)රුම් (tavérna), 'tavern.'
 තිත්ත or තිත්ත (tinta), 'paint,' 'ink.'
 තිරිඟු (trigo), 'wheat.'
 තිර or තිර (tira), 'strip of cloth,' 'wick' (of a lamp).
 තිරු (tiro), 'customs duty.' ‡
 තුවාස or තුවාප (toálha), 'towel.'
 තෙම්පරු (temperádo), a process in cooking.
 තෙස්තමේන්තු (testamento), 'testament,' 'last will.'
 තොප්පි (chapéo), 'hat.'
 තෝම්බු (tómbo), 'register' (of marriages or lands).
 දුද (dádo), 'die' (for gaming).
 දිදුල (didál or dedál), 'thimble.'
 දියමන්ති (diamánte), 'diamond.' (Dutch 'dimant.')
- ජෙසි (dóce), a kind of sweetmeat, 'preserve.'
 නත්තල් (natál), Christmas.'

* දි is sometimes nasalised. † Cf. T. கலப்பத்தி, Arabic 'káláfat.'

‡ Cf. T. தீர்வை.

§ Cf. T. தொப்பி.

- නිස්කාංඝ or දිස්කාංඝ (descânço), 'rest,' 'leisure.'
 නොනිසි (notícia), 'notice.'
 නොමිමර (número), 'number.'
 නොවැම්බු or නොවැම්බර් (Novêmbro), 'November.'
 නෝනා (nôna), 'lady.'
 ප්‍රතිකාල or පුර්තුගීස් (Portugal, Portugês), 'Portuguese.'
 ප්‍රාස්කු or පරස්කු (frásco), 'square glass bottle,' 'flask.'
 පගෝදි (pagóde), 'pagoda' (a gold coin = 3½ rupees).
 පරළ (farelo), 'wheat bran.'
 පරල (parallélo or Dutch 'paralel'?), 'rafter.'
 පස්තැල (pastél), 'pie,' 'tart.'
 පාත්ත (páto), 'goose.'
 පාදිරි or පාදිලි (pádre), 'priest,' 'clergyman.'
 පාන් (pañ), 'bread.'
 පාප්ප* (pápa), 'poultice.'
 පාස්කු (páscoa), 'Easter.'
 පැපොල (papóula), 'papaw.'
 පින්තාරු-කර (pintar), 'to paint.'
 පින්තූර (pintúra), 'picture,' 'painting.'
 පිපිඤ්ඤ (pepíno), 'cucumber.'
 පිස්ටෝල (pistóla), 'pistol.'
 පිකුදු (figado), 'liver' (of animals).
 පිත්ත (fita), 'ribbon.'
 පිප්ප (pípa), 'pipe,' 'cask.' [Vide පයිප්ප on p. 377.]
 පිරිස්සි (píres), 'saucer.'
 පුනිල (funil), 'funnel.'
 පුසර් (poéira), 'hair-powder.' [Dutch 'poeyer.']
 පෙත්සම් or පෙත්තිස්සම් (petiçãñ), 'petition.'
 පෙදරේරු (pedrêiro), 'mason.'
 පෙහේර (penêira), 'sieve.'
 පෙරකඥුරු (procuradôr), 'proctor.'
 පෙරකලාසි (procuraçãñ), 'proxy.'
 පෙරගම් (or පෙරනම්) (pregãñ), 'banns.'
 පේර† (pêra), 'guava,' 'pear.'
 පෝර්ම (fórma), 'form,' 'mould.'
 පෝරණ or පෝර්ඤු (fórno), 'kiln,' 'oven.'
 පෝරක (fórca), 'gallows,' 'gibbet.'

* Cf. Dutch 'pap' or 'papje.'

† Cf. Maráthi පේරු.

- බත්තල් (batél), 'cargo boat,' 'lighter.'
 බතල (batáta), 'sweet-potato.'
 බත්දේසි (bandéja), 'tray,' 'salver.'
 බම්බු (bambú), 'bamboo,' 'large reed.'
 බයිනෙත්තු (bayonéta), 'bayonet.'
 බරඳ (varánda), 'verandah.'
 බලන්ස (balança), 'balance.' [Dutch 'balans.']
 බස්තම් (bastáñ), 'walking stick.'
 බංකු (báncu), 'bench.' [Dutch 'bank.']
 බාල් (báile, or Dutch 'bal,' 'dance'), 'ball,' 'banquet.'
 බාල්දි (báilde), 'bucket,' 'tub.'
 ඩිබ්ලි (bíblea), 'Bible.*'
 ඩික්කු (bícu), a kind of point lace.
 ඩිරඵ (bíro), 'bobbin.'
 ඩිස්පු (bíspo), 'bishop.'
 බුජම් or අජම් (bujañ), 'jar.'
 බුරු (búrru), 'donkey,' 'ass.'
 බුලි (búle), a small round earthen jar (used for keeping money in).
 බුසි (búxa), 'wad' (of a gun).
 බේබදු (bébado), 'drunkard.'
 බොන්ජේ (bonje, D. 'boontje'), 'bean.'
 බොත්තම් (botáñ), 'button.'
 බොර (bórra), 'drega,' 'leas.'
 බෝක්කු (bóca), 'culvert,' 'archway.' [Dutch 'hoog.']
 බෝනික්කා (bonéca), 'doll.'
 බෝර්ද (bórda), 'border,' 'edge.' [Dutch 'boord.']
 බෝලු† (bóla), 'ball,' 'bowl.'
 මසන් (maçañ), a kind of apple (*zizyphus jujuba*).
 මායා (maia), 'old woman,' 'wife.'
 මාස‡ (máça), 'dough.'
 මිඩ්දොරු or මිනින්දොරු (medidór), 'surveyor.'
 මුදු or මුද්දර‡ (mútra), 'seal,' 'stamp.'

* බයිබල, from the English, is more common.

† Some consider this to be a corruption of the Sanskrit and Pali මෝල, which is confined to books.

‡ Commonly called මාස, which is likely a corruption of මාස.

§ Cf. Sk. මුද්‍රා, T. முத்திரை.

- මුනිස්සම් (muniçáõ), 'small shot.'
 මෙත්තිස්ස (mestiço), a class of mixed European and Indian descent.
 මෙර්ස or මෙරස (mercê), 'thanks.'
 මේස් (mêas), 'socks.'
 මේස්තිරි or මේස්ත්‍රී (mêstre), 'master'; applied also to 'barbers.' (*Vide* මාස්තර on p. 378).
 මේස (mêsa), 'table.'
 මෝස්තර or මෝස්ත්‍ර* (amóstra), 'sample,' 'state.'
 රඤ්චු (râncho), 'flock.'
 රතිඤ්ඤ (ratinha), 'Chinese cracker.'
 රච්ඤ්ඤ (rabecáõ), 'fiddle.'
 රත්තලු† (arrátel), 'pound' (weight).
 රචු (rábo), 'radish.'
 රිප්ප (ripa), 'lath.'
 රිස්ස (risca), 'stripe,' 'striped cloth.'
 රුලුත් (roláõ), 'pollard.'
 රෙගු(රෙගු)ලාසි‡ (regulaçáõ), 'regulation,' 'ordinance.'
 රෙජමේන්තු (regimênto), 'regiment.'
 රෙතෝරණ (retórno), 'return.'
 රේගු (régua?), 'custom'-house.'
 රේන්ද (rênda), 'lace,' 'rent.'
 රෝද (róda), 'wheel.'
 රෝස or රෝස්ස (rósa), 'rose.'
 ලාන්තරාම් (lantérna), 'lantern.'
 ලාන්ස (lânça), 'lance.' [Dutch 'lans.']
 ලාන්සි or ලාන්දේසි (Hollandêz = landêz), 'Hollander,' 'Dutch descendant.'
 ලාන්සු (lânço), 'bid' (in auction).
 ලාන්සේල (lançól), 'bed-sheet.'
 ලාකඩ or ලාකිරි|| (lácre), 'sealing-wax.'
 ලැයිස්තු (lista), 'list.'
 ලැස්ති (lésto), 'ready.'
 ලිස්ස (liso), 'to glide.'
 ලිංගුස් (linguiça), 'sausage.'
 ලිස්තර (listra), 'fringe' (of wood, &c.).

* Or from the Dutch 'monstra.' † Cf. T. ලුත්තල්.

‡ Cf. Dutch 'regulatie.' § Or from the Dutch 'regual.' T. Gra.

|| Dutch 'lak,' Malay lákri, and Hindi लक.

- ලෙන්සු (lenço), 'handkerchief.'
 ලේඛි (lêndea), 'nit.'
 ලොතරෙහි (or හි) (loteria), 'lottery.'
 විනාකිරි or විනාහිරි (vinágre), 'vinegar.'
 විචෝල (viola), 'violin,' 'fiddle.'
 විල්ලුද (velúdo), 'velvet.'
 විස්කෝත්තු, *vide* ඉස්කෝත්තු.
 විදුරු* (vidro), 'glass.'
 ස්කෝල, *vide* ඉස්කෝල.
 සපත්තු or සපාත්තු (sapáto), 'shoe.'
 සබන් (sabão), 'soap.'
 සරම්ප (sarámpo), 'measles.'
 සලාද (saláda), 'salad.'
 සාක්කු (sácco), 'sack,' 'pocket.'
 සාය (sáya), 'woman's petticoat.'
 සාමාල (savêlha or sável), 'ribbon fish.'
 සිසිස්සෙ (senhór), 'sir,' 'master.'
 සිතාසි† (citação), 'summons.'
 සිද්දි (cidáde), 'city,' 'town.'
 සිප්පි‡ (chípo), 'mother-of-pearl.'
 සිමෙන්ති (cimênto), 'cement.'
 සිලිම්‡ (xelím), 'shilling.'
 සිහු (sino), 'bell.'
 සුමාන (semána), 'week.'
 සේද (sêda), 'silk.'
 සොල්දාදු (soldádo), 'soldier.'
 සෝර්ති (sórte), 'kind,' 'sort.'

236.—*Naturalised and derived words from Dutch.*‡

- අගස්ති or අගත්ති (agaat), 'agate.'
 අද්වකාත් (advokaat), 'advocate.'
 අප්‍රේල් (april), 'April.'
 අපෝස්තල (apostel), 'apostle.'

° Note that the Eñu word විදුරු (= Sk. वज्र), 'diamond,' is distinct.

† Cf. Dutch 'citatie.'

‡ Cf. Tamil சிப்பி.

§ Or from the English word. *Pl.* is phonetically සිලි. The *pl.* of all inanimate nouns ending in ම is similarly pronounced in speaking and sometimes written.

‖ The Dutch words are given within parentheses.

- අරිතාපල් or අරිතැපැල් (aardappel), 'potato.'
 අරක්කු* (arak), 'arrack.' (Arabic 'arak.)
 අවගාර (avegaar), 'anger.'
 අයි (aas), 'ace' (in cards).
 ඇපැල් (appel), 'appeal' (in law).
 ඉස්කාකර (stokerij), 'distillery.'
 ඉස්කුරුපු (schroef), 'screw.'
 ඉස්කෝප (schop), 'spade,' 'spade' (in cards).
 ඉස්තිරික්ක or ඉස්ත්රික්ක (strijkijzer), 'smoothing iron.'
 ඉස්තෝපු (stoep), 'outer verandah.'
 ඉස්පිටි (or ඊතාල (hospitaal), 'hospital.'
 එවැන්ජලිස්ත (evangelist), 'Evangelist.'
 ඔක්තෝබර or ඔක්තෝම්බර† (October), 'October.'
 ඔරලෝසු (or සි)‡ (orlozi), 'clock,' 'watch.'
 ක්ලාස (classe), 'class.'
 කකුස්සි or කක්කුස්සි (kakhuis), 'latrine,' 'water-closet.'
 කන්තෝරු (kantoor), 'office.'
 කනප (or පු) (knaap), 'stand,' 'teapoy.'
 කලම්ප (klamp), 'clamp.'
 කලාබර (klaver), 'club' (in cards).
 කලුකුම් (kalkoen), 'turkey.'
 කැරකෝපු (kerkhof), 'cemetery.'
 කුසිතන්සි or කොසිතන්සි (quitancie), 'receipt.'
 කුලුන් (kolom), 'pillar.'
 කේතල (ketel), 'kettle.'
 කොකිස් (kokis, coek, or coekje), a kind of cake.
 කොමසාරිස් (commissaris), 'commissioner.'
 කොමිස් (commissie), 'commission' (fee).
 කොරෝම් (kroon), 'crown' (coin).
 කොලීජ් (collegie), 'college.'
 කෝකි (kok), 'cook.'
 ජනවාරි (Januarij), 'January.'
 ජුනි (Junij), 'June.'
 ජූලි or ජූලයි (Julij), 'July.'

* Cf. Port. 'araca,' and Malay *arak*. † Cf. Port. 'Outábro.'

‡ A watch is called අත් ඔරලෝසුව, and a clock බර ඔරලෝසුව or පු ඔරලෝසුව. [බර = 'weight'; පු = 'spring.']

- ත්‍රස්ලාත්-කර (translaat), 'to translate.'
 ත්‍රෙපේරි, රෙපේරි, or ත්‍රෙසුරි (tresorie), 'treasury.'
 තක්සේරු-කර (taxeren), 'to appraise.'
 තරජප (trap), 'stair,' 'staircase,' 'ladder.'
 තුරුජපු (troef) 'trump' (at cards).
 තේ (thee), 'tea.'
 තේර* (teer), 'tar.'
 තෝල්ක (tolk), 'interpreter.'
 දාතම් (datum), 'date,' 'term.'
 දාසි (das or dasje), 'necktie.'
 දා (dam), 'draughts' (game).
 දෙසැම්බර or දෙසැම්බු† (December), 'December.'
 දෙයිතු (duit or duitje), 'doit,' 'quarter farthing.'
 නොතාරිස් (notaris), 'notary.'
 නොවැම්බර or නොවැම්බු‡ (November), 'November.'
 පතොර(or රෙ)ම් (patroon), 'cartridge.'
 පයිප (pyp), 'pipe' (for smoking, &c.).
 පලක්කාර්තු (plakkart), 'placard.'
 පෑනමස්-පිනියා (pennemes), 'penknife.'
 පිරිකිදූල (frikadellen), 'fricassee.'
 පුස්පස් (poespas), 'medley,' 'jumble.'
 පෙබරවාරි (Februarij), 'February.'
 පොන්ස‡ (pons), 'punch' (a drink).
 පොරෙ (vrouw), 'queen' (in cards).
 පොල්මෙ-කාර (volmagt), 'executor' (of an estate).
 පෝච්චි (potje), 'little pot' (of tea-pot, &c.).
 පෝරු (voering), 'lining' (of a garment).
 බක්කර (bakker), 'baker.'
 බක්කි (bakje), 'trough.'
 බංකලොත් (bankerot), 'bankrupt.'
 බාච්චි (baaitje), 'jacket.'
 බාල්ක (balk), 'beam,' 'joist.'
 බාස් (baas), 'master-carpenter,' 'master.'
 බුරුදල්(or ඊ) (broeder), a Dutch cake.
 බුරුම (boor ; booren, 'to pierce'), 'gimlet.'
 බුදල් (boedel), 'estate' (in law).

* Also සාර, from the English.

† Cf. Port. 'Dezembro.'

‡ Cf. Port. 'Novembro.'

§ From Hindi through Dutch.

බු (or බු)න්දල (bondel or bundel), 'bundle' (especially of a case file); බු (or බු)න්දල (boender), 'shoe-brush.'
 බුරු (boer), 'knave' (in cards). [*Vide* බුරු on p. 373.]

බෙලියක් (biljet), 'placard,' 'notice of sale.'

බෙලෙක් (blik), 'tin.'

බොස්-ගෙඩි (bos), 'oil-box' (in which an axle moves).

බොස්-බුක්ක (borstrok), 'waistcoat.'

බෝතල (bottel), 'bottle.'

බෝ. (or බෝබු)-ලී (boom), 'shaft' (of a carriage).

මාර්තු (Maart), 'March.'

මාස්තර, මේස්තර, or මේස්ත්‍රී (master), 'master.'

මැයි (Mei or May), 'May.'

මෝල් (molen), 'mill.'

රපෝර්ත or තු (raport), 'report.'

රක්ක (rak), 'rack,' 'cupboard.'

රාමු (raam), 'frame.'

රුසිත (ruit), 'diamond' (in cards).

ලාක්ක (laken), 'broad cloth.'

ලාච්චු (laadje), 'drawer' (of a table, &c.).

ලැයිස් (lym), 'glue.'

වාපන (wapen), 'coat-of-arms,' 'peon's belt.'

විත්කල or බිත්කල (winkel), 'workshop.'

වෙත්දේසි (venditie), 'auction.'

සබත් (Sabbat), 'Sabbath.'

සැප්තැම්බර් (or බු) or සැත්තැම්බර (or බු) (September), 'September.' (Port. 'Septembro.')

සැල්දිරි (selderij), 'celery.'

සැදල (zadel), 'saddle.'

සිපිරි (cipier), 'gaoler.'

සිමෙන්ති (cement or ciment), 'cement.'

සුකිරි (suiker = sugar), 'sugar candy.'

සෙකර්තාරිස් or සෙක්‍රෙටාරිස් (secretaris), 'secretary.'

සෙංකල (schinkel), 'shin or shank of beef.'

සොල්දර (zolder), 'upstair.'

සෝප්පි (zoopje), 'dram of spirituous liquor.'

හරණල් or අරණල්-කටු (haarnaald), 'hairpin.'

හාක්ක (haak or hakje), 'hook.'

හාර්චි (gerchi), 'brooch.'

හාර්ත (hart), 'heart' (in cards).
 භෂර (heer), 'king' (in cards).

237. *Naturalised and derived words from English.**

අක්කර, 'acre.'
 අභෝර්ණී, 'attorney.'
 අද්මිනිස්ත්‍රාසි-කාර, 'adminis-
 trator.'
 අයිස්, 'ice.'
 අරරුප් or වී, 'arrowroot.'
 ඉජිනේරු, 'engineer.'
 ඉංග්‍රීසි, † 'English.'
 ඔපිසි, ‡ 'office.'
 කවිච්චි, 'couch.'
 කස්තුරුපු, 'corkscrew.'
 කොක්, 'cock' (of a gun).
 කොන්දුස්තර, 'conductor.'
 කොම්පැනි, 'company.'
 කොර්ණර් (or ජ්), 'coroner.'
 කෝච්චි, § 'coach.'
 කෝට්, 'coat.'
 කෝපි, 'coffee.'
 ක්‍රිමිණේල්, 'criminal.'
 ගවුම්, 'gown.'
 ගෑස්, 'gas.'
 ගොලෝ, 'globe' (lamp).
 (Port. 'glóbo,' D. 'globe.')

ගොවුරුණ්මේන්තු or ගෝරු
 ණ්මේන්තු, || 'government.'
 චැක්, 'cheque'
 චීස්, 'cheese.'

උණ්ඩි, දුණ්ඩි, or ඩැණ්ඩි,
 'dandy.'
 උරු or යාර, 'yard.'
 ජුබිලි, 'jubilee.'
 වැලියැම්, 'telegram.'
 ටිකට්, 'ticket.'
 තම්ලේරු, 'tumbler.'
 ත්‍රිසුරි or හුසුරි, 'treasury.'
 දිස්ත්‍රික්ක, 'district.'
 දිසි, 'dish.'
 දුසිම්, ** 'dozen.'
 දොස්තර, 'doctor.'
 නෝට්ටු, 'note' (promissory
 note or bank).
 පලාන් or පැලාන්, 'plan'
 (figure of survey).
 පනේල or පනෙල් ††, 'panel'
 (of a door).
 පර්චස් or පාර්චස්, 'perches.'
 පවුම් or පවුණ්ඩි, 'pound'
 (money).
 පෙන්සි, 'pence.'
 පෙන්සිල්, 'pencil.'
 පැනල්, 'flannel.'
 පැනි, 'penny.'
 පැන්, ††† 'pen.'

* This is only a very short list. Others may be easily collected.

† Cf. Hindi 'අංග්‍රීසි,' Marāthi, ඉංග්‍රේජ්.

‡ The word උසාවි, 'court' (of law) is perhaps a corruption of this.

§ Cf. Port. 'côche.' || Cf. Fr. 'gouvernement.'

¶ Probably from Port. 'jarda.' Observe that the letter ජ is some-
 times substituted for ය. This is often done in Pr., H., Pañj., M. &c.,
 and regularly in B. & O., in pronouncing and (sometimes) writing Sk.
 words containing ය.

** Port. 'dúzia.' †† Cf. Dutch 'paneel.' ††† Cf. Port. 'pénna.'

පිඳුරු,* පිඳුරු, or පිඳුරු, 'figure' (of survey).	මුස්ලිමි, 'muslin.'
පිහුන්, 'peon.'	මේල්, 'mail' (of letters).
පිස්කාල්, 'fiscal.' (D. 'fiscaal.')	රාමරෝච්ච, 'ramrod.'
පොලිසි, 'police.' (P. 'policia.')	රිකුචැස්චි-ලසාචි, (Court of 'Requests.'
පෝනි, 'pony.'	රූඪි, 'rood.'
බටර්, 'butter.'	රූල, 'ruler,' 'rule' (in law).
බයිබල, 'Bible.'	ලයිබ්‍රේරි, 'library.'
බැරැක්ක, 'barrack.'	ලාම්පු, † 'lamp.'
බුරෝ, 'bureau.'	වයින or වැසින්, § 'wine.'
බිල්, 'bill.'	වරෙන්දු, 'warrant.'
බිෂොප්, 'bishop.'	සර්කස්, 'circus.'
බෙර්ලියන්දු, 'brilliant' (gem).	සරයන් , 'sergeant.'
මහෙස්ත්‍රාත්, 'magistrate.'	සාප්පු, 'shop.'
මැංගුස්ටීන් or මැංගුස්, † 'man- gosteen or mangostan.'	සිවිල්, 'civil.'
මිටිමි, 'meeting,' 'assembly.'	සුප්, 'soup.'
	සුලුප්පු, 'sloop.'

NOTE.—Owing to the similarity of words it is sometimes difficult to determine from which languages certain naturalised and derived words given in the above three lists are introduced into the Sinhalese tongue, without a careful study of the history of their introduction.

238. These and other words borrowed and derived from foreign tongues are extensively used, especially in the colloquial language, and their number is daily increasing. This is only natural in an age of constant striving at practical adaptability to modern requirements. But the scholar cannot but regret the disuse of the Eļu or Sanskrit terms that might be employed, now gradually falling into oblivion. The every day talk, particularly of natives acquainted with English, is too often a miserable conglomeration of Sinhalese, English, Portuguese, Dutch, and Tamil unintelligible

* Or from Port. 'figúra.' The form පිඳුරු is now more common.

† Or from Malay 'mangusta' or 'mangis.' (Vide § 239.)

‡ Dutch also 'lamp.'

§ Cf. Dutch 'wijn.'

|| Cf. Port. 'sargento,' Dutch 'serjeant.' සරෙන්දු is another form now rarely used.

in great part save to those familiar with the jargon.* It should be the constant endeavour of the student, as far as practicable, to use Eļu and Sanskrit words in writing and speaking and to dispense with the foreign importations. Almost the entire vocabulary of Sanskrit words is used in Sinhalese composition. This is due to the study of Sanskrit and the arts and sciences embodied in its literature, and to the adoption of the practice common in the 'modern' languages of India to introduce Sanskrit words to paraphrases and verbatim translations of their own literature for the sake of elegance and dignity of style. There is also a small proportion of Pali words, generally religious terms, of which the most common are given below :—

අනන්තරාමනි, 'one's own opinion.'
 අරභන, 'appertaining to Ar-
 hats.' †
 ආනිසංස, 'efficacy,' 'influence.'
 ආනුකාම, 'authority.'
 කෙවල, 'fisherman.'
 කොට්ඨාස, 'division.'
 ගණි, 'knot.'
 චුල, 'small,' 'minor.'
 ජිවහ, 'tongue.'
 ඤාණ, 'wisdom.'
 ඤාණවතන, 'wise.'
 ඤාති, 'relative,' 'relation.'
 ධානසාර, 'office,' 'post.'
 භණ්ණ, 'craving,' 'desire.'
 චේර, a respectful term for an
 aged ordained priest.
 දළභ, 'hard,' 'coarse,' 'large.'
 දැඬ, a large tooth.
 දුකක, 'sorrow.'
 ධජ, 'banner,' 'flag.'

නිලෝධ, 'the Indian fig tree' (*Ficus
 Indica*).
 නිගණ්ඨ, a class of nude ascetics.
 නිගණ්ඨ, 'vocabulary.'
 පඨවි, 'earth.'
 පටිපාටි, 'order,' 'arrangement.'
 පනති, 'order,' 'class.'
 පවුට්ඨන, 'present.'
 පාණනිපාන, 'taking away life,'
 'killing.'
 පෙකාලම්, ‡ 'abridgement.'
 මජ්ඣම, 'middle.'
 මුසාවාද, 'lie,' 'falsehood.'
 රජනී, 'queen.'
 වසල, a man of the lowest caste.
 විඤ්ඤාණ, 'consciousness.'
 සංකීර්ණ, 'mark,' 'sign.'
 සමපජන මුසාවාද, 'deliberate lie.'
 සාමි, 'lord.'
 පුසාන, 'cemetery.'

* These remarks apply almost entirely to the colloquial language of the sea-board and towns. Happily the inland villages, and especially the Kandyan districts, are still free of the reproach.

† Sanctified Buddhist priests endowed with the power of going through the air. The word is rarely used.

‡ "ඌ," the first letter of this word, is often used to indicate the omission of a phrase or sentence which is repeated in the same words. It is equivalent to "&c." in English.

239. A few words in the language have been derived or naturalised from other sources than those already mentioned, such as Malay, Arabic, Persian. The majority of them would seem to come from the Malay language (කබසාව, කවිස). A few examples are given below. The Malay has borrowed largely from Arabic and Persian. Some of the words in the list may therefore have passed into Sinhalese direct or through Malay. The Malay words are given within parentheses :—

බල (ulu or hulu), 'head.'
 කරඬු (krábu), 'ear-drop' (fastened with a screw and nut).
 කාපිරි or කාබේ(රෙබේ)රි° (kapiri) 'Caffre.'
 කිරිසි or කිරිවිච්ච† (kris), 'creese,' 'Malay dagger.'
 කුරං or කුරන් (korán), 'Koran.'
 ගංක (ganja), 'hemp,' 'bhang.'
 ගුදම් (godóng), 'godown,' 'store.'
 චන්දු (chándu), 'opium preserved for smoking.'
 පිට්ට (piṅgan), ‡ 'plate,' 'crockery.'

පිසා (pisau), 'knife.'
 මංගුස් (manggis or mangusta), 'mangostine' (a delicious fruit).
 රජලී (rájavalí), 'eagle.'
 ලඬු (lábu), § 'gourd.'
 චඞ්ඞු, (chábuk). || 'whip.'
 සරම් (sárong), a cloth whose ends are stitched together and worn by men.
 සර්වත් (sharbat), 'sherbet' (drink).
 සලාම් (salám, lit 'peace'), a salutation.
 සචි (ságu), 'sago.'
 සුල්තාන් (sultán), 'Sultan.'

240a. The language that was spoken in Ceylon at the arrival of king Vijaya was that of the Vēddás (lit. 'archers,' 'hunters'), the aborigines of the Island, who still linger in secluded parts of the up-country. The Vēddás are in all probability descendants of bands of some rude race that migrated to Ceylon from Southern India. Their barbarous mode of life, combined with the worship of devils, earned for them the appellation of 'Yakku' (lit. 'devils') at the hands of the more civilised people who accompanied Vijaya, and were worshippers of gods. The Vēddás have a peculiar speech of their own, perhaps of Dravidian origin. Some words have without doubt been incorporated into Sinhalese,

° Cf. Port. 'caffre.'

† T. கிரிசு.

‡ Cf. T. பீக்கான்.

§ Sk. फलद्रु, Pali (& Sk.) फलद्रु.

|| Tamil சவுக்கු, Telugu చిక్కు, and Hindi चिक्कु.

while the Vedda dialect has itself borrowed freely in return, as may be seen from the annexed list of some of the principal words at present in use among the Vēddās given here :—

Ape, රිලාපකයා, හීල්බිදුර, හීලවා,
 ගොස්සා, &c.
 Axe, නරියන්කායව.
 Babe, කිලිදා, පැව්වා.^o
 Bear (animal), කැරියා, වලා, බලා,
 හැව්වා, කලුදුවා, අරව්, බරව්.
 Before, ඉව්වට.
 Behind, පව්වට.
 Buffalo, වල්මත්තය.
 Honey bee, මැව්වා.
 Bumble bee, පෙදුලලි, බුම්බෙලි.
 Bird, වප්පි, හප්පි.
 Blade (of knife, &c.), කැත්ව.
 Body, බොපක.
 Born, පැලිල.
 Breast, කිරිල.
 Call, කීලාප, අඛනලාප.
 Cloth, කෝණම.
 Cow, ගොණි. (Bull, ගොණ.)
 Crow, කලුඵකා, කවුඩා.
 Dead, පෙරෙලියෙ, මොකදම, මියල.
 Die (to), මිය, හලයා, මියලයා.
 Dog, කුක්කා, කොටව, බලො.
 Drink (to), දියනා, උනා.
 Earth, බිමි.
 Eat (to), කාප, කාපත්ඵක.
 Elephant, මෝලා, බොටත්තන්ද,
 අල්ලියා, ඇනා, &c.
 Eye, එව්විල.
 Foot, පතුල.
 Forest, බැද්දේ, හාල.
 Go (to), පලව්ව, පලාපය, යා.
 Go (*Imp.*), යප, ජප, නුමා,
 පලව්ව.
 Hair, ඉයනා, ඊවකොල.
 He, උ, ඒකා.

Head, ඉය, ඉසි, ඉව, ඊව.
 Here, මොබ්බ, මෙන්මේ.
 Honey, මුව්ව, මුජ්ජ, මෙව්වත්,
 මුජ්ජක, පැනි.
 Hungry (to be), දුලගක.
 Jump (to), බොටදම, පරත්දෙක,
 පැක, දුව.
 Lizard, මොම්බ, කව්වොම්බා.
 Monkey, කැරිබිදුර, මාබිදුර. (*Vide*
 'Ape.')

Moon, පානපොජ්ක.
 Pain, රුද.
 Piece, ගොමේ.
 Pig, කොටබරියා, පෙදුලලා, ගොස්ස
 උල්ලා.
 Quickly, හනිකා, පෙරාමත්.
 Rain, වැව්ව.
 Rain (to), දියපොම්පක, දියපොම්
 බක.
 Rice (husked), පුඛිබුර, වටුකුර.
 Rice (unhusked), or paddy, දෙපු
 රුල්, දෙපැතුලා.
 River, දියගම, මිය.
 Run (to), පැහලව්වා, දුව.
 See (to), රෙව්ව, පෙණ, දැකින.
 She, ඒකී.
 Shoot (to), විද, පෙත්තගක.
 Sleep (to), නිද.
 Speak (to), ගුවා, ගුවාකර, කැව්
 ලිලා, කතන්කික, බණ්කික.
 Star, හාරුකා, හජ්ජ.
 Sun, ඉරපොජ්ක.
 There, මබ්බ, මකක.
 Where, කෝදේ, කෝස්දේ.
 Wild-beast, හිපා, සිපා, හතුර.
 You, ගොප, ගොපං, ගොබ, ගොබං.
 Young, එලම.

240b. The outcast *Roḍiyas*† (lit. 'refuse' of men),

^o පැව්වා, 'lad, (*fem.* පැව්), is commonly used in the Kandyan districts. පිංව, 'little thing,' is common even in the low-country.
 † The term *Gāḍi* is also used as more respectful.

who form the lowest class among the Sinhalese and are probably descendants of persons expelled from the pale of society under the fiat of the native government which required them to live in secluded hamlets (කුළුපොළ) for particular offences committed by them, have, like the Veddās, a peculiar vocabulary. A few words are given below :—

Bad, කපයි.	Husband, පල, ගාහියා.
Belly, පෙකිරිතක.	Jungle, රළුව, ගලුව.
Betel, නෙබල.	Kill (to), රළකරණවා, ගලකරණවා.
Bitch, බිස්සි.	Laugh (to), ගෙහෙහිනවා.
Blood, ලකු.	Man, ගැවා, අංගයා.
Boy or child, බිලින්නද.	Moon, කපකෙරියන්ගේ.
Brother, එකඅංගේ ගාහියා.	Mother, හිඳුලුගැවි.
Cat, බුහාකවන්නා.	Mouth, ගල්ල.
Cook, පකිලියා.	No or cannot, නවයි.
Come (to), දිස්සෙතවා, නැවිනවා.	Oil, මවුබු.
Cook (to), නවත්කරණවා.	Paddy, අතුමද.
Darkness, කලුමැල්ල.	Plaintain tree, පබ්බු රුක්කන්.
Daughter, ගාහිබිලින්නදී, බිලින්නදුගැවි.	Rice (unboiled), මද.
Day, හිගිරිය.	Rice (boiled), මිගිරි.
Die (to), ලීක්සෙතවා.	Salt, හුරබු.
Dog, බුක්කා.	Sea, කෙරිලාතු.
Door, මැදිල්ල, මතිල.	See (to), පෙකතවා.
Earth, බිත්තලවුඅංගේ.	Sister, එකඅංගේගාහියා.
Eat (to), මිගතවා.	Sit (to), යැපින්නවා.
Elephant, පලාභුවා.	Snake, ඉලයා.
Eye, ලාවචේ.	Son, ගාහිබිලින්නද, බිලින්නදුගැව.
Father, හිඳුලුගැව.	Speak (to), ගවකරණවා.
Fire, දුලුබු.	Stars, කපන්නවල්.
Girl, බිලින්නදී.	Sun, ඵලයනකෙරියන්ගේ.
Give (to), යපතවා.	Tobacco, දුලුබු, රෙබොන්.
Go or walk (to), දිස්සෙතවා.	Tree, ලකැල්ල.
God, බකුර.	Village, දුබුත.
Good, අංගේ.	Water, නිලාතු.
Hair, කලුමැලි.	Wife, ගාහිකෙතවන්නී.
Hand, දුගුල.	Woman, ගැවි.
Head, කෙරහිය, කෙරණහිය.	Year, ලවත.
Hen, පකිලිකෙන.	
House, දුමක.	

240c. Euphemistic words form another large class. They are used in connection with matters associated with solemnity, reverence, superstition, or fear. The phraseology employed in paddy fields (ගොඩි බස) during tillage and

harvest operations, and in the jungle (කැලෑ බස) in some parts of the Island is replete with such words, and is hardly intelligible to the ordinary hearer. The origin of this disguised talk is found in the belief that the usual words are not pleasing to the devils and guardian deities, and may therefore affect the outturn of the harvest, the safety of those traversing jungles infested with wild beasts and snakes, &c. A few of these words are noticed below with the corresponding words in ordinary use. These are placed within parentheses after the English meanings. Words used in one part of the Island generally differ from those of another : in some districts, words in regular use are employed. (*Cf.* some of the Veddâ words in the list given in the preceding section.)

(i.) Agricultural Terms.

Arrack (අරක්කු)	... පැදිස, කලුවතුර, යකඩ.
Ashes (අඵ)	... දව්වා, අඵහත්, අඵබෝස.
Bag (මල්ල)	... පුරත්තෝ, කටුපත, පැලැල්ල, පුර වත්තාව.
Betel (බුලත්)	... පැහිරිවා, බෝල්කොළ, පැහිරි කොළ.
Cakes (rice) (කැටුම්)	... දිසපිටපිතා, පුප, පු, රත්කබල.
Chaff (බොල්)	... කාටු, පලිගත්තෝ, ඇහිරි, මැලිය.
Chunam or Lime* (හුණු)	... කටුවත්, පුදුවා.
Cloth (වසනුය, රෙද්ද)	... අහුර, වටබදන්නා.
Cocconut (young) (කුරුම්බා)	... උහත්, උහන්නා, උහත්තෙහි.
Cock (කුකුළා)	... හිත්පහුර, පහුරුගාන්නා, අඹ උන්නා.
Drink, to (බොනවා)	... පුරවනවා, ජයකරණවා.
Dung (of cattle) (කොම)	... ගොත්පස්.
Eat, to (කනවා)	... උදව්කරණවා, කොටාබානවා, වැඩ විඳිනවා, ජයකරණවා.
Elephant (අලියා, ඇතා)	... මසබෝලා, පතුබරියා, ඇත්ඇමියා, මහඇමියා.
Fire (හිනි, හිත්දර)	... රත්තා, රත්තබෝස.
Fish (මාලු)	... කටුගොස්සත්, කොහනන්නත්, කොහුස්සත්තෝ.
Goad (කෙහිට)†	... ගොත්තෝටුව, ගොත්පොල්ල, කැහිරිබෝස.
Hare (කාවා)	... කත්ගොටුවා, හාඇමියා.
House (ගේ)	... කුඹුව, නිවහනබෝස.

* The preparation used with a quid of betel.

† කෙස්ටුව, 'small stick,' is also common.

Jaggery (කතුරු)	... රකනියා, රසබෝස.
Little (ටිකක්)	... බෝසක්.
Measure, to (මනිනවා)	... සාල්ලනවා, ගොසිකම්කරණවා.
Monkey (grey) (වදුර)	... කලුගෙඩියා, ගස්ගෝණ.
Not (there is) (නෑ)	... බෝස්.
Oil (තෙල්)	... වඩුදියවර, වඩුදිය.
Paddy (ව)	... බැත.
Pig (උරු)	... ගකරයා, ගොවබරියා.
Reap, to (සපනවා)	... ලියාබානවා, උනක්බානවා.
Rice (raw) (සාල්)	... පැහියන්, පැහිය.
Rice (cooked) (බත්)	... පුඬිබරුවන්, පුඬිබරු.
Rice (pounded) (කබලපෙන)	... වාභිසාල්, ජවාභිසාල්.
Salt (ලුණු)	... මිරියා, මිහිරියා.
Sickle (දකක්ක)	... ලියන්තාව.
Sow, to (වපුරණවා)	... හිත්තර (or හිපු) වඩනවා.
Stack, to (ගොඩගසනවා)	... රකිකරණවා, කඳුකරණවා.
Straw (පිදුරු)	... මැවුවන්, මැවුකන්.
Sunshine (ඉටුව)	... දැඹියාව, දැඹිය.
Toddy (ර)	... බොරදිය, බොරගඟුලා, පුදුවතුර.
Water (වතුර)	... ගඟුලා.
Winnow (කුල්ල)	... සතුර.

(ii.) Forest Terms.

Bear (වලසා)	... කළුවා, කලුදූවා, ගමරල.
Betel (බුලත්)	... පැහිරි, බෝල්, බෝල්පණ.
Dig, to (සාරණවා)	... හිදිනවා.
Dog (බල්ලා)	... ආදුර, බිදින්නා, ගකරබාගසා.
Drink or eat, to (බොනවා or කනවා)	... බලනවා, කරකරණවා.
Elephant (ඉලියා, ආසා)	... උසල්ලා, මහඵයා.
Fire (ගිනි, ගින්න)	... රත්තා.
Food (කෑම)	... පස්.
Go, to (ගනවා)	... ගැරෙණවා, ඉස්සරබලනවා.
Gun (තුටක්කුව)	... හු, කවපුංජ, ගුගුරන්නා, මාරස.
Honey (wild) (මිපැනි, &c.)	... බොර, මිරියා.
Monkey (වදුර)	... ගස්ගෝණ.
Pig (උරු)	... ගොවබරියා, හඹියා.
Porcupine (ඉස්කෑවා)	... කටුවා.
Rice (raw) (සාල්)	... ලවල්ආත.
Sleep, to (නිදාගන්නවා)	... බෝසිකරණවා.
Tree (ගස)	... ගොඩ, ගොඹෙඩි.
Water (වතුර)	... පැදිය, පැහැයිය, ගොඩ.

NOTE.—Words of this nature are often used in connection with Buddhist priests, people suffering from dire epidemics such as small-pox, and with ceremonies to demi-gods and devils. Thus වඩිනවා, 'to go' or 'come;' වැඩ ගිවිනවා or

වසනවා, 'reside'; වලඳනවා, 'eat' or 'drink'; වද්‍යරණවා, 'say'; සැතපෙනවා, 'sleep'; අවසරලැබෙනවා, 'be said'; අපත් වෙනවා,* 'die' are terms commonly used colloquially as well as in books in connection with Buddhist priests.

The use of euphemistic words is, however, on the decline.

ONOMATOPÆTIC WORDS.

241. These are mimetic words formed from the imitation of sounds. Some words of onomatopætic origin look like derivatives, owing to the existence in other languages of words resembling them. A few of them are included in the short list of onomatopætic words given below:—

කාක්කා,*† 'crow.'
 කුක්කා,*‡ 'puppy,' 'young dog.'
 කුරුමිණියා,* කුරුවෙණියා,*
 'beetle.'
 ගබ්ගබ්, 'gurgling sound.'
 ගඳිගඳ, 'sound of waves.'
 ගලගල, 'roaring sound.'
 ගිහිගිහි, 'rustling of footsteps.'
 ගිහිරි,* 'jingling little bell.'
 ගුඩුගුඩු,§ 'drinking sound.'
 ගුඩුඳ, 'sound of drinking at one draught.'
 ගෙජ්ජ,*|| 'little tinkling bell.'
 ගොරව,* 'to thunder,' 'roar,'
 'snore.'
 වච්ච, වච්චච්ච, 'sound made when eating greedily,' 'sound of chewing.'

චිච්චවා, චිච්චවා, 'sound produced when water is sprinkled on boiling oil, &c.'
 චුරුඳ, 'slushy sound of mud.'
 ඤාච්ච, 'mewing sound' (of the cat).
 චංචං, 'barking of the elk.'
 චිංචිං, 'cry of the squirrel.'
 කටකට, 'sound of burning.'
 දඬිඬිඬි, 'sound of the interchange of blows or of the falling of some heavy things in succession.'
 දඬිරිං, දඬිරිං, 'sound of falling from a height.'
 දෙදාංකාර,*¶ 'echo.'
 පට, පටප්, පටප්, පට්,°° 'sound of sudden ruction,' 'sound indicative of sudden action.'

° This word is generally used when a smallpox patient dies. It is a shortened form of අපවත්වෙනවා. ඉකුත්වෙනවා, 'die' is also respectful.

† Sk. and Pali කාක, Tamil කාකය.

‡ Hindi कुक्या. කු කු is used in calling a puppy.

§ In the sport called වක්කුඩු played by boys, වක්කුඩු or ගුඩුගුඩු is repeated during each player's turn without stopping the breath.

|| Tamil ගෙජ්ජය.

¶ In books ප්‍රතිරච්ච is used. It also means the vibration of sound.

°° E. g. මහු පට(or පට්)ගලා උපකාරයකින්, 'he answered at once.'
 (Vide footnote ‡ on p. 388.)

පවෝරි, 'crashing sound.'
 බකබක,^o 'croaking' (of frogs).
 බරබර, බිරිබිරි, 'sound of breaking
 or crashing.'
 බල්ලා,* 'dog.'
 බාස්, 'sound of sudden fall or
 blow.'
 බැ,† 'bleating sound.'
 බුර,* 'to bark.'
 රං, 'clink.'
 රං, 'hum' of bees, &c.

රංසෙත්ත,* a toy made of the
 cocoon leaf and whirled by
 wind, 'whirl-bat.'
 ලව්ව,* 'knickknack.'
 සව්ව, 'sound of striking to-
 gether,' &c.
 සරසර, 'rustling.'
 සස්, සරස්, සරබර,‡ 'sound indica-
 tive of sudden and prompt action.'
 හුව*,§ 'shout' (constituted of
 the sound *hú*).

NOTE.—A part of the verb හා or the expression සහ අනුකරණයෙන්, 'by imitation (of the sound) called' (which is confined to books) is used after each word in the above list, excepting those to which an asterisk (*) is affixed. (*Vide* p. 297.) Observe that some of the words are reduplicated. (*Vide* § 253.)

242. A few additional words (some of onomatopoeic origin) expressing the cries of animals are given here to supplement the above list: බෙරිහන්දෙසි or නාදකරයි, 'roars' (of lion); ඔහරවයි, 'growls' (tiger, bear, dog); උඩුබුරුලයි or උඩුබුරුල්ලයි, 'whines,' 'howls' (dog); හුකියයි, 'howls' (jackal); තප්පුලයි, 'bellows' (ox); කෙකරහායි, 'clucks,' 'cackles' (hen, goose, pea-fowl); කාකාහායි, 'caws' (crow); කොඳුරයි, 'hums' (fly); පිහියි, 'hisses' (snake); අඬලයි, 'crows' (cock). In books, the cries of the elephant and the horse are often termed කුසල්වනාදය and හේහා or හේහාරවය (රවය = 'sound') respectively; hence the verbs are කුසල්වනාදකරයි and හේහාරවයකරයි. In books රව්දෙසි is sometimes used of birds. The expression කපුටුවෙක් (or කපුට්ටුවෙක්) රවනවා is colloquially used when a crow makes a protracted shrilling cry.

The words නාදකරයි (lit. 'makes sound'), කෑගස(or හ) යි (lit. 'makes a loud cry'), and අඬයි (lit. 'makes (a

^o Sk. බකෝබකෝ.

† Cf. Maráthi බි., 'bleating.'

‡ E. g. ඔහු සස් ගාලා නැගිටලා ගියා, 'he got up *abruptly* and went.'
 (*Vide* foot-note ^{oo} on p. 387.)

§ This is used in calling, &c., a person at a distance; verb is හුකියනවා.

weeping) sound ') may be employed to denote the cry of any animal. කෑසසි is more universal and generally represents a coarse or sharp sound ; අඹි is often used with reference to birds and snakes.

SUFFIXES.

Pasa or Pratyaya.

243. පස (or ප්‍රත්‍යය), suffixes, are particles, generally composed of one or two letters, added to the end of nominal bases, verbal roots, &c., to modify their significations. As the inflectional suffixes of nouns and verbs have been given in preceding chapters relating to them they will not be specially noticed here.

244. There are other suffixes in the language which are added to nominal bases and verbal roots to form other words called පසරුන් සඳ or ප්‍රත්‍යසම්බන්ධ, lit. 'words with significant suffixes.' These will be treated of below. Some of the suffixes noticed in this chapter have occasionally been referred to in previous chapters.

245. The words so formed are of two kinds, namely :—

1. කඳවුන, or words formed by adding suffixes to bases of nouns and adjectives,
2. කෘදන්ත, or words formed by adding suffixes to roots of verbs.

246. (i).—TADDHITA SUFFIXES AND DERIVATIVES.

(*Elu*).

Suffix.	Nominal Base.	Derivative.
අ°	... අඩු, 'deficient'	... අඩුම, 'state of being deficient,' i. e., 'deficiency.'
..	... මහත්, 'large'	... මහත්ම, 'state of being large,' i. e., 'magnitude,' 'size.'

° The explanations of the derivatives will enable the student to determine the force of the suffixes. Observe that the suffixes අ and ආ in the above six examples are the nominative endings.

Suffix.	Nominal Base.	Derivatives.
ආ	... කේලම, 'slander'	... කේලමා, 'one who backbites or slanders,' i. e., 'slanderer.'
"	... බහුමුහු, 'large face'	... බහුමුහු, 'one who has a large face,' i. e., 'owl.'
"	... උතුම, 'supreme'	... උතුමා, 'one who is supreme,' i. e., 'noble person.'
"	... සුදු, 'white'	... සුදුදා, 'one who is white,' i. e., 'whiteman.'
ඉ	... තැනැත්ත, 'star'	... තැනැත්තා, 'one who knows the movements of stars,' i. e., 'astronomer' (තැනැත්තා = තැනැත්තා).
"	... නැව්, 'ship'	... නැව්, 'one who sails a ship,' i. e., 'sailor.'
"	... බල, 'power'	... බලි, 'one who has power,' i. e., 'powerful man' (බලි = බලි).
"	... ගම, 'village'	... ගම, 'one who is of the village,' i. e., 'villager' (ගම = ගම).
"	... මග, 'way,' 'road'	... මගි, 'one who is on the way,' i. e., 'wayfarer,' 'passenger.'
"	... යොට, 'ferry'	... යොටි, 'one who is engaged at the ferry,' i. e., 'ferryman.'
"	... කර, 'trunk'	... කිරි, 'one who has a trunk,' i. e., 'elephant' (කරි = කිරි).
කරු or	රුවන්, 'gold'	... රුවන්කරු, 'goldsmith.'
කාර†	කිර, 'prison'	... කිරකාර, 'prisoner.'
කා	දහ, 'people'	... දෙහකා, 'multitude of people' (දෙහකා = දෙහකා).
"	ලෝ, 'world'	... ලෝකා, 'people of the whole world,' 'the world.'
මුඛ	රුවන්, 'gold'	... රුවන්මුඛ, 'made of gold,' 'golden.'

° The modern form is ගමය (*nom. sing.*), *pl.* ගමමු.

† කාර is more correctly the Sanskrit form which occurs in such words as කුමාරකාර, 'potter'; කේශකාර, 'goldsmith'; මාලකාර, 'florist.' This suffix, which literally means 'doer,' is frequently used in forming compound nouns denoting agency, profession, &c. Other derivatives in frequent use are බොරුකාර, 'liar'; වතුකාර, 'gardner,' 'planter'; ගැලවුම්කාර, 'saviour'; පව්කාර, 'sinner'; මෙහෙකරු, වැඩ කරු (or කාර), 'servant'; කඩකාර, 'boutique-keeper'; කපුකාර, 'shopkeeper'; ඉංග්ලිසිකාර, 'Englishman'; පාර්සිකාර, 'Persian.' කාර, when not affixed to a Sanskrit word as in the above examples, is (if it is not the Sanskrit suffix itself) a naturalised form of the Tamil காரன். (*Cf.* கடைக்காரன் = කඩකාර, කුසිකාර = කුලිකාර.) It is worthy of notice that the use of කාර with nouns of nationality implies some respect and is optional, while some nouns do not admit of it, e. g., චීනා, 'Chinaman'; සිංහලයා, 'Sinhalese'; ජවා, 'Malayman'; බංගාලියා, 'Bengali' (occasionally also බංගාලිකාර).

Suffix.	Nominal Base.	Derivatives.
අබ	... වා, 'wind'	... වයබ = වයබ, 'that direction for which the deity Vá is regent,' i. e., 'north-west.'
මය	... සිරි, 'fortune'	... සිරිමය, 'prosperous,' &c.
වය	... නිය, නැණ, 'wisdom'	... නියවය, නැණවය, 'one who has wisdom,' i. e., 'wise-man.'
වා	... මයු, 'Manu'	... මන්වා, 'son of Manu,' 'men.'
"	... දයු, 'Danu'	... දන්වා, 'son of Danu,' 'demons.'

(Sanskrit.)

අ	... යුවත්, 'youth'	... යෞවන, 'young age.'
"	... පුත්‍ර, 'son'	... පෞත්‍ර, 'grandson.'
"	... ව්‍යාකරණ, 'grammar'	... ශ්‍යේප්‍යාකරණ, 'grammarian.'
"	... කුරු, 'Kuru'	... කෞරව, 'descendant of Kuru.'
අන්විත	... ප්‍රේම, 'love'	... ප්‍රේමාන්විත, 'combined with or possessed of love or affection.'
ඉන් or ඊ	... ධන, 'riches'	... ධනීන්, ධනී, ° 'rich man.'
ඉක්‍ය	... ධර්ම, 'justice'	... ධර්මික, 'just,' 'righteous.'
"	... ඝාය, 'body'	... ඝායීන්, 'corporeal.'
"	... නගර, 'city'	... නාගරික, 'citizen.'
ඉක්‍ය	... දුඃඛ, 'sorrow'	... දුඃඛික, 'sorrowful,' 'painful.'
ඉක්‍ය	... පාප, 'sinful'	... පාපික, 'most or very sinful.'
"	... ධර්ම, 'law,' 'virtue'	... ධර්මික, 'very virtuous,' 'righteous.'
ඊ or වින්	... කපඤ, 'religious austerity'	... කපඤවින් or කපඤවි, † 'ascetic.'
ක	... කටු, 'pungent'	... කටුක, 'sharp to the taste.'
"	... මධු, 'honey'	... මධුක, 'sweet.'
කීය	... රජ, 'king'	... රජකීය, 'kingly,' 'royal.'
"	... ඤා, 'self'	... ඤාකීය, 'one's own.'
කම	... ක්‍රෑර, 'cruel'	... ක්‍රෑරකම, 'most or very cruel.'
කර	... ක්‍රෑර, 'cruel'	... ක්‍රෑරකර, 'more cruel.'
ක, කා	... දෘඪ, 'firm'	... දෘඪක, දෘඪකා, 'firmness.'
මන් †	... ශ්‍රී, 'fortune,' &c.	... ශ්‍රීමන්, 'fortunate,' 'prosperous.'
"	... ප්‍රීති, 'joy'	... ප්‍රීතිමන්, 'joyful,' 'gladsome.'
මන් †	... ධන, 'wealth'	... ධනමන්, 'wealthy.'
"	... ගුණ, 'virtue'	... ගුණමන්, 'virtuous.'
මය	... දුරු, 'wood'	... දුරුමය, 'made of wood,' 'wooden.'

° Nom. form of ධනීන්.

† Nom. form of කපඤවින්.

‡ මන් and වන් have the same force. The former is added to bases ending in ඉ, ඊ or උ, and the latter to those ending in අ or ආ, and occasionally in ජ and ය.

Suffix.	Nominal Base.	Derivative.
මය	... අයස්, 'iron'	... අයෝමය, 'made of iron.'
ය	... විර, 'hero'	... විය්, 'strength,' 'power.'
"	... ග්‍රාම, 'village'	... ග්‍රාමය, 'belonging to village, 'rustic.'
විසය	... ඥාන, 'wisdom'	... ඥානවිසය, 'wise.'
ඊ	... ඉන්ද්‍ර, 'Indra'	... ඵෙඊභූ, 'east' (of which Indra is regent).
"	... වරුණ, 'Varuṇa'	... වරුණභූ, 'west' (of which Varuṇa is regent).
"	... කුවේර, 'Kuwéra'	... කොඵෙඊ, 'north' (of which Kuwéra is regent).
"	... ඊශාන, 'Śiva'	... ඵෙඵානභූ, 'north-east' (of which Śiva is regent).
"	... නිර්ඝනි, 'Nirṛiti'	... නොඵර්ඝනභූ, 'south-west' (of which Nirṛiti is regent).
ඵෙඵ	... අග්නි, 'fire,' 'its deity'	... අග්නොඵෙඵ, 'south-east' (of which Agni is regent).
යා	... යම, 'Yama'	... යාමො, 'south' (of which Yama is regent).
වි	... වායු, 'wind,' 'its deity'	... වායොඵ, † 'north-west' (of which Vāyu is regent).

247. The Elu suffix කමි, which literally means 'action,' is commonly added to adjectives to form abstract nouns, e., g., හොඳකමි, යහපත්කමි, 'goodness'; සෘජුකමි, 'straight-forwardness,' 'honesty'; විශාලකමි, 'extent'; අයුතුකමි, 'injustice.' (For other suffixes of this kind, *vide* page 68.)

248. It is important to notice in this connection that certain specific names of trees, &c., are used without any suffixes to denote different parts of the same things, e. g. :—

මම පොල් සිටවමි = I plant *cocoanut plants*.

මම පොල් කඩමි = I pluck *cocoanuts (with husk)*.

මම පොල් බිඳමි = I split (*husked*) *cocoanuts*.

මම පොල් කමි = I eat *cocoanut kernel*.

In such cases the appropriate meaning can be gathered from the particular verb used.

† Or විර, 'to be strong.' † වායු + වා = වායො, 'north-western.'

249. (ii).—KṚIDANTA SUFFIXES AND DERIVATIVES.

(*Elu.*)

Suffixes having the signification of—

(a) *The Accusative Agent.*

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ආ	... ගන or ගොන, } 'to tie together'	{ ගන = ගන්, 'that which is composed,' i. e., 'composition,' 'book.'
දන්	... ද, 'to give'	... දන්, 'that which is given,' i. e., 'donation,' 'gift of charity.'
දැන්	... පා, 'to drink'	... පැන්, 'that which is drunk,' i. e., 'water.'
උන්	... බොඳ, } 'to eat'	{ බොඳුන් or බොඳුන්, 'that which is eaten,' i. e., 'food.'
ති	... කර, 'to do'	... කරණි, 'that which should be done,' i. e., 'duty.'

(b) *Of the Instrumental Agent.*

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ඉ	... ගණ, 'to calculate'	... ගැණි, 'he who calculates,' i. e., 'accountant' (ගණි = ගැණි).
"	... විද, 'to shoot'	... විද්දි, 'he who shoots,' i. e., 'archer' (විද්දි = විද්දි).
"	... යද, 'to beg'	... යද්දි, 'he who begs,' i. e., 'beggar.'
උ	... කර, 'to do'	... කරු or කතු, 'he who does an action,' i. e., 'agent' (කරු = කතු).
ඵන්යා	... ද, 'to give'	... දෙන්නා, 'he who gives,' i. e., 'giver.'
ආ	... දව, 'to run'	... දව්වා, 'he who runs,' i. e., 'runner' (දව්වා = දව්වා).
දැති	... පා, 'to drink'	... පැති, 'he who is thirsty.'

(*Vide* § 251.)

(c) *Of the Auxiliary Agent.*

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ආ	... කර, 'to do'	... කර, 'that by which anything is done,' i. e., 'hand,' 'arm.'
දන්	... ය, 'to go'	... යන්, 'that by means of which one goes,' i. e., 'conveyance.'
"	... වස, 'to cover'	... වසන්, 'that by means of which nakedness is covered,' 'garment.'
දඤ	... භා, 'to bathe'	... භාඤ or භාභඤ, 'that by which the head is bathed or anointed.'

(d) Of the Dative Agent.

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
නී	... ද, 'to give'	... දැනී, 'he to whom anything is given,' i. e., 'donee.'

(e) Of the Ablative Agent.

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ඵමි	... බා, 'to fear'	... බෙමි, 'he from whom fear results.'

(f) Of the Locative Agent.

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ආ	... පුර, 'to teem,' 'fill'	... පුර, 'that wherein prosperity teems,' i. e., 'city.'
ඉමි	... වු = ඩු, 'to be,' 'happen'	... ඩිමි, 'that upon which anything happens,' i. e., 'ground,' 'earth.'

250. *Derived Verbal Adjectives and their Suffixes.*

(1) From intransitive verbs by the addition of suffixes having active signification :—

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ආ	... (උ ^o) දල, 'to shine'	... උදල, 'that-shone,' 'shining.'
ආන or න	බබල, 'to shine'	... බබලන, 'that-shines,' 'shining.'
ඉ	... සිට, 'to stand'	... සිටි, 'that-stood.'
ආත්තාඩු	... ගා, 'to go'	... ගත්තාඩු, 'that-is-going.'
උ or උ	ගඬ, 'to cry'	... ගඬු, 'that cried' (ගඬු = ගඬු).
තා	... තුස, 'to be pleased.'	... තුත්තා, 'pleasing.'

(2) From transitive verbs by the addition of suffixes having active or passive signification :—

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ආ	... කර, 'to do'	... කල, 'that-did' or 'that-was-done.'
ආන or න	... ,, ,,	... කරණ, 'that-does' or 'that-is-done.'
ආත්තාඩු	... ,, ,,	... කරත්තාඩු, 'that-is-doing' or 'that-is-being-done.'
පු†	... ,, ,,	... කරපු = කල.
උත් or උත්තාඩු	ද, 'to give'	... දුන් or දුන්තාඩු, 'that-gave' or 'that-was-given.'

NOTE.—The initial vowel in the suffixes ආන and ආත්තාඩු is sometimes replaced by ඉ, ඵ, and ම, as in සිටින or

° Upasarga.

† ප, of which පු seems to be a modification, occurs in classics and is perhaps connected with the auxiliary verb පෑ, 'to put.'

සිරිත්තාඩු, දෙන or දෙත්තාඩු, බොන or බොත්තාඩු, &c.
(Vide §§ 122 and 179.)

251. *Verbal Nouns formed by means of Suffixes.*

Suffix.	Verbal root.	Derivative.					
දත්තා දත්තේ දත්තේ දත්තා දත්තා	කර, 'to do'	... { <table border="0"> <tr><td>කරත්තා</td></tr> <tr><td>කරත්තේ</td></tr> <tr><td>කරණුයේ</td></tr> <tr><td>කරණුලා</td></tr> <tr><td>කරණවා</td></tr> </table> 'he who does, 'doer.'	කරත්තා	කරත්තේ	කරණුයේ	කරණුලා	කරණවා
කරත්තා							
කරත්තේ							
කරණුයේ							
කරණුලා							
කරණවා							
දත්තී ...	" "	... කරත්තී, 'she who does,' 'doer' (fem.).					
දත්තෝ ...	" "	... කරත්තෝ, 'those who do,' 'doers' (m. or com.).					
දත්තියෝ ...	" "	... කරත්තියෝ, 'those who do,' 'doers' (fem.).					
ආ or ඵ ...	" " (= කළ)	... කර, කෙරේ, කලා, කෙරෙණි, 'one who did,' 'doer.'					
දත්ත	" "	... කරණු, 'doing.'					
කම්	" "	... කෙරුම්, 'doing.'					
කම්	" "	... කිරීම or කෙරීම, 'doing.'					
ඉඳි	තට, 'to dance'	... තැඳිඳි, 'dancing.'					
ආ or ඵ ...	" " (= තැටු)	... තැටුවා, තැටුවේ, 'one who danced,' 'dancer.'					

NOTE.—There are a few verbal nouns, formed with the suffixes මන and මනාව, as ලියමන, 'writing,' 'letter'; කියමන, 'saying,' 'statement'; දීමනාව, 'giving,' 'donation'; තිහමන, 'begging,' 'beggary'; විදමන, 'hole' (bored); විසමන, 'weaving.' They are now used as common nouns. (Vide p. 69.)

252. A few examples of Sanskrit (i) verbal adjectives, and (ii) nouns formed by means of suffixes appear below:—

(i.)

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
දත්තිය	... කෘ 'to do'	... කරණීය, 'proper or fit to be done.'
තවා	... " "	... කරණීවා, 'proper or fit to be done.'
ත	... " "	... කෘත, 'which was done.'
ඉත	... භූ, 'to offer,' 'adore'	... භූත, 'offered,' 'adored.'
දත්තිය	... ශ්‍ර, 'to hear'	... ශ්‍රවණීය, 'proper or fit to be heard.'
තවා	... " "	... ශ්‍රවණීවා, 'proper or fit to be heard.'

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ඔ	... ශ්‍රී, 'to hear'	... ශ්‍රීවි, 'proper or fit to be heard.'
ඔ	... " "	... ශ්‍රීභ, 'which was heard.'

(ii.)

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ආ	... පඨ, 'to read'	... පඨඨ, 'lesson.'
"	... භී, 'to fear'	... භය, 'fear.'
ආස	... කෘ, 'to do'	... කාරක, 'doer,' 'agent.'
ආභ	... දා, 'to give'	... දාභ, 'gift,' 'alms.'
යස	... " "	... දායක, 'giver,' 'subscriber.'
ඉන්	... කා, 'to do'	... කාරිත් (කාරි ^o), 'doer.'
"	... වස, 'to dwell'	... වාසිත් (වාසි ^o), 'dweller.'
භ	... ගම, 'to go'	... ගමභ, 'going,' 'journey.'
"	... භුජ, 'to eat'	... භෝජන, 'that which is eaten,' <i>i. e.</i> , 'food.'
කා	... කා, 'to do'	... කාරී, 'doer,' 'agent,' 'author.'
"	... දා, 'to give'	... දාකා, 'giver.'
ධු	... ධා, 'to support'	... ධාතු, 'that which supports,' 'root.'
ඔ	... කා, 'to do'	... කායනි, කායන, 'that which is pro- per to be done,' 'business.'

Suffixes not treated of here may be gathered from foregoing chapters. Of Sanskrit suffixes only the most common are given.

Prefixes are few in number, and have been enumerated under Nipátas and Upasargas. (*Vide* §§ 211 and 212.)

REDUPLICATION OF WORDS.

Derú or Dvitarúpa.

253. The reduplication (දෙරු or විධරුභ) of words is an important element in the Sinhalese language and deserves some notice here. Some examples are given below to direct the student's attention thereto (*vide* §§ 54 and 69):—

(a) Past participles are often doubled to denote continuation of action, and they then usually have stronger force than present participles, *e. g.* ලියලියා = ලියමින්, 'writing';

^o These are the Nom. forms of කාරිත් and වාසිත්. They are the forms generally used in Sinhalese compositions.

දීදී = දෙමිත්, 'giving'; බලබලා = බලමිත්, 'seeing,' 'looking'; බැණබැණ, 'abusing.' Note that in reduplication the first past participle, if ending in a long vowel, is changed into its corresponding short vowel. This, however, is not the case when past participles to which ලා is added are doubled, e.g., කාලා කාලා, 'having eaten (heartily or continuedly)'; අඩාලා අඩාලා, 'having cried (incessantly).'

(b) Verbs in the imperative mood are reduplicated to imply urgency as දුවදුව, 'run run'; වචවච, 'come come'; නිවසින නිවසින, 'stand stand' or 'stop stop.'

(c) Verbal nouns in the dative case are reduplicated to denote the repetition or continuation of the action, as කණ්ට කණ්ට = 'as eating went on,' දුවණ්ට දුවණ්ට = 'as running went on.' The expression කණ්ට කණ්ට රසයි may be rendered by 'the more eaten, the better it tastes.'

(d) Verbal adjectives are doubled to indicate individuality, as කියන කියන = 'that is said'; බැලූ බැලූ = 'that looked.' Thus කියන කියන වචනේ and බැලූ බැලූ මිනිසා may be respectively rendered in English by 'every word that is (or is being) said' and 'every man that looked.'

(e) The adverbs බැහැ or බෑ = 'cannot'; නැහැ or නෑ, 'no,' 'not'; අද, 'to-day'; හෙට, 'to-morrow'; දැන්, 'now'; &c., when reduplicated, denote determination or positiveness.

(f) Adjectives are doubled to intensify the quality expressed, as හොඳ හොඳ, 'good good' (= very good); මිසුරු මිසුරු, 'sweet sweet' (= very sweet); මහත් මහත්, 'large large' (= very large).

(g) Interjections are commonly reduplicated for emphasis, as චීචී, 'fie! fie!'; සාධු සාධු, 'bravo! bravo!' They are sometimes repeated more than twice. (*Vide* p. 314.)

(h) Nouns are sometimes reduplicated, chiefly in books, to indicate succession, as ගම ගම, 'from village to village'; දවස දවස, 'from day to day,' 'daily'; රටෙක්කි රටෙක්කි, 'from country to country.' Such expressions are better

expressed by using the particle පාසා after the single noun,* as ගමක් පාසා, දවසක් පාසා, රටක් පාසා.†

The following sentences illustrate some of the uses of reduplication: අපි නොයෙක් නොයෙක් බඩු ගණ වෙළඳුමට ගියෙමු, 'we went to trade taking *many* and *various* goods'; ලඟලඟදීම බබර (or දබර) දෙකක් වූහ, 'there were two quarrels *within short intervals*'; "මේ ලෙඩට මේමේ දෙය නඳුරුය"‡ (or නරකය more commonly), 'these things and these (*i. e. such and such things*) are bad for this disease'; රුපියල් දෙකේ දෙකේ මුද්දර දෙකක් මිලේට ගත්තෙමි, 'I bought two stamps of two rupees *each*'; අට දෙනෙකුට රුපියල් දෙක දෙක දුන්නේය, 'he paid eight persons two rupees *each*'; එක එක ගිහන්නාට වසායක් බැගින් දුනිමි (or එක එක වසාය දුනිමි, වසාය එක එක දුනිමි or වසාය වසාය දුනිමි),§ 'I gave a cloth (lit. '*each* cloth') to *each* beggar'; "මෙසේ එකිනිකිගෙන් දවස දවස බැගින් දන් දෙන කල්හි" (or දවස දවස දන් &c.), 'while thus giving alms *at the rate* of one day from *each* house'; "අප වෙන වෙනම විසුවමුනව: පසලොස්දවසින් පසලොස් දවස|| එක්වමහ," 'it is better (lit. 'good') that we should (*each*) live separately: we will meet *once in every* fifteen

* Reduplication of nouns before the particle පාසා is also sanctioned by usage.

† The expression දවසපාසා, which is now very commonly used, is equivalent to දවසක් පාසා. The same idea is also commonly expressed by putting the first noun in the ablative case, as ගමින්ගමට, දවසින් දවසට (or දවස), රටින් රටට. ගෙංගෙට (= ගෙයින් ගෙට), 'from house to house' is a common expression and sometimes carries the sense of 'commonly,' 'everywhere.'

‡ In classics නඳුරු is the word generally used for 'bad,' while නරක (Eḷu නිරක) is treated as a noun signifying 'hell,' in which sense it is used even now. නරකාදිය (lit. 'Naraka, &c.' *i. e.*, referring to the other three hells) is the word colloquially used for 'hell.' නරක in the sense of 'bad' seems to be modern.

§ Or sometimes in classics එක එක වසායක් බැගින් දුනිමි. This idea is also expressed thus: ගිහන්නාට එක එක වසාය බැගින් (or එක එක වසාය, &c.) දුනිමි. In classics එක එක used in such cases often occurs as එකි එකි.

|| Or පසලොස්දවසකට වරක්.

days'; ලෙඩේ ක්‍රමක්‍රමයෙන් අසාධාර්‍යවිය, 'the disease became *gradually* (lit. 'degree by degree') incurable'; මහසායා* කඩකඩකොට කපා කැබැල්ල කැබැල්ල (or කැල්ල කැල්ල) වික්කෙමි, 'I cut *up* the fish and sold it *piece meal*'; දුනදන බොරු කීම මහා පාපයකි, 'the telling of lies *milfully* is a great sin'; ඒනෙම පිටපිට හතරදවසක් මා බලන්නට අවේය, 'he came to see me four days *consecutively*'; මම කඩදැසි කාටකාටත් බෙදූ දුනිමි, 'I distributed (lit. 'having divided gave') paper among *everybody irrespectively*'; "ඒ දෙදෙනම සමසමවුහ"; 'they were both equal (*one to the other*)'; "ඒනියායෙන් මහතෙරහුද දවස දවස බත්ගෙණු සෙකි," 'and the great priest was in that manner conveying boiled rice day by day (*i. e., daily*)'; මවා එකඑක දියත්, 'give them *one by one*'; "සමියමි දෙයක් ඉල්ලනකල ඒඒ† දෙයම දියසුත්තේය," 'when anything (*whatever*) is asked, that *very* thing should be given.' ඔවු තොවුන් = 'them (they) individually'; එකිනෙකා = 'one another'; තමතමන් = 'each one separately'; වික වික or විකෙන්වික, 'little by little,' 'gradually'; පරසපර or අනෙක්නා, 'from one to another,' hence 'mutually.'

SYNONYMS.

Paryyāya Vachana.

254. As a knowledge of Elu synonyms (පසනිය වචන) will be interesting to the student of the language, a few examples have been selected.‡ Each synonym has a signification of its own, characteristic of a certain quality in or attribute of, the object designated; but no material distinction is made in their use as in the case of English synonyms. The majority occur in poetry, and are the creations of poets.

* Or colloquially මාලුවා or මාලු කුරියා (or කුරියා).

† Notice the correlative expressions සම සම and ඒ ඒ.

‡ For a thesaurus of synonyms the *Nāmāvaliya*, &c., should be consulted.

The more common synonyms are marked with an asterisk (*). A few of the Sanskrit synonyms in common use are given parenthetically after Eḷu words. The inherent significations of the epithets for Buddha are explained by way of illustration.

(1) For the *Buddhas* (in general).

අනදිවර.	දිසනා.	මහඉසි.	සවණ.
ඉසුරු.	දිනිසුරු or දින	මරරුසු.	සමුණ.
තිලෝකා.	ඉසුරු.	මුනි.	සමකැස්.
තිලෝකුරු.*	තරසි.	මුනිඳු.*	සමත් බඳුරු or
දසබල* or දසමුල්.	තරපවර.	මොක්කාදුරු.	සමත්බඳුරු.
දමිරද or දමිරජ.	තරදම්සැරි.	ලොවග.	සිරිගත.
දිනිඳු.	පසැස්.	ලොවිඳු.	සිඳු.
දිනිත්ඳු.	පැණැස්.	විනා.	සිරිමත්.
දිසබජ.	බගවත්.*	විනාසක.	සුගත්.*
දිසැස්.	බුදු.*	සතර.	සුගතිඳු.*

(Vide § 255.)

Explanation of the Inherent Significations.

අනදිවර, 'nobler than or superior to others.'

ඉසුරු, 'the lord,' 'the chief.'

තිලෝකා, 'chief of the three worlds.'

තිලෝකුරු, තිලොආදුරු, 'teacher of the three worlds.'

දසබල or දසමුල්, 'possessed of ten powers.'

දමිරද or දමිරජ, 'king of justice or righteousness.'

දිනිඳු, දිනිත්ඳු, 'supreme conqueror,' 'supreme Jina or Buddha,' 'chief among men.' (දින + ඉඳු or ඉත්ඳු.)

දිසබජ, 'father of the world.'

දිසැස්, 'eye of the world.' (දිස + ඇස්.)

දිසනා, 'lord of the world.'

දිනිසුරු or දිනඉසුරු, 'chief conqueror,' 'supreme Jina or Buddha,' 'chief among men.'

තරසි, 'the man lion,' *i. e.*, 'chief,' 'king.'

තරපවර, 'supreme or noble among men.'

තරදම්සැරි, 'trainer (lit. 'driver') of men who are to be subdued.*'

* This has reference to Buddha's power of subduing those who rose against him and his doctrines, and converting them to his religion.

පසැස්, 'the five-eyed' (i.e. the bodily eyes (මසැස්), the mind's eye (පැණෑස් or පැණැස්), the godly eye (දිවෑස්, දිවැස්, or දිවස්), universal (omniscient) eye (සමතැස්), and Buddha's eye (බුදුෑස්). (පස් + ෑස්.)

පැණැස්, 'possessor of the eye of wisdom.' (පැණ + ෑස්.)

බහවත්, 'supreme or adorable,' 'destroyer of all worldly passions,' 'the fortunate,' 'the blessed one.'

බුදු, 'the enlightened or omniscient.'

මහඉසි, 'the great Rishi.'

මරරූපු, 'enemy of Mára.*'

මුනි, 'holy sage or devotee.'

මුනිඳු, 'supreme or chief Muni.' (මුනි + ඉඳු.)

මොකුඳුරු, 'teacher of Nirváṇa.' (මොක් + ෑඳුරු.)

ලොවක, 'the chief of the world.' (ලො + අක.)

ලොවිඳු, 'the chief of the world.' (ලො + ඉඳු.)

විතා or විතාසක, 'peerless.'

සතර, 'teacher or ruler.'

සවණ, 'omniscient.'

සවැණි, 'surrounded by six rays of glory.'

සමතැස්, 'possessor of an universal eye.'

සමන්බදුරු or සමන්බහදුරු, 'the all-auspicious or all-fortunate.'

සිරිතන, 'possessor of rich bodily splendour,' 'one full of prosperity.'

සිදු, 'the successful.'

සිරිමත්, 'the prosperous or fortunate.'

සුභත්, 'he who has reached perfection of wisdom,' or 'who has a fair form.'

සුභතිඳු, 'the supreme or noble Sugat' (g. v.).

(2) Special epithets for (Gautama) Buddha.

ගොඤ්ඤොත් | මහමායානෙත් | සැසි | සැමුනි | සිදුභත්.

Explanation.

ගොඤ්ඤොත්, 'of the race of Gautama.'

මහමායානෙත්, 'the son of Maha Máya.'

* The Hindu Cupid and god of death.

සෑසි, 'chief of the Śākya tribe.'

සෑමුනි, 'Muni or sage of the Śākya tribe.'

සිදුහත්, 'accomplisher of his purpose.'

3. *Nirvāṇa*.—අසංකත, අපචග්, අනාසව, අමත, අමා, දිප, නිවන්,* නිරෝද, පරයණ, පද, මොක්,* සිව, සුද්දදස, සෙත්. (Sk. නිව්ණ, මෝක්ක, අපචග්.)
4. *Heaven (the world of gods)*.—අමර, අවරෝහ, කිදසපුර, දිව, දිවවස්, දෙවිලෝ,* දෙවිනිවෙස්, නාක, සුරනිවෙස්, මන්දර, සග්,* සක්පුර,* සසිරික, සගවස, සුරලෝ.* (Sk. දිව්‍යලෝක, ස්වර්ග.)
5. *Gods*.—අමර,* අනිමිස, අමපා, ආදිත්තදන, කතුමුජ, කිදස්, දිත්රුපු, දිවි, දෙවි,* නිදර or නිජර, බුන්දරක, මුරු,* විමුද, සගවැසි, සුගත්, සුර,* සොබක. (Sk. දේව, සුර.)
6. *Sun*.—අරුණ, ඉරු* or හිරු,* උස්ණදර, කමලකර, ගහමිණි, හිමරැස්, තවරුපු, තපනකර, තික්මෙරද, දවස්කම්, දිනපති,* දිගනෙත්, දිවාකර,* දිනමිණි, දිනිඳු, දිනකර, දිවසුරු, දිනිසුරු, නුබමිණි, පබාකර, පතග, බානු, බාසුරු, බාස්කර, මිතුරු, මිහිර, රවි* or රවි,* රැස්කම්, විබාකර, විරෝචන, සත්තුරග, සගස්රැස්, සවිතු, සැබරැස්. (Sk. සුර්‍ය, රවි.)
7. *Moon*.—ඉඳු, උළිඳු, කලානී, වන්ද, තරිඳු,* තුසරකර, තුරුපති,* දදරද, නිසසුරු, නිසපිය, පිනිපා, මා, රජ, රෙගෙණිසුරු, සසල, සසක්, සසදර, සද,* සිසිරකර, සිසි, සේකර, සොම්,* හිමරැස්. (Sk. චන්ද්‍ර, සොම්.)
8. *Stars*.—උඵ, ගහ,* පෝති,* තරු* or තුරු,* දදු, දිගතු, දෝ, තකත්.* (Sk. තාරකා, තක්ක, ග්‍රහ.)
9. *Devil*.—පිසස්, පේ, පේත,* බු,* යක්,* සක්ස,* රතූස් දරු. (Sk. යක්ක, ප්‍රේත, පිඤ්ච.)
10. *Sky*.—අමර,* අහස්,* කා, ගුවන්,* ගහන්මග, ගුවන් මග, දිවි, දෙවිගන්මග, නුබ, රිච්චන්, වලාමග, වාපිටු, විසත්, වෙන්පද, සියොත්පියෙස්, සුරමග. (Sk. ආකාශ, අමර, ගහණ.)
11. *Maha Mera*.—හිරිරද, මදුරු,* මහමෙර,* මුදලිඳු, මෙර,* රත්හිරි, සුනෙර, ගෙමිතුඵ. (Sk. මහ මෙරු.)
12. *Clouds*.—අඹ or අබ, ගනබ, ගත,* දලදර, දෙවි, පියවුරු or පියසුරු, පැදුම්, මේ,* වලා,* වලාතුල්,* සිදුවන්, සිලිල්, සිලිල්ද. (Sk. මේඝ.)

13. *Rain.**—වට, වහරේ, වැසි,* විවි, පොද.* (වකී.)
14. *Lightning.*—අක, අකණ, අකුණු,* වපල, වංවල, ජෙ, විදු, විදුලිය,* විදුකර, සමිපා. (Sk. විදුලලයා.)
15. *Day.*—අහනි, දහ, දවස්* or දිවස්, දු,* දින,* මුලුරු, වර, වාසර. (දිවස, දින, වාර.)
16. *Morning.*†—අලු, අලුසමි,* උදය,* පබා, පහන්, පාන් දර.* (Sk. උදය.)
17. *Evening.*—ඌමුව, සවස්,* සැදු, සැන්දෑ* or හැන්දෑ.* (Sk. සභක.)
18. *Night.*—උසාසනි, නිසමි, නිසා,* යාමිනි, රජනි, රනි,* ඌ,* සන්වරි. (Sk. රුත්‍රි, නිශා.)
19. *Year.*—අවුරුදු,* වස්,* වසර,* සන්වසර, සන්වත් සර.* (Sk. වකී, සංවත්සර.)
20. *Fire.*—අහ, අහල, කිණුමහ, කේතු, ගිනි,* ගින්දර,* රෝනි, දල, දහන්, දුමිකෙගෙලි, දුමිසොන්, නල, පවක, බාහු, සොන්, සහ, සිකි, හුතැස්. (Sk. අහනි, වහනි.)
21. *Wind or Air.*—අනිල, දහන්සැරි, දියපණ, නල,* පවන්,* මරු, මාරුත,* වා,* වායු,* වාත,* සමරණ, සමර, සුලහ,* හුතැස්සහ. (Sk. වාත, වායු, මාරුත.)
22. *Earth.*—ඉල්, කුදුරු, ගජපිටු, ජගනි, දර, දරණි,* දෙරණ* or දෙරණි,* පව්වි, පුතුච්චි, පොලෝ,* බිම්,* මනි,* මිනි,* or මි, වසුන්දර, වසුමනි, වසුදර, සමාදර. (Sk. පෘථිවි, භූමි.)
23. *Man.*—ජන,* දන,* නර,* පිරිස්,* පිරිමි,* පුරිස්,* පුරුඤ,* පුම,* පුමන්, පුඤල්, පෝරිස, මනුජ, මන්, මානුස, මානව, මිනිස්,* මිනි.* (Sk. මනුෂ්‍ය, ජන, පුරුෂ)
24. *Woman.*—අහන,* අමු,* අම, ඉතිරි,* ඉඟ, කල්, කම, කන්,* ගැණි* or ගැහැණි,* කුහුවහ, දිගැසි, නිලු පුලුඤ, පමා, පිය, පියබඳ, බිරිඳ,* මලහ, මාගම්,* මෙහෙලි, යෙහෙඹි, යොන, ලඳ* or ලද, ලිය,* වලහ, වනිනි, වම්, විලසි, සඳකැන්, සොදුර.* (Sk. සත්‍රී, අසිභතා, කාන්තා.)
25. *King.*—කැන්,* දෙරණිසුරු, නරපා,* නරණ, නර පනි,* නරදිපනි, නරඉසුර, නරනිඳු,* නරදෙවෙර,

* පොද is applied to 'drizzle.' It also means 'little.'

† Vide foot-note † on p. 410.

- තරදෙවු, නිරිඳු,* බුච්ඡා, බුපා, මිහිපල්* or මිපල්,*
මිනිඳු, මිහිපති or මිපති, රජ* or රද,* රජ්ජරු.*
(Sk. රජ, තර්ථ.)
26. *Learned or wise man.**—කවි or කවි,* කිවිඳු,* දදු,
නියවත්, නැණසර, පඬි,* පැණසර, පැණවත්,* බා,
වැක්ක,* විඳු, විසත්,* විසකුණු. (Sk. පණ්ඩිත,
වෘක්ක, ඥානවතා, ප්‍රඥවතා.)
27. *Friend.*—මිත්,* මිතුරු,* යහලු, යහළු,* සහලු, සබද,*
සග, සකි,* සිසි, සුහුදු. (Sk. මිත්‍ර, සඛි.)
28. *Enemy.*—අමිතුරු,* අරිවු or අරිට, අරි, අහිත,* දුටු,
දුහු, නොමිතුරු, පර, පසමිතුරු, පිළිමල්, රජු,*
විරිඳු, විපක්, විපත්, සතුරු.* (Sk. ශත්‍රු.)
29. *Forest.*—අරත්,* අටවි or අඩවි,* අඳු, ඉඳු, කැලෑ,*
ගහණ, දඩ,* න, බැදි,* රත්, වල්,* වන,* වලතා,
හිම.* (Sk. අරණ, වන, අටවි.)
30. *Bó-tree (Ficus religiosa).*—ඇසකු, ගජසන, දුමරද,
දුමිඳු, බෝ,* බෝදුම,* මව්ලපත්, සලදල. (Sk.
බෝධි.)
31. *Cocoonut tree.*—කස,* ජලපල, නාලිකේර,* තෙරළු,*
පුපුකු,* පොල්,* මාරුක්* or මහරුක්.* (Sk. නාලි
කේර.)
32. *Tree.*†—ගස්,* තුරු,* දුම්, පා, රුක්* or රික්, විටප,
වෙලෙස්, සල්. (Sk. දූම, වෘක්ෂ.)
33. *Lion.*—කෙසරු,* පසවත්, පසවත්, මිහිඳු,* මුච්ඡු,*
මුවරද,* සිහ* or සි, සිර ද හරි. (Sk. සිංහ.)
34. *Elephant.*—අලි,* ඇත්,* කිරි, ගජ,* දිරද, නා, පිතිසා,
මහග, වරණ, සරග, සිඳුරු. (Sk. හසනි, ගජ.)
35. *Horse.*—අස්,* තිදස්, තුරග,* දිවන, මිශුරුපු, සවිද,*
සිදු, හස. (අශ්ව.)
36. *Bird.*—කුරුළු,* තුරු, දද, රිස, ලිහිණි, වි, විහග, සත
පත්, සියොත්.* (Sk. පක්ෂ.)
37. *Snake.*‡—අසිවිස, අහි,* උරග,* උරපත්, උරපා,
දරණ, දිග්දු, දෙදිවු, නස්,* නා,* පාදදර, බරණ,
බුජග, වාබොජුත්, විසදර, සජ.* (Sk. සරී, නාග,
අහි.)

° The first three words are generally used in the sense of 'poet.'

† සල් (or හල්) is generally applied to the particular tree, *Shorea robusta*.

‡ හස්, නා and නාග are generally applied to 'cobra-de-capella'

38. *Sea*.—අණුව, අණවුරු, උදදි, තිදු, ජලනිදි, දලනිදු, දල රැස්, මුහුදු* or මුදු, රුවනකර, සමුදු, සමුදුර, සසුර, සාර, සිදු, සිලිලාර. (Sk. සමුදු, සාගර.)
39. *Fish*.—දලසර, දිගදිනි, තිපත, පිනිපා, මස්, මාලු,* මිත්.* (Sk. මයසා, මිත.)
40. *Gold*.—කතක,* කත or කතා,* කසුත්,* කසු, රත්,* රත්රත්,* රසුවත්, රුවත්,* සුවත්, ගරි, ගෙමි. (Sk. කංඡි, කතක, කාංඤ්චන.)
41. *White*.—ඇලි,* එල,* ගොර, දවල,* පඬු, පවුරු, පමෙර, සිත, සුදු,* සේ, ගෙල.* (Sk. ධවල, සෙවිත, ඥා.)
42. *Couple*.—දුවයම, දෙ,* දෙයො, සුග,* සුගල* or සුවල,* සම, සගල.* (Sk. සුගල, සුගම.)
43. *Great or large*.—ඇලි,* ඇත්,* උරු, උලරු, මලරු, ගර,* තුල්, තුමුල, දල,* දුඬි,* නැමල or නැවුළු,* පතර, මහරු, මහ,* මහත්,* මා,* ලොකු,* විපුල් or ල, විසල්* or විසල, විසරු. (Sk. මහා, මහත්, දඪි, විපුල, විශාල.)
44. *Small or little*.—අණු, අලුළ, කුදු, කුඩු, කුඩා,* කුඩු, මද,* සිඟු, සිහිත්,* සිසුමි,* සුළු,* සුහත්, හිණි. (Sk. කුඤු, අලා, මද, ක්ෂිණි.)
45. *Near*.—අසත්,* අසල්,* අබියස, උව, කිවිටු,* නිකව, නිසත්, පස, ලහ,* වැලහත්, වෙත්.* (ආසනන.)
46. *Always*.—අනුබදු, අනවරත,* අරියොර, අරද, එක් වත්, ගනසර, ගන, ගහන, දවහ, නරතුරු or නිරතුරු,* නිතර,* නිබදු,* නිසැදි, නිකි,* නොකඩ,* නොසරස්, යොර, විස්සල්, සනත.* (Sk. නිරන්තර, අනවරත.)
47. *Quickly*.—ඉඟු, ඉක්මත්,* තුමුටු, සුහු,* ලුහු, වහා,* විස්සල්, වෙලෙවි, වේ, සකුස්, සහසා, සෙදල්, සේ, හත්, හඹ, හිඟු, හුද. (Sk. ශීඝු.)
48. *To arrive*.—එලමෙ,* පත්වෙ,* පැමිණේ,* ලඟාවෙ,* සපැමිණේ. (Sk. සමප්පාජ්ඣවෙ.)
49. *To say*.—කිය,* තෙපල,* දෙස,* බණි, සෙ, විස. (Sk. කථනඤ (or කථා)කර.)
50. *To see*.—දකි,* නරඹ, බල,* මග, ලක. (Sk. දභී නසකර.)

NOTE.—Eḷu verbs have few synonyms ; hence they are disregarded in books on synonyms. (Vide § 256.)

255. The majority of Sanskrit equivalents of Eḷu synonyms are adopted in the high Sinhalese, e.g., (for Buddha)

ඊඔර (= ඉසුරු), භ්‍රෙලෝකානායක (= තිලෝකා), භ්‍රෙලෝකාගුරු (= තිලෝගුරු), භ්‍රෙලෝකාවාසී (= තිලොආදුරු), දඹල (= දඹල), ධම්මරජත් (= දමරද), ජ්නේඤ (= දිනිඳ), ජගත්පිතා (= දියඔප), ජගදක්ඛි (= දියෂ්), ජගත්නායක (= දියනා), භගවත් (= බගවත්), බ්‍රබ් (= බ්‍රබ්), මුනි (= මුනි), ලෝකාග්‍ර (= ලොවග), විනායක (= විනායක or විනා), ශාසනා, (= සතර), සඵඤ (= සවණ), සමනායකි (= සමනාස්), සමනාග්‍ර (= සමත්බගුරු), ශ්‍රීභත (= සිරිභත), සුභත (= සුභත්), ශාකාසිංහ (= සෑසි), ශාකාමුනි (= සෑමුනි), සිඛාපී (= සිදුභත්), &c.

256. There are certain synonyms which are used with reference to degree of respectability or courtesy. They may be divided into those used (1) to ministers of religion, (2) to kings and nobles, and (3) to common people. (*Vide* p. 386.)

Examples.

i.	ii.	iii.
වභි ... සභපත්ඵෙ, සයි, ඔත්	වභි ... සභපත්ඵෙ, එයි	... සයි, ඔත්, 'goes,' 'proceeds.'
වලදයි ... සජ්ජාසත්ඵෙයි, අනුභව කරයි	වලදයි ... සැලකරයි, කියයි	... එයි, 'comes.'
වදුරයි ^o ... වැඩසිටියි, වැඩවසයි	... වසයි, වාසසකරයි	... කයි, 'eats.'
සැතපෙයි ... දහැත් ... මුලත්, හුණු පුවත්	... සැතපෙයි, නිදාගණි	... කියයි, 'says.'
පැත් ... පැත්, වතුර	... මුලත්, හුණු පුවත්	... සිටියි, ඉදියි, 'lives.'
		... නිදාගණි, බුදියෙයි, 'sleeps.'
		... මුලත්, හුණු පුවත්, 'betel, arecanut, &c., used for chewing.'
		... වතුර, 'water.'

NOTE.—Words of the first class are often applied to kings, who, in oriental countries, are addressed and respected as gods.

HOMONYMS.

Nanarut sada or Nánārtha śabda.

257. Homonyms (නනරුත් සද or නානාර්ථ ශබ්ද) or words having the same sound as another, but different in

---

^o The expression අවසර ලැබෙනවා (lit. 'receiving permission') is also used in the sense of 'saying.'

meaning, are very numerous. Only a few of them are given below. The more common meanings are stated first.

1. අකුර.—1, letter ; 2, sprout ; 3, pebble.
2. අග.—1, end ; 2, value ; 3, sky ; 4, demerit, calamity ; 5 body.
3. අඳුන්.—1, collyrium, eye-salve ; 2, dust ; 3, a tree (*Terminalia alata*) ; 4, antimony.
4. අම.—1, mango ; 2, to mould images ; 3, water ; 4, woman ; 5, sky.
5. අසි.—1, to sprinkle ; 2, shrimps ; 3, ascetic, Rishi ; 4, Śiva ; 5, wish ; 6, envy.
6. ආ.—1, to eat ; 2, whom ; 3, water ; 4, vessel ; 5, sky ; 6, head.
7. ආශ.—1, heat ; 2, roaring, noise ; 3, wave ; 4, speech, word ; 5, bush ; 6, peak of a mountain.
8. ආරු.—1, parents ; 2, teacher ; 3, reddish ; 4, heavy, long.
9. භවන.—1, bitter ; 2, landing place ; 3, good water ; 4, stragem ; 5, religion ; 6, teacher.
10. භූරු.—1, until ; 2, tree ; 3, star ; 4, drum ; 5, joy, pleasure ; 6, bird.
11. භවර.—1, bank, shore ; 2, elderly Buddhist priest ; 3, thirteen ; 4, old.
12. අල.—1, rough, large ; 2, tooth, tusk ; 3, matted hair ; (අල), 4, water ; 5, to shine ; 6, leaf ; 7, fire, flame.
13. භ.—1, foot ; 2, put forth ; 3, alms-bowl ; 4, recital, lesson, scripture ; 5, milk ; 6, tree ; 7, ray ; 8, share.
14. පල.—1, clothes ; 2, bird's tail ; 3, tree ; 4, fruit ; 5, demon.
15. මරු.—1, Māra, death ; 2, wind ; 3, sand ; 4, country.
16. මුඛ.—1, Buddha ; 2, devotee, ascetic ; 3, quick silver ; 4, mind ; 5, moment.
17. මුල.—1, the 19th asterism ; 2, root of trees ; 3, near ; 4, seed ; 5, avarice ; 6, price (= modern මුල).
18. වස.—1, year ; 2, rain, rainy season, year, water ; 3, evil effect ; 4, race, lineage ; 5, bamboo, reed.
19. ව.—1, wind ; 2, word ; 3, to endure ; 4, rain.
20. වය.—1, age ; 2, paddy ; 3, it-happened ; 4, sickness ; 5, sky ; 6, yoke.
21. සත්.—1, seven ; 2, truth ; 3, umbrella ; 4, creature ; 5, good people ; 6, science.
22. සඳ.—1, moon ; 2, joint, combination ; 3, prosody ; 4, epistle ; 5, noble ; 6, time.
23. සර.—1, to go, move ; 2, rustling sound, &c., 3, vowel, sound ; 4, lotus ; 5, across.
24. සන්.—1, ear ; 2, grief ; 3, perspiration.
25. සිඳ.—1, shame ; 2, lime-stone ; 3, numbness ; 4, line ; 5, sun.

Elevation and Degeneration of Words.

258. To attract the student's attention to a study of the changes in meaning many words have undergone, a few instances are here noticed :—

කඔ, originally meant 'throat': it is colloquially used in the sense of 'mouth.'

කම්මල, literally means 'workshop' of any kind, and was so understood in ancient times; it is now applied solely to a 'blacksmith's forge.'

කණ්ණියා, originally meant 'one who knows the science of (astronomical or astrological) calculations'; it now means 'a man of the tom-tom beater caste.' (*Vide* නැකනියා.)

කණ්ණිනාන්සේ, was originally applied to the 'chief or head Buddhist priest of a community': it is now used in a disrespectful sense of a priest of improper conduct.

කඳ, formerly meant 'smell' (whether good or bad, generally the former): it is now applied exclusively to 'bad smell,' while 'good smell' is termed සුවඳ (*i. e.*, සුඳ) or පුස (*colloq.*) lit. 'flower.'

කස්, 'tree,' originally meant 'plant.'

කෙදර (or කෙදර), was originally used in its literal sense of 'the door of the house': it is now always used in the sense of 'home or house.'

කණ්ඩාර, which is now applied to a 'large bell,'* seems to be a contraction of කණ්ඩාරම = 'sound of bell.' The Sk. කණ්ඩා is however used in classics.

නැකනියා, originally meant 'astrologer': it now means 'a man of the tom-tom beater caste' (කෙරවායා), the members of which have for a long time made astrology their study.

පණ ගැලවීම, was originally used in the sense of 'taking away life,' *i. e.*, 'killing': it is now used in the opposite sense, namely 'saving life.' *Cf.* the classical expression දවස් ගලවා, 'having passed or spent days.'

පණුවා, originally meant any 'animate being': it is now restricted to 'worm.'

පත්සල, originally meant "a leafy hut," whether occupied by a priest or a layman: it is now applied only to

* A small hand bell is called ගණ or ගණේ.

a Buddhist monastery, without any reference to the materials of which it is built.

ප්‍රයෝග, 'construction,' is always colloquially used in the sense of 'stratagem,' 'trick.'

බැණීම, originally meant 'speaking' or 'preaching': the meaning is now corrupted into 'insulting' or 'abusing.'

විජ්ජා, identical with the Prakrit (and Pali) form of the Sk. **विज्ञ**, originally meant 'knowledge,' 'science': it now means 'jugglery,' 'illusion.'

සුභ, originally meant 'little': it now means 'much.'

NOTE.—**සුභ**, another form of **සුභ**, is more common now.

259. SOME USEFUL WORDS.

January, ජනවාරි (දුරුතු ^o).	Monday, සඳුදා (සොම්දින).
February, පෙබරවාරි (තවම්).	Tuesday, අඟහරුවාදා (කුජදින).
March, මාර්තු (මැදිනදින [†]).	Wednesday, බදාදා (බුදදින).
April, අප්‍රේල් (බක්).	Thursday, බාහසනිනදා (ගුරුදින).
May, මැයි (වෙසක්).	Friday, සිකුරාදා (කිවිදින).
June, ජූනි (පොසොන්).	Saturday, සෙනසුරාදා (ශනිදින).
July, ජූලි or ජූලයි (ඇසල).	Year, අවුරුද්ද, වර්ෂය.
August, අගෝස්තු (නිකිණි).	Century, සියස් අවුරුද්ද, ශත වර්ෂය.
September, සැප්තැම්බර (සිණර).	Month, මාසය, මස.
October, ඔක්තෝබර (වජ්).	Week, සතිය, සුමානස.
November, නොවැම්බර (ඉල්).	Fortnight, දෙසතිය, පසසය.
December, දෙසැම්බර (උඳුවජ්).	Day, දවස, දින, දා.
Sunday, ඉරිදා (ඊවිදින).‡	

^o The words within parentheses are the names of native months most nearly corresponding. The following stanza may help the student to remember the former and the latter corresponding to them :

“දුරුතු ජනවාරිදා තවම් පෙබරවරි මැදිනදිනට කිය මාර්තු මසේ
 බක්මස අප්‍රේල් වෙසක්ම මැයිමස පොසොන්මසට කිය ජූනි මසේ
 ඇසලට ජූලිද නිකිණි අගෝස්තුද සිණර සැප්තැම්බර තව මාසේ
 වක් ඔක්තෝබර ඉල්ද නොවැම්බර උඳුව දෙසැම්බර දෙලොස් මසේ”

It should be remembered that the native and European months do not begin on the same day, and only approximately correspond.

† Or මැදින. ‡ Often corrupted into බක් and උඳුවක් respectively.

§ The words within parentheses are used only in books.

Hour, පැය.^o
 Minute, විනාඩිය, මිනිවිටුව.
 Second, තත්පරය.
 Moment, මොහොත, ක්ෂණය.
 Daytime, දවල්.
 Morning, පාන්දර, උදය.†
 Noon, දවල්.†
 Evening, සවස, හවස, හැන්දූව.†
 Night, රැ, රත්‍රි.†
 Mid-day, ඉරමුදුන් වෙලාව, මද්ද
 හය.
 Midnight, මධ්‍යමරත්‍රිය, (පහලොස්
 පැවෙලාව, colq.), මහරැ.
 Ante-meridian, පෙරවරු, උදය
 කාලයේ.
 Post-meridian, පස්වරු, සවස්
 කාලයේ.
 Instant (of month), මේ මාසේ.
 Ultimo (of month), ගිය මාසේ, පසු
 ගිය මාසේ.
 Proximo (of month), එක මාසේ,
 ලබන මාසේ.
 North, උතුර.‡
 East, නැගෙනහිර, පෙරදිග.
 South, දකුණ.
 West, බස්නාහිර, අපරදිග.
 North-east, ඉසාය.
 North-west, වයඹ.

South-east, ගිනිකොණ, අගනිදිග.
 South-west, නිරිත.
 Zenith, ඌනිදිගාව.
 Nadir, අබ්බිදිගාව.‡

 Rupee, රුපියල.
 Cent, ශතය, සහස.
 ‡ cent, සහසාහස.
 ‡ cent, සහසාල.
 Pound(money), පවුම (or පවුණ්ඩ).
 Shilling, සිලිම, (pl. සිලිං).
 Penny, පැන්සය, පැනිය.
 Half penny, හමසල්ලි හතර.
 Farthing, හමසල්ලි දෙක.
 ‡ Farthing, හමසල්ලිය.
 Fanam, (1‡d.) පණම.
 ‡ Fanam, තුවිටුව.
 6 Tuttu (or 1‡ fanams), සත්හල්ලිය.

 Executive Council, සාරකයනාව,
 නීතිවිධායක මහානියතාව.
 Legislative Council, වෘත්තමායක
 (or නීතිදායක) මහානියතාව.
 Agent (Government), දිසාපති,
 ඵජන්ත.‖
 Judge, හඬුකාරය, විනිශ්චයක
 රයා.

^o A Sinhalese hour is equal to 24 minutes ; hence the distinguishing words ලංසි (or ඉංග්‍රිසි) and සිංහල are necessary to be used before පැය.

† පාන්දර (lit. 'light-bearer') and උදය (lit. 'rising' of sun) are used indiscriminately, yet the former would imply a time little earlier than that indicated by the latter ; සවස, හවස, and හැන්දූව all refer to time about sunset and up to dusk, after which රැ or රත්‍රි begins ; the time about mid-day is called දවල්. අලුයම (sometimes අලියම), and ගිමිදිග්ග are other words for 'morning' ; the former refers to time of day break and the latter to that of twilight, which is followed by අලුයම.

‡ දිසාව and දිග (or දෙස), 'direction,' are sometimes suffixed, as උතුරු දිසාව (or දිග), නැගෙනහිර දිසාව (or දිග), &c. In the case of the four minor directions කොණ, 'angle,' 'corner' is also suffixed, as ඉසාය කොණ (or දිසාව or දිග), &c.

§ The above ten directions are referred to in the expressions දස දිසාව or දසදිග.

‖ Honorific titles such as උත්තාන්තේ, &c., are affixed to these and other words applied to respectable persons.

Police magistrate, පොලීසි නඩු කාරය, පොලීසි මහෙස්ත්‍රාත්.	High road, මහසාර, මාවත (i. e., මහවත).
Courthouse, නඩු ශාලාව, උසාවිය.	Holiday, නිවාඩු දවස.
Village Tribunal, ගංසබාව.	Levée, රජදක්ම.
Case, නඩුව.	Library, පොත්ගෙය, ප්‍රකාශනාලය, ලිපිබෙරිය.
Complaint, පැමිණිල්ල.	Newspaper, ආරක්ෂිත පත්‍රය, පුවත්ත පත්‍රය.
Complainant, පැමිණිලිකාරය.	Museum, කටුගේ, කොන්කාසාරය.
Defendant, විත්තිකාරය.	Municipality, නගරිකය.
Agreement (Deed), පොරොන්දු මපුව.°	Peace officer, සමාදාන මුද්‍රාණිකය.
Bill of sale, සිත්තකිකර මපුව, සිත්තකිකරය.	Police headman, පොලීසි මුලා දානිය.
Debt Bond, සහ මපුව.	Petitioner, පෙත්සම්කාරය.
Gift (Deed), කැණි මපුව.	Photograph, ඡායාරූපය.
Lease (Deed), බදු මපුව.	Railway train, දුම්රනය, දුම්රනේ වලිය.
Mortgage (Bond), උස (or ග) ස් මපුව.	Steamer, දුම්පැව.
Examination (in learning), (පාඩම්) විභාගය, විභාගය.	Resthouse, නානාගම.
Gravets (four), කබවත් (ගහර).	Witness, සාක්ෂිකාරය.

SYNTAX.

260. වාක්‍යයෝජනා, Syntax, † teaches how sentences are constructed in conformity to the rules of grammar.

261. Every ordinary sentence consists of two essential parts :—

- (1) කතු or කඩී, ‡ subject : i. e., that about which some affirmation is made ;
- (2) කිරිය or ක්‍රියා, predicate : i. e., that which is affirmed of the subject.

Thus in the sentence සඳ බබලයි, 'the moon shines,' සඳ is called *katu* or *kartri* and බබලයි, *kiriya* or *kriyá*.

° පත්‍රය, 'leaf,' 'sheet,' is also occasionally used for මපුව. කාරය or හරය is also similarly used.

† Some writers have designated this by කිරියකර පදයබද (ක්‍රියාකාරක පදයබදය). *Vide* § 115.

‡ This term is generally restricted to the subject of an active verb, i. e. when the subject stands for the doer of the action : it is also termed උතුකතු or උසනකඩී. Subject of the passive verb is called උතුකම් or උසනකම්.

262. When the subject is a pronoun it is often suppressed, being implied by the verbal ending. Thus a single verb may be a sentence, as ගියෙමි, 'I went' for මම ගියෙමි; අඬති, 'you cry' for ඔබ (or නෝ) අඬති; දුවයි, 'he runs' for එතෙම (or උ, &c.) දුවයි. The subject is not expressed also in imperative sentences, as මේ වැඩේ කර, 'do this work' for ඔබ (or නෝ) මේ වැඩේ කර; කථානොකරව or කථා කරණව එපා, 'do not speak' for ඔබ (or නෝ) කථා නොකරව or ඔබ (or නෝ) කථාකරණව එපා. (*Vide* § 3.)

When the subject is indefinite, it is sometimes omitted, as "මට දැඩාසේනසයි කියති," '(they or the world, ලෝ වැස්සෝ) call me Dāthāsēna'; මේ දිලිසෙන වසුවට ගඳ සන නාමය ව්‍යවහාරකරති, '(they) give the name moon to this shining object.'

263. The predicate is also omitted and some word other than a verb is used predicatively generally with the expletive ය or යි affixed to it, as මේ පොත මගේය (or මගෙයි), 'this book is mine'; මේ මගේ පොතය (or පොතයි), 'this is my book'; උමට දැන් කොඳද, 'are you well now?' උමේ ඉදිකවුම* කෝ, 'where is your needle?' ඒ මගේ පුතා, 'that (or he) is my son.' (*Vide* § 286.)

Classification of Sentences.

264. Sentences may be divided into six kinds, viz. :—

(a) Simple, (b) Complex, (c) Contracted, (d) Collateral, (e) Compound, and (f) Elliptical.

265. (a) A sentence containing only one subject and one finite verb is called a *simple* sentence. It may contain participial clauses. Ex. ගොරු ගෙයක් බිඳ බඩු ගෙණ ගියෝය, 'thieves broke into a house and took away goods' (thieves a-house having-broken things having-taken went); කඩිට ගොස් එලවලු ආදියා අරගෙණ වර, 'go to the market and bring vegetables, &c.' (to-the-boutique or

* The form ඉදිකවම is also colloquially used.

† කාරිය is often used colloquially in the sense of ආදිය, 'et cetera.'

market having-gone vegetables, &c., having-taken come);
 ලියුම තැපෑලෙන් ඇරිමෙමි, 'I sent the letter by post.'

266. (b) A sentence which consists of a principal sentence with one or more dependent or subordinate clauses is called a *complex* sentence. Observe that the subject and predicate are generally represented in these clauses by nouns or pronouns in an oblique case* and participial adjective forms respectively. Ex. ඔහු මල (or මැරුණු) බව නොදන සිටියෙමි, 'I was not aware that he had died'; උම කියන කතාව මමත් දනිමි, 'I too know the story that you are relating'; ඉර උදාවූ කල අඳුරු දුරුවේ, 'when the sun rises the darkness vanishes'; මා එකක් ගෙදර නොයව, 'until I come do not go home'; මට පණි විවසක් ලැබුනිනිසා දැන් ආවෙමි (or ආමි), 'as I received a message I have come now' (to-me a-message having-been-received as now I-came); සිබිවිම බොරුය කියන නමුත් තව සොයාබලන්නට (or බැලීම) වටි, 'although (they) say that the occurrence is false, it would be as well to inquire further'; බොරුසාක්ෂි කීවොත් උමට අවිච්ඡි ලැබේ, 'if (you) give (lit. 'said') false evidence you will be punished'; යමෙක් උමට අඛණසා (or අඛණසාසි) තමා මෙසේ කියව, 'if any one call you, tell (him or her) thus.' (*Vide* next section.)

267. Subordinate clauses may be divided into—

- (1) Substantive clauses; (2) Adjective clauses;
 and (3) Adverbial clauses.

(1) A substantive clause has the power of a substantive, as "ප්‍රාණඝාත නොකරව" යි බුදුහුදු අණකලසේක, 'Buddha commanded, Do not destroy life'; ඔහු විසින් බොරුවක් නොකියනලද (or ඔහු බොරුවක් නොකී) බව මම දනිමි, 'I know that he did not tell a lie.'

* Colloquially in the nominative case. (*Vide* §§ 299, 302, & 303.)

† Past tense අඛණසාසි (or අඛණසාවේ) යමි.

‡ This is pl. nom. of බුදු. It is the form generally used for the sake of respect. The pl. acc. form බුදුන් is always colloquially used for the nominative.

(2) An adjective clause has the power of an adjective. These clauses are always placed before the substantives which they qualify. Ex.: උම කියන දේ විශ්වාසනොකරමි, 'I do not believe what you say'; මා කියවන පොත උම කවදුවත් කියෙවුවෙහිද, 'did you ever read the book which I am reading?'

(3) An adverbial clause has the power of an adverb, as නුඹේ ගුරුවරයා කියනලෙස (or ආකාර) කරපත්, 'do as your teacher says'; උම වැඩේ කලොත් කුලියෙවමි, 'if you do the work I will pay the hire.' The last six sentences in § 266 contain these clauses.

268. (c) A sentence in which the repetition of subject or predicate or any other part thereof is avoided, is called a *contracted* sentence, as එනම කථාවෙහිද ශ්‍රීමෙහිද* දක්කසෙකි, 'he is clever (lit. 'a clever one') in speaking and writing' (= එනම කථාවෙහි දක්කසෙකි, 'he is clever in speaking' + එනම ශ්‍රීමෙහි දක්කසෙකි, 'he is clever in writing'); උමට එළුවක් හෝ (or නොහොත්) බැටළුවක් දෙමි, 'I will give you a goat or a sheep' (= උමට එළුවක් දෙමි, 'I will give you a goat' + නොහොත් (or නැත්නම්) උමට බැටළුවක් දෙමි, 'or I will give you a sheep'); පියාසරකරණ (or පියාඹන) පක්ෂියා කොබෙසියෙක්ද පරවියෙක්ද, 'is the bird that is flying a pigeon or a dove?' (= පියාසරකරණ පක්ෂියා කොබෙසියෙක්ද + නොහොත් (නැත්නම් or නැතහොත්) පියාසරකරණ පක්ෂියා පරවියෙක්ද).†

269. (d) Sentences placed side by side with no connective particle or clause are called *collateral* sentences. These are very common in Sinhalese. Ex.: මව්හු අඬති, සුහුම්ලති, වැලපෙති, 'they cry, they sigh, they lament'; "පොකුණෙහි මැණිකක් පෙණෙන්නේය, සේනකයෝ

* Colloquially කථාව and ශ්‍රීමට respectively.

† Sentences in which the actual predicate is not expressed may be treated as contracted sentences and parts of the verb වු, 'to be,' may be employed in such cases as predicates. Thus in the above sentence the form මේ, 'is,' may be inserted before the final "ද."

දියත් මඩත් අරවා බිම බිඳ මැණික හුදුවාහ ; පොකුණේ
 දියපිරි ගියකල නැවත පෙණෙයි, මෙය ගණ්ට පොහොසත්ද ;
 අද්වයත්වහත්ස, ඒ බැරි නොවෙයි, වැඩියමැනව, නුබවහත්
 සේට මැණික පාමි,” ‘in the pond a ruby is seen ; Sēnaka
 did not find (lit. ‘see’) the ruby after having caused the water
 and the mud to be removed and the earth to be dug up ;
 when the pond is filled with water it is seen again ; are you
 able to take it? “Your majesty, it is not impossible; proceed,
 I will produce the ruby before your majesty.”’

270. (e) *Compound* sentences are scarce in the Sinhalese
 language. English compound sentences are rendered in
 Sinhalese by simple and complex sentences, e. g., ‘He came
 here and went home,’ හෙතෙම මෙහි ඇවිත් ගෙදරගියේය
 (lit. ‘he having come here went home’); ‘I will buy and
 send you a toy,’ කෙළිබඩුවක් මිලේට (or මිලදී) ගෙණ නුබට
 එවමි (lit. ‘I having bought a toy will send you’); ‘He
 came here, but did not speak to me,’ හෙතෙම මෙහිආවේ
 නමුත් මාහා කථානොකළේය or හෙතෙම මෙහි ආවේය
 නමුත් මාහා කථානොකළේය (lit. ‘although he came here
 he did not speak with me,’ (or) ‘he came here, but he did
 not speak with me’). Compound sentences connected by
 නමුත් or එහෙත්, ‘but’ are common, as මිනිගෙක් මාවෙ
 තට ගොරබඩුවක් ගෙණවේය නමුත් එය භාරනොගනිමි, ‘a
 man brought to me a stolen article, but I did not accept it.’
 Collateral sentences are virtually of the compound class.

271. (f) *Elliptical* sentences* are common in Sinhalese.
 Ex. (1) හෙතෙම මටවඩා පොහොසති, ‘he is richer than

---

* Mark the difference between contracted and elliptical sentences. The following extract from Mason’s English Grammar justly serves to explain the difference :—‘In contracted sentences a certain portion which is common to the sentences is expressed only once in one of them, and has to be repeated in the others. In Elliptical sentences the part to be supplied in one clause, although suggested by what is expressed in the other, is not necessarily exactly the same in form. Moreover, contracted sentences or clauses are always co-ordinate ; an elliptical clause is usually a subordinate clause, the portion to be supplied being suggested by the principal clause.’

I'; (2) පොලුව හඳට වඩා ලොකුය, 'the earth is larger than the moon'; (3) උඹට වඩා (or උඹට වඩා ණොඳට or ණොඳින්) මම දනිමි,* 'I know more (or better) than you'; (4) "මෙතෙම අනාගතයෙහි මා සේම (= වගේම or මෙන්) බුදුවන්නේය," 'he will in-time-to-come become Buddha like myself' (lit. 'me'); (5) ඒ බව මා වගේ (or මෙන්) තවුසේත් දන්නවා ඇති, 'you too will know it (or that fact) as I do'; (6) මට මිස (ඇර or මුත්) ඔහුට ගෙයක් නැත, 'I have a house and not he' (to-me except to-him a-house is-not). These may be expressed without ellipses thus: (1) ගෙනෙම මා පොහොසත්වාව වඩා පොහොසති, (2) පොලුව හඳ ලොකුවාව වඩා ලොකුය or හඳ ලොකුවාව වඩා පොලුව ලොකුය, (3) උඹ දන්නවාට වඩා මම දනිමි, (4) මෙතෙම අනාගතයෙහි මා බුදුවුවා සේම බුදුවන්නේය, (5) ඒක එහෙම බව මා දන්නවා මෙන් තවුසේත් දන්නවා ඇති, (6) මට ගෙයක් ඇතුළු මිස ඔහුට ගෙයක් නැත (or ඇත්තේ නැත). Notice the case of the noun or pronoun in the elliptical clause. (*Vide* Syntax of the instrumental and genitive cases).

272. Sentences may also be arranged as Declarative, Interrogative, Optative, Imperative, Permissive, Hortative, and Conditional sentences.

(a) Declarative sentences declare something, as මම පිට රටකට ගියෙමි, 'I went to a foreign country'; වඩුවා කඳක් ඉරුවේය, 'the carpenter sawed a log (or trunk)'.

(b) Interrogative sentences ask a question, as ලමයා කුමක් කෙරේද, 'what is the boy doing?' උඹ ඔහුට කුමක් කීවෙහිද, 'what did you tell him?'

* The ideas in the above three sentences are sometimes thus expressed, especially for the sake of emphasis: (1) මම යම් පමණ (පමණක්, or පමණකට: or යම් තරම්, තරමක් or තරමකට) පොහොසත්ද ගෙනෙම ඊටවඩා පොහොසති (lit. 'to whatever extent I am rich, he is richer than that'), (2) හඳ යම්පමණ ලොකුද පොලුව ඊටවඩා ලොකුය, (3) උඹ යම්පමණ දන්නෙහිද ඊට වඩා මම දනිමි.

(c) Optative sentences express a wish or desire, as නුබට වැඩ සිබළේවා, 'may you be prosperous ;' මම බොහෝ කලක් ජීවත්වෙමිවා, 'may I live long' (lit. 'long time').

(d) Imperative sentences express a command, request, or exhortation, as ගොණුව වතුරදෙව, 'give the ox water' ; බල මට යන්න මග ඇරපිය (or අරු), 'fellow, get out of the way (lit. 'open or leave the way') so that I may go' ; කිසිකලක බොරු නොකියව, 'never tell lies.'

(e) Permissive sentences express permission, as එනම ගස කැපුවාණේ, 'let him cut the tree ;' බල්ලා එහි උන් නාණේ, 'let the dog be there.'

(f) Hortative sentences express incitement, as අපි නිදාගන්නට යමු, 'let us go to bed' (we to-sleep or for-sleeping let-go) ; වැස්ස පායනකල් මෙහි සිටිමු,* 'until the rain ceases let us be here.'

(g) Conditional sentences express condition, as උඹ යනොත් මමත් යමි, 'if you go, I also will go ;' වැයම් කලොත් ඒක නුබට බැරිණොණේ, 'if (you) try, it will not be impossible with you.' (*Vide* § 266.)

Subject and Agreement.

273. The subject of a finite verb in an independent sentence or clause or in a direct quotation should always be in the nominative case, as ඉර බසි, 'the sun sets ;' ගොන්හු තණ කනි, 'oxen eat grass ;' "ගෙපි කුමක්ගෙසින් චබර කරව්දැයි විචාරණේක," '(his honour) inquired, Wherefore are you quarrelling ?' (*Vide* §§ 298 & 335.)

274. When a verbal noun is the subject, the verb that agrees with it is put in the 3rd person, as ඒසේ කිරීම ඉතා සේයාණේ, 'the doing so is very proper ;' හැනීම නැවතුණේය, 'the crying stopped.'

---

* In books other forms such as those ending in මග are also used.

275. The subject is omitted in imperative sentences, as මෙහි සිටුව (or සිටුව), 'stand here ;' කාලය නිරවික නොකරව, 'do not waste time.' (*Vide* § 262.)

276. The subject and predicate must agree in number and person. If the subject is in the 3rd person singular and feminine, the predicate (generally when it is a verbal noun) admits of suffixes expressive of the feminine gender, *e. g.* "සදන්මි හෙළිල්ලුමු එන්නි" (*mas.* එන්නේ), 'the fair (or white) woman named Sañda is coming'; ඉෆ බත් පිසුවාය (*mas.* පිසුවේය), 'she cooked rice'; forms ending in ඉ, such as කෑව, (she) 'ate'; කීව, (she) 'said'; උපන, (she) 'was born,' are also sometimes used in such cases.

277. All isolated nouns (or pronouns), as මිනිසා, 'man'; ගැණි, 'woman'; හිතෝපදේසය, 'Hitópadésa' (a book), without predicates, are in the nominative case. Hence nouns denoting title of a book, newspaper, &c., the heading of a writing, &c., are in the nominative case. (*Vide* § 100.)

278. Two or more singular nominatives joined by the conjunction ද or ව්, require a verb in the plural. *Ex.* පියන් පුතන් වෙල කොටති, 'the father and son are digging the field'; ජේමිස්ද ජුවන්ද මාසමග සටන් කිරීමට (or සටනට) සැරසුනෝ, 'James and Juvan prepared themselves to quarrel (or fight) with me.'

279. Two or more singular nominatives joined by the conjunction හෝ* require a verb in the singular, as මිනිසෙක් හෝ ගැණියෙක් හෝ කන්ද මුදුනේ සිටී, 'either a man or a woman is standing on the top of the mountain (or hill).'

---

* වන්, නොනොන්, හෙවත්, and එක්කෝ are also used similarly in modern Sinhalese, but the last three are not repeated after each word joined as හෝ and වන් : *e. g.*, උඹ නොනොන් මම නොනොන් වෙන නොනොන්, 'you or I or another ;' උඹවත් මමවත්, 'either you or I.' හෝ may also be used singly like නොනොන්, &c.

280. If two or more nominatives of different persons are joined by the conjunction **ද** or **ත්**, the verb is made to agree with the first person in preference to the second, and with the second in preference to the third. The three persons should be in the order of 3, 2, and 1,* as in English. Ex. **උමද මමද එය බලා සිටියෙමු**, 'you and I were looking at it'; **ලමයත් උමත් කුමක් කලාහුද**, 'what did you and the boy do?' (*Vide* § 346 m.)

281. When two or more nominatives of different numbers are joined by **හෝ**, the verb is made to agree with the nominative next it, and the order of persons is determined by the preceding rule, as **හුබ හෝ මම හෝ එසේ නොකීවෙමි**, 'neither you nor I said so.'

282. Collective nouns generally take a plural predicate, as "**මුලු දම්දිව සේනාව ඇවිදිත් අප දසදෙනා ජයගත නොහෙති**," 'the army of the whole of Dambadiva will not be able to come and conquer us ten persons'; "**ඉක් බිති දෙමල සේනාව බිඳී ඒඒ දිග දිවණ්ට වත්ත**," 'afterwards the Tamil army being broken began to fly in all directions'; "**බෝධිසනිසත්තේ පිරිස ඒ දැක් වඩ වඩා කෝලාහල පැවැත්වූහ**," 'the retinue of Bódhisatva† seeing that also continued the clamour more and more.' When the particle **අක්** ('a' or 'an') is affixed to a collective noun, the predicate agreeing with it is put in the singular number, as "**සේනාවක් වන්නේය**," 'there will be an army.' When the simple base of a collective noun is used as the subject, its predicate is put in the singular. **නම** or **හෙමෙ** and **නොමෝ** are generally affixed to the subject in such cases. Ex. "**ලෝවැසි ජන හෙම මෙසේ කියන්නේය**," 'the people of the world say

* The order however varies (as in English) in such cases as **මමත් මගේ මිත්‍රයන්**, 'I and my friend; **උමවත් උමේ පියවත්**, 'either you or your father.'

† An aspirant for Buddhahood.

as follows; "ඉදවිපිරිස් යොජනක් තත්ති වි," 'the assembly of gods occupied a space of one yoduna.'

283. Inanimate nouns in the plural number standing in their basal forms generally take a singular predicate. Ex. "රැ මාගේ මඟුල්" අවි දිලිහින," 'at night my royal arms glittered'; "අපගේ දර පැත් නිමා ගියේය," 'our firewood and water were exhausted'; "විසිදහසක් පමණ මාලිංගා ඇත," 'there are about twenty-thousand palaces'; "මෙතැන පෙළුණ පසෙක් වි," 'here were (or occurred) five miracles.'

284. If a singular noun with a plural termination (added for the sake of respect) is the subject of a verb, the verb is also generally put in the plural, as "සේනකගේ මුල් අස්නෙහි හුන්ත," 'Sénaka was sitting in the first seat.' But sometimes the verb is put in the singular to agree with the subject in sense, as "රජ්ජරුවෝ සිඟුම් පැණියක් විමා ලේය," 'the king asked a searching question'; this is identical with the modern practice. In the same way the verb is sometimes put in the plural for the sake of respect while the subject is in the singular both in sense and form, as "එවිට දේවි රජ්ජරුවන්ට කීත," 'then the queen (or her majesty) told the king'; "රජතම ඒ උපය ඉතා යහපත, එසේම කෙරෙමි, ආචාරිණි, කීත," 'the king said, Teacher, that (or the) device is very good, I will act exactly in that way.'

285. The honorific වහන්සේ† is added to both singular and plural nouns (or pronouns), and the verb is put in the singular or plural according to the number of the nouns (or pronouns), the honorific suffix සේන being attached to

° මඟුල්, literally means 'auspicious.' It is often prefixed to words denoting articles, &c., used by a king, such as elephant, horse, sword, park.

† Observe that වහන්සේ is affixed to the plural acc. form, as උන් වහන්සේ, මුත්වහන්සේ, තමන්වහන්සේ, මහඟුන්වහන්සේ, මැණියන් වහන්සේ, පියාහන්වහන්සේ, බබාගිනිවහන්සේ. (Vide §§ 150 and 203.)

the verb, which then assumes the form of a verbal adjective (*vide* § 203.) When no plural suffixes as ලා, &c., are added to the honorific වහන්සේ, the number of the subject is decided from the context. Ex. “ඒ රහතුන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑසේක,” ‘the (or that) Rahat priest attained Nirvána’; ‘නුබවහන්සේලා මෙහි වඩිනසේක්වා,’ ‘may your honours be pleased to proceed hither’; “දෙ දහසක් පමණ රහතුන්වහන්සේ වැඩියසේක,” ‘about two thousand Rahat priests came’; “හිසුන්වහන්සේලා මොහොත්සෙසින් හිමාලයටම වඩනාසේක්ලාය,” ‘most of the priests are proceeding to the Himálaya itself.’

286. Sometimes the copula or predicative verb is omitted and some noun, adjective, interrogative pronoun, or adverb is used predicatively, as මේක හොඳයි, ‘this is good’ (this good); හෙතෙම උසයි, ‘he is tall’ (he tall); මම ලිපි කරුවෙක්ය, ‘I am a clerk’ (I a-clerk); “මු අදපවත් ම පුත නුවෝය,” ‘from to-day he is my son’ (he from-to-day my son); මු උද, ‘is this he?’ (this he?); උම කවුද, ‘who are you?’ (who you?); මගේ නොපිපිය කොන්ද (කෝ or කොතැන්හිද), ‘where is my hat?’ (my hat where?); “අත ඇරසිලින්නී මව්,” ‘the one (*fem.*) that stands leaving hold of the hand is the mother’; “මහු පින් අබය නම්,” ‘his son is named Abaya.’ (*Vide* 263.)

287. The endings of the three persons are sometimes suffixed to nouns and adjectives so used predicatively, as “අපින් පණ්ඩිතයම්හ,” ‘we are also pandits’ (we also pandits); “තෝ සෙරෙහිද නොසෙරෙහිද,” ‘are you the thief (*fem.*)? are you not the thief (*fem.*)?’ (thou thief? not thief?); එතෙම ‘සොරෙම්’ කීය, ‘he said “I am the thief”’ (he “I thief” said); ඒක හොඳ බෙහෙතකි, ‘it is a good (or efficacious) medicine.’

288. The practice of putting one word in apposition with another, though common in the Sinhalese language, is different from the English usage chiefly in the order of words,

as in the phrases වික්ටෝරියා රැජිනී, 'the Queen Victoria'; උදුම්බර දේවී, 'the queen consort Udumbará'; රජසිංහ රජපුරුවන්ට, 'to king Rájasingha.' Here the order of words is the reverse of the English and the first word (which stands in its *basal* form) is in the attributive relation to the second. The above are also expressed thus, වික්ටෝරියා නම්වූ (නම් or නමැති) රැජිනී, උදුම්බර නම්වූ (නම් or නමැති) දේවී, and රජසිංහ නම්වූ (නම් or නමැති) රජපුරුවන්ට respectively. In the same way 'the river Thames,' 'James the son of a farmer,' and 'John the tailor' should be rendered in Sinhalese by තැම්ප් ගඟ or තැම්ප් නම්වූ (නම් or නමැති) ගඟ (lit. 'the river named Thames'), ගොවියෙකුගේ පුත්වූ (or පුත්) ජේම්ස්, and ජෝන් නම්වූ (නම් or නමැති) මහත්තා respectively. In books, however, the words in apposition are sometimes found in the English order, as "ම පියානෙහි මේ මා තැනහිගේ කෘෂ්ණජනාවෝ කිසි දුකක් නොදන්නීය," 'my father, my younger sister here, Kṛishṇajinā, is not used to any affliction'; "මාගේ පුතනුවෙහි ජලිය කුමාරයෙහි මොබ එන්න," 'my son, prince Jáliya, come here.'

289. The verb වූ, 'to become,' 'to be,' takes two nominatives, of which the first is the subject and the second the subjective complement of වූ,* as ගෙනෙම රජ විය, 'he became king'; මම මගණ වීම, 'I became a (Buddhist) priest'; නුඹ සොරෙක් වූයෙහිද? 'did you turn thief?'

(Vide §§ 99-100 & 322.)

Accusative Case.†

290. Transitive verbs govern nouns (or pronouns) in the accusative case, as මම පොතක් කියවීමි, 'I read (*past*) a book'; එතෙම තණකොළ කපයි, 'he cuts grass'; "රජ දම් නියෙන් මිය පුස්සේ," 'the king governs the earth by justice and law.'

* The first subject is sometimes called "the direct subject" and the second, "the indirect subject."

† Vide §§ 102-103.

291. Some transitive verbs take two accusatives, of which the first is the direct object (ප්‍රකෘති කමී) and the other the indirect object (විකෘති කමී), *i. e.*, the objective complement of the verb, as මම නුබ පොහොසතෙක් කරන්නෙමි, 'I shall make you a rich man'; නබ පින්තල කරන්නට උඹට පුළුවන්ද, 'can you convert copper into brass?'

292. Some causatives formed from transitive verbs also take two accusatives, as මම ලමයා* බත් කැව්මි, 'I fed the boy with (boiled) rice;' මහු ලවා හරකුත්* තණ කැව්මි, 'I made him feed the cattle with grass;' "මේ දරුවන්* කිසි පොවමිද," 'shall I give suck to this child?'

293. Some intransitive verbs take an accusative of kindred meaning, as ඒ නෙම නැටුමක් නැව්, 'he danced a dance'; "නිහඳුපෝජනවු හඬ හඬන්නාවු මට වඩා නුවණ නැත්තෝ නැත," 'there are no greater fools than myself who am crying in vain' (lit. 'crying the vain cry').

294. Verbal nouns formed from transitive verbs have the power of governing the accusative case, as ගවසින්† මැරීම තහනම්කල යුතුයි, 'the slaughtering of cattle should be prohibited;' එතෙම ලෞරන්‍ස් ඇතිකරන්නෙකි, 'he is one who rears pigs.'

295. The place whither one goes is put in the accusative‡ case, as මම ගෙදර (or ගෙදරට) ගියෙමි, 'I went home'; නුබ ගාලු (or ගාල්ලට) ගියෙහිද, 'did you go to Galle?'; "රූක්කම නැගෙත් සාවුලෝ" (= සාවුලෝ රූක්කට නැගෙත්), 'monkeys climb trees'; "ඇමතිවරු රජ ගෙට වත්ත," 'the ministers entered the king's palace'; මුලා දැනියා රජ කන් එලඹිණිය, 'the officer approached the king' (lit. 'king's proximity').

* Or more commonly ලමයාට, හරකුණට, and දරුවාට respectively.

† Or genitive of the object as in Sanskrit, &c.

‡ The dative case may also be assigned as in Tamil. ගෙදර and ගාලු in the examples are in their basal forms. The basal form may likewise do duty for any other case. (*Vide* § 91.)

296. Duration of time is put in the accusative case, as මම මෙහි පස් අවුරුද්දක් පමාවිමි, 'I tarried here five years ; ගෙනෙම විසිපස් අවුරුද්දක් රජ කාර්‍යය කළෙය, 'he performed royal service twenty-five years;' "නිලෝතුරු නෙමස් මුරුණව අබ්දම දෙසි," 'for three months Buddha preached Abidam to the gods.'

297. Extent of space is put in the accusative, as මම කැනැක්මක් (or සැනැප්මක්) දිවිමි, 'I ran a mile' ; but in such a sentence as මේ ගස අඩි සියයක් උස ඇත්තේය, 'this tree is a hundred feet high,' අඩි සියයක් is in apposition with the subject උස. (*Vide* § 308.)

298. The subject of a substantive clause governed by a verb or a preposition is generally put in the accusative case, as "මා රජයයි සිතා භයනොගෙන වදලමැනවි," 'speak without fear of my being a king' ; "නේවට්ටියා මා මහොඡධ පණ්ඩිත නියාව තව නොදන්නාවන,"* 'Kévatta does-not-yet-seem-to-know that I am pandit Mahaushadha' ; "මේ හරත කුමාරයෝ දසරථ රජපුරුවන් මලැයි කියති," 'this prince Bharata says that king Dasaratha died ;' ඔහු යන්නා‡ දුට්මි, 'I saw him going.'‡

299. The subject of a verb to which දී, විට, ත, කල්හි, &c. (denoting time when), is suffixed, is put in the accusative case with locative signification, as ඉර උදාවෙන අදුරු දුරුවේ, 'when the sun rises, the darkness disappears' ; මා එනවිට ගෙනෙම ගෙදර සිටියේය, 'when I was coming (lit. 'am coming') he was at home' ; "එක්දවසක් උන් කෙළිමින් සිටියදී නොකල් වැස්සෙක් නැඟීය," 'one day when they were playing an untimely shower of rain fell' ; "මා ගියකල්හි සාමකුමාරයෝ ජීවත්වෙති," 'when I go (lit. 'went') the young-Sāma will revive' (lit. 'live').

* වන (= වැනිය or වාණේය, 'like'), implies doubt. It has the force of 'it is as if.' නියාව = 'the fact that,' 'that.'

‡ Colloquially යනවා.

‡ *Vide* § 273.

NOTE.—The examples of the use of the accusative in the two previous sections and in such sentences as ගොතොම නගොකුසෙ කීපුණේය, 'he was enraged like a cobra'; එය මා මෙන් මෙන් යාමයාද දන්නේය, 'my master (or lord) too knows it as well as I,' with the words සේ, මෙන්, වාගේ, වගේ, &c., serve as examples of the 'metathesis of cases,' the nominative case being logically appropriate in such sentences. (*Vide* §§ 55 and 304.)

300. The prepositions අරබයා or අරහයා, ඇර or හැර*, උදෙසා, ගැණ, නිසා, පාසා or පතා, මිස, මුත්, ලවා, විනා, සඳහා, සන්ද, හන්ද, and හින්ද,† govern nouns (or pronouns) in the accusative case, as මේ අරබයා හුබට මදක් කියමි, 'I will tell you a little about this'; ඔහු ඇර (විනා, මිස, මුත් or හැර) අන් කිසිවෙක් මෙය කිරීමට නොපොහොසත්ය, 'no one else except him is able (or competent) to do this'; මේ සඳහා (සන්ද or නිසා) ආමි, 'I came on account of this'; උඹ හින්ද (හන්ද or නිසා) මට බොහොම වියදම් වුණේය, 'I had to incur much expense on account of you'; මා උදෙසා (or ගැණ) කිසිවෙක් වියදම් නොකළේය, 'no one put himself to expense on my account'; "එකලුරුපුරුමෝ නිධානය නිසා (=පිණිස) රජපුරුමයන් සවුක," "then the king sent his men (lit. 'king's-men') for (*i. e.* to bring) the treasure-trove'; ඒ මිනිසා සිංහයෙක් ගැණ කදිම කථාවක් කීවේය, 'the man narrated a fine story about a lion.'

301. Nouns (or pronouns) governed by certain transitive verbs in the accusative case take the termination ට. In classics ට is generally omitted. Ex. අපි හොරුණට

* ඇර (or හැර), මිස, මුත්, and විනා are used in elliptical sentences after nouns (or pronouns) in the dative, ablative, and genitive cases, and then they govern the noun (or pronoun) suppressed. (*Vide* § 271.)

† නිසා, හන්ද, and හින්ද are also used colloquially with the force of 'as,' as උඹ වෙලාවට නා නිසා (හින්ද or හන්ද) මගේ කාරණාව වැර දුණා, 'as you did not come at the time (fixed) I was disappointed in my matter'; ඔහු ඉන්න නිසා (හින්ද or හන්ද) මම ඉස්සරහට (or එලියට) ආවේනැ, 'as he is there (or present) I did not come forward (or out)'; එක කලු නිසා (හින්ද or හන්ද) ඔහු කැමතිවුණේ නැ, 'as it is black, he did not like (it).' These words are used after nouns also with the same force, as ඔහු මුලුදුනියෙක් නිසා (හින්ද or හන්ද) අපි වැඩිදුර ක්‍රියාකළේ නැ, 'as he is a headman (or government officer) we did not push (the matter) further (or take further steps).'

පොලුවලින් ගැසීමු (or තැළීමු), 'we beat (*past*) the thieves with sticks'; එතෙම ගුරුන්හාත්සේව වැන්දෙය, 'he worshipped (*his*) teacher'; මට නොවඤුව (or බණිණිව එපා), 'don't abuse (or scold) me.' (*Vide* § 331.)

NOTE.—There are many compound verbs which require the noun or pronoun governed by them to end in ව. These may generally be treated as in the dative case. (*Vide* § 312.)

*Instrumental Case.**

302. A noun (or pronoun) denoting the doer of an action, but not standing in the subjective relation to the predicate, is put in the instrumental case, as මා විසින් මෙවැඩේ කරණ ලද්දෙය, 'this work was done by me'; මා කියන වචන විශ්වාසකරව, 'believe the words I say'; "කිමිණි හුදුපුයේ කෙ උවමි," 'what similitude has not been seen by poets.'

303. When a noun (or pronoun) denoting the doer of an action is the subject of a verb in the conditional mood, it is put in the instrumental case, as ඔහු ආවොත් මට කියව tell me if he were to come'; "මා විසිනි ඇරඳුවොත් සියල්ලෝ නසිති," 'if I relinquish (*my*) zeal, all will die'; "අප වෙන වෙනම විසුව මැනව," 'we should live each separately.' (*Vide* §§ 335–337.)

304. The prepositions එක්ව or එක්ක, කැටුව, විසින්, සමග, සහ, හා, හාසමග govern the instrumental case, as (1) බිඹිබද්දන් එක්ක (එක්ව or හා) සමාගමි නොපවත්වනු, 'do not associate with drunkards'; (2) මම නුඹ කැටුව එක්නෙමි, 'I shall come (*along*) with you'; (3) මේ ගේ මා විසින් ගොඩනගනලදී, 'this house was built *my* me'; (4) ජුවානිස් ඔහු සමග සිප්සලට ගියේය, 'Juvānis went to school with *him*'; (5) "සුගනිඳු හා කහි සම," 'who is like unto Buddha?' (6) ගෙනෙම මා හාසමග (or හා) කථාකළේය, 'he spoke with *me*.'

In uncontracted sentences the noun (or pronoun) followed by සා (or සහ), මෙත්, සේ, සෙසින්, වැනි, and වාගේ (or වගේ),

* *Vide* §§ 104–105.

'like,' is put in the instrumental case. The word සමාන or සම, 'like,' 'similar,' is preceded by the instrumental or the dative, as ඔහු සමාන or ඔහුට සමාන, 'like or similar to him.' The letter හා is sometimes prefixed to සමාන or සම.

NOTE.—සහ, though often used with the force of 'and' and therefore placed under conjunctions also, is in fact, a preposition governing the noun or pronoun which precedes it. Hence such a sentence as එකම සහ මමත් ගියෙමු is incorrect and should be ඔහු සහ මම ගියෙමි, 'he and I went' (lit. 'with him I went').

Auxiliary Case.*

305. A noun (or pronoun) denoting one who or that which assists the act of the agent is put in the auxiliary case, as ගොවියෙක් පොරවකින් ගසක් කැපී, 'a farmer cut a tree with an axe'; අපි පසින් ගියෙමු, 'we went on foot'; එනම මිනිසෙකුට පිහියෙන් ඇත්තේය, 'he stabbed a man with a knife'; "භූතේන් දතා සගත්තේ," 'by means of kindness win-the-hearts of men'; කඩිසරකමින් කාලය ලැබේ, 'time is gained by activity'; මාලිගාව බොහෝ වටිනා බඩුවලින් හා ඒවා බලන්නට ආවාමු මිනිසුන් ගෙන් පිරිනිමුණේය, 'the palace was full of very costly things and people who came to see them.'

306. Nouns (or pronouns) having the signification of adverbs of manner are generally in the auxiliary case, as ඇසතුමින් නැග්ග පිළිගත්තාය, 'she accepted the present with pleasure'; අපි ඉක්මනින් එන්නෙමු, 'we shall come soon'; එනම ස්වභාවයෙන් දුර්වලය, 'he is by-nature weak'; මම සනීපයෙන් ගෙදරට ලගාවිමි, 'I reached home in good health'; එනම මහත් පෙරහරකින් නුවරට නික් මුණේය, 'he started for the town in a large procession.'

307. The phrase කරණකොටගෙන (or කරණකොට) is used to convey the sense of the auxiliary case, as ඔහු කරණකොටගෙන (or කරණකොට) මෙය සිදුවිය, 'this happened on account of him'; නුඹ කරණකොටගෙන (or

* Vide §§ 106-107.

කරණකොට) අපිත් අවිටු ලබමහ, 'on account of you we also receive punishment.' කේතුකොටගෙණ (or කේතු කොට) is also used with the same force. (*Vide* § 107.)

308. Examples to further illustrate the uses of this case : මෙය පිටු පණසකින් යුත් පොතකි, 'this is a book containing fifty pages'; එය වැරදිවලින් (or දෝෂවලින්) ගහනයි, 'it is replete with errors'; ඔහු නමින් පල්ලියක් තනනලදී, 'a church was built in his name'; පිදුරුවලින් (or පිදුරෙන්) අපට ප්‍රයෝජන නැත්තේය, 'straw is of no use to us'; එතෙම බවුණු වෙසකින් හැසිරෙයි, 'he moves about in the disguise of a brahmin'; මත්පැන් බීමෙන් මම දුප්පත් වීමි, 'I became poor by drinking intoxicating liquor'; එතෙම අසු පිටිය (or අඟවයා පිටිය) ගියේය, 'he went on horseback'; අපි ඔහුට භයෙන් පලා යමහ, 'we are flying through fear of him'; මේ පලස දිගින් අඩි දහ යක්ද පලලින් අඩි හතරක්ද මහතය, 'the size of this carpet is 10 ft. long and 4 ft. broad'; මම කවුළුවෙන් (or කවුළු දෙසින්) බැලීමි, 'I looked through the window.'

*Dative Case.**

309. The noun (or pronoun) denoting the recipient of anything is put in the dative case, as ගුරුන්තාන්තේ ශෝලයාට පොතක් දුහි, 'the teacher gave the pupil a book'; මට ශතපහක් දියන්, 'give me five cents.'

310. Nouns (or pronouns) followed by the prepositions වස්† and පිණිස‡ are treated as in the dative, as මේ වස්ත්‍රය ඔහුට පින් පිණිස (= පිණට) දෙනලද්දේය, 'this cloth was given him for the sake of merit (or for merit)'; මේ පොත ඔහුට යවන (or යවනු) පිණිස මට එවනලදී, 'this book was sent to me to be forwarded to him.'

* *Vide* §§ 108-109.

† This word is obsolete; it is equivalent to පිණිස.

‡ Observe the force of පිණිස in "මහපුරිය පිණිස උපන් කුමරු," 'the child who was born to the great personage'; "මෙරගල් පිණිස සිදුකන් සෙසින්," 'as mustard in comparison with the Méru rock.'

311. The suffixes අට, අත්තට and අන්ට are used in the sense of පිණිස, 'to,' 'for the purpose of,' 'in order that,' 'for,' as ඒ මහලු සත්‍රියාමෝ කුලියට වැඩකරයි, 'the old woman works for wages'; හිරකාරයා අල්ලාණට මූලාදානියාට අණකෙලෙමි, 'I ordered the headman to arrest the prisoner'; භොරු දුවන්තට තැත්කලෝය, 'the thieves attempted to run away'; "සටතට නික්මිනි," 'he started for war.'

312. There are other uses of the dative than those above noticed, and they are here illustrated by a few examples : නුඹට මිනෑ කුමක්ද, 'what do you want?'; ඊයේ රාත්‍රියේ මම ජීනයක් පෙනුණේය, 'I had a dream last night' (yesterday night to-me a-dream appeared); උඹ මම භයයි, 'he is afraid of me'; ඔහුට කරෝලීස් කියා නමතැබිමි, 'I named him Carolis' (to-him Carolis having-said name placed); ඔහු නිසා මම මහත් විපතක් සිදුවිය, 'on account of him a great calamity befell me'; මම ක්ෂමාකල්මැනව, 'pray, pardon me' (to-me pardon-if-done it-is-good); ඔහුට පහරක් ගැසිමි, 'I struck him a blow' (to-him a-blow I-struck); මම ඒක කරතැනි (or කරණට ඇති or සුළුවනි), 'I can do it' (to-me it to-do it-is-possible); මම ඔහුට නය විමි, 'I became indebted to him'; "මේ ගෙට ජයන්වබමි," 'I invoke a blessing on this house'; "මහතුණට කරවි පිණිසා," 'make obeisance to the great'; මම ඒට එකඟවිමි, 'I agreed to it'; නුඹට මිනෑ කුමක්දයි මම කියව, 'tell me what you want'; මා කියන දේට ඇහුම්කන් දෙව, 'listen to what I say'; කිසිවෙකුට සාප නොකරව, 'curse no one'; මම ඔහුට සතුකිනෙලෙමි, 'I thanked him.' (*Vide* Syntax of the Acc. and Gen. cases—§§ 295, 301, 318-320.)

Ablative Case.*

313. The ablative case limits the action of the agent, as ඊලවෙක් ගසකින් වැටුණේ, 'an ape fell from a tree'; මිනීමරුවා රහීන් තෙරපනලද්දේය, 'the murderer was

* *Vide* §§ 110-111.

banished the country.' This use of the ablative may be termed the 'ablative of separation.'

314. When one thing is selected from a number of things, the noun (or pronoun) expressing the latter is put in the ablative case, as සිව්පාවුන්ගෙන් දළියා ඉතා ලොකු සතාය, 'the elephant is the largest (animal) of quadrupeds'; මොවුන්ගෙන් සමචියා කවිද, 'who is the cleverest of them (or these)' (of-these the-clever-one who)? This use of the ablative may be termed the 'ablative of selection.'

315. Nouns (or pronouns) denoting time within which an action is performed are put in this case, as මම සතිය කීන් එම්, 'I will come in a week'; ලමයා විනාඩියකින් උත්තර දුන්නේය, 'the boy answered in a minute.'

316. The prepositions තෙක් and දක්වා convey the sense of the ablative case, as දුම්රිය කොලඹ සිට කළුතර දක්වා දුවයි, 'the train runs from Colombo to Kalutara' (lit. 'as far as Kalutara'); මුල පටන් අත දක්වා පොත කියවා බැලීම්, 'I perused (lit. 'having-read saw') the book from beginning to end'; මම ගාල්ල පටන් මහනුවර* තෙක් ගියෙම්, 'I went from Galle to Kandy' (lit. 'great or chief city,' i. e. 'the capital').

Genitive Case.†

317. The genitive is the case of the proprietor, as in මගේ තොප්පිය නැතිවුනේය, 'my hat was lost'; ඔහුගේ ගැරඹිය‡ මම නොගනිම්, 'I did not take his walking stick'; ඒ ගඟේ අත්තක් සුලඟට කැඩී වැටුනේය, 'a branch of that (or the) tree was broken by the wind and fell down'; අගේ ඇඟිලිවලට වඩා පඟේ ඇඟිලි කොටය, 'the toes (lit. 'toes of the feet') are shorter than the fingers' (lit. 'fingers of the hand'). (*Vide* § 294.)

* The proper geographical name is සෙංකඩගල නුවර. අගනුවර and ප්‍රධාන නුවර are the common terms for 'capital.'

† *Vide* § 112.

‡ Also ගැරඹිය in books.

318. Examples of the genitive with the termination ට : “**තිලොචච** **ගුරු**,” ‘the teacher of the three worlds’; **ලඩකාව** **ඉන්දියාවට** **දකුණෙන්** **පිහිටා** **තිබෙන** **දිවයිනකි**, ‘Ceylon is an island situated at the south of India’; **වසා** **නෑන්තාව** **කවර** **මිත්‍රයෝද**, ‘what friends to one to whom there is no wealth?’ “**කුළුණෑනියාව** **කෙපරහු**,” ‘what enemies are there to him who is benevolent?’ **මම** **සහෝ** **දරයෝ** **තුන්දෙනෙක්** **ඉදිති**, ‘I have three brothers’; **මම** **පොතක්** **තිබේ** (or **ඇත්තේය**), ‘I have a book’; **මහුට** **පුත්‍රයෙක්** **උපන්නේය**, ‘a son was born to him’; * **එම** **හේතුව** **කවරේද**, ‘what is the cause of it?’

319. The genitive is sometimes used in the sense of the ablative case, as “**පැලලුප්** **නුවරට** **රජගහ** **නුවර** **සත්** **යොත්** **තෙක්**,” ‘the city of Rajagaha is seven *yoduns* from the city of Pelalup’; **කලුතර** **කොලඹට** **හැතෑක්ම** **විසිපහකට** **ඇතින්** **පිහිටියේය**, ‘Kalutara is situated (lit. ‘was situated’) twenty-five miles from Colombo’; “**මේ** **මනුෂ්‍ය** **ලෝකයට** **බ්‍රහ්මලෝකය** **ඉතා** **දුරය**,” “the Brahma’s world is very distant from this world of men.’ In the above examples “**පැලලුප්** **නුවරට**,” “**කොලඹට**,” and “**ලෝකයට**” instead of being put in the ablative case, as **පැලලුප්** **නුවරින්**, **කොලඹින්**, and **ලෝකයෙන්**, are put in the genitive.

320. The genitive is used in the sense of the ablative before **වඩා** (‘more’) when it is introduced to make a comparison, as **හෙනෙම** **මම** **වඩා** **බරුයි**, ‘he is younger than I’; **රත්රත්** **දිදියම** **වඩා** **අගේය**, ‘gold is more valuable than silver.’

NOTE.—**වඩා** is sometimes dropped for the sake of brevity, as **එක** **මට** **උසයි**, ‘it (or that) is taller than this’; **බල්ලා** **බලලාට** **මහසයි**, ‘the dog is bigger than the cat.’

* The above examples (except the first two) may also be treated as in the dative case. The use of the genitive suffixes terminating in ට is common in the Kandyan district, e. g., **වත්කට** **වැට** (= **වත්තේ** **වැට**), ‘the fence of the garden’; **මල්හාමිට** **පුතා** (= **මල්හාමිගේ** **පුතා**), ‘Malhāmi’s son.’

321. The genitive suffixes terminating in **ගේ** are used only of persons, animals, and personified objects and **ඒ** of inanimate objects. (*Vide* § 112 and p. 127.)

322. It is usual in phrases such as **කිරිකටුය**, 'milk pot'; **මිනිසුන් හතරදෙනෙකුට**, 'to four men' to assign the genitive case to the first word. In phrases like the first, the first word, which stands in its basal form, may be better treated as an adjective qualifying the second word or as in apposition to it; but in phrases like the second, the second word or expression, to which the proper case endings are added, should be treated as in apposition to the first, which in oblique cases assume the form of the accusative plural and in the nominative the usual plural ending proper to it.

Locative Case.*

323. The locative case expresses the site or receptacle of any object, as "**එසුරේ නිරිඳක් වී,**" 'in that city there was a king'; **මා දුන් අවවාදය සිහි** (or **සිත්ති**) **තබාගනු**, 'bear in mind the advice given by me'; **මම නංගල්ලේ සිට එම**, 'I am coming from Tangalla' (lit. 'having been in Tangalla').

324. The time when is put in this case, as **ඵතෙම පසුගිය සතියේ මෙහි ආවේය**, 'he came here last week.'

Remarks.

☞ There are some difficulties with regard to the acc., aux., dat., gen., and loc. cases, when they appear to be interchangeable. The difficulty in respect of the acc., dat., and gen. cases chiefly arises from the ending **ට** being in common to them. The employment of the dat. case, which was originally expressed by the gen. (*vide* footnote† on p. 350), and afterwards by the gen., acc., and the loc., has in recent times become very common, and words ending in **ට** and having the force of the acc. (or gen. in a few cases) may now be fairly treated as in the dative. (*Vide* §§ 295, 301, 318-320.) One case is sometimes used in the sense of another. The student can easily overcome these difficulties by thoroughly understanding the proper functions of the

* *Vide* § 113.

different cases and the exact sense in which they occur in any particular passage. A few illustrations follow: නැගෙනහිර (*gen.* of location) මායිම, 'the eastern boundary'; නැගෙනහිරට (*gen.*, -හිරින් *abl.* or -හිර *loc.*) පිහිටා තිබෙන ඉඩම, 'the land situated on the east'; රූපියල් සියයක (*gen.* in the sense of *aux.*) පොත් මිලට (*dat.* in the sense of *aux.*) ගනිමි, 'I bought a hundred rupees' worth of books'; වෙළඳාමෙහි (or මේ *loc.*, or වෙළඳාමට *dat.*) ගොසින්, 'having gone trading'; "සුවිද පැන් සොලොස් කලයකින් (*aux.*, modern කලයක් *acc.*) පා," 'having bathed sixteen pots of scented water'; "මම කාශිදේශ වාසීණ්ට (*gen.* or *dat.*, or වාසින්ගේ *gen.*) රජවිමි," 'I am (lit. 'became') king to (or of) the inhabitants of Kási'; "සුදෙවුන් මහරජහු (or රජහුගේ *gen.*, modern රජහුට *gen.* or *dat.*) පුතෙකු කෙරෙහි උපත," 'a son was born to the great king Sudovun'; "ඔවුන් කෙරෙහි (*loc.* or කෙරෙන් *abl.*, or simply ඔවුන්ගෙන් *abl.* modern) එක්කෙනෙක් පොක්සි මහරජ වුහු," 'one of them became the great king Poksi'; ඔවුන් කෙරෙහි (*loc.*, or simply ඔවුණ්ට *dat.* modern) ආනුකම්පාවෙන්, 'out of compassion for them'; "මොහු බුදුන් කෙරේ (*loc.* or simply බුදුන්ගෙන් *abl.* modern) බණ අසන්නට ගෙයි," 'they are going to hear Buddha's sermons' (lit. 'to hear the word at [or from] Buddha'); "දෙවිදු මා (*acc.* or මගෙන් *abl.* modern) පැණියක් විචාළා," 'the goddess asked me a question.'

325. The nominative and accusative absolute are commonly used, *e. g.* වතුර ගලා කුඹුරු යාය පාච්චිය, 'the flood having risen the tract of fields was damaged'; සිංහ යෙකු දක මට හය උපන්නේය, 'on seeing a lion I was seized with fear.' But sentences such as (1) 'the general being slain his soldiers fled' and (2) 'the plaintiff having been absent the case was non-suited,' are rendered in Sinhalese by (1) සේනාපතියා මරණුලැබූ (or මැරුම්කෑ) කල්හි ඔහුගේ හේවංගේ පලා ගියාහුය (lit. 'when the general was slain his soldiers fled') and (2) පැමිණිලිකාරයා නොපැමිණි බැවින් නඩුව නිෂ්ප්‍රභා කරණුලදී (lit. 'as the plaintiff did not come the case was non-suited') respectively.

Adjective.

326. A phrase (or a clause) may be used as an adjective to qualify a word indirectly, as "ගොස් දෙන්නා බැඳගත් සහ මේ සොර දක උහුබැඳ අල්වාගනිමි," 'having seen this thief going away with the two bulls yoked together,

I pursued and seized him'; මා විසින් ඔහුට දෙනලද මුතු වැල පවු. සියයක් වලි, 'the string of pearls which was given to him by me is worth a hundred pounds'; here ගොන් දෙන්තා බැඳගෙන යන and මා විසින් ඔහුට දෙනලද are used as adjectives qualifying සොරු and මුතු වැල respectively.

327. Any noun in its crude form may be used as an adjective, as මිනිස් කය, 'the human body'; පොත් ගල, 'the book-depôt'; පොල් ගෙඩිය, 'the cocoanut'; විදුරු බෝතලය, 'the glass bottle'; මුදු හිල්ල, 'the ring-finger.'

Pronoun.

328. Pronouns* agree with the nouns for which they are used in gender, number, and person, as "සිටාගෙහි, මෙවක්පටන් පණ්ඩිතයන් කෙරෙහි ආලය කරුව; මු අද පටන් ම පුතනුවෝය," 'O chief, from this day leave off the (*i. e.* thy) attachment to the pandit; he is, from this day, my son'; ඒ මිනිසාගේ රෝගය බලවත්වූ හෙයින් ඔහු ආරෝග්‍ය ශාලාවට (or ඉස්පිටිතාලයට) යැවීමු, 'as the man's disease was serious we sent him to the hospital.'

329. Care should be taken by the student to use appropriate pronouns. Section 149 will help him in this direction.

[*Vide* §§ 273-325, which for the most part affect pronouns as well.]

* Pronouns are sometimes used somewhat in the fashion of relative pronouns, *e. g.* යමක් මාවිසින් ඉල්ලන ලද්දේද එය මට දෙව, 'give me what (= 'that which') I asked for' (any-thing by-me was-asked, that to-me give). Here යමක් and එය are correlatives. (*Vide* §§ 145 and 346). The pronouns ඒ and අර are sometimes used before other pronouns to add stress to the latter, and then they partake the force of relative pronouns, *e. g.* "ඒ මට රජපුරුවෝ සතුටුට අදිකාරම් දුන් සේක," 'the king being pleased gave me who (so behaved) authority'; මේ විපත සිටුවන්නේ අර ලබවද? 'is it on you who (were doing so well, &c.) that this calamity fell!'

The particles හෙමේ, හොමෝ, and තුමු are sometimes used as pronouns, *e. g.* "හෙමේ සිටගන," 'he took (his) stand'; "තුමු හැමන්

Verb.

330. Transitive verbs govern nouns (or pronouns) in the accusative case, as එතෙම ගලක් විසිකෙළේය, 'he threw a stone'; සතුන් නොමරව, 'do not kill animals'; එතෙම බත් අනුභවකරයි, 'he eats boiled-rice.'

331. The suffix ට is often added to the accusative governed by such verbs as තල, 'to beat'; නමදී or වදී, 'worship'; ගස, 'beat'; කව, 'cause to eat'; ගරභ, 'abuse'; අනි, 'pierce,' 'butt'; බණි, 'scold,' 'abuse'; අසදී or සදී, 'pray,' 'beseech'; විදී, 'shoot' (with an arrow). In ancient classics the suffix ට in such cases is generally omitted. The two forms sometimes convey different meanings: *e. g.*, ගලක් ගැසීම්, 'I pelted a stone'; ගලකට ගැසීම්, 'I struck a stone'; "මා විද්දුවූ තෙපි කවුරුද," 'who art thou that shot me (with an arrow)?' මට විද්දුවූ තෙපි කවුරුද, 'who art thou that shot (an arrow) at me.' (*Vide* §§ 301 and 312.)

332. Some intransitive verbs take an accusative of kindred meaning, which may be called the cognate accusative. (*Vide* § 293.)

333. The intransitive verb වූ, 'to be,' 'become,' takes two nominatives. (*Vide* § 289.)

334. Intransitive verbs when changed into causatives become transitive and govern nouns (or pronouns) in the accusative case, as මම පොල් පැලයක් සිටවිම්, 'I planted a cocoanut plant' (lit. 'I caused a cocoanut plant to stand'); ලමයා අඬවන්නට එපා, 'do not make the boy cry'; අස්ගොවුඩා අසු ඇවිද්දවයි, 'the horse-keeper walks the horse' (lit. 'the horse-keeper causes the horse to walk'). (*Vide* § 154.)

නැතිගෙණ මාත් සමාකරවන්නට එයි," 'they all (or every one of them) being frightened are coming to obtain my pardon also.'

Mood.

335. The conditional (or subjunctive) mood expresses doubt as to whether the action will take place or not, as මතු දිවුරුවොත් මමත් දිවුරමි, 'if he swear I too (will) swear'; "මා විසිනි ඇරඳුවොත් සියල්ලෝ නසිති" 'if I relinquish exertion (or zeal) all (will) die'; අද නැව ආවොත් උඹට දන්වා එවන්නෙමි, 'I shall let you know if the ship arrive to-day'; "නිසරු කෙතැ බොහෝ බිජු වසලද (= ත්) එල විපුල නො වෙයි," 'although much seed is sown in an unfertile field, the produce will not be much.' (*Vide* foot-note on p. 185.)

Verbs followed by ත(or හු)මුත් or තමුදු and නමි are generally in the indicative, but they bear the sense of the conditional (or subjunctive) mood. (*Vide* § 168.)

336. The conditional mood is used before හැකි, ඇති (or ඇති), යුතු, මැනව (or වි), මනාය, යෙහෙකි, without the suffixes හොත්, මත්, අත්, added to the verb, as නුඹ විසින් එය කළ හැක්කේය, 'it could be done by you'; මට එක දිස හැකිය, 'I can give it'; උඹට ලියනැ කිද, 'can you write?' මේ ලිපුව මහුව දිය යුතුයි, 'this letter should be given to him'; මෙය පිළිගන මැනව, 'please accept this'; මෙය කළ මනාය, 'it is proper to do this'; දුප්පතුන්ට උදව්කල යෙහෙකි, 'it is good to assist the poor' (to-the-poor assistance if-done it-is-good). Parts of the defective verb හැ, 'to be possible' also require the conditional mood before them, as එහි යා නොහෙමි, 'I am unable to go there.'

NOTE.—මැනවි, මනාය, යෙහෙකි, are sometimes used with හොත් (or මත්), as කළහොත් (or කළොත්) මැනවි; දුන්නොත් (or දුන්නොත්) යෙහෙකි; &c.

337. The conditional mood is also used when the verb is required to indicate time when, as ඊවි උදාවෙන තුරුරැස අතුරුදන්වේ, 'when the sun rises the multitude of stars vanishes (or disappears)'; "මෙසේ රජ්ජරු වන්නට හරකෙස් පහලවූ නියාව කල්පනා කරත් කරත් අභ්‍යසනරසෙහි දහ වැදගත," 'when the king so

continued ruminating on his getting grey hair, a burning sensation kindled within (him)'; "ඒ සිටානෝ කල් සන් සන් සුදුමැලිව ගිය," 'the nobleman became pale as time passed.'*

Person.

338. The endings proper to the three persons of verbs are often suffixed to verbal nouns, as "මම බඩ මොඩ බලන් නෙමී ගොත් දෙන්නා බැඳගෙන යන මේ සොරු දැක ලුහු බැඳ අල්වාගනිමි," 'I looked here and there, and seeing this thief taking away the two oxen yoked together pursued and seized (him)'; "පෙරත් තෝ අකුසල් කොට යකින්නිව උසන්නෙහි වේද, දැන් වතාහි නැවතත් අකුසල් කරන් නෙහිද," 'thou, having committed sins in former times too, art born a she-demon, is it not (= වේද)?; and now again dost thou commit sins?' (*Vide* ‡ 341.)

339. The verbal suffixes proper to the three persons are sometimes added to nouns (and adjectives) terminating a sentence whose predicate is suppressed, as "මම රජ්ජුරු වන්ගේ මෑනියෙමි," 'I am the king's mother'; "අපිත් හුවවතන්සේට එ පරිද්දෙන්ම මිත්‍රයමිහ," 'we are also likewise friends of your highness.' (*Vide* ‡ 287.)

Tense.

340. The present tense has several uses, viz. :—

(a) It expresses a single act at the present time, as ඇ කෑම පිසයි, 'she cooks food' (*or* 'she is cooking food'); ගොණු නණ කයි, 'the ox eats grass' (*or* 'the ox is eating grass').

(b) It expresses custom or habit, or what is universally true, as වනයේ බොහෝ මෑගයෝ වෙසෙති, 'in the wood

---

* In classics verbal nouns with සි (= 'said') affixed to them are sometimes used with the force of the cond. mood, e. g. "කෙරෙහි සිංහ රජයෝ සසින් පිබිච ගියසි (= ගියන් or ගියාට) ගෙරින් මිවුන් සේ නණ කා ඇළිදිද්ද," 'will the maned royal lions walk about eating grass like oxen and buffaloes, even if they (or although they may) suffer from hunger?'

many beasts live'; සත්‍යය නිතරම ජයගනී, 'truth (will) always prevail'; "නුවතැත්තෝ නොකිපෙති," 'the wise (will) not get angry.'

(c) It is used to express futurity and certainty, as "රජපුරුවෝ නුවවහන්සේ හා කථාකොට, සිටානෙති, නොපට තරම් ආසනයක් බලා හිඳුවයි කියති; එසේ නුවවහන්සේ හුන් කල්හි මම එමී, එවිට මම නුවවහන්සේගේ මුහු බලමි," 'the king will speak with your honour and say, O chief, look for a seat suitable to you and sit down. When your honour has so seated yourself, I will come; I will then behold your honour's face'; "නිකණ් නුවණින්සුන් මිලිඳු නම් රජෙක් වෙයි," 'there will be a king named Miliṅḍu gifted with keen wisdom.'

(d) It is used in quoting authors, whether living or dead, as අටුවාචාර්යවහන්සේලා ඒ ගැණ මෙසේ කියති, 'the venerable commentators say about it as follows'; "රජපුරුවෝ මේ ගාථාවෙන් කියත්," 'the king says by this stanza.' This is not of frequent occurrence. (*Vide* p. 451.)

(e) It is used in lively narratives and may then be called the Historic Present, as "එකල්හි නිගණ්ඨනාථපුත්‍ර නම් නිවටභූ මහත් නිවට පිරිස් පිරිවර කාලන්දයෙහි වෙසෙති," 'at that time the Nigaṇṭha named Nigaṇṭha Nāthaputra was living (lit. 'is living') in Nālandā, surrounded by his Nigaṇṭha fraternity'; "ඔවුන් අතුරෙන් වැඩිමාලු පුතනුවෝ රුම පණ්ඩිතනම් වෙති," 'of them the eldest son was named (lit. 'is named') Rāmapaṇḍita.'

341. The verb is sometimes used in the future form in lieu of the present, as "ඒ මැණිකෙහි ඡායාව පොකුණෙහි පෙනෙන්නේය," 'the shadow of the gem appears in the pond'; "එළුවා ගෙණ මාස බල්ලා කන්නේය;° බල්ලා ගෙණ තණ එළුවා කන්නේය,"* 'the dog eats the flesh

° These may also be taken as verbal nouns. (*Vide* §§ 276 & 338.)

brought by the goat; the goat eats the grass brought by the dog.'

NOTE.—The examples given to illustrate the last three uses of the present tense in § 340 and the use of the future tense given above, and other anomalous uses of the different moods, tenses, numbers, and persons of verbs, which are sometimes found especially in poetical compositions, serve also to illustrate the 'Metathesis of verbs.' (*Vide* § 55.)

Reported Speech.

342. In written Sinhalese in quoting a speech the direct form is universally adopted, when the exact words of the speaker are given, as “මා එනකල් නොයට” යි හෙතෙම කීය, ‘he said, Do not go until I come’; “මම යෙට උදෑසන එමි” යි කීය, ‘he said, I would come to-morrow morning.’ (*Vide* § 351.)

343. The indirect form is seldom used: එතෙම මා දුටුවේයයි කීය, ‘he said that he saw me’; එතෙම හෙට එන්නට පොරොන්දුවුණේය, ‘he promised that he would come to-morrow’ (or ‘he promised to come to-morrow’). These may be expressed directly thus:—එතෙම “මම නුබ දුටුවෙමි” යි කීය, ‘he said I saw you’; එතෙම “මම හෙට එමි” යි පොරොන්දුවුණේය, ‘he promised I will come to-morrow.’ Colloquially the indirect form is more commonly used.

Conjunction.

344. The conjunctions ද, ත්, හෝ, and වත්, are generally used in couples, as සහිද පුරුෂයාද, ‘the husband and the wife’; එළුවොත් බැටළුවොත්, ‘the goats and the sheep’; පියා හෝ පුතා හෝ, ‘either the father or the son’; හෙටවත් අනිද්දවත්, ‘either to-morrow or the day-after-to-morrow.’ When several words are required to be connected by conjunctions, the conjunction is inserted after each word. The repetition of the conjunctions ද and ත් is however unnecessary when the word ආදී, ‘et cetera’ or some other word expressing appositional relation to the

words to be coupled by the conjunctions, is used: *e. g.*, කඩදාසි, තිත්ත, පෑන අදී ලියන උපකරණ, 'paper, ink, pen, and other writing articles'; හරක් වතු කුඹුරු ගෙවල් යන සියල්ල විකුණ, 'having sold all things, viz., cattle, gardens, fields, and houses'; එහිනි තොර්සා හේතසා යන තුන්දෙනා, 'the three persons, viz., herdsman, farmer, and washerman.' The conjunctions are sometimes omitted even when such words are not employed, as "එක දවස රජ දරුවන් අදිවු දෙන ඇතුන් අසුන් ඊයෙලි කුනම් නැගී මෙනහින් තොගියමැනව," 'in days to come let no kings and other persons go by this place on (lit. 'having ascended') elephants, horses, and in palanquins and litters.'

345. These conjunctions connect the same case, mood, and tense. (*Vide* note on p. 332.)

Correlative Expressions.

346. යමිසේද, එසේ, 'in what manner, in that manner'; යමිතාක්ද, එතාක්, 'until what time, till that time'; කෙසේද, එසේ, 'in what manner, in that manner'; කොපමණද, එපමණ, 'how much, so much.' Other correlatives may be formed by prefixing යමි, කෙ, කො, එ, or එ to other words, as shown above. (*Vide* footnotes on pp. 416 and 434.)

Order of Words in a Sentence.

347. In poetry and semi-poetical prose, especially in the former, no uniform order of words in sentences is adhered to. The order given below is that in which words are used in elegant and chaste prose writings, and may be adopted in modern prose.

(a) The principal subject of the sentence comes first.

(b) Then the object.

(c) Then the predicate, which is always put last in a sentence. *Ex.* එතෙම උරෙක් මැරී, 'he slaughtered (or killed) a pig'; මම හුබ අඳුනමි, 'I know you.'

(d) Words expressive of time when are generally used before the subject; past participial clauses are also sometimes similarly used. Ex. ඊයේ තද හුලනක් (or කුකාටු වක්) පැවතුණේය, 'a strong gale prevailed yesterday'; ඒ අරඤ්චය අසා මම සතුටුවීමි, 'I was gratified to hear that news.' (Vide ‡ 352.)

(e) In sentences where the substantive denoting the doer of the action is put in the instrumental case, it is placed before the subject, as "ඒ පණ්ඩිතයන් විසින් සක්දේවිරජ පවා පරදවනලද," 'even Śakra, the king of gods, was defeated by the pandit' (by-the-pandit Śakra the-king-of-gods even was-defeated); and sometimes after it, as "මේ උපාය කා විසින් දන්වාලද්දේද," 'by whom was this artifice devised (lit. 'known')?' (this artifice by-whom was-known?).

(f) The adjective is always placed before the noun which it qualifies.

(g) The adverb is generally placed before the verb which it qualifies, as එතෙම බල්ලාට තදින් ගැසී, 'he beat the dog soundly'; හසියෙන් කථාකරපන්, 'speak loud.' But not always observed: සොර සෙමින් ගෙට ඇතුල්වුණේය, 'the thief slowly entered the house'; ඔහුට තදින් පහරක් ගැසීමි, 'I gave him a hard blow'; එතෙම අවබකලෙස නම සුකුකම් ඉටුකරයි, 'he does his duty honestly.'

(h) Substantives in the vocative case are generally used first, as "යාලුව එසේවිනම් අප එතර ලවයි කිය," 'he said, Friend, if it is so, (please) transport us to the other bank.' But sometimes at any part of the sentence, as "සිටුම්ග, සාමිනි," 'we will stand, lord'; "බොහෝ කලක් ජීවත්වුව මැනව, සාමිනි," 'lord, may (you) live a long time'; "ගැසි (=ඇසි) තිස්සයෙනි, හබ්බිද," 'why, Tissa, are you crying?'

(i) Prepositions are always put after the substantives which they govern, as මම ඔහු සමඟ ගියෙමි, 'I went with him'; නුඹ ගැන මම කිසිත් නොදනිමි, 'I do not know anything about you.'

(j) Conjunctions when joining words or phrases are put after them.

(k) Interjections are always placed at the beginning of a sentence.

(l) Conditional and adverbial clauses and prepositional and adverbial phrases are generally placed at the commencement of a sentence, as ඔහු පොත ඉල්ලුවොත් නොදෙව, 'if he should ask for the book, don't give (it)'; "එ සමයෙහි එ නුවර දුලකි බ්‍රහ්මදත්ත රජපුරුවෝ රජකරන් නාය," 'at that time the king Chūlanī Brahmādatta was reigning (lit. 'is reigning') in that city;' නුඹ නිසා මේ සියල්ල සිදුවිය, 'all this happened on account of you.'

(m) The pronouns take the order of 3rd person, 2nd person, and 1st person (*vide* § 280). Sometimes their order is different, as "රජපුරුවෝ මාත් නුඹවහන්සේත් දක්නා කැමැත්තානුය," 'the king is desirous of seeing your honour and myself.'

Syntax of Colloquial Sinhalese.

348. (a) Noun (or pronoun) denoting the doer of any action expressed by a finite verb, a verb in the conditional (or subjunctive) mood, a present or past part. adjective, a verb indicative of time when, &c., is put in the nominative case, *e. g.* මම කීවා, මම කීවොත්, මම කියන දේ, මම කී දේ, මම ඒවම කියද්දී, මම කීවම, මම එහෙම කීවාට මොකද, &c.

(b) ඔහු, 'him,' and ඔවුන්, 'them,' are used in modern Sinhalese for the nominative case.

(c) The finite verbs ending in නවා in the present tense, and වා, යා, or ආ in the past, are not inflected for number and person. These forms are, however, verbal nouns. The

verbal nouns ending in **වේ**, **යේ**, and **න්**, as **ඇඩුවේ**, **හිරියේ**, **අඩන්තේ**, **හිරින්තේ**, are also used both in the singular and plural without variation. Their plurals (ending in **වෝ**, **යෝ** or **න්තෝ**, as **ඇඩුවෝ**, **හිරියෝ**, **අඩන්තෝ**) are also occasionally used.

[For other colloquial peculiarities, *vide* §§ 181-184, 198, 354, & 362.]

The syntax of the book language explained in the preceding sections is generally applicable to colloquial speech in other respects.

ANALYSIS AND PARSING.

349. Analysis and Parsing are unknown in Sinhalese grammar. They will therefore be treated below as in English. A knowledge of them will greatly assist the student in understanding the construction of sentences.

ANALYSIS.

Simple Sentences.

(1) **එතම කොලඹ වැසියෙකි**, 'he is a resident of Colombo.'

Subject	එතම.
Predicate	(වේ.)
Subjective complement of predicate	වැසියෙකි.
Attributive adjunct of the complement of predicate	කොලඹ.

(2) **මම රත්රන් අලුකෙලෙමි**, 'I reduced gold to ashes.'

Subject	මම.
Predicate	කෙලෙමි.
Complement of predicate	අලු.
Object	රත්රන්.

350. *Complex Sentences.*

(3) "එලාලරජ දුටුගැමුණුරජ සටනට ආ බව අසා දෙවන දවස් සන්නාහ සන්නබව මහාපඵත නම් ඇතු පිටට පැන නැගී දෙමල මහ සෙනහ පිරිවර අවුත් වන," 'King Elāla, having heard that the king Duṭuḡemuṇu came to fight, put

on (his) armour, and mounting the elephant Maháparvata came, attended by the great Tamil army, and encamped on the second day.'

Subject ...	...	...	...	රජ.
Attributive adjunct of subject			...	එලාල.
Predicate	...	...	...	වස.
Subjective complements of predicate	...			{ 1. අසා. 2. සහසම්ම. 3. පැනකැරී. 4. පිරිවර. 5. අවුත්.
Adverbial adjunct of predicate			...	දෙවන දවස්.
Object of	{ 1. අසා 2. සහසම්ම 3. පැනකැරී 4. පිරිවර	...	...	දුටුගැමුණු රජ සටනට ආ බව (a).
		...	...	සහසාග.
		...	...	පිටව.
		...	...	සෙසග.
Attributive adjunct of	{ 3rd object 4th "	...	1.	මහාපථන නම් ඇතු.
		...	2.	{ 1. දෙවල. 2. මහ.

(a) Substantive clause in objective relation to "අසා."

Subject ...	...	...	...	රජ.
Attributive adjunct of subject			...	දුටුගැමුණු.
Predicate	...	...	...	ආ (= ආචේ).
Adverbial adjunct of predicate	...	...	...	සටනට.

NOTE.—1. Observe that participial clauses when rendered in English assume the force of attributive adjuncts, although in Sinhalese they may be better regarded as subjective complements of the predicate.

2. බව^o is a noun equivalent to the English "that" indicating a substantive clause. It is indirectly governed by "අසා" in the above sentence. In analysis this and other words similarly used may be advantageously treated as the conjunction "that" in English and may be left unnoticed. It is a peculiarity in the language to change the predicate in the substantive clause indicated by බව, to a participial adjective qualifying බව. (Vide § 266.) Such clauses may also be treated as substantive phrases.

351. "ඉක්බිති ඒ බඩු හා සමග මහු දැක කිරිසාවු රජ ජුරුචෝ 'මේ මුකතාහාරය හෝ කෙසේ හැසිද' යි නොවී

^o සවස් and නිසාව are also similarly used. The colloquial equivalent is වග.

වැර 'මොහු ගෙණ ගොස් දකුණු වහසල් දොර සමීපයෙහි දිවස්නුල හිඳුවාපියව' හි කියා විධානකලය," 'Afterwards the king, irritated at seeing him with the goods, without inquiring How didst thou get this pearl string, gave order, Take and impale him at the southern gate.'

Subject	...	...	...	රජුපුරුමෝ.
Attributive adjunct of subject	...	...	...	ඒ බඩු හා සමග ඕහු දකුණු කිසියවු.
Predicate	...	...	...	විධානකලය.
Subjective complements of predicate	...	...	...	{ 1. විවැර. 2. කියා.
Adverbial adjuncts	...	...	...	{ 1. to predicate : ඉස්සි. 2. to the 1st complement of the predicate යො.
Object	{	1. of the 1st complement of predicate	...	මේ මුහුණා හාරයකෝ යෙසේ ගනීද (a).
		2. " 2nd " "	...	මොහු ගෙණ ගොස්... හිඳුවා පියව (b).

(a) Substantive clause in objective relation to "විවැර."

Subject	...	...	...	කෝ.
Predicate	...	...	...	ගනී.
Adverbial adjunct of predicate	...	...	...	කෙසේ.
Object	...	...	...	හාරය.
Attributive adjuncts of object	...	...	...	{ 1. මේ. 2. මුහුණා.

(b) Substantive clause in objective relation to "කියා."

Subject	...	...	...	(කොපි or කෙපි.)
Predicate	...	...	...	හිඳුවාපියව.
Subjective complements of predicate	...	...	...	{ 1. ගෙණ. 2. ගොස්.
Adverbial adjuncts of predicate	...	...	...	{ 1. දකුණු වහසල් දොර සමීපයෙහි. 2. දිවස්නුල.
Object	...	...	...	මොහු.

NOTE.—Such particles as ඇති, හි, ද, &c., are not taken into consideration in analysis.

PARSING.

352. “එ බස් අසා දුටුහැමුණු රජ සතුටුව සේනාවට ප්‍රසාද දී සත්තාස සහනබව සටනට නික්මුණාහ,” ‘having heard those words the great King Dutugemunu was pleased, and, giving presents to the army and putting on (his) armour, departed for the battle.’

එ, pronoun, used as an adjective, qualifying “බස්.”

බස්, common noun, pl. number, fem. gender,^o acc. case; governed by “අසා.”

අසා, past part. of the verb අස; a subjective complement of the finite verb “නික්මුණාහ.”

දුටුහැමුණු, proper noun, sing. number, masc. gender, nom. case; in attribute relation to “රජ.”

රජ, common noun, sing. number, masc. gender, nom. case; in subjective relation to “නික්මුණාහ.”

සතුටුව, past part. of සතුටුව; a subjective complement of “නික්මුණාහ.”

සේනාවට, collective noun, pl. number, fem. gender, dat. case; in adverbial relation to “දී.”

ප්‍රසාද, common noun, pl. number, masc. gender, acc. case; governed by “දී.”

දී, past part. of ද; a subjective complement of “නික්මුණාහ.”

සහනාස, common noun, sing. number, masc. gender, acc. case; governed by “සහනබව.”

සහනබව, past part. of සහනබව; a subjective complement of “නික්මුණාහ.”

සටනට, common noun, sing. number, neuter gender, dat. case; in adverbial relation to “නික්මුණාහ.”

නික්මුණාහ, intransitive verb, indicative mood, past tense, 3rd person, pl. number (in form, singular in sense); in predicative relation to “රජ.”

IDIOM.

Bhāshā-rītiya.

353. To acquire a competent knowledge of the Sinhalese Idiom (සාහා විනය) the student should read the writings of standard authors, study the colloquial usages of the language, and, above all, gain a practice in *thinking* in

^o It would not be improper to assign the neuter gender to all inanimate nouns. (*Vide* § 81.)

Sinhalese. An Englishman will say (1) 'I have a book,' (2) 'where is the dog?' (3) 'this is my hat,' (4) 'he fell into a well and died,' (5) 'tell him to come soon'; while a native will express the same ideas in this strain: (1) 'to-me a-book is' (මට පොතක් තිබේ), (2) 'the-dog where?' (බල්ලා කෝ), (3) 'this my hat' (මේ මගේ කොප්පිය), (4) 'he in-a-well having-fallen died' (එකෙම ලිඳක වැටී මළේය), (5) 'to-him to-come tell' (ඔහුට එන්නට කියාපන්). These examples are sufficient to show the vast difference in the idioms of English and Sinhalese, and the difficulties a beginner, unacquainted with oriental languages, has to experience in the study of the latter. Tamil and Sinhalese idioms are nearly identical: a person acquainted with the idioms of the one will find no difficulty in mastering those of the other.

The order of words, which forms one of the chief difficulties connected with idioms, has been sufficiently explained in § 347, which should be carefully studied before commencing to read this chapter. Many peculiarities of the language, which come within the range of this chapter, have already been noticed in the preceding part of this book, and the sentences occurring therein will illustrate a large number of the idioms noticed here. (*Vide* §§ 212 and 253.)

354. A number of sentences are given below to illustrate the principal idioms of the language, as well as the use of particles and other important words, &c., and a patient study of them will enable the student to overcome the difficulties of mastering the Sinhalese idioms besides proving useful in other respects. Sentences that may be used colloquially are marked with an asterisk (*). *

---

* Many of these can be easily made to suit book language by altering the endings of the finite verbs and of some of the nouns and pronouns to agree with the rules laid down in the chapter on Syntax. The expletive *o* at the end of a sentence is generally omitted in colloquial usage.

- (1) මේ මුදුව කාගේද* (this ring whose?) } 'whose ring
මේ කාගේ* මුදුවද* (this whose ring?) } is this?'
- (2) උඹ කවිද* (you who?), 'who (or what) are you?'
- (3) උඹ කාගේ කවිද* (you whose who?), 'whose (relation) are you?' = 'who are you?'
- (4) මම ඔහුගේ බාල පුතා* (I his young son), 'I am his youngest son.'
- (5) උඹේ රකාව (or වැඩේ) මොකද* (කවරේද or කුමක්ද) (your profession or calling what?), 'what is your occupation?' = 'what are you?'
- (6) මම කොලොම් රේගුවේ ලියන්තෙක්* or ලිපිකරු වෙස් (I in-Colombo of-the-Customs a-clerk), 'I am a clerk in the Colombo Customs.'
- (7) මේක ඔහු කාටද? මට* (this is-required to-whom? to-me), 'who wants this? I.'
- (8) මේ වත්ත කාගේද? කාගේද (or කාගේද කියාලා) මම දන්නේ නෑ* (or කාගේදයි මම නොදනිමි), 'whose garden is this? I don't know (whose it is).'
- (9) මේ බඩුවට අයිතිකාරයෙක් (or හිමියෙක්) නැද්ද-ඈයි නැත්තේ-ඒකේ (or එකි) අයිතිකාරයා (or හිමියා) මම තමයි* (this to-the article an-owner is-there-not; why there-is-not? its owner I myself), 'is there no owner for this article? why not? I am its owner.'
- (10) මේ මොකද* (this what?), 'what is this?' 'what is it?' 'what do you mean by this?'
- (11) මේ මොකක්ද* (or කුමක්ද) (this what?), 'what (thing) is this?' 'what do you call this?'
- (12) උඹේ නම මොකද* (කුමක්ද or කවරේද), 'what is your name?'

* The alteration of the position of this word has rendered it more definite and it thus tends to indicate some one of a number of persons already known to the interrogator.

(13) මගේ මේස් කුට්ටම කෝ (or කොහේද)* (my socks pair where?), 'where is my pair of socks?' කෝ උම ඒක ගෙණවා = 'where did you bring it?' = 'why did you not bring it?' කෝ බලන්නට,* 'let me (or us) see.'

(14) මේක උමට කොසින්ද (or කොහොම ගම්බවුනාද or ලැබුනාද)* (this to-you whence, or how got or received), 'where did you get this from?' 'how did you get this?'

දුප්පත් අපට රන් රිදී කොසින්ද* (poor to-us gold (and) silver whence), 'where have we poor people gold and silver?'

(15) ඒක කොහේවත් (or කොතනකවත්) නෑ,* 'it is not to be had anywhere'; කොහේද (or කොතනකද) විසිකරපු ගලක් මගේ වැලඹුවේ ඇවිත් වැදුනා (or වත්තා),* 'a stone that was thrown somewhere came and hit my elbow.'

(16) මේක මොකටද (මොවද, මක්කාටද, ඇයි,* or කුමටද) (this what-for?), 'what is this for?'

(17) මේ ලිපුම කාටද,* 'for whom is this letter?'

(18) මේ රෙදි කීයද* or මේ රෙද්දේ ගණන කීයද* (this cloth how-much or this of-cloth price how-much), 'what is the price of this cloth?'

උමට පඩි කීයද (කොච්චරද or කොපමණද),* 'what is your salary?'

මේ වල්ලේ ගෙඩි කීයද (කොච්චරද or කොපමණද) or කීයක් (or කොච්චර, &c.) තියෙනවාද* (or තිබෙනවාද), 'how many fruits are there in this bunch?'

මේ ගොණේ පොල් කීයද* (this in-heap cocoanuts how-many or what-price?), 'how many cocoanuts are there in this heap?' or 'what is the price of cocoanuts in this heap?'

(19) මේක උමේද මගේද* (this yours? mine?), 'is this yours or mine?'

(20) උමට මක්වෙලාද*, 'what is the matter with you?' උමට බොහොම අමාරුද (ගායද or අසනීපද)*, 'are you very ill?'

(21) ඔහුට දැන් සනීපද (or හොඳද)* (to-him now healthy or good?), 'is he now well?'

(22) කොලඹ ලඹිකාමේ අගනුවරය* (Colombo of-Ceylon the-chief-town), 'Colombo is the capital of Ceylon;' ලඹිකාමේ අගනුවර කොලඹය* (of-Ceylon the-chief-town Colombo), 'the capital of Ceylon is Colombo.'

(23) මම වඩුවෙක්ය* (or මම වඩුවෙක්ම), 'I am a carpenter;' රසදිය ලෝහජනිතයකි,* 'mercury is a kind of metal.'

(24) මේ පොලොව බොහොම සාරවත්ය* (this soil or ground very fertile), 'this soil is very fertile.'

(25) උමට අකුරු ඉගැන්වුණේ කවද* (to-you letters he-who-taught who?), 'who taught you letters?'

(26) උම රජකමටද උසසාහකරන්නේ,* 'is it for sovereignty you are trying?' උම රජකමට වද* උසසාහ කරන්නේ,* 'you are trying for sovereignty, are you not?'

(27) ගේ (or ගෙට) ගිනි තිබුණේ අපිය* (house fire they-who-kept or set we), 'it was we who set fire to the house.'

(28) ඔක මට එපා (or ඔනෑ නෑ)* (that to-me don't-want), I don't want that.'

(29) මට කමක් (or කාරියක්) නෑ, උමට හිතුවක් කර පන්* † (to-me matter not, to-you what-was-thought do), 'no matter to me (or I don't care), do as you think;' එකට කාරිනෑ (or කාරියක් නෑ) ඔහුට මරණය දන්වා (or කියා) ඇරපන්,* 'it does not matter, inform (lit. 'send to inform') him of the death.'

(30) මට ලියණ්ට කියණ්ට‡ පුළුවනි (or ඇති),* (to-me to-write to-read it-is-possible), 'I can read and write.'

* In books generally වේද.

† උමට සැමැත්තක් or ප්‍රසන්නයක්, or උම කෑමනි ගැරියට (or ගැරියක්, ලෙස, ආකාර, &c.) කරපන්,* 'do as you please or wish.' කමක්නෑ also means 'no use,' 'don't want.' මේක කිසි කමකට නෑ = 'this is quite useless,' 'this is good for nothing.'

‡ Colloquially ම is more common for the dative case.

(31) මට ගස් යෑමට (or බඩගසමට) බෑ* (to-me trees to-go (or to-climb) not-able or cannot), 'I cannot (implying inability or refusal) climb trees;'; මට ඔහුගේ ඉල්ලීම ඉෂ්ඨකරම බෑ* 'I cannot but comply with his request;'; ඔහු අඛණ්ඩවම එවරෙත්,* 'come with him without fail.'

(32) උඔට බැරිපුළුවන් බවක් දන් කියාපන්* (to-you cannot or can that now say), 'say (or tell me) now whether you can or not.'

(33) උඔ වෙතේ එන හේන බවක් කලින් මට ලියා එවන්නට ඕනෑ* (you here coming not-coming that in-time to-me having-written to-send must), 'you must write to me in time whether you will come here or not' (or 'write to me in time whether, &c.').

(34) මම (or මට) ගෙදර යෑමට ඕනෑ,* 'I must (or want to) go home.'

(35) උඔ මා යටතේ කිවිණිට ඕනෑකමක් නෑ,* (i) 'I don't want you to be under me' or (ii) 'you need not be under me;'; මට යෑමට වටින්නේ නෑ,* 'I ought not to go.'

(36) උන් උඔත් මමත් කලක් එකට වෙලඳුම් කලා මත කද,* 'do you remember that he, you, and I traded together (or in partnership) for some time (or at one time)?'

(37) වරදින්නේ නැතුව (or නොවරද්ද) කල්තියා‡ (or කලින්) එවරෙත්,* 'come in time without fail'; ඊ වෙණිට පස්පැයක් තියා ආ පුතෙක් වැදුවා,* 'she bore a

* Or උඔට බැරිද පුළුවන්ද කියා (or බැරිද පුළුවන්ද යනබව) දන් කියාපන්.*

† This idea is also expressed by මට ගෙදර යෑමට ඕනෑකමක් තියෙනවා* (to-me home to-go a-necessity there-is). Observe that ඕනෑ is used to imply a request: e. g. කෙට මට සල්ලි (මුදල් or කාශි) පිසක් (lit. 'a-little') දෙණිට ඕනෑ, දුන්නොත් ලොකු උපකාරයකි,* 'you must (please) give me some money to-morrow; if given, it is a great favour' = 'please give me some money, &c. ;' කරුණකරලා මේ පණිද්ඩේ ඔහුට කියන්නට ඕනෑ,* 'you must kindly (කරුණකරලා) tell him this message' = 'please (or kindly) tell, &c.'

‡ In books the form තබා is generally used for තියා.

son five hours before nightfall;’ *හැතූත්තු තුණක් තියා උඹට පණිවිඩයක් එවන්දැ,** ‘I shall send you a message when within a distance of three miles;’ *ඒ වැඩේ පස් දෙනෙකුට තියා දහදෙනෙකුටවත් කරණට බෑ* = ‘that work cannot be done by ten persons, much less by five’ (lit. ‘setting aside five persons’).

(38) *අද එක්කෝ හෙට උත්තරයක් ලැබේවි,** or *අද හෝ (or හරි) හෙට හෝ (or හරි) උත්තරයක් ලැබේ (or ලැබෙන්නේය),* ‘a reply will be received to-day or to-morrow.’

(39) *මට මගේ පොතවත් ඒකේ (or එහි) වටිනාකම වත් දියන්,** ‘give me either my book or its value.’

(40) *උඹ කියන එක හැබෑවෙණ්ට පුළුවනි, නමුත් මට නම් ඒක විශ්වාසකරන්නටද බෑ** (you saying one true to-be possible, but to me it to-believe unable), ‘what you say may be true, but I cannot believe it.’

(41) *ලඩකාමේ ප්‍රධාන නුවරවල්නම් කොළඹ මහනුවර ගාල්ල යන මේවාය,** ‘the principal towns of Ceylon are (to wit = නම්) Colombo, Kandy, and Galle.’

(42) *උඹට ලමයි කී දෙනෙක් ඉන්නවාද** ‘how many children have you?’

* Or *ලැබෙතවා ඇති*. Similarly *ඔහු දන් එතවා ඇති** = ‘he will be here presently.’ The past form conveys a distinct idea, as *උඹ හිටියා ඇති, ඉතින් පලයන්** = ‘you have stood or stayed sufficiently long (lit. ‘standing is sufficient’), now go.’ *ඇති* preceded by a gerund in the dative case generally implies doubt, as *උඹ එසෙම කියණ්ට ඇති, නමුත් මට මතකයා,** ‘you may have said so, but I don’t recollect’ (lit. ‘but to-me recollection not’). (*Vide* §§ 181 and 182.) Observe the force of *සවස වරෙන්, මම ගෙදර ලියම ලියාලා ඇති* (or *ලියා තියාලා ඇති*)* = ‘come in the evening, I have written the letter and left it at home;’ *දන් තුණට ඇති (or හිටි),** ‘this (lit. ‘now’) is about three o’clock;’ *ඔහුට තව රුපියලක් පමණක් ගණ්ට ඇති,* ‘there is only one more rupee due to him.’ The word *හරි* is only colloquially used.

† Or *හෝ* for *වත්*, in books. *එහි* is also confined to books.

‡ All gerunds in the dative case with *ණ්ට* similarly admit the ending *න්නට* also.

(43) උමට (or උමේ) වයස කීයද (කොච්චරද or කොප මණ්ද),* ‘what is your age?’ ‘how old are you?’ රුපියලට ගන කීයද, ‘how many cents are there in a rupee?’

(44) ඔහු මට බොහොම සතුකිනලා* (he to-me very-much thanked), ‘he thanked me very much.’

(45) සභාපති උන්වැණේ ඔහුට රුපියල් දහයකුත් ගන පණ්හක් දඩගැනුවා* (the President to-him rupees a-ten and cents fifty fined), ‘the President fined him ten rupees and fifty cents.’

(46) මේ ඉඩම අක්කර තුණකුත් රූඪි එකකුත් පර්චස් දෙකකුත් පර්චස් එකකින් සියෙන් එකොලොස් පංගුවක් පමණ මහතයි,* ‘this land is in extent of about three acres, one rood, and two and eleven-hundredths perches’ (lit. ‘perches two-and of-one-perch out-of-hundred eleven a-part about extensive’).

(47) මේ ඉඩමෙන් හතරෙන් තුන්පංගුවක් මට අයිතිය,* † (this from-land out-of-four a-three-share to-me belonging), ‘three-fourths of this land belongs to me.’

(48) විජය රජුරුවෝ තිස්අට අවුරුද්දක් රජ (or රජාය) කලා, or රජකමකලා* (Vijaya king thirty-eight a-year reigned), ‘king Vijaya reigned thirty-eight years.’

(49) ඔහුට පමණක් (or විතරක්) අඬගහපන්,* ‘call him only’; මම එකම කීවා පමණයි,* ‘I said only that much.’

(50) මම ගහකට ගියා (or නැග්ගා),* ‘I climbed a tree;’ එයින් එක ගහක් මගේය* (of-them one a-tree mine), ‘one of the trees is mine;’ වත්තේ එක (or එක්) ‡

* Or මේ ඉඩමේ මහත අක්කර තුණකුත්, &c., පංගුවක් පමණය,* ‘the extent of this land is about three acres, &c.’

† මගේය, ‘mine,’ may be substituted for මට අයිතිය.

‡ එක is also used, generally colloquially, to express an aggregate treated as a unit, e. g. තම එක පස්දවසක් උඹ ඉටුසමොත් නෙවරදීම (or නොවරදවම) යස ගෙවස්සා,* ‘if you be patient (or if you wait) only for five days more, I will without fail pay the debt;’ ඔහුට විදහල හවුත් එක රුපියල් දහයක් ගණට බැරිවුයා,* ‘although (I) troubled him I could not get even ten rupees.’

ගහක් හුලඟට වැටී තිබුනා* (in-the-garden one a-tree for-wind having-fallen was), 'in the garden one tree (or a certain tree) had fallen by wind.'

(51) මම ඔහු එනවා* දුටුවා* 'I saw him coming;'; මම කී එක* කරපත්,* 'do what I said.'

(52) හත්වරක් හත කීයද? හතළිස්නවයයි,* 'how much is seven times seven? forty-nine;'; ඔහු අට පහ (or අටත් පහත්) දන්නේ නැති (or නොදන්න) අඤ්ඤායෙකි,* 'he is an ignoramus who does not know the sum of eight and five.'

(53) අවුරුද්දට සියයට දෙළහමාර ගණනේ රුපියල් දෙසිය හැත්තෑපහකට දුවුරුදු තුන්මස පහලොස් දවසක පොලී,* 'interest on Rs. 275 for two years, three months, and fifteen days at the rate of 12½ per cent-per annum.'

(54) මෙයින් (or මේ ගොල්ලගෙන්) වැඩිමලා කවිද* (of-these the-older-one who), 'who is the eldest of them.'

(55) මම හැමටම (or හැමෝටම) බාලයි,* 'I am the youngest of all' (lit. 'I to-all young'); මම ඔහුට හත් අවුරුද්දකට බාලයි* (I to-him seven a-year young), 'I am younger than he by seven years'; උඹ මට වඩා මිටිසි* (you to-me more short), 'you are shorter than I.'

(56) ඔහු අද ර්ඡේ පොහොසතෙක් නෙවේ (or නොවේ)* (he to-day yesterday a-rich-man is-not), 'he is not a rich man of the other day,' i. e. he has been a rich man for a long time.

(57) මම ලෙඩින් (අසනීපයෙන් or සනීප නැතුව) ඉන්න වහ (or බව) මගේ මහත්මයාට (or සාමිකාට) ලියා ඇරපත්,* 'write (lit. 'having written send') to my master that I am ill.'

* In books එන්න and කීවා are respectively used.

(58.) ප්‍රියා දන්වා එවන වහනම්,* 'subject written and sent for information (is).'

(59) මේ වහට උමේ කියෙයි මිත්‍රුන් අපටු සිඤ්ඤායා† (this to-purport or statement your well-wishing friend-who-was Appu Siñño) = 'I am your well-wishing friend, Appu Siñño.'

(60) මිහමුළු පදිඤ්චි විලියම් ජෝන්ස් මහත්මයා නමටයි (or මහත්මයාට භාරදියයුතුයි or ලැබියයුතුයි),‡ (in-Negombo residing William Jones gentleman's to-name, or to-the-gentleman if-delivered it-is proper, or if-received it-is proper), 'to Mr. William Jones (or William Jones, Esq.), Negombo.'

(61) වම් එක්දහස් අටසිය අසුපහක්වූ (or අසුපහේ) ජුනි මස කීස්වෙනි (or 1885 ජුනිමස 30) දින කොලඹ පිටකොටුවේ තුන්වෙනි හරස් විදියේ නොමීර පහේ (or පහ දරණ) ගෙයිදිය,§ 'at house No. 5 of the 3rd Cross Street, Pettah (Suburb), Colombo, on date the 30th June, 1885.'

(62) උඹ තකා (or සලකා) මම නඩුව අහක්කලා තමයි,* 'it is true that I withdrew the case on account of (lit. 'regarding or considering') you.'

* This is equal to the salutation or address at the commencement of a letter, as 'Dear Mr. —,' &c. There are various forms. Such phrases as සාදරයෙන්, 'with affection'; සතුතියෙන්, 'with thanks'; සාදර සතුතියෙන්, 'with affection and thanks'; සවිභාවයෙන්, 'with submission'; වැද නමසාරයෙන්, 'with obeisance and salutation,' are prefixed to the above sentence when necessary, and the words මහත් කර and සැලකර are substituted for දන්වා for the sake of respect.

† This is a form of a concluding sentence in a letter.

‡ This is a form of superscription on a letter. In addressing a letter to a great person the expression මජ්ජවෙත (or කරණ) පිණිසයි or other respectful form is substituted for නමටයි, &c., e. g. ගරු කවුණු බස්නාඉර පලායේ දිසාපතිතුනන්වහන්සේට (or වහන්සේ වෙත) මජ්ජවෙත (or කරණ) පිණිසයි = 'To the Hon. the Govt. Agent of the Western Province.'

§ This is a form of dating letters, &c.

(63) සොරුන් විසින් අපේ බඩු පැහැරගනුලැබුවේය (or පැහැරගන්නා ලද්දේය), 'our goods were plundered (or wrested away) by thieves.'

(64) "ඒ උතුමා දක්නු නොලබමි" (that great-one seeing I-shall-not-get), 'I shall not get an opportunity of seeing that great one;' ඔහු මගෙන් හොඳට තැළිම් කෑවා* 'he was well beaten by me;' මම උබෙන් බැණුම් අහන්නට සෑහෙන* කෙනෙක් (or බැණුම් අහන කෙනෙක්) නෙවේ (or නොවේ),* 'I am not a person to be abused (or scolded) by you;' ඔහු මගෙන් වැළුම් ගන්නට බොහොම අසයි,* 'he is very eager to receive salutation from me.'

(65) මගුල් කෑමට බොහෝ සතුන් මරන්නට යෙදුනා* † (for-the-festive-eating many animals to-kill it-was-con- trived), 'many animals were slaughtered for the feast.'

(66) උබ මගෙන් එදා ඇසුවේ කුමක්දයි නොදනිමි, 'I don't know what you asked me the other day.'

(67) උබේ ඕනෑකම (or ඉල්ලීම) ඉටු නොකලාට (or ඉටු නොකලාය කියාලා) මා එක්ක (or සමඟ) තරඟ (or අමනාප) වෙන්නට එපා,* 'don't be angry (or be displeased) with me for not having supplied your want (or complied with your request).'

(68) උබ උපන් ගම (or උබේ උපන් ගම) කොහේද,* 'where is your native village?' උබේ ගම කොහේද,* 'where is your village?' උබ කොහේ සිටලාද,* 'where are you from?'

(69) මම අදහන මිනිස්සු මේ පලාතේ (or හරිපේ) වැඩි නෑ,* 'there are not many men in this district whom I know.'

(70) මම ලහදී (මෑත or මෑතදී) කලුතර හිට (or සිට) මාතරට අඟිකෝවිවියෙන් ගියා,* 'I lately went from

* Or සුදුසු or හිසි. Cf. මට හැහෙන්නට තියෙනවා, 'I have enough.'

† යෙදූ has also the sense of 'agree.' Observe the force of යොදා ගන්නා in ඔහු මේරකොටේ යොදවාපන්,* 'cause him to enter this line of business; උමසාට කලුණ්ට මම නා යොදමි, 'I employ you to flog the boy;' "එහෙම පිය රජ්ජුරුමන් මරන්නට යෙදී," 'he gave orders to kill (his) father the king.'

Kalutara (lit. 'being in Kalutara') to Mátara in the horse-coach; 'ඊයේනිට තද කුසාවුටක් පවතිනවා,* 'since yesterday a storm is prevailing.'

(71) මහු අද වැඩ බාරගත්තාද* = 'it is said that he assumed his duties to-day.'

(72) මහු මහපාරේදී මට සම්බවුනා* (he on-the-great-road to-me was-met), 'I met him on the high road; 'උඹ එතපාර (or ගොතිය් එතපාර) මට සම්බවෙණ්ට ඕනෑ,* 'I want to meet (or see) you on your return; 'එතකොට (i. e. හැරී එතකොට) ගෙදර පාරේ වරෙන්,* 'on your return call at (my or your) house' (lit. 'when returning come by the house'); මේ පාර (සැරේ or වතාවේ) මහු නිදහස්වෙනවා අනුමානයි,* 'it is doubtful that he will be acquitted (or released) this time.'

(73) උඹ ගතිය් එගොඩ (or එතර) වුණේ කොඟොමද,* 'how did you cross (or go to the other side of) the river?' මහු එගොඩකරපන්,* 'take him over' (the river, &c.); ඊයේ සවස දෙකගමාරට (or දෙකකුත් කාලට or දෙක පහුවෙලා කාලට) මහු නැවෙන් ගොඩබැස්සා,* 'he landed from the vessel yesterday at 2.30 (or 2.15) P. M.'

(74) අපි එදින් එදුට (or එවලින් එවලාවට) මොක මොක වන්* සම්බකර (or සපයා) ගන්නවා,* 'we from day to day (or from time to time, i. e. as opportunity occurs) earn something or other.'

(75) උඹ ගිය වැඩේ ඉහවුනාද (or හරිගියාද),* 'was the business on which you went successful?'

(76) මහු දවස දෙවේලේ (or දවසට දෙවිටක්) කවුණේ† බලණ්ට යනවා,* 'he goes to see the Museum morning and evening‡ (or twice a day).'

* මොක මොකවන් is more indefinite than මොකවන්.

† The term කොකුකාභාරය is generally used in composition.

‡ Lit. 'during the two times (or parts) of the day,' referring to the forenoon (උදය වරුව) and afternoon (සවස් වරුව). දවස දෙවිටෙක is also used in classics for දවසට දෙවිටක්.

(77) ඔහුට කතාකරගැනීමට බැරිවුණා,* 'he could not (i. e. was unable) speak;' මම තැව්විල්ලේ කතාකලා,* 'I spoke slowly;' මම ලොකු පිරිසකට (or පිරිසක් ඉදිරියේ or ඉදිරිපිට) කතාවක් කලා,* 'I made a speech to (or before) a large congregation.'

(78) හෙතෙම කොරට* උපන්තේස, 'he was born lame.'

(79) මම තැවත තැවතත් ඔහුට තරවුකලා,* 'I threatened him again and again.'

(80) උම කී කී දේට මෙපමණ කල් (or මෙතෙක් කල්) මම ඇහුම්කන් දුන්නා,* 'I have listened (or paid attention) up to now to what you have (from time to time) uttered.'

(81) ඔහු එසේ මෙසේ කෙනෙක් නොවෙයි,* 'he is not a mere so and so' = 'he is no common person.'

(82) ඔහුගෙන් හොඳකමින් වැඩ ගනිමිනි,* 'you ought to get work from him by fair means.'

(83) ඒකට මට ඇයි (or මොකද)* † or එය මට කිමිද, 'what is that to me?'

(84) මේ පාච් ලිදේ වතුර ඉතාමත් නරකයි,* 'the water of this abandoned well is extremely bad.'

(85) "ඉදින් මම නොආසෙමිද්දී විචිනම් මා නොබලා හෙපින් අහුනටකරව," 'if, however, I fail (lit. 'failed') to come, you too eat without waiting for me' (lit. 'looking for me').

* Colloquially the form වෙලා is used for ව, as කොරවෙලා.

† In classics sometimes මෙතුවක්. Notice the force of මෙතෙක් තැන් අවුත් (or මෙපමණ දුර ඇවිත්*), 'having come so far as this;' මෙතෙක් දෙනා (or මෙපමණ දෙනා*), 'so many as these;' මෙහිගබ්බා කොටුවතෙක් ඇහුණා,* 'the report of firing (guns) was heard as far as the fort;' එතෙක්මය (colloq. එපමණමය or එවිවරමය), 'only that much.'

‡ The Kandyan equivalent is බඩ කයිද (lit. 'will it eat the stomach?') ඒකට මොකද is used in the sense of 'what harm?' implying approval. It is also used in the sense of 'what of that?' as in ඒකට මොකද මහු මගේ වැඩේ (or කාරණව) වැරැද්දවා,* 'what of that (= 'nevertheless')? he disappointed me' (lit. 'he failed to attend to my work or matter'). Observe the force of මොකද in උම මතෙම කීවාට මොකද මට ඒ ගැන බොහොම අහුමායිද,* 'although you said so (lit. 'what of your having said so') I am very doubtful of it.'

§ Observe that ආසෙමි is a verbal noun.

(86) අනිකුත් (or අනිත්) අයවල් කලකින් (or කලාතුරකින්) මෙහෙ නාමේ මන්ද,* ‘why have not the rest (lit. ‘the other persons’) come here for some time?’

(87) නිකම් ඉන්ට බැරිද,* ‘can’t you keep quiet?’ රූපියල් දහසක් වටින මේ වසිරෝසිය* උඹට මම නිකම් (or නිකමට) දෙන්නේ කොහොමද,* ‘how can I give you gratis this cat’s-eye worth ten rupees?’

(88) “මේ දෙකම සැබෑවන්ට කාරණ නැත, එකක් බොරුවෙයි එකක් සැබෑවෙයි,†” ‘there are no reasons (or grounds) for both these (things) to be true: one will be false, the other true.’

(89) මේ බව දන්නේ එහෙමත් කෙනෙකි,* ‘a selected few (lit. ‘certain persons’) know this fact’; ඔහු එහෙමත් දවසක ඇවිදින්නට යනවා,* ‘he goes out for a walk (lit. ‘to walk’) only occasionally’ (lit. ‘on a certain day’).

(90) සියලුදෙනාම වාගේ (or පාගේ) ඒ අතරතුරේදී මට උදව්වුනා (or උපකාරකලා),* ‘nearly everybody assisted me in that interval.’

(91) ඔහු මට තලන්නට කැඳුවා,* ‘he threatened to flog me;’ මම පිටත්වෙන්නට හදද්දී වනින්නට පටන්ගත්තා,* ‘when I was preparing (or ready) to start, it commenced to rain’; යන්නට හදපත්, ‘be ready to go’; උඹ මා බේබද්දෙක් කරන්නට හදනවාද,* ‘are you going to make me a drunkard?’

(92) ඔහු නොනවත්වා ලියාගෙන ගියා,* ‘he went on writing incessantly;’ වම්බ වැහැගෙන එන්නා,* † ‘a shower of rain is coming down;’ දුවගෙන වරෙන්,* ‘come running’; දුවලා‡ වරෙන්* (having-run come), ‘run and

* This is a corruption of the Sk. වෛද්‍යයී (Eju = වෙරඵ).

† The word අනික, ‘the other,’ is also used for the second එකක්, generally colloquially.

‡ The forms ending in න්නා, as එන්නා, යන්නා, සිටින්නා, imply, when so used, an action within the operation of the senses.

§ This is sometimes erroneously used in the sense of දුවගෙන.

come;’ මම ගොතීන් එක්කො, * ‘I shall go and come;’
හොදයි, ගොතීන් වරෙන්, * ‘yes, go and come.’*

(93) මිනිස්සුන්ට මෙහේ (or මෙහි) එන්ට දෙණ්ට†
එපා, * ‘don’t allow (or let) the people to come here;’ මට
යන්ට දැරපන් (or දියන්), * ‘allow me to go.’

(94) මයාකාර (or මය අන්දමේ) පල්බොරු මීන්මතු මට
කියන්ට එපා, * ‘in future don’t tell me such rank lies;’
පල් වතුර බීම අතුණයි, * ‘drinking stagnant water is
unwholesome.’

(95) මහු ඒ සියල්ල මා දැක්කදී (මට or මා සමග) කීවා, *
‘he told me all that.’

(96) මහු ආ ගමන්ට වාඩිවුනා, * ‘he sat down at the
moment he came;’ මහු සග ගමන්‡ (or යද්දී) මට රහසක්
කීවා, * ‘he told me a secret while going;’ මේසේ සේදු
ගමන්‡ නවම දොර කියෙනවා නෙවේද (or නොවේද), *
‘is not the table still outside since it was washed?’

(97) මට උම ආවන් එකයි නවන් එකයි* || = ‘whether
you come or not (lit. ‘not-come’) is both the same to me.’

(98) ලමයාට ඉගෙනගන්ට සලස්සාපන්, * ¶ ‘cause the
boy to learn’ or ‘make arrangements for the boy’s learn-

* The last two Sinhalese sentences are also used to do duty for
a parting salutation.

† ඉඩදෙණ්ට or ඉඩඅරිණ්ට, ‘to permit,’ is also substituted for
දෙණ්ට.

‡ ගමනේ and ගමනේදී are used in classics with equal force, as in
ධාතු බෙදන ගමනේ, ‘on the occasion of (or whilst) distributing the
relics.’ In some parts of the Island the form ගෝන්දී is used for
ගමනේදී.

§ In classics the form ending in වනම is used, as සේදුවනම, ගැහුව
නම. සේම (in ‘වැඩිලත්තා සේම,’ ‘just as (he) was seated’) is also
used similarly.

|| එක in such connections as this has the force of ‘same.’

¶ In classics parts of කර, ‘do,’ is sometimes affixed to the
gerundial forms of verbs to express a causal idea, as අසෙකු සදා ගෙණ
එනුයොට, ‘having caused a horse to be harnessed and brought.’

ing;’ මනුට පාඩම්කරණ්ට මනාප (or රුචි) කරවාපන්,* ‘induce him to study.’

(99) මම ඉඳ හිට (ඉඳ හිටලා or ඉඳලා හිටලා) එහෙ යනවා,* ‘I go there occasionally.’

(100) ආවාට හිසාට වැඩකරණ්ට එපා,* ‘don’t do work in a slipshod way;’ එපාකමට (or නොසැලකිලිලෙස) වැඩ කිරීමේ විපාකය (or එලය) මෙකසි,* ‘the result of working unwillingly (or carelessly) is this.’

(101) යං (= යමු): උඹ යමං, මම එසැඳුණු,* ‘let us go: you go ahead, I will follow.’

(102) වසංගතයක් සෑදී බොහොම හරක් මැරියනවා,* ‘a pestilence having broken out, many cattle are dying off;’ පිහාන බිමවැටී බිඳිලා පලව්ව,* ‘the plate fell down and broke completely.’*

(103) කීසේ (or වදුලේ) මැනෝ† = ‘it has been well said;’ “සොර කියන්සේ මාගේ ගොන් මා කෑමනි තෙනකට ගෙණයෙමි කිය,‡” ‘the thief says, I will take my oxen wherever I wish.’

(104) මම කිසිවක් නොකියා (or කතානොකර) උන්තා (or හිටියා),* § ‘I was silent’ (lit. ‘without speaking anything’).

(105) පින්කරණ් වාලේ මය අන්දමේ යහපත් වැඩත් කලාට ‘කාරිනෑ,* ‘in the course of doing merit (i. e.

* Parts of the verb යා, ‘go,’ are thus used as auxiliaries to indicate completeness of action.

† This is a clause often used in classics to introduce a quotation. The expression “එසින් කීන” (*honorific pl., sing. කිය*) = ‘hence the saying’ is also used.

‡ Or මාගේ ගොන් මාකෑමනි තෙනකට ගෙණ යෙමිසි සොර කීසේය. කියන්සේ is a verbal noun in the masculine gender, used to introduce the quotation. The sentence would colloquially be, සොර කියනවා මගේ ගොන් මම කෑමනි තෑනකට ගෙණ යනවා or මගේ ගොන් මම කෑමනි තෑනකට ගෙණ යනවාය කියා සොර කීවා. (*Vide p. 438.*)

§ කට පිහානණ්, (lit. ‘having shut the mouth’) has the same force. In books කුණේදුනාව is a common expression for ‘silent.’

(‘virtuous acts’), there is no harm in performing such good services;’ දුවන්නන් වාලේ දුවන්නට එපා, ‘don’t run merely because (or as) others run.’

(106) මේ ගණන එහෙමපිටින්නම* (or සමුදානේපයන්නම) වැරදියි,* ‘this sum (*i. e.* ‘arithmetical calculation’) or account is entirely (or completely) wrong;’ ඔහුගේ ගණන් බේර පන්,* ‘settle accounts with him.’

(107) කල්සාමෙන් ඔව්හු නැවතත් මිත්‍රවුවෝය, ‘in course of time (*lit.* ‘by lapse of time’) they again became friends.’

(108) එසේවූ කල (or කල්හි) අපි කුමක් කරමුද, ‘it being so (or when it is so), what shall we do?’ “මේවූකල්හි සැබෑවිය,” ‘this at last turned out to be true.’

(109) කොසිවත් (or කොසි ඒවත්)‡ මට දියන්,* ‘give me one and all;’ කොසිවා (or කොසි ඒවා)‡ දුන්නත් ඔහු රවටන්ට උඔට බැරුවාමයි,* ‘although you may give (him) anything (you please), you can never deceive him.’

(110) මම ඔහුගේ ලෙඩේ හොඳකලා (සතිපකලා or ගුණකලා),* ‘I cured his disease;’ උඔලා දැන් හොඳද (යාලුද or මිත්‍රද),* ‘are you on friendly terms now?’

(111) ඕක ඔව්වර (or ඔපමණ) අගේ (or අගය) කරන්නට එපා,* ‘don’t set so high a value on it.’

(112) අලුත් පිට (or පිටට)මේක කියත් වරි,* ‘while new, this is worth any amount.’

(113) අන්නේ උමේ නැතිවූව බවුව,* ‘there! your lost article;’ මෙන්න බලාපන්,* ‘here, look;’ මෙහෙ බලාපන්,* ‘look here.’

* සහමුලින්ම (*lit.* ‘with-the root’) is also used with the same force.

† The form වුකල (or ලා) is also used in old classics. (*Vide* p. 317.)

‡ This has reference to some definite things, මොනවාමත්, මොනවා, මක්කවත්, මක්කා being indefinite.

§ අන්න, මන්න (‘there’), and මෙන්න are sometimes used as අහ, ඔහ and මෙහ and in the upcountry as ආ, මී, and මේ respectively.

(114) එකට එක (or එකටෙක) කිරීම සමහරවිට අනුටණ් කමකි,* 'doing one thing for another (lit. 'one for one' = 'tit for tat') is sometimes foolish' (lit. 'foolishness').

(115) හිත්තියා,* නිකමි (or නිකා) ඉදින්, මම උඹ අඳුනනවා or මම උමේ වග (or තරම) දන්නවා,* 'friend, keep quiet; I know you or I know your nature (or status).'

(116) එලඳෙන තණකොල වත්තට අරගෙණගොනිත් දිගවෙලිකරපත්,* 'take the cow to the grass garden and tether (her)'.
 (117) ඔහුට කතාකරලා (or ඔහු දිසාව බලා)† මම මෙ ගෙම කීවා,* 'I addressed him as follows' (lit. 'having spoken to or looked at him I said in this manner').

(118) අහවලා ඉල්ලුහැටියේ මේක දිපත්,* 'give this as soon as the person (named) asks' (lit. 'asked instant').

(119) ලෙලිපොල් ගෝණියකුත් පොල්ලෙලි දුල්පයිය කුත් ඔහු ගෙණවා,* 'he brought a gunny bag of unhusked coconuts and a net bag of coconut husks.'

(120) මට අවසර* ‡ (to-me permission), 'pray grant me permission; ' අහුබෝවන් (or අයිබෝවන්)* (age may-be-prolonged) = 'good morning' (or 'good evening'); උඹ බැරක්ද‡ (or බැරක් යනවාද),* or උඹ කොයිබද or කො හේද (or කොයිබ යනවාද or කොහේ යනවාද)* = 'where to?' 'where are you going?'

* This is used with contemptuous intent.
 † In classics බණවා is commonly used, as in ඔහු බණවා, 'having addressed him.' කතාකොට, දෙස බලා, ආමන්ත්‍රණයකොට, අමත, are also used in books.
 ‡ This expression is used by an inferior to a superior, when parting, &c.
 § This is more respectful. බැහැර = 'out.'

(121) මේ පෙට්ටිපිස් රූපියල් දහයක් වාගේ* (or කිවිටු වෙණ්ට, lit. 'to approach near') මුදල් තියෙනවා,* 'there are about ten rupees in this box'; මේක කැඩිලා වගෙයි (පාටයි or හැඩයි),* 'this seems to be (or looks like) broken.'

(122) උම ලග ලොකු පාගේ (or තරමේ) අත්තායි තියෙනවාද,* 'have you got (lit. 'near you are there') large sized pine-apples?'

(123) කොගෙත් (or කොගෙත්වත්) ඔහු සලකණ්ට එපා,* 'don't regard him at all'; මම කොගෙත් (කොත තත් or කොසිබත්) නවතිනවා,* 'I stop (or stay) at every place.'

(124) ඔහු නොබෝදා ඔත්පලුව හිටියා,* 'he was lately (lit. 'not-many-days-ago') bedridden.'

(125) අටේත් පහේත් වෙනස මොකද,* 'what is the difference between eight and five?' පොල්ගෙගේත් තල් ගෙගේත් වෙනස කියාපත්,* 'tell the difference between a (lit. 'the') coconut tree and a (lit. 'the') palmyra tree; ' මේ ගස් දෙකේ වෙනසක් නැද්ද,* 'is there no difference (lit. 'not a difference') between (lit. 'of') these two trees?'

(126) ඔහු දවස තිස්සේ (or මුලුල්ලේ) සෙල්ලම්කරකර ඇවිදිනවා,* 'he goes (or is going) about playing all the day long'; තිස්සෙම (or නිතරම) කවටකම්කරණ්ට හොඳ නෑ,* 'it is not good to jest always.'

(127) අම්මා පල්ල මම මසගැණ සන්තම්වත් දන්නේ නෑ කියා ඔහු දිවුරුවා,* 'he swore saying (lit. 'having said') By (my) mother I have not the slightest knowledge of it.'

(128) උම ගණනේ (or සටනේ) කීපදෙනෙක් වැඩ කර ණවා නෙ (or නො) වේද,* 'are not several persons working under you?' ඒක මා ගණනේ (or ගණනට) තියැද්දෙන්,* 'let it be in my favour or name' (lit. 'account') or 'leave it for me'; ගෙයක් ගෙයක් ගාණේ (or පාසා) ඔහු හිනමනේ

* The word පමණ or තරම (= 'extent,' 'about') is also used.

† පාට and හැඩ literally mean 'colour' and 'shape' respectively.

සතවා (or ණතවා),* 'he goes begging (or begs) from house to house.'

(129) ඔහු තකතනියා මා සමිබවෙණ්ට ආවා,* 'he purposely came to see me.'

(130) පුටු කීපයක් කැඩීලා තිබුනි,* 'there were several chairs broken.'

(131) ඔහුට සමහරු ගුපිඇත්තෝ සමහරු වොකු ඇත්තෝ,* 'some were hitting him with (their) fists, some were rapping him (on the head).'

(132) ඔහු ඇනුම්පද කියණ්ටනම් හපනා,* 'in giving home thrusts, he is smart' (lit. 'the clever one').

(133) මිහිමරුවා එල්ලා දමණ්ට ඉස්සර එල්ලී මැරුණ,* 'the murderer hanged himself and (so) died before being hanged' (lit. 'before hanging').

(134) මේ අත්ත ඉබේ කඩාවැටුනා,* 'this branch broke of itself and fell.'

(135) වැඩ ඇරුණම් (or නැවැත්වුවාම) කුලීකාරයින්ට යණ්ට ඇරපන්,* 'when work is stopped let the coolies go'; උම් රකෂාවෙන් (or වැඩෙන්) ඇරුණේ මන්ද,* 'why did you quit (your) employment (or occupation)?'

(136) මගේ කන් ඇඟහන්තේ නැති හුමුත් තවම ඇස් පෙණෙනවා,* 'although I cannot hear (lit. 'to-ears hearing-is-not'), I still can see' (lit. 'to-eyes sight-is'); මට ඇඟහනවා (or පෙණෙනවා),* 'I hear (or see)'; මත්තේ හොඳට කැපෙනවා,* 'the broad-knife cuts well.'

(137) එල්ලීමෙන් තිදහස්කරලා ඔහුට කෝටුමස්කරණ්ට (or තලණ්ට) රජපුරුවෝ නියමකලා (or ආඥාකලා) 'the king remitted (the sentence of) hanging, (but) ordered him to be flogged (or lashed).'

(138) කඩුව පිහකොදුම්මෙන් (or ශබ්නොකිරීමෙන්) මලකඩ කෑවා,* 'the sword was rust-eaten from not being wiped (or cleaned).'

(139) මම වි මල්ලක් දෙපැයකදී කොවා අහවරකලා,* 'I finished husking (lit. 'pounding') a bag of paddy in two

hours'; විදිලි කොටත්තේ වහිණ්ව වගෙයි,* 'the flashes of lightning would seem to indicate rain' (lit. 'is-for-raining').

(140) උඹට උණ ඇදුනාද,* 'had you an attack-of-fever?' ගෙම්පිරිස්සාවටද කොණෙද උදේ මම උණ ඇණුනා (or ගත්තා),* 'I got fever (this) morning from cold or something else.'

(141) ගෙඩිය ඇහි සාරේ ගියා,* 'the boil burst and matter (pus) exuded'; උණුවතුරට විදුරුව ඇහුනා,* 'the glass (or tumbler) cracked on account of the hot water'; මම උණෙන් ඇඟෙනවා,* 'I am shivering with fever.'

(142) අව්ව (or ගිනි) තැපීමෙන් ශීතල නැතිවෙයි (or ඇරෙයි),* 'by warming (one's-self) in the sun (or at-the-fire), cold feeling disappears.'

(143) මම කියන එක උඹට තේරෙන්නේ නැතුවා වගෙයි,* 'you don't seem to understand what (*sing.*) I say; ' මේ වචනේ තේරුම්කරපත් (or තෝරුපත්),* 'explain this word; ' මගේ තේරවිල්ල උඹට තෝරණ්ව බැරිවුනා,* 'you could not solve my riddle.'

(144) ලිපේ තියෙන වතුර නවනවා,* 'the water on the hearth is at boiling point; ' වතුර නවවාලා කෝපි කෝප්ප සක් වස්කරපත්,* 'boil water and pour out a cup of coffee.'

(145) තේ මිලි දූහක් මම පිටරට පැවෙව්වා (or ඇරියා),* 'I exported (lit. 'packed off or sent to foreign countries') one thousand packages of tea; ' ඔහු වැරදිකාරයා වී පිටරට නැවණ්ව (or රඹෙත්පිට දමණ්ව) යෙදුනා,* 'having been found guilty (lit. 'guilty person'), he was transported' (lit. 'put on board a ship and sent off to a foreign country, or banished the country').

(146) මගේ රෙද්දේ ලේ පෙවුනා,* 'my cloth (lit. 'in my cloth') was saturated with blood; ' මේ සිවුර* සායම් (or පඬු) පොවාපත්,* 'dye this robe; ' ඒකට අත පොවා පත්කෝ,* 'just (= කෝ), reach (your) hand to it; ' පණ්

* This word is restricted to the robes of a Buddhist priest. සායම් is a general term for 'dye,' 'colour,' and පඬු is a yellow pigment prepared by boiling jakwood.

පොවණ්ට පිහියේ කම්මලට ඇරපන්,* 'send the knife to the smith's forge to be tempered ;' ගඟ බොහොම ජඹුරු (or ගැඹුරු) නිසා මම පොවන්නේ* නෑ,* 'as the river is very deep I cannot touch the bottom ;' ඉඳු, අත පාපන්,* 'here, hold out your hand.'

(147) අපි ඒක කරණ්ට බැඳිලා නෑ (or බැඳී හිටිනවා),* 'we are not bound (or are bound) to do it.'

(148) උමේ හාමිණේ (ගෙදර ඇත්තෝ,† or සත්‍රී) ගමට ඇරලාලා වරෙන්,* 'accompany your wife to (her or your) village and return' (lit. 'come').

(149) ඇරන්, පඩි නැතුව ඔහු වෙනුවට වැඩ බලණ්ට මට බෑ,* 'besides (or moreover), I cannot act (lit. 'attend to his duties') for him without salary.'

(150) එතකොට, ඔහුට එදිරිව අපය (or අභයන්) නඩු කියාපන්,* 'if so (then, or well then) prosecute him again' (lit. 'institute an action against him,' &c.).

355. Besides the idioms illustrated by the foregoing sentences, there are pairs of words which should be used idiomatically. These may be termed "idiotisms." It is a striking peculiarity in the language that almost every word admits of being used with another word having a like, relative, or contrary signification to the first word. This is most common in the colloquial language. Some of the second words convey no real meaning. These idiotisms may be classed under three heads.

A.—Iteration of the same notion.

B.—Antithesis between two notions.

C.—Two separate notions, related to and amplifying one another.

N.B.—The conjunction ද or න් is understood between nearly all these word couples (which should be regarded as collective compounds).

* In some districts the form පොවුටන්නේ is used.

† Lit. 'owner of the household.'

356. A.—Words of this class are subdivided into—

(a) Different words having the same or like meaning as the first, as :—

විණදකම් = 'religious precepts.'	මෘදු මෙලොක් = 'mild.'
කයතුරුක් = 'debts.'	කතාච්ඡතර = 'to speak.'
මිල මුදල් = 'money.'	නිත්ඳ අපකාශකර = 'to abuse (or disgrace).'
කණ්ඩු දඬුව = 'quarrels.'	භවිතමිච්ඡතර = 'to earn.'
කලකෝලාහල = 'quarrel and strife.'	ඔටත් පකත් = 'submissive.'
අඩු පාඩු = 'deficiencies.'	බර දුර = 'heavy (and) weighty'
අණ පණත් = 'orders.'	= 'onerous.'

(b) Words different in form but alike in origin, as :—

වැර විභව = 'energy.'	මස් මාංශ = 'flesh.'	
රැකි රකා = 'situation,' 'employ- ment.'		අවි ආවුධ = 'weapons.'
		පුද පුජ = 'offerings.'

In these examples the first word is Eļn, and the second word is Sanskrit (or Pali).

357. B.—Examples of this class are abundant. Only a few of them are given below :—

කාරණකාරණා, 'right and wrong.'
බොරු හැබැ (or අබොරු) = 'falsehood (and) truth' (or 'truth and untruth').
මනුෂ්‍ය අමනුෂ්‍ය = 'human (and) inhuman.'
ගුණ අගුණ, or ගුණාගුණ = 'good virtue (and) bad virtue.'
සොඳ හරක = 'good (and) bad.'
මව් පියෝ = 'mother (and) father' (= 'father and mother').
ගනු දෙනු ^o (or දෙනු ගනු) = 'taking (and) giving.'
අඩු වැඩි† = 'more (or) less,' 'materials,' 'goods and chattels.'
මෙලොව පරලොව = 'this world (and) the other world.'
ඉඳුම් භිටුම්, 'sitting and standing' = 'lodging.' (— දෙ = 'to give lodging.')

358. C.—Examples of this class are the most abundant. A few are here given below :—

අත පය or අත් පා = 'hands (and) feet.'
සෙල පහල = 'near,' 'neighbouring,' 'neighbourhood.'

^o In මගු සමග ගනුදෙනු කරමි ('I deal with him'), ගනුදෙනු has the force of "dealing."

† වැඩි අඩු, is also used in the first sense.

- ගම් බිම් = 'villages (and) lands.'
- එළු බැටළු = 'goats (and) sheep.'
- තෙවල් දොරවල් = 'houses (and) doors' (i. e., 'dwellings').
- කියක පැන = 'ink (and) pen' (= 'pen and ink').
- ඇඳ පුටු = 'beds (and) chairs.'
- අත මිට = 'hand (and) fist' = 'wealth,' 'means.'
- දෙව් මිනිස් = 'gods (and) men.'
- ලෙඩ් දුක් = 'sickness (and) afflictions.'
- හෙට අනිද්ද = 'to-morrow (and) day-after-to-morrow' (or = 'to-morrow (or) day-after-to-morrow').
- අද හෙට = 'to-day (and) to-morrow' (or = 'to-day (or) to-morrow').
- වැඳ පුද = 'having worshipped (and) offered.'
- කෑ හි = 'having eaten (and) drunk.'
- බත් මාලු = 'boiled-rice and fish.'
- කැඳ බත් = 'rice-gruel (and) boiled-rice.'
- එක දෙක = 'one (or) two.'
- දහස දොළහ = 'ten (or) twelve.'
- මේස් හපත්තු = 'socks (and) shoes.'
- ලත්කර පත්කර = 'reply (and) rejoinder.'

359. There are idiotisms whose second words do not convey any intelligible idea as :—

පඩි කඩි = 'salary.'	පොරොන්දු අරන්දු = 'promises, 'conditions.' මල්පු සිලපු (කිරපු, or කපු) = 'deeds,' 'bonds.' වල් පල් = 'worthless matter.'
උදව් පදව් = 'assistance.'	
දහ පහ = 'teeth.'	
කැති බැති = 'not lost.'	
හලා වලා = 'having flogged.'	

Any departure from the conventional order of words in these idiotisms is counted as a mistake in idiom. Words of fewer syllables are generally the first words, and all negative words are always placed last. (Vide § 213.)

360. A few interesting idiomatic words and phrases other than idiotisms are noticed below :—

අත් අ(ර ක)රි, 'to leave off.'	අවුස, 'to lie long in the sun.'
	  අවුමර, 'to become obscured' (of
	the sun).
	  ඇහැහැසෙ, 'to meet the eye.'
	  ඇහුම්කන් දෙ (or කණුරුදෙ),
	'to listen.'

අත් උදවු, 'helping-hand.'	
අත අ(ර ක)රි, 'to take off the hand,' 'to let go.'	
අතපසුකර, 'to neglect.'	
අල්(ර ය)පිහි ගස, 'to clap hands.'	

ආභුමිඳරී, 'to yawn.'	දකගන, 'to kneel.'
ඉහල, 'to shelter the head' (as with an umbrella). ^o	දකගන, 'to go on knees.'
ලසිගන්ව, 'to set a dog on.'	නිදිමර, 'to keep awake.'
කවසාබිමිකර, 'to commit to memory,' 'learn by heart or rote.'	පවිසිබවෙ, 'to accrue sin.'
කවුග, 'to strike out' (a word, &c.)	පාංගෙඩි, 'loaf.'
කලගෙඩි, † 'pot.'	පිඳු (or ලු) මග, 'to turn summer-saults.'
කැග, 'to cry loud.'	පිස්සුවැටෙ, 'to get mad.'
කුරුටුග, 'to scribble.'	බයවද්ද or බයනව, ‡ 'to frighten.'
කොරග, 'to limp.'	බිලිබි, 'to angle.'
කොල්ලක, 'to plunder.'	මංචුලාවෙ, 'to go astray.'
ගබගෙඩි, 'boil.'	රවාබල, 'to frown.'
ගමන්ගනි, 'to resume (or start on) a journey.'	වැද්දග, 'to admit' (stranger, &c.).
ගොනග, 'to stammer.'	වැද්දදෙ, 'to give admittance.'
ගොසිකැන්කර, 'to cultivate.'	විසග, 'to pain' (as when stung by a snake, &c.).
දබග, 'to fine.'	ගැදිග, 'to stir with a spoon or ladle.'
දන්මිටික, or දන්කුරුක, 'to grind the teeth,' 'gnash teeth.'	

(Vide p. 297.)

PUNCTUATION, &c.

361. In Sinhalese the full stop, which is represented by the sign called කුණ්ඩලික, is the only sign of punctuation. All the words and clauses are written in one continuous line, as if the whole sentence were one word, without any other marks of punctuation to facilitate reading. This may seem at first difficult to the student, but when he has acquired a little practice in reading, he will be convinced of the propriety of not using any signs of punctuation within a sentence. The term *kundaliya* signifies 'snake,' which it somewhat resembles.

^o E. g. කුණ්ඩලික ගනිව, 'hold the umbrella over your head.'

† කල is also used without ගෙඩි. In the case of words denoting fruits, the word ගෙඩි (or එල) is affixed to them generally when expressing a single fruit, as පොල්ගෙඩිය, අඹගෙඩිය, මිදිගෙඩිය or මුද්දික එලය ('grape'). In classics this is not always observed.

‡ In some parts of the Island the form බවිගන්ව is used.

Sometimes two such signs are used at the end of a section or paragraph, and three at the end of a chapter.

There is another sign called තීක (,,) which means a "pause." It is used in paraphrases and in poetry at the end of a couplet. It is equal to "||" in Sanskrit poetry.

In modern times these signs have fallen into disuse, and the English punctuation has been adopted.

In poetry "—" (සෘජු ඉර්බාව) denotes a short sound and "∪" (වඩක ඉර්බාව) a long sound. (Cf. — long and ∪ short in English.)

In manuscripts parentheses are used for cancelling a word or a sentence or a part of a sentence. This is termed වරහන්කිරීම (or sometimes වරහන් කිරීම).

x, called කාකපදය (කාක, 'crow' and පදය, 'foot'), is the sign = *caret*, and is placed above the line in which the omission is required to be inserted.

A COMPARISON OF CLASSICAL AND COLLOQUIAL SINHALESE.

362. To enable the student to mark more clearly the distinguishing features of Classical and Colloquial Sinhalese, a passage from the Sinhalese version of the Játaka or Buddhist birth stories—the most voluminous work in the language—is given below with a colloquial version. The former represents the classical language of the thirteenth century, and with few exceptions (of which modern equivalents are noticed within square brackets) is identical with that of standard literary works of the present day.

Classical.

ඒ පණ්ඩිතවරුණට වඩා අභිකවු
ප්‍රඥ ඇති රජපුරුවන්ගේ මැනීමේ
කලයාදේවි පණ්ඩිතවරුන් දහද
සාට එකොලොස්වැනිව [වෙතිව]
භීද වූලිති රජපුරුවන්ගේ සේනා
වට අභ්‍යාසසාකරන්යාහුය [ක
රති or කෙරෙති].

Colloquial.

ඒ පණ්ඩිතවරුණට වැඩිය බො
හොම හුවණ ඇති රජපුරුවන්ගේ
මැනීමේ කලයාදේවි පණ්ඩිතවරු
දහදෙසා ෆහට ඉදගෙණ වූලිති
රජපුරුවන්ගේ සේනාවට දහමුතු
කම දෙනවා.

වැලිඳු [තවද] ඒ තලකාදේවි
 තේන් පුඤ්ච කෙසේද යතොන්
 [කොසේදයි කීවොත්] එක් දවසක්
 මිනිසෙක් හාල්කැලියක්ද පලා
 බත්මුලක්ද මසුරන් දහසක්ද හැර
 ගෙණ ගතෙන් එතර පෙමි [සමී]
 ගත මැදට ගොස් දිය සැබගෙයින්
 එතරව [වි] ගතනොහි [ගණට
 නොහැකිව] එතර සිව් මිනිසුණට
 පිත්වන්ති [පිත්වතුනි] මා අස
 සාල්කැලියක් හා [සහ] බත්මුල
 ක්ද මසුදහසෙන් [දහසක්] ද ඇත,
 මෙකී තුණින් [or තුණෙන්] මට
 යමක් රුචි වම් ඒ [එය] දෙමි,
 යොප ඇම [හාම] දෙයා කෙරෙන්
 [දෙතාගෙන්] යම් කෙතෙක්
 [කෙතෙකුට] මා එතර කලතෙයි
 [කලකැක්කේ or හැකි] තමි උා
 [එතෙම or ඒ අස] මා එතර කෙ
 රේවයි [or කරවයි] මෙසේ කිය.
 ඉක්බිති ගතතිමෙපනතපුරුසෙක්
 කවිය[කව or රෙද්ද]තරකොට හැද
 [ඇද] ගෙණ ගතට බැස ඒ පුරු
 සො අල්වා [or අල්ලා] ගෙණ එතර
 කොට මට දියපුතු දෙය දෙවයි කිය.
 එතෙමේ [එතෙම] සාල්කැලිය හෝ
 බත්මුල හෝ ගණුවයි කියේය [කී
 වේය]. ඒ අසා දියෙන් එතරකල
 පුරුසො මම මාගේ [or මගේ] ජීවි
 තය නොසලකා යොප [උම] එතර
 තලෙමි, මට සාල්කැලිය හා [සහ]
 බත්මුලින් [or මුලෙන්] ප්‍රයෝජන
 ගැන, මසුදහස දෙවයි කිය. ඒ අස
 මින් යමක් මට රුචිවිතමි ඒ [එය]
 දෙත්තෙමි කියෙමි [කීවෙමි], දන්
 මට යමක් රුචි විතමි ඒ [එය] දෙමි
 කාමනොහි [කාමති තමි] ගණු
 වයි කිය. ඒ තෙමේ [එතෙම] යම්
 පයෙහි සිව් එකෙකුට [කෙතෙකුට]
 එපවත් [or ඒ බව] කිය. එයින්
 [ඒ අගන් or එතෙමත්] යමක් තම
 ශ්‍රීට රුචි විතමි ඒ [එය] නොපට
 [උමට] දෙමි කියා වේද උන් [මහු]
 කීසේ [කීවේ], උන් [මහු] දෙපු
 කාමති [or දෙණට කාමති] දෙයක්
 හැරගණුවයි කියේය [කීවේය]. ඒ
 පුරුසො උන් [මහු] කීසෙන් [කී
 බගෙහින්] නොසිට එසේ මා ගන්
 නේ නැහැයි මහු ඇරගෙණ අභි
 කරණ නාසකයණට [or-පිණට]
 යැරප කිය. අභිකරණයේ ඇන්
 හෝද දෙත්තාගේ බත් අසා උා
 [මහු] දුන් දෙයක් ගණුවයි එලෙ

ඉතින් ඒ තලකා දේවිත්තේ
 යුවණ නොනොමද කීවොත් එක
 දවසක් මිනිසෙක් සාල්කැලියකුත්
 පලාබත්මුලකුත් මසුරන් දහසක්
 අරගෙණ ගතෙන් එතොබිවෙණට
 මිතාග කියා ගත මැදට ගොහින්
 දියපාර හැර තිසා එතර (or
 එතොබ) විගණට බැරුව එතොබ
 හිටිය මිනිස්සුණට කතාකරලා සල
 වෙති මා අගේ සාල් කැලියකුත්
 බත්මුලකුත් මසුරන් දහසක්
 තියෙනවා, මේ තුණෙන් කාමති
 එකක් දෙසේදැ. උමිලාගෙන් කාට
 යුමුත් (or හරි) මා (or මාව)
 එතොබකරණට පුච්චන්තමි එතර
 කරපල්ලාය කීවා. ඊට පස්සේ
 හයිස ඇති මිනිසෙක් රෙද්ද හිර
 කරලා ඇදගෙණ ගතට බැහැලා
 ඒ මිනිසා අල්ලාගෙණ එතොබ
 කරලා මට දෙණට මිනා දේ දිය
 ත්ත කීවා. එතෙකොට සාල්කැලිය
 වත් බත්මුලවත් ගණින්ත කීවා.
 ඒක අහලා (or ඒ සැරේ) දියෙන්
 එතොබකල මිනිසා මම මගේ පණ
 නොසලකා උම එතොබ කලා,
 මට සාල්කැලියෙහුත් බත්මුලෙ
 හුත් ප්‍රයෝජනයක් (or වැදගත්
 වක්) නැ, මසුරන් දහ දියන්ත
 කීවා. ඒ සැරේ (or එතොකොට)
 මම කීවේ මට කාමති දෙයක් උමට
 දෙනවාය කියාලාය. දන් මට
 කාමති දේ දෙසේදැ, කාමතිනමි
 ගණින්ත කීවා. ඒ මිනිසා ලහ.
 හිටිය කෙතෙකුට ඒ වග කීවා.
 ඒ අගත් තමණට කාමති දෙයක්
 දෙසේදැය කියාලාවද කීවේ, මහු
 දෙත්ට කාමති දෙයක් අරගණි
 ත්ත කීවා. ඒ මිනිසා ඒ අස කී
 වචනයන් පිලිගතෙණ මම
 එතෙම ගත්තේ නැත කියාලා මහු
 අරගෙණ ගොහින් තවුකාරයණට
 තොරතුරු කියා හිටියා. තවුකාර
 ගොත් ඒ දෙත්තාගේ කීමි අහලා
 උා දෙති දෙයක් අරගන් කියාලා
 ඒ හැටියටම කීවා. ඒ මිනිසා

සම කිවුහ. ඒ පුරුෂයා අඛිකරණ
 නායකයන්ගේ [or-සිත්ගේ] ප්‍රකාශ
 ගෙන් කොසිට රජපුරුවන්ට දන්
 විස. රජපුරුවෝ අඛිකරණ නායක
 යන් [or-සිත්] ගෙට [මාලිගාවට]
 ගෙන්වාගෙන උන් [මවුන්] මාද
 ගේ [මාද or මධ්‍යගේ] දෙත්තාගේ
 බස් අසා එම ලොසම කියා ප්‍රකාශ
 පසිදිනාගේ [පසිදින ආකාර] කො
 දත්තාහු [කොදක] නමාගේ ජිවිත
 ගෙහි [ජිවිතයට] ආයාවක් නැතිව
 [නැතුව] ගෙට බට [බැස්ස] නැතැ
 ත්නවම [නැතැත්තම] පැරදවුහ
 [පැරද්දමේය]. එවේලෙහි රජපු
 රවන්ගේ මැනිගෝ තලකාදේවිතුමු
 එතනට හුදුරු තැනක හුත්තාහු
 [එවේලෙහි එතනට හුදුරුතැනක
 උන් (or උත්තාහු) රජපුරුවන්ගේ
 මැනිගෝ තලකාදේවි] රජපුරු
 වන් ප්‍රකාශ කපුරුකොට [තරකට
 or අහුතුලෙස] පහන් [පසිදු] බට
 දන පුත මේ ප්‍රකාශ සලකාපියා
 [සලකා දන] කියවයි කිස [කිය
 or කිව්වය]. මැනිගත්වහන්ස මා
 දන්ගේ මෙපමණක්වම; ඉදින්
 [එකෙත්] යුබවහන්සේ අමුත්තක්
 දත්තාගේත් විනම් ප්‍රකාශ පසිදුව
 මැනවයි කිස [කිය]. තලකා දේවි
 ගසපත ප්‍රකාශ පසිදිමි කියා ඒ
 දිගෙන් ගණට සිව් පුරුෂයා බණවා
 [පුරුෂයාට කථාකොට] මෙසේ [මෙ
 හි] එව දරුව, කොප [තා] අත
 තුමු [කිවුහු] සාල්කැලියන් බත්මු
 ලත් මසු දහසත් තුණ පිලිවෙලින්
 බිම තබාලවයි [තබවයි] කියා පිලි
 වෙලින්ම තබවා [or තබවවා] හෝ
 දිගෙන් ගත්තෙහි [ගද්දි] මුට කු
 මක් කිදයි විචාර මෙලෙස කිමි කී
 සාල් එසේ විනම් තට [or කොට]
 රුවියක් හැරගෙන ගවයි කිස [or
 කිය or කිව්වය]. ඒ හෙමේ
 [එකෙම] මසු දහ අතටගත [ගත්
 ගේය]. ඉක්බිති [ඊට පසු] උා
 [මහු] මද තැනක් ගිය කල [or
 කාල්හි] බිසව් උා [මහු] ගෙන්වා
 දැන මසු දහස කොපට [කොට]
 අතිප්‍රාසදයි විචාර එසේස කැමැත්
 ගෙහි කිසල දරුව කොප [තා]
 විසින් මින් මට ගමක් රුවිවිනම් ඒ
 [එය] දෙමි මෝතට [මොහුට] කිය
 හලදද කොකියහලදදයි කියා කිය
 හලදයි දේවිත්වහන්ස කිසල
 එසේ විනම් මේ මසු දහ මෝතට

නවුකාරසිත්ගේ තිත්වට පිලි
 ගෙනෙණ රජපුරුවන්ට දුහුම්
 දුන්නා. රජපුරුවෝ නවුකාරසිත්
 මාලිගාවට ගෙන්වාගෙන බවුන්
 ඉදිරිපිට දෙත්තාගේ කීම අහලා
 නවුම සාධාරණ අත්දමට තිත්ද
 කරණට නෙදන ඒ හැවිම කියලා
 ප්‍රාණයට ආයාවක් (or ආලයක්)
 නැතුව ගෙට බැස්ස මිනිසාටම
 එදිරිව (or අවාසිවෙණට) තිත්දව
 දුන්නා. ඒ වෙලාවට ඒ ලග
 උන්ත රජපුරුවන්ගේ මැනිගෝ
 තලකාදේවි රජපුරුවෝ නවුම
 අහතු අත්දමට තිත්දකල වහ
 දැහලා පුගේ මේ තිත්දව
 කලාකාර කර බලාලා දිපත්ත
 කීවා. මැනිගත්වහන්ස මම දන්
 ගේ මෙව්වරමය, ඒ හුමුත් හුබ
 වහන්සේ අමුත්තක් දත්තවානම්
 ඒ හැවිගට නවුම බේරණට හො
 දෙයි කීවා. තලකාදේවි කොදයි
 නවුම බේර දෙකැද්ද කියා ඒ
 දිගෙන් ගණට හිඟ මිනිසාට
 කතාකරලා මෙහෙවරෙන් දරු
 වෝ (or දරුවෝ), උම අගේ මග
 තිගෙන සාල් කැලියන් බත්මුලත්
 මසුරත් දහත් තුණ පිලිවෙලට
 ම බිම තියාපත්ත කියාලා පිලි
 වෙලටම තිබිබවාලා හෝ දිගෙන්
 ගද්දි මුට තිවේ මොකද කියාලා
 අහලා මම මෙහෙම කීවාය කීවාම
 එහෙමනම් කොට කැමති දෙයක්
 අරගෙන පල කීවා, එතකොට
 ඔහු මසුරත් දහ අතට ගත්තා.
 ඊටපස්සේ ඔහු විකක් දුර ගියාම
 බිසවුන්ගෙන්සේ ඔහු ගෙන්සා
 ලා දරුවෝ (or දරුවෝ) මසුරත්
 දහට හෝ කැමතිද අහලා
 එහෙයි මම කැමතිය කීවාම දරුවෝ
 (or දරුවෝ) හෝ මෙයින් මම
 කැමතිය දෙයක් දෙකැද්ද කියා මේ
 අයට කීවාද නැද්ද කියාලා කීවාය
 දේවිත්වහන්ස කී විට (or තැන)
 එහෙමනම් මේ මසුරත් දහ මුට

[මොහුව] දෙවසි කීක [or කීය or කීවාය]. ඒ කෙනෙම [එකෙනම] ගම මිත් වලපමිත් [වැලපමිත්] මසු දහස මහට [මහුව] දුන්නේය. එවේලෙහි රජු රුවෝද්ද අමාත්‍යයෝද සතුටුව සාධුකාර දුන්හ. එකැත් පටත් තලකා දේවිත්තේ යුවණ දඹදිව මුළුලෙහි පහළ විය.

දිපත්ත කීවා. එකකොට එ මිනිසා අම් අඩ වැලපි වැලපි මසුරත් දහ මහුව දුන්නා. එක කොට රජු රුවෝද් (or සි) අමති වරුන් (or සි) සතුටුවෙලා සාධුකාර දුන්නා. එකැත් පටත් තලකා දේවිත්තේ යුවණ දඹදිව සැමකැත් ම ප්‍රසිඛවුනා.

Literal Translation.

The king's mother, Talatá-dévi, who is far wiser than those wise men (pandits), instructs king Chúlani's army, sitting (or being) in the position of the eleventh adviser after the ten pandits.

Now to describe the wisdom of Queen Talatá :—One day a man carrying a *neli** of raw-rice, a small bundle of cooked-rice-and-potherbs, and a thousand gold masu,† having thought "I will go to the other side of the river," reached the middle of the stream, and being unable to get to the (opposite) bank as the current was strong, called to the people who were on (that) bank : "O fortunate men! I have a *neli* of raw-rice, a packet of cooked-rice, and a thousand masu ; of these three, I will give away whichever I like ; ‡ if any one of you all is able to take me over to (your) bank, let him carry me there." Afterwards a strong man having tucked up (his) cloth tightly, entered the river and took the man over. Then he said, "Give me my due." The other replied, "Take either this *neli* of raw-rice or (this) packet of cooked-rice." Hearing this, the man who had carried him said, "I brought you to this bank at the risk of my life ; the *neli* of raw-rice and the packet of cooked-rice are of no use to me ; give me the thousand masu." Hearing that (the other) replied, "I said 'I will give whichever I like ;' now I give what I choose : take it if you care to." (The man) mentioned it to a person standing by. He also said, "What he said was 'I will give whichever I like,' was it not ? accept whatever he wishes to give." The man, not content with this decision also, saying "I will not so accept it," took

* A measure equal to $\frac{1}{5}$ part of a bushel.

† An ancient coin.

‡ This word by which රුවි in the original is translated bears the double sense of 'like to keep or give.'

him and complained to the judges. The judges also on hearing the statements of the two men adjudged likewise, saying "Accept whatever he gives." The man, not content with the decision of the judges, complained to the king. The king, summoning the judges to the palace and hearing in their presence the statements of the two persons, did not understand how to decide (the case) properly, and (therefore) adjudged exactly in the same way against (lit. 'defeating') the man who entered into the river at the risk of his life. The king's mother, Talatá-dévi, who was sitting at a place not far from there and knew that the king decided (the case) badly, said "Son, consider over this judgment and deliver it." His Majesty replied, "Mother, I know only this much, but if you know better (lit. 'a different thing'), pray decide." (Then) Talatá-dévi, saying "Well, I will decide the case," addressed the man who had to go by water, "Son, come here." Having told (him) "Keep on the ground in order the *neli* of raw-rice, the packet of cooked-rice, and the thousand *masu* that were in your hand," and caused (him) to lay (them) down, she inquired "What did you say to him when in the water?" He replied "I said thus and thus." Then she said, "If so, take whatever you like and go away." He took the thousand *masu*. After he had gone a short distance the queen, causing him to be brought back, inquired "Do you like the thousand *masu*?" He replied "Yes, I like (them)." Her Majesty then inquired, "Did you say or did you not say to him, 'Whichever of these I may like I will give'?" When he replied, "Your Majesty, it was so said," the queen ordered "Well then give these thousand *masu* to him." He gave the thousand *masu*, weeping and wailing. The king and the ministers being pleased exclaimed "*Sádhu!*" (*i. e.* applauded). Thenceforward the wisdom of Queen Talatá became famed throughout Daṁbadiva.

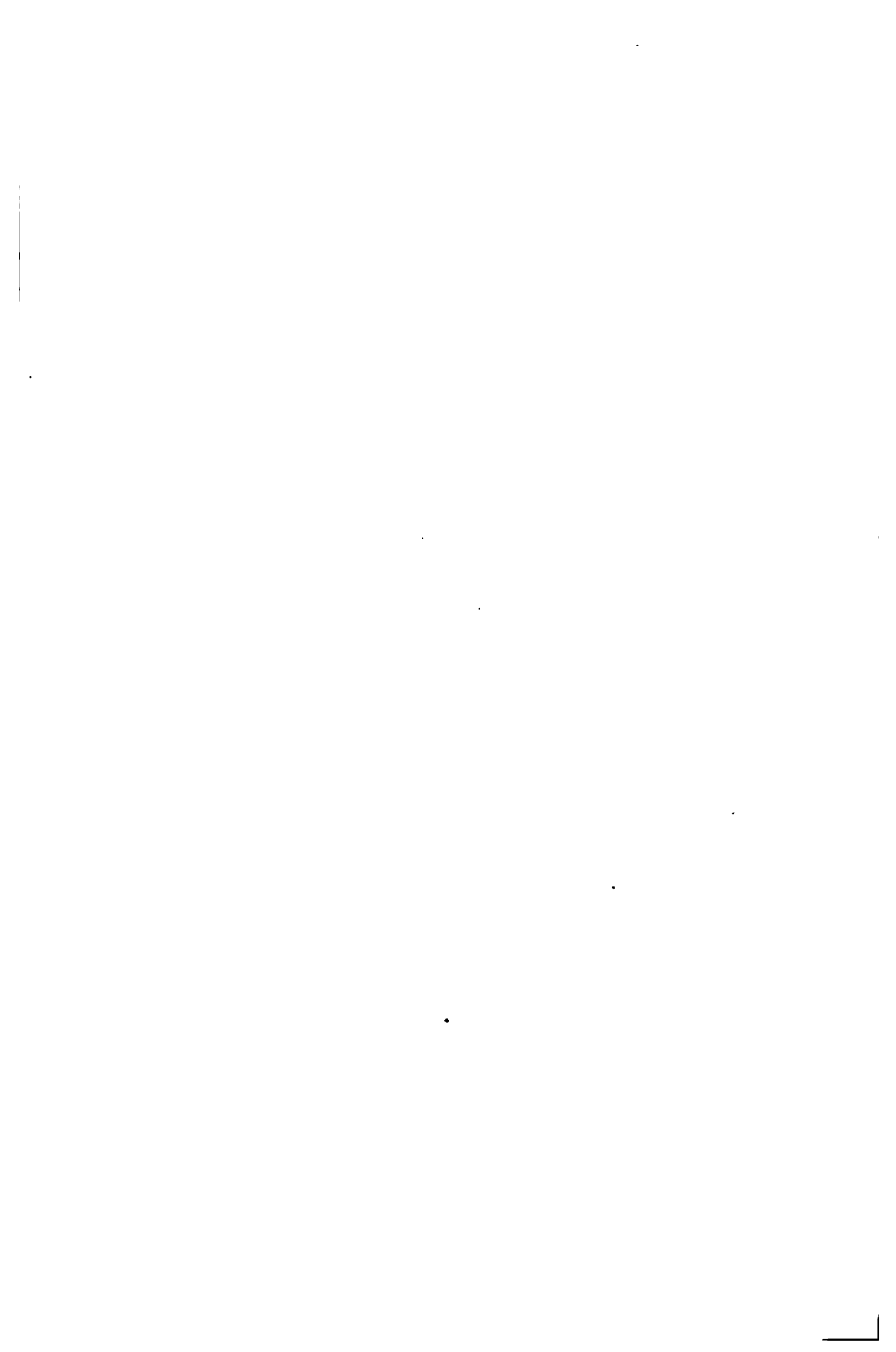

INDEX OF WORDS.*

The numbers refer to pages. Words not in ordinary or colloquial use are indented, e. g. අසාර, අක්ඛි; those convertible into compound verbs by suffixing (1) කර or ව, or (2) කර only, or (3) ව only, are respectively denoted by °, †, or § being affixed to them. A dot (·) placed after ජ or ජ (combined with a vowel) [e. g. අච්චයා] indicates that either of them admits of being changed into the other; in such cases the use of ජ generally denotes the colloquial form. The final ජ of a base [e. g. ලජ] admits of being changed into ජ only when it is declined [e. g. ගජ into ගක, ගකට, &c.]. Numbers within parentheses denote the examples according to which the nouns or verbs against which they are placed should be declined or conjugated. (Vide § 201 & Note on p. 332.)

<p>අ. අ 71, 312, 315, 317 අක් 56, 128, 150, 351 අක්කර 379 (65) අක්කා 71, 105[†], 120, 356 අකර 79, 129 අකි 79, 130 අක 403 අකණ 403 අකමිනිරිය 177 අක(or කැ)මැති° 317 අකමිකත්‍ය 177 අකර 354 අකුණු 131, 403 අකුරු 131, 407 අකුල 220 අකුල (or ල) ව 225 අකුසල්† 437 (75) අකුසු 131 අකාන 347 අජ 56, 128 අන්යජ 128 අන්ය 78, 134, 392, 344 අන්යදිග 410 අන් 128, 78, 407 අනතුරුලොඪ 43 අග (or ග) කා 61 අගනුවර 450</p>	<p>අගමි 41, 46, 315 (75) අගමිසද 51, 59 අගල් 132, 356 අගස්(orස්)ති 375 (69) අග 14, 88, 128 අගන 16, 119 අගල් 69, 132 අගව 225 අගතරු 111 ;-ද 301 අගි 317, 354 අගි 237 අගුණ° 460 අගුල් 132 අගුරු 131 අගුල් 16 අගෝස්තු 368 (68) අගෝස 20 අඛන 16, 205, 331 (69) අඛන 16 අඛනයා 120 අඛකර 33 අඛගුල 16 අඛගුල් 12, 79 අච්චරු 368 (68c) අච්ච† 356 (68c) අච්චගය 297 අඤාන 69 අජ්ඣ° 134 අජ්ද 369 (69) අඤජන 14, 33</p>	<p>අච 148, 344, 60, 349 අචකල 49 අචගණ 297 අචතුරසීන 145 අචව 225 අච්ච(or ච්)344, (69) අච්චව 49 අචසීන 145 අචලොඪ 147, 149 අචානු 54 අච්චෝ 313[†] අචු 129 අචුචා 128 අච්ච/රසීන 54, 145 අච 141, 148, 344 අචන්දනච්චම† 296 (75) අචගාලම 356 (75) අච්ච 344, 404 (69) අචංගු° 356 අච 16, 220, 388 (64) අචගය 453 (2) අචල 220, 297 අචව 225, 250 අචි 130, 356 අචි 313 අචු° 295, 135, 42, 389 අචුක්ක† 356 අචුක්කු 356 අචුචාචු° &c., 468</p>
--	---	---

* Referred to on p. 286 as "Index B."

අඩු 129
 අඹ 131, 356
 අඹ 16
 අඹ 175
 අඹ 79, 295 (64)
 අඹ 468
 අඹ 329
 අඹ 405
 අඹ 405
 අඹ 33
 අඹ 132, 57, 60, 347, 353, 470
 අඹ (or ආ) 8
 470
 අඹ 44
 අඹ 369 (65)
 අඹ 381
 අඹ 58
 අඹ 356 (68c)
 අඹ 356
 අඹ 356 (75)
 අඹ 332, 469
 අඹ 329 (75)
 අඹ 46
 අඹ 44, 55
 අඹ 132
 අඹ 330 (68c)
 අඹ 335
 අඹ 335
 අඹ &c. 303
 අඹ 469
 අඹ 469
 අඹ 459
 අඹ 311
 අඹ 330
 අඹ (or කැ) 330
 අඹ 61, 143, 306, 314
 අඹ 314
 අඹ 316
 අඹ 316
 අඹ 314
 අඹ 145
 අඹ 306
 අඹ 61 (69)
 අඹ 193
 අඹ 230f, 297
 අඹ 131, 151
 අඹ 40, 221
 අඹ 41
 අඹ 436
 අඹ (or ර) 225

අඹ 142
 අඹ 220
 අඹ 40
 අඹ 41
 අඹ 379 (69)
 අඹ 57
 අඹ (or ච) 225
 අඹ 225
 අඹ 57, 62
 අඹ 379
 අඹ 344
 අඹ 375(32 *sing.* & 40 *pl.*)
 අඹ &c. 80, 253, 301, 344, 469
 අඹ 59, 78, 334
 අඹ 292
 අඹ 89, 94
 අඹ 328
 අඹ 220
 අඹ 79, 132
 අඹ 187, 230, 233f, 314
 අඹ 314
 අඹ 117, 356, 434f
 අඹ 139
 අඹ 314 (64)
 අඹ 308
 අඹ 230
 අඹ (or ක) 225
 අඹ 225
 අඹ 221, 407
 අඹ 135
 අඹ 41 (75)
 අඹ 313
 අඹ 56, 79 (64)
 අඹ 139
 අඹ 314
 අඹ 314
 අඹ 314 (69)
 අඹ 139
 අඹ 410
 අඹ 62 (69)
 අඹ 53, 141, 317
 අඹ 324, 334
 අඹ 198
 අඹ 317
 අඹ 62, 78 (64)
 අඹ 19
 අඹ 43
 අඹ 33
 අඹ or ද 175

අඹ 225
 අඹ 13, 33
 අඹ 134
 අඹ 462
 අඹ 369 (69)
 අඹ &c. 69
 අඹ 192
 අඹ 369 (69)
 අඹ (or ච) 225
 අඹ 225
 අඹ 141
 අඹ 198
 අඹ 324, 334
 අඹ 399
 අඹ 13
 අඹ 55
 අඹ 192, 220
 අඹ 317
 අඹ 42, 317
 අඹ 78, 131
 අඹ (or ක) දර 59
 අඹ 400
 අඹ 317
 අඹ 53
 අඹ 62, 317
 අඹ 403
 අඹ 405
 අඹ 193
 අඹ 193
 අඹ 60
 අඹ 402
 අඹ 175, 230, 435
 අඹ (or ක්) or
 අඹ 141, 156, 157, 169, 170, 459
 අඹ 313
 අඹ 203
 අඹ 334
 අඹ &c., 301
 අඹ 402
 අඹ 70
 අඹ 141
 අඹ 156
 අඹ 403
 අඹ 60, 334
 අඹ 175, 55, 69, 314, 334
 අඹ 33
 අඹ 433 (68)
 අඹ 388 (69)
 අඹ 54
 අඹ 314

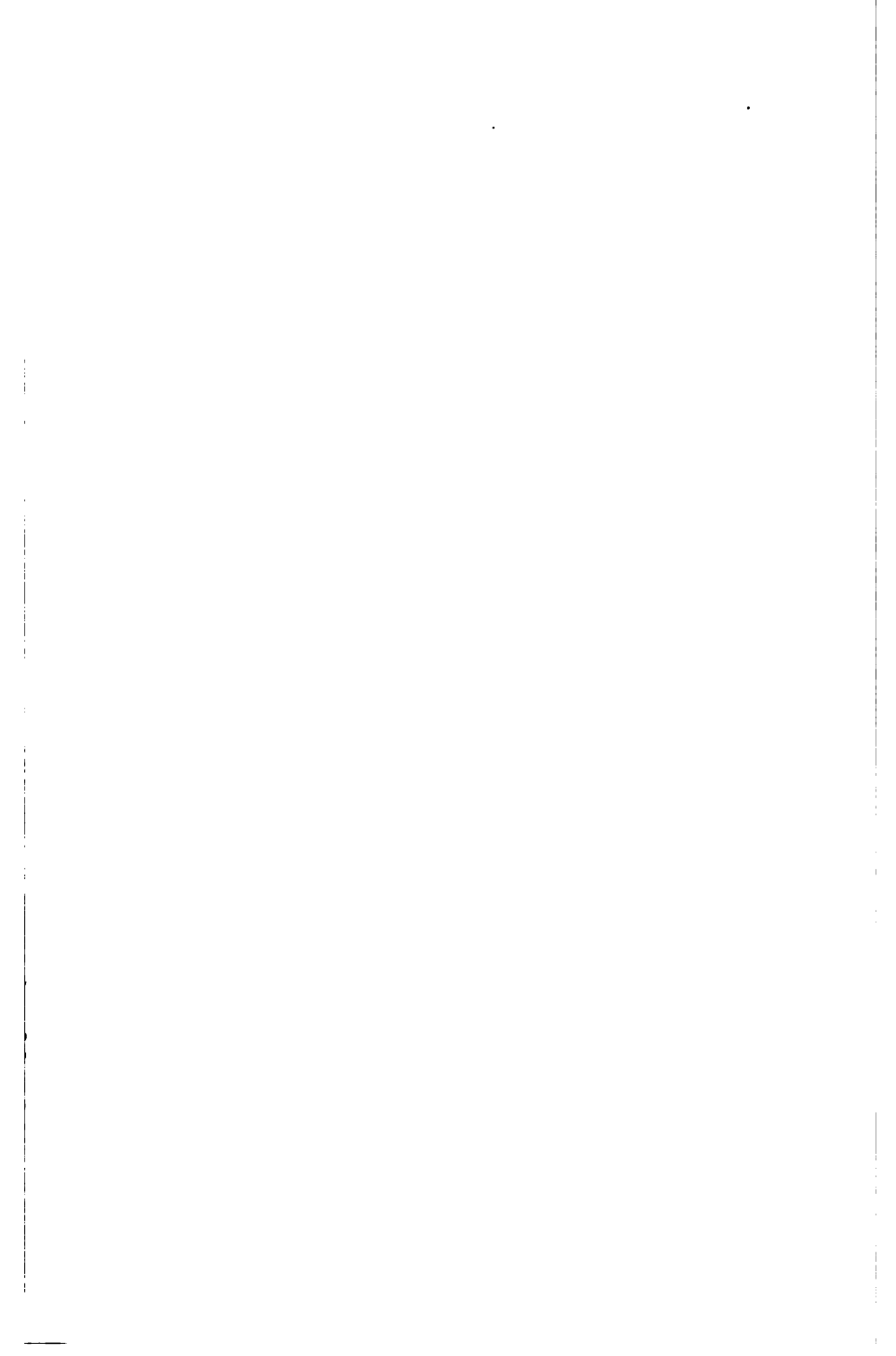
අනුගාර 53
 අනුදන්ව 314
 අනුදිව 334
 අනුසාසිතාකාර 27
 අනුසුච්ච්ඡ 329, 368
 (68c)
 අනුබද 405
 අනුබල 314, 334
 අනුකච්ඡ 406
 අනුකාව 62
 අනුමානච්ඡ 308, 457
 (69)
 අනුවණ 463
 අනුගාර 28 (69)
 අනු 145
 අනුඵක 145
 අභව 313
 අභවක 141, 334
 අභව්‍යා(or ද) 369
 (68c)
 අප්පභව 356
 අප්පා 71, 87, 105, 356
 අප (or ක්) පිඬි ගහ
 470 (2)
 අප්පකම් 71 (14)
 අප්ප 313
 අප්පාවච්ච 357 (14)
 අප්පුල් 375 (75)
 අප 161, 314
 අප අම්මා 72f
 අපකීන් 316
 අපකීනී 316 (69)
 අපන්ඤ්ඤ 387
 අපවන්ඤ්ඤ }
 අපදන් 314
 අපරත්‍රිය 190
 අපරද්‍රිය 410
 අපරධච්ඡ 316 (69)
 අපවච 314, 402
 අපවච්ච 314, 402
 අපවාද 316 (69)
 අපාදාන 314
 අපාදානවිගාහනී 89f
 අපාය 314 (64)
 අපි 161, 314, 351
 අපිධාන 314
 අපිරිසිදු 317
 අපු 313f
 අපුල්ල 220
 අපුල්ලව 225
 අපොත්තමේත්තු 369
 (68c)

අපොසි 313
 අපෝ 313
 අපෝස්සු 375
 අඛ 402
 අඛරණ 79, 315
 අඛ 78, 220, 402, 403,
 407 (69)
 අඛරණස්ස 369 (69)
 අඛමල් 42, 59
 අඛර 220, 402
 අඛව 226
 අඛි 315
 අඛිදම් 315
 අඛිච්ච 315
 අඛිතය 405
 අභු 85, 86, 123, 126,
 403
 අභ්‍යාතාර 436 (69)
 අභ්‍යාත 62
 අභි 315
 අභිධම් 315
 අභිප්‍රාය 62 (64)
 අභිච්ච 315
 අභිච්චි 62(69)
 අභිභේසකච්ඡ 39 (69)
 අඛර 15, 335, 402
 අම්බලම් 132, 357
 අමු 16f
 අම්මල් 42, 59
 අම්මා 71, 87, 119
 අම්මම් 313
 අමත 402, 463f
 අමදි 230
 අමනාප 456 (69)
 අමසා, 402
 අමර 402
 අමා 402
 අමාතා 62, 103
 අමාරු 449 (68)
 අම්තුරු 404
 අමුණ 220
 අමුණ 131
 අස්සා 71, 105, 357
 අස්සෝ 313
 අස 82, 295 a
 අසදි 231, 435
 අසස් 392
 අසිනි &c. 448
 අසිස් 379 (75)
 අසකල් 193
 අසු 52
 අසුත 148

අසුතු 392
 අභව 302
 අභව්‍යමය 392
 අභි 317
 අර්චනීය 36
 අර්චන 36
 අර්ණල්කපු 378 (68c)
 අර්ණපල් } 376 (75)
 අර්ණපල් }
 අඵ 13, 326, 353 (69)
 අඵකීය 69, 188
 අඵය 350
 අඵ 141, 148, 344
 අඵකීය 14f
 අඵස් 38, 135 (75)
 අර 141, 164, 167, 237
 අරක්කු 376 (68c)
 අරක 167
 අරකා 165, 174
 අරකී 166, 174
 අරණ 62, 404
 අරද 405
 අරන් 237f, 42
 අරබ(or ත)ය, 309,
 310
 අරුප(or ඵ) 379
 අරව 226, 415
 අරවා 167
 අරගතන 381
 අරමිය } 48, 357
 අරමිය }
 අරබි 134
 අර 166, 174
 අරී 231, 404
 අරික්කාල් 147
 අරිපු (or ඵ) 404
 අරිභෝර 405
 අරිසස් 135 (75)
 අරු 317
 අරුණ 402
 අරුන් 353
 අරුත්කිරිය 188
 අරුන්ද &c. 175
 අරු (or ර) මෝසම්
 369 (75)
 අරු 76, 174
 අරණ &c. 303
 අරණව 295
 අල් 7
 අලප්‍රාණ 20, 405
 අල්පොත්ති 369(69)
 අල්මර 369 (69)

a For declension vide Errata and Addenda.

අල්ල &c. 46, 220
 අල්ලව 226
 අල්ලුණ 58 (75)
 අල 59, 127
 අලප්ඵමක් 89, 95
 අලව 226
 අලවංගු (orතු) 369
 (68c)
 අලස 139, 341
 අලාඛ 382f
 අල 108, 357, 405
 අලු 354, 403, 404
 අලුකු (orගු) ක්ෂේත්ර
 369 (26)
 අලුකෝසු 369 (26)
 අලුක් &c. 139, 295
 අලුත්වැඩියා† 295
 අලුත 302
 අලුතෙන් 306
 අලුත් 405
 අලුසතකමාස } 329
 අලුප්ඵමක් }
 අලුසුඛ 369 (68c)
 අලු (orල) යම් 410f
 (75)
 අවස 66, 67
 අවසානමාස 323, 333
 අව 314, 315
 අවකාශ 52, 334 (69)
 අවකාර 376 (65)
 අවබාන 441
 අවදු 295
 අවද්විමක් } 89, 93
 අවධිවිකසනී }
 අවමක් } 316, 354
 අවමාන }
 අවරණ 324
 අවර් 357
 අවරෝක 402
 අවලාද 316 (69)
 අවවාද† 92, 194 (69)
 අවසාවාවකතාම 68
 අවසන් 42, 315
 අවසර 197f, 315, 387,
 406f (69)
 අවසාන 296, 315
 අවා 314
 අවාන 369 (65)
 අව් 78
 අවිභාජ්‍ය 468
 අවිස 66, 67
 අවිසසමක්. 323, 333
 අවු 386, 470 (71)
 අවුණ 220

අවුදු (orත්) &c. 237
 අවුදු 45
 අවු (or ම)රුදු 63,
 131, 308, 403
 අවුල් 295(75)
 අවුල 220, 317
 අවුලව &c. 226
 අවුස්ස 220, 226, 262
 අඟව 33, 62, 71, 77,
 103, 344, 404
 අඟවළුමක් 77
 අඟවගෝපක &c.
 329
 අඟිනි 146, 344
 අඟුත 38
 අඟු 146, 349
 අඟොදු 146
 අඟෝකාරයක 145
 අඟ 48, 79, 332, 354
 අඟ 295
 අඟොවු 111, 329
 අඟන 369 (65)
 අඟනි 339
 අඟේද 349
 අඟේ &c. 33, 226
 අඟේද්ද &c. 221, 227
 අඟේන්† 58 (75)
 අඟේණ 311
 අඟ 220, 339, 341, 344
 අඟන් 405
 අඟබහවිකිරිය } 181,
 අඟමොවකිය } 184
 කියා
 අඟනිපද 449 (69)
 අඟමෝදුගම 357 (75)
 අඟල්වාසි 82 (17)
 අඟල &c. 139, 303, 405
 අඟංකත 402
 අඟාධාන 399
 අඟිවිස 404
 අඟු 71, 344
 අඟු 295
 අඟුන් 134
 අඟු &c. 143, 344
 අඟ 313
 අඟා 329
 අඟ 220, 313, 346
 අඟක් 295
 අඟක &c. 303
 අඟනි 403
 අඟර 78 (69)
 අඟවර 196, 466
 අඟවල් 463 (37)
 අඟස් 344, 402 (75)

අඟල &c. 303, 469
 අඟා 312, 313
 අඟා 313
 අඟි 404
 අඟිත 404
 අඟුර &c. 45, 220
 අඟෝ 313, 314
 අල 145
 අඟ 385 (69)
 අඟ 88
 අඟාණි 37, 357
 අඟ 15 (69)
 අඟ 312
 අ.
 අ 237, 79, 315
 අඟෝය †62
 අඟාර 414, 450f (69)
 අඟාය 344 (69)
 අඟුල 317
 අඟාන 177
 අඟෙන්සි 392
 අඟම (or ම) 46, 132,
 315
 අඟමසනි 51, 59
 අඟිවි 72, 87, 123
 අඟායම් 17, 103
 අඟාර 60 (69)
 අඟාරි 72
 අඟාරිණි 72
 අඟු† 62, 79, 128
 අඟාණෝධා 357
 අඟි 357 (19)
 අඟේදු &c. 76, 296,
 357 (68c)
 අඟනා 72, 357 (48)
 අඟනි 72 (54)
 අඟම 52, 331 (69)
 අඟමාවක සඵතාම
 158
 අඟා 72f (48)
 අඟර 78 (69)
 අඟරණි 139
 අඟ 101
 අඟම 357 (75)
 අඟනන් 296 (69)
 අඟ 412
 අඟින්තදුත 402
 අඟ 6 (69)
 අඟේද 41 (69)
 අඟාර 296 (69)
 අඟාරකියා 292
 අඟාරවිකසනී 89, 94

ආධාර විභක්ති සමාස 328
 ආත 220
 ආතවා(orවා)ලු 357
 ආනිසංස 381 (69)
 ආනුභාව 62, 381 (69)
 ආපස 357 (65)
 ආපසුබැංගීම 49
 ආතරණ 79, 315
 ආමු 78
 ආමනනුණවිභක්ති 89f
 ආමනනුණය 463f
 ආමා 152, 369 (48)
 ආතා 369 (48)
 ආපි 313
 ආපු &c. 79
 ආපුබ 78 (69)
 ආපු(orපි)බෝවන් 182
 ආසෙ 302
 ආරක්ෂා 39 (68)
 ආරක්ෂි &c. 411, 441
 ආරක්ෂා 62f
 ආරඛනා† 36 (68)
 ආරඛිත 298
 ආරමන† 12
 ආරවුල් 295 (75)
 ආරාධි† 62
 ආරෝග්‍යශාලා 434
 ආලපනවිභක්ති 89, 95
 ආලය† 434 (64)
 ආවාට 39
 ආවුද 78 (69)
 ආචාර්‍ය 38, (69)
 ආශීච්ඤක්‍රියා 181, 182
 ආසනත 405
 ආසන 62, 129
 ආසපි 456
 ආසි 376 (17)
 ආසිකිරිම 181, 182
 ආසාර 78

ඇ.

ඇති 185
 ඇතිලෙ 236
 ඇත 126
 ඇතබදු 329
 ඇතිලි 79 (80)
 ඇතෙ 235
 ඇට 127

ඇඹි 248
 ඇඹි(or මු)ම් 219
 ඇණ 87, 127, 357
 ඇන් 72, 84, 116, 332, 404, 405
 ඇන්තාලු 329 (75)
 ඇන්තොවු 329 (28)
 ඇන්තට &c. 307
 ඇත 237
 ඇතම් 141
 ඇතාබලන්තා 329f
 ඇති° 196, 237, 268, 292, 295, 339
 ඇතින්ති { 72, 87,
 ඇතිනි } 122
 ඇතිරිලි 219 (80)
 ඇතිලි 130
 ඇතුල් 295
 ඇතුලු &c. 41, 303, 311
 ඇතුලය 295
 ඇද° 10 (65)
 ඇද 87, 126, 469
 ඇදමකුණ 111
 ඇදි(or උ)ම් 233f
 ඇදුරු 111
 ඇඳුම් 219f, 230f (82)
 ඇඳ 233
 ඇන් (or ඇනිම්) 58
 ඇනුම්පද 465
 ඇනෙ 233
 ඇප 155, 351
 ඇප 127
 ඇපාල් 376 (75)
 ඇපිල්ලෙ 236
 ඇබ 127
 ඇබරෙ 233
 ඇබර්තු 369 (68c)
 ඇඹුල් 357 (75)
 ඇම්බාවට 357 (9)
 ඇම්ම 58
 ඇම 159, 172
 ඇමති 107, 108
 ඇම්(or වි)ණිම් 45
 ඇමිණෙ 236
 ඇපි or ඇපිද 308
 ඇර 237f, 309
 ඇරන් 312, 467
 ඇරපන් 184
 ඇරල 467 (2[i]d)
 ඇර &c. 76, 166
 ඇරෙ 233, 465
 ඇල්වතුර 138
 ඇල්ලිම් 219

ඇල° 295, 126
 ඇලපිලි 10
 ඇලි 405
 ඇලෙ 233
 ඇවර 130
 ඇවිත් or ඇවිදිත් 237
 ඇවිද 216, 232
 ඇවිරිදි 131
 ඇවිලිලි 236f
 ඇවිලෙ 236
 ඇවිසෙ 236
 ඇන් 48, 79, 132
 ඇන්කිසි† 180, 369 (69)
 ඇසතු 404
 ඇසලු 409
 ඇසිල්ලකින් 308
 ඇසිම් 219
 ඇසෙ 233
 ඇතාගානෙ 470
 ඇහිදි 232
 ඇහිරෙ 236
 ඇහිම් 219
 ඇනුම්කන්දෙ 470

ඈ.

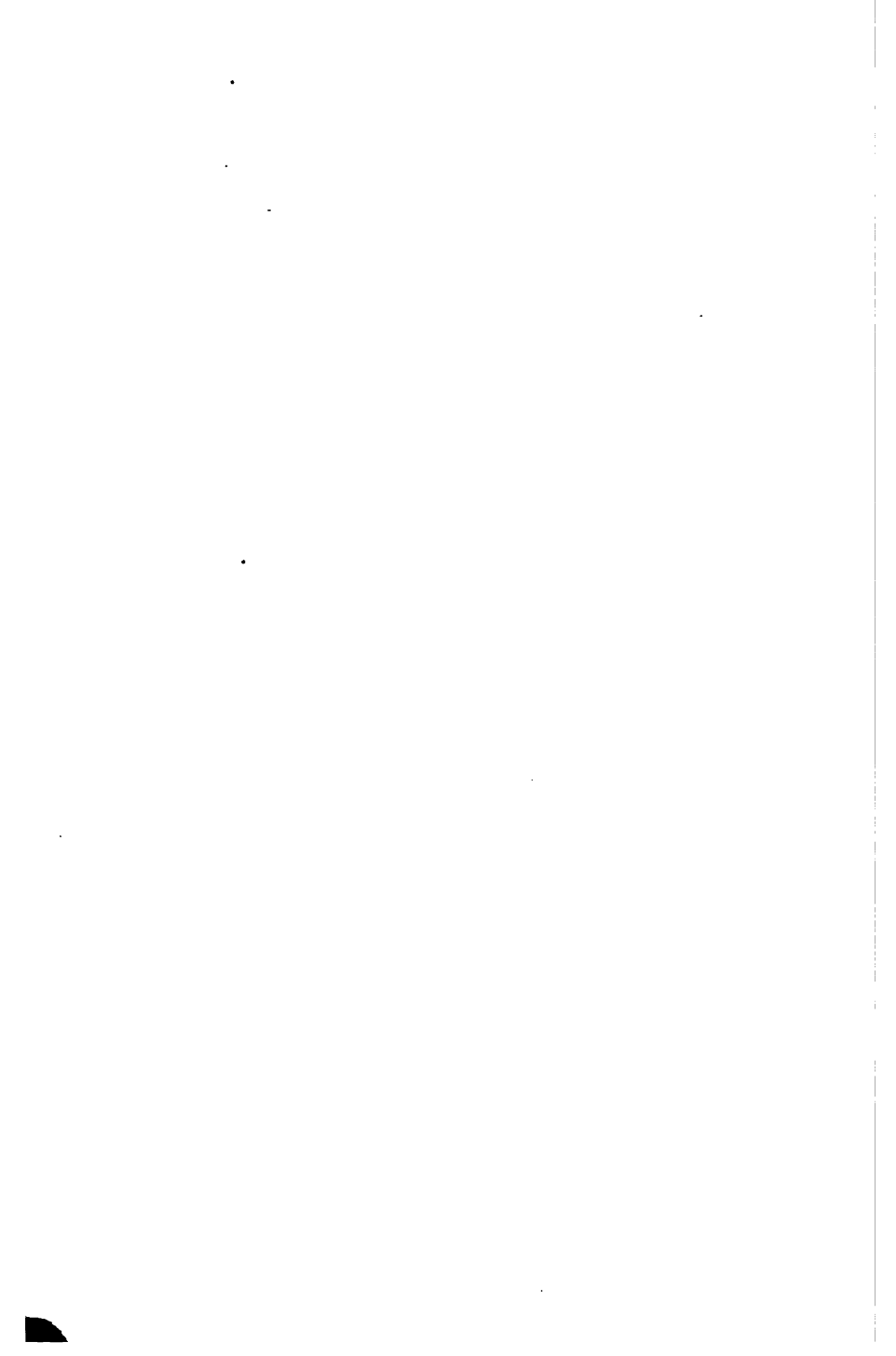
ඈ 76. 166
 ඈති 185
 ඈත &c. 303, 304
 ඈද 223
 ඈදව 228
 ඈදුරු 369
 ඈඳ 233
 ඈවරපි 305f

ඉ.

ඉ 314, 344
 ඉන් 344
 ඉක්කා 344 (68)
 ඉක්කිති &c. 302, 311
 ඉක්මනට &c. 306 405
 ඉක්ම 233
 ඉකු 39, 344
 ඉක්කි 73 (50)
 ඉකුන්දු 314, 387
 ඉතාන්ම 315
 ඉතිල්ලෙ 234f
 ඉතිලෙ 234
 ඉඟු 403, 405, 344
 ඉඟුරු 43 (70)
 ඉඟනෙ 48
 ඉබ්බිසාර &c. 76

ඉව්ව 192, 232f
 ඉව්වට 357 (68)
 ඉව්වකයුතු 203
 ඉව්වෙන් 379 (26)
 ඉව්ව 313, 314
 ඉව්වෙන් 329 (75)
 ඉව්ව 334
 ඉව්ව රි (or ඉව්ව) 460f
 ඉව්ව 132, 357
 ඉව්වම 329
 ඉව්ව 311
 ඉව්වක 106
 ඉව්ව 344
 ඉව්ව &c. 143, 306
 ඉව්ව 306, 314
 ඉව්ව 312, 452f
 ඉව්වරි
 ඉව්වරි } 314, 403
 ඉව්වරි 70
 ඉව්වරි 234
 ඉව්වරි 5
 ඉව්ව 344
 ඉව්ව 194, 269
 ඉව්ව 313, 314, 357
 ඉව්ව 412 (68c)
 ඉව්ව (or ඉව්ව) 458, 463
 ඉව්වම 234
 ඉව්වර 234
 ඉව්ව 237, 406
 ඉව්ව 311, 338
 ඉව්ව 326f
 ඉව්ව 330, 402
 ඉව්ව 306
 ඉව්ව 335
 ඉව්ව 233
 ඉව්ව 369
 ඉව්ව 54, 331, 392
 ඉව්ව 331 (64)
 ඉව්ව 69
 ඉව්ව 70, 134
 ඉව්ව 308
 ඉව්ව 48
 ඉව්ව 233, 237
 ඉව්ව 84, 107
 ඉව්ව &c. 306
 ඉව්ව 339
 ඉව්ව 354
 ඉව්ව 78, 223, 341, 344,
 346, 357
 ඉව්ව 357
 ඉව්ව &c. 127, 129
 ඉව්ව 329f
 ඉව්ව 228
 ඉව්ව 130, 346

ඉව්ව 409
 ඉව්ව 338
 ඉව්ව 129, 402
 ඉව්ව 233
 ඉව්ව 409, 403, 60
 ඉව්ව 234f
 ඉව්ව 228
 ඉව්ව 357 (65)
 ඉව්ව, 132, 357
 ඉව්ව 357 (69)
 ඉව්ව (or ඉව්ව), 313
 ඉව්ව 357 (71)
 ඉව්ව, 234
 ඉව්ව 404
 ඉව්ව &c. 304
 ඉව්ව 223
 ඉව්ව 131
 ඉව්ව 71, 108,
 357
 ඉව්ව 39, 60
 ඉව්ව 344
 ඉව්ව 132, 313, 346,
 354
 ඉව්ව 376 (65)
 ඉව්ව 376 (68c)
 ඉව්ව 369 (68c)
 ඉව්ව 376 (65)
 ඉව්ව 369 (65)
 ඉව්ව 376 (65)
 ඉව්ව 376 (68c)
 ඉව්ව 369 (68c)
 ඉව්ව (or ඉව්ව) 376 (65)
 ඉව්ව 10
 ඉව්ව &c. 302
 ඉව්ව &c., 304
 ඉව්ව 233
 ඉව්ව 344
 ඉව්ව 330
 ඉව්ව or ඉව්ව 330
 ඉව්ව 410
 ඉව්ව 330
 ඉව්ව 311f
 ඉව්ව 107, 353, 407
 ඉව්ව 232
 ඉව්ව 400
 ඉව්ව &c. 233
 ඉව්ව 470 (2[i]d)
 ඉව්ව &c. 41, 304
 ඉව්ව (or ඉව්ව) 228
 ඉව්ව 234

ඉව්ව (or ඉව්ව) 302
 ඉව්ව 379, 390f (19)

ඉ.

ඉ 130, 352
 ඉ 127
 ඉ 69, 237
 ඉ 357 (75)
 ඉ &c. 302
 ඉ 62, 296 (68)
 ඉ 73, 121
 ඉ 51
 ඉ 308
 ඉ 52, 406
 ඉ 392
 ඉ 313

උ.

උ 315
 උ 58, 344
 උ &c. 298, 411
 උ (or උ) 44,
 411 (75)
 උ 73, 111, 344
 උ 154 (28)
 උ 58
 උ 47, 116
 උ &c. 227
 උ 48, 315
 උ 111
 උ 131
 උ 132
 උ &c. 227
 උ 222
 උ 344
 උ 352 (68c)
 උ 131
 උ &c. 304, 311
 උ (or උ) 357
 (69)
 උ 307
 උ &c. 223
 උ (or උ) 111
 උ 31, 46, 135, 295
 උ &c. 60, 144,
 311
 උ (or උ), 315
 උ 37, 344
 උ 139
 උ 198
 උ 53, 62, 79,
 145, 469 (69)
 උ 10f
 උ 315, 347 (69)

ලසල 331
 ලකුකකු 411
 ලකුම† 52, 62, 139, 390
 ලකුසාත† 450 (69)
 ලකුර &c. 222, 227
 ලකුර 54f, 145
 ලකුර 79, 135
 ලකුරුපුටු 62 (65)
 ලකුරුසල 62 (75)
 ලද්දුකණ 315
 ලදාක 80
 ලකාසල 329
 ලක 80
 ලකලා &c., 306
 ලදදි 405
 ලදය &c. 54, 403, 410
 ලදර 54, 335
 ලදු 131
 ලදි 68 a
 ලදවු° 357, 469 (71)
 ලදුම 413
 ලදුර 222
 ලදුල 325, 394
 ලදු 357
 ලදුව (or ක්) 409
 ලදෙස 62, 309
 ලක් 144, 237
 ලක්කාසල &c. 175, 176
 ලක්කාසල 175
 ලක 222
 ලකු 238, 31
 ලක 315, 334
 ලකකරණ 440
 ලකාර° 99 (69)
 ලක 315, 347
 ලකවු° 62 (69)
 ලක 48, 237
 ලකව 227
 ලකදෙස 45, 315 (75)
 ලකදෙස 315 (69)
 ලකබොහිත 28
 ලක 237
 ලකව† 79, 128, 315
 ලක 222,
 ලකවක 334
 ලකස 66, 314 (69)
 ලකස 66, 314 (64)
 ලකසාත† 56 (69)
 ලකසකා 334

ලස 78, 130 (69)
 ලසාධාය (or සි) 73
 ලස 78 (64)
 ලසසිකා 120
 ලසු 222
 ලසුල 331
 ලම 162, 174, 351
 ලමසේ 163, 174
 ලස 140
 ලමංද 34 (68)
 ලස 222
 ලසන් 80, 132
 ලසන්සල &c. 329
 ලසක 104, 122
 ලර 222, 341, 357, 54, (65 & 69)
 ලරස 101, 404
 ලරද 328
 ලරසන් 404
 ලරස 404
 ලරස 328, 341
 ලර 54, 145
 ලර 405
 ලරව 358 (69)
 ලරමක්කාර (or ්) 73, 358 (9 & 51)
 ලරලා 106
 ලරෝස 328
 ලර° 132
 ලරසන් 132
 ලර 222
 ලර 405
 ලරවුම (or ව) 313
 ලරුව &c. 222, 227
 ලරවුසු 131
 ලව 315, 405
 ලවදෙස 45, 315
 ලවම 79, 315, 353
 ලව(or ව)රණ 49
 ලව 313
 ලව 344
 ලස 31, 63 (69)
 ලසාසාර 19
 ලස° 136, 139, 344
 ලසණදර 402
 ලස &c. 222, 227
 ලස 68, 344
 ලසාස 403
 ලසව 379f (69)
 ලස 313, 469
 ලසුල 222
 ලසිද 402

ලව 15, 344, (70) 402
 ලවක්කු 358
 ල 313
 ල.
 ල 76, 163, 312, 352
 ලක 31
 ලකවංසක 146
 ලස 313
 ලසිදක 410
 ලර 43, 73, 111
 ලරලක්කාර 358 (9)
 ලරලම 358 (75)
 ස.
 සාදු° 62, 392
 සාකු 62, 129
 සාසි° 54
 සාස 62, 109, 353
 ඵ.
 ඵ 157, 237, 264f
 ඵක්† 140, 150, 344, 351
 ඵක්කෝ 312
 ඵක්කර 141
 ඵක්ව (or ක) 310
 ඵක්වන් 405
 ඵක්වසි 49
 ඵක්සිත &c. 43f, 145
 ඵක 144, 187
 ඵක ඵක } 398f
 ඵක ඵක }
 ඵකක් 170
 ඵකව 306
 ඵකබස 82, 198
 ඵකලාව 306
 ඵක (or කී) 73
 ඵකාවර 305f
 ඵකිසොස 53, 160,
 ඵකිසොසක් 156, 169
 ඵකුන්තිස් 144f
 ඵකුන්තිස් 144f
 ඵකුන්සාලිස් 144f
 ඵකෙක් 156, 169
 ඵකොලොස් 140, 149,
 ඵකොඩි° 457
 ඵවර 458
 ඵවර } 48
 ඵරසු }

a For declension *vide* Errata and Addenda.

එකින 101
 එකකල් 302
     එකකුලු 312f
 එකකොට 302, 312
 එකක &c. 304
 එකකා(or කී) 176 (48)
 එකර 441
 එකෙ 233
 එද or එද 223
 එද &c. 302
 එදිත්එදට 457
 එදි 358
 එදිට 311
 එක 104, 139
 එකමණ 307
 එක or එසා 307, 461
 එකේ 234
 එකිපුරු 369
     එකිල 313
     එකි 313
 එම 141, 157, 158
     එමෙන් &c. 308
 එක } 163, 175
     එක
 එර 234
 එල්ල &c. 223, 228
 එල්ල &c. 234, 358
 එල් 139, 405
 එලකී(or කී)කෙල් 61
 එලකෝ } 71, 76
     එලකරක් &c.
     එලකේ 234, 405
 එලල 224
 එලට 228
 එලවල 412 (68c)
 එල 295, 354 (69)
 එලිපක &c. 47 (64)
     එලෙස 306
 එට 228, 237
 එටකට 302
 එටකප්පින්න 376
     එට &c. 302
 එටපිත්එලවට 457
     එටි 141
     එටි 302
 එට 234
     එස 145
     එසේ 306
 එසේ &c. 307
 එසේවිකමුත් 308, 312f
 එස &c. 175, 304
 එහි &c. 304
 එකෙන් 312

එකම 306, 459, 462
 එකෙස &c. 307
 එල &c. 223, 228
     එලී 77f
 එඑ 3, 77, 111, 134
 එලෙමිබ(or කී) 40f, 71 (51)

ඒ.

ඒ 163, 167, 237, 313, 334, 352
 ඒක 146, 155, 167, 344
 ඒකවටක 82
     ඒකවි.කෙති 146
 ඒකා (or කී) 165, 166
     ඒකාදස 141, 146
 ඒකෙ 233.
 ඒද 223
 ඒදමු 34 (72)
 ඒකම 308
 ඒකිය 308
 ඒසා 307
 ඒසි 313
 ඒරෙපසා or ඒරෙපා 369 (65b)
     ඒල 148
     ඒසිය 43f, 145f
     ඒලක 41

ඔ.

ඔකපු 392
 ඔකටක 52 (69)
 ඔකාති 392

ඔ.

ඔක්කොම 159, 172, 358
 ඔක්කෝබර } 376
     ඔක්කෝමිබර
 ඔව්වර 462
 ඔටු &c. 77, 111, 344
 ඔටුකු 43, 131
 ඔබොක්කු 358 (68c)
 ඔත් 312
 ඔත්තු 358 (68c)
 ඔත්ත &c. 358 (65)
 ඔත්පල 464
 ඔත &c. 223, 228
 ඔතක &c. 304
     ඔද or ඔදක් 353
 ඔත්ත 463
 ඔප්ප 129, 358, 455

ඔසමණ 307
 ඔපිසි 379 (69)
 ඔබ &c. 223, 162, 304
     ඔබමොබ 304
 ඔබවකන්සේ 163
 ඔබි 237
     ඔම 158
     ඔස 141, 165, 168
     ඔසා 163, 174, 304
     ඔසා 155, 167
 ඔර්ලියකු 369 (71)
 ඔර්ලෝසු(or සි) 376 (68c & 69)
     ඔර 341
 ඔරට 228
 ඔරු 129
     ඔලරු 405
 ඔලු 382 (68c)
 ඔව් 307
     ඔවැති 141
 ඔටුකොටුත් 53, 163
 ඔස්සේ 311
 ඔසට 228
 ඔසා 163, 174
 ඔහු 163
 ඔහේ &c. 304
 ඔහොම 306
 ඔහෝ 313

ඔ.

ඔ 307, 313, 352, 166
 ඔක 168
 ඔකා (or කී), 165, 166
 ඔප්ප 353 (75)
 ඔත &c. 223, 228
 ඔතා 196, 358
 ඔති or ට් 313, 358
 ඔව්ව 131
 ඔහේප &c. 21

ඔ.

ඔහට 52, 62 (69)

ඔ.

ඔම 334 (69)
 ඔමොවකකමිකා විසේ 141
 කුමිකෙල් 379 (75)
 කුසා 128, 296, 411
 කුසාකාරකපදකමිකා 95, 411f(69)
 කුසාතුණ 300f

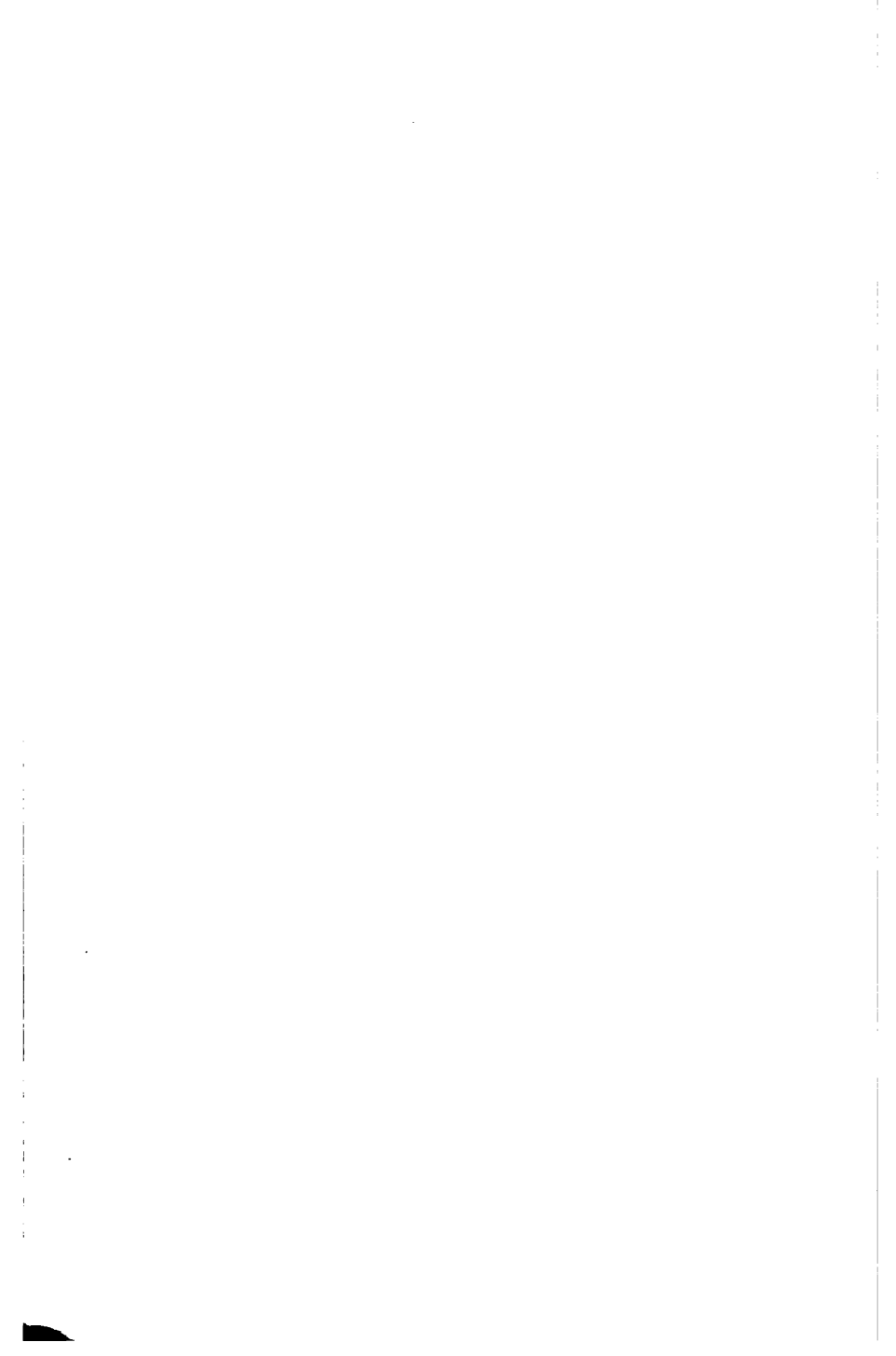
ක්‍රියාවක 205 (69)
 ක්‍රියාවකත 139
 ක්‍රියාවක 181 (69)
 ක්‍රියාවක 300
 ක්‍රියා 339
 ක්‍රියාව 296 (68)
 ක්‍ර 63, 391
 ක්‍රියාව 376 (69)
 ක්‍ර 36, 410 (69)
 ක්‍ර 429 (68c)
 ක්‍ර 344
 ක්‍ර 405
 ක්‍ර 344
 ක්‍ර 39, 405
 ක්‍ර 39, 80 (69)
 ක්‍ර 219, 341
 ක්‍ර (or ක්‍ර) 313
 ක්‍ර 221
 ක්‍ර 237
 ක්‍ර 132
 ක්‍ර &c. 376 (69)
 ක්‍ර 39, 111
 ක්‍ර 78, 353
 ක්‍ර (or ක්‍ර) 61, 99
 ක්‍ර 358 (69)
 ක්‍ර 358 (69)
 ක්‍ර 326f
 ක්‍ර 352, 369 (71)
 ක්‍ර 175 (68c)
 ක්‍ර 358 (75)
 ක්‍ර 126, 408
 ක්‍ර 470
 ක්‍ර 131
 ක්‍ර 230
 ක්‍ර 39, 59, 129, 391
 ක්‍ර 391
 ක්‍ර 470
 ක්‍ර 411
 ක්‍ර 59 (64)
 ක්‍ර &c. 73, 112
 ක්‍ර &c. 220, 226, 295, 339, 358 (65), 399
 ක්‍ර 358f
 ක්‍ර 390f
 ක්‍ර (or ක්‍ර) 369 (69)
 ක්‍ර 358 (64)
 ක්‍ර 358f (75)
 ක්‍ර 358 (68c)
 ක්‍ර 108
 ක්‍ර 358 (75)
 ක්‍ර 358 (75)
 ක්‍ර 139, 300, 427
 ක්‍ර 78, 129, 353

ක්‍ර 132, 358
 ක්‍ර (or ක්‍ර) 131, 219
 ක්‍ර &c. 21
 ක්‍ර 21
 ක්‍ර 21
 ක්‍ර 130, 358
 ක්‍ර 32, 37, 344
 ක්‍ර 359 (68)
 ක්‍ර (or ක්‍ර) 107
 ක්‍ර 359 (75)
 ක්‍ර 129,
 ක්‍ර (or ක්‍ර) 56f, 128, 403
 ක්‍ර 344
 ක්‍ර 79, 128, 295, 296
 ක්‍ර 369 (69)
 ක්‍ර 353, 393, 411 (32)
 ක්‍ර 52
 ක්‍ර 402
 ක්‍ර 131, 344, 353
 ක්‍ර 89, 91
 ක්‍ර 325
 ක්‍ර 339
 ක්‍ර 405
 ක්‍ර 79, 128, 296
 ක්‍ර 128
 ක්‍ර 344
 ක්‍ර 15, 126
 ක්‍ර (or ක්‍ර) 45, 131
 ක්‍ර 131, 354
 ක්‍ර 32, 78, 132, 302, 344, 359
 ක්‍ර 329(75)
 ක්‍ර 376 (68)
 ක්‍ර 354 (=ක්‍ර)
 ක්‍ර 120
 ක්‍ර 106
 ක්‍ර &c. 32, 76, 104, 139, 405.
 ක්‍ර 405
 ක්‍ර 295 (68c)
 ක්‍ර 129, 376 (68c & 69)
 ක්‍ර (or ක්‍ර) 73 (42 & 50)
 ක්‍ර 51
 ක්‍ර 51
 ක්‍ර &c. 226
 ක්‍ර 359 (75)
 ක්‍ර 359 (75)
 ක්‍ර 369 (69)
 ක්‍ර 369 (69)

ක්‍ර 369 (18)
 ක්‍ර 187, 220, 339, 344
 ක්‍ර 296
 ක්‍ර 111, 349
 ක්‍ර &c. 45, 73, 111
 ක්‍ර 344 (70)
 ක්‍ර 106
 ක්‍ර 370 (69)
 ක්‍ර 370 (68c)
 ක්‍ර 370
 ක්‍ර 127
 ක්‍ර 55, 177 (75)
 ක්‍ර 34
 ක්‍ර 298
 ක්‍ර 359 (65)
 ක්‍ර 129
 ක්‍ර 359 (69)
 ක්‍ර 58, 408 (75)
 ක්‍ර 139
 ක්‍ර 195
 ක්‍ර (or ක්‍ර) 45 (75)
 ක්‍ර 89, 90
 ක්‍ර 34, 58 (75)
 ක්‍ර 68, 403
 ක්‍ර &c. 450
 ක්‍ර 402
 ක්‍ර 128
 ක්‍ර 370 (65)
 ක්‍ර 352 (71)
 ක්‍ර 434
 ක්‍ර 359 (69)
 ක්‍ර 359 (75)
 ක්‍ර 369 (68c)
 ක්‍ර 359
 ක්‍ර 39
 ක්‍ර 344
 ක්‍ර 78, 344 (69)
 ක්‍ර 344
 ක්‍ර 395
 ක්‍ර 63, 114, 177, 396
 ක්‍ර 89, 91
 ක්‍ර 325
 ක්‍ර 178
 ක්‍ර 370 (68c)
 ක්‍ර 349
 ක්‍ර 344
 ක්‍ර 129, 177
 ක්‍ර 89, 90
 ක්‍ර 178
 ක්‍ර &c. 210, 24, 63, 95, 213, 227, 262f, 294, 300f, 339, 341, 359 (64), 390, 461f

කරකව &c. 221, 227
 කරවිල 309f
 කරම 16
 කරණ 16
 කරණ 23, 104, 298
 කරණසාධ &c. 92
 99, 309, 427
 කරණවිධය &c. 89,
 91
 කරණවිධයසමස් 325
 කරණවිභක්තිසමාස
 325
 කරණි &c. 393, 395
 කරත්ත 370 (69)
 කරදර 295 (69)
 කරපය 63
 කරල් 133
 කරවල 40, 359 (64)
 කරව 341
 කර 104, 91
 කරම 221
 කරවු 370, 382
 කරු 70, 95, 55, 390
 (26), 393
 කරුණ 39, 451 (68)
 කරුණු 131
 කරුබුසි 352
 කරුවල 359 (64)
 කල් 178, 193, 302, 403,
 452 (75)
 කල්දේරම 370 (75)
 කලාසං 296 (68)
 කලසාණ 37
 කල්ලා { &c., 69, 112,
 කපු { 121, 139
 කල 32, 127, 189, 468
 කලකිර 235
 කලණ 37
 කලත &c., 221, 226
 කලද 359 (66)
 කලම &c. 220, 225
 කලමස 376 (65)
 කලය 32
 කලාතුරකින් 302
 කලාති 402
 කලාවර 376 (69)
 කලි (පුභ) 331 (69)
 කලිසම 370 (75)
 කලී 317, 462
 කල 32, 135, 139
 කලකම් 376 (37)
 කලගල් 309
 කලහර 63 (64)
 කලද 106, 359

කලව(or හ)ර, 45 (64)
 කවිද 155, 168
 කවිරු &c. 156, 172
 කව 141, 225
 කවටකම් 464
 කවති 359 (19)
 කවණි 359
 කවද &c. 302, 312f
 කවදවත් 308
 කවර 141
 කවරපුද &c. 155, 156
 169, 170
 කවරේද &c. 155,
 156, 168, 173
 කවි 2, 130, 404
 කවිවි 379 (69)
 කවිසි 382
 කවුඩු 45, 111
 කවුර 129, 428
 කස්කියු 370 (69)
 කස්තුරුප්ප 379 (68c)
 කස්තාන 370 (65)
 කස 220
 කසකස 359
 කසාද 370 (65)
 කපු or කපුත් 405
 කති 230, 426
 කල 32, 212
 කලමම 359 (75)
 කලාමැදි 107
 කල්ප 358 (68)
 කංකාණම් 117, 359
 කා 104, 180, 239, 286,
 349, 402, 406, 407
 කාන් &c. 73, 115, 121,
 387
 කාකපද 471
 කාකාය 388
 කාකවත 33, 405
 කාති 359 (69)
 කාණ 32
 කාතන 120, 403
 කාන්දම 359 (75)
 කායු 370 (68c)
 කාප්ප 359 (68c)
 කාපිඊ &c. 73, 382 (17)
 කාමේරි 382 (17)
 කාමර 370 (69)
 කාය 328, 391
 කාපික 391
 කාරතු 370 (68c)
 කායති 396
 කාර 324, 390, 24 (9)
 කාරක 70, 95, 396 (69)

කාරකසහ 410
 කාරණ 468 (68)
 කාරම 359 (75)
 කාරිය 412f
 කාරියන් &c. 450
 කාරී 396
 කාල් 147, 359 (75)
 කාල 32, 178, 193
 කාලකිසි 296
 කාලකුමක්කු 329 (68c)
 කාමා 2f, 129
 කාමාවි 108
 කාසි 359 (69)
 කාසිඊ 344 (70)
 කාට (or ධ) පත් 44,
 133
 කාවි 359 (69)
 කාවුට 309, 310, 426
 කාවුමි &c. 219f
 කාමෙ 234
 කාන් 403
 කාති 359 (71)
 කාද 359 (64)
 කාදව 228
 කාතතිල් 116
 කාපිමි &c. 219 (82)
 කාපෙ 234
 කාබල 399 (71) [Sing.
 කබැල්ල, -ව, &c.]
 කාපිමි 317 (71) [Sing
 කාමැත්ත, -ව, &c.]
 කාරකප්ප 376 (68c)
 කාරවි 359 (17)
 කාරකොචු 112, 359f
 කාලණි 37
 කාලකො &c. 234
 කාලල් 133
 කාවුමි { 136, 219f
 කාවුල් {
 කාමෙ 234
 කාන්මා &c. 56f, 106
 කාය 326
 කාසි 135
 කාපුපොකු 56
 කාපුඩු 56, 326
 කාලකෙ 234
 කාලා 129, 360 (68)
 කාලාබස් 385
 කායක 388
 කාදාති 107
 කාරල් 116
 කාලි 399 (71)
 කි 141, 344
 කික්කි 73 (50)

කිසල 141
 කිසිලි 73, 120
 කිවිටු^o 360, 405
 කිවිතර 324
 කිඤ්ඤ 403
 කිත්තන් 360
 කිතුල් 46 (75)
 කිද &c. 224, 228
 කිඳ (or ද) 234
 කිට 339
 කිටප 234
 කිඹි (හි or ඵ්) සි-ම 45
 කිඹිභි 232
 කිඹුල් 73, 116
 කිම &c. 156, 170, 173
 කිමද 232
 කිමක් 157, 170
 කිම &c. 224, 228, 339,
 405, 406
 කිමන් 133
 කිමන් 69, 395 (75)
 කිමට 234
 කිසුම 137
 කිර 224
 කිරණ 341
 කිරල් 116
 කිරි 88, 344, 390 (70)
 කිරිවිලි 382 (69)
 කිරිබන් 325
 කිරිම 66, 79, 411 (64)
 කිරිසකාරුපදසබද 95,
 411f (64)
 කිරිසපෙරුලි 48
 කිරිල්ලි 73, 121
 කිරිසි 382 (69)
 කිරිට 39
 කිරුළ 39
 කිර 234
 කිවි &c. 404
 කිවිදිත 409
 කිසි 141, 352
 කිසිකලක 308
 කිසිම 141
 කිසිවක් 156, 170
 කිසිවෙක් 156, 169
 කී 141
 කීපයක් 159, 170
 කීම් 137
 කීඳ 156, 171, 462
 කීර 341
 කු 334
 කුකකුට 39
 කුකි 39 (69)
 කුකු 73, 387 (28)

කුකුළු (or ඵ්) 39, 73,
 111, 117
 කුකුළුම 63
 කුප්පුත 409
 කුසව්වාදු 388
 කුඩ 360 (65)
 කුඩපස 76 (14)
 කුඩම්මා 76 (48)
 කුඩා^o (චු or ඳු) 45, 354
 කුඩි (or චු) මහි &c.
 360 (69)
 කුඩුකේචු 360
 කුණ්ඩලි 470 (69)
 කුණට 37
 කුණු^o 73 (70)
 කුද්දු 334
 කුද්දරකාර 329f, 360
 කුදු 73, 45, 354
 කුදුරු 403
 කුදුඹි 334
 කුත්තාති 37, 360 (69)
 කුත්තාත 360
 කුතාචු 441 (68c)
 කුප්පාසම 384 (75)
 කුප්පි 130, 360
 කුප 339
 කුම 127, 360
 කුමුද්ද 227f
 කුමුරු 131
 කුමුකාර 324, 390f
 කුමක් 156, 157, 170
 කුමක්කිසා 308
 කුමන 141 [121
 කුමරු &c. 73, 111,
 කුමාර &c. 73 (9)
 කුමාරිකාමි 176f
 කුමුරු 370 (65)
 කුසිතන්සි 376 (69)
 කුර 127
 කුරං or කුරන් 382
 කුරු 360 391
 කුරුචුත 470
 කුරුණ 130, 360,
 කුරුමබ 360, 385 (68)
 කුරුමි (or මෙ) ණ 387
 (17)
 කුරුසි 370 (69)
 කුරුළු 73, 81, 112, 404
 කුරුලු 129
 කුල 341 (69)
 කුලප්පු^o &c. 360 (68c)
 කුලල් 133, 360 (75)
 කුලි 130, 360
 කුලිකාර 360

කුලු 131, 386
 කුලුන් 376 (75)
 කුමුරු 392
 කුමුල 80 (64 & 69)
 කුමුළු 63 (69)
 කුමුතුර 370 (65)
 කුමුසි 370 (69)
 කුමුල් 80 (75)
 කුමුඹි 108
 කුඵ 39
 කුඵකේචු 309
 කුඵණු 39
 කුකු 387f
 කුකුණු 370 (69)
 කු (or කු) විටම 133,
 360 (75)
 කුඵටු^o 360
 කුඩා 127, 360
 කුඩාරම 133, 360
 කුඩාලි 107
 කුඩු 360 (68c)
 කුසම 440 (75)
 කුන් 360 (19)
 කුඹි 108
 කුරු 131, 360
 කු 339, 395, 396
 කුසා 396
 කුසා 298, 331, 339,
 344, 395
 කුසාදාන 389 (69)
 කුසට 344
 කුම 5 (69)
 කු 141
 කුකකරු 388
 කුකකි 360f (71)
 කුකකි &c. 73 (50)
 කුකකිබ 360 (69)
 කුකකිබි 360 (69)
 කුකන් 80, 133
 කුකනරම 141
 කුකන්දුගම 44, 360(75)
 කුකකන් 152
 කුකර or ඊ 76 (50 & 54)
 කුකරමුල 48 (64)
 කුකර 234, 237
 කුකරෙන් 93, 142
 කුකරෙහි 95, 99
 කුකර 95
 කුකල 224
 කුලි &c. 73, 76, 122
 කුකලක &c. 306
 කුකවිච්චි 131, 385
 කුකවුල් (or ලි), 73,
 117, 121

කෙස් 354 (75)
 කෙසරු 404
 කෙසෙල් 344
 කෙසේ &c. 306
 කෙසෙ 354
 කෙසෙනතු 46 (31)
 කෙළ 39, 148, 339
 කෙළවර 48, 295 (64)
 කෙළු 232
 කේ 354
 කේජු 370 (68c)
 කේතල 376 (65)
 කේතු 46, 403 (31)
 කේන්ද්‍ර 370 (69)
 කේලම් 390 (75)
 කේවට 381
 කේවැ (or වෙ)ල්† 296,
 370 (75)
 කේශර 437f
 කො 141
 කොක් 73, 116, 360,
 379
 කොකිස් 376 (75)
 කොකු 131, 360
 කොට්ඨර 156
 කොව්ව 360 (19)
 කොට්ට 127, 360
 කොට්ටොරු 111
 කොට්ඨ 63, 381 (69)
 කොට 352, 189, 223,
 237, 300, 302, 465
 කොට්ට 228
 කොට්ට† 133
 කොට්ට 111
 කොට් 108
 කොට් 129, 330, 352
 කොට් 130, 361
 කොණ්ඩ 361 (65)
 කොණ්ඩ 223
 කොණ්ඩ 223f
 කොණ්ඩ &c. 223f
 කොන්කමල්ලි 361
 (69)
 කොතක &c. 304
 කොඳ 155f
 කොඳු 131
 කොඳු 388
 කොද 37 (75)
 කොන්ක 370 (69)
 කොන්දෙස්සර 379
 (14)
 කොන්දේසි 370 (69)
 කොන්දර (or ර) 352
 (64)

කොපමණ &c. 141,
 156, 171, 307
 කොප්ප 370 (69)
 කොච්චි 414 (18)
 කොමපස්සු 370 (69)
 කොමපසු 370 (68c)
 කොමප්ප 379 (69)
 කොමු 11, 361 (68c)
 කොමු 361 (68c)
 කොමල† 73
 කොමකර්ස් 376 (14)
 කොමස් 376 (75)
 කොබ 304f
 කොසි 304f
 කොසි &c. 141, 304,
 352, 462
 කොසිච්ඡාද 171
 කොසිච්ඡාස් 376 (69)
 කොසිච්ඡ 141
 කොරණ් 379 (14)
 කොර 76, 101, 458
 කොරගහ 470
 කොරල් 370 (75)
 කොරවස් 116
 කොරණම් 370 (75)
 කොරලු 108
 කොරෙම් 376 (75)
 කොල්ලක 470
 කොල්ල 129
 කොල්ල 127, 313
 කොල්ලට 138
 කොල්ලි 376 (69)
 කොල්ල 73, 76, 111
 කොට්ට (or ක)ර 141
 156
 කොට්ල 117
 කොපු 131, 352
 කොපෙස් 307, 464
 කොපේ &c. 304
 කොපොම &c. 306
 කොල්ල 361 (69)
 කොල්ලි 361 (68c)
 කොලබ 341 (64)
 කොලොම්පුර 59
 කෝ 60, 141, 304
 කෝක &c. 156, 157,
 171
 කෝකා &c. 156, 169
 කෝකි 376 (17)
 කෝව්ව 379 (69)
 කෝව් 379
 කෝව් 39, 149
 කෝව්වකොව් 149
 කෝව් 361, 385f (68c)

කෝට්ටස්† 465
 කෝච්චි 361 (69)
 කෝච්ච 37
 කෝණම් 37, 361 (75)
 කෝණංචි 361 (19)
 කෝඳුරු 111
 කෝන්කර 370 (69)
 කෝන්ක 370 (69)
 කෝන්ක 68 (69)
 කෝන්ක 379 (69)
 කෝලම්† 361 (75)
 කෝලොල 419 (69)
 කෝලොල 361 (68c)
 කෝව් 370 (69)
 කෝව් 371
 කෝව් 60, 133, 361
 කෝක 39 (69)
 කොකුකොතර 411
 (69)
 කොව් 391
 කොව් 392

බ.

බඩක 78, 353 (69)
 බඩ 339
 බඳ 339, 349
 බෙල 339

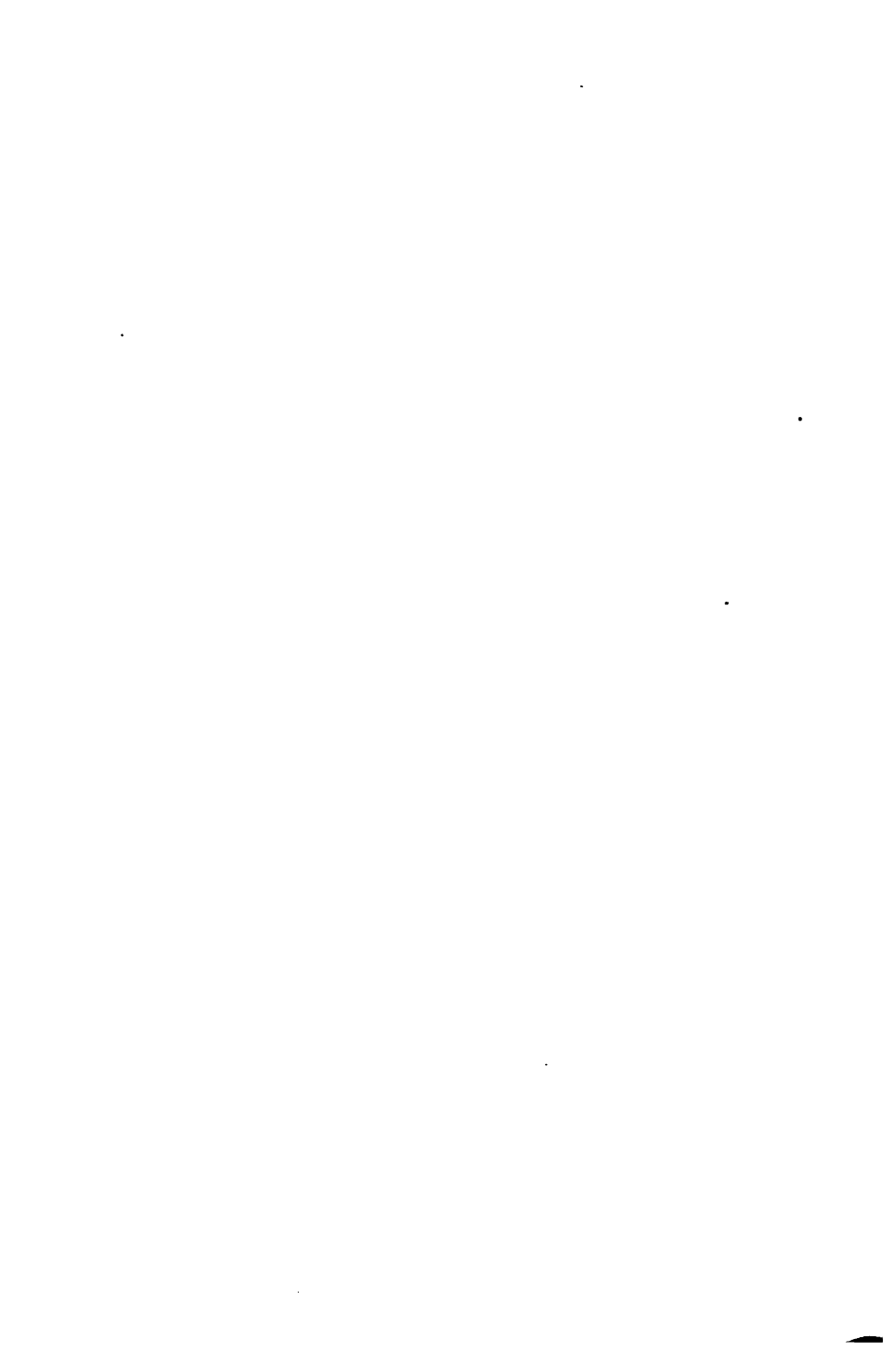
භ.

භුක් 13, 31, 339 (69)
 භුක (or භුකණ) 339,
 402
 භුද් 371 (69)
 භුම 392
 භුම 78
 භුම 371
 භ 202
 භණ 402, 408
 භ 33, 79, 126, 354
 භයා 33, 79 (68)
 භවස් 78
 භස් 331, 341, 404
 405
 භස්පිටු 403
 භස්සක 404
 භස්සු 331
 භට 339
 භව භව 387
 භවභව 470
 භවොල් 133
 භව් 381 (69)
 භණ 292, 339, 32

ගණන් 295 (75)
 ගණි 230, 237
 ගණිකා 37 (49)
 ගණිත 69, 341, 408
 (9)
 ගණිත්තාත්මය 408
 ගන් 237, 393
 ගන් 296, 393
 ගතකුරු 3
 ගතකුරුලොඳ 43
 ගතකුරුලොඳසඳ 51,
 59
 ගතදෙස්සඳ 51, 55
 ගති 341 (69)
 ගද 334, 408 (64)
 ගන් 237
 ගන්ව &c. 226
 ගන් 32, 402, 405
 ගතකම් 68, 88
 ගතබ 402
 ගතසර 405
 ගතසාර් 307
 ගතබා 128
 ගම් (or ග්) 63, 78, 133,
 352
 ගමහිර 63
 ගම 341, 390f, 396
 ගමන් 133, 295, 396,
 460
 ගමන්ගණි 470
 ගසකුසිති 11 (71)
 ගසිරස 387
 ගර්හිණි 63 (50)
 ගර්හ 339
 ගර 220, 341
 ගරසි &c. 77, 108
 ගරහ 220, 339
 ගරුදි (or දි) 371 (69)
 ගරු 341
 ගරුබ (or බ) 61, 98.
 ගල් 133
 ගල්කණ්ඩු 361 (68c)
 ගල්ලාලි 329 (71)
 ගල්ලිගම් 329
 ගල 190, 220
 ගලගල 387
 ගලපටත්ති 371
 ගලව 226
 ගම 82, 103
 ගමක 220
 ගමු (or මු) 63 (71)
 ගමුම් 379 (75)
 ගස් 78, 133, 404, 408
 ගස්ව &c. 226

ගස 45, 220
 ගස 402
 ගසණ (or ග) 404,
 405, 408f
 ගසන්මග 402
 ගසමිණි 402
 ගලස 220
 ගංගුපුරු 59
 ගංගා 354 (68)
 ගංජ 382 (68)
 ගංගොර 34
 ගංගබා 411
 ගා 219, 297, 339
 ගාස්සු 371 (68c)
 ගාව 220
 ගාඛි 383f (19)
 ගාණේ 309f
 ගාත්‍රාකාර 3
 ගාත්‍රාකාරලොඳ 43
 ගාත්‍රාකාරලොඳසකි
 51, 59
 ගාත්‍රාදේශසකි 51, 55
 ගාථා 128
 ගායන 449 (64)
 ගාථු 371 (68c)
 ගාල් 133
 ගාල්ල } 70, 135
 ගාලු }
 ගාව 225
 ගාස්සු 371 (68c)
 ගාව &c. 10, 73, 127
 ගාණ 309, 310, 425
 ගාණි 393
 ගාණේ 234
 ගැඹුරු 466 (70)
 ගැමි 390
 ගැරඛි 108
 ගැරහෙ 234
 ගැර 234
 ගැලවුම්කාර 390f
 ගැල 234
 ගැස්සෙ 234
 ගැහැණි 43, 72 (53)
 ගැහුම් &c. 136, 137
 ගැහෙ 234
 ගැලපෙ 234
 ගැණි 82, 122, 403
 ගැරුස්සු 371 (68c)
 ගැස් 379 (75)
 ගැස්බර 371 (69)
 ගිහිරි 387 (69)
 ගිහිහිබි 387
 ගිණිය 230
 ගිත්තර 385, 403 (64)

ගිහි 78, 135, 403
 ගිහිණාණ 410
 ගිමකල් 34
 ගිමරස් 402
 ගිමමාණේ 410
 ගිරව් } 73, 105, 121,
 ගිර } 127, 341
 ගිරසදෙස් 329 (75)
 ගිරිඳ 402
 ගිරුව &c. 228
 ගිලෙ 234
 ගිවස්ව &c. 228
 ගිව්ස (or සි) 224, 232
 ගිහි 107, 328
 ගිලු 232
 ගි 130
 ගිහිකා 128
 ගුගුරු &c. 222, 227
 ගුට් 465 (69)
 ගුටුගුටු 387
 ගුටුස් 387
 ගුණ 37, 341 (69)
 ගුණවචන 137
 ගුණවත් 391
 ගුණවාචකතාම 68
 ගුණවාචකශබ්ද 137
 ගුණධාරණාම 69
 ගුදම් 382 (75)
 ගුද්දිරි 371 (69)
 ගුද්දිරිකකු 371 (69)
 ගුම 407
 ගුම්කාර 55
 ගුරු 18, 113, 341, 407
 ගුරුත් 68
 ගුරුදික 409
 ගුරු (or ඊ) දුර 371 (64)
 ගුරුපඹුරු 329 (70)
 ගුරුලෝකතු 129 (68c)
 ගුරුචි &c. 77 (27)
 ගුල් 434 (75)
 ගුවන් 154, 402
 ගුවන්මග 402
 ගුහ 341
 ගුහා 128, 341
 ගුලම් 41
 ගුලු 130
 ගු 344 (68d)
 ගුථ 344
 ගුහ 80, 328
 ගුහස්ස 63, 328 (9)
 ගුහිණි 36
 ගුහා 341
 ගුහස්ස 361, 387 (64)
 ගුහෙ 68 (69)

ගෙණ 193, 309
 ගෙණවුන් 297
 ගෙණිත &c. 297
 ගෙන් 58
 ගෙන්නම්† 58
 ගෙන 234
 ගෙද(or දෙ)ර 408
 (64)
 ගෙදරඇත්තෝ 467
 ගෙන්දගම 44, 360
 (75)
 ගෙන්ව &c. 228
 ගෙමහි 108
 ගෙරී 108
 ගෙව 224
 ගෙව 234
 ගෙලී 73 (50)
 ගෙංගෙට 398f
 ගේ 80, 99, 132
 ගේත 80
 ගෙන 339
 ගොඩ 126, 457
 ගොඩගත 386
 ගොඩගත්ව &c. 227
 ගොඩගත 221
 ගොඩනැගිලි 219 (80)
 ගොත 223, 339, 393
 ගොතගත 470
 ගොදුරු 131
 ගොන් 71, 116
 ගොපොල 329 (28)
 ගොම 385 (64)
 ගොයිකැන්† 470
 ගොයිබස් 384
 ගොසුම්ගොන් 401
 ගොර 405
 ගොරව 228, 387, 388
 ගොරෝස 371
 ගොලල 322, 350f
 ගොලෝ 379 (68)
 ගොවැර්ණමේන්තු 379
 (68c)
 ගොවි 107, 330
 ගොවි(or ස)පල් 329
 (75)
 ගොවිගාසුන් 330
 ගොස් 238
 ගොස් 311
 ගොව &c. 73, 111
 ගෝ 324, 352
 ගෝණ &c. 73, 99
 ගෝණි 130
 ගෝණුසු 112
 ගෝන්දි 460

ගෝපාල 324, 329
 ගෝර්ණමේන්තු 379
 (68c)
 ගෝල 103
 ගෝවා 371 (64)
 ගෝල 41
 ග.
 ගව 32
 ගට 339
 ගණා 408 (68)
 ගණාර 408 (69)
 ගත 32
 ගෝභි† 20 (68)
 ව.
 වක් 313
 වක්ගුඩු 387f
 වක්ක 58 (68c)
 වක්ඛි 361 (19)
 වකාරිංග 141
 වකාරිංගන් 146
 වතුර 146
 වතුම් 141
 වතුර්දග 146
 වතුර්මුඛ 335
 වතුර්සුග 331
 වතුමේද 154
 වතුරබහ 331
 වතුමට 146
 වදි 344
 වන්ද 402
 වන්ද 13
 වසු 78, 344, 402(9)
 වපල 403
 වම 339
 වර 328
 වල 57, 349
 වම 387
 වංවල 403
 වෘ 312
 වෘණ්ඩු 382 (68c)
 වෘස්ස 352 (69)
 වෘමර 129
 වෘරිතු 63, 80 (69)
 වෘක් 379
 විකේ 313
 විවිච්චා &c. 387
 විතත 54, 80
 විතතානුකූල 54
 විතතාර 26
 විත 339
 විකේල 371 (69)

වි 313
 වි 313, 314
 විවි 313
 වික්ක 361 (69)
 විත 90, 390f (69)
 විස් 379
 වුඛ 339
 වුරුස් 387
 වුණ් 296, 345 (69)
 වුල 381
 වෝස් 313
 වෝදනා† 296 (68)
 වෝර 327
 ජ.
 ජාත 438 (68)
 ජාතාරුභ 411 (69)
 ජිද 338, 353
 ජිද 339
 ජේක 63
 ජෝ 313
 ජ.
 ජු 339
 ජුත 37, 63, 80, 134
 ජුතවතත 392, 404
 ජල 32, 339
 ජෝඤ්ඤ 63
 ජෝකානා ෪ 21f, 328
 ජගවික්ක 58
 ජගන් 58
 ජගති 403
 ජධා 32 (68c)
 ජත 73, 326, 341,
 403 (9)
 ජතවාරී 376 (69)
 ජතනිත 326
 ජනිත 298
 ජනී 73
 ජනේරු 371 (68c)
 ජනේල 371 (69)
 ජමු 342
 ජම 342
 ජඹුරු 466
 ජම 342 (64)
 ජගත 438
 ජලා 339
 ජල 32, 44, 345 (69)
 ජලනීදි 405
 ජලපල 404
 ජලසු 371 (69)
 ජ &c. 390f, 382 (12)

ජනි 361 (69)
 ජනක 298 (69)
 ජනි 130
 ජනියාම 67
 ජර 379 (65)
     ජල 345 (69)
     ජලක 32
 ජානිති 379
     ජ 339
     ජවතා 381 (69)
     ජවුල් 224
     ජනවා 12 (69)
     ජවස 441
     ජවික 80 (69)
     ජුලයි 376, 409 (69)
     ජුනි 376, 409 (69)
     ජුරි 41f (69)
     ජුලි 376, 409 (69)
     ජුලි 41f (69)
     ජා 339
 ජෝවු 129, 361
     ජෝති 402, 403

කු.

කුණ 37, 63, 134, 381
 කුණවතන 381
 කුති 381 (23)
 කුච්චි 387

ච.

චංචං 387
     චෑම 128
     චෑම 128
 චෑලිඉම† 379 (75)
 චිකන් &c. 159, 170, 307
 චිකචික } 306, 307
 චිකෙන්චික }
 චිකාච්චි 379 (Vide § 137)
 චි.ච. 387
 චිතා 128
 චොකු 131

ධ.

ධානසාර 63, 381 (69)
 ධානසාරතාම 68

ධි.

ධිබරු† 45, 295 (69)
 ධිණ්ඩි 379

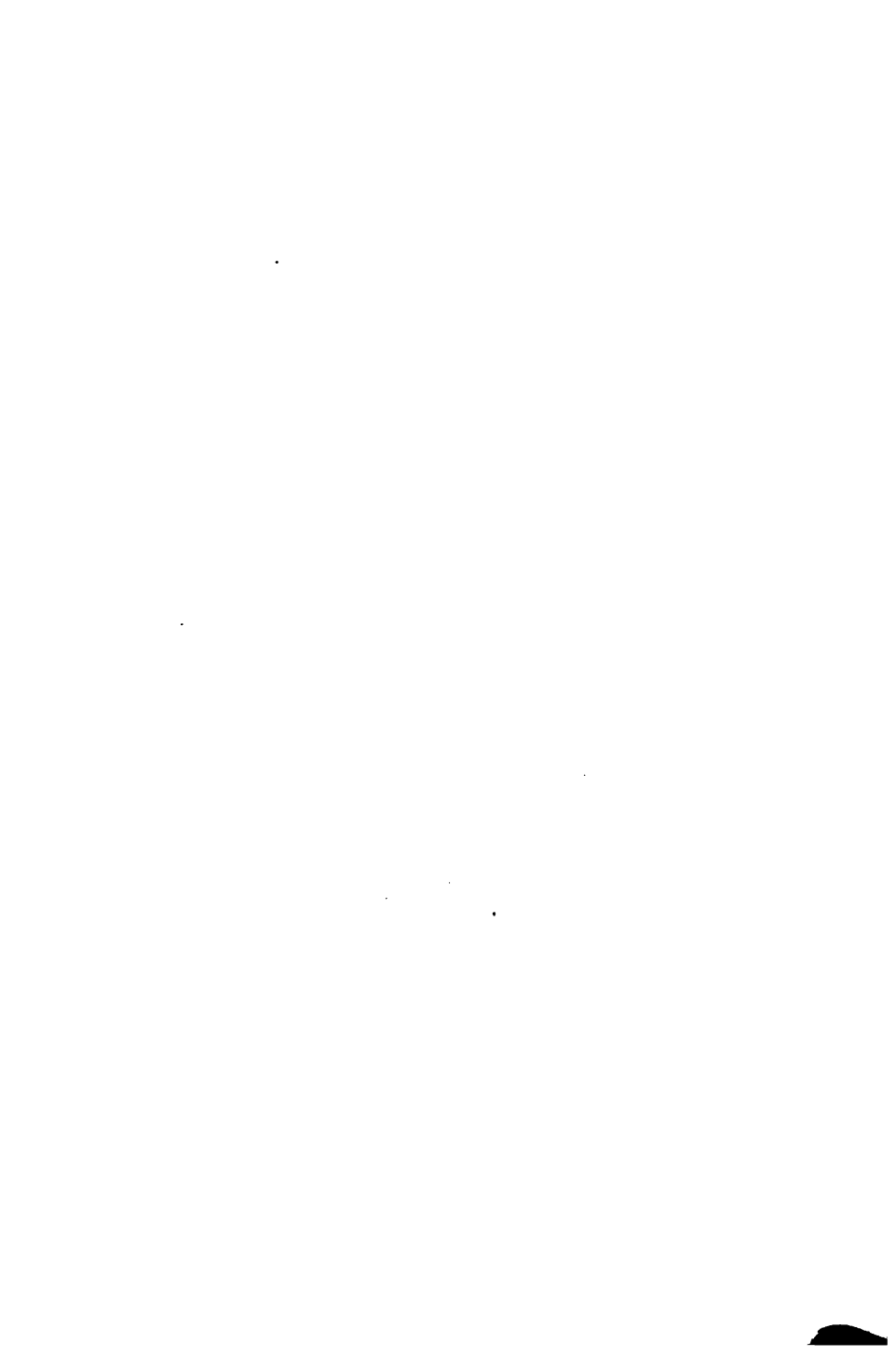
ණ.

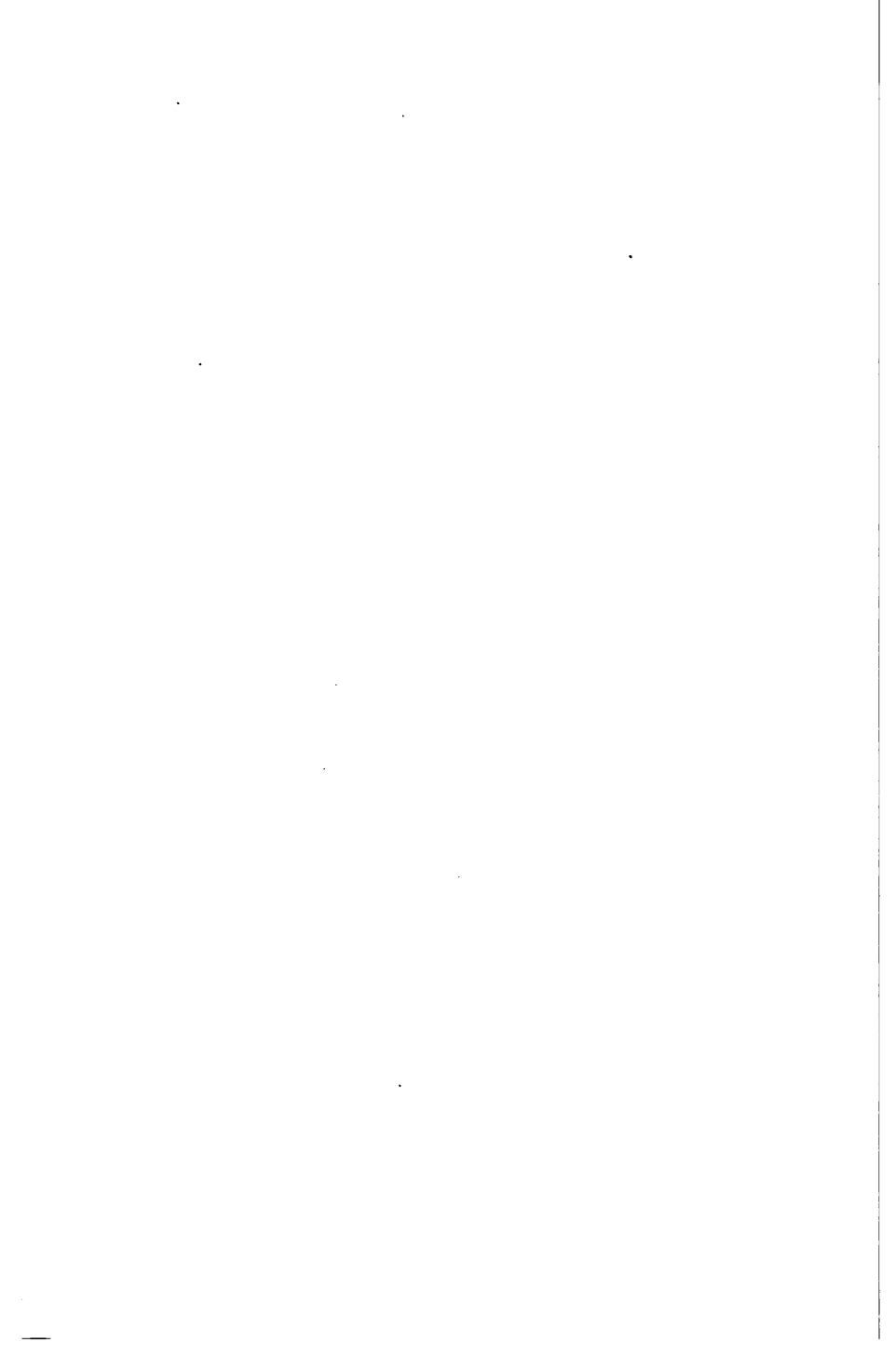
ණච 339
 ණම 339
 ණග 339

න.

න 311
 නුත්පලාත්තර 377
     නුම 146
     නුයෝදග 146
     නු 146, 335, 345
     නුණ 63
     නුභවත 331
     නුලෝචන 335
     නුසුරි 379 (69)
     නුංග 141
     නුංගත් 146, 345
     නුණ 345
     නුජේරි 377 (69)
     නුසුරි 377, 379 (69)
     නුගන 331
     නුග්‍රෙ 146f
     නුග්‍රෙකාලිකත්‍රියා 181
     නුග්‍රෙලෝකාගුරු 406
     නුග්‍රෙලෝකානාගක 406
     නුග්‍රෙලෝකානාචාරි 406
     න 161, 349, 351
 නක්කඩි 361 (69)
 නක්කේරු† 371, 377, (68)
 නක 220, 455
 නකතනිකා 465
 නගුණ 335
 නච්ච 361 (65)
 නච්චු 296, 361 (68c)
 නචනච 387
     නචාක 44 (69)
     නච 32, 339
     නචාක (or ග) 44 (69)
     නණ්ණ 63, 128, 381
     නණ 32, 79, 80, 345
     නත්පර 410 (69)
     නග්‍රම 336
     නද්ද 53
     නද්දාණ 335
     නනිත 389 (69)
     නද්දාම 337
     නද්ද 139
     නදනසාර 53
     නද්දබම 68
     නද්දත් &c. 306

නත්දිරම 361 (75)
 නත 32, 220, 346, 353 (65)
 නතතුරු 131
 නනික (or ග) ම 44, 306, 361
 නනිම &c. 306
 නනී 176 (54)
 නජ්ජල 297, 388
 නච 339
     නචනකර 402
     නචල් 361 (75)
     නචස් &c. 45, 57, 391 (38 & 75)
     නච 230
     නචෝචන 57
     නච්චි &c. 226
     නච 45, 187, 220
     නචම 226, 337
     නච 345 (69)
     නචලේරු 379 (68c)
     නචසල්ලි 410 (69)
     නචාක්ක 371 (69)
     නච්ච 220
     නච්චි 361 (14)
     නච්චෝරු 371 (68c)
     නච 141, 144, 158, 173, 345, 399
     නචන්ද &c. } 175
     නචත්චනත්තේ }
     නචයි 158
     නචරුපු 402
     නචා 158, 173, 351
     නචුත්තාත්තේ &c. 163, 174 (34)
     නචුණේ 82, 162 (34)
     නච්චි 63, 129
     නර 144, 345
     නරජප 377 (69)
     නරම 361, 438 (75)
     නරම 220
     නරමුටු† 129
     නරත 68 (68)
     නරදි 130, 361
     නර්ද 402
     නරු 47, 129, 402
     නරුණ 73, 139
     නරුවාල් 335 (75)
     නල් 464
     නල්ල 296
     නල 32, 342
     නලක්කච්චු 362 (68c)
     නලගොස් 117

හලජපා 362 (68)
 හළ 220, 307, 339
 හළන් 307, 311
 හවද 311
 හවර 220
 හවලම් 364f (75)
 හවස් 45
 හවු 362 (71)
 හසබදකාරක 198f
 හසදකරු 198
 හසම 336
 හසබු 362 (68c)
 හසනම් 423 (75)
 හල්ඵකර 362
 හලු 32, 220, 339, 469
 හලව 226
 හස් 318
 හාවිච් 371 (69)
 හාන් 71, 116
 හායාමි, 133
 හාජප 371 (65)
 හාමු 345
 හාර 371, 377f (69)
 හාරකා 402 (68)
 හාර 104, 362
 හාල 342, 32 (69)
 හාලු 21f
 හාලුජ 21 (69)
 හාන් 295
 හාන් 347 (75)
 හාන් 176 (*Sing.* 40 & *pl.* 14)
 හානෙ 234
 හාලු 361 (75)
 හාබැ (or වැ) රුම් 371 (75)
 හාම්බෙ 234
 හාරවෙ } 48, 234
 හාවර }
 හාරුටු &c. 362 (71)
 හාලු 362 (71)
 හාබෙ 234
 හාලෙ 234
 හාහිමපු 411, 427
 හ 52, 331, 345, 351
 හිකක } 134, 407 (64)
 හිත්ත }
 හිත්වෙදර 402
 හිත් 471
 හිදසපුර 402
 හිදස් 404
 හිත්ත 371 (69)
 හිප්පිල 362 (69)
 හිබ්බ 226f

හිබ 45, 220f
 හිබ්බ 48, 185
 හිබ්බ 194, 195, 234
 හිම 340
 හියම් 403
 හිය 45, 220, 452
 හියු 44
 හියුණු 37, 52
 හිර 127
 හිරසරෙත් &c. 307
 හිරිඟු 371 (68c)
 හිරිසත් 116
 හිලොආඳුරු 406
 හිලෝඳුරු 400
 හිලෝසා 400
 හිල 32
 හිස් 140, 149, 345
 හිස්ඵක 145
 හිස්සෙම 195, 464
 හිසරණ 331 (69)
 හි 82f, 162, 351
 හිකණ 37, 63
 හිත්ත 371, 469 (69)
 හිත්දු 129 (68c)
 හිර 371 (69)
 හිරු 371 (68c)
 හු 313, 314
 හුට්ටු 129, 362, 410
 හුටු 129
 හුණ්ටු 362 (68c)
 හුත්තකාම 362 (75)
 හුති 44, 353 (69)
 හුදස් 149
 හුත් 140, 149, 345
 හුත්වෙති &c. 141
 හුත්වෙති විබත් 89
 හුත්සිම 145
 හුත්ම(or ම)සෙත් 307
 හුයු 405
 හුයුමත 403
 හුජපභි 362 (22)
 හුබ්බ 48
 හුබු 234f
 හුමස් 45 (75)
 හුමුටු 405
 හුමුල 405
 හුමු 81, 90, 309
 හුරත } 16, 101, 404
 හුරබ්බ }
 හුරු 47, 302, 335, 402, 404, 407
 හුරුපු 377 (68c)
 හුරුපති 402
 හුල් 405

හුරාභිකරණ විසේ
 ණ 138
 හුත්තකු 362 (68)
 හුචාල 296, 362 (69)
 හුමත (or ජ) 371 (65)
 හුස &c. 394
 හුසරසර 402
 හුරල් 362
 හුසෙමිලාහු 461f
 හුණ 32, 63, 80, 345 (69)
 හුහිය 141
 හුණ 32, 63, 79 (68)
 හු 345
 හු 331, 345
 හුත් 309, 310, 352
 හුකල්හිරිය 181
 හුත්=හුත් 80(75)
 හුජ(or ජ) 155, 351
 හුපල 224, 405
 හුමිපරදු 371 (68c)
 හුම 224, 81, 340
 හුමෙම &c. 234, 309
 හුර 118, 176, 407
 හුරප 224
 හුල් 80, 352 (75)
 හුල 141
 හුමෙති 141
 හුමෙති විබත් 89
 හුත්තකමිත්ත 371 (68c)
 හුසරණ 331 (64)
 හුසු 46
 හුලෙ(or ල)ස 47, 149
 හුත් 377 (73, *pl. N.*, *Ac.*, & *V.* සෙත්)
 හුත්තක 362 (69)
 හුත්පාචිච් 329 (69)
 හුත් 377 (64, *pl. N.*, *Ac.*, & *V.* සෙත්)
 හුත්ඵල 466 (80)
 හුත් 234
 හුනෙල 80 (69)
 හුනෙලිල 94, 362 (71)
 හුනෙට (or ඵ) 390 (64 or 17)
 හුනෙටුපල් 329 (75)
 හුනෙඵ 371 (69)
 හුනෙඵ 161, 351
 හුනෙට (or මො) 81, 309
 හුනෙල 362 (75)
 හුනෙල් 133

සොංගල් 362 (75)
 සෝ 82, 161, 349, 351
 සෝඛු 362 (68c)
 සෝමඛු 371 (68c)
 සෝර 101, 223
 සෝල්ක 377 (9)

ඵ.

ඵර 381

ඳ.

ඳව්‍යානම 68
 ඳව්ඛ 7, 64
 ඳුම 404 (69)
 වස 146
 වා 146f
 වාදස 146
 වාපර 331
 වාර 80 (69)
 වාචාසනි 146
 විකරුප් 47, 396
 විකරුපසනි 51, 60
 විකි 141
 විමානාසාර 22f
 වි 146, 345
 විප 2 (69)
 වෙස 81
 ද 219, 311, 318, 335
 දඳුරුත්සමස් 331
 දක්ක &c. 220, 226
 දක්වා 309, 310
 දක 39
 දකිණ 36, 79
 දක 276, 339
 දකාරභිසමාස 331
 දකි 187, 238, 405
 දකුණ 79, 135
 දක 13
 දහ 50
 දහල 220
 දඩ 127, 404
 දඩගස 453, 470
 දඩාවසේ 306
 දඩිඩි 387
 දඩිඊ 387
 දඩු 131, 55, 33, 57
 දඩුකම 44, 55, 63,
 දඩුවම 133, 295
 දණ 33, 57, 131
 දන් 78, 133, 238, 325,
 345, 469
 දන්ත 325
 දන්තුරුක } 470
 දන්මුචක }
 දන්රජ 49

දන්වා 106
 දද 335, 352, 402, 404
 දදබැව් 68
 දදරද 402
 දන් 326, 393 (75)
 දන්ත 78, 345 (69)
 දන්තප 21
 දන්තාසනි 21
 දන්ව &c. 226, 391
 දත 44, 339, 341, 390,
 403 (9 & 46)
 දතගස 470
 දතසා 470
 දතවන් 69
 දතු 391
 දතුමැති 107
 දප 339
 දඛර් 45, 295 (69)
 දඹ 342 (69)
 දම් 353 (75)
 දමිරද (or ඒ) 400
 දම 221, 292, 342, 345
 දඹියකකර 405
 දඹින 36 (69)
 දඹිණ 36 (69)
 දර 220, 340, 420, 403
 දරණ 404
 දරණ 403 (69)
 දරසා 130
 දරිඳු 39
 දරු 73, 102f
 දරුම 353 (69)
 දල 32, 339, 344,
 345, 394, 403, 407
 දලදර 402
 දලසර 405
 දල 129
 දව් 226, 340, 354, 393
 දවට 220
 දවල් &c. 42, 302, 410
 දවල 405
 දවස් &c. 133, 403
 දවස්පසා 308
 දවස්නිම 402
 දවස 405
 දවලට 302
 දස 146
 දසදිසා 38
 දසබල 406
 දසම 141
 දසලස 149
 දසගස 146
 දසනිච්ඡිකස 145
 දසට 36

දස් 73
 දස 149, 276, 342, 410f
 දසබල 323, 400
 දසඞුල් 400
 දසලක 145
 දස 149, 340, 403
 දසඅට 148
 දසතුන් 140, 144
 දසදස 145
 දසන් 403
 දසන්කැරි 403
 දසාට 149
 දසම 353 (75)
 දසවල් 42, 46 (75)
 දසස් 140, 149
 දසස 145
 දසාසා 144
 දසාසාර 148
 දස 381
 දල 32, 79, 353, 405,
 407
 දා 50
 දාඞු 32, 79
 දා 328, 336, 339, 340,
 403
 දාය (or ඟය)ඩි (or
 ඒ) 56f, 329 (75)
 දාඩා 381
 දාඩිසා 32
 දාඩිම 39
 දාඩිම 377 (75)
 දාස 396
 දස 371 (68c)
 දාස 396 (69)
 දාසි 394
 දාසක 396 (9)
 දරු &c. 391
 දවල් 46 (75)
 දාස 393
 දස (or ස) &c. 73 (9)
 දස 145, 149
 දසි 377 (50)
 දස 436 (69)
 දා 377
 දක්ක &c., 238
 දකුම 238 (82)
 දභි 139, 353, 405
 දණ්ඩි 379
 දන් 58, 302
 දන්මිම 219
 දන්ට 302
 දන්මුතු 112
 දස 234
 දම්ම 58

දුම් 335
 දුම්පුරු 335
 දුර 73 (50)
 දුර 133, 345
 දුර්වල 463 (71)
 දුර්වල 32
 දුර්වල 234
 දුර්වල 234
 දුර්වල (or සි) 73 (50)
 දුර්වල 140f
 දුර්වල 406 (75)
 දුර්වල 32
 දුර්වල or දුර 298
 දුර්වල 386 (71)
 දුර්වල 140f
 දුර්වල 305f
 දුර්වල (or සා) 140f
 දුර්වල 339, 345
 දුර්වල (or ස) 56, 128, 295
 දුර්වල 404
 දුර්වල 56, 68, 128, 410f
 දුර්වල 463
 දුර්වල 51, 121, 403
 දුර්වල 51, 135
 දුර්වල (or ඉ) 61
 දුර්වල 311
 දුර්වල 276
 දුර්වල 334
 දුර්වල 387
 දුර්වල 402
 දුර්වල 371 (69)
 දුර්වල &c. 224, 339, 342 (67 & 69)
 දුර්වල 402
 දුර්වල 402
 දුර්වල 308
 දුර්වල 402
 දුර්වල &c. 400, 402
 දුර්වල 400, 402
 දුර්වල 402
 දුර්වල 107
 දුර්වල 80, 295, 342 (64)
 දුර්වල 402
 දුර්වල 405
 දුර්වල 400
 දුර්වල 402
 දුර්වල 403
 දුර්වල 325f (75)
 දුර්වල 400
 දුර්වල 371 (69)
 දුර්වල 400
 දුර්වල 45, 63, 295 (68)

දුර 224, 339
 දුර 404
 දුර 339
 දුර &c. 234
 දුර 402
 දුර 402
 දුර 228,
 දුර 222f, 340, 354, 402
 දුර 404
 දුර 133
 දුර 402
 දුර 402
 දුර (or දු) 401, 403
 දුර 332
 දුර 402
 දුර 332
 දුර 80, 107
 දුර 68, 136
 දුර 68, 137
 දුර 68, 137
 දුර 224
 දුර (or දු) 224f (75)
 දුර 342
 දුර 128, 342, 410
 දුර 52
 දුර 379 (69)
 දුර 339, 342
 දුර 410 (22)
 දුර 128, 342, 354, 463
 දුර (or දු) 39, 61, 112
 දුර 319, 325, 342
 දුර 325
 දුර 69 (82)
 දුර 69, 395 (68)
 දුර 63
 දුර 10
 දුර 10
 දුර 379 (68)
 දුර 315
 දුර 58, 80, 301 (75)
 දුර 381 (69)
 දුර 116
 දුර 315
 දුර 315 (64)
 දුර 110
 දුර 404
 දුර 238
 දුර 334
 දුර 382
 දුර 327, 376f (71)
 දුර 58, 116
 දුර 349
 දුර 78, 404 (75)

දුර්වල 403
 දුර්වල 34
 දුර්වල 411
 දුර්වල 329, 411
 දුර්වල 403
 දුර්වල 411
 දුර්වල 404
 දුර්වල 404
 දුර්වල 315f, 334
 දුර්වල 63, 315 (69)
 දුර්වල 334 (9)
 දුර්වල 334 (69)
 දුර්වල 334
 දුර්වල (or දු) 45, 349 (69)
 දුර 104
 දුර 409 (71)
 දුර 222, 340, 354
 දුර &c. 76, 104, 122, 136
 දුර 405
 දුර &c. 315f
 දුර 315 (69)
 දුර 38
 දුර 315
 දුර 63
 දුර 68 (69)
 දුර 379 (75)
 දුර 315
 දුර 340
 දුර 124
 දුර 404
 දුර 315
 දුර 80, 391 (69)
 දුර 391
 දුර 72, 124, 126
 දුර 103
 දුර 133
 දුර or දුර 46, 135
 දුර &c. 32, 353, 391, 405
 දුර 339
 දුර 297
 දුර 6, 64 (69)
 දුර 140, 331, 238, 345
 දුර 144, 345
 දුර 160
 දුර 136
 දුර 224
 දුර 404
 දුර 77, 125, 183
 දුර 104, 140
 දුර 390
 දුර 101

දෙමන්දකුරු 22
 දෙමල 64, 101
 දෙයන් 140f
   දෙරණ (or ණ) 403
   දෙරණිසුරු 403
 දෙරු 42, 47, 396
 දෙරුසඳ 51, 60
 දෙල් 341 (75)
 දෙලෝ 331
   දෙව් 327, 402
   දෙව්ගමන්මග 402
   දෙව්දන් 325
   දෙව්දුහු 327
   දෙව්දු 76
   දෙව්දුන් 76
   දෙව්ලෝ &c. 402
 දෙව 228, 340
 දෙවතු 302
 දෙව් 107, 331, 338
 දෙවෙති (or වන) 141
 දෙවෙතිව්බන් 89
 දෙස 224, 342 (64), 354,
   405, 463f
 දෙසති 409
 දෙසැම්බර (or බු) 377,
   409 (69)
 දෙසිය 148, 149
 දෙවම් 64 (75)
 දේ 132, 183, 238
 දේදුහු 327f
 දේව් (or ව) 73, 338,
   402
 දේවතා &c. 73 (12)
 දේවදත්ත 325
 දේවපුත් 326
   දේවානාම්ප්‍රිය 330
   දේවේඤ 80
   දේශප 336f
   දේශික 298
 දො 313, 314, 345, 405
 දොබ 223
 දොබම් 68, 362 (75)
 දොබව 228
 දොසිතු 377 (68c)
 දොර 80, 126, 460
 දොරටු 129
 දොව 223, 340
 දොස් 78, 133
 දොස්කර 379 (4)
 දොණො 405
 දොණොන් 140
 දොලොස් 149
 දො 223f, 318, 402, 403
 දොන් 140

දොලා 128
 දොස 78 (69)
 දොසි 371 (69)
 දොණො 319
 දොණාර 387 (69)

ඛ.

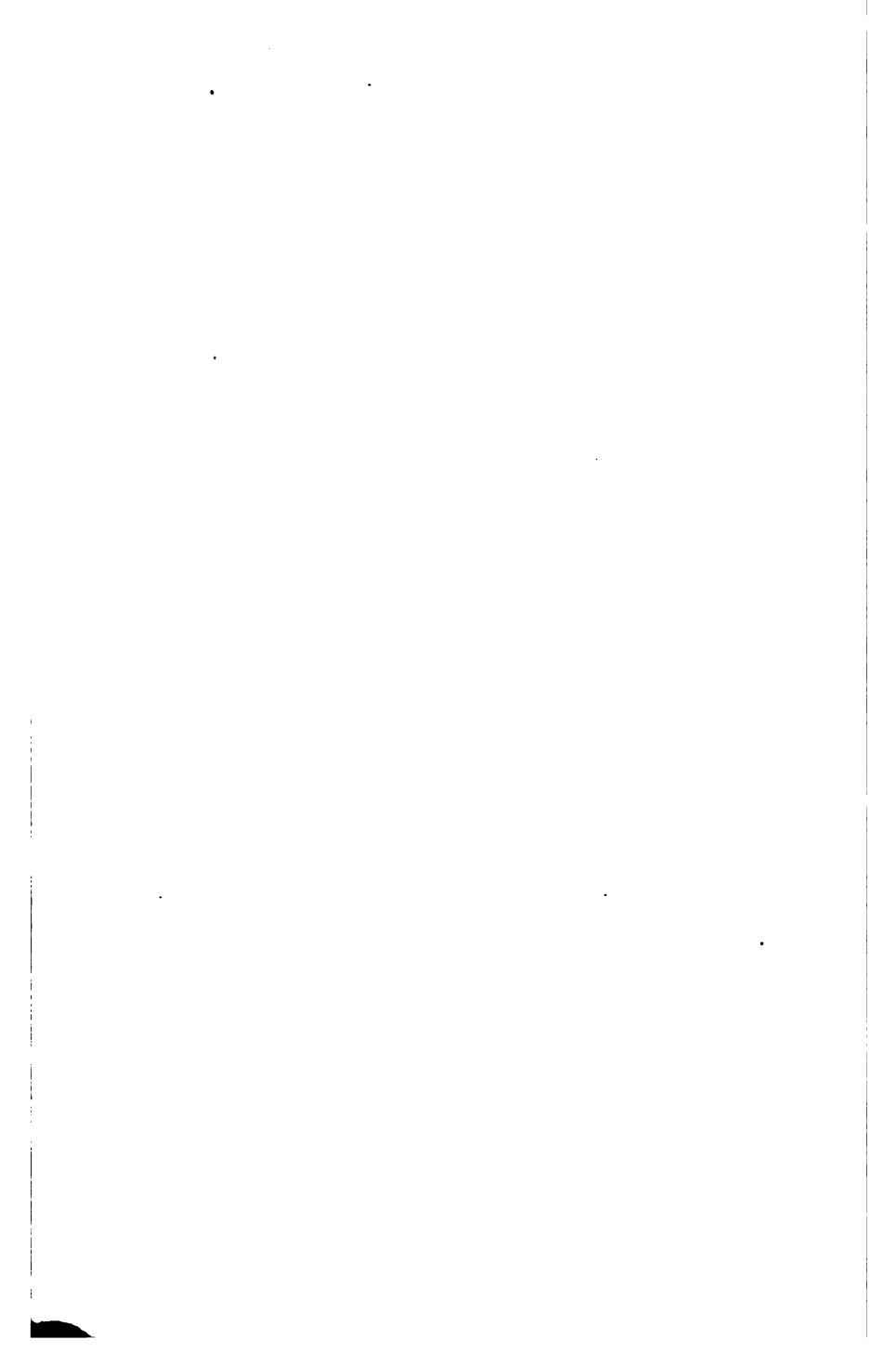
ඛජ 381 (69)
 ඛත 326, 391 (69)
   ඛතලෝභ 326
   ඛතිත 20f
   ඛති 391
 ඛම 129, 353, 391
   ඛමරජන් 406
   ඛමාසන 52 (69)
   ඛමුඛේ 391
   ඛර 57
   ඛරමාණ 297
   ඛමල 405
 ඛාතු 129, 336, 396
   ඛාතුසසඪී 54
 ඛානා 326 (69)
   ඛානාඪී 326 (69)
 ඛාමික 391
   ඛව 340
   ඛුම 78 (69)
   ඛා 340
   ඛේහු 77 (56)

ඞ.

ඞද (or දු) 175
 ඞ 317, 404
 ඞකකු 64, 402 (69)
   ඞකන් 390 (75)
   ඞබ 326
   ඞබතිතන 326
 ඞභව &c. 226
 ඞත 220
   ඞතර 129, 391
   ඞතා 72, 120, 362
   ඞති 230
   ඞගුල් 133
   ඞට 188, 220
   ඞටහු &c. 122, 136
   ඞබ 362 (69)
   ඞබා 362 (68)
   ඞබුදු 129
   ඞබුසාර 410 (9)
   ඞබුසාලා 329
   ඞන් 42
   ඞන්කල් 371 (75)
   ඞදු† 342 (64 & 69)
   ඞන් 335

නකරුන් 406
 නසුරු 398f
 නසුංකලම්බන 70
 නම† 64, 67, 80, 133,
   185, 312, 317, 452
 නමිගම් 34
 නමිබු† 362 (68c)
 නම 152, 220
   නමදි 230, 435
 නමකාර† 296
 නමැති 53, 81
 නමුන් (or උ) 185, 312
 නන් 74, 117, 404
 නන්ද 296 (64), 410
 නන්දේ 71, 115
   නර 74, 343, 362
   නරඤ්ඤ 403
   නරක 139, 295, 398f
   නරකාදි 398f (69)
   නරකෙස් 436
   නරණ 403
   නරතුරු 302, 405
   නරදම්සැරි 400
   නරදීපති 403
   නරදෙවු 404
   නරදෙවර 403
   නරන් 330
   නරනිඳු 330, 403
   නරපති 403
   නරපවර 400
   නරපා 403
   නරබ 338, 405
   නරඪ 331, 400
   නරි 108, 362
   නරේඤ 54 (9)
   නල 403
 නලල් 133
 නලව 226
 නලා 128
   නව 59, 64, 352, 149,
   220
   නවත්ව &c. 226
   නවති 146, 231, 345
   නවදොර 154
   නව (or වා) ම 49, 59
   නවම් 409
   නවම් 141
   නවකරම් 362 (75)
   නවසිය 145
   නවා 197
   නත්ව &c. 226
   නත 220, 226
   නති 231
   නතා 220, 219, 352

කහඳු 393 (68c)
 කහවත් 317
 කහර 79 (69)
 කහුත 148
 කලු 74
 කංචි 72, 120f
 කංච 226f
 කා 219, 352, 404, 425f
 කාක 402
 කාකිණි 139
 කාභ 103, 404
 කාගරික 391, 411(69)
 කාභවධම්ම 362 (75)
 කාච්චිචේ 71 (60)
 කාච්චම්ම 362 (75)
 කාච්ච 41 (69)
 කාද්ද 342 (69)
 කාභා 52
 කාභාච්ච 52, 406
 කාභු 393 (68c)
 කාභු 74, 108
 කාම 66, 67, 80 (69)
 කාමවරකාච්චිලි 70
 කාරභ 56
 කාර. 56
 කාරි 74
 කාරිකේර(or ල) 41
 කාරු 317
 කාව 226
 කාලි 41 (69)
 කාලිකේර 41, 404, 410
 කා 317
 කාකති 390, 408 (71)
 කාගති 121
 කාගිච්ච (or ච) 232, 236
 කාගෙ 234
 කාගෙණකිර 134, 410
 කාති 295
 කාච්ච } 311
 කාච්චච }
 කාද්ද 56
 කාද්ද (or ද්) 72, 126
 කාච්ච 111
 කාච්චිලි 136
 කාච්ච(or ච) 137, 219
 කාණ 80, 134
 කාණවත් 391, 404
 කාණකර 404
 කාණද, 72, 120
 කාච්ච (or ච) 405

කාමති 81
 කාමෙ 45, 234
 කාගිති 74 (50)
 කාච්ච 133, 345
 කාච්චක 302
 කාච්චච්චල 306
 කාච්චෙ 234
 කාච්ච 390
 කාගෙ 234
 කාගා 307, 352
 කාගාද්ද 317
 කාගෙණරම්ම 362 (75)
 කා 106, 307, 352
 කාද 106
 කාගා 72, 120
 කාභි } 74 (50)
 කාච්චි }
 කාර 317
 කාච්චත් 317
 කි 315, 317
 කිත්තම 234
 කිකට 126, 405
 කිකම්ම 306, 317, 459 (75)
 කිකිණි 409 (69)
 කිකුත් 315
 කිගුත් 296, 315 (68)
 කිගුණ්ච 381
 කිගණ්ච 381 (9)
 කිගාත් 315 (68)
 කිකණ්ච (or ච) 129, 381
 කිත්තෙත් } 302
 කිකර } 405
 කිති }
 කිද 224
 කිද (or ජ) ර 402
 කිදකස් 457 (75)
 කිදගණ්ච 297, 406
 කිද්දමනු 88 (64)
 කිද්දර 470
 කිදු 405
 කිධාත් 425 (69)
 කිත්තද 68, 352 (64)
 කිත්තා 296 (68)
 කිත්තදික 298
 කිපත් 336
 කිපත 405
 කිපා 315, 316 (69)
 කිපාත 300, 315, 316 (69)
 කිච්චද 302, 405

කිම 224
 කිමච 238
 කිමි (or ච) ති 45
 කිමෙ 234
 කිග 44, 342 (64)
 කිගෙ (or ග) 134
 කිගච්චෙණ්ණ 141
 කිගකම්මාම 157
 කිගත් 133
 කිගමකම්මාම 155
 කිගර 45, 126
 කිගච 228
 කිගවත් 391, 404
 කිගාච (or ග) 399, 424f, 444f
 කිගාච 311
 කිගෙණත් 296 (69)
 කිර 315f, 317
 කිරිසාති 392
 කිරිද්දගවාමක ච්චෙණ්ණ 139
 කිරිද්දගවාමක සම්මාම 155
 කිරිද්දත් 317 (69)
 කිරිකාමක 317
 කිරිග 315f (64)
 කිරිලුණ 317 (68c)
 කිරිණ 64 (69)
 කිරතුරු } 302
 කිරිකරකෙත් } 405
 කිරිච්ච 418
 කිරිච්ච්ච 317 (75)
 කිර (or කිරක) 398
 කිරතුරු 317
 කිරික 134, 410
 කිරිදු 404
 කිරිදුර 402
 කිරිගාගි 182
 කිරි 135, 139
 කිරිල 127, 363
 කිරිමේ 115, 152
 කිරිච්ච්ච්ච 331
 කිරිච්ච්ච්ච්ච 121
 කිම 224
 කිමච 438
 කිමත් 135, 402
 කිමරද්ද 317
 කිමාච්ච 411 (68c)
 කිමෙ 234
 කිත් 315f
 කිමෙත් 315 (64)
 කිමෙච 57

a The forms කිකිත්තක, &c. are colloquially used for the nominative, &c.

නියෝගය 315f
 නියෝජ 58
 නිජ 315f
 නිෂ්පාදන 315
 නිඤ්ඤා 433
 නිඤ්ඤාපදන 423
 නිසභන 336
 නිසභ්‍ර 315f
 නිස 315f
 නිසංසු 372 (68c)
 නිසේප්ප 315f
 නිසාරය 315f
 නිස 315, 324
 නිසත් 405
 නිසපිය 402
 නිසසුරු 324, 402
 නිසරු 436
 නිසා 309, 310, 403, 425
 නිසාද 302, 405
 නිලධාරු 302
 නිල 74
 නි 315
 නිසාර 315f
 නි 315, 342, 393
 නීති 130, 342
 නීතිදායක or නීතිවිධා
 යන මධ්‍යම සභා
 410
 නීල 331
 නීලෝසල 331
 ඉ 317
 ඉද 345
 ඉදුරු 317
 ඉසුරු 317
 ඉඹ (or ම) &c. 162,
 174, 351, 402
 ඉඹමණ 402
 ඉමුත් 185, 312
 ඉවණ 51 (64)
 ඉවණැති 51
 ඉවර 126
 ඉහු 149
 ඉහත් 317
 ඉල් 133, 363
 ඉ 343
 ඉසාසු 64 (69)
 ඉ 317
 ඉහත(or හෙ)වා 317
 ඉදක 317
 ඉද 317
 ඉර 224
 ඉරප 224
 ඉරපව 228
 ඉරච 352, 404

ඉලල 363 (69)
 ඉල 224
 ඉලලු 59
 ඉවරද 453f
 ඉවරමල් 59
 ඉත් 335
 ඉත්ත 129
 ඉත්වා 317
 ඉතරසාති 392
 ඉතා 317
 ඉතාකමව 302, 405
 ඉතාකමමල් 317
 ඉතාකමැති 317
 ඉතාකමවා 317
 ඉතාකම 363 (69)
 ඉතාකර්ම 377 (14)
 ඉතාකර්ම 296, 372
 (69)
 ඉතාකර්ම 313
 ඉතාක 317
 ඉතාද 317
 ඉතාමරු 372 (69)
 ඉතාමරු 404
 ඉතාමලය 306
 ඉතාකමත් 60, 141
 ඉතාකමත් වුව 302, 306
 ඉතාකමතාවත් 313
 ඉතාමරුමල් &c. 372,
 377, 409 (69)
 ඉතාකර 405
 ඉතාකර 317
 ඉතාකරත් 312
 ඉතාකරත් (or ක)ඬු
 363 (68c)
 ඉතාකරවල් 363
 ඉතාකරවු 379 (68c)
 ඉතාකර 72, 372 (48)
 ඉතා 345

ඉ.

ඉ 316
 ඉසාසු 38, 296
 ඉසාසු 64, 335 (69)
 ඉසාසුකම 423
 ඉසාසුටි 149
 ඉසාසු 37
 ඉසාසු 134
 ඉසාසුත 404
 ඉසාසු 64
 ඉසාසු 64, 316
 ඉසාසු 89, 389 (64)
 ඉසාසුත 55, 316
 ඉසාසු 55, 316

ඉසාසු 372
 ඉසාසු 128
 ඉසාසු 387f (69)
 ඉසාසු 38 (68)
 ඉසාසු 40, 64, 302
 ඉසාසු 198
 ඉසාසු 302
 ඉසාසුකම 89
 ඉසාසු &c. 64, 307,
 430f
 ඉසාසු 316 (68c)
 ඉසාසු 316 (69)
 ඉසාසු 69
 ඉසාසුකම 139
 ඉසාසු 296 (69)
 ඉසාසු 23
 ඉසාසු 146, 148
 ඉසාසු 64, 409 (69)
 ඉසාසු 186
 ඉසාසු 428 (69)
 ඉසාසු 64, 130
 ඉසාසු 308
 ඉසාසු 38, 64, 130
 ඉසාසුකම 141
 ඉසාසු 38, 296 (68c)
 ඉසාසු 33, 64
 ඉසාසු 446 (69)
 ඉසාසු 64, 296, 316, 353
 ඉසාසු 347f (64)
 ඉසාසු 32, 78, 130
 ඉසාසු 413
 ඉසාසු 3
 ඉසාසු 181f
 ඉසාසු 64 (69)
 ඉසාසු 372 (68c)
 ඉසාසු 144, 330
 ඉසාසු 345
 ඉසාසු 134, 391
 ඉසාසු &c. 74, 402 (9)
 ඉසාසු 134, 296, 345
 391
 ඉසාසු 379 (75)
 ඉසාසු 340
 ඉසාසු 18
 ඉසාසු 340
 ඉසාසු 316, 324, 326
 ඉසාසු 13
 ඉසාසු 109, 404
 ඉසාසු 372 (69)
 ඉසාසු 33, 130
 ඉසාසු 340, 354
 ඉසාසු 146

පඤ්චක 146
 පඤ්චම 141
 පඤ්චාදය 146
 පඤ්චාය 141
 පඤ්චායන් 37, 146
 පඤ්චායන 331
 පච්ච 363
 පච්චවම 363 (75)
 පච්චසාහක 381
 පච්චම 133
 පච්චල 363 (69)
 පච්චා 127, 363
 පච්චි 363 (69)
 පච &c. 387
 පච්ච 311
 පචල 220
 පචලව 226
 පචලාම 235
 පචව 226
 පච්චි 403
 පච්ච 130
 පච්චාචි 40, 381 (69)
 පච්ච්ච 352 (75)
 පච්ච්චි. 40, 388
 පච්ච 396
 පච්ච්ච 381 (69)
 පච්ච 130, 363
 පච්ච්චකම 363 (75)
 පච්ච්ච 68, 404 (21)
 පච්ච්ච 111, 405
 පච්ච්ච 131, 405
 පච්ච්ච 405
 පච්ච්චක 103, 404
 පච්ච 32, 78 (64)
 පච්ච්ච 3, 52
 පච්ච්ච්ච්ච 408
 පච්ච්ච 133
 පච්ච්ච්ච 466
 පච්ච්ච 37, 363 (75)
 පච්ච්ච්ච 363 (75)
 පච්ච්ච 144f
 පච්ච්ච 226
 පච්ච්ච 37, 149
 පච්ච්ච්චක 145
 පච්ච්ච 145
 පච්ච්ච්චක 108, 363
 පච්ච්ච්ච(or ච්ච්ච) 127, 363
 පච්ච්ච 111, 408
 පච්ච්ච 236f, 295, 296, 345 (76), 405
 පච්ච 129, 345, 411
 පච්ච්ච 106
 පච්ච්ච 129, 296, 363

පක 220, 340, 345
 පකක 402
 පකර 405
 පකා 309, 310, 398f, 425
 පකි 74, 316, 330
 පකික 298
 පකිකි 74
 පකුරු 131
 පකුරුව 226
 පක (or පක) රම 377 (75)
 පද්ද—පද, &c. 74 (26 & 28)
 පද 2, 3, 83, 332, 342, 345, 402 (69)
 පදක්කම 363 (75)
 පද්දාලපිම 52
 පද්දකම 363 (75)
 පද්දපරිල 48
 පද්දි 342, 363 (69)
 පද්දිඳා 3, 66 (68)
 පද්දිකි 3, 66 (69)
 පද්දිකිම 52
 පද්දි 230
 පද්දරු 131
 පද්ද 145, 201, 352
 පද්දකි 130, 381
 පද්දකි 145
 පද්දම 133, 363
 පද්දලම 363 (75)
 පද්දක 145
 පද්ද 129, 363
 පද්ද &c. 226
 පද්දක 145
 පද්දල 133, 408
 පද්දකල 147
 පද්දක 145
 පක 32, 340
 පකා 128
 පකි 230
 පකෙල් 379 (75)
 පකෙල් 379 (75)
 පච්ච 129
 පච්ච 316
 පච්ච 403
 පච්ච්ච 402
 පච්ච්ච 64, 316 (64)
 පච්ච්ච්ච &c., 307
 පච්ච 403
 පච්ච්ච 424
 පච්ච්ච 268
 පක 345 (=පා)
 පක (or) 57

පච්ච්ච 308
 පච්ච්ච 377 (69)
 පකෙල් 57
 පච්ච්ච 379 (75)
 පකෙල් 399
 පච්ච 129
 පච්ච 74, 296, 315, 342, 404
 පච්ච්ච 363 (68)
 පච්ච්ච &c. 226
 පච්ච 220
 පච්ච 231, 234
 පච්ච්ච 64 (68)
 පච්ච 220f
 පච්ච 42, 46
 පච්ච්ච 42, 46
 පච්ච්ච 51, 57
 පච්ච්ච 51, 57
 පච්ච 107
 පච්ච්ච 399
 පච්ච්ච්ච } 51
 පච්ච්ච්ච } 52
 පච්ච්ච 353
 පච්ච 372 (68)
 පච්ච 315
 පච්ච්ච 64, 315
 පච්ච්ච 315 (64)
 පච්ච්ච 315
 පච්ච්ච 36
 පච්ච්ච 402
 පච්ච්ච 372 (68c)
 පච්ච 372 (65)
 පච්ච 315
 පච්ච්ච 64 (69)
 පච්ච්ච 74 (54 & 55)
 පච්ච්ච 36
 පච්ච්ච 363 (68)
 පච්ච්ච 40 (69)
 පච්ච්ච 315 (69)
 පච්ච්ච 315
 පච්ච්ච 64
 පච්ච 323, 460
 පච්ච 464
 පච්ච 201
 පච්ච්ච්ච 363 (69)
 පච්ච 152 (64), 175 (14), 238, 280f, 340
 පච්ච්ච්ච 377 (68)
 පච්ච 220
 පච්ච්ච } &c. 226
 පච්ච්ච }
 පච්ච 230
 පච්ච 363 (75)

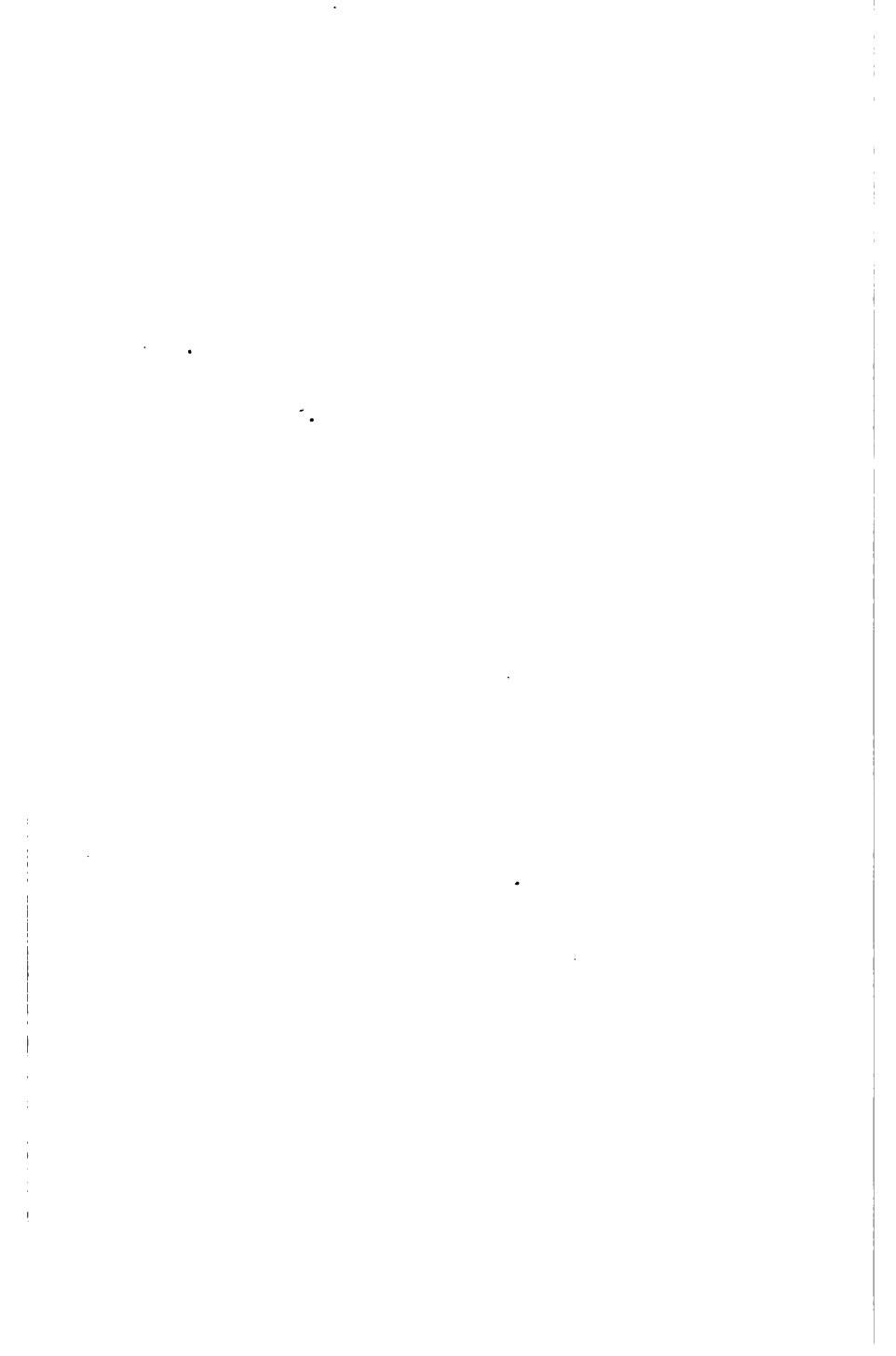
පලල්^o 136
 පලක 340
 පලාත් 456 (75)
 පල 363 (69)
 පලු† 129
 පලුදු^o 363 (68c)
 පලි† 133, 295
 පලිකාර 390f
 පවත් 444f
 පවත්ව &c. 226
 පවති 231, 234
 පවත් 135, 403
 පවර 220
 පවස 220
 පවා 311
 පවිත්‍ර^o 64, 296, 338
 පවුණි 379
 පවුම් 379 (75)
 පවුල් 133
 පසවානාපද 38(69)
 පසවම 38
 පස් 135, 140, 316,
 338, 352, 354
 පස්තැල 327 (64)
 පස්වරු 410
 පස්සේ { 302, 304, 311
 පස්සට {
 පස 340, 389, 405
 පසක් 316
 පසම්බුරු 404
 පසවත් 404
 පසවන් 404
 පසලොස් 149
 පසැස් 53, 400
 පසිදු (or දු)^o 61,
 316, 353
 පසුබුරු 316
 පසුබි (or බිස) 130
 පසු } 295, 302
 පසු-ව { 304, 311
 පසුරු 131
 පස^o 149, 295, 354
 පහත්^o 139
 පහන &c. 304
 පහදව 227
 පහත් 133, 403
 පහල^o 264f
 පහල &c. 41, 304
 පහලොස්පැවෙලා 410
 පහු^o 457
 පළුලම් 40, 363 (75)

පළුලි 40, 363 (69)
 පල 220, 295, 340
 පලබ් &c. 40, 64, 141,
 302
 පලවුදු 302
 පලවුට් &c. 302
 පලුඟ 363 (68)
 පංකා 352 (68)
 පංගු 147, 363 (68)
 පංගු 43, 219, 296, 324,
 339, 345, 404, 407
 පාක්කුබම් 364
 පාන 220
 පාඨ 396 (69)
 පාඨශාලා 329
 පාඨමම් 364 (75)
 පාඨම්^o 133, 296, 364
 පාණ්ඩු 134
 පාණ 33
 පාණතිපාන 381
 පාණි 37
 පාත්ත 372 (9)
 පාත්ති 364 (69)
 පාත්‍ර 129
 පාන &c. 304
 පාද 43, 220, 326, 345,
 364 (69)
 පාදදර 404
 පාදප 326
 පාදිඊ (or ශ්‍රී) 41f, 372
 . (21)
 පාන් 133, 372
 පාන්දර 403, 410 (64)
 පාන 33
 පාඨප 372 (65)
 පාප 129, 144
 පාපිලි 10 (71)
 පාපිසි 64, 144, 391
 පාප 221, 417
 පාඨවස් 379
 පාඨව 38, 140 (69)
 පාඨසකාර 390f
 පාර 126, 457
 පාරවුට්^o 364 (68)
 පාරම් 364 (75)
 පාරු 364 (68)
 පාල 324
 පාලම් 133, 364 (75)
 පාවන 403
 පාවාඩ 364 (69)
 පාවිච්චිකර 364

පාස්කු 372 (68)
 පාස්ස 220
 පාසල් 329
 පාසා 309, 398, 425
 පාසාණම් 364 (75)
 පාන 220
 පාති 230
 පාඨත් 459, 464
 පාලි 6, 347f (69)
 පාලි වග්ග 13
 පාඨ^c 433, 458
 පාලු 338
 පැනිල 236
 පැටල 234, 235
 පැවි 74, 107
 පැණ 79, 420 (64)
 පැණවත් 404
 පැණත් 404
 පැණු(or ණ)ත් 400
 පැණු 364 (69)
 පැනිල 236
 පැනුම්කිරිස 181f
 පැද්දි 74 (9)
 පැදුම් 402
 පැදුරු 131
 පැත් 135, 393, 406
 පැත්ස 379 (69)
 පැත්සල් 379 (75)
 පැත්ල් 379 (75)
 පැනි 379 (69), 393
 පැසොල් 372 (75)
 පැමිණිතැන 176
 පැමිණිලි 295 (80)
 පැමිණ 236, 405
 පැය 410 (= පැ)
 පැර 315
 පැරකුම් 153
 පැරදුම් 315
 පැරඳ 234
 පැලදුම් 230f
 පැලැත් 379
 පැවමන 234
 පැස. 234
 පැසඳ 234
 පැසැරක 456
 පැල^o 127, 296
 පැලැවි 130
 පැලුල 234
 පැංච &c. 383f (46)
 පැඞ 410
 පැණ 234

(a) Nom. &c. (sing.) පස, පසිත්, &c.; (pl.) පසවල්, පසවලින්, &c.
 (b) Nom. &c. (sing.) පැය, පැයෙන්, &c.; (pl.) පැ, පැවලින්, &c.

වැද 234
 වැන් 379 (75)
 වැනමස් (පිහිය) 377
 වැල් 69 (75)
 වැස්ස 234
 වැස 234
 ව 314, 345
 වගුරු 380 (70)
 වයා(or)න් 364, 382 (75)
 වගුරු 380 (70)
 වච්චණ 130 (69)
 වච්චු 364 (68)
 වච්චු 295, 304, 311, 349
 වච්චණාටු 455 (68c)
 වච්චණත් 329 (64)
 වච්චු 184
 වච්චණ &c. 304, 305
 වච්චණත් } 305, 311
 වච්චණත් }
 වච්චණත් 297
 වච්චණත් 186
 වච්චණත් 399
 වච්චණත් 349 (70)
 වච්චණත් 224
 වච්චණත් 228
 වච්චණත් 309, 310, 428
 වච්චණත් 48, 342f, 345
 වච්චණත් 342
 වච්චණත් 56
 වච්චණත් 80, 134, 342
 වච්චණත් 332, 345 (32)
 වච්චණත් 54
 වච්චණත් 386 (70)
 වච්චණත් 314
 වච්චණත් 64 (75)
 වච්චණත් 34 (75)
 වච්චණත් 296, 372 (68)
 වච්චණත් 372 (69)
 වච්චණත් 329 (69)
 වච්චණත් 364 (71)
 වච්චණත් 402, 404, 405
 වච්චණත් 219f, 470 (82)
 වච්චණත් 340
 වච්චණත් 372 (64)
 වච්චණත් 234
 වච්චණත් 234
 වච්චණත් 234, 236
 වච්චණත් 232, 388
 වච්චණත් 111
 වච්චණත් 72, 98, 100, 118, 119, 201, 292, 345
 වච්චණත් 403

වච්චණත් 181, 186
 වච්චණත් 133, 314
 වච්චණත් 403
 වච්චණත් 402
 වච්චණත් 43 (64)
 වච්චණත් 229
 වච්චණත් 43 (64)
 වච්චණත් 335
 වච්චණත් 402
 වච්චණත් 221
 වච්චණත් 414
 වච්චණත් 380 (14)
 වච්චණත් 315
 වච්චණත් 377 (64)
 වච්චණත් 36, 421
 වච්චණත් 82, 108, 403
 වච්චණත් 60
 වච්චණත් 221, 315 (64)
 වච්චණත් 315 (75)
 වච්චණත් 68, 403 (75)
 වච්චණත් (or උ) 61, 300
 වච්චණත් 234
 වච්චණත් 224
 වච්චණත් 99
 වච්චණත් 234
 වච්චණත් 10f (71), 407
 වච්චණත් 234
 වච්චණත් 338
 වච්චණත් 402
 වච්චණත් 380 (14)
 වච්චණත් 372 (69)
 වච්චණත් 330 (68c)
 වච්චණත් (or උ) 68, 74, 121
 වච්චණත් 470
 වච්චණත් 224
 වච්චණත් (or න්) 104, 122
 වච්චණත් 402
 වච්චණත් 232
 වච්චණත් 230f
 වච්චණත් 131
 වච්චණත් 314
 වච්චණත් (or ටු) 229, 433
 වච්චණත් 127
 වච්චණත් 316, 326
 වච්චණත් 40
 වච්චණත් 316 (70)
 වච්චණත් 48 (69)
 වච්චණත් 40
 වච්චණත් (or)න් 45, 354

වච්චණත් 127
 වච්චණත් 404
 වච්චණත් (or න්) 55 (82)
 වච්චණත් 318 (2 [i] d)
 වච්චණත් 316 (64)
 වච්චණත් 297
 වච්චණත් 383f (64)
 වච්චණත් 372 (68)
 වච්චණත් 340
 වච්චණත් 298
 වච්චණත් 372 (64)
 වච්චණත් 335
 වච්චණත් 335
 වච්චණත් 234
 වච්චණත් 224
 වච්චණත් 135
 වච්චණත් 372 (69)
 වච්චණත් 224
 වච්චණත් 131
 වච්චණත් 297
 වච්චණත් 372 (69)
 වච්චණත් 382 (65)
 වච්චණත් 313, 326f, 345, 394f
 වච්චණත් 403
 වච්චණත් 345
 වච්චණත් 364
 වච්චණත් 129
 වච්චණත් 129
 වච්චණත් 116, 118, 345
 වච්චණත් 103, 345
 වච්චණත් 345
 වච්චණත් 403
 වච්චණත් 155
 වච්චණත් 222, 340, 468
 වච්චණත් 364 (69)
 වච්චණත් 302
 වච්චණත් 32
 වච්චණත් 372 (69)
 වච්චණත් 340
 වච්චණත් &c. 222, 227
 වච්චණත් &c. 222, 227
 වච්චණත් (or උ) 227
 වච්චණත් &c. 403
 වච්චණත් 70
 වච්චණත් 372 (75)
 වච්චණත් 372
 වච්චණත් 222, 327 (69), 340, 394
 වච්චණත් 98
 වච්චණත් 364 (68c)
 වච්චණත් 70, 403 (42)
 වච්චණත් 83, 133
 වච්චණත් &c. 223, 227

පුරුෂ 64, 70, 72, 103, 403
 පුරුෂචිඛක 70
 පුලුච්ඛක 58
 පුලුක 18
 පුලුපු 341f, 404
 පුලුලු 136
 පුලුසය &c. 223, 227
 පුලුස 340
 පුලුකරණි 79 (69)
 පුලු 39, 340 (69)
 පුලුක 345
 පුලුකක 345 (69)
 පුලුකකාල 411 (69)
 පුලුසය 377
 පුලු 422
 පුලුලු 37 (68)
 පුලුලු 364 (69)
 පුළුවන (or කි) 45, 197, 354
 පුලුච්ඛක 58, 70
 පුලු 340
 පුලු 326, 468 (68)
 පුලුක 395
 පුලුටු 364 (68c)
 පුලුකක 364 (68)
 පුලු 231
 පුලු 328
 පුලුකික 190
 පුලුකිකාගුණ 192
 පුලුකාය 328
 පුලුරූප 42, 46
 පුලුරූපකකි 51, 58
 පුලුකරලෝපකකි 50, 51
 පුලුකරලෝප 42
 පුලු 340
 පුලුලු 364 (68)
 පාලිච්චි 64, 79, 403 (69)
 පාලිච්චි 52
 පාලි 349 (69)
 පෙ 381f
 පෙකණි 11, 130
 පෙච්චි 364 (75)
 පෙච්චි 130, 364
 පෙණුම 238 (82)
 පෙණෙ 234, 279f
 පෙය්සියම් } 372
 පෙය්සියම් } (75)
 පෙදරේ 372 (26)
 පෙය්ව &c. 229
 පෙයෙර 127, 372

පෙච්චි 377, 409 (69)
 පෙමි 345
 පෙකාලුම 381 (75)
 පෙර 224
 පෙරකඳුරු 372 (26)
 පෙරකලාසි 372 (69)
 පෙරකිරි 190
 පෙරකුරුලොප 42
 පෙරකම 372 (75)
 පෙරටු (or කු) 45
 පෙරදිග 410
 පෙරකම 372 (75)
 පෙරරු 42, 46
 පෙරරුසද 51, 58
 පෙරලා 299
 පෙරව 229
 පෙරවරු 410
 පෙරව්වන 89
 පෙරකරලොපසද 50, 51
 පෙරකයකඩ 34 (64)
 පෙරකර 427 (64)
 පෙරල (or ලෙ) 224, 234, 364
 පෙරලිඛක 49 (65)
 පෙරලු 42, 48 (69)
 පෙරුකායම 364 (75)
 පෙර 235
 පෙරේද, &c. 302
 පෙරව 235
 පෙල 126, 224, 340
 පෙලමෙ 235
 පෙලකර 420 (64)
 පෙලෙ 235
 පෙ 402
 පෙක 402 (9)
 පෙර 372 (64)
 පෙලු 130
 පො 228f
 පොකුණු } 79, 131
 පොකුරුණු }
 පොකුරු 131
 පොක &c. 223, 228
 පොච්චි 130
 පොච්චි 364
 පොච්චි &c. 74 (50)
 පොය් 133, 345
 පොකු 56, 131
 පොදි 364 (69)
 පොදුමෙ &c. 306, 364
 පොය්ස 377 (64)
 පොර 364 (69)
 පොරව 229

පොර 364 (69)
 පොරෙය්තු 365 (68)
 පොරෙය්දු 365 (68)
 පොරේ 129, 151, 377
 පොල් 341, 392, 404 (75)
 පොල්කෙල් 327
 පොල්මා (කාර) 377
 පොල 175 (14)
 පොලු 130, 365
 පොලිසි 380 (69)
 පොල 131
 පොව් 228, 466
 පොයොය් 409 (75)
 පොයොය් 116
 පොල 223
 පොලක 101
 පොලකුච්චි 107
 පොලම 223, 228
 පොලේ 40, 403 (68d)
 පොච්චි 377 (69)
 පොච්චි 380 (19)
 පොර්ණු 372 (68c)
 පොර්ම 372 (69)
 පොරක 372 (69)
 පොරක 372 (69)
 පොරිස 403
 පොරු 377 (68c)
 පොගු 391

ඵ.

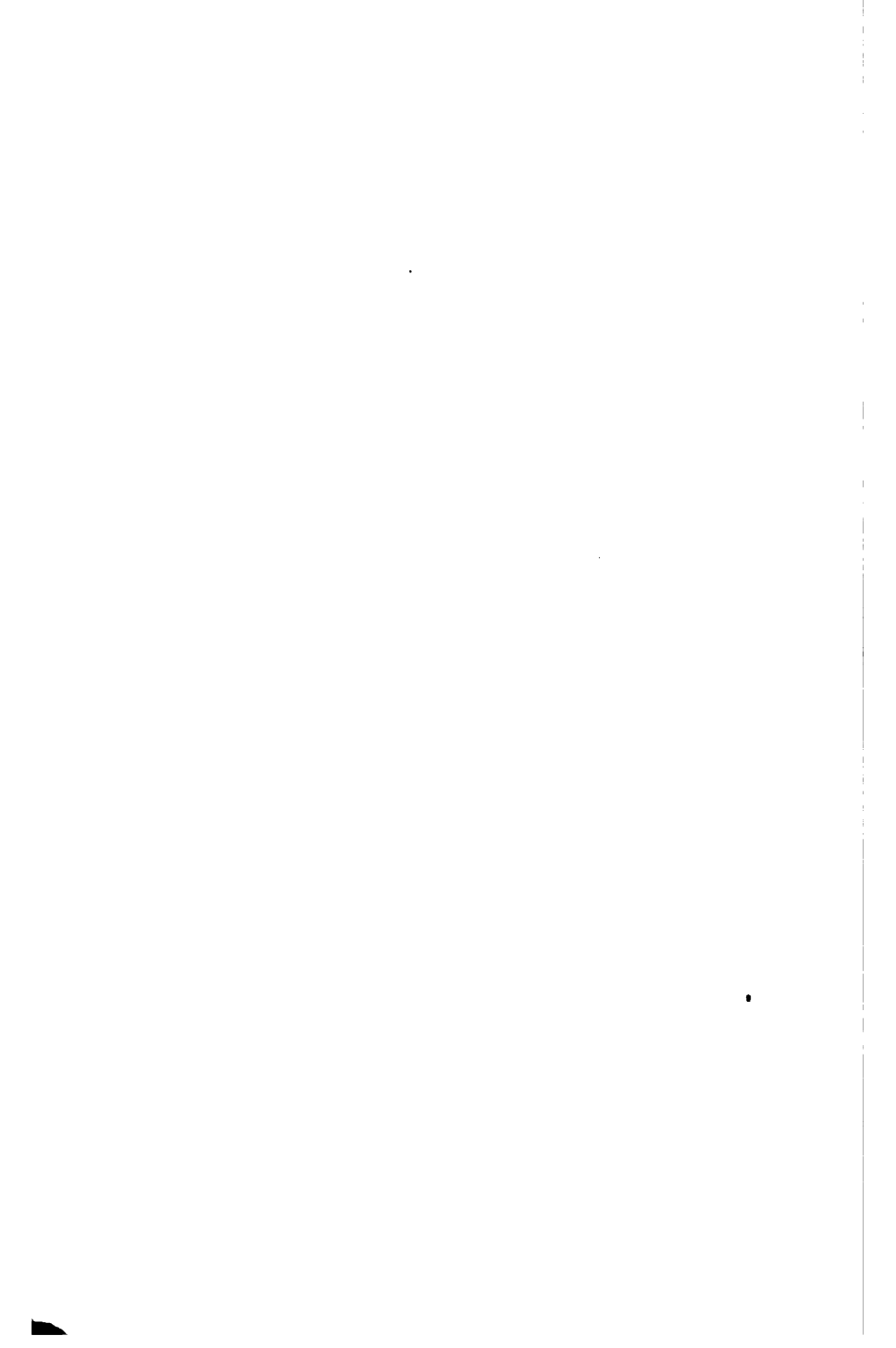
ඵල 340, 436 (69)
 ඵල 298

ඵ.

ඵක 103, 325
 ඵකණ 65, 74, 103
 ඵ 144f
 ඵක 409 (75)
 ඵකක 377 (9)
 ඵකසි 377 (69)
 ඵකඛක 388
 ඵකමුලු &c. 111, 390
 ඵකම 400, 401
 ඵ (or ඵු) 231f
 ඵකොය් 117
 ඵකර් 380 (75)
 ඵකර් 134
 ඵක 126
 ඵකතා 297
 ඵක(or මා)ල් 151 (37)
 ඵකු 129
 ඵකරු 330

බන්ධන 365 (68)
 බණ 433, 463f (64)
 බණ 231, 405, 435
 බන් 135, 345
 බන්තල් 373 (75)
 බන්තූල 58 (70)
 බතල 373 (64)
 බහා (or වා) 352 (68)
 බනිස් 144
 බද 220, 340, 345
 බද 340
 බදුද 409 (64)
 බද් 230
 බද් 187, 231
 බදු 131
 බන් 345, 349
 බන් 231
 බන්තේසි 373 (69)
 බක 340
 බකා 45
 බබල &c. 220, 226
 බබ 352
 බබ 127, 325, 332
 බබර 101
 බබ්බ 373 (68c)
 බබර 325 (69)
 බබරුදල 325
 බබ්බ 74, 111
 බබ්බදන් 326
 බබ්බද්(ර or තන්ව) 470
 බබ්බන්ත 373 (68c)
 බබ්බල 373f, 380 (69)
 බර or බාර 468 (64)
 බර 144
 බරණ 404
 බරණිස් 70, 135
 බරණි 130, 365
 බරණන් 36
 බරබර 388
 බරද 373 (69)
 බර් 220, 313, 323,
 329f, 334, 342, 346,
 405
 බරන්ත 373 (69)
 බරව 314
 බරවන්ව 306, 434
 බර 313
 බර් 342 (69)
 බර් &c. 74, 112, 121,
 388
 බරෙන් 306
 බරෙන්ව 306
 බව 68, 444 (64)
 බස් 1, 70 (75)

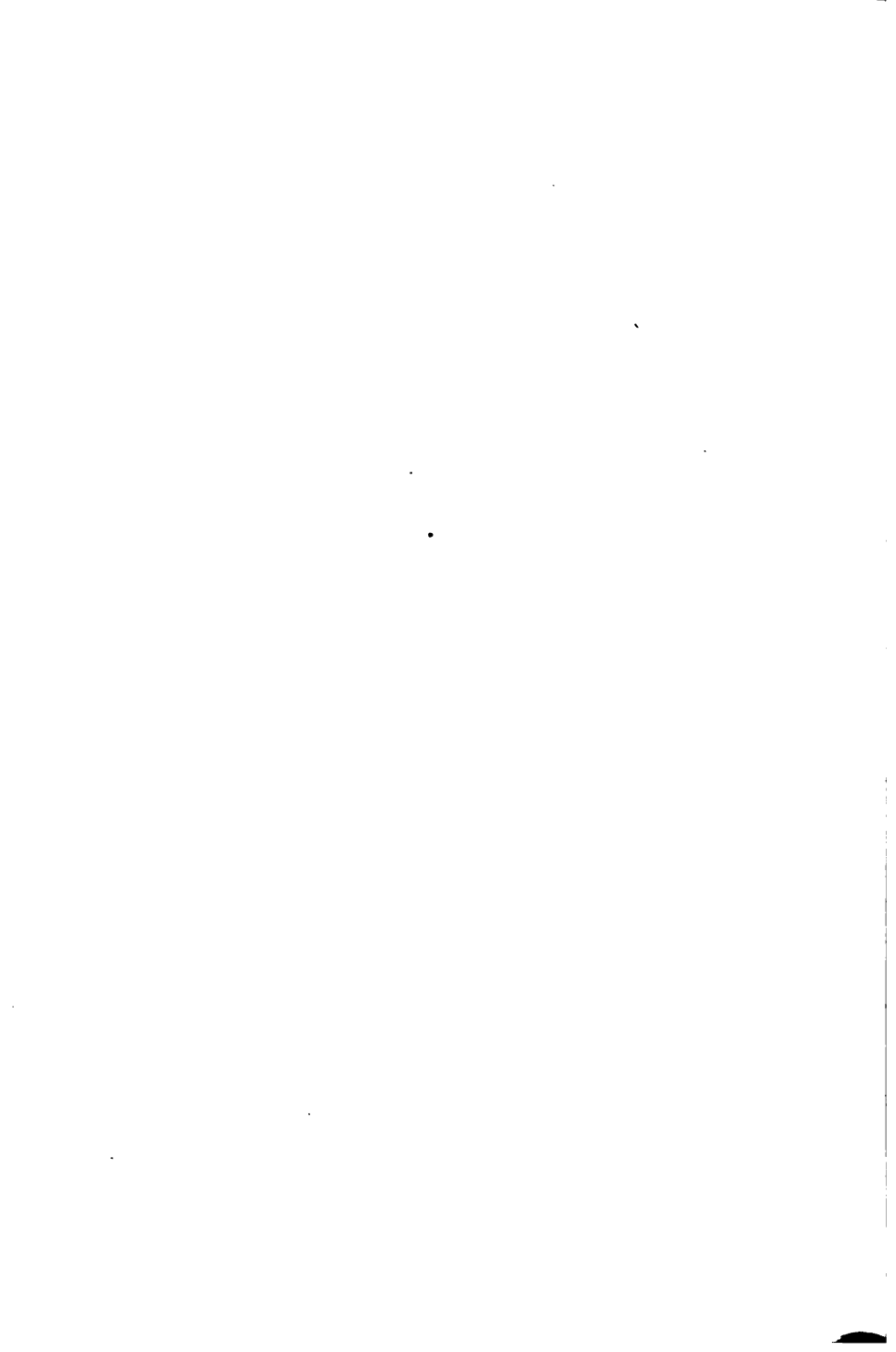
බස්ත 373 (75)
 බස්නාතිර 134
 බස්ව &c. 226
 බස 340
 බසි 231
 බසු 112
 බහ 220
 බහල් 144
 බහි 231
 බහු 335
 බහුල &c. 307
 බහුවර්ති 335
 බහුවචන 82
 බලල් 40, 74, 116
 බංකලොත් 377
 බංකු 373 (68c)
 බංගලා 352 (68c)
 බංගාලි &c. 390f (19)
 බා 219, 313, 43, 394,
 404
 බාග 147 (69)
 බාගවලාව 302,
 306
 බාවි 377 (69)
 බාහු 402, 403
 බාස්පා &c. 76 (14)
 බාමමා 76 (48)
 බාරත 457 (vide ගණ)
 බාරදුර 468
 බාල් 373 (75)
 බාල්ක 377 (65)
 බාල්ද 373 (69)
 බාල් 342, 448 (64)
 බාලප්පා 76 (14)
 බාලමමා 76 (48)
 බාලස්සා 143 (14)
 බාව 226
 බාස් 377, 388 (14)
 බාස්සර 402
 බාසුරා 325, 402
 බාහු 43 (68c)
 බාං 313
 බාග්ගි 311, 398
 බාට්ට 111
 බාණිම 409 (82)
 බාද 404 (71)
 බාද්දකුරා 12
 බාද (or ද) 235
 බාබල 235
 බාමම=බාම (71) 231
 බාමණි 74, 121
 බාග්ගික 380 (69)
 බාර 307
 බාල්ලි &c. 74, 121

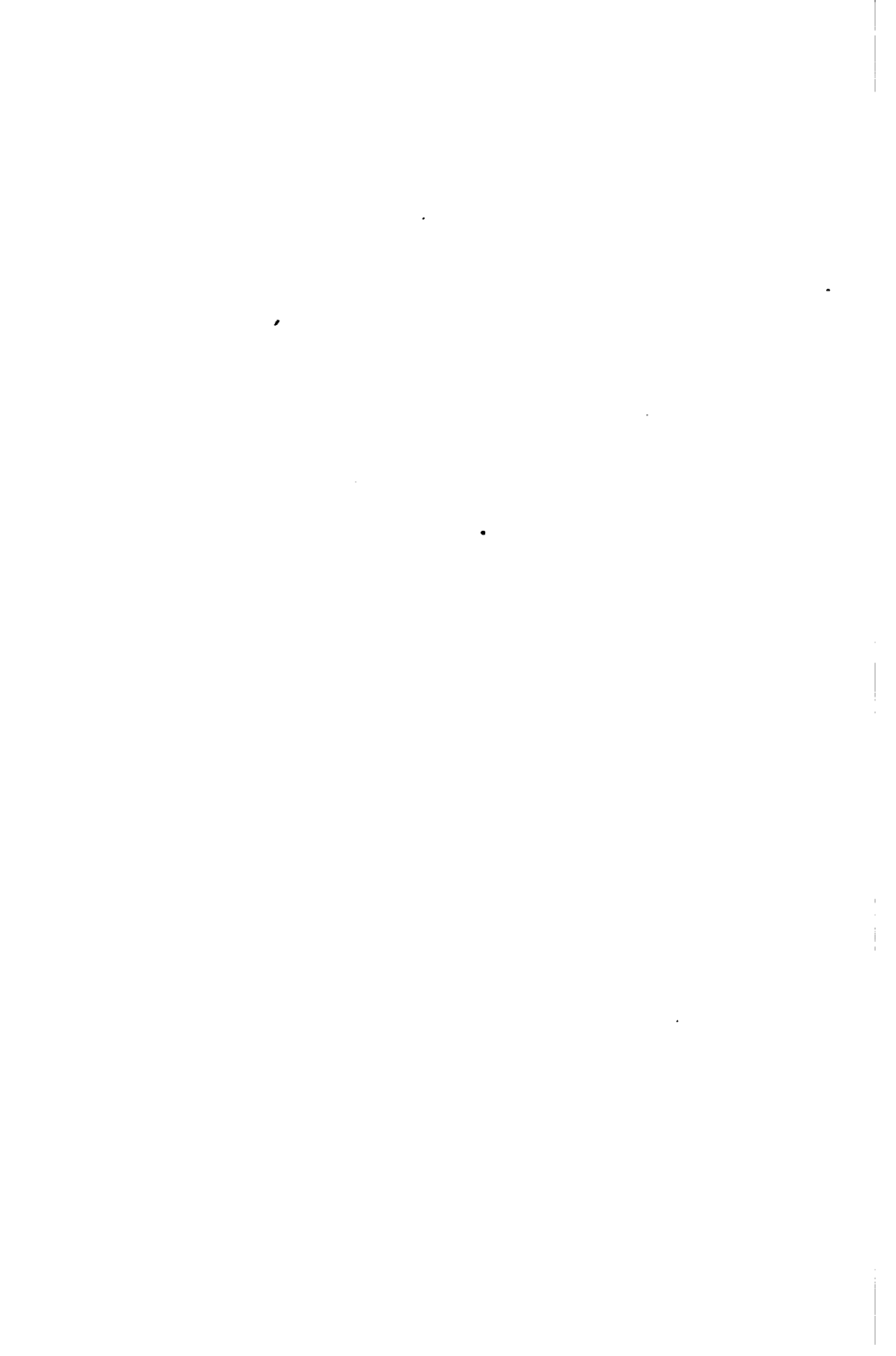
බාවි 68
 බාවතර 45 (69)
 බාගාර 463f
 බාලලී 74, 121
 බා 130, 307f, 388
 බාත 72, 102, 118
 බාරක් 463
 බස් 60, 436 (68c)
 බස්වච 60
 බබාල 40 (9)
 බණර 409 (64)
 බන්ති 65, 345 (69)
 බන් 345 (70)
 බද 342, 345
 බදම් 315
 බද 340
 බද් 187, 232
 බද 342, 354 (70)
 බද 235
 බන්ද 28, 342, 354
 (68c)
 බබ්බ 373 (69)
 බබ් 394, 403 (75)
 බබ් 34
 බබ 326 (64)
 බර්ද 124, 403
 බර්බර් 388
 බර් 380 (68)
 බර් 380 (75)
 බර 342 (64)
 බර් 390
 බබ් 238
 බබාස් 380 (14)
 බබා 72, 125
 බබර් 74, 345
 බබ්බ 470
 බබ 238
 බබ්බ 373 (68)
 බබ් 130 (69)
 බබ් 45, 238f (75)
 බබර් 373 (68)
 බබ්බ 373 (14)
 බබ් 326
 බබ් 404
 බබ් 373 (75)
 බබ් 56
 බබ් 12, 406
 බබ් 409
 බබ් 406 (4)
 බබ් 371 (69)
 බබ් 327, 400, 413f (7)
 බබ් 192, 238f
 බබ් 378 (75)
 බබ් 402

බවුල් 133
 &c. 223, 227, 388
 රුදල් (or ර) 377 (69)
 රුම 377 (69)
 ලුලු 385, 406 (75)
 ලුලිය 404
 ලුබු 82
 ලු 402
 ලුදල් 377 (75)
 ලුදල් 378 (65)
 ලු 404
 ලු 111, 373, 378
 ලු 373 (69)
 ලු 373 (69)
 බහුසායනය 45, 64, 409 (64)
 බෙද 224, 340
 බෙදෙ 235
 බෙන 127, 342f (65)
 බෙමි 394
 බෙර්ලියන්තු 380 (68)
 බෙර 127
 බෙරවා 104
 බෙරිතන්දෙ 388
 බෙල 107
 බෙලියන් 378 (75)
 බෙලෙක් 378 (71)
 බෙහෙත් &c. 45, 295 (75)
 බෙහෙත් 307
 බේබු 112, 373
 බේර 224
 බෝ 238
 බොස්පි 373 (69)
 බොජ 393
 බොජන් 393 (75)
 බොටු 129
 බොත්තම 373 (75)
 බොද 393
 බොදන් 393 (75)
 බොර 373 (64)
 බොරම 365 (68)
 බොරා 129
 බොරාසාර 390f
 බොල් 385 (75)
 බොල 313
 බොල 313
 බොස්හෙට් 378
 බොස්හෙත්ත 378 (69)
 බොහොමෙක් 159, 170
 බොහෝ &c. 141, 173, 307
 බෝ 295, 404

බෝක්කු 373 (68c)
 බෝතල 378 (69)
 බෝති 65, 404 (69)
 බෝතිය 419
 බෝනිකු 373 (28)
 බෝමු (or) ලිය 378
 බෝර්ද 373 (69)
 බෝල 373 (65)
 භ.
 භුග 340
 භුක් 340
 භක්ක 345
 භක්ති 134
 භගවත් 406
 භජ 345
 භග 327, 396 (64)
 භග 147 (69)
 භාජ 340
 භාජන 130
 භාසා 120
 භාරග 415
 භාරදෙ 455
 භාව 68 (69)
 භාවක්‍රිය 68, 188
 භාවච්චකයාම 68
 භාෂා 128
 භාෂාපිතී 446 (69)
 භික්‍ෂු &c. 74
 භික්‍ෂි 65, 130, 345
 භිද 340, 345
 භිග්ග 298, 326
 භී 396
 භිත 327
 භුජ 396
 භුවන 331
 භු 340
 භුත 57, 298
 භුමි 403 (69)
 භෛහෙජ් 39
 භෝජන 327, 396 (69)
 භ.
 මුද 342
 ම 140, 143, 158, 161 189f, 320, 321f, 346
 මක්කාද 156
 මක්කාවත් 156
 මක්නිය 308
 මක් 340, 345
 මක්‍ෂිකා 345
 මන 220, 340
 මකුණු &c. 74, 111, 121
 මකුළු 111

මග 78, 88, 128, 346, 405
 මගෙ (or ම) 6, 347f
 මගී 110, 390
 මගුල් 133, 420
 මන්ත 338, 381
 මන්දාවාසි 365 (65)
 මට්ටම 365 (75)
 මඩ 415 (64)
 මඩකලසු 134
 මඩලපත් 404
 මඩම 226
 මඩි 231
 මඩියල් 365 (75)
 මඩු 129
 මන්ති 365 (69)
 මන්ත්‍ර 14 (9)
 මන්මල 74, 103,
 මන්මල 365
 මන් 69 (68)
 මන් 57, 37
 මන් 295, 335, 391, 18
 මන්ත 298
 මන්තට 302
 මන්තෙන් 302
 මන්තෙන් 335
 මක්ක 65, 103, 345, 405
 මන 342 (69)
 මනත් 295
 මනක 322
 මනග 404
 මතු &c. 302
 මතුමන්තට 302
 මතුර 221, 340
 මද්ද &c. 226
 මද්දන් 329f (75)
 මද්දම 338
 මද 340, 342, 405
 මදක් 159, 170, 307
 මදකට 307
 මදන 342
 මදමද 306
 මද් 231, 345
 මද්න්මද 306
 මදුරු 111, 402
 මධ් 15, 329
 මධ්මදුරු 198
 මධ්මරුති 410
 මධ්‍යාසාරලෝප 42
 මධ්‍යාසන 329
 මධු &c. 324, 391
 මධුප 324
 මධුර 338

මත් 403
 මත්ති 130, 340
 මත්ති 109
 මත්ද 308, 405
 මත්දර 402
 මත්ත &c. 226
 මත්ත 465 (65b)
 මත්මා 391
 මත 342, 395
 මතා 300, 301
 මතාප° 461
 මතව 395
 මති 231
 මතු 391
 මතුප 403
 මතුසා 65, 103, 468
 මම (or ම) 161, 351
 මස 391, 392
 මසිල් 365, 72
 මසුර 65, 77
 මර්දන 36
 මර &c. 220, 226, 339
 මරක්කල 365 (9)
 මරණ 80, 342 (69)
 මරරු 400
 මරු 403, 407
 මල් 59, 72, 118, 346, 365
 මල 32, 342, 365 (64)
 මලකඩ 465 (64)
 මලස 403
 මලව 226
 මලු 131, 365
 මව් 72, 126, 345
 මව 220
 මගබදකාරක, 198f
 මග 78, 80, 345, 468 (75 & 37)
 මග් &c. 226
 මග්සිතා 72, 102, 365
 මග 220, 345
 මගදකරු 198
 මග් 373
 මග්ග 401
 මසුරිකා 79
 මග 405
 මගඉසි 400
 මගකසුප් 43
 මගඟු 143
 මගණ 48, 74, 343
 මග් 118, 136, 295, 389
 මගස &c. 104, 122
 මගප්පා 77 (14)

මගසාර 411
 මගසුරිස් 428f
 මගමමා 77 (48)
 මගමාස.කසෙස් 401
 මගමෙර &c. 402 (64)
 මගරු 405
 මගරුක් 404
 මගරු 410 (64)
 මගසුරි 74, 112, 139
 මගවත් 411 (75)
 මගසුප් 43
 මගා 52
 මගාකම 52, 72, 176 331 (9)
 මගාප්පාණ 20
 මගාරුප් 331
 මගී 403
 මගී 39
 මගෙස්සාත් 380 (14)
 මගොසව 52
 මල 32, 47
 මලකුරු 3f
 ම. 88
 ම.කඩ 34 (64)
 ම.මුලා° 470
 ම 345, 346, 402, 405
 ම.ගම (or ගි) 65, 347f
 ම.ගම 403
 ම.කප්පු 365 (68c)
 ම.ණ 220
 ම.ණවක &c. 74 (9)
 ම.ණ්ණා 37, 80 (69)
 ම.ත්තා 365 (68c)
 ම.ත්තාධාස 56
 ම.ත්තා 18 (68c)
 ම.ත්තා.ග 10 (69)
 ම.ත්තා 120
 ම.ත්තා 124, 332, 345
 ම.දිලි (or රී) 40, 365 (69)
 ම.දග් 365f
 ම.ත්දම් 365 (75)
 ම.ග 345
 ම.ගව 403
 ම.ගස 403
 ම.මා 72, 105, 352
 ම.ග්ග 373 (48)
 ම.ගම 365 (75)
 ම.ගිම 133
 ම.ගී 78, 130, 346
 ම.ග් 340
 ම.ග් 378 (68)
 ම.ග 147 (64)

ම.රු° 365 (68c)
 ම.රුක් 404
 ම.රුක 403 (69)
 ම.රු 32, 346
 ම.රුකාර 390f
 ම.ලිතා 128
 ම.ලිම 365 (17)
 ම.ලු &c. 111, 399f
 ම.මත් 133, 411
 ම.ම 33
 ම.ත්තර 378 (14)
 ම.ස 33, 78, 373 (69)
 ම.ස 80, 134, 373f
 ම.සක 235
 ම.වි 88, 135, 138f, 352
 ම.වි &c. 74, 107
 ම.විම 235
 ම.වි 143
 ම.විත් 37 (75)
 ම.විත්තපු &c. 365 (68c)
 ම.විත්ත 176f (60)
 ම.දකුරුලොප් 42
 ම.ද 235
 ම.ගව (or වි) 185, 202
 ම.ග 235
 ම.ග් 461
 ම.ගි 378 (69)
 ම.ර 40
 ම.ර 235
 ම.රුල්ලුම 226f (82)
 ම.රිම 219f (82)
 ම.රි 235
 ම.සි 74, 107, 121, 345
 ම.ගාල්ලි &c. 74, 121
 ම.ග 235
 ම.ග්ග } 380, 382
 ම.ග්ගප්පි } (75)
 ම.ග 76, 166
 ම.ග &c. } 302, 303
 ම.ගක }
 ම.ග 44, 342
 ම.ගි 404
 ම.වි, } 69, 130, 454
 ම.වි }
 ම.වි 466 (69)
 ම.වි 365
 ම.ග් 327
 ම.ග් 327
 ම.ග් 88 (75)
 ම.ග් 346, 353
 ම.ග් 346, 353 (9)
 ම.ග් &c. 74, 111 346, 353, 402

මද (or ද) 346
 මද 470f
 මදුල් 133
 මද 235
 මත් 168, 405
 මත්පසු 308
 මත්වතු 308
 මතිවටු 410 (68c)
 මතිගෙරු &c. 373 (26)
 මතිති(orපි)රි 74, 121
 මතිප් 58, 72, 116
 මතියා 53, 72
 මති 403
 මතිමරු 429 (26)
 මතිවල 329 (64)
 මත 224, 238, 339, 422
 මගර 45
 මගුරුපු 404
 මගුරුසි 121
 මග්ග (or ග) 224 235
 මග්ගිති 365
 මලු 127, 407
 මග් 3, 65, 353
 මගුකිය 190
 මගුකියගුණ 192
 මග 309, 310
 මග්ග 153
 මගිර 353
 මගි 403
 මගිඳු 404
 මගිපති 404
 මගිපල් 404
 මගිරි 338, 402
 ම 77, 110, 323, 324, 403
 මගොත් 76
 මට පසු 308
 මට්ම 380 (75)
 මදෙත 76, 77
 මත 405
 මපති 404
 මපල් 323, 404
 මපා 324
 මපාණි 386
 මපා 76, 437f
 මපත් &c. 76
 මත්කාල් 365 (75)
 මත්තා 79
 මුව 80, 130
 මුග් 108
 මුගුරු 131
 මුව 340

මුඛව 365 (69)
 මුඛක 365 (68c)
 මුත් 309, 310, 327
 මත්තා, } 72, 74, 105f,
 මතු &c. } 112, 113, 79, 327
 මුද්දරු 373 (69)
 මුදු (or දු) 373
 මුදුණ 296
 මුදුණක 296
 මුදුණක 470f
 මුදුණ 294f
 මුදු &c. 223, 227, 340
 මුදුල් 464 (75)
 මුදුලාලි 365 (14)
 මුදුලි 152, 176f, 365
 මුදුලිඳු 402
 මුදුග්ග 115, 176
 මුදු 131, 342, 353
 මුදුගිලි 434 (71)
 මුදුග් 175
 මුදුග්ග &c. 175
 මුදුග්ග 175
 මුදුග 365 (64)
 මුති 54, 342, 400, 407
 මුතිඳු 400
 මුතිඳු 54
 මුහුඬු(or ඬු)රු 74, 111
 මුව 351
 මුර 365 (65)
 මුරණ 365
 මුරු 402
 මුරුගා 365
 මුල් 133
 මුල 407
 මුලකුරුලාප 42
 මුලාදුති 107, 108
 මුල 131, 141, 366
 මුලුරු 403
 මුලුග්ග 307
 මුව 44, 80, 74, 77, 101, 342
 මුවරු 404
 මුවා 390, 101
 මුවාති 74 (50)
 මුවිඳු 404
 මුවිලිත් 380
 මුව 340
 මුසාදු 381 (69)
 මුසු 353
 මුසුතිරි 190
 මුග්ගදිරිම 117
 මුහුඳු 78, 131, 405
 මුහුඳු 131, 352

මුලා 353
 මුව 76, 174
 මුවට 366 (69)
 මුවටුකර 366
 මුව 130, 366 (69)
 මුති &c. 68, 353
 මුග් 65 (69)
 මුග් 78, 131, 405
 මුතිසම 374 (75)
 මුහු 131, 352
 මුරු 327
 මුලුදු 65 (68c)
 මුති 21
 මුති 21
 මුලුග්ගවිග්ගණ 140
 මුලුකරුලාප 42
 මා 32, 339
 මා 6, 65, 103, 342
 මාගා 3
 මාදු 6, 65, 342, 468
 මත්තිස 374
 මත්තා &c. 305
 මත් 311, 416
 මත්ත 462
 මත්තාති 295
 මත්ත 307
 මත් (යා or යා) 175, 155
 මර (or ර) කු 374 (65)
 මර 402
 මරගල් 428f
 මරුල 366
 මරුලාප &c. 303
 මවත් 434
 මවර &c. 303
 මවුති 141
 මව්ට 303
 මව(රසා) &c. } 175,
 මවණ &c. } 305
 මවග 295, 324
 මවගා 111, 324
 මවගණ (orණ) 74
 මවගම 306
 මවගසි 72, 121
 මවගසු 54
 මවගසු 403
 ම 141, 164, 165, 168, 402
 මව(යා or යා) 165, 166, 168
 මව 402 (69)
 මවුල් 380 (75)

මේවරට 303
 මේස 374 (75)
 මේසකර &c. 378 (14)
 මේසකිරි &c. 374 (14)
 මේස 374 (69)
 මොක් 402
 මොක්කුද 156
 මොක්කක් &c. 156, 169, 170
 මොකා (or කී) &c. 169, 170
 මොකාදුරු 400
 මොකෙක් &c. 169
 මොව්ව 366
 මොව්වු 366 (68c)
 මොව 141
 මොවර &c. 72, 74, 101, 121
 මොවො &c. 156, 157
 මොබ &c. 305
 මොල 127
 මොලව 228
 මොලොක් 139, 300
 මොව්වු 155
 මොහු 165
 මොහොත 410 (64)
 මොහොර 47, 54
 මෝ 166, 175
 මෝක 402
 මෝබ් &c. 74, 102, 363
 මෝර 101, 223
 මෝරු 366 (68)
 මෝල් 133, 378
 මෝසකර &c. 374 (69)

ම.

ම 319, 320, 321, 406
 මක් 75, 115, 346, 382
 මක 103, 346
 මකිණි 65 (51)
 මකිණි &c. 75, 121
 මකු 13
 මට් &c. 305, 311
 මට්ට 139, 455f, 468
 මට්පරිමෙය 307
 මත් 238
 මත 334
 මතලම 334
 මතවිදි 334
 මති 48
 මතු 131
 මතුරු 131
 මථා 52, 334

මථාකුම 334
 මථාලං 334
 මථාමකාම 52, 334
 මථාවිචි 334
 මද 340
 මදි &c. 231, 393, 435
 මත් 393
 මත්තු 65, 130
 මත්ත 24
 මත්(or ම)කම් 307
 මත 104, 238
 මතු 23, 136
 මතොත 51
 මම් 141
 මම්කිසි 141
 මම්මේ 306, 440
 මම 392
 මමක් 156, 434f
 මමක් 156, 169
 මසි 238, 321
 මර 324
 මල (or ලි) &c. 303, 312
 මව 226, 342
 මග 342
 මගේ 342 (75)
 මග 342
 මගේ 342 (75)
 මගත් 48, 133
 මගපත් 136, 392, 406
 මගමත් 307
 මගල 404
 මගථ &c. 75, 110, 404
 මං 461
 මංග 15
 මා 264f, 280, 287f, 393
 මාව 340
 මාවක 65, 128
 මාත 298
 මා(or මා)ම් 238
 මාමා 392
 මාමිති 403
 මාග 433 (64)
 මාලු &c. 43, 75, 111
 මා or මාසි 319
 මි 238, 320, 321
 මු 342
 මුම 405 (69)
 මුත 331, 342, 405 (69)
 මුග (or ම) ල 44, 405 (64)
 මුජ 340
 මුත් 428

මුතු 185, 197
 මුඛ 130
 මුඛ 330
 මුඛකීර 330
 මුරු 324
 මුවත් 391
 මුවරද 42
 මුවල 405 (64)
 මුමද් 349
 මුමුව 306, 405
 මු 238
 මෙ 405
 මෙති 48
 මෙද (or දෙ) 179, 235, 292, 456
 මෙල 148
 මෙමෙති 403
 මෙමෙලී 75 (50)
 මේ 207f, 238
 මේල 148
 මොත්ත 133f
 මොද &c. 179, 223, 228, 340, 456f
 මොදුත් 133
 මොත් 116, 403
 මොත 403
 මොර 405
 මොත්ත 15
 මෝප්පා 128
 මෝද 103
 මෝබ &c. 75 (9)
 මොවම &c. 65, 75, 391 (9)

ර.

රක් (or ක) 340, 349
 රක්ත 188
 රක 340, 349
 රකා 39, 448 (68)
 රකි 231
 රකුක් 47, 75, 111, 112
 රමත 36 (68)
 රජ්ජරුමෝ 102f
 රජ 72, 102, 118, 295, 402
 රජකම් 450 (75)
 රජත 80
 රජදත් 49, 328
 රජදක්ම 411
 රජද 43
 රජති 403
 රජත් 14
 රකුඩු 68, 374 (68c)
 රකුප් 340

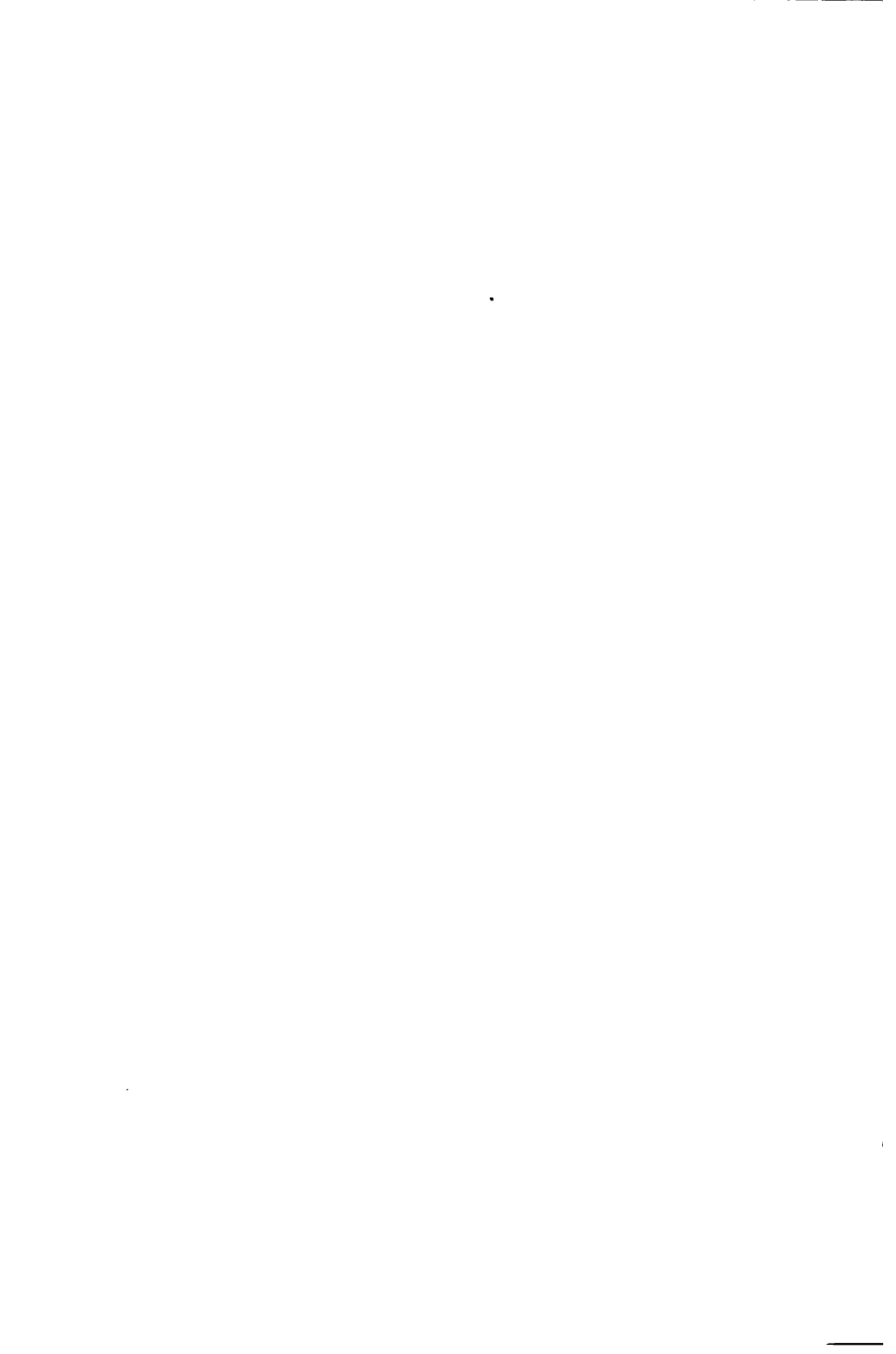
රව 126
 රව 295
 රක්කා } 75, 112, 121
 රකු &c. }
 රකු 130
 රක් (or කු)මල් 330
 රක්මා 143
 රක්රක් 405 (75)
 රක් (or කු) 135, 139
 රකුලා 330f
 රකාස්දරා 402
 රකි 403
 රකිස්සා 374 (64)
 රඵ 130
 රද 44, 330, 404
 රදවා } 75, 105, 121
 රදා &c. }
 රද 220, 340
 රද 43
 රක් 42, 88, 353, (75)
 රක්රි 402
 රක්වක් 34
 රක්රක් (or කු)† 378
 (68c)
 රව 220, 388, 470
 රව 220
 රව 402
 රවස්සා 374 (65)
 රක් 331, 343 (64)
 රක්දි 450 (64)
 රක්වක් 405
 රක් 346
 රක්රක් 421
 රක්ස්† &c. 133, 308,
 346
 රක් 346
 රක්ව 311
 රක් 327
 රක්වක් 327
 රඵ 139
 ර 328, 346, 386
 රක්ක 378 (69)
 රක්ක &c. 65, 75, 103
 රක් 75
 රක් 75 (9)
 රක්කාරි 130
 රක්කි 391
 රක්දක් 329
 රක්ක් &c. 75

රක්රි 56
 රක්රි 56
 රක්ල 108, 382
 රක්කි 381 (50)
 රක්කෙක්කි 52
 රක්කල් 69, 374 (75)
 රක් 65, 79, 346 (69)
 රක් 374 (68c)
 රක්කෙක්කි 380 (65)
 රක්කක් 36 (69)
 රක් 378 (68c)
 රක් 65 (69)
 රක්වක්කා 68
 රක්කා 328
 රක් &c. 176 (14)
 රක් 388
 රක් 237f
 රක්වල් 352 (75)
 රක් 468
 රක් 235
 රක් 42
 රක් 235
 රක් 303
 රක්ව 235
 රක් 99, 436, (75)
 රක්කි 402
 රක් 41 (64)
 රක් &c. 79, 303, 346
 (69)
 රක් 403
 රක් 404
 රිකුක්කි (රක්කි) 380
 රි 131
 රි 80, 88, 75
 රි 235
 රි 78, 327, 404 (64)
 රි 133
 රි 327
 රි 402
 රි 409
 රි 402
 රි 47
 රි &c. 75, 105 121
 රි 224
 රි 374 (69)
 රි 374 (69)
 රි 78, 404 (75)
 රි 338
 රි 461 (69)

රි 340
 රි 340
 රි 353
 රි 353
 රි 352 (75)
 රි 404
 රි 378 (69)
 රි 143, 390 (75)
 රි 405
 රි 133
 රි 223
 රි 47, 338
 රි 48
 රි 374 (75)
 රි 43, 343
 රි 380
 රි 43, 130, 343
 රි 380 (75)
 රි &c. 388
 රි (or කු)ලා 374
 (69)
 රි 374 (68c)
 රි 377 (69)
 රි 374 (69)
 රි 88 (71)
 රි 296 (68c)
 රි 402
 රි 128f
 රි 374 (68c)
 රි 374 (69)
 රි (or ම) 15 (69)
 රි 343
 රි 343 (69)
 රි (or ම) 366 (69)
 රි &c. 75, 383 (19)
 රි 43, 78, 343
 රි 43, 130, 343
 රි 374 (69)
 රි &c. 374
 රි 139, 300, 353

C.
 C 1, 219, 292, 321
 C 79, 149
 C 149
 C 36 (64)
 C 405
 C 52

a. Colloquially the forms රක්ල, &c. are generally used for the plural.

b. The final vowel is shortened when inflected, as රි, රිදි, &c.

ලකර 69
 ලකුණු† 131
 ලන්ත &c. 226
 ලත 139, 305, 311
 ලතව &c. 305
 ලතද 303
 ලතාව 405
 ලති 231
 ලඡු† 18
 ලඛ්‍යා 54, 65, 79 (68)
 ලඛ්‍යන්තර 54 (9)
 ලජ්‍යං 79 (68)
 ලවසව 388
 ලකු 296
 ලතා 128
 ලද 79, 403
 ලදරා 75 (26)
 ලද 119, 403
 ලද (or ද) 75 (50)
 ලන්කාරාම 374 (75)
 ලන්ස 374 (69)
 ලන්සි } 374 (19)
 ලන්දෙසි }
 ලන්සු 374 (68c)
 ලන්සෝසු 374 (68c)
 ලභ 129
 ලජ්‍යාරත 56
 ලස 343
 ලඛ්‍ය 334 (69)
 ලඛ 179, 203f, 221,
 292, 334, 340, 456
 ලඛ 13, 54
 ලඛ්‍ය 56, 382 (71)
 ලඛෝර 54
 ලත 334, 340
 ලඛව 13
 ලඛා 81
 ලඛ්‍යසි 71 (50)
 ලඛ්‍යෝර 380, 411 (69)
 ලවණ 33
 ලඛා 186, 309, 310
 ලදාත 33, 354
 ලජ 58
 ලස 341
 ලං 139, 295
 ලා 70, 322
 ලාක්ක 378 (64)
 ලාක්ඛ (64) } 374
 ලාකීරි (70) }
 ලාවිචු 378 (68c)
 ලාකුජක 33 (69)

ලාඛම 133, 366 (75)
 ලාමසු 380 (68c)
 ලාජ්ජං 79 (68)
 ලාඛෙ 235
 ලාඛ්‍ය 378 (75)
 ලාඛ්‍යකු 374 (68c)
 ලාජ්ජි 374 (69)
 ලඛ 340
 ලඛි 346
 ලඛ 70, 129, 346
 ලඛ්‍ය 70, 346 (69)
 ලඛ්‍යාචාර්යවරු 90
 ලඛ 133
 ලද 88, 128
 ලන් 88, 128
 ලජ 133
 ලජ්ජකරා 421
 ලඛ 119, 224, 340, 403
 ලඛක &c. 103, 122
 ලඛමන් 69, 395 (75)
 ලඛල 224
 ලඛව &c. 229, 235
 ලඛප්ප 136, 219f
 ලඛම 65, 133, 219f
 ලඛක 224, 374
 ලඛ 224, 340
 ලඛ්‍ය 108, 341, 404
 ලඛ 235
 ලංකුජ 364 (75)
 ලා 130, 138f
 ලජ්ජකර 374 (69)
 ල 321
 ලඛු 33, 42 (70)
 ලඛ 18, 405
 ලඛචු† 135
 ලඛ්‍ය 43, 354 (70)
 ලඛචද 433
 ලඛ 33, 43, 354 (70)
 ලඛ 116
 ලඛං 69, 82, 127
 ලඛ්‍යසු 375 (68c)
 ලඛමඛ (or ඛ) 40f, 71,
 77 (50)
 ලඛව 229
 ලඛ 56f, 463 (71)
 ලඛ්‍ය 238
 ලඛ 78
 ලඛ 232, 340
 ලඛ 300, 301
 ලඛක 99
 ලඛ 135

ලඛම 117
 ලඛ්‍ය 375 (19)
 ලඛ 99
 ලඛ 72 (50)
 ලඛ්‍යකා } 75, 405
 ලඛාකු &c. } (28)
 ලඛාකු අක්කා 77
 ලඛාකුඅජ්ජා 77
 ලඛාකුඅච්චා 77
 ලඛාකුඅච්චා 77, 143f
 ලඛාකුඅච්චා 77
 ලඛාකුඅච්චා 77
 ලඛාකුඅච්චා 363f (69)
 ලඛාකුඅච්චා (or ඛ)†
 375 (69)
 ලඛාජ් 41 (75)
 ලඛව 340
 ලඛවත 400
 ලඛව්‍ය 400
 ලඛ 78, 331, 352
 ලඛ 78 (69)
 ලඛාකු 406
 ලඛවත 335
 ලඛා 390
 ලඛාජ් 41 (69)
 ලඛාකු 326 (69)
 ලඛ 450 (69)

ව.

වාකුජ්ජාකර 3f
 වාඛ 340
 වාඛවරාචකමච්චාණ
 ඝනා 410
 වාඛවාරා 412 (69)
 වාකුකරණ 1, 65, 80
 (69)
 වාකු &c. 77, 103
 වාකුම† 296 (64)
 වුණ 32, 343 (69)
 වර්තී 335
 ව 286f, 311, 319
 වක්කා 114
 වක්චු 80
 වත 444f, 454, 455
 වතකීය 157, 297
 වතපලකීය 297f
 වතුර &c. 221, 226
 වච්ච 416, 464
 වඛ්‍යාජ්ජා 471
 වච්චකාවි 366 (69)

වැව් 402
 වෘක්ෂ 404
 වෘක්ෂ 392f
 වෘක්ෂ 392
 වෘක්ෂ 392, 403 (68)
 වෘක්ෂ 343, 403 (69)
 වෘක්ෂ 366 (68c)
 වෘක්ෂ 392
 වෘක්ෂ 116
 වෘක්ෂ 346
 වෘක්ෂ 461
 වෘක්ෂ 2, 133, 366
 වෘක්ෂ 134, 343
 වෘක්ෂ 406
 වෘක්ෂ 403
 වෘක්ෂ 366 (69)
 වෘක්ෂ &c. 396
 වෘක්ෂ 404
 වෘක්ෂ 236
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 126
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 99, 127, 295, 417
 වෘක්ෂ (or කැර) &c.
 68, 75, 390f
 වෘක්ෂ &c. 386, 406
 වෘක්ෂ 42, 49, 295, 296
 වෘක්ෂ 425f
 වෘක්ෂ 307
 වෘක්ෂ 454
 වෘක්ෂ 438
 වෘක්ෂ 307
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 236
 වෘක්ෂ &c. 470
 වෘක්ෂ 154 (71)
 වෘක්ෂ 107, 382, 393
 වෘක්ෂ 121
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 236
 වෘක්ෂ 380 (75)
 වෘක්ෂ 468
 වෘක්ෂ 428 (71)
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ } 306
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ) 131
 වෘක්ෂ 405

වෘක්ෂ &c. 75,
 122
 වෘක්ෂ &c. 135, 138f, 312,
 346
 වෘක්ෂ 79, 133, 354
 වෘක්ෂ 45 (69)
 වෘක්ෂ 136
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 75, 121
 වෘක්ෂ 107, 330, 403
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ) 44 (69)
 වෘක්ෂ 128
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 219 (82)
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 130
 වෘක්ෂ 295 (75)
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 183, 196, 316
 වෘක්ෂ 238
 වෘක්ෂ 366 (75)
 වෘක්ෂ 26 (69)
 වෘක්ෂ 224
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ) 238
 වෘක්ෂ 238
 වෘක්ෂ 423
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ) 46
 වෘක්ෂ 40
 වෘක්ෂ 321f
 වෘක්ෂ 409 (68)
 වෘක්ෂ 343 (64)
 වෘක්ෂ 33, 381
 (69)
 වෘක්ෂ 366 (75)
 වෘක්ෂ 189, 303
 වෘක්ෂ 404
 වෘක්ෂ 403
 වෘක්ෂ 303
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ) 366 (68)
 වෘක්ෂ 366 (68)
 වෘක්ෂ 411
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ) 346
 වෘක්ෂ 453
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ) 346
 වෘක්ෂ &c. 226
 වෘක්ෂ 409 (68)
 වෘක්ෂ 58, 79
 (68)
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ) 340, 393
 වෘක්ෂ 395 (75)
 වෘක්ෂ 224
 වෘක්ෂ 130, 178, 232, 334,
 435

වෘක්ෂ 181, 182
 වෘක්ෂ 232, 340
 වෘක්ෂ 403, 404
 වෘක්ෂ 403
 වෘක්ෂ 98
 වෘක්ෂ 375f
 වෘක්ෂ (69)
 වෘක්ෂ (64) } 79, 403,
 466
 වෘක්ෂ 235
 වෘක්ෂ 445 (69)
 වෘක්ෂ 178 (69)
 වෘක්ෂ 181, 182
 වෘක්ෂ 378 (69)
 වෘක්ෂ 309, 400
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ) 375 (70)
 වෘක්ෂ 366 (69)
 වෘක්ෂ 400
 වෘක්ෂ 296 (69)
 වෘක්ෂ 65
 වෘක්ෂ 404
 වෘක්ෂ 133, 404, 429
 වෘක්ෂ 130
 වෘක්ෂ 42, 48 (69)
 වෘක්ෂ 461 (69)
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ) 405
 වෘක්ෂ 88, 316 (75)
 වෘක්ෂ 48
 වෘක්ෂ 323, 324
 වෘක්ෂ 402
 වෘක්ෂ 402
 වෘක්ෂ 88, 130, 316
 වෘක්ෂ 309
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ)
 89
 වෘක්ෂ 323, 324
 වෘක්ෂ 411 (69)
 වෘක්ෂ } 35, 130
 වෘක්ෂ }
 වෘක්ෂ 224
 වෘක්ෂ 224, 405, 407
 වෘක්ෂ 133, 402, 404
 වෘක්ෂ 395 (75)
 වෘක්ෂ 1, 80 (64)
 වෘක්ෂ (or වෘක්ෂ) &c. 224,
 229, 235
 වෘක්ෂ } 316
 වෘක්ෂ }
 වෘක්ෂ 375 (69)
 වෘක්ෂ 294f
 වෘක්ෂ 297
 වෘක්ෂ 404
 වෘක්ෂ 402
 වෘක්ෂ 375 (64)

වැඩි 402
 වැඩිපුර 404
 වැඩිපුර 392f
 වැඩි 392
 වැඩි 392, 403 (68)
 වැඩි 343, 403 (69)
 වැඩි 366 (68c)
 වැඩි 392
 වැඩි 116
 වැඩි 346
 වැඩි 461
 වැඩි 2, 133, 366
 වැඩි 134, 343
 වැඩි 406
 වැඩි 403
 වැඩි 366 (69)
 වැඩි &c. 396
 වැඩි 404
 වැඩි 236
 වැඩි 235
 වැඩි 126
 වැඩි 235
 වැඩි 235
 වැඩි 99, 127, 295, 417
 වැඩි (or කර) &c.
 68, 75, 390f
 වැඩි &c. 386, 406
 වැඩි 42, 49, 295, 296
 වැඩි 425f
 වැඩි 307
 වැඩි 454
 වැඩි 438
 වැඩි 307
 වැඩි 235
 වැඩි 235
 වැඩි 236
 වැඩි &c. 470
 වැඩි 154 (71)
 වැඩි 107, 382, 393
 වැඩි 121
 වැඩි 235
 වැඩි 235
 වැඩි 236
 වැඩි 380 (75)
 වැඩි 468
 වැඩි 428 (71)
 වැඩි 235
 වැඩි 306
 වැඩි 306
 වැඩි 235
 වැඩි 235
 වැඩි 235
 වැඩි (or වැඩි) 131
 වැඩි 405

වැඩි &c. 75, 122
 වැඩි &c. 135, 138f, 312, 346
 වැඩි 79, 133, 354
 වැඩි 45 (69)
 වැඩි 136
 වැඩි 235
 වැඩි 75, 121
 වැඩි 107, 330, 403
 වැඩි (or වැඩි) 44 (69)
 වැඩි 128
 වැඩි 235
 වැඩි 219 (82)
 වැඩි 235
 වැඩි 130
 වැඩි 295 (75)
 වැඩි 235
 වැඩි 183, 196, 316
 වැඩි 238
 වැඩි 366 (75)
 වැඩි 26 (69)
 වැඩි 224
 වැඩි 235
 වැඩි (or වැඩි) 238
 වැඩි 238
 වැඩි 423
 වැඩි (or වැඩි) 46
 වැඩි 40
 වැඩි 321f
 වැඩි 409 (68)
 වැඩි 343 (64)
 වැඩි 33, 381 (69)
 වැඩි 366 (75)
 වැඩි 189, 303
 වැඩි 404
 වැඩි 403
 වැඩි 303
 වැඩි (or වැඩි) 366 (68)
 වැඩි 366 (68)
 වැඩි 411
 වැඩි (or වැඩි) 346
 වැඩි 453
 වැඩි (or වැඩි) 346
 වැඩි &c. 226
 වැඩි 409 (68)
 වැඩි 58, 79 (68)
 වැඩි (or වැඩි) 340, 393
 වැඩි 395 (75)
 වැඩි 224
 වැඩි 130, 178, 232, 334, 435

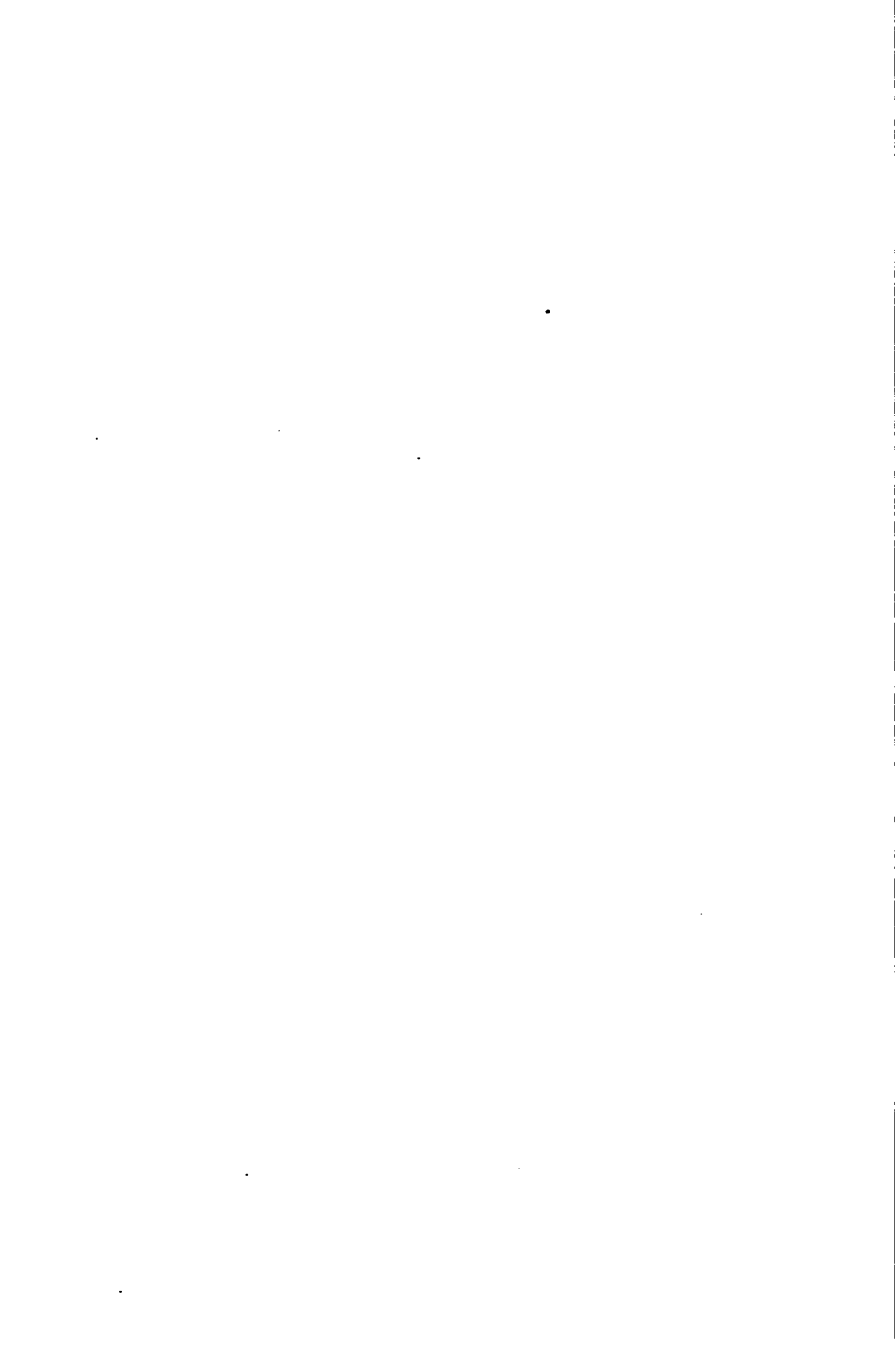
වැඩි 181, 182
 වැඩි 232, 340
 වැඩි 403, 404
 වැඩි 403
 වැඩි 98
 වැඩි 375f
 වැඩි (69)
 වැඩි (64) } 79, 403, 466
 වැඩි 235
 වැඩි 445 (69)
 වැඩි 178 (69)
 වැඩි 181, 182
 වැඩි 378 (69)
 වැඩි 309, 400
 වැඩි (or වැඩි) 375 (70)
 වැඩි 366 (69)
 වැඩි 400
 වැඩි 296 (69)
 වැඩි 65
 වැඩි 404
 වැඩි 133, 404, 429
 වැඩි 130
 වැඩි 42, 48 (69)
 වැඩි 461 (69)
 වැඩි (or වැඩි) 405
 වැඩි 88, 316 (75)
 වැඩි 48
 වැඩි 323, 324
 වැඩි 402
 වැඩි 402
 වැඩි 88, 130, 316
 වැඩි 309
 වැඩි (or වැඩි) 89
 වැඩි 323, 324
 වැඩි 411 (69)
 වැඩි } 35, 130
 වැඩි 224
 වැඩි 224, 405, 407
 වැඩි 133, 402, 404
 වැඩි 395 (75)
 වැඩි 1, 80 (64)
 වැඩි (or වැඩි) &c. 224, 229, 235
 වැඩි } 316
 වැඩි }
 වැඩි 375 (69)
 වැඩි 294f
 වැඩි 297
 වැඩි 404
 වැඩි 402
 වැඩි 375 (64)

විලස් 343
 විලස් (75) } 316
 විලාස (69) }
 විලසි 403
 විලංගු 366 (68c)
 විලාස 343 (69)
 විලාභ (or ම) 128, 133
 විලාසං 94, 296 (69)
 විලාල† 301, 392, 405
 (69)
 විලෝම 137 (69)
 විලෝමණ 137 (69)
 විලෝමණසමාස 323,
 330
 විලෝමණවිභාම 159
 විලෝමයෙන් 307
 විස 39, 343 (64)
 විස්කෝන්තු 375 (68c)
 විසාර† 65 (69)
 විකාශනීතිපාත 312
 විකල් 303, 405
 විස 343 (64)
 විසකුණු 404
 විසඟන 470
 විසදර 404
 විසද (or ද) 61, 224
 විසඟිකර 52
 විසභී 28
 විසර්ජනීය 28
 විසරු 405
 විසල් (or ල) 405
 විසාසා 120
 විසි 140, 149, 346
 විසිඵක් &c. 49, 149
 විසිත් 309, 310
 විසිරෙ 235
 විසුරුව 229
 විසඟ 404
 විසාර 299 (69)
 විහිද (or දෙ) 99, 224,
 235
 විහිත් 309f
 විලක්කු 367 (68c)
 විංග 141
 විංගනි 146, 346
 වි 343, 386, 404
 විණ 343 (68c)
 විප්‍රී 79, 346 (69)
 විද් 79, 130, 346,
 367
 විදුරු 375 (68)
 විකෘති 134, 296, 392
 විර 346, 392
 විසිං 296, 367

වුසු 222f
 වු 238, 285, 294, 340,
 394, 435
 වුකල් 317, 462
 වු 343
 වාස 78, 130, 404
 වාස 103, 327
 වාඛ 298
 වාඛි 49
 වාඛ 340
 වාස 340
 වාග්‍යානි &c. 45, 64
 (9 & 14)
 වෙ 235, 238
 වෙව්ව 238
 වෙඛි 367
 වෙඛිල 367 (80)
 වෙඛිතිය 297
 වෙඛිබෙයෙන් 329
 වෙණ 343
 වෙණස් 48, 295 (75)
 වෙණද 41, 354
 වෙත &c. 99, 405
 වෙද 99, 100, 346
 වෙදකම† 295
 වෙන්දෙසි† 378 (69)
 වෙන්පද 402
 වෙත 141, 398, 426
 වෙතම 306, 398
 වෙති 141, 322, 351
 වෙනුවට 311
 වෙර 346, 353
 වෙරඵ 459f
 වෙරිං 367 (69)
 වෙල 367, 418
 වෙලෙ 235
 වෙලෙවි 405
 වෙව්ල &c. 224, 229
 වෙස් 428 (75)
 වෙසක් 409
 වෙසඟ(or භ)මස 61
 වෙසඟ 48
 වෙසෙස් 137 (75)
 වෙසෙසුත් 137 (75)
 වෙසෙසුත්සමස් 330
 වෙල්ලි 40 (69)
 වෙලු 340
 වෙලද &c. 75, 100
 101, 151, 354
 වෙලද(or ද)ම† 49,
 65, 295, 296
 වෙලම 40, 71
 වෙලෙත්ද, Vide
 වෙලද

වෙලෙත් 404
 වෙ 114, 238, 346, 405
 වෙද 450f (69)
 වෙල &c. 224, 229
 වෙලා 128
 වෙලාසත 303f
 වෙලාසත &c. 303
 වෙලි 367
 වෙලෙ 235
 වෙලො 65 (49)
 වෙලට 340
 වෙලා &c. 75, 121
 වෙදා 346
 වෙදුසනි 459 (69)
 වෙදොකරණ 391
 වෙරිං 346, 353 (69)
 වෙදො 65f
 වොටුතු 43
 ට.
 ටුබ 66 (68)
 ටුම 343
 ටුමණ 343 (9)
 ටුමණ† 36, 296, 343
 ටුමණිස† 395
 ටුවා 396
 ශ්‍රී 176f, 346, 391
 ශ්‍රීසත 406
 ශ්‍රීමත් 38, 391
 ශ්‍ර 341
 ශ්‍රත 396
 ශ්‍රාමණ 297
 ශ්‍රේණි 38, 66
 ශ්‍රෝතව්‍ය 395
 ශල්ලම 39 (64)
 ශල්ලක 12 (69)
 ශකති 134
 ශක්‍ර 38, 70 (9)
 ශකිර 341f
 ශකිකා† 12, 296 (68)
 ශනු 404
 ශත 38, 146, 149,
 346, 410 (69)
 ශතමි 409
 ශනිදිග 409
 ශබ්දං 66, 83, 130, 336
 ශබ්දකර 26
 ශරණ 343 (64)
 ශරීර 130
 ශත 38, 343
 ශාසාමිනි 406
 ශාසාසිංහ 406
 ශාඛා 327 (68)
 ශාසනි 38 (69)

මොලා 79, 128
 මාසානා 406
 මාසානු 80, 130, 353
 මාසක 38 (69)
 මිලිල 20f, 38
 මිරිස් (or s) 57f
 මිරිසමක 57
 මිලා 38, 80, 130
 මිෂා 103
 මිසු 405
 මිත° 134, 332, 343
 මිතල° 134
 මිතෝකණ 332
 මිෂි 38, 346 (69)
 මිල 38 (69)
 මිලාපාර° 139
 මුතු 38
 මුඛ° 15, 296
 මුත් 405
 මුහ 38
 මුහුර 38
 මුනාඤ්ඤ 38
 මුර 38
 මුල 38
 මා 343
 මාගාල 38 (9)
 මාඛන 14
 මේෂ 38, 58
 මොවොල 38

ම.

මඩා 341
 මඬිර 330
 මඬි 57, 146
 මඬිරාරක 95
 මඬි 146
 මඬේ 57f, 146, 349
 මඬේ 146, 349
 මඬේතම 141
 මඬේ 141
 මාධ 341
 මිට 341
 මොමො 313
 මොවම 146

ම.

මොකෝල 375 (69)
 මොන 32, 346
 මොමන 12 (69)
 මඬි 62, 123
 මඬික්කත් 376 (69)
 මඬුති° 62, 296, 130,
 455f (69)

මඬිලිමන 70
 මඬි 328
 මඬා 347
 මඬාන 23, 62, 130, 347
 මඬානානාරනාම 68
 මඬිර° 62, 144
 මඬායු 79
 මඬේත් 62 (69)
 මොස 343
 මඬ 158, 391
 මඬනිස 158, 391
 මඬගාවම 66
 මඬගාවමක 139
 මඬගම 158
 මඬගී 130, 402
 මඬගේ &c. 353, 390f
 (69)
 මඬර 12, 18 (69)
 මඬරකණී 51, 53
 මඬරදේශකණී 51, 53
 මඬලා &c. 159, 170
 (69)
 මඬාම 109
 මඬරනගබද 97
 මඬේව 405
 ම 140, 148, 316, 334,
 349
 මක් 313, 346
 මක්ඬර 402
 මකමිනිඬි 177
 මකමිකක්ඬියා 177
 මකල 35, 141, 346,
 350f
 මකුස් 405
 මකසා 306
 මකි 404
 මකු 3
 මඬි 404
 මග &c. 402, 404,
 427
 මගර 128
 මගල 405
 මගව &c. 227
 මගබක්කප් 296
 මඬබ 346
 මඬබ්බානාම 144
 මඬබ්බාම 33 (69)
 මඬබ 33 (9 sing.)
 මඬඬ්ඬ 58, 66
 මඬඬ්ඬ 66
 මඬඬ්ඬ 298
 මඬඬඬක 14, 27
 මඬිටමි 367 (75)
 මඬිටමි 367

මාටත් 133, 418
 මටපට 388
 මටස් 387
 මටසත් 338 (75)
 මඬගුත් 367f (68c)
 මඬඬානත් 338, 381
 (69)
 මඬඬුත් 367, 468 (68c)
 මත් 116, 140, 57, 58,
 80, 346, 352, 353,
 407
 මත්කකට 307
 මත්කලි 410 (69)
 මත්කුරග 402
 මනාවදිමෙත් &c. 307
 මත් 13, 346 (9)
 මන 410
 මනක 343, 405
 මනනිත් 303
 මනපත් 404
 මනර &c. 66, 80, 140,
 352f, 353, 400
 මනලොස් 149
 මනි 80, 346 (69)
 මනුට් 135
 මාතුරු &c. 75, 111, 404
 මද්දන 56
 මද්දවමක් 56
 මඬමි 57 (69)
 මද 221, 83, 336,
 341
 මද 50, 328, 402, 407
 මදකැත් 403
 මදල 131
 මදවත් 335
 මද (or ද)ත් 69
 මදගා 309, 310
 මද්ද 409
 මද්දි 316
 මදගත් 316
 මත් 3, 58, 67
 මත්තාන 81 (69)
 මත්තකට්ඨ 39
 මමොත්ත° 39, 296
 (69)
 මාත්ද 309
 මඬා 79, 403
 මඬත් 50 (69), 52
 මඬ්ඬිනිපාන 311
 මනනබ 443
 මත්තාසි 367 (19)
 මනනාක 443 (69)
 මත්වත්තර } 403
 මත්වත්තර }

සන්වරි 403
 සකස &c. 221
 සනීප° 68 (69)
 සප 75, 404 (35)
 සපා 146, 346
 සපාති 146
 සපාච 141
 සපාස 80, 346
 සපසාසන්ච 406
 සපදන්විචත් 89, 92
 සපදන්විචත්සමස් 326
 සප 221, 339
 සප(or සා)න්තු 375 (68c)
 සපස 221
 සපැමිණණ 405
 සපිරිවර 334 (64)
 සපුර 307
 සබ්බිසදු 13
 සබ්ව 378
 සබ්ද 316, 404
 සබ්දවිචත් 89, 93
 සබ්දවිචත්සමස් 327
 සබ්න් 375 (75)
 සබ්බ (කුකුළු) 367
 සබු(or බු)න්කු 129, 382 (68c)
 සභා 79, 128
 සභාපති 453 (19)
 සමපජ්ඣානුසාරාද 381
 සමපනාති 34 (69)
 සමපා 403
 සමපුණ° &c. 141, 307
 සමපුලු 34
 සමපුද්ගතිකකාරී 89, 92
 සමපුද්ගතිකකාරීසමාස 326
 සමප්පාපනච 405
 සමබ්නි° 316
 සමබ්නිචිතකාරී 89, 93
 සමබ්නිචිතකාරීසමාස 327
 සම්බ° 457
 සමබ්බා 367
 සමබ්බිට්ඨතිකකාරී 89f
 සම° 295, 343, 346, 405
 සමග &c. 309, 310
 සමණ 48, 343
 සමනාස් 400
 සමනාසාසි 406
 සමනාසද 406
 සමන්බ්දුරු &c. 400

සමකල 103
 සමනිදු 430 (9)
 සමර 40
 සමස් 323 (75)
 සමස්ඝරික 294
 සමකර 141
 සමකරන් &c. 169, 170, 171
 සමකරව්ව 303, 306
 සමා° 296 (68)
 සමාගම් 426 (75)
 සමාදර 408
 සමාද්ගමුලාදි 411
 සමානාධිකරණවිචග්ගණ 138
 සමාර 147 (64)
 සමාස† 323 (69)
 සමාසකුසා 294
 සමිප 66 (69)
 සමිර } 403
 සමිරණ }
 සමු(or මු)න්කා 367 (68)
 සමුදු 78, 405 (69)
 සමුදු 68 (68)
 සමුදු 405
 සමුදුර 78, 352, 405 (64)
 සමුභ 68 (69)
 සංග 140
 සංගත් 48
 සංගරු 331, 405
 සංචි 103, 404
 සංචිඤ 406
 සංචිනාම 154
 සංචිනාමවිචග්ගණ 141
 සංචිප 39
 සංරක් 380
 සංර 18, 343, 407
 සංරඟන්සද 97
 සංරක් 341 (35)
 සංරක්කු 358f (68c)
 සංරග 404
 සංරණ 331, 343 (64)
 සංරදස්සද 51, 53
 සංරබර 388
 සංරච 382 (75)
 සංරමප 375 (65)
 සංරගන් 380 (14)
 සංරව් 367 (69)
 සංරස &c. 221, 331
 සංරසද 51, 53
 සංරස් 388
 සංරසර 388

සංරසිප 330
 සංර 328
 සංරිත් 47
 සංරු 343
 සංරවත් 382 (75)
 සංරවපිත්තල 367
 සංරන්කු 380f (26)
 සංර 404
 සංරලි 367 (65)
 සංර 221, 349
 සංරදල 404
 සංරක 221
 සංරණ &c. 227, 229, 289f, 460
 සංරාද 375 (65)
 සංරාම 382 (75)
 සංර 382, 352
 සංරණ 400
 සංරච්ඡ 403 (75)
 සංරාණ 400
 සංරිද 404
 සංරවත් 343 (75)
 සංරාචි 367 (69)
 සංරිකු 402
 සංරස් 388
 සංර 343
 සංරක් 402
 සංරදර 402
 සංරල 402
 සංරලස 221
 සංරර 316 (64)
 සංරිඝණ 402
 සංරන් 134
 සංර 309, 311, 334, 403, 427
 සංරකරුවාල 335
 සංරපිරිවර 334
 සංරමුලිත් 462f
 සංරල 404
 සංරස් 346
 සංරසු 146, 149, 346
 සංරස්ඝරස් 402
 සංරසා 405
 සංරි 231
 සංරිනව 311
 සංරගාදර 54, 103
 සංර 129
 සංර 316
 සංර 367 (65)
 සංරිලිගම් 367 (75)
 සංරඤ† 3, 66, 67 (68)
 සංරණන්† 16, 34 (69)
 සංරණාස 3, 66, 347f (64)

සංසිද්ධ &c. 229, 235
 සංසාර 34, 316 (69)
 සං 313
     සා 45, 311, 343, 437f
 සාක්කු 375 (68c)
 සාක්කිකාර 411 (9)
 සාගර 405 (69)
 සාද &c. 221, 227, 341
 සාද (or සා)රණ 67
     සාදර 334, 455f (69)
 සාදික්කා 367 (68)
 සාදු (or ධු) 313, 314
 සාධන 178 (69)
 සාධපු &c. 380, 390f
     (68c)
 සාප 429 (69)
 සාමධු 367 (68c)
 සාමනෙර 152
 සාමාන්‍යයෙන් 306
 සාමාන්‍යලිඛන 70
 සාමු 176, 381 (14)
     සාමු 423
 සාය 375 (64)
 සායම්ථ 367 (75)
 සායල් 367 (75)
 සාර 140f, 221, 343,
     352, 405, 466
 සාරවත් 450
 සාලී 108
 සාලාල 375 (9)
     සාලිස 145, 352
 සාථ 352 (68c)
 සෑකථ 66 (69)
 සෑතම 235
 සාට 49, 349
     සෑවැස් 402
 සෑණ 37, 353 (64)
 සෑණෙකින් 308
 සෑතම 235, 387, 406
 සෑතිරී 75, 121
     සෑතැල්ම 69 (64)
     සෑඳෑ 50, 403
 සෑන්ද්‍ර 50, 79, 403
     (68)
 සෑතම 235
 සෑල් (or ස්)සෑම්බර
     &c. 378 (64)
 සෑප 66 (64 & 69)
 සෑපිත්ති 75, 122
     සෑබ්වත් 306
 සෑබ් 68 (68)
 සෑම 172
 සෑමද, &c. 303
 සෑර 183

සෑරය (or ම)ටි 130
 සෑරම 235
 සෑරිසර 222
 සෑරෙන් &c. 306, 308
 සෑමේ 457
 සෑල්දිරි 378 (69)
     සෑලකර 66, 406,
     455f
 සෑල 235
     සෑවුල් 367
     සෑමවාම 159, 172
 සෑ 313, 314
 සෑදල 378 (69)
 සෑමද 235
 සෑම 141, 159, 160
 සෑමදම 303
     සෑවුනි 401
     සෑසි 401
 සෑම 196, 235
 සෑමහන 66, 456
 සි 261, 313, 341, 343
 සිසි 403
 සිකුරු 66, 409
 සිභ 224
 සිභන 92
 සිභ 405
 සික්කෙ 375 (14)
 සිට 341
 සිටි 187, 406
 සිටු 118
 සිත් 55, 80, 133
 සිත්ත (or ක)ර &c.
     44, 55, 354 (4)
 සිත 224, 405
 සිතාසිථ 375 (69)
 සිතියම } † 44 (75)
     සිතූකම }
 සිම 235
 සිබ 288f, 296, 298
     සිබාපි 406
 සිදත්සකර 4
 සිද්දි 375 (69)
 සිද් (or ද) 232, 339
     සිද 400, 404
     සිදකර &c. 61
 සිදුරු* 131, 338
     සිදුවත් 402
     සිදුම 99
     සිදුසත් 401, 428f
     සිදු 405
     සිදුරු 404
 සිමද 235
 සින්ද 224
 සිත් 186 (68c)

සිත්තකර 411
     (69)
     සිත්තම 367 (75)
 සිංහම 235
     සිනි 306
 සිනිදු (or දු) 61
     සිප් 80
 සිප්ම 367 (75)
 සිප්පි 375 (19)
     සිප්පල් 426 (75)
 සිප්පි 352 (19)
 සිප්පි 378 (17)
     සිංඛි 232, 339
 සිමෙන්ති 375, 378
     (69)
 සිම 149, 158, 346
 සිකන්දරු 409
     සිකල් 346
 සිකුල 160, 173, 346
 සිකුම 346, 405, 420
     සිමෙන්තිම 402
     සිමෙන් 404
 සිර 346, 368
     සිරද 404
     සිරි &c. 391, 400
     සිරිතන 400
 සිරිත් 47, 80 (75)
 සිරිල 80 (69)
 සිරිම 375 (75)
     සිරිල් &c. 402
     සිරිලාර 405
     සිරි 144f
 සිරිපද 127
 සිරිපා 104
     සිරිල් 144f
     සිට 402
 සිරිල් 116
 සිරිල් 380
     සිටු 352
 සිරිලා 131, 144
     සිල් 346, 354
     සිස 341
     සිසාර 40
     සිසි 402, 404
     සිසිරකර 402
 සිසි 313
     සිස 404
     සිසල 1, 354
 සිහි 134, 295
     සිහිත් 405
     සිහිල් 295
     සිහ 77, 103, 404
     සිහල 1, 66, 134,
     390f

පි 145f, 314, 331, 404
 පිච්චු 367, (68)
 පි.ත^o 134, 343
 පිතක්කාරම 367 (75)
 පිඡ් 367 (69)
 පිඡු 375 (68c)
 පිමා 128
 පියා 105f, 367
 පි.ර 235
   ප 144f, 316, 334, 341
 පුක්කානම 367 (75)
 පුකර 316
   පුච 346
   පුගත් &c. 400, 402
   පුගක 316, 334 (69)
 පු 409
   පුගත් 405
   පුච්චිත 316 (69)
   පුඡ 341
 පුඡංඉ^o 367 (68)
 පුඡු⁺ 37 (70)
 පුඡුත්(or උ)චත් 56
   උ, &c. 75, 112, 121
 පුඡු^o 56, 60, 135, 405
   පුඡුඋඋ 402
 පුඡුමාලිඡ් 437
   පුඡුමා 81
   පුඡුත්^o 335
   පුඡුත්තුරු 335
   පුඡුත්තර 14, 66
   පුඡුකීල (or කීල) 316
   පුඡුකර 402
 පුඋ 380
   පුඡුච්චු 316
   පුඡුත 375 (69)
   පුඡුමිඡ්ඡි 316
   පුඡු 346
 පුරකල්⁺ &c. 75
   පුර 97, 402
   පුරමක 402
   පුරනිච්චත් 402
   පුරපුර 327
   පුරලෝ 402
   පුරු 325
 පුරුච්චු⁺ 368 (68c)
 පුරුඡුත් 382
 පුරුල 128, 403 (64)
 පුරුල 368 (69)
 පුරුඡු 380 (68)
   පුච්⁺ 301, 346
   පුච්ඡ 343
   පුච්චත් 353, 405
   පුච්චත් 145f

පුච්චු 60
 පුච්චු(or ග)උ 44, 134
   316
   පුඡුත 381 (69)
 පුඡු.මුල 414
   පුඡුඡි 316
   පුඡුඡු 404
   පුච් 39, 139, 405
   පු.ගම 368 (75)
   පු 313, 144f, 352
   පුඡුඡුම 346
   පුඡුඡි 378 (69)
   පුච 346
   පුඡු 66, 130
   පුඡු,ගම^o 368 (75)
   පුඡු 368 (68)
   පුඡුකීම⁺ 368 (75)
   පුඡුඡු 54, 78, 346 (9)
   පුඡුඡුඡුඡු 54
   පුර 223
   පු 346
   පු 313, 314, 261f
   පුඡුඡු 368 (68c)
   පුඡුකරනාඡිත් &c. 378
   (14)
   පුඡුච්ච 368 (19)
   පුඡුච 303
   පුඡුත් 402
   පුඡුත්චච 429
   පුඡුඡු 405
   පුඡුඡුඡු 303
   පුඡුඡුඡු 68 (14)
   පුඡුඡුඡුඡු 66, 409
   පුඡුඡුඡු &c. 72, 119
   පුඡුඡු 101
   පුඡුඡුත් 306
   පුඡුඡුඡුත් 311, 428f
   පුඡුඡු 76 (60)
   පුඡුඡුඡුඡු 129, 368
   පුඡුඡුඡුඡු⁺ 66, 368
   (75)
   පුඡුඡු 46
   පුඡුඡුඡු 378 (69)
   පුඡුඡුඡුඡුඡු 368 (75)
   පුඡුඡුඡුඡු 368 (65)
   පුඡු 300, 301, 311, 405, 460f
   පුඡුඡු (or කී) 298, 299
   පුඡුඡුඡු 402
   පුඡුඡු 375
   පුඡුඡුඡු 68 (68)
   පුඡුඡුඡුඡුඡු 433 (17)
   පුඡුඡුඡු 69, 368 (68)

පුඡුර(or ර)ඡු 159, 172
 පුඡුච්චම 368 (75)
   පුඡුඡු 328
   පුඡුඡුර 321, 403
   පුඡුඡුඡු 202
   පුඡුඡුඡුඡු 402
   පුඡුඡුඡුඡු 135
   පුඡුඡු 402
   පුඡුඡුඡුඡු 409
   පුඡුඡුඡු 223
   පුඡුඡුර &c. 76, 306 (4)
   පුඡුඡුඡුර 378 (64)
   පුඡුඡුඡුඡු 375 (26)
   පුඡුඡුඡු⁺ 129
   පුඡුඡුඡුඡුඡු (or පු)ඡු 335 (27)
   පුඡුඡුඡුඡුඡු 149
   පුඡුඡු⁺ 407
   පුඡුඡුඡු 2 (69)
   පුඡුඡුඡු 223
   පුඡුඡුඡු 378 (69)
   පුඡුඡුඡුත් 368 (75)
   පුඡුඡුඡුඡු 375 (69)

ඡු.

පුඡුඡුඡුඡුඡුඡුඡු 10
   ඡු 148, 346
   ඡුඡු 131
   ඡුඡුඡුරු &c. 75 (70)
   ඡුඡුඡු 225, 227
   ඡුඡු 231
   ඡුඡුඡු 130, 368
   ඡුඡු 14, 248f (64)
   ඡුඡුත් 149
   ඡුඡුඡු 148, 352f
   ඡුඡුඡුඡුඡු 149
   ඡුඡුඡුරු 111
   ඡුඡු 221, 459, 80
   ඡුඡු 15 (64)
   ඡුඡු (or උ)ඡුත් 61 (75)
   ඡුඡුඡුඡුත් 329 (75)
   ඡුඡුර 40
   ඡුඡුඡුඡුඡුඡුත් 308
   ඡුඡුත් 201f, 405
   ඡුඡුඡු, 309, 310
   ඡුඡුඡු 130
   ඡුඡුඡුරු 111
   ඡුඡුඡුඡුඡුඡුඡු 329, 368 (68)
   ඡුඡු 221, 339
   ඡුඡුත් 465 (37)
   ඡුඡු 79 (69)

හබල් 133
 හබලපෙති 386 (69)
 හම 405
 හංචිබන්දා 368
 හංචිබව 449
 හංචිබංකාර 368
 හම 221
 හමද 230f
 හංචාර 147, 295
 හස 404
 හසිසෙත් 441
 හර 40, 339, 343
 හරක් &c. 75, 115,
 329f, 341
 හරණ්‍යකටු 378 (68c)
 හරව 227
 හරස් 455
 හරි 160, 231, 312f, 368
 404, 405, 468
 හරිතස්ස &c. 222, 227
 හරිහස්සෙ 235
 හරිය 457
 හල්† 7, 58, 79
 හල 221
 හලස්සද 97
 හලකකබ්බද 97
 හලක 221f
 හවිතිරිය 188
 හව්භි 130
 හව්ස් 410 (75)
 හවුරුදු 131
 හඟ 130, 347
 හඟ් &c. 75, 109,
 332, 404
 හඟ්භෝජන 329
 හස 341
 හසුත් 134
 හසුරුව 227
 හහ (or හා) 313
 හල 40, 145f
 හංග &c. 227
 හංගුළු 34
 හංස &c. 77, 103
 හා 104, 219, 309, 311,
 313
 හාක්ක 378 (69)
 හාත්පස &c. 305
 හානි 42 (69)
 හානිකර 158f
 හාංචි &c. 71, 125, 176f
 හාමුදුරු 152 (26 pl.)

හාරවි 378 (69)
 හාර්ත 379 (69)
 හාර 43, 140f, 221, 352
 හාර 444
 හාල් 386 (75)
 හාව 227
 හාසමග 309f
 හාසා 313
 හැකි 185
 හැඟ 235
 හැට්ට 127, 368
 හැට 145
 හැබ 464f (69)
 හැභි 248
 හැත්තා 149
 හැත්තම 69 (64)
 හැතිරී 121
 හැදි 88 (72)
 හැද්ගා 470
 හැඳ 235, 317
 හැන්ද 79 (68)
 හැප්පිනි 75, 122
 හැප 235
 හැබු 452 (68)
 හැබුවට &c. 306
 හැම 159, 172
 හැමද &c. 303
 හැසි 308f
 හැර 237f, 309, 310
 හැරගණ 42
 හැරමිච්චි 130, 430
 හැර 235
 හැරල 235
 හැරිදි 131
 හැසිර 236
 හැළි 130
 හැංග 235
 හැර 235
 හි 341, 344
 හික්කා 344 (68)
 හික්මට &c. 229, 235
 හිග 224, 398
 හිගමත් 395 (75)
 හිඟ 405
 හිඟු 43
 හිට (or හිටත්) 311
 හිණි 405
 හිත් 80 (75)
 හිත්තියා 463
 හිත &c. 44, 224, 235,
 339, 344

හි(or හි)තුල් 46
 (75)
 හිතුමක් 450
 හිසෙයි 455
 හිසෝපදේශ 418 (69)
 හිද 232, 339
 හිඳ 235
 හින්ද 224
 හින්ද 309, 310
 හිත්ඳ 235
 හිත්තා &c. 75 (12)
 හිම 339
 හිමරස් 402
 හිම 404
 හිමලය 421
 හිම 107, 327
 හිමුදුරි 410f (69)
 හිස 344
 හිර (or හී) 78, 324,
 346, 368, 390
 හිරකාර 429
 හිරමණ 368 (65)
 හිරවරණ 324
 හිරි 407
 හිල් 295 (75)
 හිවල් 116
 හිස් 295, 346, 354
 (75)
 හිහි 313
 හිංසා† 296 (68)
 හි 130, 185, 219, 261
 හිත 134
 හිත්තෑරේ 306
 හිත 86, 127
 හිරි 111
 හිර 235
 හුගත් 159, 170, 409
 හුණ්ඩු 368 (68)
 හුණ 341
 හුණ 37, 46, 385
 (70)
 හුණ්ඩුමක් 406
 හුණස් 403
 හුණස්ස 403
 හුද 405
 හුදකලා &c. 306
 හුත් 420
 හුන්හි &c. 75 (50)
 හුමස් 45, 133
 හුසි 313
 හුර 313

a The form හම්බව is more commonly used.

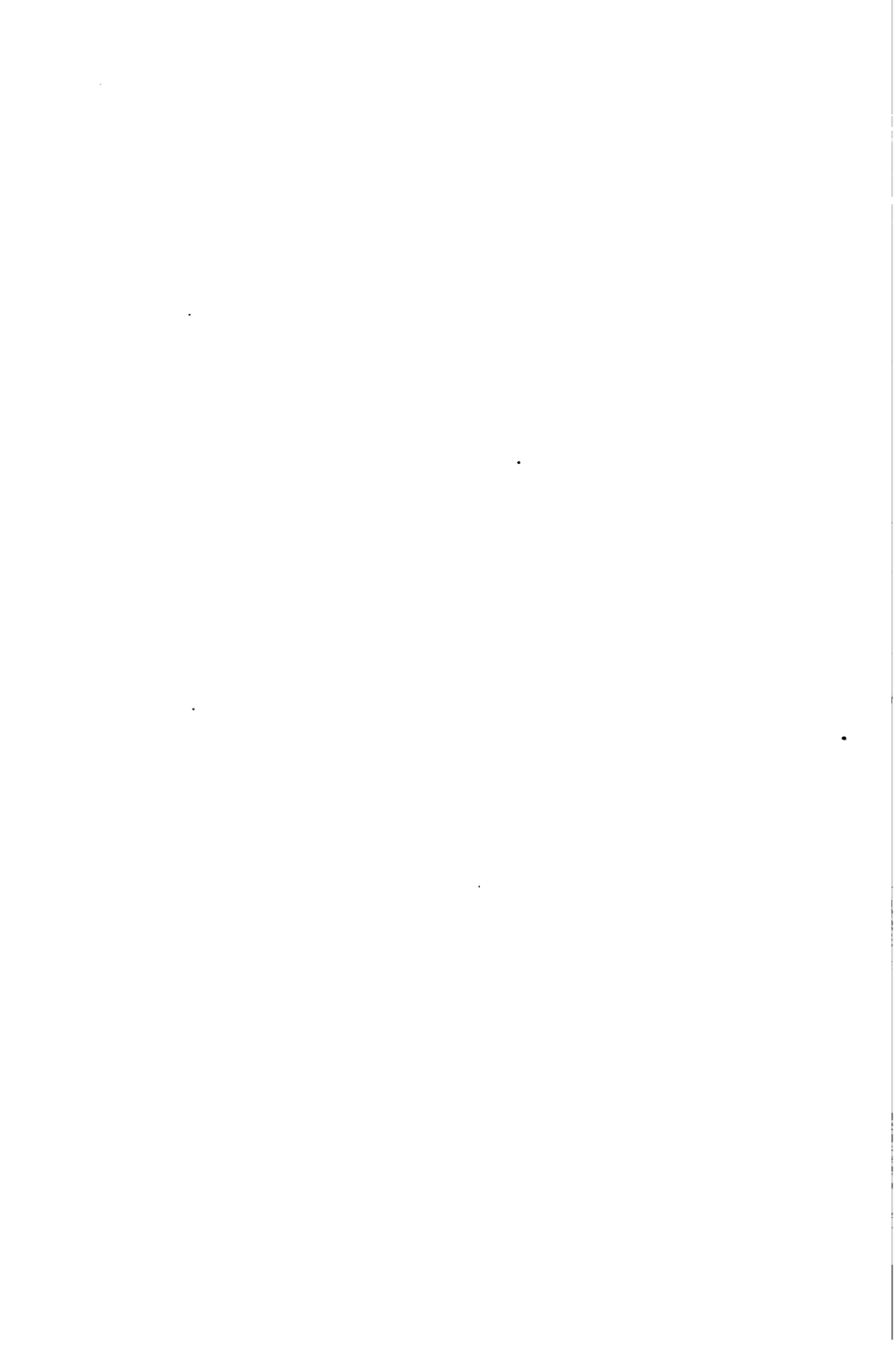
හුරු 48
 හුරු 313
 හුල 58 (75)
 හුලක 128
 හු 388 (68c)
 හුනිම 368 (75)
 හුලු 111
 හුර 223
 හුරු 43
 හු 339
 හාද 6, 80 (69)
 හෙත් 313
 හෙවි 108, 368
 හෙට &c. 303
 හෙත 127
 හෙපු 368 (68c)
 හෙම 405
 හෙමකුළු 402
 හෙමපිටිසා 466 (68)

හෙමබා 313f
 හෙමන් 306
 හෙසි 313
 හෙසින් 81
 හෙර *vide* හෙර
 හෙරලි 68, 341 (69)
 හෙල 139
 හෙවන් 312
 හෙල 3f, 224, 354, 405
 හෙල(or ල)ලි 60
 හෙලිල්ලු 60
 හෙළ 3, 134, 354
 හෙ 163, 313
 හෙතු 129
 හෙත 440 (9)
 හෙම &c. 322
 හෙර 379
 හෙවා 104
 හෙත &c. 388

හොත් 312
 හොද° 68, 139, 301
 හොදදපා, } 77
 හොදදමා }
 හොදකම 458
 හොදට &c. 306
 හොදේ 322
 හොත 223
 හොර° 100
 හොරකමකර 179
 හොරණ 129
 හොර 68, 306
 හොරේ 313
 හොළ 313
 හො 166f, 312f
 හොඩ 2, 130
 හොද 223
 හොසියා 313, 314

with kind regards from Donald Ferguson
SINHALESE VERBS

REDUCED TO

CONJUGATIONS.

THE PRINCIPAL PARTS BEING GIVEN IN FULL, AND THE
FORMATION OF THE OTHERS INDICATED; WITH THE MEANING
IN ENGLISH, AND ILLUSTRATION OF IDIOMATIC USAGE.

සිංහල ක්‍රියා වචන

පිළිවෙළේ ආකාරය

සහ

ඒවා ඉංග්‍රීසියෙන් කෙරුම්කරදීම.

BY

Rev. C. Carter.

COLOMBO:

PRINTED AT THE WESLEYAN MISSION PRESS.

1883.

London

Luzac & Co., (Opposite the British Museum)

~~h hoo~~
h h

5/

P R E F A C E .

THE compiler of this little work many years ago felt the need of a classification according to some natural order of the Siphalese verbs; and as the only way in which this could be done was, to collate all the verbs in the language in order to discover the underlying principles of unity in their apparent differences, he began some preparations towards this end; but was prevented by the pressure of more important work from carrying it out or even doing much towards it. The task, however, being now completed, and the verbs reduced to their only possible conjugations, the compiler presents this scheme with hope and confidence that it will greatly facilitate the acquisition of the language by Europeans in Ceylon.

Besides, in the present scarcity of dictionaries, it will be found of considerable service as a vocabulary of the most important part of the language; containing nearly seven hundred verbs with the meaning or meanings attached to each, and additional illustrations of the application and peculiar usage of many of the verbs.

The second, or English and Siphalese part, will not only facilitate reference to the first part, but will also be of special service to the Siphalese learner of English; giving the meanings of the English word in Siphalese, the parts of those irregular English verbs which the vocabulary contains, and indicating by the Siphalese when the English verb may be used both transitively and intransitively. For example "Break, broke, broken, කඩවනවා, කැබෙනවා" shews at a glance the parts of the English verb and that it may be used in the sense of both the Siphalese forms given.

කැබෙනවා and කඩවනවා &c. might be regarded as Voices of කඩවනවා &c; which would then leave three conjugations. But since the formation of the Involitive and the Causative is in its general principle identical in all three, it is simpler to put the involitives and causatives of the other conjugations together into distinct classes or conjugations, and so exhibit their uniformity, and avoid the confusion there would be if each of the conjugations were followed by an involitive and causative voice; especially as some verbs have no involitive form, some make it from the causative, and others undergo some changes in meaning.

In Siphalese, as in all languages, there are irregulars, but it is surprising when all are gathered together, how few they are. The Siphalese language is one well worth acquisition not only by those whose calling or profession renders it necessary, but by persons of linguistic tastes, for the sake of a knowledge of its wonderful and beautiful structure, allied closely as it is to the great Indian classic tongue, and of which structure acquaintance with European languages, with Greek and Latin and the Semitic tongues affords no idea. In addition to the honourable parentage of Siphalese, there is no doubt that of late years the language has been greatly enriched by the interest which learned natives have taken in it, and by their efforts to bring out of ancient stores a larger vocabulary into more general use. The knowledge which many possess of their ancient literature is very extensive, and the command which they have of it, and the ease and propriety with which they make the ancient vocabulary assist the modern is very remarkable. There is a great movement of intellect and upheaval of society; and various interests which have now to be defended—whether on religious or merely intellectual questions—has called forth and is calling forth a large amount of mental power and greatly enriching and developing the resources of the language.

Some time ago the writer and others had to maintain—pundits to the contrary notwithstanding—what he still believes, that for the Christian Scriptures the style and usage should be strictly modern, though neither colloquial and low nor ungrammatical. But whilst maintaining this, and conceding the question of spelling, where it does not affect the established pronunciation of a word, he is not insensible to the valuable work which learned natives, whether buddhists or christians, have done and are doing—a work which they alone can do—in developing the language and bringing its wealth to the surface. With the advent of new and enlarged ideas by the friction of mind with mind and the introduction of all branches of learning, they furnish the words with which to express those ideas and bring that learning gradually within reach of the masses. The language is thus becomiag enriched, and, with increasing facilities for the acquisition of Indian languages, it is to be hoped that the number of Europeans who study them will greatly increase.

Auckland.

New Zealand, 1882.

ABBREVIATIONS.

---

caus... .. causative voice.	reg... .. regular.
fr... .. from.	ir... .. irregular.
hon... .. honorific.	pres... .. present tense.
Neg... .. negative.	past... .. pasttense.
invol... .. involitive voice.	p p. or pf. pl. perfect participle
vol... .. volitive voice.	v. n... .. verbal noun.
trans... .. transitive voice.	fig... .. figurative(ly).
intrans. ... intransitive voice.	lit... .. literal(ly).
imper... .. imperative mood.	v. i... .. verb intransitive.
pl... .. plural.	v. t... .. verb transitive.

EXPLANATIONS AND REMARKS.

1. "Roots of one syllable" &c. means, of one syllable &c. in the *root*, or what remains when the termination of the present tense (භවා) is thrown off.
2. A "Mutable vowel" means, a vowel which undergoes and must undergo a definite change for the formation of the various parts from the root of the present tense.
An "Immutable vowel" means, one which must not be changed.
3. The verbs are classified in their respective conjugations according to their vowels, which may be either written vowels or the inherent unwritten vowel ආ. E. g. The vowels pronounced with කඛ, the root of කඛභවා, are ආ ආ, though they are not written; the vowels in වදුර(භවා) are ආ ආ ආ, the middle one only being written; in ආකුල(භවා), ආ ඬ ආ; in පුපුර(භවා), ඬ ඬ ආ; in ඉසි(භවා), ඉ ඉ; in දකි(භවා), ආ ඉ.
4. To form the past tense of කඛ, the vowels ආ ආ are changed to ආ ඬ and වා is added as the general termination: as කැඩුවා.

The second and third conjugations have also a past tense in **ඇ, ඊ**—though it is seldom used in conversation—to which, not **ච**, but the old terminations must be attached: as pres. **කබමි**, past. **කැබිමි, කැචිය &c.**; pres **අදිමි**, past **ඇදිමි &c.**

5. The v. n. may also be made from the same form by substituting **ම** for **මි**: as **කැබිම, ඇදිම**. Other vowels require other changes which will be found given in the lists.

All the verbs have a v. n. in this form (**ඊම**)—except the first conjugation, which has **ඇම**—and these are used both as abstract and concrete, more frequently as abstract. But many of the second and third conjugations have also a v. n. in **උම**: as **කැඳුම, ඇඳුම, ඇඳුම, බිඳුම**. This form is generally concrete.

6. Only the common or general form of the tenses is given; but this can be easily changed into all the required forms:—as, **කභචා, කභා, කභාභාචු, කභෙන්, කමි, කචු, කචි &c**; **කැචා, කැ, කැචාචු, කැචේ, කැචෙමි, කැචෙචු &c.**
7. The Present tense throughout is **භචා &c.** attached to the root. The changes required to form the p. p., past and v. n. are given in their respective places.
8. The Present participle is formed by adding **මිත්** to the root of the pres:—as, **කමිත්, කචමිත්, අදිමිත්, කැබෙමිත්, කරචමිත්**.
9. The continuative participle—expressing Whilst or During—is formed by adding **ඤ්ඤි** to the root of the pres:—as **කඤ්ඤි, කචඤ්ඤි, අදිඤ්ඤි, කැබෙඤ්ඤි, කරචඤ්ඤි**.
10. The Perfect participle of the first and second conjugations is formed by adding **ආ**, and of the fifth conjugation by adding **චා**, to the root: as **කා, කචා, කරචා**. The few exceptions there are will be given. In the third and fourth conjugations the p. p. is given throughout, as its forms are not quite so easy for the learner to remember.
11. The Verbal noun of the fourth conjugation has been omitted; its form following the p. p. regularly by the addition of **ම**:—as, p. p. **කැබි**, v. n. **කැබිම**.

12. The Verbal nouns of invol. and vol. verbs are one in form; but, where necessary, the distinction can be made by adding to the p. p. of the required verb some determinate or suitable verbal noun. E. g. *කැවීම* is from both *කඩනවා*, and *කැබෙනවා*; but we may say *කඩාදැමීම* for the former, and *කැවීම* for the latter, *වුදුආරීම* and *මිදීම*.

13. Besides the adjectival form *කැවූ, කැඩුණු &c.*, there is one made by attaching *පු* to the p. p. of all conjugations except the fourth: as *කපු, කඩපු, කරපු, ආදපු, කරවාපු*. Its force is often that of the perfect tense *කර තිබෙනවා*.

14. Imperative mood.

A. Imper. of the first, second, third and fifth conjugations.

i. The lowest form is made (a) by the addition of *ව*, pl. *ව* to the root of the pres:—*කව, කව්; කඩව, කඩව්, *පසු පසුව, පනව්; කරව, කරව්*. Neg. *නොකව, නොකව්; නොකඩව, නොකඩව් &c.* (b) by the addition of *පිය*, pl. *පියලා* to the p. p.:—*කපිය, කපියව්; කරපිය, පැනපිය, කරවාපිය*. Neg. *නොකපියව, නොපැනපියව් &c.* The pronouns which belong to all these forms are *තෝ නොපි*.

ii. The more respectful form is made by the addition of *පන්*, pl. *පලා*, to the p. p.—as, *කපන්, කපලා, කඩපන්, කඩපලා, ආදපන්, කරවාපන්*. The neg. is made from the root of the pres.—*නොකවන්, නොකඩලා*.

B. Imper. of the fourth conjugation.

i. The lowest form is from the form of the present tense; *කැබෙව, කැබෙව්, බැඳෙව, බැඳෙව්, වැටෙව, වැටෙව්*; Neg. *නොකැබෙව, නොකැබෙව්*.

ii. The more respectful form is made by the addition of *යන්*, pl. *යලා*, to the p. p., but with the *ඊ* shortened:—as *කැවියන්, කැවියලා, බැඳියන්, බැඳියලා, වැටියන්, වැටියලා*. The neg. is made from the form of the pres:—*නොකැබෙවන්, නොකැබෙලා, නොබැඳෙවන්, නොබැඳෙලා*.

---

* Contracted form of *පනව* (see table imper. ii. *පෙර*).

C. The honorific imperative, or Precative, is made by adding මැනව to the past tense with its final vowel shortened:—කැවමැනව, කැබුවමැනව, බැඤ්මැනව, බැඤ්න මැනව, පැමිණෙවුම මැනව.

15. Permissive mood.

(a) First person pl.—මු added to the root of the pres:—
 සමු, කපමු, අදිමු, බැඳෙමු, කරවමු. Let us eat &c.; properly it is hortative.

(b) Third sing. and pl. This is made from the past tense:—
 කැවෑවේ, ගියාවේ, සැඳුවාවේ, ඇද්දවේ, බැඤ්නාවේ, කෙරෙවුවාවේ, or with සු—සුවාවේ added to the p. p. of all except the fourth conjugation—as කාසුවාවේ, සාදසුවාවේ ඇඳසුවාවේ, පවුණුවාවේ. Let him eat &c. (since he wishes).

16. Optative mood.

Lengthen the final vowel of the root of the pres. and add වා:—as කාවා, කරවා, දකිවා, පෙහෙවා, පවුණුවාවා.

The Permissive and Optative may be considered as divisions of the Imperative mood; and these are the only forms in general use, but the ancient language gives a distinction between sing. and pl. &c.

17. Conditional mood.

Besides the conditional construction by means of යමි and කුමුත් added to the indicative mood of the various tenses, there are two forms of conditional mood to express the idea more indefinitely. They are both strictly aorist or future, either absolutely or subjectively.

(a) From the root of the present tense:—කනොත්, කනත්, කරනොත්, කරනත්; අදිනොත්, අදිනත්; බැඳෙනොත්, බැඳෙනත්. “If (one really) were to eat”, &c.; “Though (one really) were to eat” &c.

(b) From the past, a form more used:—
 කැවෙත්, කැවත්; සැඳුවෙත්, සැඳුවත්; දුටුවෙත්, දුටුවත් බිඳුනෙත්, බිඳුනත්; කෙරෙව්වෙත්, කෙරෙව්වත්. “If (one) ate, were to eat” &c. “Though (one) ate” &c.

18. A few verbs which are vol. and trans. in form, are intransitive in meaning; but all exceptions are marked as they occur.
19. The designation "Involitive and intransitive voice" must be understood to express the general character of the verbs. All are intransitive; but all are not necessarily in all cases involitive. When a living being is the subject of the verb, it can often be understood only from the context whether the action is voluntary or involuntary. In the former case they often require to be rendered into English with the help of a reflexive pronoun. E. g. *ඔහු සිම වැටුනා* might be either—He accidentally fell to the ground—or—He threw himself down. The English—He fell to the ground—presents the same ambiguity. *බැඳුනෙමි* I bound myself—voluntarily became bound. *වැරුනෙමි* I turned, voluntarily.

In the perfect tense this voice is often used to express the state of the subject without determining whether it is voluntary or involuntary:—as *බැඳී සිටින අයවලු* Persons who are bound: that is, who have bound themselves, or have been bound by others, or (fig.) who are under obligation.

20. It will be observed that the force of euphony in the case of verbs of the causative form when no vowel precedes the characteristic *ව*, often slightly changes the form of the word, the *ව* becoming assimilated to the preceding consonant:—as, *වැලැක්කුවා*, which may also be written *වැලැක්වුවා*, from *වලකුවා*; but it would be harsh to say *ඉවැන්වුවා* instead of *ඉවැනනුවා*, from *උවනුවා*.
21. In the vocabulary a comma between words shews that there is little or no difference in meaning, but a semicolon indicates a considerable distinction:—as *Incite, instigate. Distinguish; explain; separate; select, choose.* see *වෙන්වනවා*.

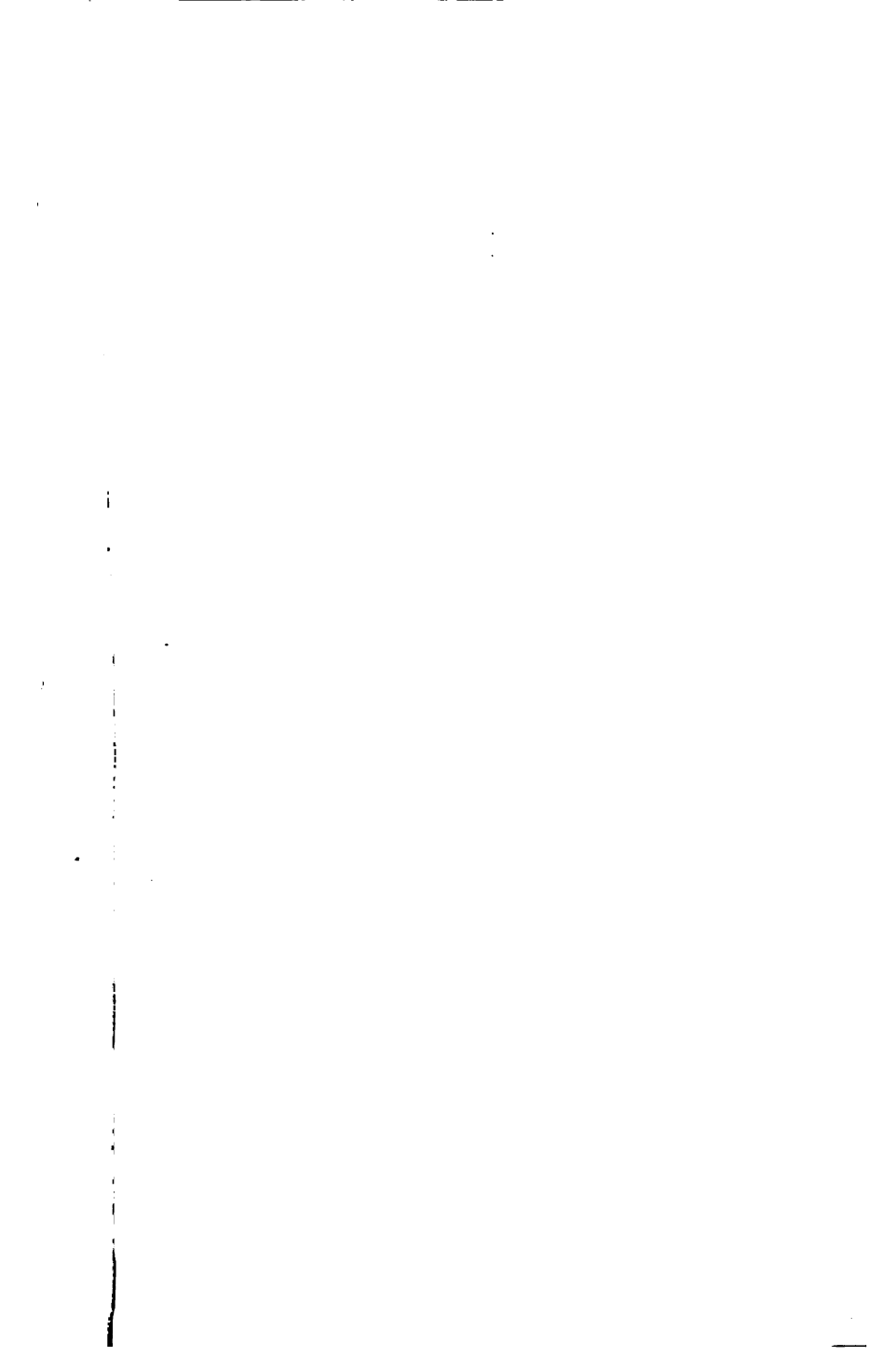
TABLE OF THE FIVE CONJUGATIONS;

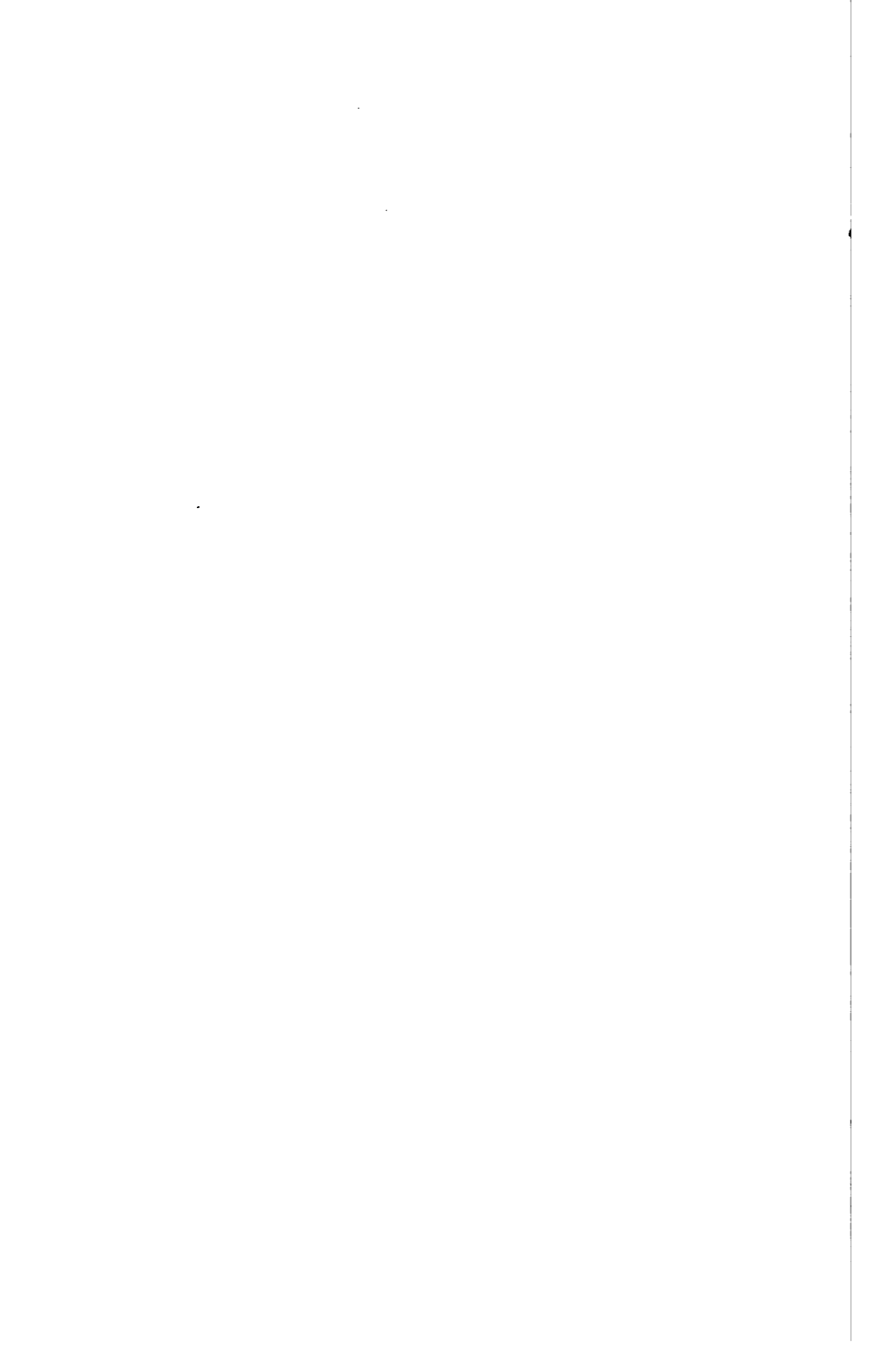
SHOWING THE FORMATION OF THE PARTS FROM THE ROOT OF THE VERB.

Vowels of the

Pres-for Fut. <i>add.</i>	Present.		Future.		Past.		Past Perfect.	
	<i>pres.</i>	<i>fut.</i>	<i>pres.</i>	<i>fut.</i>	<i>Past.</i>	<i>Perfect.</i>	<i>Pf. pl.</i>	
1st ඉ or ආ ;	ක, යා.	කානෙ, ඉසෙ, එරෙ.	කානෙ, ඉසෙ, එරෙ.	කානෙ, ඉසෙ, එරෙ.	කා, (වා)	කා, (වා)	කා, (වා)	කා, (වා)
2nd ඉ ආ &c ;	කම, සෙද, මත &c.	කම, සෙද, මත &c.	කම, සෙද, මත &c.	කම, සෙද, මත &c.	කානු, (වා)	කානු, (වා)	කානු, (වා)	කානු, (වා)
3rd ඉ ඉ &c ;	පනි, ඉසි.	පනි, ඉසි.	පනි, ඉසි.	පනි, ඉසි.	පානා, (ආ)	පානා, (ආ)	පානා, (ආ)	පානා, (ආ)
4th ආ එ &c ;	කාබෙ, ඉසෙ, එරෙ.	කාබෙ, ඉසෙ, එරෙ.	කාබෙ, ඉසෙ, එරෙ.	කාබෙ, ඉසෙ, එරෙ.	කාබු, (ආ)	කාබු, (ආ)	කාබු, (ආ)	කාබු, (ආ)
5th ඉ &c ව ;	කබව, ඉරව, මසව &c.	කබව, ඉරව, මසව &c.	කබව, ඉරව, මසව &c.	කබව, ඉරව, මසව &c.	කාබෙටු, (වා)	කාබෙටු, (වා)	කාබෙටු, (වා)	කාබෙටු, (වා)
කගන්	කන්ට, කනාට, කන්ඛ	කන්ට, කනාට, කන්ඛ	කන්ට, කනාට, කන්ඛ	කන්ට, කනාට, කන්ඛ	කා, (වා)	කා, (වා)	කා, (වා)	කා, (වා)
කබනෙන්	කබන්ට, ..	කබන්ට, ..	කබන්ට, ..	කබන්ට, ..	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)
පනිනෙන්	පනින්ට, ..	පනින්ට, ..	පනින්ට, ..	පනින්ට, ..	පානා, (ආ)	පානා, (ආ)	පානා, (ආ)	පානා, (ආ)
කාබෙනෙන්	කාබෙත්ට, ..	කාබෙත්ට, ..	කාබෙත්ට, ..	කාබෙත්ට, ..	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)
කබවනෙන්	කබවන්ට, ..	කබවන්ට, ..	කබවන්ට, ..	කබවන්ට, ..	කාබෙටු, (වා)	කාබෙටු, (වා)	කාබෙටු, (වා)	කාබෙටු, (වා)
කගන්	කන්ට, කනාට, කන්ඛ	කන්ට, කනාට, කන්ඛ	කන්ට, කනාට, කන්ඛ	කන්ට, කනාට, කන්ඛ	කා, (වා)	කා, (වා)	කා, (වා)	කා, (වා)
කබනෙන්	කබන්ට, ..	කබන්ට, ..	කබන්ට, ..	කබන්ට, ..	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)
පනිනෙන්	පනින්ට, ..	පනින්ට, ..	පනින්ට, ..	පනින්ට, ..	පානා, (ආ)	පානා, (ආ)	පානා, (ආ)	පානා, (ආ)
කාබෙනෙන්	කාබෙත්ට, ..	කාබෙත්ට, ..	කාබෙත්ට, ..	කාබෙත්ට, ..	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)	කාබු, (වා)
කබවනෙන්	කබවන්ට, ..	කබවන්ට, ..	කබවන්ට, ..	කබවන්ට, ..	කාබෙටු, (වා)	කාබෙටු, (වා)	කාබෙටු, (වා)	කාබෙටු, (වා)

I No Tense.

VOLITIVE AND TRANSITIVE VOICE.

FIRST CONJUGATION.

The root consists of one syllable; its vowel is අ or ආ; p. p. ආ; past ඇවි; v. n. ඇම. E. g. ක, the vowel of which is අ, is the root of කනවි; and වා, the vowel of which is ආ, is the root of වනවි.

<i>pres.</i>	<i>p. p.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
කනවි	කා	කැවි	කැම	Eat, bite.
සානවි	සා	සැවි	සැම	Smear on.
දනවි	දා	දැවි	දැම	Burn, invol. & intrans.
ලනවි	ලා	ලැවි	ලැම	Lay, place.
හනවි	හා	හැවි	හැම	Bathe one's-self.
පනවි	පා	පැවි	පැම	Display, put forth to view.
බනවි	බා	බැවි	බැම	Let down, unload.
සානවි	සා	සැවි	සැම	Plough.

SECOND CONJUGATION.

CHARACTERISTIC:—උවි in the past tense.

I. Verbs with a mutable vowel in the first, and sometimes in the second, syllable of the root:—අ ආ changed to ඇ ඇ; උ උ to ඉ ඊ; ඔ ඔ to ඵ ඵ.

A. Roots of two syllables, vowels අ අ or ආ ආ; p. p. අ (or ආ) ආ; past ඇ (ඇ) උවි; v. n. ඇ (ඇ) ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
අඛනවි	ඇඛුචි	ඇඛිම	Cry, weep.
p. p. අඛ			
අඛනවි	ඇඛුචි	ඇඛිම	Shape, mould (images.)
අනනවි	ඇනුචි	ඇනිම	Knead.
අලනවි	ඇලුචි	ඇලිම	Take hold of, seize, hold.
අසනවි	ඇසුචි	ඇසිම	Hear, inquire.
		ඇනුම	The hearing, the question.

A (continued.)

	<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
	ආනනවා	ආඤ්චවා	ආනීම	Yawn.
	ආදනවා	ආද්චවා	ආදීම	Unite, couple, splice.
	කඩනවා	කඩ්චවා	කඩිම	} Break, break down.
p. p. කඩා			කඩුම	
කපනවා	කප්චවා	කපීම	කපිම	} Cut, cut off or down.
			කපුම	
කවනවා	කව්චවා	කවීම	කවිම	Feed, cause to eat.
කරකවනවා	කරකව්චවා	කරකවීම	කරකවිම	Make revolve, twirl.
කසනවා	කස්චවා	කසීම	කසිම	Scratch, itch.
කාරණවා	කාර්චවා	කාරීම	කාරිම	Hawk—with the throat
කෙටිනවා	{	කෙට්චවා	කෙටීම	Cause to take.
p. p. කෙටා		කෙටෙනව්චවා		
කෙරණවා	කෙර්චවා	කෙරීම	කෙරිම	Sift, clear out. [—v. i.
කලනවා	කල්චවා	කලීම	කලිම	Flow, rise—of water
				Dip in. v. t.
කල්වනවා	කල්ච්චවා	කල්චීම	කල්චිම	Cause to sink in, inlay; cause to flow over.
කසනවා	කස්චවා	කසීම	කසිම	} Strike.
කහනවා	කහ්චවා	කහීම	කහිම	
p. p. කහලා			කහුම	
කස්වනවා	see fifth conjugation			Cause to strike.
කර්ගසනවා	කර්ගස්චවා	කර්ගසීම	කර්ගසිම	Rectify, mend.
කාටනවා	කාට්චවා	කාටීම	කාටිම	Waddle.
තකනවා	තක්චවා	තකීම	තකිම	Regard, esteem.
p. p. තකා				
තනනවා	තන්චවා	තනීම	තනිම	Make, effect, grow.
තබනවා	තබ්චවා	තබීම	තබිම	Place.
තමබනවා	තමබ්චවා	තමබීම	තමබිම	Seethe; boil.
තලනවා	තල්චවා	තලීම	තලිම	} Bruise, beat, flog.
			තල්ම	
තවනවා	තව්චවා	තවීම	තවිම	Foment—with warm fluid.
දකකනවා	දකක්චවා	දකකීම	දකකිම	Drive along.
p. p. දකකා				
දකිනවා	දකිච්චවා	දකිචීම	දකිචිම	Show.

A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
දැනිනවා	දැනුනවා	දැන්වීම	Inform, make known to.
දමනවා	දැමුනවා } දැමිණවා }	දැමීම	Cast down, put.
දරනවා	දැරූවා	දැරීම (or ධ)	Bear, suffer.
දවනවා	දැවුනවා	දැවීම	Burn, burn up.
දව්වනවා	දැව්වනවා	දැව්වීම	Set a spring or trap.
හඟනවා	හැගුනවා	හැගීම	Raise, lift up.
p. p. හඟා			
හමනවා	හැමුනවා	හැවීම } හැමුම }	Dance. The dance.
{ හැඩනවා } { හැකනවා }	හැංගුනවා	හැන්වීම } හැංගීම }	Cause to mount.
හමනවා	හැමුනවා	හැමීම	Bend, curve.
හඝනවා	හැඝුනවා	හැඝීම	Kill, destroy.
හාවනවා	හැවුනවා	හැවීම	Bathe—not one's-self.
පහනවා	පැහැනවා	පැහැවීම } පැහැම }	Hope for, aspire to. The hope, the thing hoped for.
p. p. පහා			
පව්වනවා	පැව්වුනවා	පැව්වීම	Drive away, or along.
පලනවා	පැලූනවා	පැලීම	Split, cleave.
පාහනවා	පැහැනවා	පැහැවීම	Trample, trample on; tread out, thresh.
පායනවා	පැයූනවා	පැයීම	Shine forth, clear up:
පාසනවා	පැසූනවා	පැස්සීම } පැසීම }	Solder, weld, splice, graft.
පාහනවා	පැහැනවා	පැහැවීම	
පියාඹනවා	පියැඹුනවා	පියැඹීම	Fly, soar.
බඳනවා	බැඳූනවා	බැඳීම	Embrace—in the arms.
බලනවා	බැලූනවා	බැලීම	Look at, look after.
බහනවා	බැහූනවා	බැහීම	Insert.
p. p. බහ ir.			
මකනවා	මැකූනවා	මැකීම	Cross or blot out, obli- terate.
මරනවා	මැරූනවා	මැරීම } මැරුම }	Kill, destroy. The killing.
මවනවා	මැවූනවා	මැවීම	Create.

A (continued.)

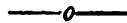
<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
වසනවා	වැසුවා	වැසීම	} Sew.
p. p. වස (ඉ) ir.	වැසුම	වැසීම	
මාණසවා	මැණුවා	මැණීම	} Aim—lit. and fig.
සවනවා	සැවුවා	සැවීම	Send—to 3rd person.
රඳනවා	රැඳුවා	රැඳීම	Collect, accumulate—in a heap or multitude.
රවනවා	රැවුවා	රැවීම	Frown, scowl.
ලබනවා	ලැබුවා	ලැබීම	Obtain, receive.
වබනවා	වැබුවා	වැබීම	Take or carry—a child in the arms.
p. p. වබ			
වදනවා	වැදුවා	වැදීම	Bring forth—of child-birth.
වද්දනවා	වැද්දුවා	වැද්දීම	Drive or force into. [out.
වනනවා	වැනුවා	වැනීම	Shake, wave; spread or lay
වරණවා	වැරුවා	වැරීම	Cease, have intervals.
පිරිවරණවා	වැරුවා	වැරීම	Associate with one's-self.
වවනවා	වැවුවා	වැවීම	Grow—plants, trees &c.
වසනවා	වැසුවා	වැසීම	} Cover, close.
වසනවා	වැසුවා	වැසීම	
වසනවා	විසුවා ir.	විසීම	Dwell.
සැරිසරණවා	සැරුවා	සැරීම	Transmigrate.
සාදනවා	සැදුවා	සැදීම	Make.
සංගණවා	සැංගුවා	සැංගීම	} Hide, conceal.
සංගණවා	සැංගුවා	සැංගීම	
කඳනවා	කැදුවා	කැදීම	Make.
කපනවා	කැපුවා	කැපීම	Snap, bite, chew.
කමනවා	කැමුවා	කැමීම	Blow—of the wind. v. i.
කළනවා	කැළුවා	කැළීම	Pour or empty out; sift.
කාරණවා	කැරුවා	කැරීම	Excavate, dig, scopp or cut out or through.

B. Roots of three syllables, vowels, ආ ආ ආ; p. p. ආ ආ ආ; past. ආ ආ ආ, but where the second syllable is a long, accented one—ආ ආ ආ; v. n. ආ ආ (ආ) ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
ආඛ්‍යානවා	ආඛ්‍යානවා	ආඛ්‍යානම	Crow.
ආදහනවා	ආදහනවා	ආදහනම	Believe—religiously.
p. p. ආදහන ir.			
ආඛරණවා	ආඛරණවා	ආඛරණම	} Twist, spin, grind. } The twisting &c.
p. p. ආඛරණ			
ආස්වදානවා	ආස්වදානවා	ආස්වදානම	Cultivate ground.
කකාරණවා	කකාරණවා	කකාරණම	Decoct.
කලතකනවා	කලතකනවා	කලතකනම	} Stir or mix up.
කලතනවා	කලතනවා	කලතනම	
කලඛනවා	කලඛනවා	කලඛනම	Agitate, disturb, trouble.
ආරහනවා	ආරහනවා	ආරහනම	Vilify, reproach.
ආලපනවා	ආලපනවා	ආලපනම	Join, fit together, mix.
ආවසනවා	ආවසනවා	ආවසනම	Bestud—the hair with flowers &c.
නවරණවා	නවරණවා	නවරණම	Rub or smear on.
දහලනවා	දහලනවා	දහලනම	Struggle, be restive.
දවටනවා	දවටනවා	දවටනම	Wrap around. [v.i.]
නවතිනවා	නවතිනවා	නවතිනම	Stop, cause to cease.
ආවලනවා	ආවලනවා	ආවලනම	Twine about, ravel, confuse.
ආරදනවා	ආරදනවා	ආරදනම	} Defeat.
ආරදනවා	ආරදනවා	ආරදනම	
ආලදනවා	ආලදනවා	ආලදනම	} Dress, put on dress or ornaments. } The dress &c.
ආවසනවා	ආවසනවා	ආවසනම	Maintain, conduct, observe.
ආවරණවා	ආවරණවා	ආවරණම	Impose, thrust upon.
ආවසනවා	ආවසනවා	ආවසනම	Say, speak.
ආහරණවා	ආහරණවා	ආහරණම	Clear, clear up.
බබලනවා	බබලනවා	බබලනම	Shine, give light.

B (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
රවනවා	රවුවා	රවීම	Deceive, cheat.
වදාරනවා	වදාරුවා වදලා	වදාරීම	Speak—(hon.)
වනසනවා	වනසුවා	වනසීම	Lay waste, destroy, make havoc of.
වමාරනවා	වමාරුවා	වමාරීම	Vomit.
වරදකනවා	වරදකුවා	වරදකීම	Err, mistake, fail. v. i.
වළකනවා	වළකුවා	වළකීම	Hinder, obstruct.
වළකනවා	වළකනුවා	වළකවීම	
වළඳනවා	වළඳුවා	වළඳීම	Eat, partake of, (used of priests only.)
වළලනවා	වළලුවා	වළලීම	Bury.
සනසනවා	සනසුවා	සනසීම	Comfort, console.
සපයනවා	සපයනනා &c. සපයුවා	සපයීම	Provide, supply.
සරසනවා	සරසුවා	සරසීම	Array, adorn.
සලකනවා	සලකුවා	සලකීම	Attend to, regard, esteem.
සලස්වනවා	සලස්සුවා	සලස්සීම	Cause, effect, bring about.
සලසනවා	සලසුවා	සලසීම	

C. Roots of three syllables, vowels අ උ ආ; p. p. අ උ ආ;
past. ඇ උ ඌවා; v. n. ඇ ඉ රම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
අකුලනවා	අකුළුවා	අකුලීම	Roll up.
p. p. අකුලා			
අතුරනවා	අතුරුවා } අතුලා }	අතුරීම	Spread, spread out.
අතුල්ලනවා	අතුල්ලුවා	අතුල්ලීම	Rub—with the hand.
{ අඳුනනවා		අඳිනීම	Know, recognise.
{ p. p. ඇඳින ir. ඇඳිනනා ir.			
අඳුල්ලනවා	අඳුල්ලුවා	අඳිල්ලීම	Wash—clothes.
අඹුනනවා	අඹුනුවා	අඹිනීම	String together, thread, thread needle.

C (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
අඩුළනවා	අඩුළුවා	අඩුළීම	Pick up, pick out.
අඩුස්සනවා	{ අඩුස්සුවා අඩුස්සුවා	අඩුස්සීම	Stir up, excite.
අහුරණවා	අහුරුවා	අහිරීම	Close up, block up, pile together.
මතුරණවා	මතුරුවා	මතිරීම	Charm—with incanta- tions.
වතුරණවා	{ වැතුරුවා වතුළා	වැතිරීම	Pour out.
වසුරණවා	{ වැසුරුවා වසුළා	වැපිරීම	Sow.

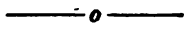
D. Roots of two or three syllables, vowel උ.

I. Roots of two syllables, vowels උ (or ඌ) අ; p. p උ (ඌ) ir.
අ—in some cases උ අ; past ඉ (ඊ) උවා; v. n. ඉ (ඊ) ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
උනනවා	ඉනුවා	ඉනීම	Flow or spring forth—as water from a fountain.
p. p. උන (ඌ) ir.			
උපයනවා	ඉපෙවුවා	ඉපසීම	Provide, supply.
p. p. උපයා			
උයනවා	ඉවුවා	ඉවීම	Cook.
උරණවා	ඉරුවා	ඉරීම	Suck.
උලනවා	ඉලුවා	ඉලීම	Rub.
උස්සනවා	ඉස්සුවා	ඉස්සීම	Lift up.
දුවනවා	දිවුවා	දිවීම	Run, run away.
p. p. දුව (ඌ) ir.			
පුදනවා	පිදුවා	පිදීම	Offer—an offering.
පුනනනවා	පිනනුවා	පිනනීම	Lay to rest, lay down.
පුප්පනවා	පිප්පුවා	පිප්පීම	Bloat, swell out.
පුරණවා	පිරුවා	පිරීම	Initiate.
බුරණවා	බිරුවා	බිරීම	Bark—as a dog.
මුදනවා	මිදුවා	මිදීම	Release, set free.
රුස්සනවා	රිස්සුවා	රිස්සීම	Bear up, endure, tolerate.
සුරණවා	සිරුවා	සිරීම	Scrape or scratch off.

D. II. Roots of three syllables, vowels (a) උ උ ආ or (b) උ ආ ආ; p. p. (a) උ උ ආ or (b) උ ආ ආ; past ඉ ඉ උවා or ඉ උ උවා; v. n. ඉ ඉ ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
උගැනිනවා	ඉගැනනුවා	ir. ඉගැන්වීම	ir. Teach.
p. p. උගැනී			
උගුලනවා	ඉතිල්ලවා	ඉතිල්ලීම	} Root up, pull out, wrest from.
උගුලනවා	ඉගුලවා		
උඩුබුරුලනවා	බිරුලවා	} -බිරිලීම	} Whine, howl.
	-බුරුලවා		
උපදිනවා	ir.		
p. p. ඉපිද	උපනනා	}	} Arise, come into existence, be born.
ඉපදෙනවා			
p. p. ඉපදී	ඉපදනා	ඉපදීම	
උතුරනවා	ඉතුරුවා	ඉතිරීම	Overflow, boil over.
p. p. උතුරේ			
උදුරනවා	} ඉදිරුවා	} ඉදිරීම	} Wrest out; pluck up.
උසුටනවා	ඉසිඹුවා	ඉසිරීම	Pull or root up.
උසුල්පනවා	ඉලිප්පුවා	ඉලිප්පීම	Raise up or strip off— bark; scoop out.
උසුලනවා	ඉසුලුවා	ඉසිලීම	Bear—as a weight or burden.
ඉගුරනවා	භිගුරුවා	භිභිරීම	} Roar, thunder. The roar, thunder.
		භිගුරීම	
පුරුදුනවා	පිරිද්දුවා	පිරිද්දීම	Link, dovetail, splice.
පුපුරනවා	පිපිරුවා	පිපිරීම	Burst. v. i.
පුලුස්සනවා	පිලිස්සුවා	පිලිස්සීම	Burn, bake

E. Roots of two or three syllables, vowels ඔ (or ඞ) ආ; p. p. ඔ (ඞ) ආ; past එ (ඒ) උවා; v. n. එ (ඒ) ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
ඔනනවා	එනුවා	එනීම	Wrap around.
p. p. ඔනා			
ඔබනවා	එබුවා	එබීම	Press down.
ඔකාටනවා	ඔකවුවා	ඔකවීම	Chop, pound, peck.

E. (continued.)

<i>pres</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
කොණහනවා	කොණහුවා	කොණහීම	} Pinch. [ble-
කොණිතනනවා	කොණිතනුවා	කොණිතනීම	
කොණස්සනවා	කොණස්සුවා	කොණස්සීම	
කොදුරනවා	කොදුරුවා	කොදිරීම	Murmur, grum-
ගොතනවා	ගොතුවා	ගොතීම	} Plat. [plat.
		ගොතුවීම	
චෝරනවා	චෝරුවා	චෝරීම	} Distinguish, or discriminate; explain; separate; select, choose.
දෙඩනවා	දෙඩුවා	දෙඩීම	} Prate, prattle, babble, chatter.
(කිරි)දෙවනවා	} දෙවුවා	දෙවීම	
දෙවිනවා			
පොහනවා	පොහුවා	පොහීම	Soak.
පොළනවා	පොළුවා	පොළීම	Winnow.
පොළඹනවා	පොළඹුවා	පොළඹීම	Incite, instigate.
පොවනවා	පොවුවා	පොවීම	} Cause to drink or absorb; give to drink.
මෝරනවා	මෝරුවා	මෝරීම	Mature, become hard. v. i.
යොදනවා	යොදුවා	යොදීම	Put together, contrive, plan.
		යොදුවීම	
සොයනවා	සොයුවා	සොයීම	Contrivance.
සෝදනවා	සෝදුවා	සෝදීම	Seek.
			Wash.

o

II. Roots with an immutable vowel—ඉ or ඵ—in the first syllable. Where there are three syllables in the root, the second also remains unchanged.

A. Roots of two or three syllables, vowels ඉ (or ඊ) ආ, or ඉ ආ ආ; p. p. ඉ (ඊ) ආ; past ඉ (ඊ) ඵවා; v. n. ඉ (ඊ) ඵම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
ඉරනවා	ඉරුවා	ඉරීම	} Tear, saw.
p.p. ඉර		ඉරුවීම	
			} The rent.

II. A. (continued.)

<i>pres</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
ඉවසනවා	ඉවසුවා	ඉවසීම	Tolerate, bear patiently.
කිඳනවා	කිඳවා	කිඳීම	Sink, v. i.
කියනවා	කියුවා, කියුවා, කීම	කියීම	Say, assert.
කිරණවා	කිරුවා	කිරීම	Weigh.
ගිල්වනවා	ගිල්ලවා	ගිල්වීම	Let in, inlay, immerse.
ගිවිසනවා	ගිවිසුවා	ගිවිසීම	Covenant. v. i.
තිබනවා	තිබුවා	තිබීම	} Place.
තියනවා	තියුවා	තියීම	
දිනනවා	දිනුවා	දිනීම	[suit. Win—race &c. or law-
දිරණවා	දිරුවා	දිරීම	Rot, digest. invol.
දවිරණවා	දවිරුවා	දවිරීම	} Swear, take oath. The oath.
		දවිරීම	
කිඳනවා	කිඳගතවා	කිඳගැණීම	Sleep. v. i.
නිමණවා	නිමුවා	නිමීම	Finish.
නිවනවා	නිවුවා	නිවීම	} Extinguish, cool.
නිමනවා	නිමුවා	නිමීම	
පිනනවා	පිනුවා	පිනීම	} (with ප්‍රීතියෙන් &c.) float or swim in joy, rejoice.
p. p. පිනා			
පියනවා	පියුවා	පියීම	Shut, close.
පියාඹනවා	See I. A.		
පිසනවා	පිසුවා	පිසීම	Cook.
පිනනවා	පිනුවා	පිනීම	Swim.
පිරණවා	පිරුවා	පිරීම	Comb.
මියනවා	මියනා ir.	මියීම	Die.
මිරිකනවා	මිරිකුවා	මිරිකීම	Squeeze.
රිංගණවා	රිංගුවා	රිංගීම	Creep through.
ලියනවා	ලියුවා, ලියුවා, ලිවීම		Write; turn on a lathe; shred.
ලියලනවා	ලියලුවා	ලියලීම	Sprout, bud. v. i.
ලියසනවා	ලියසුවා	ලියසීම	Slip, slide. invol.
ලිහනවා	ලිහුවා	ලිහීම	Untie, loosen.
චිකනවා	චිකුවා	චිකීම	Snap, bite, chew.
චිදගනවා	චිදගුවා	චිදගීම	Open out, expand.

II. A. (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
විමසනවා	විමසුවා	විමසීම	Examine, judge.
වියනවා	විච්චවා	විවීම	Weave.
වියලනවා	වියලුවා	වියලීම	Dry.
විසඳනවා	විසඳුවා	විසඳීම	Explain, judge of.
විහිඳනවා	විහිඳුවා	විහිඳීම	Spread out.
සිඟනවා	සිඟුවා	සිඟීම	} Beg alms.
හිඟනවා	හිඟුවා	හිඟීම	
සිතනවා	සිතුවා	සිතීම	} Think, suppose.
හිතනවා	හිතුවා	හිතීම	
හින්දනවා	හින්දුවා	හින්දීම	Evaporate, boil away.

B. Roots of two or three syllables, vowels එ (or ඒ) ආ; p. p. එ (ඒ) ආ; past එ (ඒ) උවා; v. n. එ (ඒ) ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
එලනවා	එලුවා	එලීම	Spread out, cast on.
p. p. එලා			
එලලනවා	එලලුවා	එලලීම	Darn.
එලලනවා	එලලුවා	එලලීම	Suspend, hang.
එවනවා	එවුවා	එවීම	Send—to 1st or 2nd person.
ඒදනවා	ඒදුවා	ඒදීම	Mix (curry stuffs), prepare.
කෙළහනවා	කෙළහුවා	කෙළහීම	Profane, dishonour, treat with disrespect.
ගෙනෙනවා	ගෙනෙනුවා	} ගෙන්වීම	Get brought.
	ගෙනෙනවුවා		
ගෙවනවා	ගෙවුවා	ගෙවීම	Wear away, pay off.
තෙමනවා	තෙමුවා	තෙමීම	Wet, damp.
තෙරපනවා	තෙරපුවා	තෙරපීම	Press upon, throng.
දෙදරණවා	දෙදරණුවා	දෙදරීම	Shake, vibrate, splinter.
දෙවනවා	දෙවුවා	දෙවීම	Cause to give.
දෙසනවා	දෙසුවා	දෙසීම	Preach at, admonish.
නෙරණවා	නෙරණුවා	නෙරීම	Protrude.

II. B. (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
හෙරපනවා	හෙරපුවා	හෙරපීම	Drive away.
හෙලනවා	හෙලුවා	හෙලීම	Pluck up or off, gather—plants or fruit.
පෙකිනවා	පෙනූවා } පෙන්වූවා }	පෙන්වීම	Shew, exhibit.
පෙරණවා	පෙරුවා	පෙරීම	Strain, filter, distil.
පෙරලනවා	පෙරළුවා	පෙරලීම	Overturn.
පෙලනවා	පෙළුවා	පෙළීම	Toss about, sift, agitate, trouble.
බෙදනවා	බෙදුවා	බෙදීම	Divide.
බෙරණවා	බෙරුවා	බෙරීම	} Separate, settle.
		බෙරුම	
වෙලනවා	වෙලුවා	වෙලීම	Entwine, wrap about.
වේලනවා	වේලුවා	වේලීම	Dry.
වෙව්ලනවා	වෙව්ලුවා	වෙව්ලීම	} Shake, tremble. v. i.
		වෙව්ලුම	
හෙලනවා	හෙලුවා	හෙලීම	Cast down.
පිරිහෙලනවා	පිරිහෙළුවා	පිරිහෙලීම	Scorn, treat disrespectfully.

THIRD CONJUGATION.

CHARACTERISTICS.

- 1 ඉ in the last syllable of the root in the present tense. (Verbs with ඉ in the first or second syllable followed by අ in the root belong to the second conjugation:— as ගිවිසෙනවා, මිනිසුනවා, විනිසුනවා.)
- 2 In the perfect participle this ඉ gives place to අ: අදිනවා, ඇද; ඉසිනවා, ඉස.
- 3 To form the past tense the ඉ is rejected, its consonant doubled or a preceding short consonant lengthened, and the terminations—ආ, එමි &c.—attached without the insertion of ව: as—අදිනවා, ඇද්ද, ඇද්දෙමි &c.
- I. Roots with a mutable vowel—generally අ—in the first syllable: as—(අදි)නවා, කවිනවා &c. (ක, of course includes the අ.)

pres. අ ඉ ; past ඇ 'ආ; p. p. ඇ අ; v. n. ඇ ඊ ම.
 as—අදි(නවා); පැද්ද; පැද; පැදි ම.

i. (continued.)

pres.	past	p. p.	v. n.	
අදිනවා	අද්ද	අද	අදීම අදුම	{ Draw, pull. The drawing, asthma.
අනිනවා	අනනා	අන	අනීම	Pierce, thrust in.
අඳිනවා	අඳ්ද	අඳ	අඳීම අඳුම	{ Dress one's-self, limn, make a drawing. The dress.
අයදිනවා, ir.	අයද සිතිය අයදුවා	} අයද	අයදීම	Request, beseech.
අරිණවා	අරිය ir.		අර	අරීම
කටිනවා	කැට්ටා	කැට	කැටීම	Twist, spin thread.
කහිනවා	කැස්සා	කැහැ	කැහීම	Cough.
ගණිනවා	ගැනනා	ගැණලා	ගැණීම	Count, enume- rate.
තපිනවා	තැප්පා	තැප	තැපීම	Warm one's-self.
දකිනවා	{ දකකා දුටුවා is the better form.	දක	දකීම දකුම	{ See. The sight.
නැගිණවා		{ නැග්ගා නැගුණ නැගි from නැගෙණවා are better forms	නැගලා	නැගීම නැගුම
නමදිනවා	නැමද්ද	නැමද	නැමදීම	Bow, worship.
පදිනවා	පද්ද	පද	පදීම	Row, paddle.
පනිනවා	පැනනා	පැන	පැනීම	Jump, spring, rebound.
පලඳිනවා	පැලැන්ද	පැලඳ	පැලඳීම	{ Dress one's-self, put on dress or ornaments.
පාහිනවා	පැස්සා	පැහ(ලා)	පැහීම	Clear out, prune.
බදිනවා	බද්ද	බද	බදීම	Fry, grill, roast.
බඳිනවා	බන්ද	බඳ	බඳීම	Bind. [abuse.
බණිනවා	බැනනා	බැණ	බැණීම	Reville, utter

I. (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	<i>v. n.</i>	
බසිනවා	බැස්සා	බැස	බැසීම	} Descend.
බහිනවා	බැස්සා	බැහලා	බැහීම	
මඩිනවා	මැඩිබා	මැඩ	මැඩීම	} Trample down; trample out (thresh) corn; oppress.
මදිනවා	මැද්ද	මැද (ලා)	මැදීම	
මනිනවා	මැනනා	මැන	මැනීම	Polish, smoothen
යදිනවා	යැද්ද	යැද	යැදීම	} Measure.
රකිණවා	රුකනා	රුක	රුකීම	
ලගිණවා	ලැගනා	ලැග	ලැගීම	} Pray, imprecate—good or evil.
ලොච්චනවා	ලෙච්චා	{ ලෙච්ච ලෙච්චා	ලෙච්චීම	
වහිනවා	වැඩියා ir.	වැඩ	වැඩීම වැඩසිටීම	} Proceed—go or come; be present or seated. (hon.)
වදිනවා		වැද	වැදීම	
වදිනවා	වැදුනා from	වැදෙනවා.		} Strike against.
වදිනවා	වැදු	වැද	වැදීම	
වලදිනවා	වැලැන්ද	වැලද	වැලදීම	} Embrace.
වැලදගනනවා,	වැලදගනනා,	වැලදගණ,	වැලද ද ගැණීම	
වසිනවා	වැසූ	වැස	වැසීම	} Rain. v. n. also from වසනවා
වහිනවා	වැසූ	වැහලා	වැහීම	
සකිනවා	සැස්සා	සැස	සැසීම	Pare, chip.

* හකිනවා

—o—

II. Roots with an immutable vowel (ඉ, එ or ආ) in the first syllable or, where there are three syllables, in the first and second syllables (ඉ ඉ or ආ ඉ), with ඉ, as before, in the final syllable of the root: as-ඉසි(නවා), කිහිනි(නවා), ආච්චි(නවා).

* For the intransitives in අ අ ඉ see ආ අ එ, 4th Conjugation: as නැවතෙනවා for නවතිනවා.

II. (continued.)

pres. {	ඉඉ or ඇඉඉ ;	past ඉ ^ථ ආ or ඇඉ ^ථ ආ }
	{ ගිලි නැගිලි ;	ගිලිලා නැගිලිලා }
p. p. {	ඉආ or ඇඉආ ;	v. n. ඉරම or ඇඉරම }
	{ ගිලි නැගිලි ;	ගිලිම නැගිලිම }

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	<i>v. n.</i>	
ඉසිනවා	ඉස්සා	ඉස	ඉසිම	{ Sprinkle, dash or bale out—water.
ඉඟිනවා	ඉස්සා	ඉඟ	ඉඟිම	
ඇවිදිනවා	ඇවිද්ද	ඇවිද	ඇවිදිම	Walk, drive about, take an airing.
ඇහිදිනවා	ඇහිද්ද	ඇහිද	ඇහිදිම	Pick up, pick out.
කිමිදිනවා	කිමිද්ද	කිමිද	කිමිදිම	Dive.
කිඹිනිනවා	කිඹිස්සා	කිඹිස	කිඹිසිම	Sneeze.
කෙළිනවා	කෙළියා ir.	කෙළ	කෙළිම	Play.
ගිලිනවා	ගිලිලා	ගිල	ගිලිම	Swallow.
ගිවිසිනවා	ගිවිසගතනා	ගිවිස	ගිවිසිම	Covenant.
නැගිලිනවා	නැගිලිලා	නැගිලි	නැගිලිම	Get up, rise from bed or seat.
පිඹිනවා	පිමබා	පිඹ	පිඹිම	Blow—with mouth, pipe or tube.
පිහිනවා	පිහදුමබා	පිහ	පිහිම	Rub, wipe, cleanse.
බිඳිනවා	බින්ද	බිඳ	බිඳිම	Break, crack— brittle things.
විදිනවා	විද්ද	විඳ	විදිම	Pierce, bore, shoot with arrow.
විඳිනවා	වින්ද	විඳ	විඳිම	Suffer, undergo— weal or woe.
සිටිනවා	සිටියා ir.	සිට	සිටිම	{ Stand; stay, re- main; be; dwell.
හිටිනවා	හිටියා	හිට	හිටිම	
සිඳිනවා	සින්ද	සිඳ	සිඳිම	Cut off, exterminate.
සිඹිනවා	සිමබා	සිඹ	සිඹිම	Sniff, kiss.
හිඳිනවා	හින්ද	හිඳ	හිඳිම	{ Dry off, evaporate, express (oil.)
සිඳිනවා	සින්ද	සිඳ	සිඳිම	

FOURTH CONJUGATION.

INVOLITIVE AND INTRANSITIVE VOICE.*

1. CHARACTERISTICS:—

- (a) එ in the last syllable of the root: as කැබෙ-නවා.
 (b) In the past tense the එ becomes උ-නා &c. as කැබුනා, කැබුනෙමි &c.
 (c) In the pf. pl. it becomes ඊ; but some verbs have a form in ආ as well as ඊ: as කැබි, විසිරි and විසිර.
 (d) The v. n. is formed by adding ම to the pf. pl. in ඊ: as—pf. pl. කැබි, v. n. කැබිම; pf. pl. විසිරි, v. n. විසිරිම.

2. The first syllable of the root is or has one of the immutable vowels, ඉ, එ, ඇ or ඊ, ඒ, ඇ:—as ඉඳෙනවා, ගිලෙනවා; එබෙනවා, පෙනෙනවා; ඇඳෙනවා, කැබෙනවා; සිරිණවා &c.

A few have also the first syllable with ආ as well as ඇ and the last syllable with ඉ as well as එ in the present tense; but the past tense and pf. pl. are made from the ඇ එ form:—as නවතිනවා and නැවතෙනවා, past නැවතුනා, p. p. නැවති.

The irregular, but more used, ආ ඉ form will be found along with the regular form.

3. Most of the Involitives are made from Volitives by a change of vowels: as—(adding නවා to each root)

ආ ආ & ඉ ආ	into ඇ එ—කබ, කැබෙ;	ආදි, ඇඳෙ.
ආ ආ	ආ එ—පාග, පැගෙ.	
උ ආ & ඉ ඉ	ඉ එ—බුද, මිඳෙ;	බිදි, බිඳෙ.
උ ආ	ඊ ඒ—සුර, සිරෙ.	
එ ආ & ම ආ	එ එ—එල, එලෙ;	මන, එනෙ.
ම ආ	ඒ එ—සෙදනවා, සෙඳෙනවා.	

I. ඉ and ඊ class.

A. Vowels ඉ එ or ඊ එ: as ඉඳෙනවා, මිඳෙනවා, සිරිණවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>
ඉක්මෙනවා	ඉක්මුනා	ඉක්මි and ඉක්ම, v. n. ඉක්මිම Pass away.
ඉඳෙනවා	ඉඳුනා	ඉදි Mellow, ripen.

* See Explanation 19.

I. A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)*
ඉපදෙනවා	ඉපදුනා	{ ඉපදී ඉපද	Come into existence, arise, be born.
ඉරණවා	ඉරුණා	ඉරී	Tear, become sawn.
ඉසෙනවා	ඉසුනා	ඉසී	} Sprinkle.
ඉහෙනවා	ඉහුනා	ඉහී	
ඉස්සෙනවා	ඉස්සුනා	ඉස්සී	-lifted up. *
කිඳෙනවා	කිඳුනා	කිඳී	Sink.
කිපෙනවා	කිපුනා	කිපී	-excited, angry.
කිරණවා	කිරුණා	කිරී	-weighed.
කලකිරණවා	කිරුණා	-කිරී	-discouraged. Backslide.
ගිලෙනවා	ගිලුනා	ගිලී	Sink in, dip one's-self in.
නිබෙනවා	නිබුනා	නිබී	Be—of things, and aux: verb.
නික්වෙනවා	නික්වුණා	නික්වී	and නික්ව Issue forth.
නිමෙනවා	නිමුණා	නිමී	Terminate.
නිවෙනවා	නිවුනා	නිවී	} -extinguished; cold.
නිමෙනවා	නිමුණා	නිමී	
පිපෙනවා	පිපුනා	පිපී	Expand; become bloated.
පිරණවා	පිරුණා	පිරී	Become full.
පිඳෙනවා	} පිඳුනා	} පිඳී	} Bud, blossom.
පුදිනවා			
බිඳෙනවා	බිඳුනා	බිඳී	Break, crack. [geal.
මිඳෙනවා	මිඳුනා	මිඳී	Get free; precipitate; con-
රිඳෙනවා	රිඳුනා	රිඳී	Ache.
ලිස්සෙනවා	ලිස්සුනා	ලිස්සී	Slip, slide.
ලිහෙනවා	ලිහුනා	ලිහී	-untied or loose.
විඳෙනවා	විඳුනා	විඳී	Pierce, run in.
විසලෙනවා	විසලුනා	විසලී	Dry. [person.
සිතෙනවා	සිතූනා	සිතී	Think, occur to—Dat. of
සිහාසෙනවා	සිහාසුනා	සිහාසී	Laugh.
සිඳෙනවා	සිඳුනා	සිඳී	-cut off, exterminated.

* Read *Become* where required before the pf. pl. or adjective:
as—*Become lifted up.*

I. A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
සංසිඳෙනවා	-සිඳුනා	-සිඳි	(of desire, anger &c)—satisfied, appeased.
සිරණවා	සිරුණ	සිරි	-scratched, scraped off.
හික්මෙනවා	හික්මුණ	හික්මී & හික්ම	-submissive, train-
හිඳෙනවා	හිඳුනා	හිඳි	Dry up, evaporate. [ed.

B. Vowels ඉ ඉ ඵ: as ඉහිලෙනවා, දිලිහෙනවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	
ඉහිලෙනවා	ඉහිලුනා	ඉහිලී	Fly. vol.
ඉතිරණවා	ඉතිරුණ	ඉතිරි	Overflow.
ඉදිමෙනවා	ඉදිමුණ	ඉදිමී	Swell, become bloated.
ඉදිරණවා	ඉදිරුණ	ඉදිරි	-uprooted.
ඉලිප්පෙනවා	ඉලිප්පුනා	ඉලිප්පි	Rise to the surface, float.
ඉහිරණවා	ඉහිරුණ	ඉහිරි	-splashed or sprinkled about.
කිමිදිනවා ir	{ කිමිදුනා කිමිද්ද	කිමිදි කිමිද	Dive. vol.
දිලිහෙනවා	දිලිහුනා	දිලිහී	Glitter, shine.
මිරිකෙනවා	මිරිකුණ	මිරිකී	-pressed or squeezed.
පිපිරණවා	පිපිරුණ	පිපිරි	Burst, crack.
පිඹිඳෙනවා	පිඹිදුනා	පිඹිදි	} Waken, sprout, open.
පුඹුදිනවා ir	පිඹිදුනා	පිඹිද	
පිරිහෙනවා	පිරිහුනා	පිරිහී	Diminish, decline.
පිලික්කෙනවා	පිලිකුණ	පිලිකී	Burn, be consumed.
{ පිහිටෙනවා පිහිටනවා ir	පිහිටුනා	පිහිටී	Settle down, be fixed upon.
		පිහිටා	Rest upon, be established.
විකිණෙනවා	විකුණුනා	විකිණී	Sell, become sold.
විසිරණවා	විසිරුණ	විසිරී & විසිර	-scattered, dispersed.
විහිඳෙනවා	විහිදුනා	විහිදි	Spread out or apart.

II. ඵ and ඵ් class.

Vowels ඵ ඵ or ඵ් ඵ: as ඵතෙනවා, කෙරෙනවා, ත්වරණවා.

ඵතෙනවා	ඵතුනා	ඵතී	Wrap around.
ඵබෙනවා	ඵබුනා	ඵබී	Stoop, bend down.

II. ඵ and ඵ class (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
එරණවා	එරුණ	එරී	Sink in—as in mud.
එලඹෙනවා	එලඹුණා	එලඹී එලඹි	Approach, draw nigh unto.
එල්ලෙනවා	එල්ලුණා	එල්ලී	
කෙරණවා	කෙරුණ	කෙරී	Be done, effected.
ගෙනෙනවා	ගෙනුණා	ගෙනී	Be platted, knitted.
ගෙවෙනවා	ගෙවුණා	ගෙවී	Wear or chafe away, get paid off.
තෙමෙනවා	තෙමුණ	තෙමී	Become wet.
ත්තරණවා	ත්තරුණ	ත්තරී	Be intelligible to.
පෙහෙණවා	පෙහුණා	පෙහී	-soaked or saturated.
පෙනෙනවා	පෙනුණා	පෙනී	Appear, see.
පෙරලෙනවා	පෙරළුණා	පෙරළී	Turn over or upside down.
පෙරරණවා	පෙරරුණ	පෙරරී	-strained. Filter through.
පෙලෙනවා	පෙළුණා	පෙළී	-tossed about.
පෙළඹෙනවා	පෙළඹුණා	පෙළඹී	-instigated, incited.
පෙවෙනවා	පෙවුණා	පෙවී	-imbibed, absorbed.
බෙදෙනවා	බෙදුණා	බෙදී	Become divided.
යෙදෙනවා	යෙදුණා	යෙදී	{ Become in or engaged in. Aux. verb <i>Do</i> .
වෙනවා	වුණා	වී, ව, වෙලා, v. n. වීම	
වෙලෙනවා	වෙලුණා	වෙලී	Entwine.
වෙවිලෙනවා	වෙවිලුණා	වෙවිලී	Shake, tremble.
වේලෙනවා	වේලුණා	වේලී	Dry.

III. ආ class.

A. Vowels ආ ආ ඵ: as ආඹරණවා, නාවරණවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	
ආඹරණවා	ආඹරුණ	ආඹරී	-twisted or spun; ground.
කැලඹෙනවා	කැලඹුණා	කැලඹී	-troubled, confused.
කැලෑතෙතනවා	කැලෑතතුණා	කැලෑතනී	-stirred up.
ගැරහෙනවා	ගැරහුණා	ගැරහී	Be vilified, contemned, blamed.
ගැලපෙනවා	ගැලපුණා	ගැලපී	Fit together, unite; coalesce; agree.

III. A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
තැවරෙනවා	තැවරුණා	තැවරී	Rub against; smeared on.
දැවටෙනවා	දැවටුණා	දැවරී	-wrapped around.
{ නමදිනවා			
{ නැමදෙනවා	නැමදුණා	නැමදී	Bow to, worship.
{ නවතීනවා			
{ නැවතෙනවා	නැවතුණා	නැවතී	Stop, stay, cease.
පැටලෙනවා	පැටදුණා	පැටලී	-tangled, confused.
{ පරදිනවා			
{ පැරදෙනවා	පැරදුණා	පැරදී	Be defeated. [with.
පැලඳෙනවා	පැලදුණා	පැලදී	Be clothed or adorned
{ පවතීනවා			
{ පැවතෙනවා	පැවතුණා	පැවතී	Continue.
බැබලෙනවා	බැබදුණා	බැබලී	Shine, glitter.
රැවටෙනවා	රැවටුණා	රැවරී	Be deceived.
වැජඹෙනවා	වැජඹුණා	වැජඹී	Reside. vol.
වැටහෙනවා	වැටහුණා	වැටහී	Fit, apply to, be intel- ligible to.
වැනසෙනවා	වැනසුණා	වැනසී	-waste, desolated.
{ වරදිනවා			
{ වැරදෙනවා	වැරදුණා	වැරදී(ලා)	Mistake, err.
{ වලකිනවා			
{ වැලකෙනවා	වැලකුණා	වැලකී	Refrain, abstain.
වැලඳෙනවා	වැලදුණා	වැලදී	Take or catch—disease. invol.
වැලපෙනවා	වැලපුණා	වැලපී	Wail, lament. vol.
වැලලෙනවා	වැලලුණා	වැලලී	-buried.
සැතපෙනවා	සැතපුණා	සැතපී	Sleep.
සැනසෙනවා	සැනසුණා	සැනසී	-consoled. [self.
සැරසෙනවා	සැරසුණා	සැරසී	-adorned; Adorn one's-

B. Vowels ඇ ඉ එ: as ඇකිලෙනවා, පැකිලෙනවා.

The ඉ becomes උ in the past tense.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	
ඇකිලෙනවා	ඇකුලුණා	ඇකිලී	Curl up, shrivel, writhe.
ඇපිල්ලෙනවා	ඇපුල්ලුණා	ඇපිල්ලී	-washed—of clothes.

III. B (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
ඇමිණෙනවා	ඇමුණුවා	ඇමිණී	-strung or threaded.
ඇවිලෙනවා	ඇවුලනා	ඇවිලී & ඇවිල	Burn, flame up.
ඇවිස්සෙනවා	ඇවිස්සූනා ඇවුස්සූනා }	ඇවිස්සී	-stirred up, excited.
ඇහිරෙනවා	ඇහුරුණ	ඇහිරී	-stopped or blocked up.
හැසිටෙනවා	හැඟුවා	හැසිටී	Get up, rise from bed or a seat.
පැතිලෙනවා	පැකුලනා	පැතිලී & පැතිල	Stumble.
පැතිරෙනවා	පැතුරුණ	පැතිරී පැතිර	Spread, extend, be dif- fused.
පැමිණෙනවා	පැමුණූනා	පැමිණී පැමිණ	Arrive, come; come to pass.
බැබිලෙනවා	{ බැබුලුනා බැබිලුනා බැබිලුනා	බැබිලී	Shine, glitter.
වැහිරෙනවා	{ වැහිරුණ වැහුරුණ	වැහිරී වැහිර	Flow or pour forth. [tended.]
වැතිරෙනවා	වැතුරුණ	වැතිරී & වැතිර	Sprawl, be ex-
වැපිරෙනවා	වැපුරුණ	වැපිරී	-sown.
හැසිරෙනවා	හැසුරුණ	හැසිරී & හැසිර	Behave, act. vol.

—o—

C. Vowels ඇ ඵ: as ඇඳෙනවා, කැපෙනවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	
ඇඳෙනවා	ඇඳුනා	ඇඳී	Draw, become drawn,
ඇඳෙනවා	ඇඳුනා	ඇඳී	-fitted to, linked, united.
ඇඟෙනවා	ඇඟුනා	ඇඟී	Pierce.
ඇරෙනවා	ඇරුණ	ඇරී	Quit, remove from; be opened.
ඇලෙනවා	ඇලුනා	ඇලී	Adhere, stick to.
ඇසෙනවා	ඇසුනා	ඇසී	Hear, overhear.
කැබෙනවා	කැබුනා	කැබී	Break.
කැපෙනවා	කැපුනා	කැපී	Cut.
කැවෙනවා	කැවුනා	කැවී	-eaten.
ගැණෙනවා	ගැණූනා	ගැණී	-reckoned.
ගැරෙනවා	ගැරුණ	ගැරී	-sifted.
ගැලෙනවා	ගැලුනා	ගැලී	Sink in.
ගැහෙනවා	ගැහුනා	ගැහී	Quake, crack, tremble.

III. C (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
ගැස්සෙන්නවා හරිගැස්සෙන්නවා &c.	ගැස්සුනා	ගැස්සී	Quake, go off—as a trap. —rectified.
නැගෙන්නවා	නැගුනා	නැනී	—made, formed.
නැම්බෙන්නවා	නැම්බුනා	නැම්බී	—sodden.
නැලෙන්නවා	නැළුනා	නැළී	—bruised, crushed.
නැවෙන්නවා	නැවුනා	නැවී	Regret, be sorry.
දැනෙන්නවා	දැනුනා	දැනී	Perceive, feel.
දැවෙන්නවා	දැවුනා	දැවී	Burn, be inflamed.
නැගෙණවා	නැගුණවා	නැගී	Ascend.
නැබෙණවා	නැබුණවා	නැබී	Bend.
{ නසින්නවා නැසෙන්නවා	නැසුනා	නැසී	Die.
පටලැවෙන්නවා	පටලැවුනා	පටලැවී	—complicated, tangled.
පැලෙන්නවා	පැලුනා	පැලී	Crack, split.
පැසෙන්නවා	පැසුනා	පැසී	} Mature, ripen; (of hair) become grey.
පැහෙන්නවා	පැහුනා	පැහී	
පැහැදෙන්නවා	පැහැදුනා	පැහැදී	Clear up, become clear.
පැගෙණවා	පැගුණවා	පැගී	—trampled on.
පැස්සෙන්නවා	පැස්සුනා	පැස්සී	—spliced, grafted.
බැදෙන්නවා	බැදුනා	බැදී	—grilled or roasted.
බැබෙන්නවා	බැබුනා	බැබී	—bound.
බැසෙන්නවා	බැසුනා	බැසී	} Descend, be abated.
බැහෙන්නවා	බැහුනා	බැහී	
මැකෙණවා	මැකුණවා	මැකී	—obliterated.
මැබෙන්නවා	මැබුනා	මැබී	—trampled down, crushed.
මැදෙන්නවා	මැදුනා	මැදී	—polished, smooth.
මැණෙන්නවා	මැණුනා	මැණී	—measured.
මැරෙණවා	මැරුණවා	මැරී	Die. [into existence.
මැවෙන්නවා	මැවුනා	මැවී	—created (by itself), come
මැහෙන්නවා	මැහුනා	මැහී	—sewed.
රැකෙණවා	රැකුණවා	රැකී	[ed. Get a living, be maintain-
රැදෙන්නවා	රැදුනා	රැදී	—collected, accumulated.
ලැබෙන්නවා	ලැබුනා	ලැබී	Receive.

III. C (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
වැටෙනවා	වැටුණා	වැටී	Fall.
වැඩෙනවා	වැඩුණා	වැඩී	Increase, grow.
වැදෙනවා	වැදුණා	වැදී	Strike against.
වැහෙනවා	වැහුණා	වැහී	Wave, reel, stagger.
වැවෙනවා	වැවුණා	වැවී	Grow—of vegetation only.
වැසෙනවා	වැසුණා	වැසී	} Close, become covered.
වැහෙනවා	වැහුණා	වැහී	
වැස්සෙනවා	වැස්සුණා	වැස්සී	Ooze, leak.
සැලෙනවා	සැලුණා	සැලී	Shake.
සෑදෙනවා	සෑදුණා	සෑදී	-formed, made. [ble.
සෑහෙනවා	සෑහුණා	සෑහී	Suffice, be sufficient, suita-
හැලෙනවා	හැලුණා	හැලී	Fall or run out.
හැංගෙනවා	හැංගුණා	හැංගී	Hide one's self.
හැසෙනවා	හැසුණා	හැසී	Understand, perceive.
හැදෙනවා	හැදුණා	හැදී	-formed, made. Grow.
හැලෙනවා	හැලුණා	හැලී	Stumble, strike against.
හැරෙනවා	හැරුණා	හැරී	Turn.
හැරෙනවා	හැරුණා	හැරී	-dug or cut out, excavated.

—o—

FIFTH CONJUGATION.

CAUSATIVE VOICE.

1. These are formed by the addition of ව(නවා) to the root, generally from Volitive and Transitive verbs, but a few from Involitives and Intransitives: as—

කඩනවා break, කඩවනවා cause (some one) to break (some thing).

වදිනවා or වැදෙනවා strike (of itself), වදුවනවා cause it to strike.

දනවා burn. v. i; දවනවා burn. v. t.; ඇලෙනවා stick. v. i.; අලුවනවා stick. v. t.

හැසිරෙනවා act, behave; හසුරුවනවා regulate, manage.

2. The former, it will be seen, have their full causative power; the latter merely become volitive and transitive: effecting the thing signified, but not causing any person to do it.

They generally take the form of the Second Conjugation, and then admit of being put into a second causative form, when they have their full causative power: as—

දනවා v. i, දවනවා v. t., දවවනවා cause
(some one) to burn some thing.

දනනවා v. i, දවනවා v. t., දනනවනවා a second
causative:—

as මහු ලවා දුන්තොටුවෙහි I informed through him.

3. The sense of the Causative is rather the procuring of the *thing* to be done, than the compelling of some person to do it.

This latter is better expressed by a transitive verb with *සලසවනවා* or *බලකරනවා*.

4. Most of the verbs admit of being put into the causative form, but only the most common of those which are regular are given, together with all which are in any respect irregular.

- I. Causatives made from verbs of the First Conjugation. These add වනවා to the root, and thereby become verbs of the Second Conjugation, where most of them have already been given.

<i>pres.</i>	<i>p. p.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
කවනවා (දනවා)	කවා	කැවුවා	කැවීම	Feed, cause to eat. (Burn. v. i.)
දවනවා (නූනවා)	දවා	දූවුවා	දූවීම	Burn. v. t. (Bathe. v. i.)
නූවනවා	නූවා	නූවුවා	නූවීම	Bathe. v. t.
බවනවා	බවා	බැවුවා	බැවීම	Get let down, unload- ed; lay down.
හවනවා (එනවා)	හවා	හැවුවා	හැවීම	Get ploughed. (Come.)
එවනවා	එවා	එවුවා	එවීම	Send—to first or se- cond person.
(යනවා)				(Go.)
යවනවා	යවා	යැවුවා	යැවීම	Send—to third person.

II. Causatives made from verbs of the Second and Fourth Conjugations.

Remark: The same form has to serve for both, and often only the context can determine which of the two is intended: e. g. මුදවනවා may be causative of either මිඳෙනවා—get free, settle, freeze—or from මුදනවා—set free.

Rule:— For the present tense add වනවා to the root; and for the perfect participle, වා, according to section I above: as—කබ, කබවනවා, කබවා.

For the past tense change ඊම of the verbal noun to එ, වුවා: as කැවීම, කැබවුවා.

For the verbal noun causative, change the non-causative verbal noun from ඊම to අවීම: as—කැවීම, කැබවීම.

Remark: 1. භ and ඛ in the second syllable of the root are doubled in forming the causative and have also a regular form; භ is sometimes doubled, and sometimes භ and also න lose their vowel අ before the characteristic ව.

2. Connect the heading “Cause to ( ) or get ( )” with each sentence below which does not begin with a capital letter. Those which do so begin are complete without it. The causatives from Intransitives will take only the first sense—“Cause to:” as අබවනවා cause or make to cry. Those from Transitives will often admit of both meanings, though they more frequently take the latter. The causing is necessarily volitive, but the action caused may be either transitive or intransitive.

First Class. Verbs with mutable vowels in the root according to the classification of the Second Conjugation.

A. Causatives from roots of two syllables, vowels අ අ: as අභ(නවා), අභවනවා; කබ(නවා), කබවනවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
අවනවා	අබවුවා	අවීම	Set a spring or trap.
p. p. අවවා			
අබවනවා	අබවුවා	අබවීම	—weep, or cry.
අබවනවා	අබවුවා	අබවීම	Drive or chase away.

First class.	A (continued.)			
<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>		Cause to (do) or get (done).
අස්වනවා	අසෙවුවා අස්සෙවුවා	අස්වීම අස්සවීම	}	-hear.
කඩවනවා	කැබෙවුවා	කැබ්වීම		-break.
කපවනවා	කැපෙවුවා	කැප්වීම	}	-cut.
කැපවනවා	කැප්පෙවුවා			-do.
කරවනවා	කැරෙවුවා ir	කැරවීම		-do.
කැඳවනවා	කැඳෙවුවා	කැඳවීම		Call, invite.
ගනිවනවා	{ ගැනානුවා ගැන්නෙවුවා	ගැන්වීම		-take.
ගලවනවා	ගැලෙවුවා	ගැල්වීම		Rescue, save.
ගස්වනවා	ගැසෙවුවා	ගැස්වීම	}	-strike; go off — a
ගස්සවනවා	ගැස්සෙවුවා	ගැස්සවීම		trap, bow &c. [ed.
හරිගස්සවනවා or ගස්වනවා				-rectify, or get mend-
තබවනවා	තැබෙවුවා	තැබ්වීම	}	-place, keep.
තබ්බවනවා	තැබ්බෙවුවා	තැබ්බවීම		
තලවනවා	තැලෙවුවා	තැල්වීම		-bruise, flog.
දනනවනවා	දැන්නෙවුවා	දැනනවීම		-inform.
නග්ගවනවා	නැග්ගෙවුවා	නැග්ගවීම		-lift up, build.
නලවනවා	නැලෙවුවා	නැල්වීම		Soothe, pacify.
නසවනවා	නැසෙවුවා	නැස්වීම		-kill, destroy.
පටලවනවා	පැටලෙවුවා	පැටල්වීම		Twine or wrap about.
පටවනවා	පැට්ටෙවුවා	පැට්ටවීම		Load—goods &c.
පණවනවා	පැණෙවුවා	පැණවීම		Pass or establish— laws.
පැනිලවනවා ir	පැනිලෙවුවා	පැනිල්වීම		-stumble.
පැසවනවා ir	පැසෙවුවා	පැස්වීම		-ripen, mature—of fruits & boils &c.
මඩවනවා	මැබෙවුවා	මැබ්වීම		-trample up—by oxen.
මරවනවා	මැරෙවුවා	මැර්වීම		-kill.
මලවනවා	මැලෙවුවා	මැල්වීම	}	Wither—green vege- tables, by slightly cooking.
මස්සවනවා	මැස්සෙවුවා	මැස්සවීම		-sew.
වරවනවා	වැරෙවුවා	වැර්වීම		-cease.
වස්වනවා	වැසෙවුවා	වැස්වීම		-close, shut.

First class. A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
සාදවනවා	සෑදෙවුවා	සෑදවීම	-make.
සඟවනවා	සැඟවුවා	සැඟවීම	Hide.
සඟවනවා	සැඟවුවා	සැඟවීම	} Intimate, hint; cause to understand.
අඟවනවා &c.			
හරවනවා	හැරවුවා	හැරවීම	Turn—a thing round.

B. Causatives from roots of three syllables, vowels අ අ අ: as අස්වදද(නවා) අස්වදදවනවා; පහද(නවා), පහදවනවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
අස්වදදවනවා	අස්වැද්දෙවුවා	අස්වැදදවීම	-cultivate—the ground.
p. p. අස්වදදවා			
සැලඹවනවා	සැලඹවුවා	සැලඹවීම	} Agitate, disturb, trouble—or cause to agitate &c.
පලදවනවා	පැලදෙවුවා	පැලදවීම	
පරදවනවා	පැරදෙවුවා	පැරදවීම	Defeat.
පහදවනවා	පැහැදෙවුවා	පැහැදවීම	-clear up.
බබලවනවා	} බැබලෙවුවා බැඹිලෙවුවා	බැබලවීම	-shine.

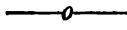
C. Causatives from roots with vowels අ උ අ; which generally become in the causative අ උ ඵ. The middle උ becomes ඉ in the past tense and verbal noun.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
අකුලවනවා	} ඇතිලෙවුවා	ඇතිලවීම	-roll, curl, shrivel up.
අකුලුවනවා			
අතුරුවනවා	} ඇතිරෙවුවා	ඇතිරවීම	-spread out, open out.
අතුරවනවා			
අඳුන්වනවා	ඇඳින්නෙවුවා	අඳුන්වාදීම	} -know. Make acquainted, introduce.
අඹුලවනවා	ඇඹිලෙවුවා	ඇඹිලවීම	
අඹුලුවනවා	ඇඹිලෙවුවා	ඇඹිලවීම	Ignite, kindle, in-
පතුරුවනවා	} පැතිරෙවුවා	පැතිරවීම	Spread, extend; spread information.
පතුරවනවා			
වගුරුවනවා	වැඟිරෙවුවා	වැඟිරවීම	Pour out. [manage.
හසුරුවනවා	හැසිරෙවුවා	හැසිරවීම	Cause to act, regulate,

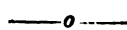
D. Causatives from roots with vowels ຕ ຜ. The ຕ, as in the non-causative voice, becomes ອ in the past tense and verbal noun.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
i.			
ຮຽນປາບປາມ	ຮຽນປາບປາມ	ຮຽນປາບປາມ	-run, race.
ຜູ້ປັບປາບ	ປັບປາບ	ປັບປາບ	-swell out. Bloat.
ຊີ້ນປາບ	ຊີ້ນປາບ	ຊີ້ນປາບ	-bark.
ຊີ້ນປາບ	ຊີ້ນປາບ	ຊີ້ນປາບ	Set free; cause to settle; freeze.
ຊີ້ນປາບ	ຊີ້ນປາບ	ຊີ້ນປາບ	-scrape or scratch off.
ii.			
ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	Produce, cause.
ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	-overflow, boil over.
ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	-float; strip off—bark.
ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	-thunder.
ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	Split; blast.
ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	ຮູບປາບປາມ	Awaken, arouse.

E. Causatives from roots with vowels ອ ຜ. The ອ becomes ອ in the past tense and verbal noun.

ອັບປາບ	ອັບປາບ	ອັບປາບ	-wrap around.
ອັບປາບ	ອັບປາບ	ອັບປາບ	Stare; squeeze out—seeds &c.
ອັບປາບ	ອັບປາບ	ອັບປາບ	Lift up, erect, elevate.
ອັບປາບ	ອັບປາບ	ອັບປາບ	-chop, pound; peck; quarrel.
ອັບປາບ	ອັບປາບ	ອັບປາບ	Roar, growl; thunder.
ອັບປາບ	ອັບປາບ	ອັບປາບ	Prate, rant, utter nonsense, chatter.
ອັບປາບ	ອັບປາບ	ອັບປາບ	Soak, saturate.
ອັບປາບ	ອັບປາບ	ອັບປາບ	Incite, instigate.
ອັບປາບ	ອັບປາບ	ອັບປາບ	Double (fist ອັບ); kindle (fire ອັບ).

Second Class. Verbs with immutable vowels in the first syllable, according to the Second Conjugation, II.

A. Causatives from roots with vowels ඉ ආ.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
ඉරවනවා	ඉරෙවුවා	ඉරවීම	-tear; saw.
කිඳවනවා	කිඳෙවුවා	කිඳවීම	-sink. Sink.
කියවනවා	කියෙවුවා	කියවීම	-say. Read. [adjure.
දිවිච්චනවා	දිවිච්චෙවුවා	දිවිච්චීම	-swear. Take oath of,
නිමවනවා	නිමෙවුවා	නිමවීම	-finish. Finish.
නියවනවා	නියෙවුවා	නියවීම	(with දන්) Shew the teeth, grin.
පිනවනවා	පිනෙවුවා	පිනවීම	-rejoice, exult.
පියවනවා	පියෙවුවා	පියවීම	-shut, close.
පිහිටුවනවා	පිහිටෙවුවා	පිහිටුවීම	} -rest. Establish, found.
පිහිටවනවා		පිහිටවීම	
ලියවනවා	ලියෙවුවා	ලියවීම	-write, turn on 'a lathe.
ලියලවනවා	ලියලෙවුවා	ලියලවීම	-sprout, bud.
වියලවනවා	වියලෙවුවා	වියලවීම	-dry. [roul.
විසුරුවනවා	විසිරෙවුවා	විසිරවීම	Spread about, scatter,
සිතවනවා	සිතෙවුවා	සිතවීම	-think. Remind.
සංසිඳුවනවා	-සිඳෙවුවා	-සිඳවීම	Appease, satisfy.
හික්මවනවා	හික්මෙවුවා	හික්මවීම	Subdue; train.

B. Causatives from roots with vowels එ ආ.

එලවනවා	එලෙවුවා	එලවීම	Pursue, drive away.
ගෙනිනවා	ගෙනනුවා	ගෙන්වීම	} -bring, get brought.
ගෙනනවනවා	ගෙන්නෙවුවා	ගෙනනවීම	
දෙවනවා	දෙවුවා & දෙවෙවුවා,	දෙවීම	-give.
කෙරපවනවා	කෙරපෙවුවා	කෙරපවීම	-drive away.
පෙරවනවා	පෙරෙවුවා	පෙරවීම	-filter.
{ පෙරවනවා පොරවනවා	පෙරෙවුවා	පෙරවීම	Wrap around, enrobe.
ලෙලවනවා	ලෙලෙවුවා	ලෙලවීම	Brandish, make vibrate.
වේලවනවා	වේලෙවුවා	වේලවීම	-dry.
වෙවිලවනවා	වෙවිලෙවුවා	වෙවිලවීම	-tremble, shake.

III. Causatives from verbs of the Third Conjugation.

Rule. Reject the vowel **ඉ** in the last syllable of the root; double its consonant or lengthen a preceding short one; give the last consonant the vowel **අ**, and then add **වනවා** for the present tense, and **වා** for the pf. participle:— as **අඳි(නවා) අඳ**, pres. **අඳවනවා**, p. p. **අඳවා**.

For the past tense and verbal noun, take the non-causative past, and instead of its **ආ** substitute respectively **ඵ**, **චු** and **අ** විම:—as **ආද්ද**, **ආද්දෙචු**, **ආද්දවිම**.

The non-causative is also given below.

A. Causatives from verbs with vowels **අ ඉ**:—as

අඳි(නවා) අද්දවනවා; බඳි(නවා) බඳවනවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
අඳිනවා අඳවනවා p. p. අඳවා	ආද්දෙචු	ආද්දවිම	-pull, draw, cart away.
අනිනවා අනිවනවා	ආනෙනචු ආනෙචු	ආනනවිම ආනවිම	-pierce; thrust— with horns—butt.
අඳිනවා අඳවනවා	ආත්දෙචු	ආඳවිම	
අරිණවා, ආරෙණවා අරවනවා	ආරෙචු	ආරවිම	Get turned away, dismissed; opened.
දැනිනවා දැනවනවා	දැනචු	දැනවිම	Shew.
නැගිණවා නැගවනවා	නැග්ගෙචු	නැගනවිම	-ascend, mount.
නැඞිනවා නැඞවනවා	නැඞචු	නැඞවිම	Lift upon, mount.
පනිනවා පනවනවා පනිවනවා	පැන්ගෙචු	පැනනවිම	-jump. Drive away.
බඳිනවා බඳවනවා			
බසිනවා බසවනවා	බැසෙචු	බැස්විම	Let down, lower.
බැසවනවා	බැසෙචු	බැසවිම	-descend, get let down.

III. A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
මදිනවා			
මදුවනවා	මද්දෙවුවා	මදුවීම	-polish, smoothen.
මනිනවා			
මනනවනවා	මනනවුවා	මනනවීම	-measure.
ලගිනවා			
ලගනවනවා	ලග්ගෙවුවා	ලගනවීම	-roost, perch.
වදිනවා			[force in.
වදුවනවා	වද්දෙවුවා	වදුවීම	-strike. Strike or
වනිනවා			
වස්වනවා	} වස්සෙවුවා	වස්සවීම	-rain.
වස්සවනවා			

B. Causatives from verbs with vowels ඉ ඉ & ඇ ඉ ඉ.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
ඇවිදිනවා			} -walk about &c. Take a person for a walk or drive.
ඇවිදුවනවා	ඇවිද්දෙවුවා	ඇවිදුවීම	
ගිලිනවා, ගිලෙනවා			[dip in.
ගිලුවනවා	ගිල්ලෙවුවා	ගිලුවීම	-swallow. Sink or
නැගිටිනවා			
නැගුවුවනවා	නැගිටෙවුවා	නැගිටවීම	-rise. Raise up. [or instrument.
පිඹිනවා			
පිම්බවනවා	පිම්බෙවුවා	පිම්බවීම	-blow—with mouth
බිඳිනවා			
බිඳුවනවා	බිඳ්දෙවුවා	බිඳුවීම	-break. [forth.
බිඳ්දුවනවා	බිඳ්දෙවුවා	බිඳ්දුවීම	-break forth, send [with arrow.
විදිනවා			
විද්දුවනවා	විද්දෙවුවා	විද්දුවීම	-pierce, bore, shoot
සිටිනවා			
ir සිටවනවා	} සිටෙවුවා	සිටවීම	} -stand. Set, place.
සිටුවනවා			
සිඳිනවා			
සිඳුවනවා	සිඳෙවුවා	සිඳුවීම	Cut off, exterminate.
හිඳිනවා			
හිඳ්දුවනවා	හිඳ්දෙවුවා	හිඳ්දුවීම	Dry up, cause to evaporate, boil away.

These are irregular or defective in one or more forms, and some of them have regular as well as irregular forms.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	<i>imper.</i>	<i>v. n.</i>
අරිණවා	අරියා	අර	අරපන්	අරීම
ඉනාවා	උනා	ඉද	ඉදන්	ඉදීම
උපදිනවා	උපනා	ඉපද	වරෙන්	ඊම
ඉපදෙනවා	ඉපනා	ඉපදී		
එනවා	ආවා	{ ආවිත් ආවිලා අඩුත්		
බිඞිනවා	කකිගැවා	කකියා		කැක්කීම කැක්කුම
කකිගනවා	කෙරුවා	කර	කරපන්	කෙරීම
* කරණවා	කලා	කොට		කෙරුම
කෙළිනවා	කෙලියා	කෙළ	කෙළපන්	කිරීම
ගනනවා	ගනා	ගණ	ගණින්	කෙළීම
දකිනවා	දඩුවා	දරගණ	දරගණින්	ගැණීම
දනනවා	දකනා	දක		දැකීම
	{ දනසිතියා	දන		දැනීම
	{ දනගනනා	දනගණ	දනගණින්	දනගැණීම

* Analogously කරණවා should make කරුවා, කැරීම, කරෙණවා &c.; but the දැ has been softened into එ; so that we have කෙරෙණවා, කෙරුණ, කෙරුවා, කෙරුම, කෙරීම &c. කිරීම is preferred by many to කෙරීම, though කිරීම is the regular *v. n.* of කිරෙණවා Weigh.

දෙනවා	දුහනා	දී	(මම) දියන් (ඔහුට) දීපන් }	දීම	Give.
භාලියනවා	භාලියාවා	භාලියා	භාලියාපන්	භාලියාම	Wriggle.
බොනවා	බිචුවා, බිවා	බී	බීපන්	බීම	Drink.
යනවා	ගියා	ගොස් ගොස් ගිස්	පලසන්	යාම	Go.
මියනවා	මියුනා	මියා	ලෙලියාපන්	මියීම	Die.
ලෙලියනවා	ලෙලියාවා	ලෙලියා	ලෙලියාපන්	ලෙලියාම	Wriggle.
විනිනවා	වැනියා	වැන	වැනියවැනව	වැනීම	Be worth, worthy.
වකිනවා	{ වදලා වැදුරුවා	වදුරු	වදුලවැනව	වැදුරීම	Proceed. (hon.)
වදුරණවා	විකනා	විතුණ	විතුණපන්	විකිණීම	Speak. (hon.)
විකුණනවා	{ විවාලා විවැරුවා	විවාර	විවාරපන්	විවැරීම	Sell.
විවාරණවා	වුනා	වි, ව, වෙලා	වෙසන්	වීම	Inquire.
වෙහවා	සිවියා	සිට	සිටපන්	සිටීම	Become, take place.
සිවිනවා	කියවුනා	කියවී	කියවීම	කියවීම	Be; stand; remain; dwell.
කියවෙනවා	ගැටුනා	ගැටී	ගැටීම	ගැටීම	-said.
ගැටෙනවා	පියවුනා	පියවී	පියවීම	පියවීම	-smeared.
පියවෙනවා	ලියවුනා	ලියවී	ලියවීම	ලියවීම	-shut.
ලියවෙනවා					-written, articulated.

The following have no regular involitive form, but make it thus.

අදිනවා.		
පස්, බඩු, යනාදි අදිනවා.	Draw—convey in carts—earth,	
අනිනවා.		[goods &c.
පිහියකින්, කඩුවකින්, අනිනවා.	Stab—with knife or sword.	
හෙලෙයකින් අනිනවා.	Spear, or pierce with a spear.	
ගුවි අනිනවා.	To fist.	[home thrusts.
ඇඟුම්පද කියනවා.	Utter piercing phrases, give	
පාර අහුරපත්.	Block up the road.	
ඉරෙණවා.		
මේ ඇඳුම් ඉරෙණවා.	These clothes tear.	
මේ කියනෙන් හොඳට ඉරෙණවා.	This saw saws well.	
උපදිනවා.		
ලමයෙක්, පැතියෙක්, උපදිනවා.	A child or young animal is born.	
ගස් උපදිනවා.	Trees spring up.	
යහපත, අයහපත, එයින් උපදිනවා.	Good, evil, arises therefrom.	
එලවනවා.		
ඔහු අප පස්සේ එලවනවා or එලවගණ එනවා.	He pursues after us, or pursues us.	
ඔහු අප එලවනවා.	He drives us away.	
එලලනවා.		
ඔහු දෑතින් අලලාගණ එල්ලෙනවා.	He hangs, holding by both hands.	
ඔහු එල්ලී මැරුණා.	He hanged himself.	
ඇපිල්ලෙනවා.		
අපි මේ ඇඳුම් අපුලෙන ඔවුන් ඒවා ඇපිලෙනන්නේ නැත.	Though we wash these clothes, they do not become cleansed. *	
ඇරෙණවා.		
දොර ඉබේම ඇරෙණවා.	The door opens of itself.	
ඔහු ඒ රැකුවෙන් ඇරුණා.	He has left, or given up, that living.	

* The Invol. often has this sense, referring to the attainment of the due result.

ඇරෙණවා.
 දෙළහට—දෙළොහේ කනි The people come out of church
 සමට මිනිස්සු පල්ලියෙන් at twelve o'clock.
 ඇරෙණවා.

ඇවිදිනවා. [whole country.
 රට වුදුල්ලේ ඇවිද්දෙමි. I went—travelled—about the
 වුදු ගමණ පසින් ගියෙමි. I walked—went on foot—the
 whole way, or journey.

ඇසෙනවා.
 ඔහු කි කාරණා මට ඇසුනා. I heard the things he said.
 මම අසාගණ නොසිවිස හු I overheard, though I was not
 මුත් මට ඇසුනා. listening.
 මගේ කන් ඇහෙනවා මදිසි. I do not hear very well—I am
 rather deaf.

ඇහිරෙණවා.
 කඩුලු, පාර, ඇහිරී තිබේ The gap, road, is closed or
 නවා. අහුර තිබෙනවා. blocked up. Has been closed.
 කුණු රෙඩු රුදි මේ කාණුව This drain gets stopped up
 ඇහිරෙණවා. through filth and rubbish
 [collecting.

කඩනවා.
 ගේ කඩාවැටුනා or කැඩී වැටුනා. The house broke down.

කනවා.
 නැදුම්, මැරුම්, ඇහුම්, පහර Receive or suffer beating, kill-
 කනවා. ing, stabbing, blows.

කෝටුමස් කනවා. Suffer flogging with whip or
 cane or lash.

මේ යකඩ මලකඩ කා තිබේ This iron is rust-eaten, rusty.
 නවා.

ඩලා මා කෑවා or හපාකෑවා. The dog bit me—has bitten me.

මියෝ මගේ පොත් කාලා Rats have gnawed my books.
 තිබෙනවා.

කපනවා.
 මියෝ පොත් කපනවා. Rats gnaw books.

ඩලා ලඝුව කැපුවා. The dog bit the string in two.

කැපෙනවා.
 මේ පිහියෙන් හොඳට කැපෙනවා. This knife cuts well.

කවනවා.
 ඔහු ලමයාට බත් කවනවා. He feeds the child with rice.

හොරුන්ට කෝටුමස් කව (They) flog thieves.
 නවා.

කැවෙනවා.

පිදුරු කනවිට ගෙඩු කුණු When eating straw, oxen eat
විකකුත් හරකුන්ට කැවෙ a little dirt also—gets eaten
නවා. by them.

මේ රෝදවල දැරි-දැර-එනි The cogs of these wheels do
නොකට කැවෙනොන්නැන. not bite-catch each other.

උණ නිසා මගේ සෑම සකි All my joints gnaw—ache—
කැවෙනවා. through fever.

කියවෙනවා.

සිංහල වචනයක් කියන්ට When attempting to say a Sip-
හැදවිට දෙමල වචනයක් hales word, a Tamil word
මගේ කවිත් කියවුනා. escaped my lips—I uninten-
tionally said a Tamil word.

මහු පොත කියවනකල ව When he reads the book, the
ගන්නි හොදට කියවෙනවා. sentences are well expressed.

කොටනවා.

විදුලි කොටනවා. Lightnings cleave, i. e. flash.
කිම කොටමි. I chop - dig-the ground,—with
mamotie.

වි කොටනවා. Pound rice,—with pestle.
කුකුලේ කොටනවා, කො Fowls peck each other, fight.
වාගනනවා.

ගස් කොටනවා. To fell trees.
“Chop wood” is ලී-දර-කපනවා.

ගනිනවා,

ගයගනිනවා. Cause to take fear—frighten.

බලෙන්ට උසිගනිනවා. Set dogs on. Instigate.

ගසනවා.

මහුව ගසමි. I strike him.

මේකට ලැලි ගහපත්. Board this over.

මේකට කබදසි කැලෑක් Stick—affix—a piece of paper
ගහපත්. on this.

Strike governs dative. *Strike or clap to, nail or fix on,*
governs the acc. of that which is attached, and dat. of that
to which it is attached.

හිල්වනවා.

ආනාගේ කුඩේ ලැල්ලේ ගිල් Sink—let in—the head of the
වාපත්. nail into the board.

හිල්වනවා.

මේ පෙට්ටියේ ඇන්දන් හිල් This box has been-is-inlaid
වා තිබෙනවා. with ivory.

ලමයා වතුරේ හිල්වාපන්. Immerse the child in water.

ගැණෙනවා.

මට උණ ගැණෙනවා } I take—get—fever.
මට උණ ගහනවා }

ගැලපෙනවා.

මේ කැලි හොඳට ගැලපෙ These pieces fit—unite—well.
නවා.

මේ වගන්ති එකිනෙකට These sentences do not cohere
ගැලපෙන්නේ නැත. with each other:—i. e. lack
grammatical or logical con-

ගැහෙනවා.

මහු නිද ඉනනවිට ගැහෙ He starts, quakes, when
නවා. asleep.

මේ කලගෙඩිය ගැඹි ජිබෙනවා. This chatty is cracked.]

තකනවා. Regard.

තකා p. p. used as a case-word (preposition):

මේක තකා-නිසා-හිසෙමි. I went regarding—on account
නපිනවා. [of—this.

හිනි නපිමි. I warm myself at the fire.

අව්ව නපිමි. I bask or warm myself in the

තම්බනවා. [sun.

මස් නම්බමි. I seethe or boil meat.

It is not used of boiling—heating—water.

තලනවා.

ඉහුරු &c (acc.) තලනවා. Bruise or pound ginger &c.

ලමයෙකුට තලනවා. Flog, chastise, a child.

හේරෙනවා.

ඒ කාරණා මට හේරෙනවා. Those matters are intelligible
to me—I understand them.

හෝරෙනවා.

අපට හෝරන්නට බැරි නරමට These are so confused we can-
මේවා අඩුල්ව තිබෙනවා. not distinguish, or separate,
them one from another.

මේක අමාරු නිසා මට ඒක Because this is difficult, I can
හෝරන්නට-හෝරගදන්නට not discriminate—explain—
බැරිය. it for you.

තෝරණවා.

මිශ්‍රවී නිබෙන මේ බඩු තෝ Let us separate these goods
 රවු. which are mixed.

එසින් එකක් තෝරගනිමු, Let us select, or choose, one
 or තෝරමු. of them.

This latter use or application, from the nature of the
 case, occurs more frequently than the others.

නැනෙනවා.

මේ රවේ ගස් හොඳට නැ Trees of (in) this country form,
 නෙනවා. or grow, well—become well

නැම්බෙනවා. [formed.

මේ කෑම නැම්බිලා වැඩිසි. This food is sodden too much.

මේ ගෙඩි හරියට ඉදෙන්පේ These fruits are softened with
 නැතුව අව්වට නැම්බී ති the sun, without having be-
 බෙනවා. come properly ripe.

දනවා.

ගේ දනවා, දැලායනවා. The house is burning, burning
 මගේ අන, ඉස &c දනවා. My head &c burns—of the
 sensation. [down.

ලමයා උණු වතුරේ වැටී දෑවා The child fell into hot water
 -ද මැරුණා. and was scalded—scalded to
 death.

දමනවා. Put, cast down. (Used also with other verbs to
 give intensity).

කඩාදමනවා, උදුරාදමනවා. Break down, root up.

දරණවා or බරණවා.

එල දරණවා, බර දරණවා. Bear fruit, bear weight—load.
 වේදනාව, නසුරුකම, දරන් Cannot bear pain or wicked-
 ට බැරිය. ness.

දෙඩෙනවා.

ලාබාල දරුවාගේ දෙඩීම මිනි The prattle of the tender,
 ිසි. young child is pleasant.

මෝඩයාගේ දෙඩීම රුසුන් The prating of the fool is
 ට, දරන්ට, ඉවසන්ට, බැරිය. intolerable.

දූවෙනවා.

ගේ ඉක්මනට දූවෙනවා, or The house is burning down
 දැලායනවා. fast. [tion.

මගේ පසුව දූවෙනවා, දනවා My chest burns—of the sensa-

- නගනවා. Erect, build, a house.
 ගෙයක් ගොඩනගනවා. Erect, build, a house.
 දැදුනක් නගනවා. Raise a column.
 කොඩියක් නගනවා-ඔසවනවා. Lift up a banner.
 ගබ්ද නගනවා. Raise, lift up, produce, sound.
 ගබ්ද නගා කථාකරනවා. Speak with loud voice.
- නටනවා. Men dance. [-i. e. boils.
 මිනිසුන් නටනවා. Men dance. [-i. e. boils.
 ලීජේ තීබෙන වතුර නටනවා. The water on the fire dances
- නැවෙනවා. Mount this child on the horse.
 මේ ලමයා අශ්වයා පිට නැවෙනවා. Mount this child on the horse.
 පත්. [them in a foreign country.
 හොරුන් රට නැවෙනවා. (They) transport thieves—land
- පතනවා. Hope for royalty, riches, hap-
 රජකම, වසතු, සැප, පතනවා Hope for royalty, riches, hap-
 වා—or ලබන්නට or රජකම piness. Hope to obtain,
 ට, සැපතට, පැමිණෙන්නට aspire to royalty &c.
 &c පතනවා.
- පවරනවා. He thrusts the fault on me.
 ඔහු වැරද්ද මා පිට (මට) පවරනවා. He thrusts the fault on me.
 මහු සියල්ල මට පවරනවා. He imposes all on me.
- පහදනවා, පහදවනවා. Clear, relieve, the heart or
 හිත පහදනවා or පහදගන්වනවා. Clear, relieve, the heart or
 නවා. conscience.
 කාරණ පහදනවා or පහදවනවා. Make matters clear.
- පානවා. [his head.
 සර්පයා ඉස පානවා. The serpent puts forth, shews,
 ඔහුට පිට පැවෙමි. I turned my back to (on) him.
 නරභ, ගුණ &c පානවා. Exhibit anger, goodness &c.
- පායනවා. The clouds pass away and the
 වලාකුළු පහවී ඉර පායනවා. The clouds pass away and the
 sun appears—shines forth.
 වැසූ නැවතී පායනවිට යමු. When the rain ceases and it
 clears up, let us go.
- උදේ ඉර පායනවා. The sun appears—shines forth,
 පිටපනවා. [rises—in the morning.
- මල් පිටපනවා. Flowers blow, or open. [pands.
 පාන් මාස පිටපනවා. Dough becomes leavened, ex-
 හරකාගේ බඩ පිපිලා. The bullock's belly is bloated

පිරිවරණවා.

රජ බොහෝ දෙනෙක් පිරි වර්ගණ ගියා. The king took a large retinue with him, or took many persons in attendance: a large

පුරණවා.

ඇ මගේ මැහුම මට පුරු දෙ නවා. She begins my sewing for me.

පෙනෙනවා.

මම ගොස් ඔහුට පෙනුනෙමි. I went and presented myself
මම යන අතර මා ඔහුට පෙනුනා. He saw me as I went.

මගේ ඇස් පෙනෙනවා. I have sight, I can see.

පෙනෙන හෙපෙනෙනාදේ. Visible and invisible things.

පෙළෙනවා.

ඔහු දුකින් පෙළෙනවා. He is tossed about, tried, afflicted, with sorrow.

පොවනවා.

ලදරුවන්ට කෑද පොවනවා. (They) feed babes with congee.

හරකුන්ට කෑදත් වතුරත් පොවනවා. (They) give cattle both congee and water to drink.

මේ රෙදුට සායම් පොවු. Let us dye this cloth.

මේක උසුන්ට අත පොවා පත්කෝ. Come, put your hand to lift this.

පැහැදෙනවා.

බොර වතුර පැහැදෙනවා. Muddy water becomes clear.

අවුල්වූ කාරණා පැහැදෙනවා. Confused matters become clear.

මගේ ඇස් පැහැදුනා.

[ceived sight. My eyes became clear, or re-

පැගෙනවා.

කුඩා සතෙක් මගේ කකුලට පැහි මැරුණා. I accidentally trod on a small creature and killed it:—a small creature having become trampled by my foot died.

බේරණවා, බේරෙණවා.

මිශ්‍ර වූ ද්‍රව්‍ය බේරවු.

Let us separate the mixed Though (one) mix oil and water, they separate.

තෙලුත් වතුරත් මිශ්‍රකරණ ආවුත් ඒවා බේරෙණවා.

ගණන් සහ කාරණා බේරවු. Let us settle accounts and matters.

- බැඳෙනවා. The bullock is tied. [this.
ගොණ බැඳී ඉන්නවා. Let us bind ourselves to do
වේක කරන්ට බැඳෙවු. We have bound ourselves, or
ඒක කරන්ට අපි බැඳී we are bound, under obliga-
සිටිනවා. tion, to do it.
- මකනවා [or guilt.
අකුර, වරද, මකනවා. Cross out, obliterate, the letter
කාසි මකා ආහරණයාදනවා. (Eefface and) turn money into
මතුරණවා. [jewels.
නුල් මතුරණවා. Charm thread.
තොල් මතුරණවා. Move the lips—mutter.
මදිනවා. Polish, smoothen. But
ගස් මදිනවා. Draw sap or toddy from trees.
මරණවා. මස් මරණවා. Counteract poison.
නිදි මරණවා. Be or keep awake, not to sleep.
- මිඳෙනවා. ඒ කරණවලින් or නැනැත් I got clear of those affairs, or
තන්ගෙන්, මිදුනෙමි. persons, or—I escaped from
වතුරේ මඩ මිඳෙනවා. Mud settles in water.
වතුර සිතලට මිඳෙනවා. Water congeals through cold.
- මැනෙනවා. මේ මිමිමෙන් හරියට මැනෙන By this measure the measur-
නවා. නවා. ment is correctly made—
This measure measures cor-
[rectly.
- මැවෙනවා. කිසිවක් ඉබේටම මැවෙන් Nothing comes into existence
නේ නැත. by itself, or by chance, is
[self—created.
- මැනෙනවා. මේ යන්ත්‍රයෙන් හොඳට මැ Sewing is well done by this
නෙනවා. නෙනවා. machine. This machine
[sews well.
- සෙදෙනවා. බොහෝ කරණවල සෙදී I was engaged—busy—in many
සිටියෙමි. affairs.
මහු ලියුම් ලියන්ට යෙදුනා. It occurred that he wrote let-
ters; He did write the letters.
- රවා බලනවා. මහු මා දෙස රවා බලනවා. He stares—or scowls—at me.

රඳනවා.

සැබපාරට ගසාගනු එන දර I am collecting here the fuel
මම මෙහි රඳනවා. brought down by the stream.

රුඳෙනවා.

කුණු, දර යනාදී බොහෝ Filth, firewood and many such
දේවල් සැබපාරට ගසාගනු things are carried along by
ගොස් ඒ ගල් අස්සේ රුඳ the stream and collect-lodge
නවා. -amongst those stones.

ලගින් යනනන්ගෙන් සමූහ A crowd of passers-by collects
යක් කබේ රුඳෙනවා. in the bazaar.

ලනවා. ල added to the p. p. of another verb gives emphasis
to the fact or the completeness of the action.

මේවා කරලා ගෙදර ගියෙමි. I did these (first) and (then)
went home.

මහු ලමයෙක් මහකුට්ටට He has gone to accompany a
ඇරලන්නට ගියා. child to Kandy.

ලියවෙනවා.

කයනන ලියන්නට ගිහින් ග (I) was going to write ක, but
යනන ලියවුණා. unintentionally wrote ග.

මේ ලමයාගේ අතින් අකුරු This child's hand forms the
ගොඩට ලියවෙනවා. letters well. (Expressing
the result.)

වදිනවා, වැදෙනවා.

ඊගහ මට වැදුණා. The arrow struck me.

මහුගේ ගෙට වදින්නට අපට It is not right for us to dash
සුතු නැත. into his house:—obtrude or
thrust ourselves into his
[house.

වරණවා.

සමහර ගස්වල එල වරණවා. The fruit of some trees ceases
(for a season).

ලමයා කිරි වැරුවා. The child is weaned.

වරවනවා. ලමයා කිරෙන් වරවමි. I wean the child.

වරදුනවා.

මහු පාර -කාරණාව -වරද්දු He mistook the road—the
ගතනා. matter.

වරදුනෙන්-වරදිනෙන්-නැ Come without fail—do not fail
නුව or නොවරද්දු වරෙන්. to come.

විදිනවා.

වේදනා, දුන්, විදිනවා. Suffer pains and sorrows.

සුභ අසුභ විදිනවා. Experience prosperity and ad-
versity.

විඳිනවා.

වනෙන් එළ ප්‍රයෝජන භුක්ති විඳිනවා. Enjoy the fruits and profits of the garden.

සාදනවා, හඳනවා.

[strike me.

ඔහු මට හඟන්ට හඳනවා. He is going—attempting—to
හොඳ පැනලා යන්ට සැදුණු The thief attempted to flee,
ආවුන් අහුවුණා. but was caught, or secured.

සැදෙනවා, හැදෙනවා.

මේ ගසේ මල් තිබෙන ආකාරයට Though there are flowers on
එළ සැදෙනෙන් නැත. this tree, no fruit forms.

මේ ගස ලක්ෂණයට සැදෙනවා These trees grow beautifully,
or become of beautiful form.

හඟවනවා.

[him a hint of it.

ඒක ඔහුට හැඟවුවෙමි. I intimated it to him—gave
සම්පූර්ණ ලෙස ඔහුට හඟවා I made him fully understand.
දුනෙනමි.

හපනවා.

මේ බලලා හපනවා, හපානනවා. This dog snaps or bites.
දත් කැකුණු මිනිසා මට කෑම I cannot bite—chew—food, on
හපන්ට බැරිය. account of toothache.

සිහනවා.

භික්ෂුන් හිඟ කන මිනිසා The beggar is, you will allow,
වද? —or, is he not—the man who
lives—or, gets his food—by

[begging?

හැංගෙනවා.

ඔහු හැංගෙනවා.

He is hiding himself.

ඔහු හැංගී ගියා.

He has gone away secretly—
surreptitiously.

හැඟෙනවා.

මට හැඟෙන හැටියට මේක So far as I understand, this is
හොඳයි; මේකයි හොඳ— good; this is the better or the
හොඳ එක මේකයි. best.

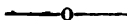
ඔහුට හැඟෙන ලෙස—හැටි We cannot explain the matter
යට, තරමට—කාරණාව so that he will understand it.
හේතුමිකර දෙන්නට අපට
බැරිය.

මට හැඟෙන ලෙස උඹට I cannot make the matter in-
කාරණාව හඟවා දෙන්නට tellible to you as it is to
මට බැරිය. me—or, I cannot make you
understand the matter as I
understand it myself.

ENGLISH AND SINHALESE INDEX OF THE PRECEDING.

List of Verbs.

Remarks.

1. In this list generally only those meanings of the English words are given which are found in the preceding portion as explanations of the Sinhalese, and in any doubtful case reference should be made to the Sinhalese word in its proper place, where other words will help to make it clear. This portion, in fact, is intended chiefly as an index to that, though the benefit of the Sinhalese learner of English has been kept in view in both, and a few compound verbs have been inserted here to render the sense clearer or because preferable in other respects.

2. The past tense of the irregular English verbs is given, and also the perfect participle when it differs from the past tense. Where the pf. pl. is not given, it is the same as the past tense; and where neither is given, the verb is regular, adding *ed* or *d*—sometimes *t*—to the present to form the past tense and pf. pl.

3. Where the English verb is both transitive and intransitive, both forms are given in Sinhalese: as—Break කඩනවා, කැබෙනවා. Where the English verb is transitive only, the intransitive is signified by *be* (in the sense of *be* or *become*, generally the latter) to which the reader must add the pf. pl. of the verb: as—Trample on පාගනවා; *be* පෑගෙනවා. That is, *be* or *become* trampled on: a form too lengthy for constant insertion.

4. In some cases the intransitive requires to be rendered into English by a reflexive pronoun; these are indicated by the word *self*: as—Array සරසනවා; *be, self* සැරසෙනවා; that is, *become arrayed* or *array one's-self* සැරසෙනවා.

Absorb, cause to පොවනවා; ⁷	Adjure දවිරවනවා. 27
be වෙවෙනවා 27	Adhere ඇලෙනවා. 29
Ache වීදෙනවා, ²⁸ කනිසනවා. ⁴⁰	Admonish දෙසනවා, ⁷ අවවාද
Act කැසිරෙනවා. ²⁹ ක්‍රියාකර	කරනවා. ⁴⁰ [නවා. ²⁷
නවා. ⁴⁰ <i>cause</i> K. 35	Adorn සරසනවා, ¹⁴ <i>be</i> සැරසෙ

- Agitate කලබ්‍රිතවා¹³ be කැලබේ නවා.²⁷ *cause 6, 35* [වා:²⁷ Become, became, become, වෙ නවා. 27. 41
- Agree, unite with, ගැලපෙන Becoming be, proper, ඔබිනවා.⁴⁰
- Aim මානනවා. ¹² ? [නවා.⁴¹ Beg සිසනවා,¹¹ භිසනවා,¹¹ ඉලු:
- Angry be, කීපෙනවා,²⁵ තරඟවේ නවා. 9.²
- Appear පෙනෙනවා,²⁷ ජෙනවා. Begin, began, begun, පවත්
- Appease, gratify, සංසිඳුවනවා,³⁷ ගනනවා,⁴⁴ පුරුණවා. ¹⁵
- be සංසිඳෙනවා. 26. Behave හැසිරෙනවා. 29
- Apply to, fit, වැටහෙනවා. 28 Believe විශ්වාස කරනවා,¹¹ අද
- Approach ලඟාවෙනවා,⁴⁰ ලන් හනවා. 13.
- වෙනවා,⁴¹ එලබෙනවා²⁷ [වා. Bend, bent, නමනවා,¹¹ නැමෙ
- Array සරසනවා,¹⁴ be සැරසෙන නවා;³⁰ bend down, stoop,
- Arise, arose, arisen—begin to be, එබෙනවා. 26
- උපදිනවා,¹⁶ ඉපදෙනවා. ^{16, 25, 40} Bestud—as the hair with any-
- Arouse ප්‍රවූදුවනවා,³⁴ ප්‍රවූදුකර thing—ගවසනවා. 13.
- ණවා,⁴⁰ උනන්දුකරණවා.⁴⁰ Bind, bound, බඳිනවා,²¹ බැඳෙ *cause 6*
- Arrive පැමිණෙනවා,²⁹ සේනු නවා; be self, බැඳෙනවා.³⁰
- වෙනවා. ⁴¹ [වා:³⁰ Bite, bit, bitten, හපනවා,¹²
- cause 6, 36* Ascend නැගිණිවා,²¹ නැගෙන හපාකනවා,¹¹ විකනවා;¹⁵ catch
- Aspire to පනනවා. 11. in කැවෙනවා.
- Attend to, regard, සලකණවා.⁴⁴ Blast—burst—පුපුරවනවා. 36
- Attract අදිනවා,²¹ be ඇඳෙනවා,²⁹ Bloat පුප්වනවා. 36. 15. *6, 26*
- Awake, awoke, awaked, පිබිඳෙ Block up අහුරණවා,⁶ be ඇති
- නවා, පුබුදිනවා, පුබුදුවනවා.³⁴ රෙණවා. 29 [ණවා ³⁰
- Backslide කලකිරෙනවා. 25. Blot out මකණවා,¹¹ be මැකෙ
- Bale, dash or sprinkle, out, ඉහි Blow, blew, blown—of the wind *cause 6,*
- නවා. 23 හමණවා,¹² ගසනවා;¹⁰ with
- Bark බුරණවා. 15. *cause 6, 36* mouth or instrument පිහින
- Bathe භානවා,⁹ භාවනවා. 11. 32 Bore විදිනවා. 23. *cause 6, 37* [වා. ^{24,}
- Be (ව) සිටිනවා,²³ ඉන්නවා,⁴⁰ ති Born be, උපදිනවා,^{16, 40} ඉපදෙන
- බෙනවා. 25. Bow, salute, වදිනවා. 22 [වා. ^{16, 25, 40}
- Bear, bore, borne, as a burden Brandish ලෙලවනවා. 37
- උසුලනවා,¹⁶ දරණවා; 11 Break, broke, broken, කබන
- bear fruit එල දරණවා; 11 වා,¹⁰ බිඳිනවා,³³ කැබෙනවා, 29
- endure විදිනවා,³³ රැසනවා;³ බිඳෙනවා. 25 *cause 6, 34, 39*
- tolerate patiently ඉවසනවා.⁴⁸ Bring, brought, ගෙනෙණනවා;
- Beat, beat, beaten, හලනවා. 10. Bring about, cause, සලස්වන

cause 6, 36

cause 6

cause 6,

use 6, 34

use 6, 34

use 6, 36

use 6, 34

Bring forth එළියට ගෙනොනවා;—young, වදනවා. 12 [වා. 30	Collect—a company or retinue, 12 පිරිවරණවා; 2 come together රැස්වෙතවා 4 & 6, රැඳෙනවා. 30
Bruise තලනවා, be තැලෙන Bud ප්‍රලනවා. 18, 25; cause 6, 37	Comb පිරණවා. 18
Burn, burnt, දනවා, දවනවා, 4 දුවෙනවා, ආවලෙනවා, පුදුස්සසනවා, පිළිස්සෙනවා. 24	Come, came, come, එනවා, පැමිණෙනවා; 27 come to pass පැමිණෙනවා; 27 සිඛවෙනවා. 41
Burst, burst, පුපුරණවා, පිපිරණවා, පුපුරවනවා. [වා. 35	Comfort සනසනවා, 4 be සැසෙනවා. 24 [වා. 13
Butt අනිනවා; make to අනින Bury වලලනවා, be—accidentally—වැලලෙනවා. 28	Conduct, maintain, පවතින Confuse කලඹනවා, 3 be කැලඹෙනවා. 27 28
Call අඛගසනවා, 10; කැඳවනවා. 34	Congreal මුදවනවා, 41 මිඳෙනවා. 25
Cast down, cast, දමනවා, ගෙලනවා; as a mat එලනවා. 17	Console සනසනවා, 4 be සැසෙනවා. 28 [නවා. 24
Carry—a child, වඩනවා, වඩගණ සනවා. 4	Continue පවතිනවා, පැවතෙන
Cause සලස්වනවා, 19 පදවනවා, 26	Contrive යොදනවා. 17
Cease නවතිනවා, 28 නැවතෙනවා; make to නවතිනවා. 3. 12	Cook උසනවා, 15 පිසනවා. 18
Charm මතුරණවා. 15	Cool නිවනවා, 18 නිවෙනවා. 25
Cheat රවිවනවා. 14	Cough කනිනවා. 21
Choose, chose, chosen, තෝරණවා, තෝරගනනවා. 40	Count ගණිනවා. 21 6. 27 නවා. 23
Chop කොටනවා, 4 කපනවා. 10	Covenant ගිවිසනවා, 6. 2 ගිවිසෙනවා, 23
Clear, sift, ගරණවා. 10 [නවා. 21	Cover වසනවා, 2 වසනවා, 2 be වැහෙනවා. 31 [හෙනවා. 29
Clear off or cleanse—rice—පානි Clear up පාසනවා, පැහැඳෙනවා, 3 පහදනවා, 3 පහදවනවා. 35	Crack කිඳිනවා, 23 කිඳෙනවා, 25 හැපෙනවා, 23 be of itself වැවෙනවා. 30 [වා. 15.
Cleave, cleft, පලනවා. 11	Create මවනවා, 11 be of itself වැවෙනවා. 30 [වා. 15.
Cleave to, cleaved to, ආලෙනවා, 2 ආලම්බෙනවා. [නවා. 31	Cry, weep, අඛනවා. 9. cause 6, 33
Close පිසනවා, වසනවා, 2 වැහෙනවා, 23	Cultivate ground අස්වද්දනවා. 13. cause 6, 35
Close or stop up අහුරණවා, 15 be අභිරණවා. 29	Curve නමනවා, 4 නැමෙනවා. 30
Clothe, self, අඳිනවා. see Dress.	Cut, cut, කපනවා. 10. 29. cause 6, 34
Coalesce ගැලපෙනවා. 27	Cut off සිඳිනවා, 23 සිඳුවනවා, 29 be සිඳෙනවා. 25

*Crow, andalanava, 13

Damp නෙවනවා,⁷ be නෙමෙනවා. 27

Dance නටනවා. 11.

Darn ඵලනවා. 19 [නවා.²⁵

Deceive රවටනවා,⁴ be රුවටෙ

Decline පිරිහෙනවා. 26

Decoct කකුරණවා. 13.

32. Defeat පරදවනවා,²⁵ පරජයකරණවා,⁴⁰ be පැරදෙනවා,²⁵ පරදිනවා.²⁵ &c.

Deposited be—settle or separate from—මිඳෙනවා,²⁵ බේරෙනවා.

cause 5, 34 Descend බසිනවා,²² බැසෙනවා.³⁰

Desolate—lay waste—වහසනවා,⁴ be වැහසෙනවා. 28

cause 6, 34 Destroy වහසනවා,⁴ හසනවා,⁴ හාස්ති—විහාස—කරණවා.

Die මැරෙනවා,³⁰ හසිනවා,³⁰ හැසෙනවා,³⁰ මියනවා.^{48, 41}

Diffuse පතුරුවනවා,³⁵ be පැතිරෙනවා. 29 [නවා.²

6, 31 Dig, dug—out or through—කුර Digest දිරණවා,¹⁵ ජීරණවෙනවා. 41 [නවා.²⁶

Diminish අඩුවෙනවා,⁴¹ පිරිහෙන

Dip in ගිලවනවා,⁹ ගලනවා,¹⁰ be self ගිලෙනවා. 25

Discouraged be කලකිරෙනවා.²⁵

Dishonour අශෝචනකරණවා,⁴ කෙළහනවා. 17.

Dismiss අරිණවා,^{21, 40} අරවනවා,³⁴ අහස්කරණවා.⁴⁰

Display පාසනවා,¹¹ පෙන්නවා.²⁰

Distil පෙරණවා. 20

Disturb කලඹනවා,⁸ කලඹවනවා,³¹ be කැලඹෙනවා. 27

Dive කිම්දිනවා,³³ කිම්ඳෙනවා.³⁶

Divide බෙදනවා,²⁰ බෙඳෙනවා.²⁷

Do, did, done, කරණවා,⁴⁰ be කෙරෙනවා. 27 - cause 5, 34

Double-fist මිට මොලවනවා. 36

Dovetail පුරුදුනවා. 16

Draw, drew, drawn, අදිනවා, 21, ඇඳෙනවා. 29 - cause 5, 38

Drawing, make, අඳිනවා. 21 cause 5, 38

Dress—self අඳිනවා,²¹ පලඳිනවා,⁴ පලඳනවා,¹³ be, self පැලඳෙනවා,²⁵ dress another අඳවනවා,³⁴ පලඳවනවා.³⁵

Drink, drank, drunk, බොනවා,⁴ cause to or give to drink පොවනවා. 17

Drive, drove, driven. දකකනවා,⁶ පවනවා. 11

Drive away පවනවා,^{11, 38} හෙරපනවා,²² ඵලවනවා. 37 33. cause 5, 3,

Drive or force into වද්දනවා. 12

Drive or ride about ඇවිදිනවා 23 —with රචයෙන් &c.

Dry පියලනවා,⁷ වේලනවා,¹⁰ පියලෙනවා,²⁵ වේලෙනවා. 27. cause 5, 37.

Dry up, evaporate, හිඳිනවා, 23 හිඳෙනවා. 26 cause 5, 39

Dwell, dwelt, වසසකරණවා,⁴⁰ වසනවා,¹² සිටිනවා. 23. 41

Eat, ate, eaten, කනවා, 9 become eaten කැවෙනවා. 29.

Effect සලස්වනවා,⁴ තනනවා. 10.

Elevate, erect, ඔසවනවා. 36 cause 5, 3

Embrace බදනවා,¹¹ වැලඳගත්තවා. 22

Empty out හලනවා. 12

Endure රැසනවා,² විඳිනවා,²³ ඉවසනවා,¹⁵ පවතිනවා.

Engaged in, be, යෙදෙනවා. 27

- Enjoy (සැප) විඳිනවා,²³ ප්‍රීති ලබනවා, භුක්තිවිඳිනවා.²³
- Enrobe පෙරවනවා,¹⁷ පොරවනවා,³⁷ පෙරවාගන්වනවා.⁴⁰
- Entwine වෙලනවා,³⁰ දවවනවා.¹³
- Enumerate ගණිනවා. 21 6c, 29
- Err වරදිනවා,²⁸ වැරදෙනවා,²⁸ වරදුනවා. 14
- Establish පිහිටුවනවා;³⁷ (laws නීති) පනවනවා.³⁴
- Esteem, regard තකනවා,¹⁰ සලකනවා.¹⁴
- Evaporate හිඳිනවා,³³ හින්දනවා,¹¹ be හිඳෙනවා. 26, cause 6, 39
- Examine විමසනවා,¹¹ විභාගකරනවා.⁴⁹ &c. [නවා.³¹
- Excavate භාරනවා;¹² be හැරෙනවා,¹¹ කිපෙනවා.²⁸
- Excite අවුසනවා;¹³ be ඇවිසෙනවා,¹¹ කිපෙනවා.²⁸
- Exhibit පෙන්නවා,²⁰ පානවා.⁹
- Exist සිටිනවා,³⁴ ඉන්නවා,⁴⁰ තිබෙනවා.²³ come into existence උපදිනවා,¹⁶ ඉපදෙනවා,^{16, 28} දවගනනවා,⁹ වැඩෙනවා.³⁰
- 18- Expand—as leaven..or flowers, or be bloated—පිපෙනවා. 25
- Explain තෝරනවා,¹⁷ තෝරාදෙනවා, විසඳනවා. 19
- Express (oil තෙල්) හිඳිනවා,³³ be හිඳෙනවා.²⁶
- Extend, spread පතුරුවනවා,³⁵ පැතිරෙනවා.²⁹ 6c 29
39. Exterminate සිඳිනවා,³³ සිඳිමනවා, be සිඳෙනවා,²³ සිඳිසනවා.
- Extinguish නිවනවා,¹⁸ නිමනවා;¹⁸ be නිවෙනවා &c.
- Fail වරද්දනවා. 14
- Fall, fell, fallen, වැටෙනවා.³¹
- Feed, fed, කවනවා,^{40, 27} තෝරනකරනවා. 40
- Feel, felt, දැනෙනවා;³⁰ v. t. අනභාවා බලනවා.¹¹
- Fill පුරවනවා, පිරෙනවා. 25
- Filter පෙරනවා,²⁰ පෙරෙනවා.²⁷ cause 6
- Finish නිමනවා,¹⁸ නිම-නිත්තුකරනවා;⁴⁰ නිමවෙනවා.⁴¹ 25, 37
- Fit, apply to, be intelligible to වැටහෙනවා. 28
- Fit together ගලපනවා,¹³ ගැලපෙනවා. 27
- Flame up ඇවිලෙනවා,²⁹ පස්තු වෙනවා,¹¹ දුල්වෙනවා.
- Float ඉලිප්පෙනවා;²⁶ make float උසුප්පවනවා. 36
- Flog නළනවා. 10, cause 6, 34 [නවා.
- Flow, rise, ගලනවා,¹⁰ ගැලෙනවා.
- Flow forth, spring up උනනවා. 15 [පිසාභිනවා.¹¹
- Fly, flew, flown, ඉඟිලෙනවා, 22
- Foment—with fluid—තවනවා. 10
- Form සාදනවා,¹² තනනවා,¹⁰ හැඳෙනවා,³¹ නැගෙනවා.³⁰ [වා. 25
- Free, set මුදනවා;¹⁵ be මිඳෙනවා.² cause 6
- Freeze, froze, frozen, මුදවනවා,³⁶ මිඳෙනවා. 25
- Frown රවනවා. 12
- Fry බදිනවා,³¹ බැඳෙනවා.
- Gather—fruits, plants &c—නොලනවා. 20
- Give, gave, given, දෙනවා.⁴¹ cause 6, 37
- Glitter දිලිහෙනවා,¹⁶ බැබලෙනවා,¹¹ බැඟිලෙනවා. 29
- Grill බදිනවා.³¹ [ඇඹරෙනවා. 27
- Grind, ground, අඹරනවා,¹³ be "Go, yanava." 41
- Grin, niyavanava, 37

- Grow, grew, grown, වචනවා,² වැඩෙනවා,¹⁰ වැඩෙනවා,³ වැඩෙනවා. 31
 තනනවා,¹⁰ වැඩෙනවා,³ වැඩෙනවා. 31
- Growl ගොරවනවා. 34
- Grumble කොඳුරුණවා. 17.
- Guard මුරකරණවා,¹⁶ ආරක්ෂා කරණවා,¹⁶ (of a brooding bird) රකිනවා. 22
- Hang, hung, එලෙනවා,¹ එලෙනවා;² එලෑ තබනවා;³ (a man) එලෑ දමනවා;⁴ self එල්ලී මැරෙනවා.³⁰
- Hawk කාරණවා. 10 [වා.²⁹
- Hear, heard, අසනවා,⁹ ඇසෙනවා,¹¹ හැරෙනවා;¹¹ be, self, සැසවෙනවා;¹¹ හැරෙනවා. 31
- Hinder වලකිනවා; වලකනවා;¹⁴ delay මිඬු-ප්‍රමාද-කරණවා & වෙනවා. 41
- Hold, held, අලෙනවා,⁹ අලෑ ගණ සිටිනවා. 23.41
- Hope බලාපොරොත්තුවෙනවා,¹⁴ පනනවා. 11. [නවා.¹⁴
- Howl කැඟසනවා, උඩුබුරුල
- Ignite පත්තුකරණවා,⁴⁰ අවුදුවනවා;³ ඇවිලෙනවා. 29
- Imbibed, be, පෙවෙනවා. 27
- Immerse ගිල්වනවා,¹⁶ be, self ගිලෙනවා. 25
- Impose, put upon, පවරණවා.³
- Imprecate සදිනවා. 22
- Incantations, make or utter, මතුරණවා. 15
- Incite පොලකිනවා,¹⁷ පොලකිවනවා;³⁴ be පෙලකිනවා. 27
- Increase, grow, වැඩෙනවා. 31
- Inform දැනිනවා. 11. cause to 34
- Inlay ගිල්වනවා. 18.
- Initiate, begin, පුරණවා. 15
- Inquire අසනවා,³ විචාරණවා. 41
- Insert බහනවා. 11
- Instigate, see Incite.
- Intelligible be, understand, තේරෙනවා,³⁷ තේරුම්ගත්තවා. 40
- Intimate හඟවනවා. 35
- Invite කැඳවනවා. 34
- Issue නිකුත්කරණවා, නික්මෙනවා;²⁵ (from the womb) බිහිවෙනවා.
- Itch කසනවා. 10
- Join ගලපනවා,³ ගැලපෙනවා. 27
- Judge විනිශ්චයකරණවා,¹⁰ විචසනවා. 19
- Jump පණිනවා. 21 cause to, 38
- Kill මරණවා,¹¹ හාසනවා. 11. cause to, 34.3
- Kindle අවුදුවනවා,³⁵ මොලවනවා,³⁴ ඇවිලෙනවා. 29
- Kiss සිඹිනවා,³³ සිඹිගනනවා. 40
- Knead අනනවා. 9
- Know, knew, known, දනනවා,⁴⁰ අදුනනවා; make known දැනිනවා, අදුනිනවා. 35
- Lament වැලපෙනවා,²⁴ විලාපනිකනවා.
- Laugh සිහාසෙනවා,²⁵ හිනාහවෙනවා. 41
- Lay ලනවා,⁹ දමනවා;¹¹ (a child to rest) බාවනවා. 32
- Leak වැස්සෙනවා. 31

Leavened be පිටෙනවා.²³ [නවා.²⁵
 Lift up උස්සනවා,⁵ be ඉස්සෙ
 Link, splice, පුරුද්දනවා.¹⁶
 Load—goods—පටවනවා. 34
 Look බලනවා.¹¹ [හෙනවා.²⁵
 Loose, untie, ලිහනවා,⁴ be ලි
 Maintain, observe, පවත්වනවා.¹³
 Make, made, සාදනවා,¹² නත
 නවා,⁴ be සාදෙනවා,³¹ නැහෙ
 නවා.³⁰ *cause 6, 35*
 Mature මෝරණවා,⁷ පැසෙන
 වා;³⁰ of boils &c පැසවෙනවා,
 පැසවනවා. 34
 Measure මණිනවා. 22 *6 30*
 Mellow become ඉඳෙනවා. 24
 Mend හරිගස්සනවා. 10, *cause 6, 34*
 Milk කිරිදෙවනවා. 17
 Mistake, mistook, mistaken,
 වරදෙනවා,¹⁴ වරදිනවා,²⁷ වැර
 දෙනවා. 28
 Mix or stir up කළුනනනවා.¹³
 Mix or prepare (curry stuff)
 ඒදනවා. 19
 Mount නගිණවා,²¹ නැවිනවා.⁴⁴
 Murmur කොඳුරණවා.¹⁷
 Obliterate මකනවා,¹¹ be මැකෙ
 Observe, keep පවත්වනවා. 13
 Obstruct වලක්වනවා, වලක
 නවා. 14
 Obtain ලබනවා,¹² ලබාගනනවා.
 Offer—an offering—පුදනවා. 15
 Ooze වැස්සෙනවා. 31
 Open අරිණවා,²¹ ඇරෙනවා,²⁹ පි
 පෙනවා.²⁵ *cause 6, 35, 38*
 Overflow උදුරණවා,¹⁶ ඉතිරෙ
 නවා. 26 *cause 6, 36*

Overhear, overheard, ඇසෙන
 වා. 29 [ලෙනවා.²⁷
 Overturn පෙරලනවා,²⁰ පෙර
 Pacify නලවනවා. 34
 Paddle පදිනවා. 21
 Partake of,—took,—taken,
 (food) වලඳනවා.¹⁴ hon.
 Pass away ඉක්මෙනවා,²⁴ පහ
 වෙනවා.
 Pass (laws නීති) පණවනවා. 30
 Pay ගෙවනවා. 19, *6 27*. [නවා.³¹
 Perceive දැනෙනවා,²⁰ හැඟෙ
 Peck කොටනවා. 16 *cause 6 26*
 Perch ලගිණවා. 22 *cause 6, 37*
 Pick up ඇඟිදිනවා,²³ up or out
 අවුලනවා.¹⁵ [හෙනවා.^{27, 25}
 Pierce අනිනවා,²¹ විදිනවා,²³ ඇ
 Pile up අඟුරණවා. 15
 Pinch කොණ්ඟනවා,⁷ කො
 ඹිනනවා,⁷ කොණ්ඟස්සන
 වා.⁷ [සනවා,¹⁵ ලනවා.⁹
 Place තබනවා,¹⁰ තිබනවා,⁴ ති
 Plan යොදනවා. 17
 Plat යොතනවා. 17, *6 7*. [නවා.
 Play කෙලිනවා,³³ ගෙලුම්කර
 [නවා.³⁰
 Plough හානවා. 9 *gal-32*
 Pluck off or up—gather fruits
 &c—නෙලනවා. 20 [වා.
 Pluck up උසුරණවා,¹⁶ උසුටන
 Polish මදිනවා,¹⁰ මැදෙනවා.^{30, cause 6}
 Pound කොටනවා. 16 *cause 6 36*
 Pour forth වගුරණවා,¹⁵ වැගි
 රණවා,²⁹ වගුරුවනවා.³⁵
 Pour out—contents of sacks
 &c—නලනවා,¹² හැලෙනවා.
 Prate, prattle, දෙබනවා,⁷ දෙ
 බවනවා. 36

* *Lik. Govinara, 22* *Pare. sakinava, 22*

cause 6, 34. 36
6 30
cause 6, 39
cause 6, 38

- Preach දේශනාකරණවා, දෙ Reproach, blame, ගරහනවා,¹³
ශනවා. [නවා.²⁵ be ගැරහෙනවා.
- Precipitated be, settle, මිදෙ Rescued ගලවනවා,³⁴ be ගැලවෙ
Press down ඔබනවා. ¹⁶ නවා.
- Press-throng තෙරපණවා. ¹⁹ Reside වැජඹෙනවා. ²⁸ hon.
- Proceed-go or come-විසිනවා.²² Rest upon පිහිටනවා,²⁴ පිහිට
hon. [නවා, අවශ්‍යනවා. නවා.²⁶ cause 15, 37
- Produce උපදවනවා,²⁶ අවශ්‍ය Restive be දඹලනවා. ¹³
- Protrude තෙරණවා. ¹⁹ Revile බහිනවා. ²¹
- Provide සපයනවා,¹⁴ උපයනවා.¹⁵ Revolve කරකැවෙනවා. ¹⁰ ?
- Prune &c පාහිනවා. ¹¹ [නවා.¹⁶ Ripen ඉඳෙනවා,²⁴ පැහෙනවා;³⁰
Pull out උගුලනවා,¹⁴ උගුල of boils &c පැසවනවා. ³⁴
- Pursue පස්සේ එලවනවා,²⁷ අඹ Rise, rose, risen, from bed &c
වනවා. ³³ නැගිටිනවා,²³ නැගිටෙනවා;²⁹
Put, put, තබනවා, දමනවා,¹¹ of water ගලනවා. ¹⁰
Roar ගොරවනවා. ³⁴
- Quake, start, ගැහෙනවා. ²⁹⁻³⁰ Roast පුදුසුනවා, බිඳිනවා. ²¹ be 30
- Quit, depart from, ආරෙණවා;²⁹ Roll up අකුලනවා,¹⁴ ආකිල
cause to quit අරවනවා. නවා. cause 15, 35
- Rain වසිනවා,²² වසිනවා. ^{22, cause 27} Roost ලගිණවා. ^{22, cause 27} [වා.¹⁶
- Raise නගණවා,¹⁴ උසුනවා. ¹⁵ Root up උපුටනවා,¹⁶ උදුරණ
Raise up, make to get up, Row, paddle, පදිනවා. ²¹
නැගුම්වනවා. ²⁷ [නවා;²⁷ Rub against තැවරෙණවා. ²⁸
- Read, read, (රිඞ්, රෙඞ්) කියව Rub on තවරණවා,¹³ යාණවා;
Rebound, spring, පණිනවා. ²¹ rub with the hand අනුල්ල
Receive ලබනවා,² ලැබෙනවා. ³⁰ නවා;¹⁴ උලනවා;¹⁵ to cleanse
Recognise අදුනනවා. පිහිනවා,²⁷ පිහදවනවා. [වා. ³⁶
- Rectify හරිගසුනනවා. ^{10, be, 30} Run, ran, run, දුවනවා,¹⁵ දුවවන
Reel, stagger, වැනොනවා.³¹ [වා.²⁵ out, 31.
- Refrain වැලකෙනවා,²⁷ වලකින Salute වදිනවා,²² ආචාරකරණ
Regard නකනවා,¹⁰ සලකනවා. ¹⁴ වා. 40 [දෙනවා. ²⁶
- Rejoice ප්‍රීතිවෙනවා, (ප්‍රීති Satisfied be (desire &c) සෙසි
සෙන්) පිණනවා. ^{18, cause 6, 37} Saturate පොසණවා,¹⁷ be පෙ
Release මුදනවා. ¹⁵ ගෙනවා. ²⁷ [වා.
Remain සිටිනවා,³³ නිව්තිනවා.²⁴ Save ගලවනවා,³⁴ be ගැලවෙන
Remind සිතවනවා,³⁷ මනස්කර Saw, sawed, sawn, ඉරණවා. ^{17, 37, be, 25.}
වනවා. Say කියනවා,¹⁸ පවසනවා. ¹³
cause 15, 37
be, 41

*Regret, tuwenava, 30

*Request. ayadinava, 21

Scatter විසුරුවනවා,⁷ be විසිර
නවා.²⁶

Scoop out හාරනවා.¹² [වා.²⁰

Scorn, treat with, පිරිහෙලන

Scowl රවනවා,² රවා බලනවා.

Scrape off සුරනවා,¹⁵ be සිර
නවා. ²⁶ *came to, 36*

Scratch කසනවා. ¹⁰

See, saw, seen, දකිනවා,¹ බී
නෙනවා. ²⁷

Seethe, seethed, sodden, තම්
බනවා,⁶ be තැම්බෙනවා.

Seek, sought, සොයනවා. ¹⁷

Seize අලුනවා.⁹ [ගනනවා.⁴⁰

Select තෝරනවා,⁷ තෝර

Sell, sold, විකුණනවා,⁴ විකි
නෙනවා.²⁶ [අරිනවා.^{11, 10}

39- Send, sent, එවනවා,⁸ යවනවා,¹³
Separate බෙරනවා,²⁰ බෙර
නවා. [වා.³⁷

Set up, set, සිටුවනවා,³⁹ සිටවන

Set-a gin or trap, දව්වනවා,¹¹
අව්වනවා. ³³ [වා.

Settle බෙරනවා,²⁰ බෙරෙන

Settle, rest or perch on ලගින
වා. ²² [පිහිටෙනවා.²⁶

Settle down firm පිහිටනවා,²⁶

came to, 34 Sew වනනවා,¹² be වැනෙනවා.³⁰

Shake, shook, shaken, සොලව

නවා, වෙවිලවනවා, සෙල
වෙනවා, වෙවිලනවා,⁶ වෙවි

ලෙනවා,⁷ සැලෙනවා. ³¹

* Shine, shone & shined, බබල
නවා,¹³ බැබලෙනවා,²⁴ බැබිල
නවා,²⁹ දිලිහෙනවා;²⁶ shine

forth පායනවා. ¹¹ *came to, 35, 37*

Shoot, shot—with arrow, විදි
නවා. ²³ *came to, 39*

Show, showed, shown—also
shew &c දකිනවා,⁶ පෙන
නවා. ²⁰ . ³⁸

Shrivel up අකුලනවා,⁴ අකුල
වනවා,³⁵ ඇතිලෙනවා. ²⁸

Shut, shut, වසනවා,¹² පියනවා.¹⁶ ^{32, 34}
^{be, 41}

Sift ගරනවා,¹⁰ ගැරෙනවා,⁹ ග
ලනවා. ¹²

Sink in, sank, sunk, ගිලවන
වා,⁹ ගල්වනවා,¹⁹ නිදවනවා;³⁷ ¹⁵

ගිලෙනවා,²⁵ නිදෙනවා;²⁵ in ²⁷
mud or slightly එරෙනවා.²⁷

Splice පුරුදුනවා.¹⁶ ^{be, 30}

Sleep, slept, නිදනවා,¹⁶ නිද
ගනනවා, සැතපෙනවා. ²⁸

Slide, slid, slidden ලිසුනවා. ¹⁸

Slip ලිසෙනවා.²⁵
Smear තවරනවා,³ ගෑනවා,⁹ be
තැවරෙනවා,²⁸ ගැවෙනවා.⁴¹

Smoothen මදිනවා. ²² ^{be 30, came to, 37}

Snap හපනවා,² විකනවා. ¹⁸

Sneeze කිහිනිනවා. ²³

Sniff සිඹිනවා,³ ඉඹ අලුනවා.⁹

Soak පොසනවා,⁷ පොසවන
වා,⁶ be පෙහෙනවා. ²⁷

Soar පියාඹනවා.¹¹

Sodden be තැම්බෙනවා. ³⁰

Solder පාසුනවා,¹¹ පාසනවා.¹¹

Soothe නැලවනවා. ³⁴

Sow, sowed or p. p. sown, වසු
රනවා,³ be වැපිරෙනවා. ²⁹

Speak, spoke, spoken, කථා
කරනවා, පවසනවා,³ වදුර
නවා. ^{14, 41} [වා. ¹³

Spin, spun, කවිනවා,²¹ අඹරන
වා. ^{14, 41} [වා. ³⁰ ³⁶

Splinter දෙදරනවා.¹⁰ [වා. ³⁰ ³⁶

Split, split, පලනවා,⁴ පැලෙන

Sprawl වැතිරෙනවා. ²⁹

* Shape, ambanavā, 9

- Spread, spread, out—අතුරණ වා,¹⁴ අතුරුවනවා,³⁵ එලනවා,⁷ පැතිරෙණවා,³¹ forth or apart විස්ථවනවා, විහිදනවා,⁷ විහිදෙනවා.²⁶ ^{35,37} [නවා.²¹
- Spring, sprang, sprung, පනි Sprinkle ඉහිනවා,⁵³ ඉහෙනවා,²⁶ ඉහිරෙණවා. 26
- Sprout ලියලනවා. ¹⁴ cause to, 27 [වා.²⁶
- Squeeze මිරිකනවා,¹⁶ මිරිකෙන Squeeze out—as seeds—ඔරව නවා. 34
- Stagger වැටෙනවා. 31
- Stand, stood, සිටිනවා. 23, ³¹ cause to, 37
- Stare ඔරවනවා. 34
- Stay සිටිනවා,²³ නවතිනවා,²⁸ නැවතෙනවා. ²⁸
- Stir up—mix, කලනනනවා,¹³ කලනනවා.¹³ see Excite. ^{42,27}
- Stop නවසනවා,¹³ නවතිනවා,²⁸ නැවතෙනවා;²⁸ a gap &c අක්‍රමණවා,¹⁵ become blocked up ඇතිරෙණවා. 29
- Stoop එබෙනවා. 26
- Strain, filter, පෙරණවා,²⁰ පෙරෙණවා. 27
- Strike, struck, ගසනවා,¹⁰ වදිනවා,²² වැදෙනවා,³¹ strike or force in වද්දවනවා.³⁹ ^{cause to, 10, 24}
- String, strung, අමුනනවා,¹⁴ be ඇමිනෙනවා. 29
- Strip off—bark, උදුර්පනවා.^{16, 36}
- Stumble පැතිලෙනවා; 19 stumble or strike against නැපෙනවා. 31. ^{cause to, 34}
- Struggle දඟලනවා,¹³ උත්සාහ කරණවා.
- * Submissive be හික්මෙනවා. 26.
- Submit යටත්වෙනවා.
- Snck උරණවා,¹³ උර බොනවා.
- Suffer (දුක්) විඳිනවා. 23
- Suffice සැහෙනවා. 31
- Suppose සිතනවා. 19
- Supply සපයනවා,¹⁴ උපයනවා. 15
- Suspend, hang on, එලෙනවා, 19 එලූනවා.¹⁰ [වා.
- Swallow ගිලිනවා,²³ ගිලගනන
- Swear, swore, sworn, දිවිරණ වා. ¹⁸ cause to, 37 [වා. 36. 15
- Swell ඉදිමෙනවා,²⁶ පුර්පවන
- Swim, swam, swum, පිනනවා. 18
- Tangled, be, *patāhuvēnava*, 30
- * Take, took, taken, ගනනවා.⁴⁰ ^{cause to, 10, 3}
- Teach, taught, උගන්වනවා. 16
- Tear, tore, torn, ඉරණවා, 17 ඉරෙණවා. ²⁵ ^{cause to, 37}
- Think, thought, සිතනවා, 19 සිතෙනවා. ^{25, cause to, 37} වා. 22
- Thrash or thresh—corn, මකින
- Thread, අමුනනවා,¹⁴ be ඇමිනෙනවා. 29
- Throng තොරපනවා. 19
- Thrust in අනිනවා. 21 ^{cause to, 38}
- Thunder (අහස) ගුහුරණවා,¹⁶ තොරවනවා.³⁶ ^{cause to, 36}
- Tolerate ඉවසනවා,¹⁶ රැසනවා. 15
- Toss about, trouble, පෙලනවා,²⁹ be පෙලෙනවා. 27
- Trample මකිනවා. 22. ^{be 30} වා. 34
- Trample up—by oxen, මකවන
- Trample on පාගණවා,¹¹ be පෑගණවා. 30
- Transport රව නැතිනවා. "
- Tremble වෙච්චෙනවා,³⁰ වෙච්චෙනවා. ²⁷ ^{cause to, 37}
- Trodden be මැබෙනවා. 30

* *Subdue, hīkmanavā*, 37—* *Transmigrate, surīśaranavā*, 12
* *Take disease, vulandenavā*, 28.

Tronble කලකිනවා,¹ be කැල
කෙනවා. ²⁷

Turn-in a lathe, ලියනවා. ¹⁸

Turn over පෙරලනවා,² පෙර
ලෙනවා. ²⁷ [නවා,³¹

Turn round හරවනවා,³ හැර

Twirl කරකවනවා,⁶ කරකුව
නවා.

Twist අඹරනවා,¹³ කවිනවා,²
ඇඹරෙනවා. ²⁷

Understand, understood, කේ
රුමගනනවා, කේරෙනවා,
හැගෙනවා. ^{31. cause 6, 35}

Unite ඇදනවා,¹⁰ ඇදෙනවා,²⁹
ගලපනවා,¹³ ගැලපෙනවා. ²⁷

Unload බානවා,⁹ cause 6 - 32

Untie ලිහනවා,¹⁶ be ලිහෙනවා.²⁵

Uproot උදුරනවා,¹⁶ be ඉදිර
නවා. ²⁶

Vibrate දෙදරනවා. ^{19. cause 6, 37}

Vilify ගරහනවා,¹³ be ගැරහ
නවා. ²⁷

Vomit වමාරනවා,¹⁴ වමහස
කරනවා.

Waddle ගාවනවා. ¹⁰ [නවා.⁸

Wail වැලපෙනවා,²⁶ විලාප කිය

Waken පුබුදුවනවා,²⁴ පිඹිදෙන
වා. ²⁴ [වනවා.³⁷

Walk about ඇවිදිනවා,²³ ඇවිද

Warm one's-self ගිනි or අවිව
නවනවා. ²¹

Wash—clothes, අපුලනවා,¹⁴
ඇපිලෙනවා. ²⁸ Wash—17

Wave වනනවා,¹² වැනෙනවා. ³¹

Wean කිරෙත් වරවනවා, be
කිරි වරනවා. ¹²

Wear away, wore, worn, ගෙව
නවා,¹ ගෙවෙනවා. ²⁷

Weave, wove, woven, විසනවා. ¹⁹

Wcep, wept, අඹනවා. ^{9. cause 6, 33}

Weigh කිරනවා. ^{18. 66, 25}

Weld පාසනවා,¹¹ පාසනවා. ¹¹

Wet තෙමනවා,⁹ be තෙම
නවා. ²⁷

Whine, howl, උඩුබුරුලනවා. ¹⁶

Win, won, දිනනවා. ¹⁸

Winnow පොලනවා. ^{17. [වා. 34}

Wither—by cooking, මලවන

Worship වදිනවා,²² නමස්කර
කරනවා, නමදිනවා. ^{21, 28}

Worth be වටිනවා. ⁴¹

Wrap around දවනවා,¹³ මත
නවා,¹⁶ වෙලනවා,²⁰ දුවවෙන
වා,²⁴ වෙනවා,²⁶ වෙලෙනවා. ^{34, 37. Cause 6, 36}

Wrest from or out උගුලන
වා,¹⁶ උදුරනවා. ¹⁶

Wriggle හලිහනවා,¹¹ ලෙලිහ
නවා. ¹¹ [වා. 18.

Write, wrote, written, ලියන ^{cause 6, 37. 66, 41}

Writhe ඇතිලෙනවා. ²⁵

Yawn ආනනවා. ¹⁰

Twine about, *patalanava*, ¹³

Errata.

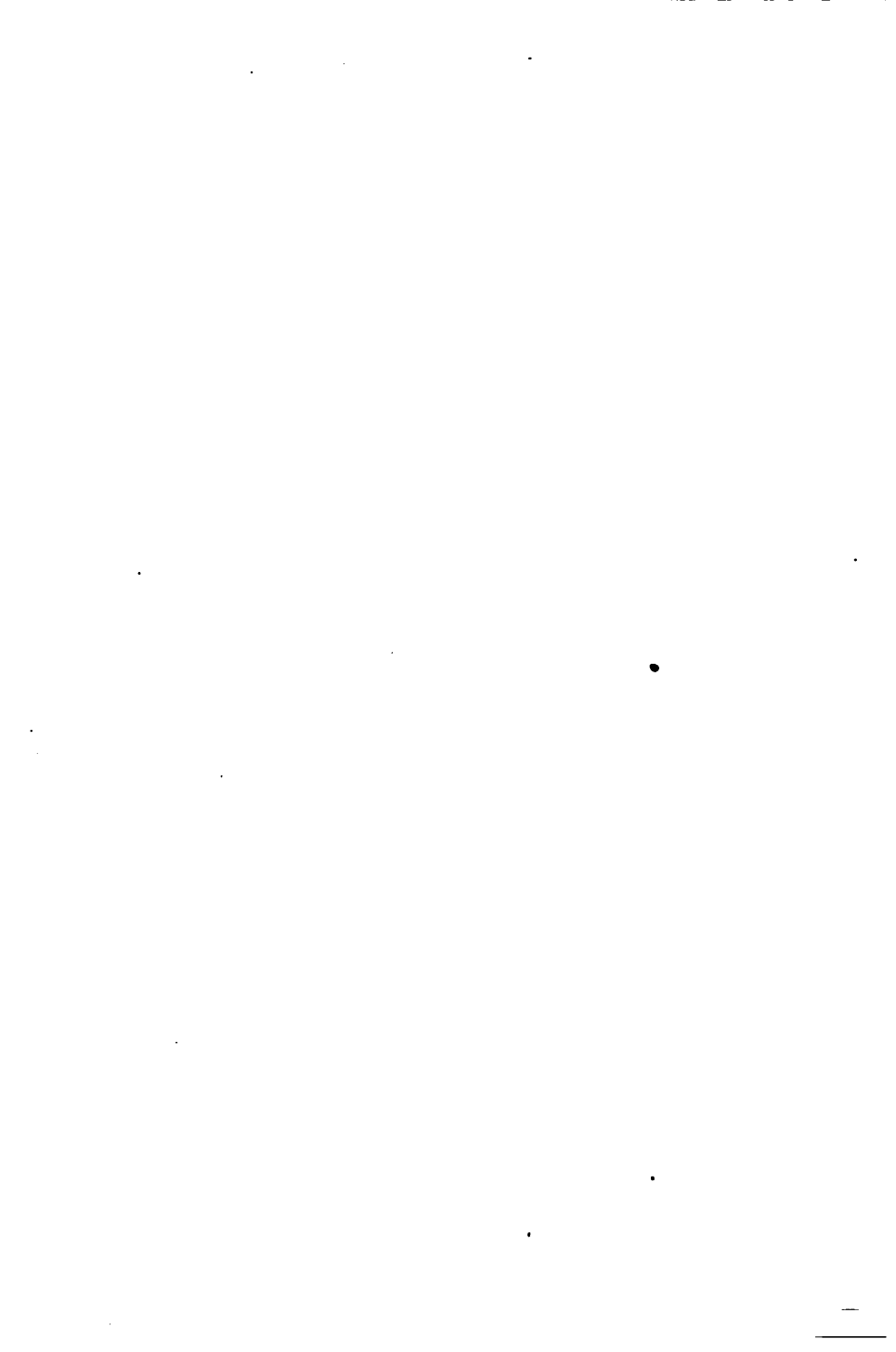

Page.	Line.	Instead of-	read-
1. ...	36 ...	Causitive	.. Causative.
2. ...	38 ...	becomiag	... becoming.
5. ...	Foot note. ...	pesr	... pers.
6. ...	3 ...	කැවමැනව	... කැවමැනව.
6. ...	29 ...	අදිතත්	... අදිතත්.
7. ...	13 ...	himseif	... himself.
8. ...	Adjectival Past	කැඩු	... කැඩු.
11. ...	20 ...	පාසසනා	... පාසසනවා.
14. ...	14 ...	සැලැස්සීම	... සැලැස්වීම.
40. ...	10 ...	ගණ	... ගණ.
42. under අනිනවා omit පර අනුරපත් and place it under ඇතිරේ නවා on page 43.			

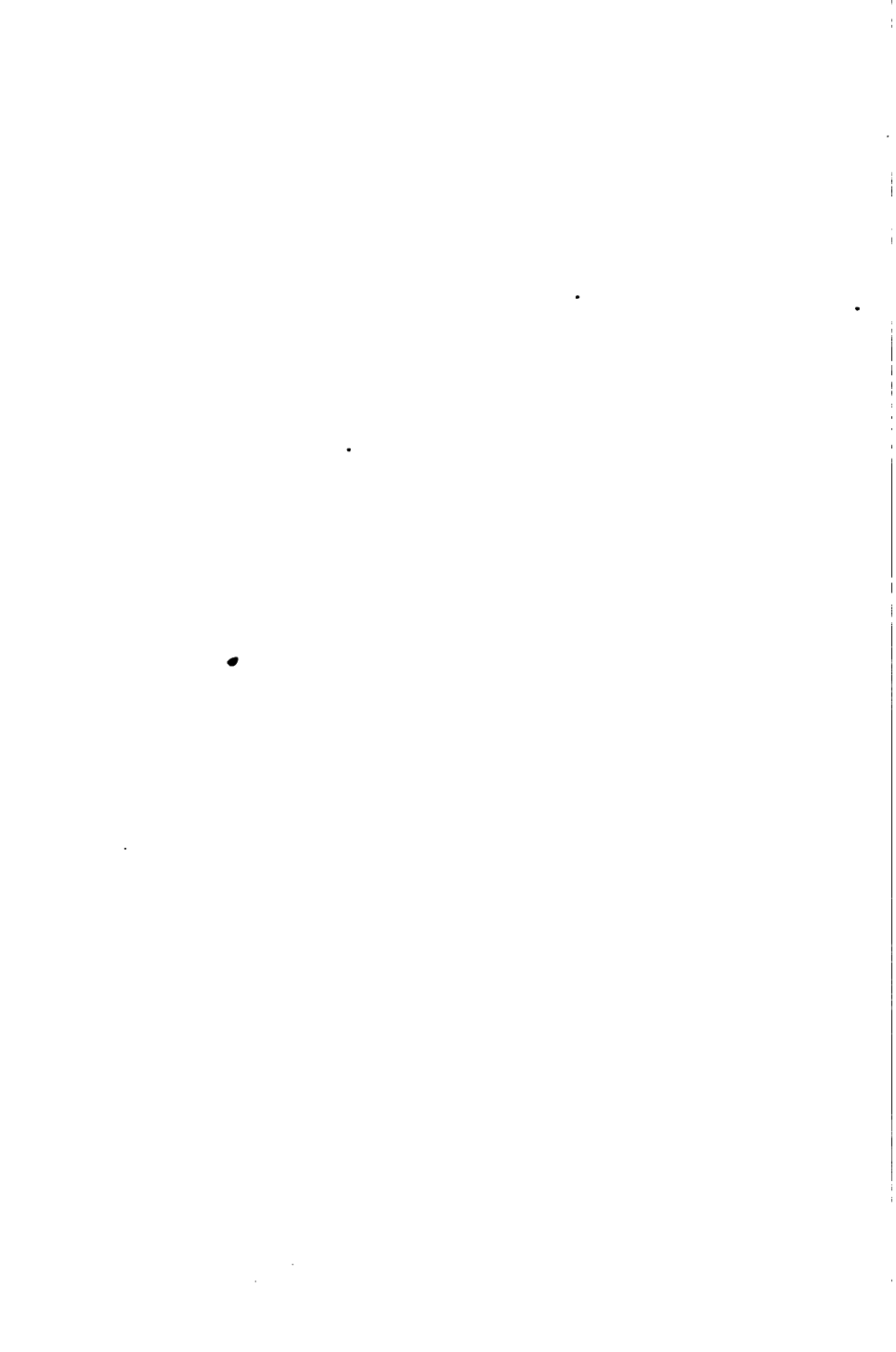

HW 2RG7 K

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine of five cents a day is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

DOES NOT
CIRCULATE

